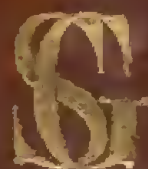

BIBLIOTHEQUE
STE. GENEVIEVE

JO. QUINTIN
SERMONES
AUREI
GOTH. S. D.

DE SANCTO

SPECULUM

AUREUM ANIMAE

PECCATRICES

Y **CE**

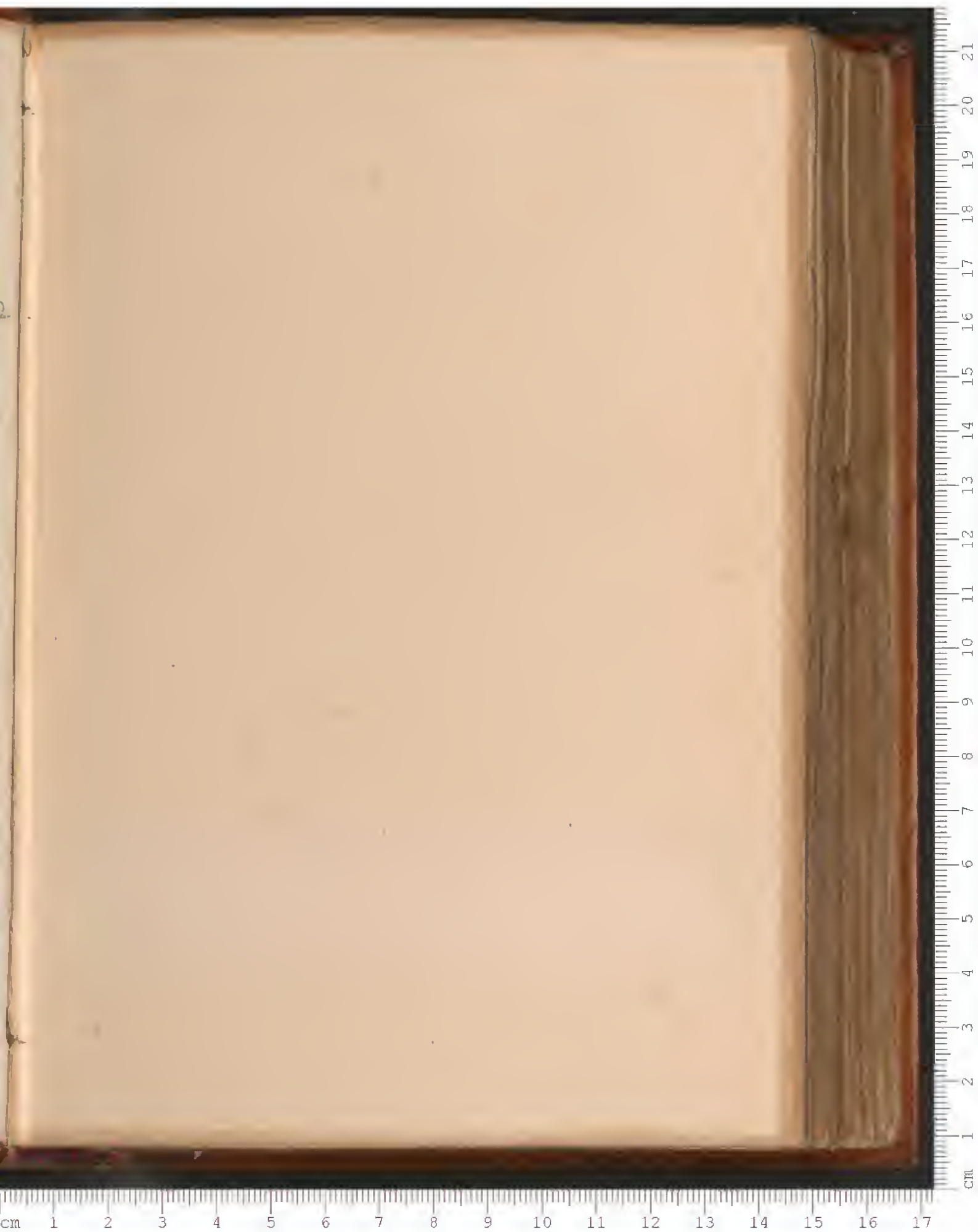
70

6

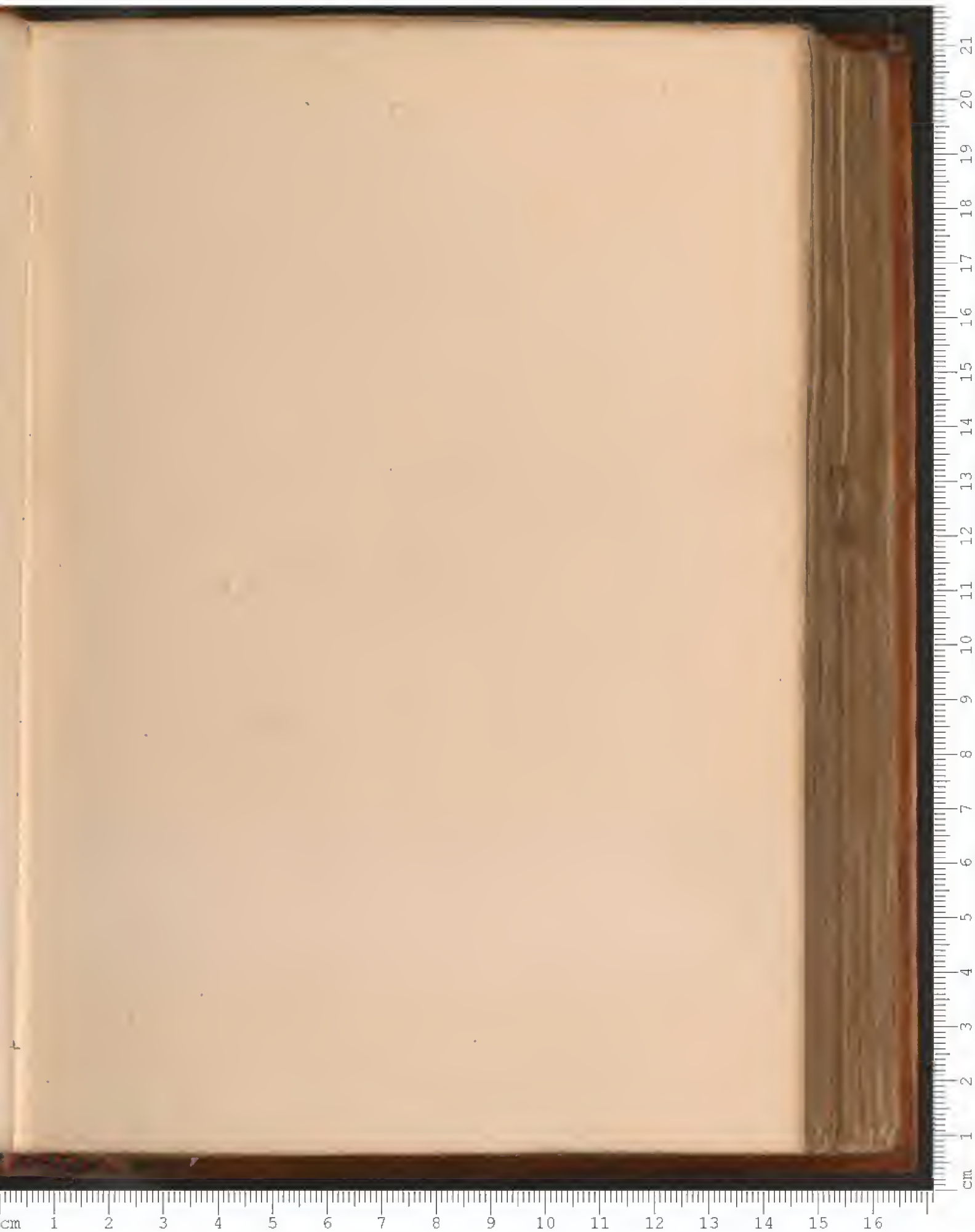

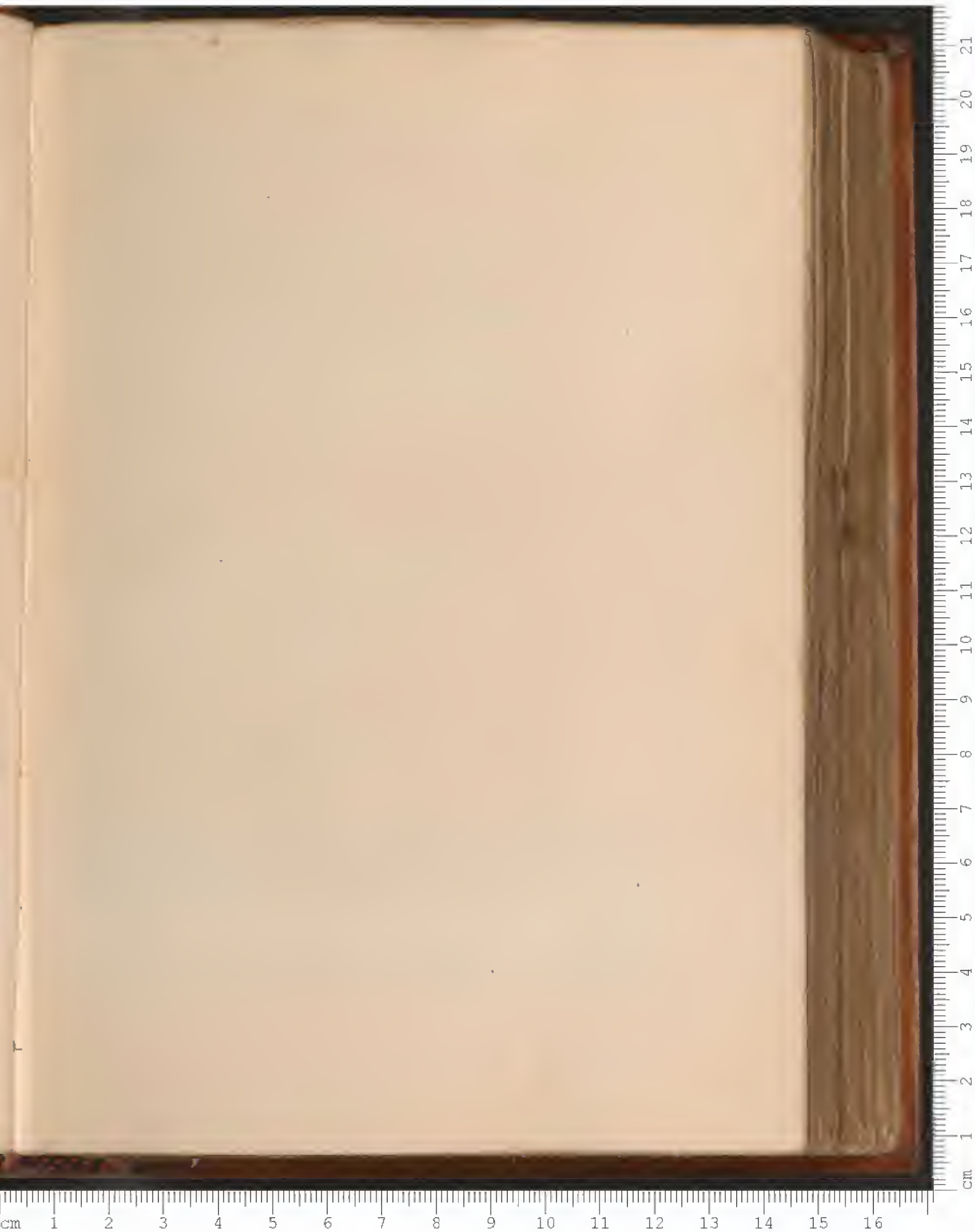
Angers (?) v. Claudin. 2. II, p. 372.

5
Mey. 4 ff (a¹ a⁴)

Cf le double incomplet: D 298

Deum OE 152. 4^e Sup. 23

ap. 20. not 22 decoupled.
Deum 8 298. 27

De quadruplici somno. **E**t sciendū ē in primia q̄
 quadruplex ē somnus. **P**rimus ē appetitus honoris vel
 alicuius dignitatis vel laudis vane. In isto somno occu-
 pati sunt isti canonici vel clerici ipocrite l' papelardi. qz
 nō somniāt nisi de prebēdis habēdis z de honoribus et de
 dignitatibus ecclesiasticis l' laudibus hoīnū acquirē-
 dis. **I**sti de stulticia somniāt sicut fecit nabuchodonosor.
 dan. ii. Sed sicut ipse nabucho. neqz interpretatōnē sciuit:
 ita est sepe de istis superbis et ambiciosiis. quid appetūt
 neqz ad quid anelāt neqz itelligūt neqz sciūt. vñ ber. lau-
 dat qd agit credit qd audit z quid intēdat nō intelligit.
Hic neqz somniū reminiscit neqz interpretatōnē eius itel-
 git. et quātū sit statua. in luto et lapide de mōte excusso
 cōminuit nec auertit s; bō expōit in osee. v. dicēs dñs. glo-
 riā eoz in ignominia cōmutabo. et math. xxi. dicit. super
 quē lapis ille ceciderit cōteret eū. de isto somno qd ē ap-
 petitus honoris vel dignitatis mūdane dicit hieronimū.
Quid ē honor huānus nisi spuma fumus et somnus. spu-
 ma dicit. qz iflat. fumus qz excecet. somnū nūq̄ vere req̄-
 em dat. qz isti ābiciofi semp volūt plures hēre honores et
 dignitates: q̄ hēre possēt. et plures gradū ascendere q̄ ascē-
 dat. vel somnus dicit. qz cito sicut somnū euanesūt z de-
 ficiūt. vñ. iob xx. de superbo dicit. velut somniū auolās nō
 iueniet. s; trāsbīt sicut visio nocturna. **S**ecundus somnū
 est cupiditatis et auaricie. vñd cupidi et auari occupati
 isto somno nō somniāt (sicut pharao gen. xli) nisi d' vacciis
 pinguibus. i. de deliciis sue carnis. et de spiciis plenis. i.
 de horreis z granariis z celariis adimplēdis et de diuiti-
 is acquirēdis. sicut ille diues de qo dicit lu. xii. destruā hor-
 rea mea z maiora faciā: et ibi aggregabo omia q̄ nata sūt
 michi z bona mea. certe isti ignorāt interpretatōnē somni
 z q̄ta sterilitas sit sequētiū presētē p̄speritatē. s; verū io-
 seph. i. christus illud bñ scit et hoc expōit qui dicit luce.
 xviii. facilius ē camelū intrare per foramē acus q̄ diuitē a-
 uarū et cupidū intrare regnū celoz. de isto somno dicit in
 psalterio. dormierūt somnū suū z nichil iuenerūt zc. **E**cce

1824

DE 737-

(D 2311)

41. Ex Libris sanctae Genovefe & marisfensis.
 Hic sunt omnia scripta evangelica totius anni a marisfensis seculi.
 & hanc quondam

te auari et cupidi in hac vita q̄i per somniū et quasi dor-
mientes vidētur tenere diuitias quas hñt: s; post enigi-
latōnē p̄sentis vite qñ aie eorū exhibūt de corpe nichil inue-
nient in via de diitiis suis: nisi illud qđ p paupib; eroga-
uerūt. vñ vita est quasi quidā somnus vt quoddā sōniū.
qz sicut ille qui dormit sōniat alū q̄ ipse ē rex et q̄ coronā
habet in capite z qñ euigilat; ē: si ponit manū suā ad ca-
put s; iū nichil ineit nec coronā nec aliud. z sic dormiens
sōniat alū q̄ comedit z bibit: cū aut expergesact; fue-
rit vacua est aia eius sic prius. vñ ysa. xxix. sicut sōniat
esuriēs q̄ comedet: cū expergesactus fuerit vacua ē aia
eius zc. ita auari et cupidi qñ expergesacti sūt de somno
p̄sentis vite vacui erūt omni bono et de diuitiis suis nō
inueniāt ī maib; suis: nisi qđ dederint paupibus chrisi.
vnde iob. xxvii. **D**ives cū dormierit nichil secū auferet a-
periet oculos et nichil inueniet. apprehēd; eū quasi aqua i-
opia. tūc illi miseri clamabūt illud sapi. v. lassati fuimus
in via iniquitatis z perditionis z vias difficiles ābulauim;
viā dei ignorauim; zc. talibus dicit apostolus o auari et
cupidi iam hora est de somno surgere. z ephe. v. dicit cui
lib; auaro z cupido. surge qui dormis z exurge a mortui-
is z illuminabit te chrisi. **T**ercius somn; est corporis et pi-
gricie. de isto dicit; puer. vi. o piger vade ad fornicā et
cōsidera vias eius: z discite sapias ab ea. que cū nō hēat p-
ceptorē nec ducē nec principē parat in estate cibū sibi et
congregat in messe qđ comedat in breue. vsq; quo piger
dormis qñ surges de somno tuo paululū dormies paulu-
lū dormitabis. pigri sūt sic paralytici qui nūq̄ surgūt de
loco suo vel de lecto ad aliquod bonū op; faciendū: s; ver-
tūt se huc z illuc. z de illo nūq̄ exeūt. puer. xxvii. **S**icut
ostiu vertit; in cardine: ita piger ī lecto suo. **I**sti pigri si-
gnificāt; p̄istū paralyticū de quo hēt; math. ix. **A**it dñs
paralytico. i. pigro. surge tolle lectū tuū. s. pigriciē et va-
de ī domū tuā. domus nostra celestis patria ē. vñ dicit a-
postol; hebre. xiii. **N**ō hēmus hic manētē citatē s; futurā
inquirim;. z de illa domo dicit psal. **L**etatus sū ī his zc.

Quartus somnus ē negligētie et ignorātie. de isto sōno
dicit puer. xi. ubi loquitur sapiēs hūitib⁹ curā aiaꝝ. **D**iscurre
festina. suscita amicu tuū nec dederis sonitu oculis tuis
nec dormitēt palpebre tue. s. curā subditoꝝ negligēdo. et
puer. xix. qui negligit viā suā. i. vitā suā nō curādo quo
viuat bene vel male mortificabit⁹. i. mortē eternā hēbit. ⁊
ibi dicit⁹ hora est de sōno surgere. glo. id ē de torpore et
pigritia bñ opādi et negligētia vel ignorātia. ab iho qua
druplici somno hora ē iam nos de sōno surgere: s. hoc nō
possum⁹ facere sine gratia dei operāte. qz hō peccatoꝝ est
sicut paralyticus qui p se pōt in lutū cadere s. per se non
pōt surgere: ita homo in lutū peccati per se pōt cadere: s.
per se nō pōt resurgere sine gratia cooperāte qz sicut di
cit psal. hō vadēs est per se: s. nō est rediens per se. Dicit
ergo hora est iam nos de somno illo quadruplici surgere.
et hoc propter quattuor.

Propter quattuor debz homo cito de somno surgere.
Primū est ppter vite breuitatē et vie eundi ad padr
fū lōgitudinē. qz brevis ē vita nostra. iob. xlii. breues di
es hoīs sūt. et sap. ii. **T**rignū est ⁊ cū tedio vite nostre tē
pus. paradise via lōga ē multū. vñ dicit angelus helie: et
cuiuslibz chistiano. i. i. re. xix. c. **S**urge comede. adhuc re
stat tibi lōga via. iō qz brevis ē vita nrā ⁊ via paradisi ē lō
ga: hora ē nos iam de somno surgere. qz qui habz lōgā viā
facere ⁊ parū habz de tēpēli sapiēs est. multū debz festi
nare. **S**cōd⁹ est ppter nostre salutis appropinquatōez
vñ dicit⁹ hic. nunc aut ppior est nostra salus: q̄ cū credi
dimus. glo. cū enī credim⁹ vere ē ppe salus nrā. s. chris⁹
in carnē. qz iā verbū caro factū est et hīcavit in nobis. vñ
phil. iiii. gaudete in dño sēp iterū dico gaudete mo. be.
no. sit o. ho. dñs ppe ē. **I**tē ppe ē in corde siue i mēte. 2o. x.
ppe ē verbū in corde. ⁊ apoca. iii. **E**go sto ad ostiū ⁊ pulso
si quis aperuerit michi ego cenabo cū illo: ⁊ ille cenabit
mecū. **I**tē ppe ē ad iudiciū manifestatiōē. ia. v. **E**cce index
ante ianuā affuit ⁊c. **T**erciū est ppter opādi oportuni
tatē. vñ hic. nōx culpe precessit. dies aut appropinquavit

a ii

gratie. osée. r. tempus est querēdi dñm cū venerit et ipse
iam venit. et custos id est deus per psa. xxi. nos excitans
dicit. venit mane et nox: si quis querit. q. d. venit mane. i. o
portunitas operādi. et nox. i. vite defectus. et iō si quis
.i. si dñm aliquo tēpore querere disponitis: sine dilatiōe que
rite. vñ quilibet debet dicere sicut dicit spōsa cāt. iiii. surgā
et circuibō p vicōs et plateas ciuitatis et querā quē dili
git aīa mea. **Q**uartū est ppter creatoris nostri expecta
tionē et eius festinationē. qz cristus creator noster nos ex
pectat: et multū nos festinat. vñ ipse dicit cuilibet aīe fi
deli cāt. ii. surgere ppera amica mea: colūba mea: formo
sa mea et veni. et angelus actu. xii. surge velociter circun
da tibi vestimētū tuū z seque me. et iō clamat hebre. iiii.
festinemus ingredi in illā requiē. **S**equit^r. abiciamus opa
tenebrarū. hoc ē vñ quod debemus facere abicere opa tenebra
rum per cōfessionē. opa tenebrarū vt dicit glo. sunt opa ma
la que ex tenebris ignorātie veniūt. per opera tenebrarū
significantur peccata que debemus abicere.

De quattuor operibus tenebrarum.

Et notant^r in ista epistola in sequētibz scz peccata gu
le et luxurie et rācoris siue discordie et inuidie. peccatū
gule notat^r cū dī. nō in comestationibz z ebrietatibus. co
me statōes dicūt^r luxuriosa cōiūgia et supflua. ebrietates
sunt immoderate potatōes et supflue. ex supfluitate cibi
et potus puenit pētūm gule. et ēte gulosi libēter habitāt
in tenebris. vñ gulosi iudei dicebāt moysi exo. xvi. vtinam
mortui essemus in egipto. i. in tenebris vbi sedebamus sup
ollas carniū.

De ebrietate.

Vere gulosi et maxime ebrii oēs habitāt in tenebris. sz
sicut dī. io. xii. qui ambulat in tenebris nescit quo vadat.
et ipsi gulosi et ebrii sunt ita aliqñ obcecati et obtenebra
ti per uinū (qz potauerūt supflue) qz vxores suas vel filios
vix cognoscūt. et qñ exeūt de taberna nesciunt ad pprias
domos suas ire. preterea ita obtenebrati sūt qz via lata vbi
possent transire tres quadrigę z sibi ouiare: eis quasi stric
ta semita videt^r. **P**reterea excecati sunt. qz qñ vident

aliquam arbozem vel crucē in via sua vidētes credunt vi-
dere unū hoīnē vel unū latronē. Istud peccatū ducit gu-
losos ad tenebras iferni et ideo dicit^r opus tenebrarū. vñd
apo. phil. iiii. multi ambulāt quos sepe vobis dicebā nūc
flēs dico inimicos crucis chisti quorū deus vēter ē et finis
eorū iteritus 2c. **S**ecundū peccatū tenebrarū est pecca-
tū luxurie. qz luxuriosi magis diligunt tenebras: q̄ lucez
io. iiii. **P**reterea illd peccatū ducit luxuriosos ad tenebras
iferni. et iō bñ dicit psal. via illorum. s. luxuriosorum te-
nebre et lubricum 2c.

De luxuria.

Preterea luxuriosi ibi obtenebrati sūt et excecati sterco-
ribus hirundinū sicut fuit thobias. per hirundinē q̄ est a-
vis quā iſtabilis et garrula et luxuriosa: possūt signari
luxuriosi et mulieres fatue maxie. vñ puer. vii. d. muliere
fatua d: q̄ ē garrula vaga quietis impatiēs nec valēs cō-
sistere in domo pedibz suis 2c. per stercoza hirundinum si-
gnificat^r fetor illius peccati. qd̄ fetet corā deo et āgelis
eius. vere tānū fetet q̄ sicut dicit gregorius. fetor ei⁹ ad
celū ascēdit. nec mirū cū sit fimus carnis sterquilinū cor-
poris odiū angelis discordia proximi cibis diaboli. **I**stis
stercoribz et iſto fimo excecati sūt et obtenebrati luxuriosi
vñ quilibet eorū pōt bñ dicere quod dicebat thobias iiii.
Quale gaudiū michi erit qui i tenebris sedeo et lumē ce-
li nō video. et ēte multū paup ē qui lumē amisit. dic cecū.
Illud peccatū nota^r cū d: nō in cubilibz et ipudiciis. i. i
luxuriosis. **T**ercū peccatū qd̄ ē opus tenebrarū ē pecca-
tū cōtētiōis et odii et discordie. qz sic d: io. ii. qui odit fra-
trē suū in tenebris ē et in tenebris ambulat et nescit qd̄ va-
dat quoniā excecati sūt oculi eius tenebris. illd peccatū
notat^r cū d: nō in cōtētiōe. **Q**uartū peccatū qd̄ ē opus
tenebrarū ē peccatū emulatōis et inuidie. et illud nota^r cū
dicit nō in emulatōe. vere inuidi in tenebris sūt. ipsi sūt si-
cut heli: qui nō poterat videre lumē donec lucerna extin-
gueret^r. **I**lli dicuntur inuidi qui de bonis aliorū dolēt et cō-
tristāt^r: et de malis aliorū gaudēt et letant^r. **I**sti obtene-
brati d: eo qd̄ deberēt illuminari. s. de bonis aliorū. de ip-

lis inuidia dicit iob. v. per diē incurrit tenebras: et q̄si in noctē palpabit in meridie. et beatus grego. mens inuidie cū de bonis alterius affligit: quasi de radio solis obscurat. vñ ipsi sūt sicut nocturne. qz lucē bonorū opū sūt odiētes et tenebras malorū operū sūt amātes. **V**ere ista quatuor peccata dicūtur opa tenebrarū. qz ducūt hoīes ad tenebras iferni. vñ puer. iiii. dz. via impiorū tenebrosa: nesciunt vbi corruūt: qz in infernū. **I**stis dicet in fine ligatis pedibz et manibz picite eos ī tenebras exteriores. mat. xii. ideo debem⁹ ista opera a nobis abicere. et hoc ē qd dz hic abiciam⁹ opera tenebrarū. et iac. i. ca. abiciētes omnē inuidiciā et habūdantiā malicie suscipite insitū verbū christū. verbū caro factū qd pōt saluare aīas vestras. per inuidiciā peccata gule et luxurie notāt. p habūdantiā malicie peccata discordie et inuidie. gen. xrv. dicit dñs. abicite deos alienos de medio vestri: et mūdabo zc. **D**e armis lucis. **S**equit⁹ iduamur arma lucis. hoc est terciū in quo pōt notari satisfactio. arma lucis sūt arma penitēcie. **V**ñ saccus cinis et ciliciū sūt arma penitēciū. vere arma penitēcie sūt arma lucis. qz faciūt hēre lucē eternā. **T**ercia dicūt⁹ arma lucis. i. christi qui est lux mundi. io. ii. **C**erte armis penitēcie debem⁹ esse armati ad pugnādū p carnē mūdū et dyabolū. vñ aposto. ephe. vi. **I**nduite vos armatura dei vt possitis stare aduers⁹ illidias dyaboli. zc. **V**ere si volum⁹ ad vitā vēire armis penitēcie tribulatōis et angustie debem⁹ eē induti et armati: sicut armati fuerūt ī vita ista apli. martires. cōfessores. et virgines. imo ipē christus dñs noster qd iū fuit in isto seculo. et iō dicit beatus petr⁹ in prima canonica sua. iiii. christo igit⁹ in carne passio: et nos eadē cognitōe armemur. induamur ergo penitēcie arma q̄ sūt arma lucis. vel p arma lucis virtutes significāt. et dicit glo. quibz debem⁹ esse induti et armati. **I**nduamur ergo arma lucis. i. virtutibus bonis induamur q̄ nos ornāt et uestimēta muniūt vt arma illumināt tāq̄ lucerna. iduamur his uestimētis: ne appareat turpitudō vicioz in nobis. vñ apoca. xvi. venio quasi fur. beatus

9
qui vigilat et custodit vestimenta sua: ne nudus abulet et
videat turpitudinem eius. Item muniat^r virtutibus tam armis
unde apostolus .i. ad tess. vi. nos qui dei sumus sobrii simus
induti lorica fidei et caritatis et galea spe salutis etc. col.
iii. aposto. Induite vos sicut electi dei sancti et dilecti dei
viscera misericordie benignitatem. humanitatem. modestiam
patientiam etc. **¶** Sequitur. sup oia caritatem habentes: quia est vin-
culum perfectoris. quia nos deo ligat. hec sunt arma lucis quia fa-
ciunt habere lumen vite eterne. de quo dicit dominus io. viii. qui
sequitur me non ambulat in tenebris sed habebit lumen vite
etiam in his concedat filius dei christus. Amen.

¶ Dominica secunda Sermo tercius.

Espectate et levate capita vestra: quoniam appro-
pinquat redemptio vestra. lu. xxi. In hoc euange-
lio agit^r de adventu christi ad iudicium et predicant^r
is illud. unde in principio dicitur quod erunt signa in sole
et luna et stellis. et hoc idem dicitur ioc. ii. Sol convertetur in tene-
bras et luna in sanguinem: antequam veniat dies domini magnus et
terribilis. Sicut apoca. vi. terre motus factus est magnus et sol
factus est quasi laccus caliginis et luna tota facta est sicut
sanguis: et stelle celi ceciderunt super terram. et certe non solum
erunt signa in sole et luna et stellis sed etiam erunt in terra et
mari. unde dicit hic. et in terris erit pressura gentium pro confu-
sione sonitus maris et fluctuum eius. et dicit ibi quod virtutes
celorum movebuntur et angeli et videbunt tunc filium hominis venientem
in nubibus cum potestate magna et maiestate. ita dicit ad confu-
sionem et terrorem reproborum et malorum: sed ad consolationem bonorum
dicit. et subiungit. his incipientibus fieri: respicite et levate
capita vestra ex hilaritate. i. corda vestra. quoniam appropin-
quabit redemptio vestra. q. d. Cum mundus vobis finitur quia
amici eius non estis prope est redemptio quam quesistis. dicit ergo
o vos petentes et electi dei etc. **¶** In istis verbis tria sunt
nobis consideranda. **¶** Primum est quid debemus respicere.
Secundum est ad quid faciendum debemus capita nostra levare
Tercium est vel tercio subiungit causam quare duo prima
debemus facere .i. propter appropinquationem redemptionis

noſtre. et q̄ eſt illa redēptiō quā dicit dñs appropinquē.
Primū notatur cū dicit. respicite. nō dicit quid.

Sex ſunt que debemus respicere.

Sz ſciendū eſt q̄ ſex ſūt que debem⁹ respicere ī vita iſta
Primū eſt noſtrā fragilitatē: et hoc vt omnē ſuperbiā a
cordib⁹ noſtris remoueam⁹: et vt inde nos humiliem⁹. et
h⁹ eſt qđ dicit ber. cuilibz homi. ſuper illud gen. xvi. agar
vnde venis ⁊ quo vadis. cōſidera vnde venis: ⁊ erubeſce.
et vbi es: et ingemiſce. circa qđ itura es: et cōtremiſce.

Que tria debem⁹ respicere circa fragilitatez noſtrā.

Circa fragilitatē noſtrā tria debem⁹ respicere
tatis hūilitatē et vilitatē: vite noſtre breuitatē: et mortis amaritudinē. Iſta tria bñ re
xxx. dicens. cōparatus ſū luto ⁊ aſſimilatus fa
ri. dicit cōparatus ſū luto respiciēs ſuā natita
tus eſt quo ad corp⁹ de limo terre viliſſimo.
vñ deus boiem de limo terre. dicit aſſimilat⁹ ſū fauille.
respiciēdo ſue vite breuitatē ⁊ inſtabilitatē. q̄ ſicut dicit
beat⁹ ia. iiii. qui ignoratis qđ erit vobis in cratiſino q̄ eſt
vita nrā. vapor eſt ad modicū parēs ⁊ poſtea exterinabi⁹
ber. ſicut enī ſtella ī celo corruſcās velociter currit et re
pēte deficit: et ſic ſcintilla ſubito extinguit⁹ ⁊ fit cinis: ſic
cito vita nrā trāſit et finitur. dicit. aſſimilatus ſū cineri
respiciēdo mortē et mortis amaritudinē. q̄ ſic dī eccleſi
aſtici xli. o mors q̄ amara eſt memoria tua hoī iniuſto et
habēti pacē ī ſubſtāciis ſuis. illd bñ respiciebat beat⁹ ber.
qui dicit. In ſepulchris mortuor⁹ respicio: nō inuēio ī eis
nīl cinerē vermē fetorē et horrore. qđ ego ſū illi fuerūt.
qđ illi ſūt ego ero. Certe ſuā fragilitatē debz quilibz ho
mo primo respicere et illd optime ſignatum eſt io. ix. vbi
legit⁹ qñ dñs illuinauit cecū natū q̄ appoſuit lutū ⁊ lini
uit ſup oculos ei⁹: ad ſignificād q̄ ſemp debent respicere
ſuā fragilitatē et ſuā mortalitatē et q̄ ex cōſideratōe ſue
mortalitatis ⁊ fragilitatis illuinat⁹ iterius. Illud dēmd
respicere vt inde hūilemur: ⁊ tales hūiles respicit dñs o
culo miſericordiæ ſue. vñ beata virgo dicit luce. i. respexit

deus humilitate. ancille 2c. ysa. lxxv. ad quem respiciam: nisi ad paupculum et contritum spiritu et tremens sermones meos. **S**ecundo debemus respicere vitam nostram preteritam. i. peccata preterita. ut de illis doleamus et statum nostrum presentem in melius nos emendantes si in malo statu fuimus. illud bene respiciebat manasses qui dicebat in oratione sua. ii. parali. vl. peccaui super numerum arene maris et multiplicatae sunt iniquitates mee 2c. Similiter et filii israel qui dicebant ut habetur baruch. ii. peccaui: iniuste egimus domine deus noster in omnibus iusticiis tuis 2c. **S**equitur. respice domine de domo sancta tua in nos et inclina aurem tuam et audi 2c. **I**ta nos debemus vitam nostram preteritam. s. peccata nostra preterita respicere ut de illis doleamus. **I**ta fecit dauid. cum dicit in psal. dolor meus in conspectu meo semper. quoniam iniquitatem meam annuntiabo et cogitabo per peccatum meo. respiciam peccatum meum. **I**te debemus respicere statum suum presentem et hoc est quod dicit iere. iiii. leua oculos tuos in directum et vide nunc ubi prostratus sis. Illud debemus respicere ut nosmetipsos emendemus in melius: si in bono statu non sumus et hoc est quod cantat ecclesia. **E**mendemus in melius nosmetipsos qui ignoramus peccauimus 2c. **I**ta precepit dominus facere vel respicere illi ecce qui clamabat post illum lu. xvi. filii dauid mouere mei. trans autem iesus iussit eum adduci ad se. et cum appropinquasset interrogauit illum dominus: quid vis ut faciam tibi. at ille dicit. domine: ut videam et iesus dicit illi. respice vitam tuam. s. preteritam et presentem statum tuum. **T**ercio debemus respicere defectum nostrorum multitudinis. et hoc ut semper timeamus et ut custodiendo nos a peccatis nostris magis solliciti sumus et ne in aliquid ruamus. **Q**uattuor defectus debemus in nobis respicere. **P**rimus est cadendi peritas. gen. vii. **S**ecus et cogitatio humani cordis in malum perit sunt ab adolescentia sua 2c. et puer. xlii. septies in die cadit iustus 2c. **S**ecundus est resurgendi per se impossibilitas. unde in psal. dicitur quod homo per se vadens. s. in peccatum et non rediens per se. s. sine gratia dei operante. sicut homo senex debilis per se potest cadere in luto: sed per se non potest resurgere. **T**ercius est perficiendi modici

tas. qz sicut dicit apostolus ro. ix. nō est volētis neq; currē-
tis s; dei miserētis. qz sine gratia ei operāte nō pōt hō bo-
nū meritoriū hēre vel facere nec ī bono meritorio pōt pfi-
cere sine gratia dei opante. **¶** Quartus autē ē stādī debili-
tas et opandī difficultas. et iō dicit aposto. ro. vii. nō enī
qd volo hoc ago: s; qd malū odio illud facio. Sequit^r. vi.
deo aliā legē repugnātē legi mētis mee. Istos respectus
bñ respiciebat apostolus: qui sic dicebat. **I**sta debem⁹ re-
spicere vt solliciti sim⁹ ne p aliquod peccatū cadam⁹. et
hoc ē qd dicit aposto 1. cor. x. **Q**ui existimat se stare: vi-
deat ne cadat. **¶** Et odēm⁹ inimicorū nostrorū multitudinē
respicere: et laqueorum eorū habūdātiā et absconditiōē. et
hoc vt in vita ista caute ābulēm⁹. **¶** Vere iimicorū nostrorū
s. mūdi carnis et demonis multitudinē debem⁹ respicere.
de h^o psal. respice iimicos meos quoniā multiplicati sūt
2c. Itē dēm⁹ respicere laqueorū eorū hūdantiā et eorū in ter-
ra absconditiōē. qz vt dicit psal. abscondērūt superbi laqueū
michi 2c. et iob xviii. et loquit^r de cupido. tenebit^r plāta e-
ius laqueo et exardescet circa eū. sitis abscondita est terra
pedica eius et deciplā eius sup seita. **C**erte tot⁹ aer. i. to-
tus mūd⁹ ē qī tot⁹ plenus laqis diaboli. vñ beatus ātho-
nius vidit in spū cū esset in orōe istos laqos et dixit: dñe:
quis transibit laqueos istos. videbatur ei q vix aut nūq;
posset eos laqueos euadere: et rñsum ē ei humilitas sola
Ista debemus respicere: vt caute in via ista ambulemus
vñ aposto. ephe. v: videte vt caute ambuletis: nō qsi insipi-
entes s; qsi sapiētes redimētes tēpus: quoniā dies mali
sunt. **¶** Quarto debemus circa caturas respicere: et ma-
xime circa volatilia celi creatoris nostri largitatē et solli-
citudinē. qz pascit ea sine aliq^o labore. illō debem⁹ respi-
cere vt omnē sollicitudinē carnis nostre reōueamus. et iō
dicit dñs mat. vi. nolite solliciti eē aīe vestre quid mādu-
cetis neq; corpori vestro: quid iduamini nōne aīa. i. vita ē
plus q esca et corpus pl⁹ q vestimentū: videte volatilia
celi quoniā nō serūt neq; metūt neq; cōgregāt ī borreo: et
tñ pater vester celestis pascit ea: q: d: vt dicit glo: multo

magis vos qui filii estis et rationales estis quibus eternitas promittitur pascet et dabit necessaria vobis si tota fiducia vestra est in ipso. sic dicit glossa. labor et providentia non prohibet hic dominus sed nimiam sollicitudinem. **Sexto debemus** respicere iudicii acerbiter. ut bonum facere nunquam deficiamus. acerbiter iudicii bene respiciebat sophonias propheta qui dicebat. dies illa dies ire tribulationis et angustie etc. sopho. ii. et in isto euangelio dicit dominus quod virtutes celi et angelice potestates movebuntur. et dicit glossa. quod angelice potestates tremunt adventum iudicis. et iob. xxvii. ca. dicit columne celi tremescunt. o miseri peccatores quid facietis in die visitationis de longinquo venietis. ita dicit psalmus. xi. illam acerbiter debemus semper respicere. et ideo dicit dominus mat. xiii. vide te vigilate et orate quia nescitis quando tempus sit. etc. **Sequitur.** vigilate nescitis quando dominus veniet. illud semper debemus respicere ut nunquam bonum facientes deficiamus. sed quod dicit apostolus gal. v. bonum autem facientes non deficiamus. tempus enim suum non deficiemus in temus. ergo dum tempus habemus operemur bonum ad omnes etc. sequitur leuate etc. **Hoc est secundum ad quod** debemus capita levare. et hoc notatur cum dicit. leuate etc.

Propter tria non audet homines levare capita.
Sciendum est quod propter tria non audet homines capita levare
Primum est propter pressuram carceris diuturni. **Secundum** est propter verecundiam et conscientiam sui delicti. unde lu. xviii. dicitur quod publicanus volebat oculos ad celum levare. et psalmus. tota die verecundia mea contra me est. **Tercium est** propter magni debiti obligationem. maxime quando non possunt illud solvere. propter ista tria non audebant homines capita sua levare ex hilaritate animi adventum christi. quia animi adventum christi erant omnes filii adam sub tyranno dyabolo quasi in carcere eius detentum. quia et tunc descenderant boni ad libum inferni. unde propter pressuram carceris illius diuturnam. et propter verecundiam delicti primi pariteris nostri. quia omnes peccavimus in adam. ro. v. et propter obligationem magni debiti ipsius peccati primum pentum quam homo redimere non poterat. quia omnes equi obligati erant. unde psalmus. mutabitur peccator et non
b i i

soluet. vere nec purus homo nec purus angelus poterat
suos redimere. unde psal. frater nō redimit. i. angelus. nec
redimet homo. et ideo venit filius dei in mundum et car-
nem nostram assumpsit in utero virginali et soluit debitū
peccati nostri et nunq̄ bibit de vino id est de delectatōne
peccati. quoniam peccatum nō fecit nec inuentus est do-
lus in ore eius. psal. liii. ipse suo sanguine nos de carcere di-
aboli liberauit et debitum nostrum in cruce soluit. et idō
quando venit in mundus: dixit. o vos omnes qui estis de
tempore gratie: respicite et leuate capita vestra ex hila-
ritate. quia appropinquat redemptio vestra et solutio de-
biti vestri. dicit ergo. leuate capita vestra.

Sex sunt que debemus in altū leuare.
Sciendum est q̄ sex sunt que debemus in altum leua-
re. manus corda capita aures oculos et animas. Primo
debemus leuare manus ad deū orandus. ita faciebat moi-
ses exo. xvii. ubi legitur q̄ moises pugnauit contra ama-
lech moises et aaron et vt ascenderunt super verticē col-
lis et cum leuauit moises manus vincebat israhel zc. et i
psal. expandi manus meas zc. et i. thimo. ii. volo ego (dicit
apostolus) viros orare in omni loco leuantes puras manus
sine ira et disceptatione. sed si volumus q̄ dominus orati-
ōnes nostras exaudiat et manus nostras ad se leuatas re-
spiciat: oportet q̄ manus nostre non sint pollute luxuria
neq̄ plene sanguine peccati. vnde in psal. i. dicit dominus
Cum extenderitis manus vestras: auertam oculos meos
a vobis. cum multiplicaueritis orationes: non exaudias
qz manus vestre sunt plene sanguine. i. peccato. vel leuare
debemus puras manus ad deū. quas bene leuamus qn bo-
na opera nostra sine inani gloria facimus. **S**ecundo de-
bemus leuare corda nostra ad deū laudādū vel glorificā-
dū ad deū cōfiteādū ad deo gratias referendū ppter hō le-
uat sacerdos ter manus dicens. gloria in excelsis. sursum cor-
da. gratias agam⁹ dño. et ad cogitādū sepe d̄ gaudiis ce-
lestibz. vñ tren. iii. leuem⁹ corda nostra cū manibus ad de-
ū i cellis. **T**ercio debemus leuare capita nrā ad multa ad

pugnādū. vñ exaltasti caput meū ī die belli. vel ad annū
 ciandū siue ad predicandū. vñ psal. qui exaltas me de por
 tis mortis. et psa. xlviii. sup montem excelsum ascende tu
 qui euāgelizas syō. i. chrištū qui speculū est sine macula
Item ad gaudendū de nostra redēptōe. et ad illā respiciē
 dum. vñ hic respicite et leuate capita vestra 2^a. **Q**uar
 to debemus leuare aures ad legez dei et ad verba dei au
 diendū. vñ. ii. esdre vel neemie. viii. et aures omīs populi
 erant erecte ad libzū. erāt oēs populi erecti ad libzū vt au
 dirēt legē. s3 certe multi sunt hodie qui habēt aures obdu
 ratas et ad terrā inclinatās sicut aspis ne audiant predi
 catōes. et illas habēt leuatas in altū (sicut ceruus in sil
 ua) ad audiendū detractōes suorū pximorū. et ideo dicitur
 eccle. xxviii. sepi aures tuas spinis: et noli audire linguā
 neq̃. **Q**uinto debemus leuare oculos nostros ad benefi
 ciū incarnatōis chriști et ad bñficiū sue passiōis vidēdū.
 et de hoc dicit psal. leuauī oculos meos in montes: vñ ve
 niet auxiliū michi. illud fuit chrištus qui venit in mōdū
 vt nos redimeret. **I**tem ad videndum beneficiū passiōis
 vnde treñ. i. ipsemet dicit. attēdite et videte si est dolor si
 cut dolor meus. videre chriști passiōez nichil aliud est q̃
 videre nostrā redemptiōē appropinquātem. qz chrištus
 nostra redemptio est. de ista redemptōe dicit psal. redem
 ptiōē misit dñs populo suo. i. chrištū. sed nostra redēptio
 facta fuit in cruce p preciosi sanguinis chriști effusiōez
 in ipsa cruce. vñ. i. pe. i. nō auro nec argēto redempti estis
 de vana vestra cōuersatōe s3 precioso sanguine agni incō
 taminati ihesu chriști. **C**erte ista redēptio sc3 chrištus ap
 propinquat illi per gratiā: qui appropinquat illi p amorē
 et penitentiam. vnde iaco. iiii. appropinquate deo et appro
 pinquabit vobis. **S**exto debemus leuare animā ad dō
 minū contēplādū. vñ psal. ad te leuauī animā meā. glō.
 ad te amplexādū et cōtēplādū. iob. vii. suspēdiū elegit aīa
 mea. et in psal. miserere mei dñe quoniā ad te aīam meā
 leuauī. et vere bone ihesu aīas n̄as debem⁹ ad te leuare
 b. iiii.

qui es lux vera. io. viii. ego sum lux mudi. Item ad te quæ
es summa medicina. eccle. xliii. medicina oium iñfestinati-
one nebule. Itē ad te qui es vita eterna. io. xvi. hec est vi-
ta eterna vt cognoscāt te vnū solū deū. et quē misisti ie-
sum chrištū rogant iēsum chrištū: vt det nobis respicere
illa q̄ dixim⁹ et ita leuare corda nostra et capita nostra et
animas ad cōtemplandū deū: vt in fine eū possim⁹ videre
facie ad faciē in gloria eterna sicuti est. quod nobis pre-
stare dignetur qui viuīt et regnat zc.

Dominica tertia in aduētū sermo quartus.

Quid existis in desertū videre? mat. xi. In
istis verbis tria sunt cōsiderāda. **P**rimū est vñ
debemus exire. **S**cđm: quo debem⁹ ire. **E**t sci-
endū q̄ in desertū. Terciū ē quid debem⁹ in desertum vi-
dere. **P**rimū notat cū dicit existis. **S**cđm cū dicit in de-
sertū. Terciū cū dicit videre. **P**rimū ē videre vñ debe-
mus exire. et hoc notatur cū dicit quid existis.

De duplici exitu.

Et sciendū ē in primis q̄ duplex ē exitus. est enī quidē
exitus maloz. et ē exit⁹ bonoz. mali exeūt prima facie de
cōsortio dei et intrāt p̄ facta sua in ſuiciū dyaboli. boni ex-
eunt de p̄sortio dyaboli et ſuicio et intrāt in ſuiciū dei.
Exitus ergo maloz est: quādo hoines exeūt de cōsortio z
ſeruicio dei et intrāt p̄ peccata ſua in ſeruiciū dyaboli.

Septem modis exit homo de conſortio dei.

Sed notandū est q̄ ſeptē modis exeūt homines de cō-
ſortio dei et ſeruicio et intrāt ſuiciū dyaboli. **P**rimo
per ſuperbiā quādo gloriāntur de ſua ſapiētia vel de ſua
pulchritudinē: vel de ſuis diuitiis: et quādo ſuperbiūt de
aliquib⁹ bonis ſibi a deo collatis. ſicut p̄ peccatū ſupbie
exiuit lucifer de paradiso et de conſortio dei vñ p̄ſa. xliii:
dicit dñs: quō corruisti lucifer de celo: q̄ mane oniebaris.
corruisti in terrā qz dicebas in corde tuo. aſcendā ī celum
ſup aſtra celi exaltabo ſoliū meū. aſcendā ſup altitudinem
nubiū z ero ſimilis altiffimo. ſequit⁹. veruntamē ad infer-
num detraberis et in pfundū loci erit exitus tuus a pa-

radio a consortio dei. et in eze. xxviii. o cherub eleuatū
est cor tuum in decore tuo perdidisti sapientiā in decore
tuo proiecisti te in terra. ita similiter exeunt a consortio
dei qui modo superbiūt et gloriāntur de bonis a deo sibi
collatis. et ideo dicit thobias filio suo. tho. iiii. fili mi su-
perbiam nūq̃ in tuo sensu aut in corde tuo dominari per-
mittas. In ipsa enī sumpsit initium omnis perditio.

Scdo alii exeūt a cōsortio dei per inobedientiam. sic exe-
unt illi a cōsortio dei et intrāt in seruiciū dyaboli: qui no-
lunt obedire preceptis dei et sancte ecclesie. si per illud
peccatum exiuit adam de paradiso voluptatis. vt habet
gen. iii. quoniā comedit de ligno ex quo dominus prece-
perat ei ne comederet. similiter per illud peccatū exiuit
saul a seruicio dei. i. re. xv. quoniā retinuit de melioribus
ouibus et armentis de amalech: vt immolarentur domi-
no. sed hoc fecit contra preceptū domini. vnde dicit ei sa-
muel. melior est obediētia q̃ victimis. p eo q̃ abiecasti ser-
monē dñi: abiecit te dñs ne sis rex sup israel. similiter per
illud peccatū amisit salomō amorē dñi et exiuit de cōsor-
tio dñi. quoniā accepit et adamauit mulieres alienigenas
s. multas. filiā pharaonis et moabitidas et edumeas cōtra
preceptū dñi. vt hēt iiii. re. xi. vñ ber. dicit de oibus istis.

Magnū iobediētie viciū: quo āgel⁹ amisit celū: adā para-
disū. saul regnū. salomō amorē dñi. iō bonū est obedire p̃-
ceptis dñi. qz sic dicit puer. xxi. vir obediēs nō loquit⁹ victo-
rias. et ideo clamat aposto. hebre. xiii. obedite p̃positis ve-
stris et subiaceite eis: ipsi enī peruigilāt tāq̃ rōnē p aīabz
vestris reddituri. et deute. xvii. q̃ anima que superbierit
nolens obedire imperio sacerdotis decreto iudicii morie-
tur. **T**ertio alii exeunt a consortio dei et de seruicio e-
ius per inuidiam vt illi qui gaudent de malis aliorum et
tristantur de felicitate proximi. sic exiuit caym de ser-
uicio dei per inuidiam quam habuit de fratre suo abel. eo
q̃ dominus diligebat. et quoniā respexit dominus ad mu-
nera abel: quoniam de melioribus offerebat domino. et
ad munerē a caym non respexit: quia de peioribus deo offe-

hiii.

ma. quid in
obediētia
viciū

rebat. ideo eum interfecit. vt habet gen. iiii. et dicitur: egressus est caym a facie domini et habitauit pfugus in terra ad orientalem plagam. et certe caym si non desperasset ad dei misericordiam venisse potuisset. **Quarto** exeunt alii a consorcio dei per luxuriam siue per videndi curiositatem quod non licet. sicut exiuit dina: et ideo corrupta fuit et propter hoc virginitatem suam amisit. gen. xxxiiii. egressa dina filia iye vt videret mulieres regionis illius quas cum vidisset sicheem filius emor eunuchi princeps terre illius adamauit et rapuit et dormiuit cum illa. **Dina** iudiciu interpretatur: significat animam fidelem que debet se iudicare et facta sua et non alios nec facta aliorum. quando curiosa est videndi que non licet concupiscit: accidit quod per curiositatem suam exit a consorcio domini. quia tunc vidit eam sicheem id est dyabolus rapuit eam: et tunc ingressa est in seruiciu dyaboli. **Quinto** alii exeunt per idolatriam. vt filii israel quando fecerunt vitulum aureum et adorauerunt eum. vt habetur exo. xxxii. similiter ieroboam et filii eius in tempore suo exierunt per idolatriam a cultu dei. vt habetur iiii. re. xiii. et iere. x. dicit dominus et conuerentur dicentes. filii mei exierunt a me per idolatriam suam et non subsistunt. non est qui extendat tentoria mea et qui exigat pelles meas. ita similiter exeunt quasi per idolatriam a consorcio dei et a seruicio eius sortilegiis credentes et ea facientes et ad magos et ariolos declinantes. et ecce isti prohibentur a populo dei. quia non sunt de populo eius. leui. xx. anima que declinata fuerit ad magos et ariolos et fornicata fuerit cum eis ponam faciem meam contra eam et interficiam eam de populo meo. **Sexto** alii exeunt per simoniam sicut exiuit giesi seruus helisei qui cucurrit post namaz seruum: quem eliseus dominus suus curauerat a lepra sua: et accepit ab eo duo talenta argenti et duplicia vestimenta. vt habetur iiii. re. v. et dicitur quod egressus ab eo scilicet heliseo (qui interpretatur deus meus) leprosus fuit quasi nix. quia lepra namam adhesit ei et semini suo usque in sempiternum. per giesi significatur miseri sacerdotes simoniaci: qui vendunt confessiones. orationibus et benedictiones. et sacramenta ecclesie quibus acquiritur

Sanctas aie et corporis aliquādo isti exeūt a vero heliseo
 i. cōsortio christi qui est deus noster tāq̃ laprosi. qz fetidi
 sūt corā domino et angelis eius odiosi. **S**iliter ita exiuit
 symon magus: qui voluit emere spiritū sanctū ab aposto-
 lis vt videret ipsuz. vt hēt actu. viii. **I**te similiter exeūt
 illi qui emūt spūalia p tēporalibus. vt sūt illi qui dāt mi-
 litibus et aliis pecuniā numeratā: vt cōferāt eis aliquaꝝ
 ecclesiāz. et sicut illi qui dāt aliqua tēporalia vt recipiā
 in aliqua religione. omnes isti nō itrāt per ostiū: ideo fu-
 res sūt et latrones. vt hēt 10. x. **C**uilibet istorū potest di-
 ci sicut beatus petrus dixit simoni mago. actu. viii. pecu-
 nia tua secū sit in perditionē. **S**eptimo exeunt alii per
 auariciam et cupiditatem sic exiuit iudas a cōsortio dñi.
 qz per cupiditatem vendidit eū iudeis tringita argente-
 is. vt hēt mat. xxvii. et ibidē dicit ad iudā et ad turbas. tā
 quā ad latronē existis cū gladiis et fustibz cōprehēdere
 me. certe multi sic exeūt de cōsortio dñi tā clerici q̃ laici.
 vñ dolēd ē. et istis clamat iere. v. nolite exire ad agros. s.
 auaricie et in via cupiditatis ne abuletis. Certe oēs septē
 isti vadūt in desertū cōfusionis eterne vbi iā habitāt p re-
 atū culpe. **D**e isto deserto dicit dñs per ezechi. xxix. et lo-
 qui pharaoni. proiciā te in desertū. siferni. et oēs pisces
 fluminis super faciem terre cadēt. **D**e omnibus istis sep-
 tem debemus exire. et hoc clamat dominus in esa. lii. **R**e-
 cedite recedite exite inde pollutum nolite tangere exite
 de medio eius. scilicet babilonis. mūdaminī qui fertis va-
 sa domini zc. **I**ste exitus est exitus bonorum. **S**ecūduz
 est videre quid est illud desertum vbi debemus ire. scien-
 dum est q̃ in desertum penitentiē. hoc significat per de-
 sertum in quo ihesus ductus est a spiritu sancto. vñ mat.
 quarto. ductus est ihesus a spiritu in desertū. hoc est de-
 sertum per quod perrexerunt filii israhel: quando egressi
 sunt de egypto. vñ dicitur exodi. xv. q̃ egressi sunt filii
 israhel in desertū siue ābulauerūt tribus diebus per soli-
 tudinē et nō iueniebant aquam nisi aquam marath. et nō
 poterāt bibere aquā d̃ marath: eo q̃ amara erat. **I**lli septē

predictis oīs alii in peccato exñtes mortali in egipto hñ-
tant. qz in tenebris peccatorū et in merore magno debent
esse tales p peccatis suis. qz egiptus interpretat̃ tenebre
vel meror. de isto egipto debem⁹ nos ipsi exire i desertū
penitētie ⁊ debem⁹ in illo deserto ire p tres dies. **Pri-**
mus dz esse cōtritōis. **Secūdus** cōfessionis. **Tercius**
satisfactōis. s; certe qui vult bonas dietas facere dz ma-
ne surgere. ⁊ dz mane iter accipere. et de mane viā suā cō-
tinuare vsq; ad vesperū. similiter si nos velim⁹ bonas die-
tas facere eūdi ad paradīsū et bene ambulare p illos tres
dies in desertum penitētie: debemus cōteri et dolere con-
fiteri ⁊ satisfacere de peccatis nostris i mane iuuetutis
nostrē. ⁊ debem⁹ cōtinuare dolorē cōfessionē ⁊ satisfactō-
nez de mane vsq; ad vespēros. i. de peccatis q̄ fecimus in
mane iuuetutis nostrē. ⁊ postea de aliis que fecim⁹ vsq;
ad tēpus p̄sens l̄ vsq; ad mortis vespēra. hoc est qd̄ dicit̃
ecclesi. xx. mane semina semē tuū: et vespere nō cesset ma-
nus tua. Et si aque marath id est tribulatōes peitētie vi-
dent̃ nobis amare: nō oportet nisi apponamus ibi lignū
dominice passionis et tācito cōuertūtur in dulcedinem.
vt habetur ibidē exo. xv. **Illud** desertum est desertum in
quo habitat iohānes id est gratia dei. **Tercū** est vide-
re ad quid debemus exire in desertum.

Sex sūt que debemus videre oculis cordis.
Primo debemus videre mūdi vanitatē cum salomone
ecclesiastes. i. vidi cūcta que erāt sub sole: et ecce oīa va-
nitas ⁊ afflictio spiritus. **Illud** debem⁹ videre vt omnia
que sūt in mūdo tanq̄ vanitatē cōtemnamus. **Secun-**
do debemus videre oculis cordis ch̄risti incarnatōnē. ⁊ hoc
cū moise qui vidit rubū ardentem et nō comburebat̃. exo.
iii. **Ignis** in rubo est. id est deitas in humanitate. debe-
mus enim illud videre: vt ibi delectemur. qz ibi est maxi-
ma dulcedo ⁊ delectatio in cogitatōe incarnatōnis. quia
sicut dicit augustin⁹. **Quis** vnq̄ talia audiuit: quis vnq̄
taliam vidit: quis vnq̄ talia cogitare poterit: vt virgo cōce-
perit: virgo sine dolore peperit deū ⁊ hominē saluatorem

nostrū: **T**ercio debemus videre christi passionē: ut libe-
 tius peitētia faciamus vñ exo. xxv. dz. inspicere 7 fac scdm
 exēplar qđ tibi in mōte. i. in cruce mōstratū est. et cātr. ii.
Egredimī et videte regē salomonē in dyade. i. christū pa-
 rificū 2c. **Q**uarto debemus videre vitas 7 exempla san-
 ctor. ut iob in sterquilinio et ioannē baptistā idutū pilis
 cameloꝝ ieiunātē in deserto. et petrū in crucis patibulo.
 et h° cū btō ber. qui ait cū cōsidero iob sedentē in sterqui-
 linio ioannē baptistā in deserto petrū in crucis patibulo
 iacobū occubentē herodis gladio: cogito q̄liter et quom°
 deus punit quos reprobat. cū sic punit quos amat. **N**l-
 lud debemus videre ut ab illis sāctis exēplū accipiamus
 fratres exitus mali 7 lōguanimitatis laboris 7 patiētie
 pphetaz qui locuti sunt i noīe dñi. **Q**uinto dei suauita-
 tem. vñ psal. gusta. 7 vñ q2 suavis est dñs. **S**exto glorie
 magnitudinē 7 iesum a dextris dei stantē. 7 hoc cū beato
 stephano qui dicit actū. vii. **E**cce video celos ap̄tos 7 ie-
 sum stantē 2c. **I**sta debem⁹ videre. 7 ideo letanter seruiā-
 mus et ut totis viscerib⁹ cordis esse cū christo in gloria e-
 terna appetam⁹ ita ut ad illā gliam in qua christ⁹ sedet
 in doctōrā patris pducāt nos idē iesus qui p patre 7 fi. 2c

Dominica quarta sermo quintus.

30 vox clamantis in deserto dirigite viam dñi
 et parate. sicut dicit ysa. pphe. io. i. miserūt iu-
 dei ab iherosolimis sacerdotes 7 leuitas ad io-
 ...tēt quis essz. 7 ipsum iſterrogauerūt tu quis es
 cōfessus est 7 nō negauit q̄a nō sum ego christ⁹. **I**udei ali-
 qui pntabāt ipsum eē christū: quoniā nō ausus erat bapti-
 zare sacerdotes 7 leuitas qui erāt sapiētes in lege: s3 nega-
 uit seipsum eē christū dicēs. nō sum ego christ⁹. **R**emota
 ista p̄ore opiniōe: iſterrogauerūt eū. quis ergo. helyas es
 tu. **A**lii putabāt ipsum esse helyā ppter nimīā abstinentiā
 et castitatē et solitariā vitam et propter asperrimā pecca-
 torū reprehensionem. sed ipse ostendit et dicit. non sum
 helyas. quasi diceret. idico potestatem iudicantis. postea
 querebant. propheta es tu. id est heliseus. ipsi putabant

ipsum esse unum ex prophetis resuscitatum propter prophetie gratiam. unde ipse respondit. non. quod dicit iterum. non sum unum ex prophetis de quibus putatis me esse: non sum propheta. quia sum plus quam propheta. ipse respondit sicut ille sacerdos cui cum quereretur es tu dyaconus. et diceret. non: sed sacerdos. quia sacerdos plus est quam dyaconus. ita respondit iohannes non sum propheta: quia non prenuntiatio futura: sed ostendendo presentia. vere digito suo ostendit christum unde ipse dicit. Ecce agnus dei ecce qui tollit peccata mundi. ipsi postea interrogaverunt eum et dixerunt. dic ergo nobis quis tu es: ut insum deus his qui miserunt nos. et ipse respondens ait. Ego vox clamantis in deserto etc. In istis verbis duo sunt consideranda. **P**rimum est quod beatus iohannes voluit se vocem clamantis in deserto appellare. **S**ecundum est quod sunt vie quas debemus preparare domino vel dirigere cum beato iohanne. **P**rimum notat cum dicit. ego vox clamantis in deserto. **S**ecundum notat cum dicit. preparate vel dirigite viam domini. **P**rimum ergo est quod vocem voluit se appellare. et ratio fuit propter humilitatem et propter veritatem. quia dicit ego vox etc. veritatem respondit et humilitatem docuit. vere veritatem respondit quando dicit ego vox etc. ad litteram fuit vox verbi incarnati. scilicet christi clamantis in deserto. sic dicit glossa. Preferea humilitatem docuit. quia cum talis esset quod christus credi posset: tamen ipse dixit. ego vox clama. in deserto. quod d. non sum res aliqua: non res. quod d. ego voco ad penitentiam: sed ipse post qui vocabit ad inperandum a patre veniam. vox fidei nuncia verbi. sic beatus iohannes prenuntiavit filium futurum: et ideo precursor redemptoris appellatur. **P**referea vox primo apprehendit: et postea verbum cognoscit. ita per iohannem christum iam venisse cognoscit: et ostenditur. dicit ergo Ego vox clamantis. scilicet christi qui clamavit propter in deserto huius mundi peccatoribus qui longe erant a salute. ut agerent penitentiam: et ut venirent ad suam misericordiam. 10. vi. in novissimo die magne festivitatis stabat iesus et clamabat. si quis sit sit veniat ad me et bibat etc. ipse etiam clamavit in crucis deserto. ut leo ad suscitandum catulos suos mat. xxvii. clamans iesus emisit spiritum. illud fuit in angustia mortis. et suscitatus

trione filiorum. Item ipse clamabit et rugiet in die iudicii sicut leo ad deuorandū impios peccatores: vñ osee. xi. quasi leo rugiens. qz qñ rugiet formidabūt filii maris. ipse vero rugiit et clamauit in cruce ad suscitandū filios mortuos. et i iudicio clamabit ad deuorandū impios peccatores. et iō dicit q formidabūt filii maris. i. peccatores: qñ videbūt amaritudinē iudicii et crudelitātē. Isti duo clamores debēt esse recētes i auribz nrīs. **I**stius clamātis sic. s. christi dicit iohēs ego vox clamātis. **I**tē p hoc q dicit in deserto pōt locus notari precursoris beati iohānis. qz sicut lu. i. dicit erat in desertis locis vsqz ad diē ostētionis sue ad israhel. et in illo deserto clamauit. parate viā dño.

Viam multiplicē debem⁹ deo parare.

Secundū est vidēre q est illa via qua dño debem⁹ pre parare: et circa eius aduētū. et hoc notat⁹ cū dī parate viā dño. Et sciendū est q multiplicē viā debem⁹ ei pare et dirigere: vt dignet⁹ et valeat in cordibz nostris habitare.

Prima via quā debem⁹ ei preparare est mūdicia cordis.

Ista via ē castitatis et virginitatis. ista via ē imaculata. De ista dicit psal. ambulās in via imaculata hic michi ministrabat. ista via ē via sapiē: de q dicit salomō puer. iiii. viā sapiē mōstrabo tibi etc. et ē vere ista via: via sapientie qz magna ē sapiā cor suū custodire ab imūdicia luxurie: et magna infānia ē esse diu in imūdicia luxurie. vñ gre.

Que maior ē infānia q pro delectatōe momentanea obligare se ad eterna supplicia et amittere suple regna celestia. id est breuis ē fornicatōis delectatio s; perpetua ē pena fornicatōis. ideo viā luxurie debem⁹ fugere: qz dñs ignorat ābulātes p eā. puer. xxx. qz dñs ignorat viā adolescentis in adolescentia sua. et dī ibidē. talis ē vultus mulieris adultere etc. et in psal. via illoz te. et lu. **C**erte qui p istas vias vadūt: ipsi pereūt et faciūt de cordibz suis hīta culū dyabolo. vere nō ē decēs talē regnare cū illo qui est rex regū et dñs do. vt hēt⁹ apoca. xix. qui nec hītare nec veire i hospitio tenebroso et pleno imūdicia et luto fetido nouit. s; talia sūt corda luxuriosoz et ideo ad hoc q veiat

christus in cordib⁹ nostris debem⁹ omniē imūdiā lūtu-
rie ab illis icidere et abicere. ⁊ hoc ē qđ dicit iā. i. abicere
tes omniē imūdiā et habūdantiā malicie suscipite insitū
verbum qđ potest saluare aīas vestras. per imūdiā po-
test designari ipsū peccatū luxurie. p habūdantiā malī-
cie praua cordis desideria: male cogitatōes et respect⁹ il-
liciti ⁊ colloquia praua q̄ corrūpūt bonos mores. omīa il-
la debem⁹ abicere a cordibus nostris: si volum⁹ digne su-
scipe verbū caro factū qđ pōt saluare aīas nostras. ephe.
v. dicit apostolus. fornicatio aut aut omnis imūdiā aut
auaricia nec noietur in vobis. s; remoueat⁹ a vobis sicut
dec⁹ sanctos turpitudine et stultiloquiū aut scurrilitas q̄
ad rē nō ptinet. Ita parat⁹ prima via q̄ est mūdicia cordis
sicut dicit⁹ eccle. ii. qui timēt dñm preparabūt corda sua
et sicut dicitur puer. xxii. qui diligit cordis mūdiciā ha-
bebit amicu regē. s. christū. **S**cda via est huilitas. p istā
viam ambulauit christus: qñ de celo descēdit in vterū vir-
ginis et ibi veri serui formā accepit. sicut habet⁹ phil. ii.
exinauit semetipsum formā sui accipiēs ⁊c. vere nūq̄ fu-
it facta maior humilitas illa quā dñs celi et vniuerse ter-
refecit: quādo formā serui accepit. et qui inter seruos su-
os quasi seru⁹ et mīster eorū esse voluit. Istā vīam para-
uit beata virgo gloriosa in corde suo filio dei. ⁊ ideo ipsa
filiū suū cōcipe meruit ⁊ parere. vnde dicit lu. i. respexit
dñs humilitatē acille sue. Istam viā. s. huilitatis debem⁹
dño in cordibus nostris parare. et hoc est qđ dicit ysa. xi.
parate vias dñi rectas facite semitas dei nostri in solici-
tudie omnis vallis exaltabit⁹. et omnis mōs huiliabitur.
per valles humiles significātur qui exaltabūtur in glia
eterna. per montē supbi elati significātur: qui in fine hūi-
liabūtur in dānatione eterna. qz sicut dicit puer. xxix. hūi-
lem spū suscipiet gloria: et supbū ⁊c. Sequit⁹. humilitas.
ideo viā huilitatis deo in cordibus nostris preparare de-
bem⁹. S; ista via preparat⁹ per omnis superbie ambitio-
nis ⁊ elatiōis a cordib⁹ nostris reōtionē. qđ remouere de-
bem⁹. et hoc est qđ dicit⁹. i. re. vii. preparate corda vestra

dño et illi soli seruite: auferte baalim et astaroth de medio vestri. baalim superioꝝ interpretat^r. et significat super
bos: qui per superbiam suam oēs alios volūt supare et sibi sub
iicere. astaroth interpretatur presepe: in quo sūt duo. ci
bus et finis. In cibo notat^r gula: in fimo luxuria. ita su
perbia: luxuria et gulā debem⁹ de medio nostri .i. de cor
dib⁹ nostris auferre. **Tercia** via est pacis. de ista via di
cit zacharias pater iohannis baptiste lu. i. Illuinae bis q̄
in tene. et in bñ. moꝝ. se ad diri. pe. no. in viā pa. et puer.
iii. vie eius vie pulchre: et oēs semite eius pacifice. quia
ppter hoc veit in mūdū: vt pacē poneret inter nos et deū
patrē: et inter angelū et hoīem: et inter hominē et homi
nem: inter quos discordia erat ppter peccatū pimi parē
tis. **Viā** pacis debemus ei parare in cordibus nostris qz
sicut dicit psal. In pace factus est locus eius. *mm*

Pacē triplicē debemus deo parare. *mm*
Sciend⁹ est q̄ triplicē pacē debemus parare quātū ad
deū et quātū ad p̄ximū: et iter carnē et spiritum. Prima
paratur per verā cōtitionē. scda per verā confessionem.
tercia per magnā carnis mortificationē. De ista triplici
pace dī ecclesia. xxv. vbi dicit^r. bis trib⁹ placitū est spiri
tū in eo q̄ probata sūt corā hoīb⁹. concordia fratrum. i.
carnis et spiritus. hoc iacob et esau amor p̄ximoz. ecce se
cūda pax que dicitur esse quātū ad p̄ximū. sequit^r vir
et mulier sibi cōsentientes. ecce terciā pax: que debz esse
quātū ad deū. qz vir est christus: mulier est aīa fidelis si
bi. i. christo in oībus obediēs. **Q**uarta ē iusticie et equi
tatis. de ista dicit salomō puer. iiii. ducā te p seitas equi
tatis: quas cū igressus fueris nō artabūt^r gressus tui: et
currēs iē. puer. xv. vie iustoz absq; offēdiculo. **I**stā viam
dño prepam⁹ qñ a malo declinam⁹: et qñ bona opera faci
mus. scdm⁹ dicit psal. declina a malo et fac bonū. **P**re
terea viā iusticie dño in nobis param⁹ et dirigim⁹: qñ ali
is nō facim⁹ nec dicim⁹ quod nō vellem⁹ dici & fieri no
bis ab ipsis. secūdū q̄ dicit^r thob. iiii. qd tibi ab alio ode
ris fieri: vide ne facias alteri. **S**iliter qñ aliis facim⁹ oīa
ci

que vellemus ut ipsi nobis facerent. et hoc est quod dicit mat. vii.
quicunque vultis ut faciat vobis boies etc. Item quando unicuique
reddimus quod suum est: deo. scilicet et patri nostro. iste sunt vie recte
de quibus dicit dominus sap. x. Iustum deduxit dominus per vias re-
ctas. Et sicut dicitur eze. xviii. Si autem aduerterit se iustus
a via sua: et fecerit iniquitatem secundum abhominaciones suas
quas operari solet ipse nunquam vivet. et quod dicitur non et omnes iusticie
eius non recordabuntur amplius. nunquid via mea non est equa
dicit dominus. **Q**uinta via est caritas. de ista dicit apo. i. ad
corin. xii. adhuc excellentior via vobis demonstro. Ista via
est via regia et publica que ducit omnes ad terram promissionis. unde
dixerunt filii israel a seon regem. nume. xx. via publica gradi-
emur: non ad dexteram vel ad sinistram curiositatis declinabi-
mus. Ista via larga est. unde i. ad corin. xiii. dicit apostolus ca-
ritas patiens est benigna est non emulat patiens est in omni per-
secutione benigna est egenis. id est larga egenis in epularum lar-
gitione. non emulat. id est non habet invidiam de aliorum felicitate.
ideo illi qui volunt istam viam domino preparare debent impatie-
ntiam et auariciam et invidiam a se removere. et viam impa-
tientie auaricie et invidie a se reducere. quia de illis qui per vi-
am illam ambulat. unde in canonica iude. de illis qui viam caym
abierunt. et errore balaam mercede effusi sunt. et contradictione
chozee perierunt. per viam caym via invidie significatur. quo-
nia per invidiam caym fratrem suum interfecit. per viam balaam via
cupiditatis et auaricie. per chozee via invidie et con-
tradictionis. scilicet de illis qui per istam viam ambulant. **S**exta via
est penitentiae et austeritatis. de ista dicit hic. parate viam
domini. et mat. vii. arda est via que ducit ad vitam etc. Hec est via tri-
um dierum: de qua dicit moyses exo. iii. via trium dierum ibimus
in solitudine et inolemus deo nostro. **P**rimus dies est do-
lor de peccatis. Secundus est rubor confessionis. Tercius est conti-
nuatio bone operationis. sicut dicit psal. xxi. hec est via: ambula-
te in ea. Ista via parauerunt domino et ambulauerunt per eam
ad paradisum omnes sancti apostoli martires confessores et vir-
gines. Ista via nobis paravit christus patre: et fecit per suum sa-
guinem preciosum quem effudit in cruce. hebre. x. habentes itaque

fratres fiduciā sanctorū et sanguinis christi: qui nūciauit
nouā viā nobis. viā istā scz penitētie debemus dño prepa-
rare. qz pñiam debemus oēs facē: si volumus in regnū ce-
lorū intrare. qz sicut dicitur actu. xiiii. per multas tribulati-
ones et angustias oportet intrare in regnū celorū. Ad illud
regnū pducatur nos christus. Amen.

Dominica infra octauas natiuitatis. 6° sextus.

P Ver autē ihūs crescebat et cōfortabat^r plenus sa-
piētia: et gratia dei erat in illo. luce. ii. Verba
ista ad litterā dicta sunt de ihesu christo dulcis-
simo filio dei qui crescebat corpore. qui (sūm qz erat hō fra-
gilis) cōfortabat^r spūsancto: non sūm qz erat verbū. s3 sūm qz
homo fuit plenus sapiētia et gratia. sapiētia plenus fuit
qz in ipso habitauit pleitudo diuinitatis corporalis. vñ col.
ii. dicit aposto. qz in eo fuerūt oēs thesauri sapiētie et sci-
entie dei. Similiter plenus fuit gratia sūm qz hō. vñ io. i.
de plenitudine eius accepimus oēs rē. dicit g^o euāgelista
puer ihūs crescebat rē. **I**n istis verbis tria sunt cōside-
rāda et notāda qz d3 habere et facē quilibet iustus. **P**ri-
mū est qz debet habere vite puritatē: et esse sicut puer p-
pter pueri multiplicē pprietatē. **S**ecūdū ē qz d3 cresce-
re et pficere de virtute in virtutē. **T**erciū ē qz debet ha-
bere gratie dei et sapiētie plenitudinē. et quātū ad suffi-
ciētia. **I**n p^{ri}o pōt notari status incipiētū. in 6° status pfi-
cientiū. in tercio status pfectorū. **P**rimū nota^r cū dicit. pu-
er autē ihūs. **S**ecūdū cū dicit. crescebat et cōfortaba^r. **T**er-
ciū cū dicit. plenus sapiētia rē. **P**rimū est g^o qz d3 esse
quilibet iustus puer ppter pueri multiplicē pprietatē.
versus. **S**unt pueri puri: parui: paruo satiati. **L**udūt: con-
formāt: cito dāt: cito pacificant^r. **D**re: manu: corde bonus
infans sit sine sorde. **P**rima ē propter vite puritatez. qz
puer d3 a puritate vite. et cū triplex sit peccatū: oris cor-
dis opis. sciēdū ē qz circa illud triplex peccatū d3 quilibet
iustus habere triplicē puritatē. puritatē oris: puritatem
cordis. puritatē opis. **D**e puritate cordis dicit^r puer. xvi.
sermo purus pulcher est. sermo purus dicit^r qui pfertur
c ii

propter
puerorū

absq; mendacio et absq; pximi nocumēto: et absq; iuramēto. talis dz esse sermo cuiuslibz viri. primo debz esse absq; mēdacio pncioso et nō cōtra cōsciētā. qz sicut dicit psal. perdes oēs qui loquūtur mendaciū. et sap. i. os qd menti tur occidit animā. Itē debz esse absq; pximi nocumēto. et absq; detractōe pximi. quia sicut dicit puer. xiiii. qui detrabit rei alicui obligat se in futurū. Ad eternā dāna tionē. Detractores sūt sicut siconie q venenosis aialibus pascūtur. sic detractores peccata q quali venena sūt in o ze deferūt et sūt quasi cibus eoz. vñ in psal. venenū aspi dū sub labiis eoz. 7 ibidē. deuorāt plebē meā sic escā panis. Itē debz esse absq; cōtumelia dei. i. sine iuramēto. ppter magnū piculū iuramēti phibet dñs iuramētū in euāgēo dicens. mat. v. nolite iurare per celū neq; per terrā 2c. qd malū est iurare p mēbra chisti 7 blasphemare chistū. hoc est vnū malū qd dominus nō sinit esse impunitum. quia multociens homines assueti iuramētis blasphemis mor te subitanea moriūt. vñ puer. xx. qui maledicit patri suo scilicet chisto. 7 matri sue. scēcie: extinguet lūmē eius in mediis tenebris. sc. qz in peccatis suis moriet. qz sic di citur mat. xii. spiritus blasphemie nō remittitur. i. vix re mittitur. et beatus gregorius narrat in dyalogo q quidā diues hō erat rome: qui dilexit filiū suum quenda puerū annoz quinq;. qui blasphemare deū et iurare p mēbra ei⁹ assuetus fuit. quadā die cū pater eius teneret eū i brachi is suis et blasphemaret deū: clamauit puer. mali hoīes et nigri veniūt qui me perdere volūt: qui cū hoc dixisset statim blasphemauit nomē domini: et aīaz illis malis ho minibus. sc. dyabolis reddidit. Si deus in puero quīq; an nozū peccatū illud vindicauit: nūquid parcet adultis et discretis qui hō peccatū cōmittūt tota die? cōstat q nō. sermo ergo purus 7 pulcher est: qui pferť sine mēdacio. sz pulcherrim⁹ est et purissimus qui pferť sine dei cōtu melia 7 sine iuramēto. Itē puritatē cordis dz hēre. de hō dicit ia. iiii. emundate manus vestras et purificate corda duplici gō. 7 sap. i. sentite de dño in bonitate 7 in simplici

19

pte cordis querite illū. i. in puritate cordis. vere quilibz
 ebullianus debz hēre cor purū a tribus. a luto luxurie. a
 veneno 7 sanguine rācoris 7 discordie. 7 a rubigine cupi-
 ditatis 7 auaricie. De luto luxurie dicit psal. et orat dñm
 deū suū: d. **E**ripe me dñe de luto. s. luxurie. vt non ifingar.
 dicit. vt nō ifingar. qz quidā sunt in illo luto ita infixi: q
 infra decē ānos de illo luto exire nō possunt: nec volūt. et
 ideo isti sūt insani. qz ilanus estz qui ī luto caderet et de
 luto exurgere nō vellet. De sanguine rācoris et discordie
 dicit puer. vi. vbi dicit q dñs odit manū effūdētes san-
 guinē. manus effūdētes sanguinē habēt illi qui se inanti
 ter fratres discordias. et gen. ix. phibet caro cū sāguine.
 i. carnalitas vel mortificatio carnis cū sanguine rācoris
 et discordie. et in ysa. i. cū multiplicaueritis orōnem non
 exaudiā. dicit dñs. qz manū vestre sanguine plene sūt 2c.
 De rubigine cupiditatis et auaricie dicit iacob. v. agite
 nūc dites plorate vlulātes in miseriis vestris q venient
 vobis. **S**equit. aurū 7 argētū vestrū eruginauit: et eru-
 go erit vobis ī testioniū. et puer. xxv. dicit. aufer rubigi-
 nē de argēto i. de viro iusto. 7 egrediet vas purissimū. i.
 cor. Cor iusti ē vas dñi: qd dz esse ab istis mūdū 7 purū. 7
 debz esse plenū grā dei. qz beati mūdo corde: quoniā ipsi
 deū videbūt. mat v **I**te puritatē operis debz habere. et
 sicut dicit psal. secūdu puritatē manū mearū retribuet
 michi. i. thimo. ii. dicit apostolus. volo viros leuātes ma-
 nus puras ad dñm 2c. per puritatē manū et p puras ma-
 nus significantur opera bona et pura. vere opera nostra
 debent esse pura a tribus. qz pura debemz facere ea ppter
 deū. vñ pura debēt esse a tēporali remuneratōe: et ab ina-
 nis glorie puluere: et ab hoīū fauore. ab illo triplici mu-
 nere debēt esse pura. vnde ysa. xxxiii. dicit. beatus qui ex-
 cutit manus suas ab omni munere manus. s. cordis 7 oris
 qz sicut dicit glo. sup illud iere. xlviii. maledictus qui fa-
 cit opus dei fraudulēter vel negligēter. **E**st munus a ma-
 nu a corde 7 ab ore. **M**unus a manu ē pecunia 7 remune-
 ratio tpālis aliqua. munus a corde est ianis gloria. munus

ab ore ē fauor humanus siue laus humana. ab isto triplīce munere debēt esse opera nostra pura. qz debemus illa facere absq; tēporali remuneratōe ⁊ absq; humano fauore ⁊ absq; ianis glorie puluere. et sicut dicit beatus aug. qui de bono opere gloriat⁹: de virtute viciū facit. certe tales nullā aliā mercedē habebūt de bonis opibus suis mat. v. **A**mē dico vobis receperūt mercedem suā. **I**ste tres puritates significāt⁹ per tres pueros: quos dominus liberauit de igne caldeoꝝ. **S**ecūda est ppt⁹ veritatē. qz puer verax ē. vñ vulgariter dicitur. a stulto ⁊ ebrio ⁊ puero extorquet⁹ veritas. et nos sēper dēmus veraces esse ī pmissiōibus nrīs ⁊ in oibz dictis ⁊ factis. sicut dī ysa. xxxiii. qui loquit⁹ veritatē habitabit in excelsis. et math. v. dicte chalcus. sit sermo vester est est nō nō. **T**ercia est ppter iniurie obliuionē et ppter eius benignitatē. qz non meminit iniurie sibi illate et nō repercutit nec se vindicat: s; cito placat⁹: nec tenet rancorē. talis puer fuit christus qz nō percussit percutiētes nec vindicauit se de malefactoribus: cū possz illos tūcito cōfundere. et cito placat⁹ ē pctōribus: qñ volūt peitēre de pctis suis. vt pz in magdalena et in filio pdigo. luce. xv. de christo dicitur isa. xlii. et mat. xii. ecce puer meus electus quē elegi et posui sup eū spiritū meū. **S**equit⁹. nō cōtendit nec clamabit. talis puer debet esse iustus quilibet. vñ iustis dicit apostolus ro. xii. nō vosmetipsos defēdatis carissimī: s; date locū ire et mat. v. dimittite ⁊ dimittet⁹ vobis. talibus pueris dicē psal. laudate pueri dñm ⁊c. **Q**uarta ē qz nō erubescit qñ videt quis suā nuditatē. ita qui vere iustus est nō erubescat si paup vel nudus ē ab oibz tēporalibus p amore iesu christi. **I**stā pueritiā hūerūt primī parētes ate peccatuz. gen. ii. erat vterq; nud⁹: ⁊ nō erubescēbāt se vidē nudos et isa. xx. ābulauit seruus meus isaias nudus ⁊ discalciat⁹ tales pueri fuerūt oēs apostoli. vñ io. xxi. dixit g⁹ eis iesus pueri nūquid palmētū habetis? **Q**uinta ē ppter patris ⁊ matris dilectōnē. qz diligit eos libenter iacet cū illis ī eod lecto ita q̄ iust⁹ ē diligit matrē spūalē ⁊ christū

20
patrem suū et libēter iacet et dormit ⁊ requiescit cū illis
in lecto bone cōsciētie: religionis vel contēplatōis. vñ dñs
dicit in psal. viii. ecce pueri mei quos dedit michi dñs in
signū et portētū israel. qđ exponit ihūs **Luc. xii.** pueri mei
mecū sunt in cubili meo. de isto lecto dicit spōsa. cāt. i. le
ctulus noster florid⁹ scz liliis castitatis: obsequiis pietat
is: rosis caritatis. scz iste puer dz appellari ihūs. sic qui
libet ardēter et diligēter salutē aīe sue debet q̄rere: sicut
spōsa faciebat q̄ dicit cāt. iii. surgā et circuibo ciuitatē p
vicos et platcas: et querā quē diligit aīa mea scz ihesum
saluatorē meū. **Secundū** principale crescere ē qđ dz cre
scere de virtute in virtutē. et hō notat⁹ cū dicit crescebat et
cōfortabat⁹.

¶ Quāto modis dz iustus crescere.
¶ Et sciendū qđ quāto modis debet iustus crescere. **¶** Pri
mo debet crescere de virtute in virtutē. et hoc ad modū lucis
mane splēdētis. vñ puer. iiii. iustoz semita quasi lux splē
dēs pcedit et rescit vsq; ad pfectū diē. gen. xlix. filius ac
crescens ioseph de bono in melius: et decorus aspectu. scz
multi sunt qui ita nō faciūt: scz sunt sicut luna. q̄ quātum
crescit p primā quindenā: tantū decrescit p aliā quidenā.
isti sunt carnales et ideo stulti sunt. et sicut dicit⁹ eccle.
xviii. stultus vt luna mutat⁹. et gen. xlix. dicit⁹ de rubē (p
quē carnales significāt⁹) ruben effusus es sicut aqua nō
crescas. scz de bonis iustis dicit psal. q̄ ibunt de virtute in
virtutē. **¶** Secūdo debet crescere iustus p bonoz operum
multiplicationē. et hoc est qđ dicit ipse dñs viris iustis.
gen. ix. crescite et multiplicamini scz p bonoz operū mul
tiplicationē. et sit terroz vester sup animalia terre et sup
volucres celi. per aīalia terre carnales gulosi significāt⁹
per volucres celi supbiz elati. sup istos debet terroz iusto
rū esse. vñ gen. xvii. dicit dñs ad abrahā (per quē signifi
cat⁹ quilibet iustus qui debet esse pater multaz bonaruz
operationū) crescere te faciam vehemētissime in gētibus.
in bonis opibus debet crescere iustus ad modū vitis. **¶** In
qđ dicitur gen. xl. videbam corā me vitē in quā erant tres
propagines crescere paulatim in geminas. per vitē signi
c. iiii.

ficatur quolibz anima fidelis q̄ dz portare vinū cōpūcti
onis. tres ppaginez significāt opa misericordie ⁊ opa iu
sticie. In illis operibus debz aīa fidelis paulatī crescere.
Tercio debet crescere iustus et nos in deo vertere p fer
uētē caritatē. vñ apostolus ephe. iiii. veritatem facientes
crescimus in quātitate et i illo per oīa chzistī caput. ⁊ in
eze. xviii. cū germinasset creuit in vineā latiorē. i. latiorē
caritatē. **Q**uarto debz crescere in gratiā dei et in dei
cognitiōē p verā cōfessionē. vñ u. pe. iii. dicit beatus pe
trus iustis. crescite vero in gratiaꝝ actōe et cognitiōe dñi
nostri iesu chzistī. et iudicū. iiii. humiliavit ergo deus ra
bim regē chanaā in illo corā filiis israhel: qui crescebant
quotidie. filii israhel sunt iusti vidētes deū per verā cō
templatiōē: et quotidie debet crescere in cōtemplatiōē.

Crescere faciūt iustū tria.

Sed sciendū est q̄ tria sūt que faciūt crescere iustos. In
illis quattuor p̄dictis primū est dilectio paup̄tatis. vñ
gen. xli. dixit ioseph. crescere me fecit deus in terra paup̄
tatis mee. Secūdū est tribulatio cordis. vñ i exo. i. di
cit de filiis israhel: q̄ quāto magis opprimebātur. tanto
magis multiplicabātur et crescebāt. **T**erciuū est hui
tas cordis. vñ helter. xi. dicit de ipsa q̄ fuit multū hui
tas paruus creuit in flumē magnū. **T**erciuū principa
le est q̄ iustus dz habere sapiētie et gratie plenitudinē. ⁊
hoc notatur cū dicit. plenus sapiā et gratia. vere quilibz
iustus debet esse plenus sapiā. sz nō sapiā mūdi. quia sic
dicit apostolus. i. cor. iiii. sapiā huius mundi stulticia est
apud deū. et de illis qui habēt istā sapiētiā dicitur iere.
iiii. sapiētes sūt vt male agāt vel faciāt ⁊c. **I**tē nec sapiē
tia carnis. qz sicut dicit apostolus ro. viii. sapiā carnis ini
mica est deo. ibi dicit hiero. vera ē sapiā q̄ timor dei cōiū
gitur. vbi aut inuidie et tergiuersatiō nō sapiā: sz versutia
et caliditas vocatur. **I**tē idem quos magistros putabam
inuenti sunt peiores discipulis. ⁊ quāto in diuitibus ma
ior auctoritas. tanto maior insolētia peccatorū. **I**tē nec sa
piētia dyabolī. de qua dicit i. iii. nolite gloriari neq̄ eē

medātes aduersus veritatē. non est ista sapiā desursū de
scēdēs: s; terrena aialis et dyabolica. s; plenus dz esse sa
piētia dei. et de ista sapiā dicitur ia. iiii. sapiētia q̄ desursū
est p̄mū quid pudica ē. deinde pacifica zc. qz facit homi
nē esse pudicū et pacificū deo z angelis. vere plenus debz
esse iustus sapiā dei. sapore dei et celestiū. qz sapiā a sa
pore dei. et etiam plenus grā dei. et hoc sicut fuit beatus
stephanus. vñ actū. iiii. dz. q̄ cognouerunt stephanū ple
nū sapiā et fide zc. et ibidem. stephanus plenus gratia z
fortitudie zc. Ista sapiētia dat dñs vñ iustis z istā gra
tiā. vñ psal. gratiā et gloriā dabit dñs. gratiā suā et sapi
entiā istā hic in presenti et gloriā eternā in futuro conce
dat nobis christus filius dei viui. Amen.

Dominica infra octauas epyphanie. sermo septimus.

Eli quid fecisti nobis sic? ecce pater tuus et e
go dolētes querebām te. lu. ii. legitur i isto euā
gelio q̄ ascēdētib; maria et ioseph iherosolimā
scd; cōsuetudinē diei festi. s. in pascha remansit puer ie
sus i iherusalē z nō cognouerūt parētes eius. Si q̄ratur
quo dñs potuit a parētibus obliuioni datus. reliqui (vt
dicit glo) qui tāta parētū puidētia nutriebat. Rādendū
est q̄ filiis israhel affluētib; ad festa l' ad ppria redeūti
bus: mos erat seorsum viros seorsū feinas choros ducētes
īcedere: pueri cū quolibz parēte idznter ire poterāt. ideo
dz mariā z ioseph vicissim putasse puerū iesū quē secū nō
cernebāt cū altero parēte reuersum. sequit. et nō inueni
entes reuersū sūt iter vñus diei et requirētes eū scda di
e iter cognatos z notos nō iuenerūt eū. post triduo vero
iuenerūt i iherusalē i tēplo i medio doctoz audiētē eos z
interrogantē. et tūc dicit ad eū mater gloriosa virgo. fili
bone quid fecisti nobis sic? In hoc toto euāgēo quibz sunt
nobis cōsiderāda. **P**rimū ē vbi christus saluator noster
amittitur. **S**cda a quibus querit. **T**erciū est quo
querendus ē ad hoc q̄ inueniat. **Q**uartū est quomodo
inuenitur. **Q**uintū est vbi inuenitur.

Amittit christus salus nostra tribus locis.
Primū est ergo videre vbi christus salus nostra amittit.

Et sciendū est q̄ in multitudine et solēnitāte et in sua co-
gnatiōe. vere amittit^r in multitudine victorū et in tumultu
eorū. vñ luce. xix. dicit^r q̄ zacheus nō potuit eū videre pre-
turba et mat. ix. dicit q̄ prius ihūs erecit turbā q̄ puellā sa-
liā principis suscitauit. de ista multitudine dicit t̄ren. i. pro-
pter multitudinē iniquitatū eius populi eius ducti sunt ca-
ptiui an̄ faciē tribulātis. similit̄ in multitudine diuitiarū
amittit^r christus multoties: q̄n cupidi auari gloriānt^r in
multitudine earū. q̄ sicut dicit psal. in multitudine diuitia-
rū suarū gloriāt^r. s̄z ēte sicut dicit^r osee. v. in gregibus suis
et in armētis suis ibūt ad q̄rendū dñm: et nō inueniēt eū
ablatus ē ab eis. **E**tenim amittit^r in solēnitāte. i. in gaudio
mōdi. q̄ sicut dicit aug. leticia mōdi est in pūcto nequi-
cias luxuriarū: in spectaculis vagari: ebrietas ingurgi-
tari: turpitudinē facie et nichil malū pati. ecce gaudiū mō-
di. q̄ oīa facie placent. nō castigari fame vel aliqua aduer-
sitate: s̄z oīa in rerū habūdātia: in pace carnis: in securita-
te male mētis agere. tales aut solēnitates vestras odiuit
aīa mea zc. ideo dicit dñs in psa. i. neomenias et solēnitā-
tes odiuit aīa mea zc. et mat. v. dissipā stercus solēnitatis
vestre. q̄ solūmodo hoīes in die festo a terrenorū labore lu-
xurie ebrietati z spectaculis vacāt. vñ dñs in ezech. xlii.
a sabbatis meis verterūt oculos suos z inquinabar in me-
dio eorū sc̄z p̄ immūdiā operū in diebus festis. vñ hodie
ita indebite solēnitates ab hominibz custodiūt^r et a ma-
lignis spiritibus derident^r. vñ t̄ren. i. viderūt eam hostes
et deriserūt sabbata eius. tales amittūt dñm et nunq̄ eū
inueniūt. vñ talibus dicit dñs. io. vii. q̄ritis me z nō inue-
nietis. **E**tē amittit^r in sua cognatiōe sc̄z inter cognatos et
notos. et ibi nō pōt inueniri. ēte illud verū ē multoties ad-
litterā q̄ iter cognatos amittit^r ihūs et ibi vix inuenit^r. vñ
ber. quō te bone ihesu inter cognatos meos iueniā: qui in-
ter tuos minime es inuētus. quō te iueniā in gaudio: quē
mater dolēs vix inuenit. vel p cognatos carnalitas z pec-
cata carnis significāt^r. q̄ cognata n̄ra sunt vt gula et lu-
xuria q̄ de carne n̄ra exeūt et in illa cognatiōe amittitur

iesus: et nūq̄ iuenit̄. bñ iob. xxviii. nō iuenit̄ in terrā su-
 aulter vīnētū. et sponsa in cant. ii. in lectulo meo q̄sui
 quē diligit anima mea. quesui illū et nō inueni. ppter ista
 tria dicit dominus abrahe: per quē quilibet iustus signifi-
 cat̄. gen. xxi. egredere de terra tua. i. de amore et multi-
 tudine terrenorū. et de domo patris tui. s. dyaboli. ubi ha-
 bitāt qui immūda opa in solēnitatibus faciūt: et illa male
 custodiūt. et de cognatōe tua. i. de viciis carnis. et vade i
 terrā quā mōstrauero tibi. q. d. ibi poteris me iuenire.

A quibus dominus queritur.

Secūdu est videre a quibus querit̄ iesus saluator. Et
 sciend est q̄ a parētibus maria et ioseph. per mariam que
 mare amarū interpretat̄: significatur penitētes qui cōti-
 nue debēt esse in amaritudine de pctis suis. sicut erat iob
 qui dicebat. iob. xvi. in amaritudinibus morat̄ oclūs me-
 us. per ioseph qui augmētū interpretat̄: significatur cari-
 tas que augmētat oīa bona. s. in hoīnibus. isti sunt paren-
 tes iesu christi penitētes in caritate existētes. et isti sūt
 qui vere querūt iesū saluatōrē suū. et isti in fine iueniēt
 eū. puer. viii. qui vigilauerit ad me inueniet me. i. qui a
 iuuetute sua vigilauerit in pñia et in caritate ad querēd
 isti inueniēt me. in iuuetute enī debemus eū querere: nō
 in morte. sicut illi faciebāt de quibus dicit psal cum occi-
 deret eos q̄rebant eū. isti penitētes et in caritate exñtes
 sūt parētes iesu christi. q̄ isti sūt faciētes eius volūtātē.
 q̄ sicut ille dicit math. xii. qui facit volūtātē meā: et non
 suā suple hic me frater soror et mater ē. talib⁹ dicit psal.
 querite dominū dum iueniri potest: et viuet anima vr̄a.
 vita gratie hic: et vita glorie in futuro.

Querere deum debemus tripliciter.

Terciu est videre quamō querendus sit christus ad hō
 q̄ iueniat̄. Et sciend est q̄ tripliciter debem⁹ deū q̄rere
 .i. diligēter deuote et ardēter et persēcrāter. diligenter
 debem⁹ eū q̄rere sicut q̄rit hō ouē suā perditā. q̄ christus
 d̄: ouis ppter huilitatē suā et mansuetudinē. ysa. liii. ita
 diligenter querebat eū spōsa cāti. liii. surgam et circuibo

ciuitatē per vicos ⁊ plateas et querā quē diligit anima
mea. similiter ita querit eū qui ex toto corde q̄rit illū. et
ita querebat eū dauid. rñ psal. in toto corde meo exquisi
ui te 2c. **I**tem deuote et ardēter debemus eū querere. ita
quesiuit eū beata magdalena. qz cū lachrimis. vñ 10. xx.
dicitur q̄ maria stabat ad monumētum fo. plozās. et dū
plozat dicūt ei angeli. mulier quid plozas: quē queres. qz
tulerūt dominū meū et nescio vbi posuerūt eū. ita simili
ter querebāt eū beata virgo et ioseph. vnde dicit ei bea
ta virgo vt habet hic fili mi: quid fecisti nobis sic. ego ⁊
pater tuus dolētes querebām⁹ te. **E**t quid mirū? qz the
saurū preciosū ⁊ rē preciosissimā amiserāt. vere deuote
et ardēter debem⁹ querere eū. et hoc sicut famelici q̄rūt
cibū suū siue panē. qz ipse est panis vite. 10. vi. ego sū pa
nis vite 2c. **I**tē sicut egrotus suā sanitatē. mala. ini. sani
tas in penis eius. et psal. misit verbū suū et sanauit eos.
Itē sic cecus lumē. qz ipse est lux mundi. 10. viii. ego sum
lux mundi. **T**ercio debemus eū querere perseveranter.
vnde i psal. querite faciē eius semper. et lu. xi. querite et
inuenietis. pulsate et aperietur vobis.

Inuenitur christus post triduum.

Quartum est videre quomodo inuenitur. **E**t sciendū est
q̄ post triduū inuenitur. **P**rima dies est ante legē. **S**cda
sub lege. **T**ercia sub gratia. **Q**uesitus est aduētus eius:
s. christi in carnē a patriarchis ante legē: et nō inuētus. q̄
situs est sub lege a pphetis: et nō est inuētus. q̄situs ē a
gratis et sub gratia: ⁊ inuētus est. vel per triduū signifi
catur opera iusticie i se et opa misericordie quātū ad pxi
mū. et opera pietatis quātū ad deū. vel per triduū signi
ficat cōtritio cordis: cōfessio oris: satisfactio opis: et exe
rcitiū boni opis. et quātū ad religiosos p triduū illud pnt
significari obediētia: paupertas: et castitas. de isto tri duo
dicit mat. xviii. ecce iam triduo sustinēt me. nec habēt. quid
māducent. hec est via trium dierum: de qua dicit moyses
pharaoni. exo. iii. viam trium dierū abim⁹ in deserto: et
immolemus deo nostro: vel per triduū potest significari

dies passionis et dies sabbati et tertia dies fuit dies pa-
cis et quietis et dies exultationis et resurrectionis. vñ osce
vi. visitabit nos pñ duos dies et tertia die suscitabit nos.

Inuenitur christus in quinq locis.

Quintum est videre vbi inuenitur christus. Et sciendū ē
q in quibz locis. **P**rimo inuenit^r in presepio a pastoribus
lu. ii. dicit angelus pastoribz. et hoc vobis signū saluato-
ris inietis infantē pñis inuolutū et positū in presepio.
vere ī presepio. qz in paupertatis loco inuenit^r christus a
pastoribz. i. a prelatis ecclesie quādo nō sūt auari: nec cu-
pidi. vel a pastoribz. i. ab oibz fidelibz fideliter sibi cōmis-
sas oues ad custodiendū. i. aias suas custodienti
psal. nos autē populus eius et oues pascue eius
inuenitur cū maria matre eius a tribus regibu
thus et mirram offerentibus. math. ii. et intrantes vniuersi
inueniunt puerū cū maria matre eius. per domum con-
scientia munda et pura et cor mundū et purum ab omni
peccato significatur in tali domo inuenitur christus a re-
gibus. id est ab illis qui sciūt bñ regere sensus suos. lin-
gua nō loquat^r verba turpia: aures nō audiāt verba de-
tractiua: oculi nō respiciāt illicita. s; ad hoc q isti reges
inueniāt eū: oportet q ferant secū tria munera. aurū cari-
tatis. thus. s. deuotionē orōnis. mirram id est mortificati-
onē carnis. **T**ercio inuenitur in hierusalem in templo a
parentibus. vñ de isto euāgelio dicitur q parētes eius
ingressi sūt in hierusalem et inueniunt eū in medio do-
ctorū audientē et interrogantē illos. glo. quasi fons me-
dius doctorū sedz sed quasi exemplar humilitatis prius in-
terrogat et audit q iſtruat. ne paruuli a senioribz doceri
erubescāt: et ne iſrml docere audeat. vere a parentibz. i. a p-
entibz extitibz inuenit^r iesus ī tēplo ī hierusalē lu. ii. ī cor-
de huili et pacifico. qz ibi hītat. vñ psal. in pace factū ē lo-
cus eius. **Q**uarto inuenit^r ī domo simonis. i. in clauſtro.
a maria magdalena. i. a religiosis propria peccata lachri-
mātibz. de hō habet^r lu. vii. vbi dicit^r rogabat iesum qui
dā phariseus vñ māducaret cū illo. et ecce mulier q erat in

ciuitate peccatrix vt cognouit q̄ ihesus accubuisse in do-
mo pharisei: tulit alabastrū vnguenti 2c. **Q**uāto inuenit
in deserto scz p̄nic a querentibus eū et ibi eū sequētibus.
istos refecit de quinq; panibus 7 duob; piscibus. vt habet
io. vii. et mat. x. per duos pisces fides 7 spes. p̄ quinq; pa-
nes chisti quinq; vulnera significāt. de fide trinitatis et
spe iocunditatis et de quinq; vulneribus suis refecit dñs
martires suos. similiter habet mat. vi. istos refecit septe;
panib; .i. donis spūs sancti. **R**ogemus ḡo deū vt det nobis
eū sic q̄rere hic vt possimus eū inuenire in fine Amen.

Semina p̄ia post octauas epyphanie. 8° octauus.
nuptie facte sunt in chana galilee: et erat ibi ma-
ter ihesu 2c. io. ii. Ad litterā iste nuptie dicūt be-
ati iohānis euāgeliste. In h^o totali euāgelio du-
o p̄nt considerari. **P**rimū ē quid p̄ istas nuptias signifi-
cat. **S**ecundū ē quid significat per sex edrias aque q̄
in vinū mutant. **P**rimū est ḡo videre quid p̄ nuptias si-
gnificat. **S**ed sciendū q̄ p̄ istas nuptias duo ḡna nuptia-
rum p̄nt cōueniēter intelligi. qz due sunt nuptie. **P**rimae
fuerūt inter filiū dei et hūanā naturā. **S**ecunde fuerunt
inter deū et quālibet animā fidelem. **P**rimae fuerūt et
sunt inter filiū dei et hūanā naturā. et bñ dicūt iste nup-
tie beati iohannis. qz iohānes interpretat gratia. qz p̄ so-
lam grām spūs sancti et suā caritatē nūciā fuit: q̄ tam po-
tens rex vt ille qui ē rex regū 7 dñs dominatū apoc. xix.
voluit talē ancillā 7 tā paupem (vt hūana natura est) sibi
copulari. **I**stius matrimonii fuit gabriel angelus nūcius
et spūs sanctus sacerdos. bñ luc. ii. dicit. missus ē gabriel an-
gelus ad mariā virginē 2c. ibidē dicit āgelus virgini. ne ti-
meas maria: spūs sanctus supueniet in te 2c. **N**uptie iste
celebrate fuerūt in utero virginali. iste nuptie significat
sūt p̄ nuptias ysaac 7 rebece. bñ gen̄ xiiii. q̄ ysaac introdu-
xit rebecā in tabernaculo m̄is sue sarrez accepit eā i ux-
rē. p̄ rebecā q̄ paciētia interpretat hūana natura chisti et
sua caro glōsa q̄ in ea multas tribulatōes sustinuit paciē-
ter optime significat. p̄ ysaac qui risus chisti interpreta:

Vir: filius dei significat^r. q2 omnes debēt ridere 7 multū
 gaudere eo q rebecca. i. humanā naturā sibi in tabernacu
 lū sue matris. i. in vtero virgis gloriose despōsavit. vñ sic
 hoīes qui habēt sororē aliquā vel aliquā mulierē de pa
 rentella sua pauperrimā: si rex francie vel eius filius eā
 despōsaret multū gauderēt: ita debem⁹ oēs gaudere mul
 tū eo q rex celi et terre filius dei patris vxorē de paren
 tella nostra pauperrimā 7 villē accepit. et desponsauit. s.
 nostrā naturā. iō dicit psal. cātate dño cātī. no.: q2 mi. fe.
 Iste nuptie sūt pprie nuptie facte in chana galilee. cha
 na zelus interpretat^r. galilea interpretatur transmigratione.
 et certe zelus. i. amor pprie fecit eū iclinari et nasci 7 ita
 trāsmigrare et descēdere de celo in vterū virgis 7 de vte
 ro virginis in mūdū venire. vñ ysa. ix. dicitur. zelus dñi ex
 ceritūū fecit hoc. i his nuptiis fuit vinū cōsolatōis q diu
 apostoli de presentia spōsi gaudebāt. vñ dicit dñs. math.
 ix. non possunt filii nuptiarū lugere: q diu cū eis presens ē
 sponsus. s3 defecit vinū cū dñs trāsiturus ad patrē dicit
 eis. io. xv. plorabitis et flebitis vos: mundus autē gaude
 bit. vos aut cōtristabimī. Cōuersa ē aqua in vinū cū dicit
 eis. io. xvi. tristitia vestra vertet^r in gaudiū. et h^o fuit in
 die resurrectōis sue. vnde io. xx. gauisū sunt discipuli viso
 dño.

Ydrie sex fecerūt christū icarnari.

Sed nota q erat ibi sex ydrie aque. Quātū ad nuptias
 icarnatōis sex ydrie possunt dici sex que fecerūt christuz
 incarnari et que in icarnatōne christi fuerūt. benignitas
 hec pot est dici prima ydria. de ista ydria dicit apost. ad tī
 sum. iii. apparuit benignitas et humanitas in humanita
 te saluatoris nostri. **S**cda fuit misericordia et pietas.
 vnde ad titum. iii. nō ex operibz iusticie que fecim⁹ nos:
 sed secūdū suā misericordiā saluos nos fecit. **T**ercia fu
 it humilitas cōtra superbā primorū parētū. phili. iii. exi
 naniuit semetipsū formā serui accipiēs. nullā maiore hui
 litatē possz aliquis oñdere nec cogitare q ista fuit q pñ
 ceps toti⁹ mūdī formā sui sui accepit. **Q**arta fuit pau
 pertas. vñ ii. cor. viii. cū diues essz factus ē egen⁹ p nobis

2c.ber. in celis bonorū oīum habundantia suppetebat : sed
pauperes nō inueniebatur in eis . porro hec species in ter
ra habūdabat ⁊ nesciebat homo precīū eius . hāc querere
venit filius dei ut eā sua existimatōe faceret preciosa . sꝫ
hoc admiratur etiā ecclesia dicēs . o admirabile cōmerciū
creator ge . hu . 2c . **Q**uinta fuit pax ⁊ tranquillitas . ppter
hoc voluit incarnari et nasci ⁊ crucifigi ut pacē poneret in
ter deū et hoīnē et inter nos et ipsos āgelos inter quos e
rat discordia : ppter peccatū primorū parētū . et ideo in or
tū eius cātauerūt angeli sicut habet^r lu . i . gloria ī excel
sis deo et in terra pax ho . ho . vo . 2c . et ysa . i . appellat^r pā
ceps pacis pater futuri seculi . qz istā pacē veit iformare
et facere . **S**exta fuit amor et caritas . vñ iere . xxx . ī ca
ritate ppetua dilexi te ideo abstraxi te miserās tui . et io
hīi . in hoc apparuit caritas dei pīs : q̄ misit filiū suū vni
genitū in mūdū ut vīuam^r p ipsū . et certe oīa ista muta
ta sūt ī vīnū leticie ⁊ exultatōis spiritualis : qñ nat^r fuit
tñ lu . ii . dicit angelus pastorib⁹ annūcio vobis gaudium
magnum qd̄ erit omī populo : qz hodie na . ē vo . sal . mundi .
Sex et sex significant tristitias q̄s habuerūt apostoli
in passione chri^{sti} . **I**ste per sex ydrias aque pnt signifi
ci tres tristicie quas habuerūt apostoli in passione chri
sti . **P**rima fuit de hoc q̄ dixi eis : q̄ vñ eorum debebat
tradere eū . mat . xxvi . amē dico vobis q̄ vnus vestrum me
traditur^r est . et cōtristat^r valde ceperūt singuli dicere .
nūquid ego sū dñe^r . **S**ecda fuit qñ iudas tradidit eū in
deis ⁊ a iuda p̄ditore ē osculatus . **T**ercia fuit de alapa
rū p̄cussione . **Q**uarta fuit de iudeorū illusione . vñ mat .
xxvi . alii autē alapas dederūt in faciē eius dicētes . p̄phe
tiza nobis chri^{ste} : quis ē qui te p̄cussit . **Q**uinta fuit de
vestimētōrū eius spoliatiōe et eorū diuisione . vñde mat .
xxvii . diuiserūt vestimēta sua sortē mittētes . **S**exta fu
it de sua crucifixiōe . vñ lu . xxiii . crucifixerūt eū et duos
latrones cū eo 2c . **I**ste sex ydrie aq̄ . i . tristicie mutate sūt
in vīnū leticie ⁊ p̄solatōis in resurrectiōe . vñ io . xx . gauisi
sūt discipuli viso dño . **S**cde nuptie sūt iter deū ⁊ quālibz

aiam fidelē: sed sic in matrimōio carnali tria sunt. fides
 primo tradita et hec appellat^r sponsalia: et solēnitates in
 eccia: et carnalis coplā: ita i nuptiis istis. et i matrimōio
 isto spūali sūt tria et ita q̄si tres nuptie. **P**rimū est i bap
 tismo inocētia. **S**ecūdū est penitētia a sacerdote inuēta.
Terciū est in eterna gloria. ibi erit cōiūctō spōsi per amo
 rē cū sponsa sua. de istis tribus dicit^r osee. ii. sponsabo te
 michi in fide: spōsabo te in iusticia et i iudicio: et in mise
 ricordia. et miseratōnib⁹: spōsabo te in sempiternū. vt ostē
 dat illud matrimōiū nuptiarū iniciatū: ratū: cōfirmatū
 et cōsummatū. iniciatū est in baptismo ubi datur spiritus
 sancti gratia. ratū est in peitētia: cōfirmatū et cōsumma
 tū erit in gloria. **Q**uantū ad primū quod fit in baptismo
 dicit. spōsabo te michi in fide. nā sicut in matrimōio car
 nali requiritur cōsensus partiū et est fides tradita: ita si
 milit^r in baptismo est q̄si fides tradita et cōsensus queri
 tur quādo sacerdos querit et dicit credis in deū et dicit
 patrinis respōdeatis credo. qz puer loqui non potest. **I**tē
 dicit abrenūcias dyabolo et oib⁹ pōpis ei⁹ dicūt patri
 ni abrenūcio. q. d. fideiussōres sumus q̄ iste puer credet i
 deū et abrenūciabit dyabolo et oib⁹ pōpis eius qn̄ veni
 et ad eratē. **I**n istis nuptiis aqua mutatur in vinū qz ce
 ritas in illuminationē et seruitus in libertatē mutatur quo
 niā ante baptismū sum⁹ ceci et filii dyaboli ppter pecca
 tū originale. vñ apo. ephe. ii. oēs nascimur filii ire. s; p ba
 ptismū illuminati sum⁹ a gratia spūsancti et facti sumus
 filii dei. vñ gal. iii. dicit apostolus. ita fratres nō sumus
 acille filii sed libere. qua libertate liberavit nos christus
 sua passione glōsa. aqua baptismatis p quā sum⁹ filii dei
 habz totā britutē. qz sicut dicit apostolus ro. vi. quicunq;
 baptizati estis in morte ipsius baptizati estis. **Q**uantū
 ad secūdū. s. ad nuptias q̄ fiūt in penitētia dicit. spōsabo
 te michi in iusticia et iudicio et. quia pauci sunt qui cu
 stodiūt baptismalem innocētiā: ideo per penitentiā re
 cōsiliatur aīa fidelis creatori suo et tūc sunt quasi quedā
 nuptie inter deū et aīam: qn̄ ea anima despōsat sibi peni

gentiam. he nuptie significat sunt per nuptias iacob et
lye gen. xxix. similiter et per nuptias thobie et sarre. tho.
viii. thobias ductus ad luctū vel cōuertēs ad omia inter-
pretat^r: et significat animā penitentē q̄ debet pctā sua lu-
gere et cōvertere se ad omia bona facienda. sarra interpre-
tatur agustia et significat penitentiā que debet esse despō-
sata thobie. he nuptie possunt dici marie et ioseph. lu. ii.
ioseph augmētū interpretat^r: et significat caritatem que
augmentat omnia bona in homine. maria amaritudo. 7 ve-
re ille qui caritatē habet debet despōsare sibi penitētie a-
maritudine. In istis nuptiis debz esse vinū cōpunctōis.
de q^o dicit psal. potasti nos vino cōpūctōis. vere cōfessio
oris dz esse quasi sacerdos faciens et cōiungēs illud ma-
trimoniū. Cōfessio ē magnus sacerdos symeon de q^o habe-
tur eccle. i. debet esse panis sudoris et laboris de quo dicit
tur gen. iii. in sudore vultus tui vesceris pane tuo. anul⁹
debet esse perseverantia in bonis operibus pnie ppter ro-
tūditatē qz figura rotūda inter ceteras figuras magis ē
perfecta et magis ad operādū apta. de isto anulo dz luce.
xb. date anulū in manu eius.

Tristitie sex de peccatis.

Hte sex pdrie aque sūt sex tristitie exurgētes de pctis p-
prie que cōuertūtur in nuptiis pnie in vinū leticie spūa-
lis. **P**rima debz esse ex spōsi dulcissimi offensione. unde
osee. xii. ad iracūdiā vocavit me ephraim iniquitatib⁹ su-
is. ista tristitia ē secundū deū. vñ ii. cor. vii. que enī est se-
cūduz deū tristitia penitentiā stabile in salutē operatur
si ancilla pauperrima et servilis cōditōis esset despōsata
filio regis: 7 ipsa in ignominiā spōsi sui scortata essz: mul-
tū deberet esse tristis. multo magis illa anima q̄ despōsa-
ta est filio summi regis: quādo scortata est in ignominiā
spōsi sui multū dz esse tristis. **S**ecūda de eius deformi-
tate et denigratōe. qz sicut dz tren. x. denigrata ē facies
eius sup carbones. **T**ercia est de tps sui amissione. vñ
psal. de talibus dicit. tempus faciendū dñe d-le. tuā. talis
aia misera bñ potest dicere. tēpus vadit et recessit et ego

nihil feci. **Q**uarta est de bonorū suorū prius factorū in caritate mortificatōe et denigratōe. qz sicut tre. i. dicit^r. parvuli eius ducti sunt in captivitātē. i. oīa opa eius mortua sunt propter multitudinē iniquitatū eius. et iere. xxxi. Rachel plorās filios suos. i. opa sua noluit cōsolari qz nō sūt scz vīna: s; potius mortificata. **Q**uinta est de penarū inferni obligatōe. qz qui peccat mortaliter obligat se ad eternā mortē. qz sicut dicit^r eze. xviii. aīa que peccaverit ipsa moriet^r. **I**sta habet tres metretas. i. mensuras. pīma ē penarū acerbitas. secūda est penarū multiplicitas. tertiā ē penarū perpetuitas. de his omnibz dicit^r ysa. vlti. ignis eorū nō extingue^r et vermis eorū nō moriet^r. **I**n hoc qd dicit ignis ibi: notatur penarū acerbitas. **I**n hoc qd dicit vermis ibi erit cum igne: notatur penarū eorū multiplicitas. **E**t in hoc qd ignis nūq̄ extinguet. et qd vermis ille nūq̄ moriet^r scz remorsio cōscientie notat^r ppetuitas. **S**exta est dei et patrie celestis amissio et elōgatōe. vñ in p mīchi qz incolatus meus plōgatus est. et ibidē. si na babilonis illic sedimus et flevimus. et tre. i. nostrā versa est ad alienos. **I**sta habz duas metretas que sunt amissio cōsolationis spiritualis: et amissio societatis angelorū et dei visionis. **I**ste tristitie debent mutari in vīnū leticie spūalis in nuptiis pñie. quātū ad nuptias paradisi dicit. spōsabo te mīchi ī sempiternū. vere in paradiso erūt nuptie dei et aīe fidelis sue spōse. de istis nuptiis dicit io. apoc. xix. gaudeamus et exultemus et demus gloriā deo: qz venerūt nuptie agni. iste nuptie erunt qñ fidelis aīa erit coniuncta cristo spōso suo in eterna gloria. **I**n istis nuptiis māducabit homo panem angelorū sicut dicit psal. et bibet vīnū clarū et dulcissimū. de hoc dicit spōsus cant. v. bibite amici et inebriamini carissimī. **I**n istis nuptiis. sex ydrice aque scz sex pene quas hz hō hic (que sunt fames sitis labor luctus dolor et corruptio siue mors) mutabūtur in vīnū eterne iocūditatis.

Penas sex hic patimur. **V**ere fames mutabit^r in saturitatē et sitis in potū dulci.

Handwritten signature or initials, possibly 'B. S. S.' with a flourish.

cem. ysa. xlv. dicit dñs. serui mei comedēt ⁊ vos esurietis. serui mei bibēt et vos sitietis. similiter labor in requiē. vñ in fine dicet dñs plorātibus illud mat. xi. uenite ad me oēs qui laborastis et onerati estis et ego reficiā vos et iuenietis requiē aīabus uestris. similiter luctus in cōsolatōnē. mat. v. beati qui lugēt quoniā ipsi cōsolabūt⁹. Itē dolor i leticiā et exultationē. ysa. xxxv. gaudiū et exultatōnē obtinebūt et fugiet dolor ab eis ⁊ gemitus. ⁊ apoca. xxi. absterget deus omnē lachrimā ab oculis sanctor⁹ ⁊ c. similiter corruptō mutabit⁹ in icorruptionē et corpus mortale i immortale. vñ. i. cor. xv. oportet hoc corruptibile induere icorruptionē. hoc totū fit nuptiis paradisi. apoca. xix. beati g⁹ qui vocati sunt ad nuptias agni. ad illas nuptias pducatur nos christus filius dei uiui. Amen.

Dominica scda post octauas epyphanie sermo nonus. vñ descēdisset iesus de mōte: secute sūt eū turbe multe et ecce leprosus ueniens adorabat eum mat. viii. uere ad litterā cū iesus descēdisset de loco. i. de mōte in quo p̄dicauerat discipulis suis et ubi eos docuerat: secute sūt eū turbe multe. alii ppter doctrinā: alii ppter administratōnē: alii ppter curatōnē. vñ hic ecce leprosus ueniēs. Circa istū leprosu et circa curatōnē eius sex sūt cōsiderāda. **P**rimū ē quid significet iste leprosus quē dñs curauit. qd notat cū dicit et ecce leprosus. **S**cđz est ad quid dñs manū suā misit ⁊ extēdit. qd notat cū dicit. et extēdit manū. **T**erciū est ppter quid eū dñs tāgere uoluit. qd notat cū dicit. et tetigit eum. **Q**uartū ē quare dñs qñ curatus fuit ut nemini diceret p̄buit. qd notat cū dicit. uide nemini dixeris. **Q**uintū ē quare eū ad sacerdotes misit. qd notatur cū dicit. uade ⁊ ostēde te sacerdotib⁹. **S**extū est quid ē illud mun⁹ et quid significat qd ei offerre precepit. qd notat cū dicit. et offer mun⁹ tuū qd precepit moyses. **P**rimū est uidere quid significat iste leprosus. allegorice iste leprosus significat gen⁹ huānū qd totū leprosu erat ppter peccatū oriēiale: s; qñ filius dei descēdit de mōte. i. de celesti p̄a.

qua in incarnatōe quādo exinanivit se formā serui accipi-
ens ⁊ per sanguinē quē effudit in cruce ubi habuit man⁹
extēsas ⁊ pforatas curauit illū ⁊ sanauit. vñ in psal. misit
deus. **P**ater verbū suū et sanauit eos. vere nos oēs a le-
pra peccati originalis mūdātī sumus in baptismo qui vir-
tutē mūdādī nos habz a passione iesu chisti. ideo dicit a
postol⁹ ro. vi. quicūq; baptizati estis 2c. et apoca. i. lauit
nos a pccis nostris 2c. **M**oraliter p leprosum istū pccōr in
pccō mortali permanens significatur. nā lepra peccatum
mortale significat ppter duplicē rōnem. **P**rima ē qz le-
pra ex corruptōe humorū mēbroz vniuersoz cōtrahitur: sic
peccatū mortale omne ex trāsgressione legis cōtrahitur.
vñ dicit quedā glo. sup leuit. q. peccatū ē legis trāsgres-
sio. **S**cda est qz sicut lepra ē infirmitas q nō potest cura-
ri in hoīne: sic peccatū ab hoīne: sed solū a deo nostro cre-
atore. vñ rex israhel dicit quādo naaman venit ad eum vt
curaretur a lepra sua (vt habet⁹. iiii. re. b.) nūquid ego sū
deus. vt curem hominē a lepra sua: et mat. ii. dicitur. quis
potest dimittere peccatū: nisi solus deus. per leprā ergo
significatur peccatū mortale.

peccatū ē lepra
transgressio

Sex proprietates lepre.
Et per leprosum istū quilibz pccōr significari potest.
et hoc ppter multiplicē rōnē et pprietatē leprosi. **P**ri-
ma est ppter turgiditatē et inflatōnē. qz leprosus turgi-
dus est et inflatus. et per hoc significat⁹ peccatū superbie
qz superbi turgidi sunt et inflati. vñ superbi sunt sicut ve-
sice inflatē et turgētes. vñ dicit augustin⁹. supbia similis
est vesice inflatē: que si pungat⁹ acu quātūcūq; sit infla-
ta: deinflatur et deturgescit. sic et superbus quātūcūq; sit
inflatus in diuitiis et deliciis: et in honorib⁹: et de scien-
tia: ad modicū punctū mortis deinflatur et deturgescit.
qz sic dicit iob. xviii. tollet eū vetus treus et rapiet eū de
loco suo. et ia in ipsis supbis nō est nisi vetus elatōis ⁊ ia-
rtātis et vane laudis. ipsi sicut buffones inflati sūt et ma-
xime qñ fagūtur aliqua dura reprehensione et portāt sem-
per venenū detractōis in ore sicut buffones: vt interficiāt
d iiii

ros qui tangunt illos. vñ dicit psal. venenū aspidū sub labiis eorū. hec ē lepra capitis. qz superbia ē caput et iniciū omnis peccati. eccl. x. iniciū oīs peccati ē superbia. vel dī lepra capitis. i. diaboli. qz diabolus ē caput et rex sup oēs filios supbie. iob. xli. de lepra capitis leui. xlii. vir siue mulier in cuius capite vel barba germinauerit lepra videbit eos sacerdos. ista ē lepra oīe regis ii. paralip. xxvi. **S**e cūda ppter putredinē iteriorē. qz lepra putrefacit hoīez interius. per hō significat peccatū inuidie. qz inuidia (quādo facit hominē dolere de bonis proximorū et gaudere de malis eorū) putrescere facit animā inuidi corā dō et cōsciētia eius et oēs virtutes q̄ erāt in aīa putrescūt. et iō dicit puer. xlii. putredo oīū inuidia. **T**ercia ē ppter anelutū eius fetorē et aliorū corruptōnē et submissam locutōnē. qz leprosus submisit loquitur qz habet vocē rancosam vel raucam. per hoc significat peccatū detractōis et murmuris qz detractor sub silentio detrahīt et mordet sicut serpens eccl. x. si mordeat serpens in silentio: nec eo minus qui ocul te detrahīt. **P**reterea habet anelutū fetidū. vñ psal. sepulchrū patēs est guttur eorū. similiter detractor p fetorē detractōis sue primo se corrūpit. et illū cui detrahīt quātū in se est et eos qui detractōnes eius libēter audiūt. qz sic dicit grego. nūq̄ esset detractor: nisi esset libēs auditor. et in psal. corrupti sūt et abhominabiles facti sūt. ipsi sūt similes bestie q̄ similis erat vīso et hēbat tres ordines dētū. dan. vii. qz tres corrūpit. hec ē lepra marie sororis moisi et aarō nume. xii. qz dñs eā lepra percussit quoniā cōtra moisen murmurauit ppter ethiopissam. hec ē lepra bache leuiti. xlii. **Q**uarta est ppter sitis habūdantiā et q̄ritatē qz semper sitit. et multoties accidit qz q̄to plus bibit tātō plus sitit. per hoc significatur peccatū cupiditatis. cupidus enī semp sitit. vñ io. xvi. exardescit cōtra eum sitis. et ē mirabile. qz quātō plus bibit. i. habet: tātō plus sitit. i. cupit habere: unde satiari nō potest. et hō ē qd dicit eccl. xlii. oculus cupidi insatiabilis ē. optime dicit. qz oculus eius satiari nō potest. quia quādo videt vñū pulchrū

equū vel aliquā pulchrā rē tam cito cupit illā habere. qz sicut dicit^r puer. xlii. vēter impiorū insaturabilis est. vere cupidi sunt impii. qz nō hnt miam nec pietatē de aiabus suis: nec de primis. et sicut dicit^r iac. ii. iudiciū sine mīa fiet ei qui nō facit mīam. Ista est lepra giezī qui p cupiditatē cucurrit post naamā et accepit munera ab eo. iiii. re. v. bñ dicit belisens giezī. lepra naamā adhereat tibi et semini tuo: et lepra cupiditatis istis cupidis et semini eoz. bñ filii eoz nolūt reddere quod patres eoz male acquisierūt et ptractauerūt. sz si illud sibi retinēt libēter et scienter: ipsi cū patribus eoz in inferno dānabūtur et de patribus eoz cōquerēt^r filii impii. quoniā ppter illos fuit eis opprobriū. eccl. xli. de patre iniquo cōquerētur filii impii qui ppter illū sunt in opprobriis. **Q**uinta est ppter pōderositatē. qz leprosus pōderosus est. per hoc significatur accidia et pigritia. qz accidiosus et piger ita pōderosus sunt qz nolūt se mouere ad faciendū aliquod bonū opus. bñ iob. viii. quare posuisti me cōtrariū tibi et factus sum michimet ipsi grauis. de pōderositate pigritie dicit apost. hebre. xii deponētes omne pōdus scz pigritie. et omne circumstans nos peccatū p paciētiā curramus ad ppositum etiamē 2ē. Isti sunt leprosi in pedibus et manibus sicut fuit moyses qui habuit manū leprosam. vt habet^r exo. iiii. **S**exta est propter vilitatē infirmitatis et fetorē. per hoc significat^r peccatū luxurie quod ē fetidū et vilissimū. fetidū ē cor a3 deo et angelis eius. bñ greg. fetor eius ad celum ascēdit. nec mirū cū sit fūmus carnis: sterquiliniū corporis: odiūz angelis: discordia pxiimi: ribz dyaboli. preterea vilissimū est bñ seneca. si scirē hoīes ignoraturos et deos ignoscituros: tamen propter peccati vilitatē peccare dedignarer. anime luxuriose dicit^r iere. ii. qz villis facta es iterās vias tuas. et de luxuriosis pōt dici illud quod dicit^r tren. i. de derūt preciosa quēcūqz pro villi vt refocillarēt animas suas. vere luxuriosi dederūt preciosa. i. aias vel gaudia paradisi pro villi peccato et modica delectatōe. et ideo dicit optime. vt refocillarēt animas. qz nūq̃ illa delectatio sa
d. iiii.

ciat. vñ augustinus. presens nō faciat: preterita non dele-
ctat: futura cruciat. Itē per leprā peccatū luxurie signifi-
cat: ppter alias duas rōnes. qz cōsumit totū hominē et
quicquid boni habet. vñ iob. xxxi. ignis est vsq; ad cōsum-
ptionē deuorans zc. Itē quia mēbra aufert. oculos. s. itel-
ligētiē. vñ iudich. xvi. hētur q samson excecatus ē per me-
retoricē. Itē aufert aures obediētiē: nares discretōis: ca-
pillos bone cogitatōis: barbā fortitudinis: supercilia san-
cte meditātōis: manus bone opatōis: pedes sancte affe-
ctōis: linguā cōfessionis et orōnis et predicatōis. qz non
est preciosa laus in ore pccōis. eccle. xv. hec est lepra car-
nis de qua habet leuiti. xiii. qui vult ab ista multiplici
lepra mūdari dz veire ad christū fontē misericordie z dz
eū adorare et dicere. dñe: si vis potes me mūdare. per hō
q dicit veiens. notatur peccati desertio. qz tunc homo ad
christū venit qñ peccata deserit. in hoc q dicit adorabat
flexo genu. notatur cordis humiliatio. sicut dicit psal. cor
cōtritū et hu. deus nō despi. et ibidē. veniēt et adorabūt.
postea debet dicere. dñe: si vis potes me mūdare. q. d. cer-
tus de potestate sum: sed de volūtate dubito. Item cū di-
cit mūdare. notatur ifirmitatis cognitō. vñ psal. de lectū
meū cognitū tibi feci et iniusticiā meā nō abscondi.

De duplici manu domini.
Secūdu est videre ad quid faciendū dñs manū suā ex-
tēdit. qd notat cū dicit. extēdit. Et sciendū est q duplex ē
manus dñi. est enim manus iusticie z manus misericordi-
e. extēdit dñs manū iusticie dupliciter ad malos punien-
dū. primo in anima quando exit de corpore. vñ exo. iii. ex-
tendam manū meam super egyptum. i. super aīam plenā
merore et tenebris peccati. Scdo extēdit manū suā ad p-
cutiendū eos in iudicio in corpore et in aīa. vñ gla. x. ma-
nus enī adhuc extēsa est. mirabile ē q isti miseri pccōres
nō timēt istud. quia sicut ipse dicit. percutiam et ego sa-
nabo et non est qui de manu mea possit eruere. leuabo ad
celū manū meā zc. Itē est manus misericordie christi. de
ista manu dicit psal. emitte manū tuā de alto zc.

Manus christi quibus modis extenditur.

Prima manu misericordie extendit quibus moys. **Primo** ad peccatores recipiendum et de peccato subleuandum: sicut bona mater extendit manu suam ad filium suum recipiendum. ut quoniam cadit in luto. unde puer. i. vocavi vos: et renuistis. extendi manu meam. scilicet ad vos recipiendum et non fuit qui aspiceret. et in psal. cum ceciderit iustus non col. q. d. su. ma. s. **Secundo** extendit eam ad peccatorum curandum. unde hic extendit manu etc. **Tercio** extendit ad viam penitentiae: quae est via eundem ad paradysum ostendendum. unde psal. xlv. tota die expandi manus meas ad populum qui gradi viam non bonam. via non bona est via peccatorum et impiorum. de qua puer. iiii. via impiorum tenebrosa. **Quarto** extendit ad bona temporalia nobis largiendum. unde puer. xl. manus suas aperuit inopi et palmas suas extendit ad pauperem. **Quinto** extendit eam ad nostrum premium. scilicet eternum gaudium nobis reddendum et retribuendum. unde psal. extendit manum suam in retribuendo. **Tercium** est videre ad quid tetigit eum quod notatur cum dicitur. tetigit eum. propter humilitatem tetigit eum. moraliter in tactu notatur cordis contritio. quia tunc peccator in pupilla cordis tangitur a deo et a gratia spiritus sancti quando de peccatis suis convertitur. de isto tactu dicit verus isaac. i. christus gen. xvi. accede huc fili ut tangam te et p. bem utrum tu sis filius meus etc. **In** tactu contritionis probatur homo esse filius dei. et dan. x. dz. ecce manus domini tetigit me et erexit me super genua mea. et ibidem. et rursum tetigit et confortavit me. **Quartum** est quare ut nemini diceret prohibuit. quod notatur cum dicitur. vide nemini dixeris. et in hoc notatur vane laudis prohibitio. inde dominus prohibuit: ut ad exemplum eius quilibet nostrum bona opera quae facit: latenter faceret non vanam laudem querens. unde augustinus. occulta quae facis in quantum potes. et si omnino non potes: sit in animo voluntas occultandi. **Quintum** est quare eum ad sacerdotem misit. glo. propter humilitatem ut sacerdotibus deferret honorem. unde dicitur. vade et ostende te sacerdoti. in hoc notatur confessio quae est signum quod lepra peccati mundatur et ibi notatur iiii.º circa confessionem.

Confessio debet habere quattuor.

Primū est q̄ debet esse festina . qđ notat̃ cū dicit. vade
et hoc est quod dicit̃ eccl. v. nō tardes cōverti ad dñm.

Secundū est q̄ d̄z esse apta quod notat̃ cū dicit. ostēde.
vñ hiero. reuelat p̄ditionē et cōfusus abiit inimicus. et in
psal. iniusticiā meā nō abscondi in corde meo. glo. cū hō der
tegit deus tegit et cū homo tegit deus undat.

Terciū est q̄ d̄z esse ppria et hoc notat̃ cū dicit. te. et hoc ē qđ d̄z
prouer. xvi. iustus p̄ior accusator est suū ipsius. vere pec
cator tu debes te ostēdere nō p litteras: nō p nūciū: et non
aliorū peccata: s̄z te in propria p̄sona et moribū tuū. i. pecca
ta tua. multū esset fatuus leprosus qui infirmitatem vel

vrinā medico nō vellet ostendere: si p hoc posset mūdari a
lepra sua. s̄z sicut dicit grego. verbū oris est vrina cordis.
Quartū ē q̄ debet esse humilis. et hoc notã cū dicitur.
ostēde te sacerdoti qui habet clauē soluedi. illud precipie
bat leui. xiii. vñ dicit̃ ibi. hic ē vsus leprosi qñ mūdatus ē
adducet̃ ad sacerdotē. et luc. xvi. dicit dñs leprosis munda
tis. ite: ostendite vos sacerdotibus.

Sextū est videre quid
est illud munus et quid significat quod dñs ei offerre pre
cepit. vñ et dixit ei. et offer munus quod precepit moyses.
et p hoc notatur opis satisfactio.

Quattuor offerebant leprosi.
Et notādū est q̄ quattuor offerebāt leprosi in mūdatione
eorū in ostio tabernaculi. vt habet̃ leui. xiii. vñ dicit̃ assu
met duos agnos immaculatos et ouē annicula absq̄ ma
cula et tres decimas simile in sacrificiū. et que cōspersa sit
oleo et seorsū olei sextariū. ista qua^o debet offerri in mū
datione lepre peccati mortalis. per duos agnos significat̃
benignitas cordis et paciētia quā debemus hēre in tribu
lationibz. qz agnus ē animal benignū et patiens. p ouē ima
culatio carnis. p tres decimas simile vigilia honestatis et
deuotio orationis in memoria dñice passiōis. p sextariū olei
sex opera mie et pietatis. de quibus dicit dñs math. xxi.
esuriui et dedistis michi manducare etc. et illis dicet dñs
in fine. vt habetur ibidē. venite benedicci in regnū patris
mei. Ad illud regnū p̄ducet nos christus filius dei Amen.

Dominica tertia post octavas epypha. sermo. x.

Ascendete iesu in nauicula: secuti sunt discipuli ei
 et ecce motus factus e magnus in mari. mat. viii.
 sicut dicit iterli. qui magna fecerat i terra tran
 sit ad mare ut vel magna faciat in illis et dñs terre mar
 risq; appareat et ut magna virtus liberatōis pōnderetur a
 scēdēte iesu et c. **I**n hoc euāgē ad presens quā^o possunt
 notari. **P**rimū est quid per istā nauiculā in qua chris
 tū ascēdit significat^r. et illud notat^r cū dicit ascēdēte iesu
 nauiculā. **S**ecūdū est videre qui sunt isti discipuli qui
 cū iesu ascēdūt in nauē et illū sequūt^r ibi. et h^o notat^r cū
 dicit. secuti sunt eū discipuli eius. **T**erciū ē videre quid
 significat illd mare et vētus. et quid significēt illi quibz
 tēpestas in mari isto excitat^r. et hoc notat^r cū dicit. ecce
 motus magnus factus ē in mari. **Q**uartū est quō chri
 stus excitāus ē ne pereamus ut nobis auxiliē^r. et h^o no
 tat^r cū dicit. et suscitauerūt eū dicētes. dñe salua nos pe
 rīmus. **P**rimū ē g^o videre quid per nauiculā in q̄ chri
 stus ascēdit significat^r. per nauiculā crux chrisi vel pei
 tētia significat^r chrisi quā ascēdit cū ascēdit in palmā et
 apprehēdit fructū eius. hec est nauis simonis petri de q̄
 dicitur lu. v. ascendit iesus in vnā nauim q̄ erat simonis
 petri. vere crux chrisi nauis ē simonis petri. qz simō obe
 diēs interpretat^r. et ipse chrisus factus est obediēs vsq;
 ad mortē mortē aut crucis. phil. ii. Ista nauicula fu
it facta ex quattuor lignis que fuerunt cedrus cypressus
palmā et oliua. de quibz dicit eccle. xxiii. quasi cedrus exal
ta sū in libano et quasi cypressus in mōte syon q̄li palmā
exaltata sū in cades et quasi oliua speciosa i cāpis. **S**e
 cūdū ē vidēre qui sūt discipuli isti chrisi qui cū ipso ascē
 derūt i nauiculā ut eū ibi sequāt^r. discipuli chrisi sūt pei
 tētes eū timentes et diligētes et mādātū ei custodiētes
 mites et huiles. qz tria sūt q̄ debēt face^r boni discipuli dñi.
 p^o debēt time^r magistrū suū et ppt^r timorē cauē ne offē
 dāt eū et ne eos verberet debēt a malis opibz cessare. secū
 do debēt eū diligere et ex dilectōe mādātā eius custodire

tercio debet a magistro suo bonam lectionem libenter audire et
retinere. Ista tria debet facere discipulus christi. **P**rimū ē
quod debet eum timere ne eum offendat et ne eos verberet. imo
ne corpus et animam in gehennam perdat. et ideo dicit dominus mat.
x. discipulis suis. nolite timere eos qui corpus occidunt: sed
magis timeate eum qui potest animam et corpus perdere in gehennam
propter timorem istum debet homines declinare a malo. puer. xv
propter timorem domini declinat omnis homo a malo. **S**ecundū est quod
debet christum magistrum suum diligere et ex dilectione eius man-
data servare. vñ 10. xliii. in hoc cognosce omnes etc. **T**ercium est
quod debet a magistro suo bonam lectionem libenter audire adiscere
et retinere. Ista lectio docet quod sint mites et humiles corde.
isti sunt discipuli de quibus dicitur. 10. xx. stetit iesus in medi-
o discipulorum suorum et dixit eis. pax vobis. Isti discipuli debet
cum christo ascendere in naviculam penitentiae. de ista navi dicit
sapi. xliii. transentes mare per ratem penitentiae liberati sunt.

Navicula comparatur penitentiae propter tria.
Sed notandum est quod per naviculam penitentiae optime signifi-
cat. et hoc propter tria. **P**rimū est quod sicut navicula ar-
ta est in principio et in fine: et in medio lata: ita penitentia in
principio est arcta. quod satis est artum in principio nudis pedibus
ambulare: hostiatim aliquando panem suum querere: aliquando
cilicium portare: in pane et aqua ieiunare: carnem suam disci-
plinare: unum solum deum diligere: aduersa non timere. et ideo di-
cit christus mat. vii. angusta est porta quae ducit ad vitam. interli.
in ingressu arcta est via quae ducit ad vitam et pauci inveniunt eam.
seneca. iniciū eundem ad virtutes arduum quod hoc primū imbe-
cille mentis et egre est formidare experta. itaque cogenda est
ut incipiat. deinde non est acerba medicina. peritus enim dele-
ctat dum sanat. **P**reterea arcta est in fine ista penitentia. quod de-
abolus calcaneo penitentis insidiat. et hoc est quod dicitur gen. iii. in-
sidiaberis calcaneo eius. sed ipsa lata est in medio: ita penitentia est
in progressu. ideo dicit spiritus sanctus puer. iii. anime peni-
tenti. ducam te per semitas equitatis quas cum ingressus fue-
ris non artabuntur gressus tui. vere penitentia lata est in pro-
gressu propter magnas consolationes quas dominus dat penitentibus.

unde ber. multi vidēt cruceſ veſtras ſed pauci vident vn-
 ctōes veſtras. **S**ecūdu eſt qz nauis eſt inferius clauſa
 et ſuperius aperta: ita hō exiſtēs in penitētia debet cor
 ſuū clauſū hēre inferius cōtra amorē terrenor et contra a-
 quas carnalis cōcupiſcētie et debet hēre illud apertū ſu-
 perius ad cognoscēdū de celeſtibz et cogitādū. vñ debz
 habere ſic dicit aapoſtolus phil. iiii. q̄ retro ſūt obliuiſcēs
 ad ea q̄ priora ſunt me extendens. et vbi dicit. noſtra con-
 uerſatō in celis eſt. **T**erciū ē qz ſicut nauis ducit hoies
 ad portū ita penitētia ducit hoies ad portū ſalutis eter-
 ne. ſ. ad regna celeſtia. et ideo dicit chriſtus mat. iiii. peni-
 tētiā agite appropinquabit vobis regnū celoz.

De quibz lignis debz eſſe nauicula penitētie.

Iſta nauicula. ſ. penitētie ſpiritualiter dīz eſſe ex iiii^{or}
 lignis q̄ ſunt cedrus cypreſſus palma et oliua. per cedrū
 que nutrit^r iuxta aquā ſignificat^r luctus de peccatis q̄
 nutriūtur iuxta aquas cōpūctōis. vñ nu. xxiin. q̄ pulchra
 ſūt tabernacula tua iacob q̄ cedrus iux aquas. p cypreſ-
 ſum que eſt arbor alta et multū creſcit in altū ſignifica^r
 hūilitas cordis que facit hoīem exaltari vſqz ad celi glo-
 riā. vñde p. ouer. xxi. humilē ſpū ſuſcipiet gloria. per pal-
 mā ſignificat^r dilatatio caritatis. qz palma multū dila-
 tur ſupius. ſ. in ramis. vñ ſpōſus dicit de ſpōſa ſua q̄ bene
 bēbat dilatationē caritatis. cant. vii. q̄ pulchra es q̄ deco-
 ra cariffima in deliciis tuis ſtatura tua aſſimilata es pal-
 me. per oliuā opus miſericordie ſignificat^r et opus pieta-
 tis. vñ pſal. ego ſic oliua fructifera in domo dñi. **H**ec ſunt
 iiii^{or} ligna de quibz dīz fieri nauis penitētie. ſpes q̄ eſt de
 celeſtibz gaudiis dīz eſſe āchora. vñ apoſtol. heb. vi. for-
 tiſſimū ſolaciū hēmus qui cōfugim^r ad tenēdā ppolitam
 ſpē quā ſicut āchora aie habem^r tutā ac firmā. In iſtā na-
 uiculā pñie aſcēdūt diſcipuli chriſti per tres gradus ⁊ ſe
 quūt^r ipſū. **P**rim^{us} ē abnegatō pprie volūtatis. **S**cōdus
 eſt cōſēptus huane vaitatis ſiue mūdane. **T**erci^{us} ē abſti-
 nētia deſiderioz carnis et fuga oīs carnalis amoris. de i-
 ſtis tribz mat. ix. dicit bea. pe. ecce nos reliquim^r oīa. ſ. p

prā volūtātē et mōdi vanitatē et oēm carnalē amorē et se-
cuti sum⁹ te: quid g⁹ erit nobis? ibi⁹ autē dicit illis. vos
qui secuti estis me sedebitis sup se. iu. duo. tribus israel.

Mare cōparatur mōdo propter qua⁹.

Terciu⁹ ē videre quid p mare et p v̄t os significat: qui
bus tēpestas in mari excita⁹. Per mare iste mōdus signi-
ficat⁹. et h⁹ ppter qua⁹. **P**rimū ē ppter fetorē: qz mare
fetet et amay ē. illis maxie qui nutriti sunt de lōge et nō
illis qui sunt de prope. eodē modo mōdus fetet p luxuriā
et p pctōz multitudinē sc̄tis et iustis qui sunt longe a mō-
do p desideriu celestiū et cōuersationē. vñ apōst. phil. i. ii.
oīa arbitroz vt stercora et subdit rōnē: qz n̄ra cōuersatō in
celis ē. s̄z mali pctōres qui sunt in stercore pctōzū mōdi si
ue in luto fetorē istū nō sentiūt. vñ ber. vbi sunt oēs fetidi
fetoz vnius nō sentit. **S**cđm est ppter minoz deuorati-
onē: qz sicut in mari maiores pisces deuorāt minores: ita
in mōdo maiores deuorāt et opprimūt mīozes. vñ abachuc
i. quare nō respicis cōtemptozes et taces cōculcāte impio
iustiorē se et facis hoies quasi pisces maris et quasi repti-
lia nō habētia ducē. s̄z sicut est de lucio et de lupo a quati-
co qui postq̄ multos pisces deuorauit tādē capit⁹ et deuor-
rat⁹: sic cōtigit de istis officialibus et magistratibz et po-
tētatibus et bedellis prepositis et de illis qui mō paupes
deuorāt et opprimūt et bona eoz rapiūt. apli in fine deu-
rabūt et dyaboli eoz aīas rapiēt et deuorabūt. vñ p̄sa. xxi. i.
be qui predaris. nōne et ipse predaberis zc. et abachuc. ii.
dicit⁹ de ninīue. eris in rapinā eis: qz tu spoliasti multas.
gētes et spoliabūt te. **T**erciu⁹ ē ppter fluctuū et tēpesta-
tū multitudinē. ita in mōdo isto nō sunt nisi tēpestates et
discordie: lites: inuidie: infirmitates: pressurē: et turbatōes.
vñ io. xviii. i mōdo pressurā hēbitis: i me autē pacē. **Q**uar-
tū est ppter piculoz et reptiliū pluralitatē. ita in mōdo
isto ubiqz sunt picula. vñ dicit apōst. ii. cor. xi. nocte et die
in pfūdo maris sui piculis fluminū: piculis latronū zc. si-
militer plenus ē dyabolis. vñ psal. hoc mare magnū et spa-
ciosum manibz: illic reptilia quoz nō ē numerus. per ma-

re q^o mūdus bene significat. ⁊ per vētos demones qui ex-
citāt tēpestates in mari istius mūdi. isti sūt vēti qui con-
cusserūt iiii^o āgulos domⁱ: q^o corruēs opressit liberos iob
1. vere demōes sūt sic vēti. vñ de diabolo dicit iob. xviij.
nocte opprimit eū tēpestas: ⁊ tollet eū. s. ipiū vētū vrens
s. diabolū.

Demones cōparāt^r vēto ppter^r duo. —
Sed sciendū est q^o demones cōparāt^r vēto et dicūt^r vēti p-
pter duo. Vñū est ppter invisibilitatē. qz nō vidēt^r sicut
vēti sed cū sensualitate. vñ iob xli. de diabolo qui revela-
bit faciē idumētī eius. **E**tē aliud est ppter velocitatem.
vñ tren. x. velociōres sūt psecutores nostri aquillis celi.

Cor pctōis cōparāt^r mari ppter iiii^o. —
Itē per mare significari pōt cor pctōis ppter quattuor.
Primū est ppter profunditatē. vñ iere. vii. pfūdū est cor
hominis et inscrutabile ē. **S**ecundū est ppter amaritu-
dinē: qz mare cōtinue est amarū. ita cor pctōis debet esse
cōtinue in amaritudinibus eo q^o creatorē suūz dulcissimū
dereliquit ⁊ offēdit per pctā suā. vñ iere. ii. exi et vide qz
malū est et amarū te dereliquisse deū factorē tuū. ⁊ osee.
xii. ad iracūdiā prouocauit me effraim in amaritudinib⁹
suis. **T**erciuū est ppter iniquitatē. vñ psa. lxxviii. cor ipiū
quasi mare feruens qd quiescere nō potest. et ibidē impiis
nō est pax. **Q**uartū est ppter falsedinē. quia corda pec-
catorū ita sūt falsata q^o nō possunt saciari honoribus mū-
danis carnalibus desideriis et temporalibus diuitiis. vñ
prouer. xiii. bēter impiorū insaciabilis. propter ista quat-
tuor dicitur cor peccatoris mare. sed vēti qui excitant tē-
pestates in isto mari sūt peccata et tētatōes dyaboli.
isti sūt vēti de quibz dicitur danielis. ix. videbam nocte
et ecce quattuor venti celi pugnabant in magno mari et
quattuor bestie grandes ascenderūt de mari diuerse iter
se ē. **P**rimus vētus est supbie et ambitōis. iste flat ab
ouente. quia a superbia sumpsit incipium omnis perdit io.
ut habet^r ecclesia. quarto. **S**uperbia similis est leoni pro-
pter crudelitatem quia vult habere dominū super omnes
ipsa habet duas alas que sūt iactantia et presumptio ē

sublimitas et potestas. **S**ecundus vetus est inuidia vel detractor. iste puenit a meridie .i. de puritate bonorum. inuidia similis est urso qui comedit libenter mel: ita inuidus et detractor virtutes que de celo sunt et bona opera que sunt dulcia sicut mel destruit. ista habet tres ordines detestum. .i. tres modus detrahendi. qui sunt mala augumentando: bona diminuendo: et in differentia peruertendo. ista bestie dicitur. surge et comede carnes plurimas. **T**ercius est luxuria. ipsa puenit ab occidente et ipsa luxuria tendit ad occasum quotidie. luxuria similis est pardo que est tertia bestia propter varietates desideriorum ista habet quattuor capita et quattuor alas. **Q**uattuor capita sunt fornicatio: incestus: adulterium: peccatum contra naturam. **Q**uattuor ale sunt inuetus scilicet res rerum temporalium fertilitas et ociositas. et sicut dicitur eze. xvi. hec fuit iniquitas sodomie superbia habundantia panis et otium. **Q**uartus vetus qui flat ab aquilone est cupiditas. unde iere. .i. ab aquilone pandetur omne malum. cupiditas est quarta bestia que crudelior est ceteris. cupiditas ipsa est que facit rapere aliena. ipsa expoliatur pauperes rapiendo bona eorum que sunt vita eorum. eccle. xiiii. panis egetum vita pauperis. et hi sunt iiii. vetes de quibus dicit zacha. ii. o o fugite de terra aquilonis: quoniam in quattuor vetis celi dispersi vos dicit dominus. istis quattuor vetis excitat dominus multociens tempestatem in mari. .i. in corde peccatoris. sicut dicit apostolus. i. cor. x. fidelis autem deus est: qui non patietur vos tentari supra id quod potestis. 2. ideo quantum possumus debemus facere. .i. excitare iesum ieiuniis gemitibus suspiriis et orationibus deuotis. ut adiuuet nos: et debemus dicere. domine: salua nos: perimur. ut faciebat beatus petrus. ut habetur math. xiiii. et cum cepisset mergi clamauit d. domine: saluum me fac. imperat autem deus mari et obedit ei quiescendo a percussione et tempestate sua. ut habet hic et sicut dicit thoma. iiii. non enim delectaris domine in tribulationibus nostris: quia post tempestatem tranquillum facis. rogemus ipsum ut defendat nos hic a tempestate viciorum et ut de tranquillitate temporalis perducatur nos ad tranquillitatem eternam. Amen.

Dominica quarta post octauas epy. sermo. undecimus

Done bonū semē seminasti in agro tuo: vñ habes
et zizaniā? math. xiii. In isto euāgelio ad pñs
iñ^o pñt pñderari. Primū est quid ē illd bonū

quibz iustus seminare. Scdm ē quid ē ille a
ger vbi dñz illd semē seminare. Terciu ē vnde dñz hēre ziza
niā. Quartū est videre quid ē ille fructus quē debz ex
bono semē colligere. Primū notat^r cū dicit. nonne bonū
semē seminasti? Secūdu notat^r cū dicit. i agro tuo. Ter
ciū: cū dicit. vñ habes zizaniā. Quartū: cū dicit. triticū
cōgregate in horreū meū. Primū ē ergo videre quid ē il
lud semē bonū qd debet quilibet fidelis seminare.

Semen duplex.

Et sciend ē in pñmis q duplex ē semē. est enī quoddā
semē malū et quoddā semē bonū: et malū seminat semē ma
lū et bonū semē bonū. semē malū est peccatū.

Semē malū quadruplex qd seminat malū.

Primū est rācoris et discordie iter fratres. de h^o bēt^r
gēn. xxxviii. vbi dñz q ioseph accusauit frēs suos de crimī
ne pessimo. postea dñz. accidit quoz q visum sōniū refer
ret fratribz suis. q cā maioris odii fuit seminariū. tñs est
hō apostata qui seminat iurgia et discordias. vnde puer. vñ
hō apostata vir iustis gradit^r ore peruerso: innuit oculis
ferit pede: digito loquitur: prauo corde machinatur ma
lū: et in omī tēpore seminat iurgia: hinc extimplo sicut fur
veniet perditio sua. super omnia alia peccata odit dñs et
detestatur illud grauissimū aliorum.

Odit dñs septē peccata.

Vñ puer. vi. sex sunt q odit dñs et septimū detestat^r
aia eius. oculos sublimes: linguā mēdaciā: manus effūdē
tes sanguinē innoxū: cor machinās pueras cogitatōes:
pedes veloces ad currēdū in malū: pferētē mēdaciā: testē
fallacē: et cū qui seminat inter frēs discordias. h^o est septi
mū qd detestat^r aia eius. hic loquitur salomon secūdum
cōsuetudinē hoīnū qñ dicit q dñs odit ista septē peccata
Nota q dñs odit superbiam. s. oculoꝝ sublimitatē. illud pñ
mū ponit^r qz iniciū oīs pccī superbia. eccle. x. et qz i oībz

odiosa est et odibilis deo et hominibus superbia. in homi-
nitate homo diabolo. quia sicut dicitur iob. xl. om-
nibus videt et ipse est rex super omnes filios superbie. veri-
tates dicuntur superbi: quia quando positi sunt in alto
dignitate: alios inferiores et pauperes nolunt videre nisi
longe et de cauda oculorum suorum aspicere: et ideo ipsi sunt
maledicti. beatus puer. xxx. maledicta est generatio cuius excel-
si sunt oculi etc. et ideo dicebat sapiens. xxii. et orabat. excel-
senti oculorum meorum ne dederis michi etc. **S**cđm est menda-
cia libido et assiduitas. et hoc notatur cum dicitur. lingua men-
dacis odit dominus. quia sicut dicitur in psal. perdes omnes qui lo. menda-
cia. vel lingua mendax est lingua detractoris quia deo est odibilis ro-
i. detractores deo sunt odibiles: quia quod dei est dicunt esse dy-
boli. bonum cui invidet dicunt mala intentio esse factum. hoc est
tralingua que multos dividit ut habetur ad hebre. ubi di-
citur tralingua que uno verbo tres interficit. primo se et il-
lum cui detrahit quantum est in se et illum qui libenter audit su-
am detractorem. ipse detractor est velut officium priuatum: per
quod omnis feta exit tota domus inficiens. vere subito veiet.
destructio eorum. beatus puer. xxiii. ne commiscearis detractori-
bus quia subito veiet destructio eorum **T**ercium peccatum est ho-
micidium siue crudelitas. et hoc notatur cum dicitur manus effu-
det sanguinem innoxium: quia sicut dicitur gen. ix. quicumque effu-
dit sanguinem humanum: effundet sanguis eius **Q**uartum
peccatum est inuidie dolositas. et hoc notatur cum dicitur cor machi-
nas cogitationes pessimas. quia sicut dicitur sapi. i. peruersae
cogitationes separant animam a deo **Q**uintum peccatum est male-
faciendi voluntas. et hoc notatur cum dicitur. pedes veloces ad
currendum in malum. **I**sti sunt cursores dyaboli: quia in his qui dy-
aboli sunt veloces sunt et parati. in his que dei sunt pigri
et tardi. beatus puer. i. pedes eorum in malum currunt. **I**sti sunt
similes vriso et asino qui sunt debiles in anterioribus id est
in spiritualibus: sed fortes in posterioribus. id est in acquiren-
dis temporalibus et in malis operibus faciendis fortes sed
dicitur psa. v. ve qui potentes estis ad bibendum vinum et
viri fortes ad miscendum ebrietates **S**extum est testimonium

falsitas. et hoc notat^r cū dicit q^d dñs odit proferētes mēda
 cia: testē fallacē. s^z dicit^r puer. ix. falsus testis nō erit im
 punitus. et eiusdē. xiiii. testis fidelis nō mētie^r: p^rfert mē
 daciū testis dolosus. **S**eptimū quod detestat^r aia eius
 est qui seminat discordias. Istud ultimū ponitur ad desi
 gnādū q^d ē grauissimū peccatū sicut ponit^r pax ultimo in
 ter beatitudines quā maxima beatitudo. mat. v. beati paci
 fici: quoniā filii dei vocabūt^r. 9° p^r locū a cōtrariis maledi
 cti sunt illi qui semināt inter fratres discordias: quoniā
 filii dyaboli vocabūt^r. vñ eccl. xxviii. susurro et bilinguis
 maledictus: multos eī cōmouit pacē habētes. isti proprie
 aduersant^r christo filio dei: quoniā ipsi destruūt q^d filius
 dei in mōdū facie venit scz vt reformaret pacē et caritatis
 unitatē in nobis scz iter hoies vt reformaret pacē iter nos
 et patrē et inter nos et ipsos angelos inter quos erat dis
 cordia p^rter peccatū primī hoīs. vñ in ortu eius cātaue
 rūt āgeli illud luc. i. et psa. ix. q^d vocabit^r cōsiliarius: deus
 fortis: princeps pacis. primū 9° odit: q^d ipse fuit humilis
 mat. ix. discite a me q^d mi. sum et hūilis corde. fm: q^d ve
 rax fuit. math xxv. dicūt pharisei. magister. scimus q^d ve
 rax es et viā dei in veritate doces. terciū: q^d benignus est
 et misericors. ioclis. ii. cōuertimini ad dñm deum nr̄m: q^d
 benignus et misericors ē. quartū: q^d bonus ē. mat. x. nemo
 bonus nisi solus deus. quintū: q^d ad omne opus bonū faci
 endū fuit fortis et lōgānimis 2c. sextū: q^d ipse ē pax nostra
 et vere pacificus 2c. ephe. ii. q^d ipse pax nr̄a q^d fecit vtra
 q^d vnū. et col i. oia p^r ipsum pacificās p^r sanguinē eius q^d in
 celis sunt siue in terris. **S**ecūdum semē est ventus ina
 nis glorie. illud semināt iactātes se de bonis operibus su
 is. de istis dicit^r esee. viii. seminabūt ventum et turbinem
 metent culmus stans. non est in eis germen et non faciēt
 fructum. vel farinam. iere. xii. seminauerunt triticum et
 spinas messuerunt. reuera triticum seminauerunt quia o
 pera de genere bonorum seminauerunt et quia in vētum
 seminauerunt omnino metent eternas compūctiones. de
 talibus potest dici illud agget. i. semiaſtis multū: et intū
 e ii

listis parū. parū comedistis: et nō estis saturati. bibistis:
et nō estis iebriati. **S**z notādū est q̄ inanis gloria bene dī
vērta. quia sicut dicit ber. leuiter volat leuiter penetrat
sed non leue vulnus infligit inanis gloria. **T**ercīū semē
est carnaliū vicioꝝ vt gule luxurie. de hoc seine dicit apo
stolus gal. vi. qui seīnat in carne de carne metet ⁊ coru
ptionē. glo. qui seīnat carnalia vicia ⁊ fouet: de carne me
tet cōueniētē messem. s. corruptōnē. illd semē ē hoīnis. qz
carnalia vicia ex hoīne sunt. illud semē est iumētoꝝ. i. ho
minū carnaliū. **Q**uartū semē ē auaricie ⁊ iniquitatis et
nequicie. de isto semine dicit puer. xxi. qui seminant i
niquitatē metēt mala. s. mortē eternā: semē iniquitatis est
semen cupiditatis et auaricie. quia cupidi et auari sunt i
nqui sibi et p̄ximis. quia nō miserantur de aiabz suis nec
de proximis suis. vere iniqui sunt auari et cupidi et insa
ni. qz se et vxores suas et filios et filias et totā familiam
suā p̄ diuitias quas male acquirunt occidūt. vñ accidet q̄
filiū maledicēt patribz suis in īfē. nō et cōquerētur de il
lis. vnde eccle. xli. de patre iniquo cōquerūtur filii impij
qz ppter illū sunt in opprobriū. certe pena ē taliū ⁊ est di
uinū iudiciū q̄ hereditas eoꝝ nō transit vsqz ad terciū he
redē et q̄ filii eoꝝ sūt pauperes. vñ eccle. xli. filioꝝ pecca
toꝝ peribit hereditas. et psal. fructū eoꝝ de t. per. et se. e.
a f. b. z c. ager ille in quo istud semē quadruplex seīnat ē
mūdus. vnde dñs dicit mat. xii. ager mūdus est qui totus
plēn⁹ ē illo quadruplici seine. i. malo. et ager pōt dici cor
peccatoris. vnde ii. re. xiiii. dicit⁹ q̄ absalon agrū ioab ha
bentē messem ordeī succēdit igni. ioab. inimicus dyabol⁹
est et ager eius cor pccōis ē habēs messem ordeī. qz pun
gitivū sūt fructus peccatoꝝ. ager iste germinās spinas ⁊
tribulos maledicta terra ē. vñ ad hebze. vi. ca. terra germi
nans spinas et tribulos maledictōni p̄xima est.

Semen bonū quadruplex.

Item est semē bonū. et illud similiter est quadruplex.
Primū ē iusticie. de q̄ puer. xi. seīnati iusticiā merces fa
delis. s. vita eterna. ⁊ osee. xi. seīate i veritate iusticiā. me

251

fite in ore misericordie. que fiet qñ dices illud mat. xxv. beite bñdicti patris mei percipite 2c. seminate in veritate dicit. nō in falsitate vel simulatōe. vt faciunt ypocrite qui faciūt iusticias suas corā hoib⁹: vt videant⁹ ab eis. vt habet mat. v. istud semē iusticie seinat qui vnicuiq; qđ suū ē reddit et qui nō facit aliū qđ nolet sibi ab alio fieri. et hoc ē qđ dicitur tho. iiii. quod oderis ab alio fieri vide ne feceris alteri. illud semē in pace seminatur. qz cū hoīni bus debes habere pacē. quia vnicuiq; qđ suū est reddit. ⁊ qui nō facit aliquid aliū qđ nolet sibi ab aliquo fieri. ideo dicit⁹ ia. iiii. fructus iusticie in pace seminatur. **S**cđm est peccatorū siue orantiū lachryme. vñ psal. eūtes ibant et flebant mittētes semina sua. et ibidem. qui seimant in lachrymis in exul. me. illud semē debz homo seinare p quattuor qz quattuor sunt p quibus debz homo lachrymari.

Flere debet homo pro quattuor.

Primo pro peccatis suis ppiis. vñ psal. fuerūt michi lachryme mee pa. die ac nocte. **S**cđo p peccatis alienis. vñ iere. ix. quis dabit capiti meo aquā ⁊ oculis meis fōtē lachrymarū et plorabo sup interfectos populi mei. **T**ercio p destructōe et offēsiōe sacte matris eccie. vñ ioelis. ii. inter vestibulū et altare plorabāt sacerdotes dicentes. parce dñe parce populo tuo et ne des alienis hereditatē tuā i opprobriū. et tren. i. plorās plorauit i nocte: ⁊ lachryme ei⁹ i maxillis eius: nō ē qui cōsolet⁹ eā ex oibz caris eius. **Q**uarto p elōgatōe et recordatōe patrie celestis. vñ tren. ii. c. defecerūt pte lachrymis oculi mei: cōturbata sūt viscera mea. et in psal. super flumina ba. illic se. et fle. dñ recordaremur tui syon. i. patrie celestis.

Elemosina dicitur semen.

Terciu semen est operū misericordie et pietatis. vñ de. ii corin. ix. qui parce seinat parce et metet retributōē. glo non parū seminat ille qui parum habens parū largitur si aīmus p̄optus ē plus dare si plus haberet. **N**ota q nō dicit dat sed seinat quia dare elemosinā nō est amittere s; seinare. qz seinare est ad tempus carere vt plus beatur in

e iiii

futuro. illud semē debz seminari in primis paupibus. h^o
est semē qd affert fructū cētuplū. vñ gen. xxvi. d^r q^d ysaac
seminauit in terra bona et iuenit in illo anno centuplum.
Quartum est opera misericordie et illud debet seminari
in iuuetute. vñ ecclesiastes ix. mane semina semē tuū et i
vespere nō cesset manus tua. et gal. vi. bonū aut faciētes
nō deficiamus. tēpore aut suo metem^{us} nō deficientes rē.
glo. nō deficiet in metēdo qui nō deficiet operādo. si hō n
ponit finē operi: nec deus ponet finē remuneratōi. quātū
seminauerimus in operibus tātū metemus in fructibus.
Secūndum est videre quis ē ille ager in quo d^rz seinari il
lud semē. Et sciendū est q^d ager iste ē caro nostra et corpus
nostrū ppriū. de quo puer. xxiiii. diligēter exerce agrum
tuū et ibidē: trāsiui per agrū hoīis pigri rē. ager iste cor
pus ē qd germinat vřficas. i. motus luxurie et tētatōes li
bidinosas et malas. **T**ercū est videre vñ habz zizaniā
Et sciendū est q^d ex duplici cā. **P**rimo ex dyaboli nequā
cia qui seinat errores falsitatis in intellectu et malas con
cupiscēcias in affectu. et h^o ē qd d^r dan. xiiii. semē chana
an et nō iuda. spēs decepit te et concupiscētia ei^{us} subuer
tit cor tuū. **S**cdo ex terre malicia. vñ gen. i. cū operat^{us}
fueris eā spinas et tribulos germinabit tibi. **Q**uartū ē
videre q^s ē ille fructus quē debēt hoīes mali ex malo se
mine et boni ex bono seīne colligere. fructus malorū ē mors
eterna. vñ ro. vi. quē fructū hūistis rē. et sequi^{er}. finis illo^{rum}
mors ē. vñ mali colligētur per fasciculos. luxuriosi in vno
fasciculo gulosi et supbi in alio auari et cupidi in alio et sic
de aliis et pūciētur in ignē eternū ad cōburendū. et hoc ē
qd dicit^{ur} mat. xiiii. colligite primū zizania et alligate ea
per fasciculos ad cōturēdū glo. qz p modo peruersitatis
sue vnusquisq^{ue} puniet^{ur}. fructus honorū ē vita eterna. vñ
psal. semē eius in se. se. s. in vita eterna. ipsi cōgregabūtur
in eterna gloria. vñ dicit^{ur} hic triticū cōgregate in horreū
meū. i. i eternā gloriā. et mat. iiii. paleas aut cōbure igni
inextinguibili. et cōgregabit triticū in horreū suū. s. in ce
lesti gloria. quā nobis cōcedat christ^{us} fili^{us} dei viui. amē.

Dominica in septuagesima. sermo duodecimus.

Nescitis quod hi qui in stadio currunt omnes quidem currunt: sed unus accipit praemium: sic currite ut comprehendatis. i. corin. ix. In verbis istis duo prout ad praesens considerari. **P**rimum est quod inuitat nos apostolus ad currendum in celum. quod nota cum dicit. omnes quidem currunt. **S**ecundum est cursus praemium quod promittitur bene currentibus scilicet eterne felicitatis praemium. quia si cursus est difficilis: tamen praemium est desiderabile. **P**rimum ergo est quod inuitat nos apostolus ad currendum in celum. quia vita nostra non est nisi quidam cursus ad paradisum.

Quing sunt necessaria currere.

Sed notandum est primum quod qui bene vult currere quing oportet illud facere et illa quing sunt ei necessaria multa. **P**rimum est quod debet levis esse et dicitur onus peccati mortalis a se deponere. quia nullus oneratus multum magno onere potest bene currere: sed non est in modo factum onus anime sicut onus peccati mortalis. quia trahit animam ad aliud peccatum. bene gregorius. peccatum (nisi per penitentiam cito deleatur) suo pondere ad aliud trahit. et certe non solum trahit aliud peccatum: sed subito trahit animam ad infernum. bene robertus. x. de peccatoribus dicit. in puncto ad inferna descendunt. apostolus. ad hebraeos. xii. deponentes omne pondus et omne circumstantans nos peccatum curramus ad propositum nobis certamine aspicientes in auctorem fidei et consummationem iesus qui posuit ut gigas ad currendum viam. **S**ed quid est illud onus peccati quod debemus deponere docet beatus petrus. i. ca. ii. deponentes omnem malitiam et omnem dolum et simulationem: et inuidias: et omnes detractones etc. Vere omne onus peccati mortalis debemus deponere si volumus ad celum bene currere. quoniam peccatus mortale hominem excecatur scilicet oculis cordis. sapiens. i. excecavit eos malicia eorum. iohannes. xii. qui ambulat in tenebris nescit quo vadat. similiter peccatum onerat et involuit pedes anime et ligat. bene puer. v. vniuersibus peccatorum suorum vnusquisque constriget. et psalmus. funes peccatorum sunt me. et quia peccatum excecatur et onerat et pedes anime ligat: ideo impedit cursum nostrum ad celum. quia qui non videt et est multum oneratus et habet pedes ligatos: non potest bene

e. iiii

currere. **S**cđm est q debz precinctus esse et succinctus qz qui trahit vestimēta sua per lutū et p terrā ⁊ puluerē nō pōt bñ currere. ideo dicit christus discipulis suis. luce xii. sint lūbi vestri precincti et lucerne ardētes in manib⁹ vestris. super hoc dicit grego. lūbos nostros precingim⁹: cū carnis luxuriā per cōtinētīā coartamus. et i. pe. ppter ea subcincti estote lūbos mētis vestre. vere si volum⁹ ad celū bñ currere debem⁹ eē precicti cingulo pudicie. ista fuit zona virginis gloriose. qz fuit virgo ī partu ⁊ ante p tū ⁊ post partū. ista zona precictus fuit belias pphā qui habebat circa renes zonā pelliceam. iiii. re. i. et beatus iohannes baptista. mat. iii. **T**ercium est qui vult bene currere debet oīa impedimēta remouere et vitare q possunt cursum suum impedire.

Quinqz impediūt cursum hominis. **S**ed notād est q quinqz sunt q impediūt ad litterā cursum hoīnis materialē: q similiter spiritualiter intellecta impediūt cursū hoīnis spirituale. **P**rimū est lutū luxurie. per lutū non potest hō currere bene. de isto luto dicit psal. eripe me de luto vt nō īfingar. et idē. vt lutū platearū delebo eos. luxuriosi sunt sicut rane semper habitātes in luto. et sicut porci. vñ ii. pe. ii. canis reuerius ad vomitū suū et sus lota in volutabro luti.

Luxuria cōparatur luto. **N**ota q per lutū luxuria significatur. ppter imundiciā eius et vilitatē. vñ ierc. ii. q vilis facta es nimis iterans vias tuas et post maculata es iniquitate tua. **S**cđm est puluis inanis glorie. vñ mat. x. excutite puluerē de pedibz vestris. s; dñs ī psal. dicit cōmuniā eos. s. inaniter gloriātes vt puluerē ante faciē vēti. vere īpedit puluis cursū hoīnis. qz oculis aufert visū. similiter puluis inanis glorie hoīnē excecatur oculis cordis ita q nō pōt cognoscere viam p quā d; currere ad paradīsū. inanis gloria puluis d; qz excecatur et qz leniter volat. vñ ber. leniter tolatur leniter penetrat: s; nō leue vulnus īfligit inanis gloria. **T**ercū est qñ via plena ē spinis. s. cupiditatis ⁊ auaricie. quia ad

littera sicut spine impediunt cursum hominis: ita spine cupiditatis et auaricie impediunt spiritualiter cursum hominis ad paradysum. de istis spinis dicitur mat. xiii. alia ceciderunt inter spinas et creuerunt spine et suffocauerunt ea. illud exponit christus ibidem dicens. qui autem seminatus est in spinis hic est qui verbum dei audit et sollicitudo seculi istius et fallacia diuitiarum suffocat verbum et sine fructu efficitur. 10 dicit dominus iere. iiii. nolite serere super spinas etc. **Q**uartum est lapis obstinationis et nequicie. vere per viam plenam lapidibus duris non potest homo bene currere. unde ad litteram lapides impediunt cursum hominis: ita spiritualiter lapides obstinationis et nequicie impediunt cursum hominis ad celum. de istis lapidibus dicitur ysa. v. quod dominus plantauit vineam electam et sepauit eam et elegit lapides ex ea. vinea electa est sancta ecclesia a qua dominus elegit et eiecit lapides. id est in peccatis obstinatos et iniquos et in eze. xxxviii. dicit dominus. auferam a vobis cor lapideum id est cor in peccatis obstinatum et iniquum et dabo vobis cor carneum. id est cor dulce plenum pietate et compassione. **Q**uintum est sabulum accidie. quia per terram ad litteram plenam sabulo non potest homo bene currere quia sabulum impedit cursum hominis: ita spiritualiter sabulum accidie impedit cursum hominis ad paradysum. in isto sabulo sepultus est egiptus mortuus et peccator mortuus. dico morte pigricie. unde exo. ii. dicit quod moyses percussit egiptum et abscondit in sabulo. Ita quinq; impediuntur debet homo remouere a corde suo qui vult bene ire et cito ad celum currere. **S**extum quartum est qui vult bene expedite currere debet rectiorem viam quam ducit ad terminum querere: scilicet rectior via quam sit eundi ad paradysum est via penitentiae et austeritatis. hec est via bona de qua dicitur iere. vi. interroga te de semitis antiquis quam sit via bona et ambulate in ea et inuenietis refrigerium animabus vestris. hec est via sapientie per quam martires confessores: et virgines cucurrerunt ad paradysum. de ista dicitur ysa. xxx. hec est via: ambulate in ea. et puer. iiii. viam sapientie monstrabo tibi: ducam te per semitas equitatis quas cum ingressus fueris: non artabuntur gressus tui: et currens non habebis offendiculum. via sapientie via penitentiae est: quia

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21

nulla maior sapiētia q̄ facere penitētiā hic ut lucremur be-
tam eternā et ut p hoc accipiamus eternaz gloriā. semite-
equitatis pnt dici iusticie ⁊ caritatis. maxime: qz equum
et iustū est ut primos nostros diligamus ppter deū et ip-
sum deū ppter semetipsum: quoniā ipse prior dilexit nos.
Quintū ē q̄ debz festinare et qui ad bonū hospiciū vult
cito venire bñ debet se inquantū pōt festinare. ideo dicit
apost. hebre. iiii. festinamus ingredi in illā requiē. vere fe-
stināter debet homo currere ad celum.

Tria faciunt hominē cito currere.

Sed sciendū ē q̄ tria sunt q̄ faciūt hominē cito currere
et festināt ad currendū. timor quē habet homo de suo ini-
mico vel de magno supplicio. spes de magno premio et a-
mor pueniens ex magno desiderio vidēdi amicū. similiter
ista faciūt hominē iustū cito currere ad paradysū et mul-
tū eū festināt. **P**rimū ē timor de dyabolo qui eū psequi-
tur ad cōprehēdendū. bñ psal. angelus dñi. i. dyabolus p se-
quē eos. similiter timor de iudicio ⁊ de inferni magno sup-
plicio. de isto timore dicit eccl. i. iniciū sapiētie timor dñi
scz qz declinare facit a pctō et ita facit vitare eternū sup-
pliciū. et ibidē. timor dñi repellit peccatū. nā qui sine timo-
re ē nō pōt iustificari ⁊ nullus sine isto timore pōt venire
ad celū. **S**cđm est spes de magno premio. bñ psa. xl. qui
sperāt ī dño mutabūt fortitudinē: assumēt pēnas ut a qui-
le currēt ⁊ nō deficiēt. **T**ercīū ē amor pueniēs ex mag-
no vidēdi desiderio amicū suū. i. chrištū. bñ io. xx. currebāt
ambo simul scz petrus et iohānes et ille discipulus quez
diligebat ihesus precucurrit citius petro et venit citius
ad monumētū. ber. qui ardētius amat cucurrit velotius ⁊
puenit citius. festināter g° debemus currere ad eternē fe-
licitatis brauiū. nō ad effūdēdū sanguinē hūanū sicut fa-
ciūt supbi iūqui. de quibz dicit psa. pedes eoz veloces ad
effūdēdū sanguinē. et psa. lix. pedes eoz ad malū currūcz
festināt ut effūdāt sāguinē. **I**tē currere debemus festinā-
ter ad brauiū nō ad inferni laqueū sicut gulosi ⁊ luxurio-
si faciūt sicut avis q̄ festinat ad laqueū. puer. vii. statī eā

*ta facit
homo cito*

sequit' quasi bos ductus ad victimā ⁊ quasi agnus lasci
uiens et ignorās q' ad vincula stultus trahit' d

figat sagitta recur eius velut si quis festinet

Ite currēdū est adhuc festināter ad brauiū ne
patibulū sicut faciūt auari et cupidi et seimon.
si. de quo dī iiii. re. i. q' cucurrit gressi post naama et acce
pit ab eo talenta argenti 27.

Festināter currēdū est ppter quinqs.

Ite currēdū ē adhuc ad brauiū eterne iocūditatis ⁊ h' p
pter quinqs. **P**rimū est ppter iimicōz multitudinē ⁊ eo
rū velocitatem. Inimici nostri sūt mūdus caro demonia.
istis iimicis dicit psal. respice iimicos meos quo. mul. sūt
de eoꝝ velocitate dī tren. iiii. velociōres sunt iimici mei a
quilis celi.

Scđm est ppter vie plixitatē ⁊ lōgitudinē.
bñ iiii. re. xix. c. dixit āgelus helie. surge ⁊ comede: adhuc
restat tibi grādis via. **T**erciuū ē ppter vite breuitatē. iob
xiii. breues dies hoīnis sunt. cāt. ii. surge amica mea 27.

Quartū est ppter brauiū precioositatē. bñ hē. i. cor. ix. oīs
qui in agone cōfendit ab oibus se abstinet. ille vt corrupti
bilē coronā accipiat: nos autē icorruptā. **Q**uitū ē ppter
creatoris nōstri et āgeloz et sanctorz omniū expectatōnē.
bñ ber. curramus nō pedibz corporis s3 affectōnibz et su
spiriis: et dicit festinemz qz tota multitudo curie celestis
nos expectat: exultari fecimz āgelos qñ cōducti sumz ad
penitētiā. angeli nos expectāt vt eoꝝ ruina restauret'. s3
cti: vt eoꝝ gloria cōpleat'. deus pater: vt heredes nos cō
stituat super omia bona sua. filius: vt fratres simus ⁊ co
heredes. spūsanctus: vt predestinatōnē suā impleat. **I**te
currere debemus perseverāter: qz vnus. s. perseverās ac
cipit brauiū eterne felicitatis glo. oēs quid currūt: ⁊ oēs
quidē brauiū accipiūt si perseverauerit. ⁊ certe sicut dīc
grego. in cassum bonū agit': si ante vite terminū desera'.
ideo dicit aposto. hebre. xi. perseverāti in disciplinā tan p
filius se offert deus. postea sequit'. q' si extra disciplinā
estis adulteri estis ⁊ nō filii. et mat. vii. qui pserauerit
vsq; in finē: hic saluus erit. i. ille solus hēbit brauiū eter.

ne iocunditatis. illud cōcedat nobis iesus christus. Amen.

De eodem.

ic currite vt cōprehēdatis. rogemus dñm in pñ
cipio qui dicit de seipō. sine me nichil potestis
facere et itelligit^r hec propō nō simpliciter s; i
genere vt sit sēsus sine me nichil boni potestis facere. vel
vt sit affirmatia vt sit termin⁹ ifinitus li nichil vt sit sen
sus sine me nichil. i. peccatū qđ est nichil potestis facere:
q; a deo nō ē peccatū vt ipse det nobis aliquid dicere qđ
sit rē. Sic currite: **Notād ē** q; bodie recolit eccia quo⁹
genus huānū exul factū est in adam. vñ in itroitu dicit^r.
circūdederūt me gemitus mortis. 7 docet ecclesia quomō
poterim⁹ redire ad patriā: q; p pugnā et laborē. vñ euāge
liū docet q; est operandū vbi recitatur quomō paterfamī
lias increpat ociosos dicens. quid hic statis totadie ociosi.
et docet apostolus quomō eūdū est: q; currēdo. vnde dicit
sic currite rē. **Et notādū** q; in verbo pposito notāt^r q; nō
Primū est q^o est currēdū. **Secūdū** est quare ē currēdū.
Terciū est quomō est currēdū. **Quartū** est quo⁹ exclu
dūtur septē peccata mortalia per hūc sermonē. **Quintū**
est ad quid ē currēdū. **De primo** vidēdū ē q^o ē currēdū q;
ad brauiū. vñ qui vadit et non p̄ficit nec poit terinū sibi:
nescit quo vadit 7 errat. vñ certum terminū debemus po
nere in nostro itinere et nō incertū: s; mali hoines et pec
catores non ponūt sibi finē vel terminū vie sue. vñ poeta
docet ponere terminū et finē dicēs. Quicquid agas sapi
enter agas et respice finē. vñ finē certū vie et nō cōtrariū
hic debem⁹ p̄re oculis habere. 7 iterū debem⁹ recto itine
re 7 nō cōtrario ire. quonā oēs dicūt q; volūt ire ad padi
sum. vñ oēs volūt currere: s; nō volūt oēs recto itinere: s;
cōtrario. q; ipsi ābulāt nō p viā q; ducit ad paradīsum sed
per viā q; ducit ad ifernū. et illi valde fatui sūt sicut qui
vellet. ire de parisiis apud carnotū et iret per remis vel
per viā q; ducit remis: sic ē in itinere padisi 7 iferni. **Se
cūdo** ē videre q; ē currēdū. **Et notādū** ē q; multa sunt q;
debent nos mouere ad currendū. **Primū** est q; via mal-

tū est lōga ⁊ tēpus breue. **vn̄ psal.** lōge a peccōribus salus.
 quoniā per quodlibz peccatū mortale septem ānis retro
 vadit ab illa salute: et cū sint plura peccā mortalia tūc plu
 rimū distat et lōga ē via et est tēpus breue. **vn̄ iob.** breues
 dies hoīis sunt. et qñ aliquis hō habet longa via et tem
 pus breue: necesse est currere. sic nos monet illd̄ p̄mo q̄
 re debem⁹ currere ad paradīsum non sicut testudines ire
 qd̄ aliqui volūt facere dicētes: sufficit michi vt abstineā
 a peccatis ⁊ nō faciā multas peitētias vel nō retro ire si
 cut illi qui peccāt mortaliter. ideo dicit aposto. currite ⁊
 nō ite. **S**cōd⁹ qd̄ monet nos ad currēdum est multitudo
 circūspiciētū ppter honozē: qz qui melius currit vult vī
 deri a circūspiciētibus et delectat ipsum: sic esse debet in
 cursu spiritali qz deus videt nos ⁊ āgeli qui vidēt eū q̄
 tñ currit et mūdus videt nos cui debem⁹ p̄bere exēplū
 vn̄ aposto. spectaculū facti sum⁹ deo et angelis. **T**ercū
 est qd̄ debet nos monere ad currēdū qz aliquis festinat ⁊
 currit vt melius hēat hospitiū. vn̄ dicit⁹ vulgariter q̄ qui
 tēpestiue veit ad hospiciū suū melius ē ei ad cenā suam.
 vn̄ dicit aposto. festinem⁹ ingredi in illā requiē. sed alñ n̄
 festinant aliqui: quia nō sunt esuriētes s; saturati et non
 curāt de cena: sic diuites et saturati non curant festinare
 ppter gloriā paradisi qz nō desiderant nec esuriūt illam.
Quartū qd̄ debet nos monere est ne cū veim⁹ clausa sit
 ianua si tarde venim⁹ ne dicat⁹ nobis nescio vos sic dictū
 fuit fatuis virginib⁹ cū clausa fuit ianua. sic est q̄ aliqui
 sciētes q̄ nō itrabit in abbatiā quis nec aperietur ianua
 ei nisi venerit de die: festināt. similiter zc. tñ propter ali
 quos diuites aperit⁹ ianua abbacie ⁊ si nō venerit de die
 nō sic i paradiso quoniā p nullo diuite aperiret⁹. ianitor. n.
 dicit q̄ nō ē psonarū acceptor. deus. **Q**uitū qd̄ debz nos
 monere ē qz hic sunt tēpestates pcellē et tēti. s. mors. qz
 videm⁹ alios mori quotidie. vn̄ in itroitu mīsse cātāt⁹ cir
 cūdederūt me ge. mor. zc. et nūciū mortis iminēt. s. fames
 et sitis. vn̄ cū aliquis videt iminere pcellā ⁊ tēpestatem
 currit vt veiat ad villā: sic nos debemus currere vt veni

amis ad paradysum ppter tēpestates hic imminētes. vñ
apost. videte fratres tēpestates imminētes ⁊ pcellā. greg.
mala q̄ nos hic premūt ⁊c. **S**extū qđ debet nos mouere
ad currēdū ē psecutio hostiū. vñ psal. inimici psecuti sunt
me gratis. et iterū veloces pedes eorū ad effun. san. vñ ne
cesse est currere ab illis. s3 forte aliquis dicet q̄ vñ fugiet
q2 agilis iuuenis ad bñ currēdū. s3 certe dyabolus ē mul
to agilioz q̄ aliquis homo. q2 dicit⁹ de illis demonibus vo
lāt vt aquile et etiā velotius. q2 ita cito vt mēs hoīs fer
tur ab omēte in occidētē: sic angelus mouet⁹ et demon. q2
nō h3 resistētia in loco iō subito in tēpore inceptibili mo
uet⁹. s3 forte dicet. ego sum fortis et bñ potero resistere: s3
dyabolus fortioz est. q2 sicut dicit dñs iob. non ē potestas
sup terrā q̄ possit ei cōparari. et sic debemus currere pro
pter hostiū psecutionē. **S**eptimū quod d3 nos mouere
ad currēdū est multitudo expectātiū. quoniā si rex vel pa
pa vel aliquis magnus dñs expectaret aliquē cū sua tota
familia: ipse cū esset iuitatus cito pperaret et curreret nō
sistens in via ludēdo cū talis vel intrādo tabernā. maxie
si nō deberet habere rex oīa sua fercula: donec veniret il
le. sic est q̄ tota curia celestis nos expectat vbi sunt mul
ti nobiles sancti: qui nō fruūt⁹ nisi scola aie nō corporis: do
nec cēs predestinati ibi venerint. et iō debemus nos festi
nare. vñ apost. festinemus ingredi in illā requiē. **O**cta
uū quod d3 nos mouere ad currēdū ē premiū qđ expecta
mus sc3 coronā immarcescibilē quā habituri sumus si cur
ramus vsq; ad terminū. vñ dicit apost. sic currite vt cōpre
hēdatis. **T**erciuū pñcipale ē videre qualiter ē currēdū.
Et notādū q̄ caute ē currēdū. q2 si aliqui possint currere:
totū pdūt nisi caute currāt. vñ in cursu adhibēda est cau
tella. vñ dicit apost. videte quomodo caute ambuletis. et
hōc notatur cū dicit. sic. **S**ed notandū q̄ hic qui in tene
bris ambulat nescit quo vadat. vñ ferūt aliquādo hoīes lu
cernā cū ambulāt in tenebris: sic qui nesciunt viā vel qui
in tenebris sunt ignozātie debēt lucernā portare: sed lucer
na que ostēdit iter est verbū dei. vñ psal. lucerna pedibus:

istis verbū tū. et sup hoc dicit ber. verbū dei tūc ē itē
 meris. nūc g^o nō vult recto itinere ire qui nō vult verbū
 dei audire. **S**cdo ē currendū sapienter sapia ē qñ vidz a
 aliquis q tot sūt caē z necessarie q mouēt ipsū ad currēdū
 et nō pōt ppiis pedibz cito currere: tūc ascēdit in equū.
 vñ illi qui hnt pedes coctos nō pnt currere. sic sūt luxuri
 osi qui igne luxurie hnt pedes coctos. s. intellectū z affe
 ctū qz cogitāt circa illū ignē z afficiūt^r delectādo. vnde
 psal. pedes hnt z nō ābulabūt zc. qui sūt claudi nō possūt
 currere. et nō itelligit^r de corpali claudicatōe qz illa in
 uat aliquādo. vñ aln festinātius currūt qui claudi sūt q
 qui recti ad deū et citius pueniūt. s. itelligit^r de spūali
 claudicatōe. claudus ē aln qui hz vñū pedē longū et vñū
 pedē curtū. pedes spūales sūt itellect^o z affect^o. z aliqñ
 pes itellect^o ē lōgus: qz vsq; ad astra et ad celū z āgelos
 ascēdit. sicut eni disputare qd sit paradīsus quō āgelī sūt
 ordinatī. s. pedē affectus habz in terra. s. qz afficit^r circa
 terrena z tpālia. vñ tales claudicant nec hic possunt cur
 rere ad brauiū. vñ qui vult currere dz habere pedes eqles
 vñ scdm p crescit intellectus z cognitō: scdm hoc affect^o
 debet crescere. vñ inuenit^r de quodā milite qui intrauit
 ordinē et didicit in tantū q potuit et sciuit predicare et
 quadā vice vēit parisiū ad negociādū vel ad discēdū et
 vidit multos qui discēbāt multa nec inde pficiebāt nec e
 tiam bona q sciebāt faciebāt: et cogitauit q male facerēt
 et qsiuit a quodā qui multū studebat et multa discēbat
 et forte illū monachū increpabat q nō multū studeret l^r di
 sceret et monachus qsiuit ab eo quid essz melius aut fa
 cere q aliquis scit aut adiscere et scire multa z nō facere
 s. primū ē melius. qz melius ē facere pauca q scit: q scire
 multa z nō face^r. tñ multi sūt qui faciūt cōtrariū. sic g^o
 si nō possum^o curre^r pedestres: istis de causis dēm^o ascen
 dere in equū z curre^r equites. vñ puidit nobis equos bo
 nos z veloces z p nichilo. iste equus ē religio. sic hō poit
 se super equū z non ambulat ppiis pedibz sed equi: sic
 religiosus poit volūtātē suā super volūtātē abbatis aut

prioris aut prelati ut abulet secundum voluntatem eius. unde si alius
quis non potest currere per se ad brauium paradisi dum est in
hoc seculo quia vel est claudus: vel habet pedes cortos quia
tacet nimis de luxuria: aut auaricia: ipse debet ascendere e-
quum id est intrare religionem. seculares enim sunt pedites sed re-
ligiosi sunt equites. **Item** si claudicat pedes: statim apparet
quod est claudus. sed si sit equus non apparet sic nec de recto. unde
aliquando currit velocius claudus equus quam rectus. quia non propriis
pedibus currit: sed equi. **Sed** notandum est quod debet cauere qui
ascendit equum ne cadat quia magis leditur si cadat quam si esset pe-
destes. sic religiosus magis peccat quam secularis. unde quanto gra-
dus altior tanto casus grauior. **Item** aliquando velocius currit
et peruenit claudus ad terminum quam rectus. unde exemplum est de
vulpe et cancro. vulpes irridebat cancerum quia tarde icedebat
et retro gradiebat et fecerunt badiationem inter se quia badi-
auit cancer quod citius perueniret ad terminum quem sibi prefixe-
runt quam vulpes: et tunc cancer erat post vulpem. cum vellet curre-
re cancer adhefit caude vulpis et cum appropinquasset vul-
pes ad signum quia credebat cancerum valde remotum et longe ab
ipsa cogitauit quod retro aspiceret ut videret qualiter cancer
veniret et cum verteret se cauda fuit prope signum et cancer ad
terram cecidit et fuit ad signum et vocauit vulpem dicens ego iam
veni ad signum et tu nondum venisti: ego lucratus sum. sic est quod
aliqui claudi peccatores adherent alicui sapienti accipiendo bo-
num exemplum ab eo vel ab abbate vel priore et ponunt se in cauda quia
se reputant huiles et viles quia cauda est in viliori parte animalis.
Item mediores sunt mortis sue et sic adherent caude. scilicet finis. quia
mors est finis. et sic aliquando citius veniunt sic adherendo
caude quam illi qui eos portant. scilicet quam sui prelati. **Item** si quis fe-
rat ceterum homines claudos et ita cito venit ad terminum sic si ef-
set solus siue exoneratus: ille debet multum fortis et multum re-
spicitur ab omnibus: sic alius abbas vel prior qui ceterum fert vel plu-
res ita cito venit ad paradisum quam si curreret solus vel forte
citius: non debet dici fortis. **Sed** notandum est quod est cauendum ne equum um-
braticum vel cespitatem vel cecum eligat. quia non bene poterit illos fer-
re. quod aliqui faciunt qui eligunt abbatem vel priorem vel prelatum.

* quare residuum in folio nono sequenti recte
(signature f!)

Quare residuum in
folio nono sequenti recte

Cancer a
vulpe
vadiatione

ecū bel cespitātē: nō nō pnt bñ currere nec velociter.

Item tercio ē currēdū recto itinere nō i circulo qui incipit ab eodē ⁊ terinat^r ad eūdē sicut quidā faciūt qui semp di scūt ppter se vel laborāt p pprio cōmodo nō p alio nec p salute alteri⁹ nec p dei reuerētia ⁊ honore. ⁊ tales nō pōt sūt recte currere ⁊ ire ad terinū. ber. circuit sedul⁹ explo rator: s; quo⁹ in patrimoniū crucifixi se ingerere possunt. grego. qui i circuitu ābulat par ū pficit ⁊ multū laborat sup illd in circuitu ipi ābulāt. vñ recte ābulādū ē neq; ad dexterā neq; ad sinistrā. nō ad dexterā p pspicitatē: qz nō est superbiendum neq; efferendum ppter habundantiam temporalium nec est declinand. n̄propter munus neq; ad sinistrā propter timorem ita q non male iudices vel testificeris propter timorem potentis vel propter timorē i currendi offensam vel malivolentiaz alicuius magnatis: vel propter timorem amissionis rerū temporalium.

Quarto est currēdū perseveranter: quia qui persevera uerit usq; in finē hic saluus erit. et nisi quis legitime ceterauerit non coronabitur. **Item** quinto est currēdū ad regnū celozū sicut ad brauium temporale currit^r: quoniam per exemplū rerum temporalium debemus facere omnia spiritualia. quoniam ut ait apostolus. inuisibilia dei per ea que facta sunt intelligibilia conspiciūtur. s; ad brauiū temporale nullus currit quin vellet alios p̄ire in cursu similiter de scolariis quilibet vult socium suū p̄cellere et melius in scientia proficere q̄ alii. et similiter in aliis negociis tēporalibus quilibz vult melius q̄ vicini sui negociari. vñ poeta p̄cellit cunctos oī bonitate coeuos. ergo nos debem⁹ sic ad brauiū celeste currere ut quilibet aliū velit p̄ire. vñ si tu videas q̄ iste facit. et tu facias plures ⁊ sic de aliis opibz. nec dicat cit tle op⁹. augu. quicūq; dicit sufficit iā deficit. currit ad brauiū t̄pale nō s̄stet in via p minorum. nō enī curreret de acu si inueiret neq; p eq inueiret ensē nō s̄stet sed cureret ad illū qui pōt f̄sus ad terinū qz est ei honorificū magis lucrū illū q̄ aliū

inuenire. sed heu multi sunt qui sistunt et dimittunt cur-
sum quem inceperunt facere ad celeste brauium et pro mi-
nimo ut pro minima tentatione vel meditatione. tamen nil
aliud debet ei sufficere quam qui vero corde querit eum. **gre-
go.** nil extra deum menti sufficit que dum veraciter querit
unde qui sic sistit pro temporali lucro et dimittit cursum
ad brauium spirituale magnum patitur detrimentum in il-
lo lucro temporali. unde dicit dominus. quid prodest ho-
mini si uniuersum mundum lucretur etc. **Item** si is qui est
pedes et currit ad brauium sistat ut accipiat acum in via
ipse impedit cursum suum. multo plus impedit ille qui cur-
rit eques si descendat de equo. unde religiosi si pro tempo-
rali commodo dimittunt cursum suum et descendunt de equo
quando nolunt obedire suo prelato qui est sicut equus e-
os portans: ipsi plus peccant quam seculares. ideo cauendum
est eis ne descendant de equo. **Item** si aliquis cadat in
via aliquando perdit brauium: quia alter preuenit eum.
sic qui cadit per peccatum commissum aliquando perdit ce-
leste brauium si non resurgat ante tempus mortis. sed con-
tra istum casum est optimum remedium quod est humili-
tas. sicut superbia est causa alicuius casus: quia superbi
in altum extollitur et qui in altum eleuatur facilius ca-
dit quam qui in imo se tenet. unde humilitas cum sit in imo: non
de facili cadit. ideo humilitas est optimum remedium con-
tra casum spirituale. unde aug. Humilitas casum nescit:
quia in imo est. **Rogemus** ergo dominum ut sic currere
valeamus ut brauium celeste scilicet gloriam dei apprehen-
dere possimus. quod nobis prestare dignetur qui uiuit et
regnat. Amen.

De eodem sermo. xlii.

Equit' videre de quarto principali. scilicet quod ex-
cludunt septem peccata mortalia. per hoc quod dicit
sic currite. scilicet antequam ad hoc accedamus posuit quod
dicitur uerbum dei quod faciamus nostrum thesaurum et hoc est uerbum. uinum

suū nobis dñs prestat cū alta predicatōe nos inebriat. **No**
 tandū q̄ verbū dei est vinū. bñ cū clamat̄ ad sermonē: tūc
 dñs clamat vinū suū et nō venale: s; donādū gratis. vnde
 cū istud vinū sit precipuū et salubre: libēter et cito debe-
 mus currere ad illud vinū. vñ si aliquis tabernarius vel
 aliquis diues qui daret vinū p nichilo: etiā si esset vinū
 aquaticū multi accurrerent: ad minus paupes. et si esset
 bonū vinū et forte et delectabile ad bibēdū et preciosum:
 multo fortius currerēt tam diuites q̄ paupes ⁊ plus si ta-
 bernarius cōduceret illos et daret magnū preciū vel sala-
 riū eis qui venirēt bibere vinū suū ita preciosus et daret
 illud vinū p nichilo: certe plurimi venirent ad illā taber-
 nā. s; verbū dei vt dictū ē est vinū. vñ pia. de verbis domi-
 ni. desiderabilia sup aurum et lapidē preciosum multū: et
 dulciora sup mel et fauū. **I**tem conducit bibētes: q; dat
 eis indulgētiā aliquādo et gratiā bñ faciendi q̄ sunt mag-
 na. quoniā indulgentia vnius diei data in sermone plus
 valet q̄ totus thesaurus de mondo. hoc sciunt damnati in
 inferno vel penitentes in purgatorio: qui plus diligerent
 vnā diē requiei q̄ totū aurū de mōdo. **I**tem gratia diui-
 na aliqñ data in sermone vt bonū ppositū nō peccādi et a
 peccato resiliendi plus valet q̄ infinita pecunia. bñ puer
 hī. procul de vltimis finibus preciū eius s; gratie. quo-
 niā plus valet longe q̄ totus mōdus: quoniā ipsi aperit̄
 ianua paradisi. bñ in psal. gratiā ⁊ gloriā dabit dñs. i. pro
 gratia gloriam. sed diuiti regi pro toto regno suo nō ape-
 rretur sine gratia: sed humili vetule habenti gratiā ape-
 ritur. vnde talis moneta recipitur in paradiso: nō moneta
 argētea vel aurea. vñ dñs sic conducit illos qui ad taber-
 nam suā veniunt bibere. taberna est ecclesia vel locus ubi
 sit sermo. sermo est vinū gratis datū. **I**tem plus est. q; in
 taberna seculari si aliquis intrat bñ vestitus: recedit
 nudus. q; oportet q̄ dimittat vadiū p expēsis factis p vi-
 no. s; ecōtrario est in taberna dñi vt in sermone: q; qui in-
 trat nudus aliquādo vestit̄. q; gratiā recipit. vñ aposto.
 exuite veterē hominē ⁊c. et dicitur vet⁹ homo siue vetus

vestis mala cōuersatō qua iduūtur qui cōmittūt peccā et
exuunt illā qui penitēt. **vel** dicitur vetus vestis remozius
cōsciētie: qz sicut vetus vestis ⁊ vilis plena est vermibus
et pediculis qui mordent indutū: sic peccator est plenus
peccatis qui remordēt cōsciētia. nullus enī ita peccōr est
quin habeat remozum cōsciētie quādo peccat: s; noua ve
stis ē gratia qua induit eū ille tabernarius: s; predicator
siue bona cōsciētia: qz incipit alī i sermone dimittere pec
cata et facere penitētiā. et ideo ad illā tabernā debemus
currere libenter. **Itē** si aliquis fugaretur cū aliqua veste
vili et vetere et si cū ea caperet itatim duceretur ad su
spēdiū et inueiret illā tabernā vbi datur vinū bonū ⁊ cōdu
cūtur potatores et deponeret ei illa vestis et daretur ei
bona et noua cū qua si caperet nō suspēderet: s; potius
in regē coronaret: ipse libēter intraret in illā tabernā ⁊ li
bēter de illo vino biberet: s; sermo dei et ecclia in qua fit
sermo est huiusmodi taberna in qua grā dei datur noua q
est noua vestis ⁊ vetus subtrahit ⁊ tollit q ē peccatum
cū qua veste si caperet ipse suspēderet: nō ad sermonem
libēter debem⁹ ire. **Itē** plus ē qz qui intrat tabernā illā. s;
sermonē repositat secū familie vir mulieri sue ⁊ mulier vi
ro suo ⁊ pueris suis plenū potū de vino illo hō ē bonū ver
bū qd didicit i sermōe. **Itē** alī mulieres portāt dragmas
suas ad vinū qz bonū ē: sic deberēt eas portare ad vinū. s;
ad sermonē. qd faciūt alique q dimittūt colos suos et nō
ampli⁹ portāt q cito sciūt q alicubi fit sermo ⁊ currūt vt
cōprehendāt. rogemus gō dñm vt ipse det nobis aliquid
dicere ita q possitis inebriari verbo domini ⁊c. **Sic** cur
rite vt cōprehendatis. Sequitur videre quomō septē pī
cipalia vicia excluduntur per hoc q dicitur sic currite. q
enī currit ad brauiū nō currit per loca mōtuosa sed per lo
ca plana. in hoc excludit⁹ superbia que querit mōtes. i. al
titudinē dignitatū et honorū. vñ superbi sunt similes dy
abolo qui dicit. ascendā in celū et ero similis altissimo. su
perbi in altum se eleuāt. vñ psal. superbia eorum qui te o
derunt ascendit semper. sicut ergo qui vult currere eligit

biā equales nō mōtuoſam: ita qui vult currere ad brauiū
 celeſte: debet non per montes currere id eſt nō per ſuper
 biā ſed per humilitatē. **Item** ſicut nō poſſunt currere qui
 currunt contra ventum et ideo ribaldi ſemper vertūt dor
 ſum ad ventum nō faciem: ſed ille bene currit contra ven
 tū ſuperbie qui venit ex parte orientis qui ſuperbit de p
 entela ſua et vertit ſuam cōſiderationē ad ſuam parente
 lam: quoniā vertit faciem ſuā ex illa parte vnde oritur: nō
 dicitur vertere faciem contra ventum venientē ab oriēte
 et non eſt ſic faciendū. quoniā dicit ber. q̄ vilis eſt nobili
 tas que ex parentibus naſcitur tā obſcenis. vnde gloria e
 orum ab utero et partu. **Item** vertit faciem contra vētū
 occidentis qui ppter diuitias ſuperbit que ſunt ſicut oc
 cidēs: quia cito perdūt et deficiūt et cōtra ventum qui
 venit ab aquilone vertit faciē qui ſuperbit ppter ianē glo
 riam quādo aliquis laudat eū: vel de ſciētia vel de bonis
 operibus: vel ipſe cōſiderat q̄ ē bonus clericus vel bonus
 hō et ſupbit: iſte vertit faciē ſuā verſus aquilonē vñ ven
 tus venit: et dicitur vētus inanis glorie veire ab aquilo
 ne quoniā vētus ab aquilone veiens nō facit fructū: ſz va
 cuus eſt et ſterilis. **Item** qui currit ad brauiū: neceſſe habet
 videre lumē. in hoc excludit peccatū inuidie. inuidus enī
 dicitur quaſi nō vidēs. non enī pōt videre bonū alterius:
 ſed triftatur de alterius pſperitate. qui g^o vult currere
 debet deponere inuidiā. **Item** excludit peccatū ire quoni
 am qui currit ſi audiat ſibi dici aliquod turpe: non ſiſtit
 nec cōtra eū mouet rixas vel ſurgia ſed ſemp ſuſtinēdo ā
 bulat vſq; ad terinū. vñ pſal. perambulabam in medio cor
 dis mei 2^a. ſic nos ſi velimus currere ad brauiū celeſte nō
 debemus nos ad cōuiciātes nos ſiſtere nec irāci ſz ſuſti
 nere pacifice et pre ambulare cōtinue vſq; ad terinū. **Item**
 qui currit nō ſe onerat nec ſuis veſtibus nec alienis. i h^o
 excludit peccatū auaricie q̄ ſe onerat et ſuis et alienis.
 vnde petrus rauēna. plus onerat aurū habentē q̄ ferentē
Item grauis et oneratus ē auarus: qz nō poſſz trahi ver
 ſus paradīſū. etiā p infinitos equos ille qui habz aliquid
 f. ii

de alieno iniuste et scienter. et ideo si vult trahi vel currere debet exonerari. grego. menti que deum hyllariter querit plerumque sua abundantia fit onerosa. **I**tem qui volunt currere expedite habent vestes curtas ut illi garliferi: sic nos superflua debemus resecare et vestes nostras curtare. unde apostolus. habentes alimēta et quibus tegamur: his cōtēti simus. grego. nostra temporalia sunt sicut corporis indumēta. **E**t aliud impedit cursum. scilicet quando homo est somnolentus quod accidiam significat: quia accidia est peccatum quod incurrimus quando sumus pigri ad bonum et quando displicet nobis bonum. unde sicut cum aliquis comedit fructum nondum maturum habet dentes accidiosos ad bonum cōuiuium et non potest uti bene illo: sic qui cōsuevit esse in peccato vel delicate vivere piger est et accidus ad faciendum bonum: ideo si velimus currere deponenda est accidia. et excluditur accidia per hoc quod dicitur. sic currite. sed cadit et cespitat in vias et in foveas ita quod non potest moveri. bene scriptum est. cui rixae cui fovee cui suffocatio oculorum: nonne his qui morantur in vino et student calicibus epotandis. unde non potest bene currere ebrius. **S**iliter de cursu ad beatitudinem celestem quod impeditur per ebrietatem. **I**tem qui vult currere magis vult ire per viam siccam quam per viam lutosam. in hoc excluditur peccatum luxurie. qui enim vult currere ad beatitudinem celestem non potest currere per peccatum luxurie: quia est via lutosa. bene in psal. inquinata sunt vie illius in omni tempore. et salomon. mulier fornicaria quasi iterus in via recta. **N**otandum est autem quod in luto illo scilicet luxurie sunt luxuriosi usque ad aures. quando eos delectat audire turpia verba et luxuriosa. et quando usque ad oculos quando libenter vident mulieres tales. et usque ad brachia per amplexus illicitos. **I**tem illud lutum est fetidum. unde hiero. fetor eius usque ad celos ascendit. sed illi qui sunt in tali luto non sentiunt fetorem. ratio est quia fetidi sunt unde homo fetidus non sentit fetorem. sic peccator non sentit fetorem peccati sicut videtur de scropha quod libenter vellet dormire et cubare in luto fetido quam in lecto pulchrorum bene parato. **U**nde tales sunt dyaboli scrophe que sunt fornicari.

zarie et illi qui sunt luxuriosi. **E**t notādū est q̄ peccatū
 mortale immūdius et fetidius ē q̄ latrina: qz aliquis ab im-
 mūdiā latrine posset lauari i bna cufa vel in duabus ple-
 nis aqua: s; a peccato luxurie nō possz lauari p totā aquā
 sequane. patet ḡ q̄ est immūdius. **I**te fetidius: quoniam
 fetor multarū latrinarū p leucā vel dimidiā distātiū nō sen-
 tit: s; fetor luxurie vel alterius a terra ascēdit ad celos
 vt dictū est. vñ luxuriosus non pōt bñ currere cū ambulet
 per viā lutuosam: s; virgines vel vidue cōtinētes vel con-
 iugati qui sunt in ordie matrimonii bñ pnt currere qz nō
 sunt in isto luto. **E**t notādū est q̄ cōiugiū ē ordo quē dñs
 cōstituit in paradiso sicut habetur in gen. vñ exemplū. qz
 quadā vice ego obuiaui cuidā burgēsi de sancto quintino
 et salutauī eū sic dicēdo. saluete dñe monache. et ipse au-
 diens q̄ vocauerā eū monachū: motus fuit ad irā et incre-
 pauit me dicēs. estis fatuus dñe presbyter: nūquid mona-
 chi bñt tales capas manicatas et de tali viridi pāno qua-
 lis mea est. **E**t ego quesui ab eo vtrū haberet vxorē: et di-
 xit q̄ sic et ego bñ sciebā a famulo qui eū sequeba. et ego
 quesui. nūquid vos creditis q̄ matrimoniū sit ordo a deo
 institutus. sic dicit ḡ vos estis in ordine: et
 ne est monachus vel cōuersus: s; ego volui vos
 et nō appellauī vos cōuersum s; monachū. et i-
 dit: dicens. dñs cōcedat michi q̄ ego possim esse
 nachus huius ordinis. et quesui ab eo quot annos
 in isto ordine. et dixit q̄ p duodecim et dixi ei. tūc estis p-
 fessus nec potestis exire. et respōdit. nec volo exire: s; ma-
 nere q̄diu vixero et dñs det vitā vxori mee. et quesui ite-
 rum ab eo si sciret precepta et cōditiones sui ordinis cum
 fuisset in illo ordine tāto tempore. et re pōdit q̄ difficile
 erat scire: sed libenter vellet adiscere. que modo enarrare
 nō est tēpus. **I**tem lutū luxurie est valde tenax et adhe-
 rens ei qui intrat: qz nō pōt exire vel difficilime exit: qui
 intrat. tñ impedit cursum et propter hoc si velimus cur-
 rere ad deum debemus cauere ne intremus in illud lutū.
Postmodū est videndū per quā viā est currēdū quoniā
 f iiii

per obseruatiā decē mādator. vñ psal. viā mādator tuorū
2c. s3 mirū est nostri clerici bene sciunt quot sunt partes
orationis; quot sunt predicamenta et nesciunt quot sunt
vel que sunt decē mādata: cū necesse sit nos omnes per il-
la saluari. et iterū mirū est q̄ mulier omnes vicinas suas
scit nominare et cognoscit eas: s3 nō scit de mādatis legis a-
liquid. qd̄ malū est. debemus enī per illa currere ad bzaui-
um celeste et sic vt simul cōprehēdamus. vñ differt in hō
istud bzauiū celeste a tēporali: q2 si mille currerēt ad tēpo-
rale bzauiū: vnus tñ solus lucraretur: s3 nō solū vnū istud
bzauiū celeste pōt habere: s3 oēs qui currunt possunt lu-
ci si bene currerēt. vnde dicit aposto. sic currite vt cōpre-
hēdatis sic gō carissimi currite vt pprehēdatis. i. s3 app-
hēdatis: ita q̄ vnus adducat aliū. et hoc figuratū fuit in
gen. xvi. vbi ioseph dixit fratribus suis. nō videbitis faciē
meā: nisi adduxeritis michi fratrē vestrū minimū. Per
ioseph christus intelligitur: qui dicit. nō videbitis me fa-
cie ad faciem: donec adduxeritis michi per bonū exēplū
vel per bonam exhortationē prīmū vestrū. rogemus il-
lum christum vt det nobis 2c

dominica in septuagesima sermo decimusquintus
Imile est regnū celozū paterfamilias qui exiit
primo mane cōducere operarios in vineā spān
mat. xx. **I**n isto euāgelio ad presens tria pos-
sumus cōsiderare. **P**rimū est quis ē ille paterfamilias
qui oparios i vineā suā ducere p̄gredit et quid est eius e-
gredi. **S**cōm est quid per istā vineā significatur et qui
sunt operarii huius vinee et quid significāt hore quibus
operarii in vineā introducunt. **T**ercū est quid est ille
denarius diurnus qui singulis reddit. **I**ste paterfami-
lias ē deus pater qui ingredit p̄ internā ispiratōnē ad vi-
neē sue culturā. sed tūc igreditur ad nos cū suā nobis ma-
nifestat volūtātē per internā ispiratōnem sed ad illos
quibus non manifestat suam voluntatem non egreditur.
vnde psalmista. nonne tu deus qui repulisti nos et non e-

gre. deus in virtu. nō. et ibidē. viderūt ingressus tuos 2c. sed frequēter ingreditur ad bonos quādo sepe eis maifestat suā voluntatē. vñ eccle. i. fons sapiētie verbū dei iex-
celsis: et ingressus illius mandata eterna. et postea dicit et multiplicatōnē ingressus eius quis itellexit. et eccle. xliii. dicitur q̄ ipse sol in aspectu annūciās et in exitu val-
lis admirabile. Hīte ergo paterfamilias ē deus pater qui mane exiit cōducere operarios suos in vineā suam.

Vinea multiplex.

Secūdū est videre quid per istā vineā significatur. Et sciendū est q̄ per hoc q̄ dicit suā. innuitur et ostēdit q̄ ē alia vinea que nō est vinea sua. vñ sciendū est i primis q̄ triplex est vinea. q̄ ecclesia malignātū dicitur vinea et ecclesia militans: et quelibet aīa fidelis et glorioſa virgo maria et gloria eterna et ipse christus. **P**rima vinea d̄r malignātū ecclesia. et ista nō est dei patris: s̄ potius di-
aboli. Ad istā vineā excolendā exiit diabolus vt in vineā introducat oparios suos. de ista vinea dicit deute. xxxii. vinea sodomorū vinea corū bua fellis et bo. 2c. vinea ista ē
segnagoga sathane. operarii et cultores istius vinee sunt peccatores oēs i peccato mortali exñtes. propagines pos-
sunt dici peccata singula. vinū qd̄ portat vinea ista ē ma-
ledicta delectatio peccōrū vt est delectatio luxurie quā ha-
bent luxuriosi in faciēdo luxuriā suā. de isto vino dicunt mali. sapi. ii. venite fruamur bonis que sunt et impleam̄
nos precioso vino et vnguētis: et coronemus nos rosis et nō sit prātū per qd̄ nō transeat luxuria nostra. cōtra istos
dicit aposto. ephē. v. nolite inebriari vino in quo ē luxuri-
a. **S**imiliter delectatō quā auari hñt et cupidi i possessione pecunie sue est vinū istius vinee. istud vinū est vinū im-
pietatis. vñ puer. iiii. comedūt panē iniquitatis et bibūt vinū iniquitatis et impietatis. similiter delectatio quā
habent gulosi in delectatōe potatōis bonorū vinorū est vi-
nū qd̄ portat vinea ista. vñ eccle. xxxi. vinū arguet corda
guloſorū i ebrietate potatū. ibidē. amaritudo aīe vinū mul-
tum potatū. similiter delectatō quā hñt superbi inducen

do supbia sua et alii pctores in faciendo peccata sua sunt
vina q potat. vinea ista e maledicta. de isto vino istius vi
nee q dicit vinea sodomoz iebziati sunt sodomite. **vñ eze.**
xvi. hec fuit iniquitas sodome saturitas panis. ecce gula.
et ociu. ecce luxuria. et q manu nō porrigebāt paupi. ecce
auaricia. et qz illi de dosoma et gomorra inebziati sunt de
vino istius vinee: ideo eos dñs igne sulfuris cōbullit et de
struxit ciuitates eoz. **gen. xxx. g.** pluit dñs sup sodomā et
gomorrā sulfur et ignē et subuertit ciuitates has et oēs ecā
regionē et habitatores bñiū. ita similiter faciet dñs oēs
sequaces eoz: nisi hic ante mortē penituerint. certe modo
cultores istius vinee bibūt quicquid est ibi de claro: s; fe
ces postea bibēt in inferno. **vñ psal.** fex eius nō est exinan
ta: bibent oēs pctores terre. o q amarissima erit pctōibus
potatō delectationū quā biberūt qñ fecerūt peccata sua.
ideo dicit **dente. xxi.** bua eoz bua fellis. et botrus amar
simus. ppter cōsciētie remorsionē et ppter tenebrarū hor
rorē: et ppter ignis magnū ardorē. **vñ psa. vlti.** vermis eoz
nō morietur: et ignis eoz nō extingue. et iō dicit **psa. xxi.**
cadeoz infantiēs cultores eius et relinquetur hoies pauci.
luxit vindemia: infirmata est vitis: ingemi scēt oēs qui le
tabantur corde: cessabit gaudiū tympanoz: quiescit sonitus
letatiū: cōticuit dulcedo cythare: cum gaudio nō bibet vi
nū: amara erit potatio bibētibus illā post mortē ppter cre
atoris sui offēsiōē et separationē et propter cōsciētie re
morsionē: sed amarior erit in die iudicii: quoniā videbunt
contra se iratū suū creatorē. et amarissima erit post iudici
um: qñ simul in aīa et in corpore proiciēt in eternā dāna
tionē. **Ita vinea nichil valet: nisi ad cōburendū in ignem**
eternū. vñ math. iiii. omnis arbor que nō facit fructum bo
nū excidetur et in ignē mittetur: ideo oparii istius vinee
maledicti vidētur. **Item est alia vinea que est vinea do**
mini scz militās ecclesia de ista dicit psal. vineā de egep
to transtulisti. et **psa. v.** vinea enī domini exercituum do
mus israel est et viri iuda zc.

Ecclesia dicitur vinea propter tria

Vinea ista ē sancta ecclesia ppter triā. **P**rimū ē ppter
eius radicatonē. qz sicut bona vinea radicata est in petra
ita etiā fundata est sancta ecclesia sup petrā. i. christum
mat. vii. flauerūt vēti z irruerūt in domū illā. i. in sanctā
ecclesiā: et nō cecidit. fundata enī erat sup firmā petrā. et
mat. xvi. tu es petrus et sup hāc petrā edificabo ecclesiā
meā. **S**ecūdū est ppter fermētē a vite abscissi inutilita
tem. sicut qui diuissus ē ab ecclesia in spūali edificio ni
hil valet: nisi ad comburēdū eternaliter. vñ eze. xvi. dicit
dominus quō lignū vitis inter ligna siluarū qd dedi igni
ad cōburendū. sic tradā habitatores hierusalē et ignis cō
sumet eos. **T**ercium est ppter vini dulcedinē: qz sola vi
nea dat vinū. ita in ecclesia dat^r vinū salutaris doctrine.
ipsa dat vinū germinās virgines. i. bonas et castas affectō
nes generat. zacha. x. ipsa portat vinū qd letificat cor ho
minis. **U**t dicit in psal. operari et cultores istius vinee sunt
dom⁹ israel. i. viri claustrales cōtēplatiui et vidētes de
um p verā fidē et per verā cōtēplatōnē et viri iuda. i. acti
ui seculares deū cōfiteētes et eū glorificātes. **I**stā vineaz
plātauit iesus verbo predicatōis z rigauit eā sanguine
sue passionis et sepius eā custodia angeloz et eā pauxi
tauit cōsolatōibus diuinis et celestib⁹ desiderijs et exem
plis sanctorū et stercozauit eam multitudine beneficiorū
et putauit eam falce flagellorum. **H**ore quibus operarii ducūt^r in vineā dñi.
Ad istā vineā excollēdā exiit primo mane paterfamilias
i. deus pater ad i.roducēdū operarios suos in eā. per ma
ne puericia significat^r: in qua debet homo deo seruire si
cut fecit beatus nicholaus. et hoc ē qd dicit^r ecclesiastes.
ix. mane semina semē tuum zc. et mat. xix. finite paruulos
venire ad me. per terciā horā significat^r adolescentia: in
qua similiter seruiendū est deo. vñde tren. iii. bonū ē viro
cum portauerit iugū domini ab adolescētia sua. et lu. vii.
adolescens tibi dico surge a morte peccati. per horā sextā
significat^r iuētus: vbi seruos ruboris ē in homine et ple
nitudo viget. vñ ecclesiastes xii. memēto creatoris tui in

die iuuentutis tue. **P**er horā nonā significat senectus quā
sol iā tendit in occasū. **vñ puer. xvi.** corona dignitatis se-
nectus quā in vñs iusticie reperitur. **P**er vñdecimā horā si-
gnificat senium i quo homo dñs seruire deo. **vñ in psal. vñs**
in senectā et senium deus ne derelinquas me. **Itē eccle. xi.**
in vespere nō cesset manus tua. i. in senio ad vñ operādū. i.
in qualibet horay istarū seruiendū est deo: qz illi debem⁹
offerre primicias et decimas et principium et finē vite no-
stre. **vñ leuiti. iii.** precipit⁹ q caput et cauda offerat⁹ dño
vere illi qui a sua puencia ⁊ a iuuentute sua ⁊ ab adoleſcē-
tia sua incipiūt seruire deo: offerūt deo florē ⁊ vigorē vini
vinee sue ⁊ vite sue: s; illi qui incipiūt in senectute ⁊ in se-
nio deo seruire offerūt deo feces vini sui. tales illd quod
pulchrius ⁊ meli⁹ fuit i vineis suis obtulerūt dyabolo. et
reliquias seruauerūt dō de quibz nō curat mūdus: iō me-
lius ē nobis seruire deo i puericia ⁊ in iuuentute quā in sene-
ctute et senio. **vñ mat. vi.** fructus primos desiderauit aia
mea. et eccle. xxv. que i iuuentute tua nō cōgregasti quō i-
uenies ea i senectute tua: nō debem⁹ expectare ad ser-
uiendū deo vsq; ad horā nonā sic quidā faciūt pmissētes sibi
lōgā vitā. cōtra quos dicit salomon. **puer. xxvii.** ne glo-
rieris in crastinū ignorās quid superuētura pariat dies.
et eccle. v. ne tardes cōverti ad dñm et ne differas de die
in diē: qz subito veit ira dei. s; ecce quāta pietate plenus
sit sermo euāgelicus qui dicit q illi qui in oibz horis ve-
nerūt et etiā illi qui quādiu vixerūt et dyabolo seruierunt
saltē i vñdecima hora recepit eos dñs. vere magna miseri-
cordia dñi est. qz qñ sumus inutiles ad bonū opandū ⁊ qñ
nos dericit mundus: deus paratus est nos recipere. reco-
gnoscamus ergo nos fratres carissimi in misericordia dei
et si nō in prima hora vel in tertia vel in sexta veim⁹ ad
vineā dñi. eamus ad illā in hora nona vel vñdecima ⁊ reli-
quamus vineā dyaboli que ē vinea sodomē i qua fel dra-
chonis est vinū vt habet⁹ deute. xxii. ⁊ si ita fecerim⁹ dñs
dabit nobis denariū diurnū. i. vitā eternā. **Itē aia fide-**
lis vel cōsciētia dicit⁹ vinea dñi. hec ē vinea naboth quā

cupit habere achab. ut dicit^r. iii. re. xxi. . per achab qui ap-
prehēdēs interpretat^r: significat^r dyabolus qui aias perse-
quit^r ut cōprehēdat eas per aliqd peccatū. naboth. qui cō-
cludēs interpretatur significat christū qui cōcluserat dea-
bolū i deserto qñ dixit ei. nō tētabis dñm de. tu. mat. iiii.
vineā naboth est aia sancta et fidelis q vinea iesu christi
est. hāc vitē siue vineā cupit hēre multū achab. i. dyabolus
In ore quib⁹ exit dñs ad visitādū vineā suā. sc. aia z fidelē
Ad istam vineā excolēdam et visitādā exit christus sepe
per suā grām. sc. qñ manifestat nobis suā volūtātē. **P**rīmo
exit mane. per mane pōt significari pīma grā q datur in
baptismo vel illuīnatō anime qua illuīnat^r quādo surgit
de peccatis. vñ cāt. viii. surgamus mane ad vineas rē. et
ephe. vi. surge qui dormis et exurge a mortuis et illuīna-
bit tibi christus. **P**er horā terciā in qua ē īceptio caloris
pōt significari feruor caritatis. in hora ista missus ē spī-
tus sanctus in discipulōs. vñ actū. ii. sicut estimatis isti n̄
sūt ebrii. cū sit hora diei terciā. et aposto. ro. xii. spū feruē-
tes: dño seruīetes. **P**er horā sextā pōt significari cōsidera-
tio vel memoria dñice passionis: quia in hora sexta christ⁹
positus fuit in cruce. lu. xiiii. et io. xix. **P**er horam nonā
cū sol iam tēdit ad occasū pōt significari cōsideratio mor-
tis. et sicut beatus grego. dicit. qui bñ cōsideraret qualis
erit in morte: semp esset timidus in operatōe. **I**tem per vi-
decimā horā pōt significari timor iudicii. z timor de mag-
nis inferni suppliciis. eccle. i. iniciū sapiē timor domini.
in oībus istis horis exit dñs ad visitādū vineā s-
fidelē. **I**sta vinea. sc. aia fidelis quilibet debet
ad christum. vñculis preceptorū et vñculis ma-
tatis. vñ col. iii. super oīa caritatē habete q est
perfectōis. **I**tem debet putari p cōtritōnē cordis. vñ cāt. ii. tē-
pus putatōnis adueit. et hoc ē tēpus vernale qñ renouā-
tur desiccata. **I**tem per cōtritōnē renouat^r aia vita gratie.
Item vinea qñ putat^r plozat: ita aia dz plozare per contri-
tione. vñ iohē. ii. c. cōuertimini ad me i toto corde vestro i
ieiunio et fletu et planctu. **I**tem debet flere per veram

confessionē oris. bñ cāti. ii. vinee florētes odorē dederūt. i. aīe fideles. et sicut ad odorē vinee florētis bufones ⁊ alia animalia venenosa vel reptilia fugiūt: ita ad odorē aīe florētis p cōfessionē fugiūt demones. bñ biero. reuela pdisiōnē et cōfusus abibit inimicus tuus. **I**tem ista vinea debet portare et facere vinū cōpunctōis et deuotōis. de vino isto dicit psal. vinū letificat cor hoīs. **I**tem vinea dicitur gloriosa virgo et ista vitis fructificauit suauitatē odoris id est dulcissimū chrištū. eccle. xxiī. ego quasi vitis fructificauit suauitatē odoris ⁊ c. **I**tem chrištus dicit vinea: bñ ipse dicit io. xv. ego sum vitis verax et vos estis palmitēs. vinū istius vitis fuit preciosus sāguis ihesu chriști. illud vinū rubeū fuit. de hoc dicit deut. xxxii. sanguinem huc biberēt meracissimū. illud vinū rubeū expressum fuit in torculari crucis. **U**n psal. xlii. angeli dixerūt qñ viderūt eū ascēdētē in celū: quare rubeū ē indumētū tuū et vesti: mēta tua sicut calcātū in torculari. et ipse rñdit. torcular calcaui solus: et degētibus nō est vir mecū. hoc vinū iebuat amore bibētes sepe de illo. **U**n cāti. i. dicit spōsus. comedite et bibite amici et iebuiamī carissimī. de isto vino dñs dabit in paradiso amicis suis qui sitiūt hic et faciūt libēter pñiam. qz ibi erit gaudiū sine dolore. illud gaudiū ē denarius diurnus qui erit premiū qd dñs dabit in fine fideliter laborātibz in vinea sancte eccle. illud premiū et illud gaudiū eternū cōcedat nobis chrišt⁹ filius dei vini Amē.

Dominica in sexagesima sermo decimus sextus. **I**ut qui seminat seminare semē suū. mat. xiii. et u. viii. Verba ista bñ exposita sunt a chrišto nostro saluatore: te iō nō indigēt expositōe nostra: tñ ad noīrā expositionē trā pñt in illis breuiter cōsiderari. **P**rimū ē quis est ille seminator: et bñ anteq seminet debet exire. **S**ecundū est quid ē qd dz seminare. **T**erciū est quis ē ille fructus quē dz de illo semine colligere. primū pōt notari cū dicit. exiit qui seminat. sm: cū dicit. seminare semē suū. terciū: cum dicit. et dederunt fructum aliud centesimū: aliud sexagesimū ⁊ c. **P**rimū ergo est videre

quis est ille seminator et vñ anteq̃ seminet dñs exire. **S**eminator iste dñs dicit quilibet predicator & quilibz iusts q̃ debet exire de corde et corpe & regione cuiuslibz peccati mortalis sicut dixerunt angeli ad loth q̃ exiret de sodomā et ne staret in oī loco circa regionē. vñ habet gen. xix. vere debz exire primo de omī peccato mortali qui vult seminare bona sua opera et maxime de tribus. *o o o*

Exire debet iustus quilibet de tribus. *o o o*

Que significat per illa tria que precepit dominus ad abrahā exire gen. xii. dixit dñs ad abrahā egredere de terra tua et de cognatōe tua et de domo patris tui et veni in terrā quā mon. tibi x̄. per abrahā qui interpretat̃ pater multaz gentiū significat quilibz iustus qui debz esse pater et seminator multaz bonarū operatōnū. sed sic oportet eū exire de terra sua prius. i. de amore terrenoz et de cupiditate eoz. auari et cupidi sūt sicut talpe semp habitātes in terra ad minus corde. qz qñ sūt in ecclesia vel i domo sua: vix possunt cogitare nisi de terrenis acquirendis et custodiēdis. contra tales dicit psal. diuitie si affluāt: nolite cor apponere. vere tales sūt sicut talpa q̃ quicquid fodit super humeros suos portat: ita cupidi & auari ea que male acquirūt vel diuitias quas plus q̃ deū diligūt quoddā mō super se ponūt: qz impediūt eos ne ad vitā g̃e possint se suscitare. certe tales excecati sunt oculis eoz. et in hō similes sūt talpe. qz talpa nichil videt. vñ sapi. i. excecavit eos malicia eoz. et loh. xv. crassitudo operum it facie eius. s. auari et cupidi. talibus dicit dñs i psal. vñ qz quo diligitis vanitatē & queri. men. vanitatē appellat dñs ista terrena: qz cito deficiunt. mendaciū appellat ista terrena eo q̃ quādo possessores eoz credunt in manibus suis aliquid inuenire in fine: et nichil inueniūt. vñde loh. xxviii. diues cū dormierit nichil secū afferet aperiet oculos et nichil inueniet. et in psal. dormierunt somnū suū et nichil inuenerunt omēs vi. di. in ma. su. ideo d̃ terra debet primo quilibz iustus exire & istā terrā. s. amorē terrenoz et cupiditatē eoz debēt oēs iusti fugere. hec ē terra

aquilonis a qua omne malū pandet^r. iere. i. iō dicit dñs ⁊
clamat ezechi. ii. o o fugite de terra aquilonis: quoniam i
quattuor vētis celi dispersi vos dicit dñs. **I**sti quattuor
vētis pñt dici auaricia: cupiditas: rapina: symonia: i quibz
totus mūdus fere dispersus ē. de terra ista primo exeūdū
est. **S**cdo debz exire hō de cognatōne sua. i. de diuitiis
vel de deliciis carnis. s. gula et luxuria. ista vicia dicūt^r
de cognatōe nostra: qz de carne nrā exeūt. de istis viciis
monet nos dñs ⁊ oēs fideles exire ⁊ recedere. psa. ix. rece-
dite exite inde: pollutū nolite tāgere: exite de medio ei⁹
s. dyaboli. optime dicit exite pollutū nolite tāgere. qz sup
oīa peccā peccata carnis sūt immūda et polluta. et maxie
peccā luxurie: qz immūdū ē qd pollutū simul corp⁹ ⁊ aiām
vn. i. cor. vi. omne peccatū quod cūqz fecerit homo ex corp⁹
est: sed qui fornicatur in corpus suum peccat. glo. cetera
peccata solū animā maculant: fornicatio nō tantū animā
sed et corpus cōtaminat. iō de isto luto luxurie debet hō
exire qui bonū semen vult seinare. qz qui in luto seminat
totū amittit qd seminat. **N**ē oīa bona opera q seinat ho-
mo dū ē in luto luxurie amittit quātū ad hō q nichil va-
lent ad hoc vt habeat vitā eternā. s. bone iesu ego multū
miroz quō miseri hoīes aut mulieres audent in isto luto
diū morari: qz nō est aliquis homo vel mulier si cecidisset
in luto material: quin citius q posset de illo non leuaret
et in illo p vnā horā nullus libēter iaceret. s. certe i luto
luxurie postq in illo ceciderunt hñ audēt in illo morari p
duos annos vel per tres. imo per decē alñ et de illo nolūt
exire propter aliquā predicatōē nec ppter aliud. de isto
luto qd ē latrina dyaboli dicit psal. eripe me de luto vt n̄
infigar. de isto luto dz quilibz iustus exire qui vult bona
opa seinare. ⁊ hoc ē qd dicit. egredere de cognatōe tua.
Tercio dz exire hō de domo patris sui. supbi et inuidi ha-
bitāt cū dyabolo in domo sua et dyabolus bitat in cordibz
eor⁹ et qz dyabolus ē pater inuidorū et supbor. vnde ipsi
superbis et inuidis pōt dici illud io. viii. vos ex patre dy-
abolo estis: et iō opera patris vestri vultis facere. et iob.

49
xl. ipse est rex super oēs filios superbie. et in psal. audi fi-
lia et vi. et incli. au. t. et o. po. et do. pa. t. i. cōfortiū dyabo-
li. de istis tribus dz hō primo exire et postea seminare de
triplici semine bono.

Semen bonū triplex.

Et sciendū est q triplex est semē bonū. **Primū** semē
est verbū dei qd semē dz seminare quilibz predicator in
terrā bonā. s. in populo dei et in corde cuiuslibz viri iusti.

Sed sciendū est q quidā sunt peccōres qui nō semināt ni-
si auenā qui est cibus equorū. i. verba motiua ad luxuriam

Itē sunt alii qui semināt ordeū et verba inflata et ampu-
losa et pungitiosa vel pungitia.

Itē alii sunt qui seināt solūmodo paleā et ventū. isti sunt qui predicāt solūmodo
ppter inanē gloriā. de istis dicit^r osee. viii. semināt vētū
et turbinē metēt.

Itē alii sūt qui seināt zizaniā et sortilegia faciētes et docētes. illud semē est semen dyaboli. de
isto semine dicit^r mat. xiii. cū dormiūt hoīnes vēit mūdū
vel inimicus hō et supseminauit zizaniā in medio tritici.

et ibidē. inimicus autē qui seminat zizaniā dyabolus est.
oēs isti sunt predicatorēs dyaboli et nō christi. talibus di-
cit dñs mich. vi. seminastis multū et intulistis parū salia

nō debet seminare iesu christi predicator: sed debet semi-
nare triticū. i. verba bona sancta et casta et edificatiua. vñ
in psal. eloquia dñi eloquia casta. illud triticū l frumen-
tū est frumētū electorū et vinū germinās virgines. frumē-

tū illud dicit^r verbū dei quo electi dei i regno dei vescu-
tur. et vinū germinās virgines dicitur verbū dei: qz ger-

minat virgines et castas affectōes in cordibz filiorū. vñ de
puer. xi. qui abscōdit frumēta in tēpore maledicit^r in po-
pulis: benedictō super caput videntū.

Sed 3 semē ē pa-
cis et cordis veri. de isto seine dicit^r zacha. viii. semen pa-
cis erit vinea dabit fructū suū et terra dabit germen suū
et celi dabūt rosē suū. illud semē docet facere iusticiā. vñ

ia. iii. fructus iusticie in pace seminat^r. illud semē debent
oēs iusti seminare. et oēs qui illud semē seināt sūt bñdicti a
dño et illos diligit dñs: qz odit qui seinant discordias in.

Si

ter fratres. ut habet^r puer. vi. **T**erciu^m semē ē cuiuslibz dⁱ peris boni ut bonoz ieiuniorū et bonarū orationū et bonarū elemosinarū. istud semen debz iustus seminare in sua iuuetute. vñ eccle. xi. mane semina semē tuū et in vespere nō cesset manus tua. **P**reterea illud semē debet quilibz iustus habūdanter seminare: qui vult satis in eterna claritate colligere. vñ cor. ix. qui parce seīnat parce rē.

Fructū boni seminis desiderās quattuor dz facere. **P**reterea qui vult q^d semē suū fructificet: quattuor debet facere. **P**rimū ē q^d dz terrā in qua seīnat prius arare. vere debet terrā suā prius arare. i. cōscientiā per verā cōfessionē. et de hoc dicit^r osee. x. arabit iudas et confringet sibi sulcos iacob. in aratōne illud qd ē iferius ponitur supius et illud qd ē ocultū fit maifestū. ita in confessione illud peccatū qd erat in cōsciētia absconditū poit^r ex et p cōfessionē maifestatur sacerdoti. vñ grego. si medicinā expectas: oportet q^d vulnus detegas. et aggey. i. poite corda vestra sup vias vestras. s3 sicut dz lu. ix. nemo mittēs manū ad aratrū et respiciēs retro aptus ē regno dei. tūc hō ad aratrū manū suā poit: cū pctā suā cōfitet^r et recognoscit. sed tūc retro aspicit: cū ad peccata facienda redit. et ce talis nō est aptus regno dei. talis ē sicut canis rediens ad vomitū. et sicut sus losa in voluptatibus luti. sicut hē^r ii pe. ii. **S**ecūdū est q^d debz illud semē et terrā in qua seīnat lachrimis cōpunctōis et pluuiā dominice passiōis irrigare. de lachrimis cōpunctōis dicit psal. lachrimis meis stratū meū rigabo. et eccle. xxiiii. rigabo ortū meū plātationū. de pluuiā dominice passiōis dicitur zach. xi. pe. tite pluuiāz a dño in tēpore serotino rē. et psa. xxx. egredere dicēs ei et dabitur pluuiā semini tuo vbicunq; seminaueris in terra et panis frugū terre erit vberimū et pinguis. **T**erciu^m ē q^d debz illud semē ppter volucres celi. i. demones in terrā abscondere. vñ math. xiii. dicit^r q^d seīna q ceciderūt secus viā et volucres celi. i. demones coēderūt illa et arripuerūt. iō dicit dñs mat. vi. nesciat sinistra tua qd faciat dextera tua ut sit elemosina tua in abscondito. et

eccl. xxix. cōclude elemosinam in sinu paupis 2c. et puer.
 xxi. munus absconditū mitiget iras. **Q**uartum est qz in
 bona terra debz seminare. bona terra sunt paupes christi
 ani deū timētes. in ista terra dz iustus seminare semē ele
 mosinar. tho. ii. dicit filio suo. vade adduc aliquos de tri
 bu nostra timētēs deū. et eccl. xii. da bono ne recipias pec
 catorē. et ysa. lvi. frāge esuriētī panē 2c. **P**reterea ter
 ra ppua 7 bona dicitur corpus nostrū vbi quilibet dz sēmi
 nare semē ieiunior et pnie. vel cōscientia bona pōt dici bo
 na terra. vñ math. xiii. semina q ceciderūt in terrā bonā
 dederūt fructū aliud cētuplū 2c. de bono semine et de ma
 lo semine qre in illo sermone. **N**ōne bonū semen seminasti
 2c. **T**erciū ē videre quis est fructus quē dz iustus de il
 lo semine recipe. fructus quē recipiet erit duplex scz grā
 in presenti et gloria in futuro. vñ math. xix. centuplū acci
 piet. i. grām in presenti et vitā eternā i futuro possidebit.
 i. glām i futuro. gen. xvi. dicit q ysaac seminavit i ter
 ra illa et inuenit in illa cētuplū. et. ii. cor. ix. qui seminat
 in bñdictionibz de bñdictionibus et metet vitā eternā. vel
 sicut dicit in illo euāgelio. alii faciūt cētuplum vt virgi
 nes. alii sexagesimū vt vidue cōtinētes. aliis tricesimum
 vt cōiugati nō seipso fraudātes. **C**ētesimū fructū est
 virginitatis: nā cētenarius pducit ex duobz d
 ex decies decē. denarius ymaginē regis tenet.
 duplicē habebūt coronā aureā 7 aureolā: qz du
 summi padisi virgines in se preferūt sanctitatē mētis et
 integritatē corporis. **S**exagenarius ē fructū viduitatis.
 sexagenarius numerus pducit ex denario et senario. et
 vidue denariū. i. cōformationē summi regis habebūt p sex
 operibus mic quibus debēt esse intēte q vere sunt vidue.
 de istis opibus dicit math. xxv. esuriui et dedistis michi
 māducare: sitiui 7 dedistis michi potare 2c. et apost. i. thi.
 v. viduā cōmēdabilē in sex laudibz insignit dñs. vidua eli
 gat nō minus quadragita annor q fuerit vnius viri uxor
 in operibus bonis testimonium habens bonū si filios edu
 cavit: si pauperes hospicio recepit: si sanctor pedes lauit

G ii

si tribulatōne patienti ministravit, si opus omne bonum
subsecuta ē. **Tricesimus** fructus est cōiugatorū et merito
q̃ tricesimus numerus ex ternario et denario pducit et cō
iugati denariū eterne felicitatis recipiēt p observatōne
decē preceptorū et p triplici bono cōiugii legitime obſuato.

Bona matrimonii tria.
Tria enī sunt bona matrimonii. fides: proles: sacramē
tū. In fide attēditur ne post vinculū cōiugale cū alio mu
lier coeat nec vir cū alia. in prole attēditur ut amāter su
ſcipiatur nec cōceptus impediatur et ſuſcepta ples religi
oſe educetur. et in ſacramēto ut cōiugii nūq̃ ſeparetur ſicut
chriſtus ab eccia. apoſto. i. ad corin. vii. q̃dū enī vivit hō
mulier aligata ē ei. chriſtus autē vivit ieternū. vere ſacra
mētaliter nō poſſūt ſeparari dū vivūt ſi legitime perſone
in cōtrahendo fuerint: tū corporaliter pnt ſeparari cauſa
fornicatōis. ut habetur mat. v. et ex cōmuni cōſenſu cauſa
religionis intrande. omnis ergo qui fecerit fructū cetesi
mū aut ſexageſimū aut triceſimū in paradiso perfruetur
illo fructu benedicto de quo dicitur **lu. ii.** benedictus fru
ctus vētris tui. de illo fructu ad fruendū in paradiso con
cedat nobis omibus deus omnipotens. Amen.

Dominica in quinquageſima ſermo xvi.

Cecus quidā ſedebat ſecus viā medicās et cū au
diret turbā p̃tereūtē: interrogabat quid h̃ eſ
ſet. **lu. xvi.** **C**irca miraculum huius ceci tria
pnt videri. **P**rimū eſt quid iſte cecus ſignificet qui poſt
chriſtū alta voce clamabat. miſe. mei ſi. da. **S**cđm eſt q̃
eſt illa via iux quā ſedebat medicās et quid ſignificat h̃
q̃ iux viā medicās ſedebat. **T**erciū eſt quid poſtq̃ illui
natus ē reſpicere debeat. **P**rimū notat cum dicit cecus
quidā. **S**cđm ut dicit ſecus viā ſedebat medicās. **T**erciū
notatur cum dicit reſpice zc.

Oculus duplex in corde.

Primū gō eſt videre quid iſte cecus ſignificet. **P**er iſtū
cecū quilibz pccōr exiſtēs in pccō mortali ſignificatur. ſi
cut enī quilibz hō habet duos oculos in capite ſuo: ſimi

liter quibet habet duos oculos in corde suo. scilicet dextrum et sinistrum. ex dextro debet gaudia paradisi respicere: ut illa possit acquirere. ex sinistro debet respicere miseriam istius vite prefatis: ut libenter penitentiam faciat. ex isto oculo debet similiter respicere penas inferni: ut illas possit et sciat vitare sed sicut coruus qui bene vult leporem vel aliud animal capere vel interficere: prius eis utrumque oculum eruit ut non videat se postea ab illo defendere ita dyabolus quando vult aliquem peccatorem decipere per aliquod mortale peccatum primo eruit ei utrumque oculum dextrum et sinistrum ita quod quando facit peccatum nunquam ad gaudia paradisi respicit que per peccatum suum amittit nec penas inferni quas per peccatum suum eternaliter habere meruit. quod si ista respiceret nunquam peccaret. et ideo prius oculos illi eruit et hoc optime significatum est iudicium xvi. ubi dicitur quod cum apprehendisset philistinum. id est demones impotentem reddentes sampsonem (per quem significatur quilibet iustus statim eruerunt ei oculos. iiii. re. vlti. ca. dicitur quod nabuchodonosor rex babilonis. id est dyabolus qui semper sedet in angustia et est rex eterne confusiois occidit filios sedechie coram eo et oculos eius effodit vinxitque eum catenis et adduxit eum in babilonem. sedechias interpretatur iustificatus et significat quoniam iustus huic eruit primo dyabolus utrumque oculum cordis: ut non videat se defendere ab illo et ut illum possit trahere in quodcumque peccatum vult et istud placet ei. et sic servus cecum ducit eum ubicumque vult. cecus enim iste significat quemcumque peccatorem quem dyabolus ita excecavit quod non videt ante se mortem et iudicium futurum nec post se peccata preterita nec ad eteris dei beneficia nec a sinistris insidias dyaboli nec sursum gaudia paradisi nec deorsum penas inferni

Excecatur homo propter septem.

Sed sciendum est quod septem sunt que excecant hominem oculis capitis ad litteram que spiritualiter excecant eum oculis cordis. Primum est senectus nimia. unde gen. xxvii. senescit ysaac et caligaverunt oculi eius et videre non poterat propter nimiam senectutem qua ysaac excecatus est significari potest lingua mora in peccato mortali qua multi impii

g iii

excecati sunt ita q̄ nesciunt viam eundi ad paradysum et
ita q̄ nesciunt vbi currunt. vnde paer. iiii. via impiorum
tenebrosa: nesciunt vbi currunt. et ioh. xii. qui ambulat in
tenebris nescit quo vadat. **S**ecundum est lux maxima.
vnde actuū. ix. dicitur q̄ saulus adhuc spirans minarū in
discipulos domini cum iter faceret: contigit vt appropin
quaret damascum et subito circumfulsit eum lux de celo
et cadens in terram audiuit vocem dicentē sibi. saule sau
le: quid me persequeris. ⁊ excecatus est. vnde dicitur ibi
dem. surrexit saulus de terra apertisq; oculis nichil vide
bat. lux magna significat lucem et abundantiam bonorū
operum proximorum quam videntes inuidi excecati sunt
De luce bonorum operum eorum grego. inens inuidi tam
de alieno bono affligitur q̄ de radio lucis excecatur. ipsi
sunt sicut noctue lucem bonorū operum odientes et tene
bras malorū operum diligentes. de istis dicitur ioh. vi. per
diem incurrunt in tenebras et quasi in nocte paupabūt in
meridie. **C**erte isti sunt sicut hely qui ita excecatus est q̄
nō poterat videre lucem. donec videretur lumen. i. re. iii.
Tercium est finis herundinū per quez significat̃ pec
catum luxurie. vnde thob. ii. dicitur contigit enim vt qua
dam die cum thobias fatigatus a sepultura veniens do
mū iacuit vel iactauit se iuxta parietem ⁊ obdormiēs ex
herundinis nido illo dormiente calida stercoza ceciderūt
super oculos eius vt fieret cecus. per herundinem que ē
avis instabilis et garrula significantur viri luxuriosi et
mulieres luxuriose. quia instabiles sunt: quia in pace nō
possunt esse. imo modo sunt hic modo ibi modo illuc et gar
rule sunt. vnde proverb. vii. dicitur de muliere fatua que
garrula ē ⁊ vaga. quietis ipatiēs: nec valz ī domo cōsiste
re pedibz suis nō foris nō in plateis. per herūdinez 5° lu
xuriosi significā² ppter instabilitatē ⁊ garrulitatē. per
finū ipsarū peccatū luxurie significatur propter fetorez
et vilitatē. et qz illud peccatū fetens est corā deo et āge
lis eius. vnde grego. ardor libidinis descēdit ad infernū
et fetor ascēdit vsq; ad celū. nec mirū cū sit finis carnis

Herquiritium corporis: odium angelis: discordia proximi-
cibus dyaboli. vnde in vitis patrum legitur q̄ quidā an-
gelus obturauit aures suas ad aspectū cuiusdam luxuri-
osi: q̄ eum nec videre nec sentire poterat propter fetores
eius. vere illud peccatū fetens ē et excecatur hoīes. vñ gen.
xix. dicit̄ q̄ angeli quos hospitauerat loth clauferunt o-
stiū et eos qui erant foris percusserunt cecitate a minimo
vsq̄ ad maximū: vt cōturbati ostiū inuenire non possent.
causa huius fuit: q̄ luxuriosi imo pessimi sodomite erant.
et in eodē loco siue capitulo dicit̄. igitur dñs pluit sup so-
domā et gomorrā sulphur et ignem ⁊ subuertit ciuitates
has et vniuersos habitantes circa omnē regionē vbiūm
et cuncta viretia. ita faciet eis dñs in fine qui modo exce-
cati sunt p̄ peccatū luxurie oculis cordis sui. certe ipsi lu-
xuriosi vñ sunt cecī et magna ē eorū cecitas qñ pro modica
delectatōe et trāitoria volunt amittere gaudia celestia.

Quartū est fumus. per quem significat̄ honor munda-
nus et supbia. vñ sicut fumus excecatur hominē oculis capi-
tis: ita honor mūdānus et oīs supbia excecatur hominē ocu-
lis cordis. vñ hiero. honor mūdānus spuma ē fumus et sō-
mus. spuma: q̄ inflat. fumus: q̄ excecatur. somnus: q̄ nunq̄
veram requiē dat. vere supbia excecatur illos magnates et
diuites: q̄ ipsi nolunt respicere nisi de cauda oculorū suo-
rū leprosos ⁊ paupes christi. **rñ puer. vi.** oculos sublimes
odit dñs. et sap. ii. excecatur eos malicia eorū sc̄z superbia
certe isti sunt supbi mūdānos honores appetentes et ali-
os contēnētes cū honoribus suis ⁊ cū superbia deficiunt.
vnde psal. mox honorati fuerūt et exaltati: quemad. su. de-
ficient. **I**sta cecitas pōt significari per cecitatē ceci nati.
de quo io. ix. dicitur. **Q**uintū est puluis. per quē signi-
ficatur inanis gloria. de isto puluere dicit dñs apostolis
suis. mat. x. excutite puluerē de pedibz vestri s. et psal. lii.
excutere de puluere inanis glorie: cōsurge sede iherusalē
id est anima pacifica ex toto surge in amorē celestium et
sede postea in te per defectū tuarū cōsiderationum. vere
per puluerē significat̄ inanis gloria: q̄ excecatur hoīes et

(giii).

leuiter volat in cordib⁹ ipsorū. vnde ber. leuiter volat le
uiter penetrat: s; nō leue vuln⁹ ifligit ianis glia. **S**ex
tū ē sāguis ī oclō nimia habūdātia. In sāguine notat⁹ car
nalitas. de isto sāguie dicit dñs pet⁹ mat. xvi. caro ⁊ sāguis
non re. fi. In sanguine carnalitas vel nimia amor pprie
carnis vel prētū suorū significatur. isto sāguine execcati
sūt bodie ī multis locis prelati ecclie: qui nepotulis suis
⁊ psāguineis suis dāt prebēdas ⁊ eccl̄s magnas ⁊ eis alī
pmitūt quicq; milia aīarū ad curādū ⁊ custodiēdū illas:
quib⁹ nō cōmitterēt quicq; pira l' quicq; poma ad custodiē
dū. vñ bone iesu sic dī ī psal. posuerūt ierusalē ī pomorum
custodiā. silitē dī q; quidā episcop⁹ cuidā nepotulo suo
quicq; milia aīarū cōmisit curā: cui decē pira vna vice nolū
it ad custodiēdū cōmittere. vñ ber. mira res inq̄t q; episco
pi habēt ad manū cui aīas tradūt: cui aut tradāt faculta
tes suas nō inuēiunt. isti sūt maledicti adñō. vñ abachuc.
ii. be qui edificat ciuitatē ī sāguinib⁹ ⁊ īiquitate. silitē
isto sāguie execcati sūt prelati ⁊ clerici qui boā q; habent
de patrimoniis crucifixi ⁊ q; deberēt dare paupib⁹ qui sūt
filii eorū: tribuūt cōsāguineis suis et de illis maritāt filios
suos vel filias ⁊ nepotulos ⁊ neptes suas: cū nō multū ī
digeāt. de q̄b⁹ dicit dñs mat. xv. sinite eos: ceci sūt et dū
ces cecorū ⁊ psa. xlii. ceci intuemī ad vidēdū: quis cecus
nisi fuus me⁹ dicit dñs. pprie serui domi sūt clerici quos
decimis ⁊ primiciis ⁊ oblatōib⁹ quasi p̄cio cōducit. istos
redarguit dñs de cecitate: q; legētes sapiētā .i. illū qui
vera sapiētia ē ceci facti sūt. vñ iere. ii. tenētes legē nescie
rūt ⁊ c. cuilibz prelato potest dici illud apoca. iiii. qd dicit
dñs āgelo laodicie ecclie. scio opa tua: quia nec calid⁹ es
nec frigid⁹. iō icipiā te euomere de ore meo. q; dicit q; di
ues ⁊ locupletat⁹ sū ⁊ null⁹ egeo ⁊ nescis q; mis⁹ es mis⁹
ria culpe ⁊ mis⁹abilis. i. ī futuro eris mis⁹ia pene et paup
diuitiis grē ⁊ cec⁹ sāguie. .i. amore parētū tuorū vl' carnis
tue pprie nud⁹ oī boā virtute. iō suadeo tibi emere aurū
ignitū. i. caritatis feruorē ⁊ redūere a te oēs carnalitātē
s. si tu vis ista facere sic dicit ibi apo. iiii. vnge oclōs tuos.

et vide **S**eptimū ē maclā i oclō: q̄ boā res cōmuniter ē ap-
pellata. ⁊ quāuis boā res appellet̄: tñ mala cū qz aufert
visū homib⁹ et mulierib⁹. per istā bonā rē pōt significari
magna tēporaliū bonorū habundātia: q̄ quāuis bona sint
i se ⁊ boā videāt̄ possidētib⁹: illa tamē mlt̄ totiēs mala sūt
eis. qz excecāt oculos cordis quādo ea nimis diligunt ⁊
qñ ea male expēdunt vel qñ male aquirūt. vt per vsuras
et per rapinas ⁊c. huiusmodi ista bona re sunt excecati
cupidi ⁊ auari. vnde iob. xxvii. operuit faciem ei⁹. s. auari
et cupidi crassitudo. i. rerum temporalium habundancia
io. xii. excecavit eos dominus ⁊ induratum est cor eor⁹: vt
non videāt. Isti significantur per istū cecum de quo dici-
tur hic: qui sedebat secus viam mendicās. vere isti auari
et cupidi sedent per ociositatē quia tales ociositatē dili-
gunt. sicut dicit psal. in labore hominum non sunt ⁊ ideo
cū bo. nō flagellab. talib⁹ dicit dauid. surgite postquā se-
deritis qui mā. pa. do. psal. ipsi sūt semp mēdicantes. vñ
puer. xiii. vñter impiorum insaturabilis ē eccle. v. auar⁹
non implebitur pecunia. similiter isti sunt extra viā eun-
di ad paradisum: sed ipsi sunt bene in via eūdi ad infernū
q̄ multū lata ē. vt habet̄ mat. vii. ⁊ ideo clamabūt i fine
illud sapiē. v. errauim⁹ a via veritatis et lumē iusticie nō
luxit nobis: lassati sumus i via iniquitatis ⁊ perditionis
vias difficiles ambulauim⁹. **S**ecundū ē videre q̄ ē ista
via iuxta quā cecus sedebat et alii ceci.

Via triplex eundi ad paradisum.

Et sciendū est q̄ triplex ē via eundi ad celū. **P**rima est
mandatorū legis doct̄. psal. viā mandatorum tuorum cu-
curri. **S**cda ē pēitēcie de q̄ psa. xxx. hec ē via: ambulate
in ea. nec ad dexterā nec ad sinistrā declinetis. **T**ercia ē
caritatis fraterne. de q̄ apostol⁹. i. corin. xiii. adhuc demō-
stro vobis excellētiore viā. sed quidā sunt qui lōge sūt ab
illa triplici via. quidā sunt qui sedent extra viam et non
itra adhuc. et quidā sūt qui sūt i ipā via. **A**li qui sūt lōge
sūt pētōres a pētis suis recedere nolētes. psal. lōge apctō-
rib⁹ sal⁹. ⁊ psa. lv. sic celi exaltati sūt a terra dicit domin⁹

ita exaltate sunt vie mee a viliis vris. **Itē** illi qui sunt iux
viā sunt pctōres a peccatis suis recedere volentes. vñ hic
cecus sedebat secus viā. **Itē** illi qui sūt in ipsa triplici via
sunt penitētes in caritate existētesz mādata legis bñ cu
stodiētes. sz in ista triplici via nullus pōt intrare: nisi dñs
adducat eū p suā grām z miam. vñ p̃sa. xlii. reducat cecos
in viā quā nesciūt. in semitis zc. ponā tenebras in lucē co
rā eis. pctōres predicti sunt oēs ceci quos dñs. adducit in
viā quā nesciūt: qñ eos in viā mādatoꝝ dei p miam cōuer
tit. qz sicut dicit dñs in p̃sal. habitauerūt in solitudine in
inaquoso. v. c. h. nō inuenerūt. sz adduxit in viā rectaz zc.
sz in semitis quas ignorauerūt habitare eos facit: qñ eos
de via mādatoꝝ facit ambulare in semitis cōsilioꝝ. de qui
bus dicit puer. iiii. viā sapientie mōstrabo tibi et ducam
te p semitas equitatis. sz tūc ponet tenebras eoꝝ in lucez
corā eis: qñ p obscuritate vie dabit claritatē patrie. et bō
erit cū venerit quod pfectū est et euacuabit quod ex par
te est. i. corin. xiii. ceci gō nō debemus esse amplius: sed de
bemus in viā eūdi ad paradysum intrare z debmus ad eū
fontē mie clamare per deuotā orationē et p lacrimosaz cō
fessionē. et debet quilibet nostrū dicere. fili dauid misere
re mei. **Sequitur.** Itans ihesus iussit eū adduci ad se et q
rit. quid vis vt faciā tibi? nō ex ignorātia querit. vñ am
brosius. interrogat vt credamus nō vt cōfitemem posset
sanare. et est argumentū q nō sufficit contritio nisi adda
tur cōfessio. et verū est si quis habet tēpus cōfiteā. cris.
o dñe: quid interrogas quod ipse oculis vides. infirmitas.
clamat: quid hanc perquisis. respōdet. non quero propter
passionē sz propter fidem. vnde volo vt pcedat. et cōfitea
tur. ro. xi. corde credit ad iusticiā zc. sed quado dominus
querit quid vis vt faciā tibi: debet quilibet nostrū dice
re. domine: vt videā lumē celi: sine quo nemo gaudium ha
bere potest. vnde tho. iiii. quale gaudiū michi erit qui in
tenebris sedeo et lumen celi non video. et eccle. x. dulce lu
mē oculis videre solem zc. dicit gō vt videā. et sicut dicit.
grego. ecce cecus nō aurum: nō argentū: sed lumē querit

pari pendit extra lucem aliquid querere a deo. nō falsas
diuitias non terrena dona nō fugitiuos honores a deo sed
lumen gratie et glorie queramus. Sequitur. respice. hoc
est terciū. scilicet qui debeat respicere. quere in illo sermone. re
spicite et leuate capita uestra.

Respicere debet quilibet quattuor.

Sciendū est qd ad presens hō quattuor debz respicere.

Primo debet homo respicere hore mortis incertitudinē. il
lud bñ respiciebat beatus ber. qui dicebat. nil certius mor
te nil incertius hora mortis. et eccle. ix. nescit hō finē suū
et sicut pisces capiūt hamo et aues laqueo: ita homines in
spē malo. grego. qui semper cōsideraret qualis esset i mor
te: semp esset timidus in opatōe. **Secūdo** debz hō respice
christi passionē. scilicet quō illuditur et traditur et flagellatur et
spuitur et occiditur. tāq̃ stultus illuditur tāq̃ reus flagella
tur tāq̃ vilis cōspuitur et tāq̃ inutilis occiditur. et hoc ē qd
dicitur in isto euāgēo in principio. ecce ascēdimus ieroso
limis et filius hominis tradet 2c. et vere semper debz qui
libet bonus christianus oculis cordis respicere et videre
christi passionē. et hō ē qd dicit fren. i. o vos oēs qui trāsitis
per viā 2c. **Tercio** dēz hō respicere et videre iudicii futu
ri crudelitātē. et hō ē qd dicit dñs mat. xiii. vigilate et vi
dete: qz nescitis qn tps sit. **Quarto** debz respicere hō
penarū inferni acerbitatē: ut illas vitare valeat. et eterne
glorie magnitudinē: ut illā semp appetat. et hoc ē qd dicit
dñs i sa. lii. leuate oculos vestros in celū et videte sub ter
rā deorsū. scilicet penarū inferni acerbitatē. et leuate oclōs vros i
celū. id est ad eterna celestia gaudia. sicut dicit i sa. li. in celo i
ueit gaudiū et letitia et grā actō et vox laudis. illd gau
diū eternū cōcedat nobis iesus chri. fi de. vi. Amen.

Pro theuma

Qui habz aures audiēdi audiat.

Per hoc notat qd qn homo nō habet aures. signum est
latrociniū. sūt aures exteriores sūt et aures interiores. scilicet
intellectus et affectus. quidam habent exteriores preci
sas. quia fugiunt sermones: nolentes audire verbum dei.
sunt alii qui nolūt audire aure intellectus. alii sunt qui

si intelligunt non audiunt aure affectus multi illam au-
rem affectus habent precisam mirum est de quibusdam
qui erubescerent si suus asinus vel equus haberet aures
precisas: et tñ nō erubescūt de hō q̄ aures sue sūt precise
qui audiunt tantum aure exteriori communicant cum
brutis qui audiunt aure intellectus communicant cū de-
monibus demō enim sciens interpretatur drabolus scit
plus de theologia quam oēs magistri parisiē. eze. xxiii.
nasum tuum ⁊ aures tuas precident. nasus habet duas
nares quibus debemus sentire odores virtutum et fetores
viciozū

Protbema. Nō ī solo pane viuit hō: s; in omni verbo qđ
pcedit de ore dei. bñdicūt in oī verbo. oē ei exigit tria ap-
pellata. tria aut sūt ī q̄b; viuit hō: verbū orōnis ⁊ laudis
et hō ē ad deū. verbū cōfessiois ⁊ hō ē ad seipsū verbū ex-
hortatōis ⁊ hō ē ad proxmū. qđā ei hñt verbū dei ī intellectu
sic ī sacco. sacco īflat⁹ de pane silis⁹ ī intellectu īflat⁹ de sciē-
tia. **Donica** ī quadragesima s̄mo decimuloctau⁹.

Duct⁹ ē iesus ī desertū a spū vt tētare⁹ a drabo-
lo. ⁊ cū ieiunasset quadraginta diebz ⁊ quadragin-
ta noctibz: postea esurit. mat. iiii. **In isto eu-**
angelio tria dicuntur de chzsto. **Primum** est q̄ aspi-
ritus sancto ductus ī desertum fuit. **Secundum:** q̄ drabo-
lus tentauit ipsum. **Tercium** est q̄ post ieiuniū quadra-
ginta dierum esurit. **Primum** notatur cum dicit ductus
est ⁊c. **Secundum** cum dicit. vt tētare⁹ a drabolo. **Ter-**
cium: cum dicit. cū ieiunasset quadra. die. et qua. no. post
ea esu. ⁊c. oīa ista voluit chzstus ī seipso fieri ad nostram
instructionē. qz sic dicit grego. omis cristi actio nostra ē ī-
structō. vñ quātū ad nostrā instructionē tria ī isto euāgelio
pōt p̄siderari. **Primū** ē q̄ q̄libz iust⁹ ad cristi similitudinē dē
duci ī desertū p̄ue. ⁊ hō a spū. **Secūdū** ē videre quō tēta-
a drabolo. **Tercū** est videre quid debz iust⁹ esurire ī
illo deserto in quo duct⁹ est iesus. **Iesus** interpretatur
saluator et significat quēlibz iustū qui dē īquātū pōt et
dū pōt salutē aīe sue q̄rere. vñ isa. xl. q̄rite dñm dū īue. po

inuo. 28. Iste iesus id ē quilibet iustus dū duci spontanee
per diuinā inspiratōnē in desertū penitētiē & religionis.

Homines diuersimode intrāt religionē.

Sed sciendū est q̄ sunt quidā qui aliquādo intrant in de-
sertū religionis: vt ventrē suū impleāt. isti ducūtur a spū
phitonico. de quo ysa. xix. et erit quasi spiritus phitonis
de terra vox tua et de humo viuificabit eloquū tuum.

Nē alii sunt qui intrant ex ambitōne vt pmoueantur.
tales ducūtur a spiritu baal qui superior interpretat̄. **D**e
istis dicitur. ii. re. xviii. **I**tē alii intrant vt p̄pocrite vt
laudētur. isti ducunt̄ a spū inanis glorie. **I**tē alii intrāt
vt boni vt agāt penitētiā p̄o peccatis suis vt liberi deo
seruiant. isti ducūtur a spiritu sancto. **S**ed notandū q̄ mar-
cus dicit. cōpulit eū spūs in desertū. et lu. iiii. dicit̄. age-
bat̄ i desertū a spū. et mat. iiii. dī ductus ē iesus in deser-
tū a spū 28. cōpellit̄ homo qm̄ infirmitate cogēte & timo-
re mortis vel aliqua tribulatōe intrat religionē. s. desertū
pn̄ie. et hoc ē a spū sancto. vñ treñ i. migravit iudas p̄p̄
afflictōnē & multitudinē seruitutis 28. et psal. multiplica-
te sūt infirmitates eorū: postea accelerauerūt. aug. felix ne-
cessitas q̄ ad meliora cōpellit. **P**reterea ille agit̄ a spū
sancto qui intrat p̄ predicatōnē aliquā vel per aliquā bonā
excitatōnē. & sicut dī ro. viii. qui spū dei agūt̄ hi filii dei
sunt. **I**tē ducit̄ a spū sancto qm̄ spontanee intrat et solū
per diuinā inspiratōnē. et hoc vt spōse oculis et amplexi-
bus persruatur. et hoc est qd̄ dicit hic. ductus ē iesus 28.
Istud desertum est desertū penitētiē in quo quilibet bo-
nus christianus qui habz etatē et corpis sanitatē i tēpore
isto quadagesimali debet duci spōse suae. et hoc a spū san-
cto. vñ osee. ii. dicit spū sanctus. ducā eā in solitudinem
scilicet animā fidelē et loquar ad cor eius. p̄uer. iii. dicit
spū sanctus. ducā te p̄ semitas eq̄tatis. istud desertū ē in
quo bitat iobēs. i. grā dei. lu. i. erat iobēs i deserto vsq; ad
diē ostēsiōis sue. istud desertū significat̄ per illd̄ deser-
tū in q̄ filii israel trāsierūt postq̄ egressi sūt de egypto
anq̄ venirēt ad terrā p̄missionis. de quo dī exo. xv. egressi

sunt filii israel in desertū ⁊ ambulauerūt tribus diebus
per solitudinē ⁊ nō inuenerūt aquā et uenerūt marath nec
poterāt de marath aquas bibere eo q̄ essent amare. filii is-
rael sunt omēs boni christiani uidētes deū p̄ verā fidē et
celestiū cōtemplationē qui debēt pri^o egredi de egypto. i.
de tenebris peccati mortalis. qz egyptus tenebre interpretat^r
et debēt ire in desertū p̄niē. et bñ dicit^r desertū p̄niā
propter asperitatē deserti: qz in deserto nō sūt nisi tribula-
et spine q̄ figurāt asperitates quas habēt penitētes.

Tres dies penitentie.

Per istud desertū d̄z quilibet iustus ambulare p̄ tres
dies. **P**rimus est cōtritio et dolor cordis de pctis suis.
sed qui uult in isto deserto p̄ istū diē bñ ambulare et bo-
nā dietā facē: ipse cōtinue d̄z haere dolorē de peccatis su-
is q̄ fecit a mane iuuentutis sue vsqz ad uesperā. i. vsqz ad
senectutem. et hoc ad minus gñaliter si nō pōt specialiter
de omnibus. de isto dolore dicit psal. dolor meus in cōspe-
ctu meo semp. et apost. ro. ix. tristitia michi est continuus
dolor cordi meo. **S**ecundus dies ē uera confessio oris. si
quis uult p̄ istā diē bñ ambulare in deserto p̄niē. debet in-
cipe dietā suā in mane iuuentutis sue et d̄z illā cōtinuare
vsqz ad uesperā. i. vsqz ad finē uite sue. qz debet oīa pecca-
ta cōfiteri q̄ fecit i mane. i. in puericia sua et q̄ fecit in ho-
ra tertia. i. in adolecētia. et q̄ fecit in quinta. i. in iuētū-
te. et q̄ in sexta. i. in senectute. et ea q̄ fecit i uespa. i. in se-
nio. uere oīa peccata q̄ pōt homo reducere ad memoriā d̄z
cōfiteri qui uult ad miam dei venire. **bñ puer. xxviii.** qui
abscondit scelera sua nō dirigetur. qui aut cōfessus fuerit
misericiordiā cōsequetur. uerū est qui haberet quinqz uul-
nera ad mortē in corpore suo: si unū illorū ppter uerecūdiā
nollet ostēdere: ita bñ incurreret mortēz ppter illud solū
sicut ppter oīa illa alia: ita qui ppter uerecūdiā unū pec-
catū mortale dimitteret: ita bene mortēz incurreret sicut
propter multa si illa ppter uerecūdiā cōfiteri dimitteret
et illud cōfessori suo ostendere nolet. ita bene mortem in-
curreret eternā sicut faceret ppter multa si illa ppter uere-

peccatā cōfiteri dīmitteret. et ideo dicit beatus grego. si
 medicinā expectas: oportet qd vuln⁹ detegas. et eccl. xviii.
 ante languorē. s. iferni medicinā adhibe. et sicut dicit apo
 stolus. ii. cor. vi. ecce nūc spūs acceptabile ad accipiendā
 medicinā. s. cōfessionis. s. bone iesu multum ego miroz de
 multis qui nolūt cōfiteri donec trāsierit tota quadrage
 sima. certe isti sūt stulti: qz melius valeret eis vnū ieiū
 niū vnus diei post pctōz suor cōfessionē qd valeat ieiunē
 vni totius qdragesime. isti sūt similes illis qui nolūt vī
 nēā putare donec vīdēmiata sit. isti sunt similes illis qui
 volūt lauare manus suas postq̄ cōderint et anq̄ comede
 rint noluerūt lauare manus suas. et sicut dicit cāt i. ii. tēp⁹
 putatōis aduēit modo in primo p istos. s. per cōtritōnē et
 cōfessionē veit aīa ad portā paradisi qz ante cōtritōnē aīa
 peccatrix dū est in peccatis ipsa ē ad portā iferni: qz iter
 ipsam et ifernū nichil ē mediū nisi tēpus vel corpus qd
 nō ē nisi quidaz paries terre: qz si aīa esset sepata a corpore
 tācito intraret ifernū: vñ psal appropinquauerūt vsqz ad
 portas mortis. sed per cōtritōnē et cōfessionē iam venit
 ad portā paradisi: qz confessio ē clavis qua porte paradisi
 aperiūt^r aīabus. vñ psal. introite portas eius in cōfessioz.
 Tercius dies est satisfactō operis. est autē satisfactio in
 tribus. in ieiuniis elemosinis et oratōnibus deuotis. qui
 ergo vult per istū diē bene ābulare in deserto penitentie
 ipse debz esse in ieiuniis elemosinis qui pōt et in oratōi
 bus deuotis. In ieiuniis debzesse quilibet bonus christi
 anus. qui habet sanitatē corpis et etatē tenet^r quadrage
 simā ieiunare itegres: potest bono modo. qz christus ma
 gister noster ieiunauit primo sine cibo et potu materiali.
 vñ dicit in isto euāgelio cū ieiunasset quadragita diebus et
 quadragita noctibus: postea esuriit. id dicit dñs ioel. ii.
 cōuertimini ad me in ieiunio et fletu etc. certe illud ieiuniū
 facit aīaz veire ad dei vīsiōnē. et illō optime significatū
 est. iii. re. xix. qz ibi dicit qd cū helias ieiunasset quadragita
 diebus venit ad mōtē dei oreb et ibi vidit dominū. et moi
 ses post ieiuniū quadraginta dierū legē suscepit et locu

Propter helias in deserto vñ dicit dñs p qd p paucis mōntibz p
 ppter helias ppter ad cap⁹ pnd ppter mōntibz ppter ppter ad
 Comedit qd ppter ppter ppter ppter ppter ppter ppter ppter
 Subj ppter ppter ppter ppter ppter ppter ppter ppter ppter ppter

*Aut qd inopis ad dñm
p dñm dñs p q dñm mter
pam dñm cōdñt p apud
mō bñtū qdō 32*

tus est ad deū facie ad faciē. vt habet^r exo. xxxiii. Itē
debet esse in elemosinis qui potest. vñ ysa. viii. dñs dicit
post ieiuniū. frange panē esurienti.

Elemosinā dare debemus ppter tria. **Et** libenter quilibet iustus qui pōt dare debz elemosi
nas pauperibz christi. et hoc ppter tria. **Primū** ē qz per
elemosinā peccā redimūt. vñ danielis iiii. dicit dñs nabu
chodonosor. elemosinis redime peccā tua. et puer. xiii. re
demptio aie pprie diuitie. **Scdm** est qz per elemosinā
peccata extinguntur. vñ ecele. iiii. dicit interli. sic aqua ex
tinguit ignē: ita elemosina extinguit peccatū. **Tercū**
est qz per ipsā aia a peccō et a tenebris iferni liberat^r et p
illā cōtitione z confessione vita eterna acquirit^r. vñ tbo.
xii. elemosina a morte liberat et purgat peccā et faciet vi
tā eternā inuenire. **Itē** debet esse in orōnibz deuotis. vñ
biero. orōe fugātur pestes mētis et ieiunio pestes corporis.

Oratio qualis dz esse vñ exaudiat^r. **Sed** oratio ad hoc q cito exaudiat^r debet esse humilis cō
tinua et deuota. humilis dz esse. vñ eccle. xxxv. o. d. humi
lis se penetrat nubes. **Itē** continua. vñ iaco. v. multū va
let deprecato in fī assidua. **Itē** debet esse deuota. vñ. i. re.
i. dicit^r q anna rogauit dominū flens largiter et exaudi
ta est. **Post** illud tridū. s. cōtitionis cōfessionis et satisf
factōis inueniatur christus. vt habetur lu. ii. certe per istos
tres dies oportet oēs christianos ambulare ad desertū pe
nitētie qui volūt ad terrā pmissionis veire. i. ad eternā vi
tā q promittitur nobis a deo z a patriarchis z a pphetis
et apostolis: n fecerim^r penitētiā. vñ dñs math. iii. agite
penitētiā zc. s. multos videt^r amarū z durū ambulare in
desertū penitētie p istos tres dies: qz nō inueniūt ibi ad bi
bendū nisi aquas marath. i. amaritudines. sed nō oportet
eis scdm q dicit^r exo. xv. nisi vt apponant lignū in aquis
illis. i. memoriā dominice passionis et tñcō cōuertēt^r in
dulcedinē. vñ augu. si passio christi ad mediā reducitur:
nichil a deo durū est qd nō equo aio tolleretur. **Scdz** ē
videre quō tentatur a dyabolo. et hoc notatur cū dicit vt

*quare sequentia In folio nono Recto. ubi
Signo m hnu. infra posita.*

(signature h. i)

Signo m hnu. infra posita.
h. i.

57.
resaret a dyabolo.

Tentatio multiplex.

Sed sciend q quadruplex e tentatio. **T**entat eni ho-
mo a deo ab homine a carne et ab hoste. **T**entat deus vt
probet. vn gen. xxi. tentauit deus abrahā. **T**entat homo
vt sciat. tentat caro vt inficiat. vn iaco. vii. quisq tentat
a cōcupiscētia sua mala. **T**entat diabolus vt decipiat. vn
actuū. v. dicit beatus petr^{us} ananie. cur tētauit sathanas
cor tuū. et de ista tentatōe dicit^{ur} hic. **S**z sciend est q dy-
abolus multociēs tētat hominē postq in desertū pñie et
religionis est. **D**e istis tribus de quibz tētauit chrištū
s. de gula de inani gloria de auaricia de eisdē tribz tenta-
uit similiter z decipit primos parētes. vt hēt^{ur} gen. iii. de
gula. tentauit eos qñ fecit eos comedere de pomo vetito.
de inani gloria vel supbi: qñ dixit eis. eritis sicut dīi. de a-
uaricia qñ voluerūt esse sciētes bonū z malū. qz dicit gre-
go. auaricia nō solū pecunie: sz sciē. similiter de gula ten-
tauit chrištū qñ ei dixit. dic vt lapides isti panes fiāt. de
inani gloria: qñ posuit eū supra pinaculū tēpli vbi predi-
catores solebāt ascēdere. z ibi multi ianē gloriā habuerūt
de auaricia: qñ illi omia regna mūdi oñdit et ei ea voluit
dare si eū adoraret. **S**z istis tribz voluit chrištus tētari:
vt eū viceret illis armis quibz vicerat primos parētes et
vt istrueret nos quō debemus vincere p sacra scripturaz
sicut ipse fecit. **D**e istis tribz ipse tētat quēlibet iustum
qñ itrat in desertū religionis vel penitentie.

Sex modis tentat dyabolus de gula.

Primo tentat dyabolus hoīnē de gula. et hoc sex mo-
dis. **P**rimo dicēdo ei. dic vt lapides isti panes fiāt. q. d.
ei. nūq pcepit deus vt hō se interficeret. vnde dicit ei.
multū laborasti: multū ieiunasti: tā magnā penitētiā feci-
sti: necesse est alī recreari. aliter deficires. sic nititur dia-
bolus sub spē discretionis z veritatis ingerere venenum
voluptatis. dicit g^o vt lapides isti panes fiant. vn grego.
rigorē discipline vel penitētie cōuerte in molliciē. **S**c-
cūdo tētat hoīnē de gula: qñ tētat vt ante horā comedat
die dñica anteq audiret missā et in die ieiunii añ magnā

hi

missam. de ista specie tētauit ionathan qui comedit ante
horā. vt habetur. i. re. xiiii. et mortuus ipse fuisset nisi po-
pulus esset. certe tales multū debēt timere illā maledictō-
nē de qua dicitur eccle. x. maledicta terra cuius rex puerē
et cuius p̄cipes coēdūt mane. hō terra ē et in terrā ibit.
rex est liberū arbitriū qđ habet aiam regere. p̄cipes sūt
quīq; sensus. isti p̄mo q̄rūt regnū ventris q̄ regnū dei.
Tercio tentat quādo homo nimis delicata cibaria appe-
tit sicut diues ille qui epulabat̄ quotidie splendide et ip-
se sepultus ē in inferno. vt hēt̄ lu. xvi. et sicut filii israel
qui desiderabāt carnes in deserto. vt hēt̄ nume. x. iō dic-
ber. de condimētis. sufficiat vt comestibilia fiāt cōcupisci-
bilia. sufficit enī cōcupiscētie malicia sua. **hierō.** nō est cu-
randū ex quibz cibariis cōficiātur stercoza. **Quarto** tē-
tat qñ facit alicui sumere de cibo vel potu ad superflui-
tatē. vñ eze. xvi. hec fuit iniquitas sodomie superbia satura-
tas panis et ocīū etc. **Quinto** tentat qñ facit eis querere
curiositatē in cibis et salsamētis et qñ studiosi et sollici-
ti sūt nimis in preparatōe eorū sicut tētauit filios hely. vt
hēt̄. i. re. ii. qui volebāt carnē coctā ab illis qui offerebāt
sacrificia accipere scđz qđ cōsuetū erat: sed carnes crudas
rapiebāt ab eis vt magis curiose et laute prepararēt illas
i. re. iiii. legit̄ qđ ab eo subito mortui sūt simul. **Sexto** ten-
tat vt alī aliq̄s nimis auide et nimis ardēter cibū sumat.
ita tētatus ē esau. **gen. xv.** qui vēdidit iacob primogēita
sua p̄ lētis edulio qđ coēdit auide et ardēter. p̄ istā tenta-
tōnē dz quilibet iustus pugnare et ei resistere p̄ sobrieta-
tē. vñ **hierō.** sumenda sunt cibaria sicut medicamenta: qđ si
ex mēsurā capiāt̄: nō sanitas sed mors acquiritur. **Itē**
per scripturā sicut fecit christus debz quilibet dicere de
abolo qñ tētat de hoc: nō consentiā tibi. qz scriptura dicit
eccl. xxvi. sobrius potus sanitas est anime et corporis. et ro-
i. iii. nō enī ē regnū dei esca et potus: sed iusticia et pax et
gaudiū in spūs sancto. **Item** tētat alī de inani gloriā qñ
suggerit alicui homini vt gloriē̄ de aliqua bona opatio-
ne quā fecit et qñ facit illā ostendere hominibus: vt inde

laudetur. sed isti tērationi debet resistere p̄ illud quōd dicit dñs math. v. attēdite ne faciatis iusticiā vestrā coram hominibus: vt videamini ab eis. alioquī mercedē nō habebitis apud patrē vestrū. vere qui ppter hoc faceret bona opa vt īde laudaretur: nūq̄ aliā mercedē in futuro haberet. s̄z qui illā faceret corā hominibz vt ī deus gloriificet. bñ faceret. mat. v. luceat lux vestra corā hominibus vt vi. opa. be. bo. et glo. pa. be. qui in celis ē. **Itē** tētat cū tercio de auaricia qñ facit ei respicere honores mūdi et diuitias et delicias. de istis dicit apost. oad hebre. xii. sancti p fidē vicerūt regna. **Itē** tētatōi dz quilibet iustus resistere p cōfēptū mūdi ad exēplū christi. qz sicut dicit augu. oia terre bona cōtēpsit christi: vt oia cōfēnēda oñderet. **Itē** diuitias hoies apetebāt: et dñs paup esse voluit. honoribz in habāt: et ipse rex esse noluit. voluptates querebāt: et ipse esuriit et sitiuit. **Terciuū** est videre quid iustus debet esurire in isto deserto. quod notat cū dicit esuriit. ad līterā christus corporaliter in deserto esuriit: sed spūaliter modo tria esurit et sitit.

Tria sunt que christus esurit et sitit.

Primo esurit et sitit paupibus suis opa mīer̄ pietatis. bñ in iudicio dicit illud math. xxv. esuriui: et dedistis michi māducare. sitiui zc. **Secūdo** esurit z sitit nostrā pfectionē. et internā dulcedinē deuotōis in operibus nostris. vñ mat. xxi. dicit q̄ esuriit et iuit ad ficū et qz nō inuenit in ea nisi folia: maledixit ei. et mat. vi. di. ficus p coquas desiderauit aīa mea. i. internā deuotōis dulcedinē. **Tercio** esurit et sitit salutē cuiuslibet aīe fidelis. vñ aposto. i. thi. ii. oēs vult saluos fieri. et io. xix. dicit in cruce. sitio. ipse sibi esuriebat et sitiebat salutē aīarū nostrarū: et ppter hoc mortē crucis sustinuit. illud modo esurit et sitit.

Iustus quilibet debet quattuor esurire.

Primo quilibet iustus dz esurire fontē lachrymarū zc. iere. ix. et absolutionē peccatorū suorū et aliorū. vñ psal. sitiuit anima mea ad deum fontē vi. et iere. ix. quis dabit aquas capiti meo et oculis meis fontē lachrymarū zc. **Se**

hū

cundo debet esurire et sitire peccōꝝ salutē. et beatus talis
stomachus. vñ psal. dñs dat esā esuriētib⁹. **Tercio** debz
esurire et sitire iusticiā. i. vite rectitudinē. vñ mat. v. beati
qui esuriūt et sitiūt iusticiā: quomā ipsi saturabūtur. illi
esuriūt et sitiūt iusticiā: qui desiderāt vite rectitudinē. q̄
est reddendo unicuiq; qd suū est. deo. s. et p̄mo et sibi i
psī. ipsi saturabūtur pane angeloz. de quo lu. xiii. beatus
qui māducat panē in regno celoz. **Quarto** dz esurire ⁊
sitire gloriā sempiternā. vñ lu. i. dicit beata virgo. esuriē
tes impleuit bonis ⁊c. vere esurientes vitā eternā ipiebit
dñs bonis grē in p̄nti et bonis glorie in futuro. ad illā glo
riā perducatur nos iesus christus filius dei viui. Amen.

Dominica scda in quadragesima. sermo xix.

Mulier chananea egressa ē a finib⁹ tyri et sydonis
⁊c. mat. xv. **In** isto euāgēo tria possūt cōsider
rari. **Primū** est quid p̄ istā mulierē significat⁹
que egressa ē de finib⁹ tyri et sydonis ⁊ que chananea ap
pellat⁹. **Scd⁹** ē que ē eius filia q̄ a demone vexabatur.
Terciū ē videre quomō filia ista a demone liberat⁹. **Pri
mū** notat⁹ cū dicit. mulier chananea. **Secūdū**: cū dicit. ec
ce filia mea. **Terciū**: cū dicit. fiat tibi sic vis ⁊c. per muli
erē quelibz aīa peccatrix significat⁹ ppter subiectōnē aīa
peccatrix dū est in peccato: subiecta ē diabolo ⁊ ducit eā
diabolus vbi vult de peccato in peccatū. qz sic dicit aug.
in quadā glo. in psal. eādē potestātē quā habet homo in
peccore p̄prio: eādē potestātē habz diabolus i peccōre.

Egredi debz hō a peccō ppter quattuor.

Ista mulier debet egredi de peccō ppter iiii⁹. **Primū**
est ppter peccati seruitutē. vñ io. viii. qui facit peccatū
seruus est peccati. et ii. pe. ii. a quo quis supatus est et e
ius seruus ē. **Scd⁹** est ppter diaboli opressionē ⁊ affli
ctionē. vñ exo. i. dicit rex egipti per quē diabolus signifi
cat⁹. ecce israhel multus ē: venite sapiēter et opprimam⁹
eū. et preposuit magrōs operū vt affligerēt eos oneribus
vñ filii israhel egressi sunt de egipto ppter afflictionē et
oppressionē egiptioz: vñ treñ. i. migravit iudas propter

afflictione 2c. **T**erciu e ppter peccati paupertate. qz pecca-
 tu est quida latro qui expoliat anima oibus bonis gratie
 et vulnerat ea in bonis nature. vn lu. ii. bo quida descende-
 bat de hierusalē in hierico et incidit in latrones qui expo-
 liauerūt eū bonis gratuitis et vulnerauerūt i naturalibz
 vn tren. iii. dicit. ego vir videns paupertatem meam 2c.
Quartu est ppter peccati ifirmitate. vn iiii. re. v. dz q na-
 amā leprosus egressus est de syria 7 venit ad regē israhel
 vt curaretur ab ifirmitate sua maxia. naamā leprosus pec-
 catorē leprosu 7 fetidū corā deo 7 angelis significat: qui
 dz de terra pccī exire 7 debet veire ad regē israhel. i. chri-
 stū qui ē verus rex israhel vt curetur ab ifirmitate pecca-
 ti sui. ppter ista quattuor dz mulier chananea egredi de
 pccō. i. de finibus peccati. et hoc ē qd dz hic q mulier ista
 egressa ē de finibus tyri et sydonis. tyrus interpretat an-
 gustia et significat peccatū. qz fere in quolibet pccō mor-
 tali plus habet homo de angustia et de dolore q de dele-
 ctatōe. istud manifestū est in luxuriosis et auaris et cupi-
 dis 7 in latronibz: qz luxuriosos oportet p multas noctes
 laborare 7 multū expēdere: anq possint libidinē suā adim-
 plere. pro modico festo multas faciūt vigiliās. similiter a-
 uaros et cupidos oportet mane surgere et maria aln fran-
 sire et tribulatōes multas sustinere anteq possint diuiti-
 as magnas acquirere: vel qd desiderant habere. similiter
 latrones multū oportet vigilare anq possint furari 7 ha-
 bere qd desiderant et sic de alijs peccatis. vn in pccō ē ā-
gustia in opatōe et angustia post pccī perpetratōē ppt
remotionē cōsciē. vn augu. sup oīs tribulatōes aīme huā-
 ne maior est tribulatio cōscientia delictorum. sed maxia e-
 rit angustia qn cruciabuntur in iferno post iudiciū in aīa
 et in corpore. et maxime qui noluerūt hic egredi de pccō
 nec hic aliquā penitentiā facere. unde sapi. v. vidētes tur-
 babūtur timore horribili 7 mirabūtur et subitatōe inspera-
 te salutis gemētes pze angustia spiritus intra se penitē-
 tiam agentes et dicēt de bonis qui erunt cū dño: hi sunt
 quos aliquādo habuimus in derisu 2c. sz nos errauimus

h iii

a via veritatis et vias difficiles ambulavimus 2^a. vñ verū
suis meditatioibus. quis putas tūc erit meror: quis luctus:
que tristitia: cū sepabūt^r impii a cōsortio iustorū 7 a visi-
one dei 7 traditi in ptāte demonū ibūt cū impiis in ignē
eternū et ibi erūt sine fine in luctu et geitu. ideoq; egre-
di debet aīa peccatrix de āgustia peccati dū poteit. **I**tem
sidon interpretat^r venatio et venatio diaboli peccator ē.
qz diabolus venat^r peccatores et aīas peccatorū. vñ tren.
iii. venatōe ceperūt me q̄si auē. vñ diabolus venator aīarū
est et habz plura istrumēta quibus venat^r aīas pctōrū.

Istrumēta quibus venat^r diabolus hoīes. **I**tem
habet canes et cornua et vēstē pallidaz et rethia et
decipulā et laqueos. canes diaboli sunt detractores. vñ d-
mat. Nolite sanctū dare canibus et eccle. xix. sagitta in-
fixa femori canis ē sicut verbū in ore stulti. i. detractores
qz sicut canis nō requiescit donec reūerit sagittā de fe-
more: nec stultus detractor quiesce pōt donec verbū mā-
lū (qđ audierit de pximo suo) aliis retulerit. isti similes
sūt canibz qui morāt^r semp in macello. qz semp ifidiāt sā-
guini. et ipsi detractores sic et canes sanguinolēta habēt
labia vñ puer. i. ifidiāt^r sanguini. vere detractores sūt ca-
nes diaboli pditores qz semp mordent hoīes in oculo: et
nō solū canes: imo serpētes sunt pditores mordētes hoīes
in oculo et in silētio. vñ eccl. ix. si mordeat serpēs in silē-
tio: nil eo minus habet qui oculte detrahīt. **I**tem cornua
eius sunt adulatorēs laudātes hoīes corā ipsis vel corā
diaboli possunt dici predicatorēs trufas 7 fabulas predi-
cātes et blādiētes in predicatioibus suis 7 qzentes ab hoī-
bus gloriā 7 adulatōes. et tales predicatōes siue predica-
tores lactāt hoīes lacte adulatōis. vñ puer. i. fili si te la-
ctauerūt pctōres ne aquiescas eis qz sic dicitur isa. iii. po-
pule meus qui te dicūt beatū ipi te decipiūt. certe sic di-
cit btūs aug. hec ē magna ira dñi vt desit correctō 7 adlit
adulatō. 7 iō dic eccl. vii. melius ē a sapiēte corrigi: q̄ stul-
torū adulatōe decipi. de istis cornibz dicit dñs in psal. cor-
nua pctōis cōfringā. i. adulatorēs et malos predicatorēs

et exaltabūt cornua iusti in gloria scz boni predicatores.

Terciu instrumentū est vestis pallida qua induit^r ne per-
piat^r ab aīalibz siluestribus vestis palida qua induit^r oya
bolus in mēbris suis est ypocrisis qua vena^r ypocrisis tri-
stes qui extermināt facies suas vt videāt^r ab hominibus
ieiunātes. vt habet^r mat. v. de istis dicit dñs mat. vi. attē-
dite a falsis pphetis qui veniūt ad vos in vestimētis ouī-
um: intrinsecus aut sunt lupi rapaces. **I**sti ypocrite induiti
sunt veste pallida vel pegrina. **Q**uartū instrumentū ē re-
the. rethia diaboli sunt mali prelati p quorū malū exēplū
venat^r laicos diabolus. **vñ** osee. v. dicit^r. audite zc. de ma-
lis prelatis. laqueus facti estis speculationis sicut rethe
expāsum ante mōtē thabor. **Q**uintū ē decipula et laqi.
decipula et laquei diaboli sunt male z fatue mulieres. ec-
cle. vii. inueni mulierē amariorē morte: q laqus venatorū
est. lagenator eius et vincula manus eius. puer. vii. dī q
irretiuūt eū scz iuuenē multis sermonibus zc. et iere. v. in-
uēti sunt impiī in populo meo insidiātes scz demones qua-
si aucupes laqueos ponētes z pedicas ad capiēdos viros.
sicut decipula ē plena auibz: sic domus eorū plena ē dolo.
Isti insidiātes z aucupes et venatores sunt demones. laqi
eorū et decipule et pedice sunt male mulieres z fatue q in
apparatibz suis et deceptōibz capiūt hoīes et decipiūt.
de omnibz istis. pctis dz qlibet aīa peccatrix egredi. et hō
est quod clamat dñs ysa. li. exite: pollutum nolite tāgere
scz peccatū. sz aīa q egredit^r de peccato ē mulier q egre-
dit^r de tyro z sydone quod est egredi de peccato. sz de pec-
cato nō solū sufficit egredi: sz de finibz tyri et sydonis. i.
de circūstātiis peccati et de occasionibz peccati et de cō-
sortio malorū viroz et mulierū z de supfluitate ciborū et po-
tuū z hoc est quod dixerūt angeli loth. gen. xix. f. q egre-
deret^r de ciuitate sodomie et gomorre et cōsortio sodomita-
rū: et cū egressus esset dixerūt. noli respicere post tergū tu-
um: nec stes in omnē locū ēca regionē: sz in mōte saluū te
fac. **S**ed notādū ē q ista mulier dicit^r chananea qz cha-
nanea interpretatur cōmutata. et qlibet aīa postq egres-

b iiii

sa est de peccato et de finibus peccati ipsa dz esse cōmu-
tata de statu culpe ad statū grē et de malo in bonū et de
viciis i virtutes et de virtute in virtutē: donec videat de
um droz i syon. Ista mutatio ē dextere excelsi. vere ista dz
esse mutata in lingua: vt malus sermo nō exeat de ore suo
vñ aposto. ephe. iiii. omnis malus sermo nō pcedat de ore
vestro: sz si quis bonus ē ad edificatōnē zc. et non solū de-
bet habere linguā mutatā: sed oēs sensus. et hoc est qd di-
cit ysa. xix. erūt quinqz ciuitates loquētes lingua chana-
nea. Iste quiqz ciuitates sūt quiqz sensus. vñs auditus
odoratus gustus et tactus: qui debēt loqui chanaanē lin-
gua id est cōmutata. qz debēt esse cōmutati de malo in bo-
nū et de bono in melius. sed sicut dicit hiero. oculus lasci-
uiēs auris puriēs: olfact⁹ seruiēs: gustus saporib⁹ gau-
dens: tactus imūds lingua loquit⁹ egyptiaca. z tūc sūt
sic ille quiqz ciuitates egyptioz de quibz hēt. i. re. v. sed
qn sūt bene cōmutati: tūc sūt sicut quiqz fratres beniamī
de quibz hēt. gen. xli. z quiqz talēta bono seruo. mat. xxv
Preterea dicitur ista mulier sirophenisā: qd interpreta-
tur profūde cōuersa. et sicut pfūde peccauit aīma: ita p-
funde debet cōueri ad dominū. vnde. ysa. xxxi. conuertī
mini ad dñm per penitentiā sicut per profundā recessistis
culpā. **S**ed sciēd est q in hoc q mulier ista dicit⁹ egres-
sa: potest notari status incipientiū. in hoc q dz chanaanē
status pficientiū. in hoc q dicit⁹ sirophenisā: status pfe-
ctoꝝ. **S**ecundū est videre q est ista filia que a demonio
vexatur. Ista filia pōt dici cōsciētia cōsistens in peccato
mortalī: q nūq pōt esse in pace. vñ isa. liiii. nō ē pax. idem
lvii. cor impiū. quasi mare feruēs qd quiescere nō pōt. cer-
te filia ista vexat⁹ per diuersa genera vexationum: qz tot
ernut vexatōes demonioꝝ quoz sunt genera peccōꝝ.

Quomodo liberat⁹ filia a peccato.

Terciū est videre quomō filia ista a demonio liberat⁹.
Et sciēd est q ppter tria q facit mater eius. sc. ppter fi-
dei cōstantiā ppter precū z clamoris instantiā z ppter hu-
militatē eximiā. In istis tribz cōmendatur ista. **P**rimo

a fidei cōstantia. vnde dicit christus. mulier: magna est fides tua: fiat tibi sicut vis ut filia tua a demonio liberetur et curetur. sequitur. et sanata est filia eius in illa hora. Item commendatur in clamoris et precum instantia quādo clamant dices. miserere mei fili dauid: filia mea a demonio vexatur ecce cognoscit infirmitatē suam et dicūt apostoli. dimitte eā: quia clamat post nos. vnde sicut dicitur. tediosus vincit. **T**erū cōmendatur ab humilitate eximia quando dicit. nam et catelli edunt de micis rē. ecce humilitas maxima: nam catellum se appellauit. similiter qui vult q̄ filia id est conscientia sua a demonio liberetur oportet q̄ faciat ista tria.

Liberatur anima peccatrix a deo ppter tria.

Primum est quia debet habere magnam fidem et veram quia sicut dicit aposto. hebre. xi. sine fide impossibile est placere deo rē. et math. xvii. dicitur q̄ iesus curauit quedam puerum a demonio quem non potuerunt curare discipuli eius. vnde dicitur ibi q̄ discipuli accesserunt ad eum et dixerunt quare non potuimus curare eum. dixit illis iesus. propter incredulitatem vestram. Amen dico vobis: si habueritis fidem sicut granum sinapis et dixeritis monti huic id est diabolo transi hinc et transibit.

Clamor triplex ad deum.

Secundum est q̄ debet instanter ad eū clamare triplicē. clamorem cōfessionis: clamorem gratiarum actionis. **P**rius debet esse ad modum mulieris parturiētis que clamat ex dolore quem habet. ita qui vult liberari a peccato debet clamare clamorem confessionis. et debet esse iste clamor ex dolore cordis quem debet hēre peccator de peccō suo. de isto clamore dicitur isa. xvi. sicut que concepit cū appropinquauerit ad partū dolens clamabit in dolorib⁹ suis sicut pturiēs: sic facti sum⁹. **S**ecūds clamor debz eē deuote orōis. de isto clamore dicit psal. dñe exaudi orōnē meā:

et clamor meus ad te veniat. Istum clamorem debet quilibet clamare et quasi incessanter. unde aposto. i. ad the. v. sine intermissione orate. Tercius debet esse gratiarum actionis et de bonis a deo sibi collatis. de isto clamore habetur math. xxi. de pueris hebreorum. unde dicitur ibi. turbe que precedebant et que sequebantur clamabant dicentes. osanna filio dauid: benedictus qui venit in nomine domini. Per istum triplicem clamorem liberatur peccator a vexatione dyaboli. ideo dicit psal. clamabo ad dominum altissimum qui benefecit michi. misit de celo et liberauit me scilicet a potestate dyaboli et dedit obprobrium conculcantes me.

Humilitas est bona propter tria. Tercium est quia debet habere humilitatem in se. eximiam et hoc propter tria. Primum est quia per humilitatem liberatur a vexatione dyaboli. psal. humiliatus sum et liberauit me. Secundum est quia humilitas facit habere gratiam dei. unde iaco. iiii. deus superbis resistit: humilibus autem dat gratiam. Tercium est quia facit in fine habere gloriam regni eterni. unde proucr. xxix. humilem spiritu suscipiet gloria. et luce. xiiii. qui se humiliat exaltabitur in eterna gloria. Illam gloriam concedat nobis ihesus christus Amen.

Dominica tertia in quadragesima. sermo vicesimus.

Rat ihesus eiciens demonium et illud erat mulierum et cum eiecisset demonium locutus est mulier et admirentur sunt turbe. lu. xi. legimus multoties dominum eiecisse demonium.

Eiecit dominus diabolum multoties. Primo eiecit eum de celo propter superbiam. et ezech. xxviii. dicitur. cherub peccasti et ideo eieci te. Secundo eiecit eum de mundo per suam gloriosam passionem. unde io. xii. dicitur nunc princeps mundi huius eietur foras. Tercio eiecit eum de corporibus obsessorum. ut habetur hic.

per miraculorū operationem. **Q**uarto eiecit eum vel ei-
cit de animabus peccantibus. et hoc per spiritus sancti g-
tiam et virtutem. vnde hic dicit. in digito dei eicio demo-
nia id est in virtute spiritus sancti. vnde istud miraculum
quod fecit deus in corporibus obessorū facit quotidie in a-
nimabus peccatorum. dicit ergo erat iesus eiciens demo-
niū. **I**n istis verbis ad presens possumus tria considera-
re. **P**rimū est quid per istum demoniacum quem domi-
nus a demonio liberauit significatur et quid sit illud de-
monium quo homo cecus et mutus efficitur. **S**ecundū
est quomodo illud demoniū ab eo eicitur et que verba de-
beat loqui ille postq̃ a demonio liberat⁹. **T**erciū est vi-
dere que sunt ille turbe que ex hoc admirantur. **P**rimū nō
tatur cū dicitur. erat iesus eiciens demoniū. **S**ecundū:
cum dicitur et cū eiecisset demoniū locutus est mutus.
Tercium cū dicitur. admirate sunt turbe.

Peccator assimilatur demoniaco ppter quatuor
Primū ergo ē videre quid per istū demoniacū significa-
tur. **P**er istū demoniacū quilibz peccator significat⁹. et hō p-
pter q̃tuor. **P**rimū ē qz demoniacus nō sentit. p̃ptiā in-
firmitatē. ita pctōr existēs in pctō mortali cū sit ifirmus
maxia ifirmitate q̃ est ad mortē eternā et maxie tūc quā-
do obstinatus ē. qz tūc habet cor lapideū vñ isa. xlviii. sci-
ni enī qz durus es tu ⁊ nervus ferreus cervix tua ⁊ frōs
tua erea. **I**stud dicit de populo israhel qñ obstinatus erat. i
pctō suo. et ezech. iii. omis domus israhel attrita fronte ⁊
duro corde. ita pctōres postq̃ obstinati sunt in pctis suis
attriti frōte sunt ⁊ duro corde. vnde ipsi sunt qui habent
quasi cor lapideū et ideo nō possunt sentire ifirmitatē suā
sicut demoniaci. sed dominus dicit ezechielis. xxviii. au-
feram a vobis cor lapideum et dabo vobis cor carneum et
molle et sensibile. **S**ecundum est quia non timet vere-
cundiam nec derisionem populi. similiter nec peccator et
istud manifestissimū est in istis mulieribus fatuis. qz mu-
lieres que sunt caste et virgines mirabiliter verecūde sūt
sed postq̃ ceperūt peccare ⁊ esse fatue nullā verecundiā

nec derisionē timēt. vñ dicitur iere. iiii. de aīa peccatrice.
in via sedebas expectans eos quasi latro in solitudine et
polluisti terrā in fornicationibz tuis. frons meretricis fa-
cta est tibi noluisti erubescere. **Tercū** est qz cū stultus
sit: reputat se sapientē. vñ demoniacus stultissimus ē. qz
eos qui custodiūt eū et castigāt mordet dentibus. **Pre-**
terea ipse gaudet et ridet de malis operibus suis de qui-
bus flere deberet: ita quilibz peccōr cū sit stultissimus re-
putat se sapientē. qz quicquid facit videtur sibi bonū et q
totū bonū facit. vñ iere. iiii. sapiētes sūt vt mala faciant:
bene aut facere nescierūt. vere ipsi sūt demoniaci: qz illos
qui se arguūt et castigāt odio habēt: et mordent dētibz de-
tractōis in occulto sic serpētes. vñ e cle. ix. si mordet ser-
pens ī silētio nichil eo min⁹ habz q̄ qui detrahāt occulte.
Preterea ipsi gaudēt de eo de q̄ deberent flere. s. de ma-
lis opibz suis. vñ puer. iiii. gaudēt cū malefecerit et exul-
tāt in rebz suis pessimis. **Quartū** est ppter garrulita-
tē et īstabilitatē. ita peccōr garrulus ē et īstabilis. qz mō va-
dit ad tabernas: mō ad choreas: mō ē in spectaculis: modo
huc mō illuc. vñ tren. i. peccatū peccauit hierusalē: ppter
ea īstabilis facta ē. et puer. vii. dī de muliere fatua: quia
garrula est et quietis impatiens: nec valet cōsistere ī do-
mo pedibus suis: nūc foris: nunc in plateis. per istū demo-
niacū ḡ quilibet peccatōr significat⁹ et per illud demoni-
nū quodlibet peccatū mortale.

Demoniū quadruplex faciēs hoīem mutū.
Sed sciend⁹ q̄ quadruplex ē demoniū qd facit peccato-
rem mutū et cecū oculis. **Primū** est inuidie. **Isto** occupa-
tus fuit saul. vt habet⁹. i. re. xv. vbi spiritus domini reces-
sit a saul et exagitabat eū spiritus nequā. illud demoniū
est inuidie qd facit hoīem mutū. qz nūq̄ inuidus pōt bonū
dicere de aliis. similiter facit cū cecū: qz inuidus non pōt
bene respicere illū rectis oculis cui inuidet: quādo aliqd
bonum facit. et illud manifestum est. i. re. xviii. vbi mulie-
res dicebant q̄ dauid percussit decē milia et saul mille q̄
rectis oculis saul dauid n̄ respiciebat a die illa et deinceps

Secūdu demoniū est accidie et illud figurari potest per demoniū quo occupata fuit illa mulier que habebat spiritū infirmitatis decem et octo annis et erat inclinata nec poterat sursum respicere. vt habet lu. xiii. 7 dicit ibi chris- tus iudeis qui dicebant q nō debebat infirmitates cura- re in die sabbati. ipocrite nonne vnusquisq vestrū sabba- to soluit bouem aut asinum et vadit ad aquare: hanc filiā abrahe quam aligauit sathanas decem et octo annis non ne oportuit solui? Illud demonium est demonium accidie quod facit hominē curuū nec permittit eū ad aliquod o- pus bonū faciendū surgere. **T**ercium est simonie vel cu- piditatis et auaricie. isto occupatus fuit ananias et vxor eius. quoniam vnā partem agri de precio sui quē vēdide- rant retinuerunt. vt habetur actuū. v. similiter isto demo- ne repletus fuit simon magus qui volebat emere spiritū sanctum de pecunia a beato petro: vt posset eum vendere cū vellet. vt habetur actuū viii. pecunia tua tecū sit in p- ditionem. **Q**uartum est immūdicie et luxurie. vnde zacha. xii. auferā a vobis spiritum immūdum et prophetas. et in isto euangelio dicitur. cum exierit spiritus immū- dus ab homine. s. per penitentiam et per spiritus sancti g- tiam: ambulat per loca inaquosa querens requiem et nō inuenit rē. loca inaquosa sunt loca casta et sobria ab omni humore carnalis concupiscentie siccata. ibi querit requi- em si quo modo valeat inuenire vel intrare. et quoniam nō inuenit ibi requiem dicit. reuertar in domū meā vnde exi- ui primo in animā a qua per penitentiā electus fui. vñ isa. xxviii. per viā qua venit senacherim per eā redit: vt cum- venerit inuenit eā scopis mūdātā. s. per penitentiā tūc va- dit et assumit secū septē alios spūs nequiores se. et igres- si habitāt ibi. **S**i septē spūs pnt dici fornicatio adulteriū stuprū incestus peccatū cōtra naturā mollicies vestimen- tor et curiositas bonor cibarioy. qz ista duo libēter qzunt luxurios. **S**is septē demoniis occupati fuerūt septē viri vel mariti sarre filie raguelis quos demoniū et libido lu- xuriose occidit. vt hēt 1 bob. iiii. **E**t septē spiritus neqiores

possunt dici septē simulatiōes ypocrisis q̄ sunt nequiores
ap̄tis viciis. qz sicut dicit augu. simulata equitas non est
equitas: s; duplex iniquitas. **Item** simulatiōes septē quas
dñs vocat nequiores manifestis viciis et quibz dyabolus
sub mēta fide specie bonitatis illaq̄at impudētes sunt
simulatio sapientie: simulatio consilii siue prudētie: simu-
latio fortitudinis siue patiētie: simulatio sciētie siue pie-
tatis: simulatio timoris siue humilitatis. **Item** septē simu-
latiōes sunt cōtra septē dona spūs sancti. has oēs simulatio-
nes facit peccatū ypocrisis. et ideo maledictionē eternam
ypocrisis p̄mittit dñs. mat. xxiii. ve vobis hypocrite 2c. et
illud quadruplex demoniū inuidie: accidie 2c. facit pecca-
torē obsessum aliquo istoz demonioz spūaliter cecū et mu-
tū. vere facit ipsum cecū oculis cordis. qz bñ cecus est qui
potius eligit viā curuā q̄ rectā et mūdā et viā p̄culosam
q̄ securā. ita faciūt inuidi: accidiosi: auari: cupidi et luxu-
rii. qz viā eūdi ad paradysum derelinquūt et viam q̄ du-
cit eos ad infernū eligūt. vñ psal. bra illoz tenebre et lubi-
cū et angelus. i. dyabolus p̄sequē eos. vñ ipsi bñ p̄nt di-
cere illud sapi. v. errauimus a via veritatis lumē iusticie
nō luxit nobis: lassati sumus in via iniquitatis et p̄ditio.
Preterea ipsi currūt vbi nesciūt. qz sicut sapi. ii. dicitur
excecauit eos malicia eoz.

Item dyabolus facit hominē mutū a quattuor.
Item facit eū dyabolus mutum a quatuor. **Primū** est a
peccati cōfessiōe: qz qñ p̄curauit dyabolus q̄ aliquis fece-
rat aliquod peccatū turpe: obstruit postea os eius ne cōfi-
teat̄ illud. vñ demones faciūt sicut latrones vel hostes.
ipsi latrones vel hostes qñ aliquē capiūt vertūt ei capu-
tiū: ne possit eos videre et ponūt aliquē nodū in ore eius
ne possit loqui. ita dyabolus facit qñ capit aliquē pecca-
torē excecat eū oculis cordis et ponit duos nodos in ore
ipsius ne possit peccatū suū cōfiteri. duo nodi sunt timor
prelati et sacerdotis sui et pudor peccati. s; certe sicut dicitur
prover. xxi. qui abscondit scelera sua propter timorem
vel pudorem non dirigetur in viam salutis eterne. et hoc

64
pōt figurari per mutū illū de quo dicit^r mat. ix. magister
attuli ad te filiū meū habētē spiritū mutū 2c. et per illū
de quo dicit^r mat. vii. adducūt ei surdū et mutū 2c. ad de
um adducit^r pctōr p contritōnē: sed tūc locutio ei reddit^r
bñ dñs cōfiteđi dat ei gratiā. mutus nō debz esse ad hoc:
sed dz remouere illos duos nodos ab ore suo quibz eū di-
abolus inodauit. s. pudorē peccati et timorē sacerdotis et
hoc ē qđ dicit spūsanctus eccle. v. non cōfundaris dicere
verū p aia tua. et postea dicit. nec accipias faciez contra
faciē tuā. s. erubescēdo et timēdo sacerdotē tuū. **Secūđ**
est ab oratione et grā actōe. qz sicut dicit^r eccle. xv. non
est speciosa laus in ore peccatoris. ad hoc fuit mutus za-
charias pater iohānis baptiste a dño nō a diabolo. eo qđ
credidit angelo. et hoc vsq; ad tēpus illud in quo natus ē
iobēs vt hētur lu. i. similiter ad hoc multi sūt muti donec
iobēs. i. grā dei in cordibus eorū nascatur. **Tercium** est
a predicatōe et pximorū edificatōe. vt prelatos et predica-
tores multos. qz plectit ranūculā in ore eorū. dicitur enī qđ
ranūcula plecta in ore canis nō sinit eū latrare: qz semp
ipsa nitit^r exire et ipse vult eā semper deglutire. hec sūt
dona et munera et bonā cōuinia que semper ad linguā re-
deūt et nō pmittūt eis dicere veritatez plane. vñ de istis
dicit^r psa. lvi. speculatores eius ceci sunt omēs nescierūt
vniuersi canes muti nō valētes latrare. **Preterea** cōsci-
encia pcti pprii multos facit obmutescere a predicatōe.
vñ eze. xviii. dicit dñs. scies qz ego dñs vt recorderis 7 cō-
fudaris 7 nō sit ibi vltra aperire. s. pze confusione tua. et
tren. iiii. dicit^r cōclūit bias meas lapidibz quadris. i. pec-
catis ozis cordis et operis 7 cōsuetudinis. ab hō. s. a predi-
catōe mutus fuit ysaias. s. ipse dixit. ve michi: qz tacui.
isa. v. **Quartū** ē a bonorū primorū suorū cōmēdatōe. ad hō
pōt referri illd qđ dz in psal. obmutui 7 humiliatus sū 7
silui a bonis: et iō dolor meus renouatus ē. certe multos
adhuc obmutescit diabolus. vñ de istis iactat se 7 deridet
pctōres. isa. xlviii. vniuersā terrā cōgregaui et nō fuit qui
moueret linguā et aperiret os. ab istis quat^r multi sunt

muti. vñ dolendū est. sz ipsi vere nō sūt muti ad mēdaciā
et cātilenas diaboli cantādas et inbonesta verba loquē-
da et ad mala de primis suis narrāda. isti habēt labia do-
losa et diabolu garrulu sub lingua sua qui facit eis loqui
talia. sz tales in fine ducūtur cū diabolo patre eorū in ifer-
nū et ibi faciet labia eorū muta. vñ psal. erubescāt et dedur-
cantur infernū: muta fiant labia dolosa.

Ecicit^r diabolus iiii^o modis a corde pccōis.

Scōm est videre quo^o istud quadzuplex demoniū ab
hoīne eicit^r. **E**t notandū est q^d quattuor modis eicit^r per
quattuor cōtraria. qz sic dicit augu. cōtraria cōtrariis cu-
rātur. vt calida frigidis. **D**emoniū inuidie dz eici per ca-
ritatē: qz demoniū inuidie facit hoīnē dolere de bonis alio-
rū 7 gaudere de malis illoz: et caritas (sicut dicit aposto-
lus ro. xii) facit gaudere cū gaudētibus 7 flere cū flētibz.
et. i. corin. xiii. dicit q^d caritas nō gaudet super iniquitate:
cōgaudet equitati. **I**te demoniū accidie dz eici per bo-
nā et cōtinuā opatōnē. vñ dicit hiero. semp bonū op^d faci-
to: vt diabolus semper inueniat te occupatū. et certe fugi-
et a te diabolus. **S**imiliter demoniū cupiditatis 7 aua-
ricie debz eici per elemosinaz largitionē. vñ tho. iiii. libe-
rat ab omī peccato elemosina et a morte et nō permittit a-
nimas ire in tenebris. **P**reterea demoniū luxurie debet
eici per ieiuniū et orōnē. vñ mat. ix. dicit^r q^d b^o genus de-
moniū nō eicit^r nisi in ieiunio et oratōe. **I**te possum⁹ di-
cere q^d quadzuplex demoniū eicit^r per dominice passionis
recordatōnē. vñ tho. vi. dixit āgelus filio thobie. cordis pi-
scis particulā si super carbones ponas: sumus eius oē ge-
nus demoniū exterminat. piscis assū christo passio i cruce
ex fernoze caritatis qua dilexit nos assimilatur. fum⁹ pi-
scis assū est recordatio dñice passionis qua exterminat^r om-
ne genus demoniū. **T**ercio mō eicit^r demoniū qdzuplici-
ter p verā et itegrā et lachrimosā cōfessionē. vñ hiero. re-
uela pditionē et fugiet a te cōfusus inimicus. s. diabolus
sed qñ eicitur demoniū per verā cōfessionē tūc per grati-
am dei q^d data ē homini loquit^r mutus 7 tūc adimpletur

quod dicitur ysa. xxb. aperta erit lingua mutorum: quia scisse sunt aque in deserto. i. gratia lacrimarum. Preterea videndum est quid debeat loqui ille qui fuerat mutus postquam curatus a demonio.

¶ Quinq[ue] verba debet loqui qui prius fuerat mutus.

Et notandum est quod quinq[ue] verba. scilicet verba vere confessionis: verba deuote orationis: verba gratiarum actionis de bonis a deo collatis et verba exhortationis et edificationis et verba consolationis. hec sunt quinq[ue] verba de quibus dicit apostolus. i. cor. xiiii.

In ecclesia volo meo sensu loqui quinq[ue] verba. sed ista verba non potest homo a se nec per se loqui: nisi filius dei qui est vera sapientia dei patris aperiat os eius. unde sapi. x. sapientia aperuit os mutorum et linguas infantium facit disertas. **¶** Tercium est videre quod sunt ille turbe que ex hoc admirantur quod mutus loquebatur. **¶** Ille turbe possunt dici demones mali homines peccatores: boni homines penitentes et angeli nos custodientes. demones admirantur de eiectione eorum et subita conversione peccatorum ad deum et ex hoc dolent et tristantur et ex admiratione dicunt illis mat. viii. quid nobis et tibi iesu fili dauid: cur venisti huc ante tempus: torquere nos? **¶** Ille mali admirantur et ex hoc sepe ad penitentiam faciendam conuertuntur. **¶** Ille et ipsi boni angeli ex hoc admirantur et de conversione peccatorum ad deum exultant et letantur. unde lu. xv. dominus iesus dicit. gaudium erit angelis dei super uno peccatore penitentiam agentem. agamus ergo penitentiam ut faciamus demones tristes et peccatores conuertantur et angelos gaudentes et ut in fine possimus cum ipsis gaudere et habitare in regno celorum. gaudeamus: quia dicit dominus mat. vi. penitentiam agite: appropinquabit vobis regnum celorum. **¶** Illud regnum concedat nobis christus. Amen.

¶ Dominica quarta in quadagesima. sermo xxi.

Est puer unus hic qui habet quinq[ue] panes ordei: et eos et duos pisces. io. vi. In isto euangelio tria possumus considerare.

Primum est quid per puerum istum significat. **¶** Secundum quid significet quinq[ue] panes ordei et duo pisces quibus quinq[ue] milia hominum reficiuntur. **¶** Tercium est quid significet duodecim cophini fragmentorum quod ex quinq[ue] panibus et duobus piscibus colliguntur.

(ii)

Sermo
xxi

Puer dicitur christus ppter tria.

Puer iste primo pōt dici christus. et bñ dñ puer christus ppter tria. **P**rimū est ppter vite puritatē. vñ ille solus pōt dicere illd puer. xx. puer suz: a pctō mūdū ē cor meū. vñ ysa. liii. qui peccatū nō fecit: nec inuētus ē dolus in ore eius. de isto puero dicit deus pater mat. xii. ecce puer meus quez elegi: dilectus meū in quo michi bñ cōplacuit aīe mee. et de isto puero cātat ecclesia in die sue natiuitatis. puer natus est nobis et fi. da. ē no. ysa. ix. **S**cđm est ppter eius veritatē. qz puer verax ē. et ipse christus verax fuit semper. vñ mat. xxiii. dicūt pharisei. magister sci mus qz verax es qz viā dei ī veritate doces. de ipē verax fuit. qz semper ipē ē et fuit veritas. io. xiiii. dicit ipsemet de seipso. ego sum via veritas et vita. vñ psal. veritas de terra orta ē s. de beata virgine. **T**erciuū ē ppter benignitatē. qz puer ita benignus ē q cito iniurias sibi illatas remittit. ita fuit iesus benignus. qz cito iniurias sibi illatas a iudeis eis remisit et p eis orauit. vñ lu. xlii. pater ignosce eis: qz nesciūt quid faciūt. **P**reterea ita benignus ē q ita cito et p mīmo placat pccōribus: et eos tācito ad pñiam recipit. vt pz in magdalena. lu. vii. et in filio pdigo. luce. xv. et in latrone qui suspensus fuit. lu. xxiii. puer gō iste iesus ē et habet quīq panes ordeaceos.

De quinq panibus.

Quinq panes isti pñt dici quīq vulnera eius de quibz optime reficiūt amatores eius. s. penitētes. hi spūaliter pñt dici quīq lapides quos dauid de torrēte potionis accepit et misit in perā corporis sui et sic deuicit goliā. diabolū. mō in ista media quadragesima hora ē cōdendi veris penitētibus et vere christū diligētibus. **D** panibz. qz mō ē quasi meridies. iuxta illud cō mīchi ubi pascas ubi cubas in meridie. **D**uc sunt dici btā virgo et latro qui a dextris eius ponus iū it. **I**sti duo ex fide in oībz prestiterūt. **D**uodecim cophi. ni. fragmētoz pñt dici duodeci articuli fidei christiane et duodecim apostoli qui pēdicauerūt fidē christi per totus

mundū. moraliter p istū puerū significat^r quilibet iustus
 qui d^z esse sicut puer ppter tria predicta sc^z propter rite
 puritatē: ppter veritatē z benignitatē. de istis qre in illo
 sermone. Puer ihūs crescebat zc. **I**ste puer d^z esse quili
 bet iustus. et h^o ppter septē pphetas alias a predictis
Prima ē ppter castitatē. puer cast⁹ ē et nō sentit mortē
 carnis: ita quilibet iustus d^z esse puer z hēre castitatē qz
 sicut bt⁹ grego. castitas facit appropinquare deo: g^o lu
 xuria facit elōgare a deo. et apost. hebre. xii. pacē sequimī
 cū omnibus et sanctimonīā: sine qua nemo videbit deum.
Secūda ē ppter hūilitatē. puer humilis ē: libēter sedet
 in pulvere et in cinere: ita quilibet iustus d^z esse hūilis
 et habere hūilitatē. īz qui vult hēre humilitatē d^z sedere
 in pulvere z in cinere. quod bñ facit qui cōsiderat suā fra
 gilitatē et mortē. hoc bñ faciebat abrahā qui dicebat gen.
 xlii. loquar ad dñm meū cū sim pulvis et cinis. In pulve
 re notat^r cōsideratio fragilitatis: in cinere memoria mor
 tis. qui g^o vult verā hūilitatē hēre ipse d^z sedere in cine
 re z memoriā mortis habere. et maxie in pulvere p cōside
 rationē sue fragilitatis. et ideo ysa. lvi. dicit^r. descende:
 sede in pulvere filia babilonis. i. o aīa supba filia confusio
 nis eterne p supbiā descēde. i. humilia te et sede in pulve
 re. i. cōsidera fragilitatē tuā: si vis bñ humiliari. **T**ercia
 est ppter mutuā caritatem: qz pueri mutuo se diligūt. in
 hoc notat^r mutua caritas. bñ eccle. xlii. omne animal dili
 git sibi simile. et quilibet iustus z bonus christianus dñt hē
 re inter se mutuā caritatē. rñ. i. pe. iiii. estote prudētes et
 vigilate et mutuā caritatē habēt es. qz sicut dicit beatus
 augu. vita nostra dilectō ē: odiū mortis zc. et sequit^r. nichil
 deo specialius virtute dilectionis. bñ apost. col. iiii. super
 oīa caritatē habete. quod est vinculū dilectōis. **Q**uar
 tū est ppter largitatē. puer est largus. puer vero libēter
 dat de pane suo sociis suis et etiā canib⁹: et quilibet iu
 stus bñ qz pōt debet esse largus in elemosinarū largitōe.
 unde tho. iiii. si multum tibi est: habundāter tribue. si exi
 guum: illud libēter impartiri stude. et subiūgit postea ra

i ii

tionē: dicēs q̄ elemosina liberat a peccato ⁊ nō permittit
glas ire in tenebras. et puer. xxi. victoriā et honorē acqui
rit qui dat munera. certe si pueri libēter dāt de pane su
o aliis christianis. et maxime christi paupibus. tales faci
ūt thesaurū i celo: qđ nō pnt amittere. vñ mat. v. thesauri
late vobis thesauros in celo quos nec erugo nec tinea de
mollit. **Q**uarta ē ppter obediētiā. qz puer libēter ⁊ sta
tim obedit parētib⁹ suis. i hō notat⁹ vera obediētia. sicut
quilibet iustus dī libēter ⁊ statim obedire supiorib⁹ suis
et talis vere ē obediēs. vñ bñ et vere obediēs mādātū non
pcrastinat: s; parat aures auditui pedes itineri et man⁹
operi et se totū intrare cogit: vt peragat mādātū imperā
tis. et aposto. hebre. xiii. obedite prepositis vestris zc. ⁊. i.
pe. i. sperate in eā q̄ vobis offertur gratiā in reuelatione
christi iesu q̄ filii obediētie. **S**exta ē ppter patris cōfi
dētiā. puer enī nō cōfidit in se: sed in patre suo ⁊ ad patrē
reporat omnē clamorē: ita quilibz iustus solū deo dī cō
fidere. psal. bonū est cōfidere in dño. et iere. xviii. maledi
ctus qui cōfidit in homine: ⁊ bñdictus qui cōfidit in deo
Septima est ppter hilaritatē. puer hilari⁹ est semper ⁊
quilibz iustus debet esse hilari⁹ semper in oib⁹ operib⁹
suis bonis. vñ eccle. xxviii. diuitis et pauperis cor bonum
in omni tpē vultus hilari⁹. et puer. xvii. animus gaudēs
facit etatē floridā corde. sicut dī lu. ix. quicunq; paupere
istū suscepit i noīe meo: ille me recipit. et isa. xi. scđm a
liā trāslatōnē dicitur. ecce puer meus saluabit⁹ ⁊ eleuabi
tur ⁊ sublimis erit valde. et lu. xviii. sinite paruulos ven
ire ad me: taliū enim est regnum celoz. quicunq; regnū dei
vt puer nō receperit: nō intrabit in illud.

Aterū de quinq; panibus.

Secūdū est videre quid significēt isti quinq; panes et
duo pisces quib⁹ quinq; milia hoīnū reficiūtur. **P**rimus
panis pōt dici panis sacre scripture. vñ mat. iiii. nō ex so
lo pane viuit hō. bñ dicit. non ex solo pane zc. qz vir habet
duas naturas. s. naturā corpis et aīe. qz sic natura corpo

ris nō posset diu stare nisi nutriveret^r pāne materiali & ali
 is cibariis: ita nec ipā aīa possz diu stare in bono statu ni
 si sustentaret^r alī cibo spūali: qđ verbū dicit^r. **Iste panis ē**
 ordeaceus. i. durus et austerus. maxime peccatoribz & di
 uitibz **lu. vi. ve vobis diuitibz** qui habetis cōsolatōnē ve
 strā. et **lu. xiii. nisi penitētiā** habueritis: peribitis. sed iste
 panis sanus est et dulcis. et cōfortās penitētes. unde eze
 xviii. si impius egerit penitētiā de oibz peccatis suis qđ o
 peratus ē: vita viuet et nō moriet^r. et mat. iii. agite peni
 tentiā: appropinquabit vobis regnū celoz. de isto pane dī
 cit p̄elatis & curatis. date illis. s. subditis vestris mādu
 care. s. sicut dī fren. iiii. paruuli petierūt panē et nō erat
 qui frangeret eis. **Secūdu** est operū iusticie. opera iu
 sticie sunt declinare a malo et facere bonū et unicuiqz qđ
 suū ē reddere. **Iste panis ē panis vite. vñ eccle. x. cibauit**
 illū pane vite et intellectus zc. et mat. v. beati qui esuriūt
 et sitiūt iusticiā: quoniā ipsi saturabūt^r in gloria eterna.
Terciū est laboris & p̄ie. vñ gen. iii. in sudore vult^r tui
 vesceris pane tuo. et. iii. re. xix. vbi dicit dñs helie. surge
 comede. respexit & ecce ad caput suū subcinerici^r panis &
 vas aque. qui cū surrexisset comedit & bibit et ābulauit in
 fortitudine cibi illius quadraginta diebz & quadraginta
 noctibz vsqz ad mōtē dei ozeb. psal. qz cinerē tāqz panē mā
 ducabā. **Quartus** est misericordie. vñ psal. lix. frāge esu
 riētī panē tuū zc. et tho. iiii. cū esuriētibz et egenis panē
 tuū comede. de isto pane debēt diuites pascere pauperes
 vñ gre go. dicit cuilibet diuiti. pascere fame moriētē: si non
 panisti occidisti eū. istū panē. s. operū misericordie esurit
 dñs mat. xxv. esuriui: et dedistis michi māducare zc.

Quintus panis pōt dici mēōria passionis sue eucharistie
 de isto pane. s. eucharistie dicit do. io. vi. panis quē e^o da
 bo caro mea ē. & mat. viii. do vobis panē sup̄bātē. et dī sup
 substātiālis: qz sup oēs substātiās ē & sup oēs itelligētiā.

Nota de duobus piscibus.

Ite notād est qđ fides et spes recte dicūt^r pisces. qz sicut
 pisces exscamātur et postea comedūtur: ita fides et spes

(iii)

euacuabūt^r anteq̃ facietas habeat^r. vt habet^r. i. cor. xiii.
Et duo pisces pnt dici elemosina ⁊ oratō. Nā sicut piscis
nutrit^r in aquis et pficit: sic elemosina nutrit^r et cōuale-
scit in lachrimis superne cōpassionis ⁊ oratō in lachrimis
pie deuotōnis. et de istis quīq; panibus et duobus pisci-
bus reficiūtur quīq; milia hoīnū. i. omnes boni christiani
qui licite et bene vtant^r quīq; sensibus et qui bñ cu-
stodiūt illos ab omī occasione peccati.

Quō duodecim cophini duodecim gaudia significāt.
Terciuū est videre quid significat^r per duodecim cophi-
nos. Et sciendū est q̃ duodecim fructus spūs sancti qui de
illis quīq; panibus et duobz piscibus recte colligūt^r. de
q̃bz dicit apo. gal. ii. fruct^s autē spūs caritas pax gaudiū
patiētia benignitas bonitas lōganimitas ⁊ c. **E**t pos-
sumus dicere q̃ p duodecim cophinos duodecim gaudia si-
gnificāt^r q̃ in paradiso colligūt^r de illis quīq; panibus et
duobz piscibz predictis. **P**rimū est de mundi huius exi-
lii liberatione et carceris corporis egressione. eccle. x. de car-
cere cathenisq; egredit^r ad regnū. **S**cđm est de diaboli
electōe. vñ exo. xv. cātem^s dño gloriose enī magnificat^s ē
equū ⁊ ascensore^m p̄iecit in mare. **T**erciuū ē de periculoz
euatione. vñ psa. xxxv. gaudiū ⁊ exultatōnez obtinebūt et
fugiet dolor et gēitus ab eis. **Q**uartū ē de maloz dāna-
tione. vñ psal. letabit^r iustus cū viderit vindictā et de dā-
natōe babilonis. vñ dz apoca. xviii. exultabunt sup eā san-
cti apostoli et pphē qñ dñs iudicabit iudiciū eius. **Q**ui-
tū erit de āgeloz ducētū eos in padiso obuiatōe. vñ mat.
xxiiii. mittet angelos suos et congregabit electos suos.
Sextū erit de saluatoris et āgeloz aspectu et societate.
vñ apo. hebre vlti. ca. accessisti ad montē syon et ciuitatez
dei viuetis hierusalē supercelestē et miliū āgeloz frequē-
tatiū. **S**eptimū erit de pulchritudie corporis ⁊ claritate.
qz post diē iudicii sicut dz mat. xiii. fulgebūt iusti sic sol
in cōspectu dei. illud erit qñ dñs iesus reformabit corp^s
nostrū configuratū corpi claritatis sue. philī. iiii. **D**cta-
nus erit de totius boni abundantia et repletōe. psal. re-

plebimur in bonis domus tue. et alibi. inquirētes dñm nō
minuēt^r omni bono patrie celestis. hic ē terra fluēs lac et
mel. deut. iii. **N**onū erit de omniūmoda libertate. vñ gal.
vii. que sursum ē iherusalē mater nostra libera ē. et ro. viii.
creatura liberabit^r a seruitute corruptōis in libertate fili
orū dei. **D**ecimū erit de pacis trāquilitate et de eterna
requie. vñ ysa. xxxii. sedebit populus meus in pulchritu
dine pacis requie opulēta. **U**ndecimum erit de manife
sta totius trinitatis cognitōe et visiōe et dilectōe pfecta.
vñ augu. qz tūc amabimur: videbimus et laudabimus. et
beatus ber. dicit ibi. cognoscimus p̄is potētā: filiū sapien
tiā spūs sancti benignissimā clementiā. et ita habemus illi
us summe trinitatis summā et plenā noticiā. et io. xvi. hec
est vita eterna vt cognoscāt te solū deū et quē misisti ihe
sum christū. **D**uodecimū erit de istoz gaudioz possessio
ne. io. xvi. gaudiū vestrū nemo tollet a vobis. **I**ta gaudia
det nobis cristus in fine colligere Amen.

Dominica in passione. sermo vicesimussēcūdus.

Et vterūt lapides vt iacerēt in ihesum: ihus vero
abscondit se et exiuit de tēplo. io. viii. **I**n verbis
istis tria sunt cōsiderāda. **P**rimū ē quid ē ihe
sum lapidare et qui sunt illi qui eū lapidabant vel volue
rūt lapidare. **S**ecūdū ē videre qui sūt illi a quibz se ab
scōdit et quid ē ihūm abscondere. **T**erciū est videre illud
tēplū a quo dī ihūs exire. **P**rimū notat^r cū dicit^r. tulerūt
lapides vt iacerēt in ihūm. **S**ecūdū notat^r cū dicit^r. ihūs
vero abscondit se. **T**erciū cū dicit. et exiuit de templo.

Nota qui sūt illi qui lapidāt ihesum. **P**rimū g^o est videre quid ē ihūm lapidare et qui sūt
illi qui eū lapidāt vel volūt eū lapidare. **I**hesus ē veritas
et mīa et largitas et caritas et in ipso fuit summa hūili
tas et mūdicia et castitas et sobrietas. **I**lli ei lapidāt ihūm
christū qui lapidāt mīam et veritatē: largitatē et caritatē:
humilitatē: castitatē vel sobrietatē. illi g^o lapidāt ihesum
qui lapidāt veritatē: qz ihesus est veritas. vñ io. xiiii. ego
sum via veritas et vita. glosa. interli. ego sum via sine er.

Iiii

rozē querētib⁹ veritas sine falsitate viuētib⁹ vita secunda
permanētibus. **J**esus g⁹ veritas ē. iesum veritatē lapidat
quicquid est cōtrariū et opponit se veritati. vt mendaciū
ypocriſis et detractō. vñ io. x. dicitur q̄ iesus dixit ego et
pater vnū sumus: tulerūt lapides iudei mēdaces ypocri-
ſe tristes ⁊ detractores vt lapidarēt eū. et fuit causa quo-
niā dicebat eis veritatē. similiter dicit hic. tulerunt lapides
vt iacerent in eū et causa fuit: q̄ dicebat et predicabat e-
is veritatē. ita faciūt hodie multi. ⁊ maxime ypocrite mē-
daces et detractores qñ veritas eis dicitur et annūciat⁹:
scandalizantur et lapidāt eos lapidib⁹ detractōis. ad mi-
nus eos qui de viciis illos redarguūt ⁊ dicunt illis veri-
tatē eos odio habēt. vñ amos. v. ca. odio habuerūt corripie-
tē in porta et pfecte loquētē abhōinati sunt ⁊ dicūt de ta-
li sic iudei de chusto. vere dicim⁹ q̄ hic demoniū habet io
viii. **S**z sciend⁹ est q̄ ppter lapidatōes istas nō ē dimit-
tēda veritas ad predicādū per quā aīe a mo. te peccati su-
scitātur. et hoc optime significatū est per hoc qd̄ dicit io
xi. vbi dicit q̄ qñ dñs voluit ire ī iudeā vt lazariū suscitaret:
dixerūt discipuli. rabbi: nūc querebāt te iudei lapidare ⁊
tu vadis illuc. et tñ nō dimisit ire illuc ppter hoc. per la-
zariū qui mortuus erat et sepult⁹ sub lapide et fetidus ⁊
quatrduanus erat significatur quilib⁹ peccōr qui mortu-
us est morte peccati mortalis. et sepultus sub lapide ob-
stinatōis et fetidus corā deo ⁊ angelis ⁊ maxie quatrdu-
anus est ppter peccati delectatōnē et cōsensū ⁊ opationē
et cōsuetudinē. ad suscitādū ergo peccatorē. a morte peccati
debem⁹ ire ⁊ debem⁹ denūciare ei veritatē per quā susci-
tat⁹ ab illa morte et nō debem⁹ cessare annūciare ei et aliis
ppter lapidationē detractōis mēdaciū: igit⁹ et mēdaces la-
pidāt veritatē. q̄ cōtrariū sūt veritati. et ideo dicit psal.
perdes oēs qui loquūt⁹ mendaciū. similiter ypocriſis et
ypocrite lapidāt veritatē: q̄ cōtrariū sunt veritati ⁊ exte-
rius ostēdūt speciē sanctitatis: s̄z nichil habent ipsi interi-
us de veritate sanctitatis. ipsi sūt similes sterq̄linio tecto-
nie qd̄ superius et exterius ē albū et inferius et interi⁹

nigrū est et fetidū: ita ypocrite exterius ostēdūt veritatē
 et sanctitatē: s; interius scdm rei veritatē nichil habēt de
 sanctitate: s; iterius sūt fetidi. q; in mūdicia diuersorum
 pccōz pleni sunt. et iō dicit ch̄stus mat. xxiii. vobis p
 pocrite qui mūdatis qđ defors est calicis et parapsidis:
 et iterius pleni estis rapina et auaricia et imūdicia. vere
 pleni sunt auaricia. i. foratib; pccōz. mūda prius. qđ intus
 est et c. dicit ch̄stus. similiter detractō l' detractores la-
 pidāt veritatē. et illud optime figuratū est. ii. re. xvi. de
 semet qui p iugū mōtis gradiebatur cōtra dauid maledi-
 cēs et mittēs lapides aduersus eū. semet interpretat' au-
 di me p quē significat' detractor: quoniā qñ vult defra-
 ctionē de aliquo facere dicit illi cui narrat detractōnē au-
 di me: talia audiui de illo. certe isti detractores bñ faciūt
 se audiri ab illis. et hodie citius hoīes audiunt dicere ma-
 la de vicinis suis et de aliis q̄ bona: et isti detractores nū
 q̄ dicūt bona de aliquo: imo mēdacia adinuēniūt et mala
 augmētāt et bonū dinguūt et malū dicūt et tūc aduersus
 dauid et aduersus ch̄stū veritatē lapides mittunt: dum
 verba aliis narrāt et dicūt q̄ nocere pñt. talibus pmittit
 dñs dānatōnē eternā. isa. v. vobis illis qui dicūt bonū malū
 et c. Itē ch̄stus mīa est et largitas et largissimū. vt patet
 in hoc q̄ oībz nobis āgelos suos tradidit ad custodiēdum
 et in hoc q̄ dat nobis quotidie bona terre ad nos sustētādū
 et in hoc spāliter q̄ in fine dedit semetipsum ad nos redi-
 mēdū. vñ eccle. xxix. gratiā fideiussoris tui nō obliuiscaris
 dedit aīam suā p te. vere largus ē et in s. gnū largitatis
 sue voluit manus suas in cruce perforari et habere exten-
 sas. puer. xix. manū suas aperuit inopi et palmas suas ex-
 tēdit ad pauperē. **D**uo notāt' hic. q; ille dicitur habere
 manū apertas cōtra auaroz tenacitatē et manus extēsas
 cōtra cupidoz rapacitatē. ch̄stū largitatē lapidāt cupi-
 ditas et auaricia. et maxie auari et cupidi. et illd optime
 significatū ē. iii. re. xxi. vbi d; ad litterā q̄ uezabel accepit
 duos falsos testes qui dixerūt falsum testimoniū contra na-
 both et lapidauerūt eū ex ciuitatem: quia noluit dare vi

neam suā achab regi. spūaliter achab qui interpretat^r ap^r
prehēdens significat dyabolū qui apprehēdit pctōres qñ
cōsentiūt tētationibz suis ⁊ suggestionibus suis. vere tūc
apprehēdit pctōrē qñ cōsentit ei ad faciēdum mortale pec
catū. in psal. psecutus ē inimicus aīam meā 2c. et exo. xv.
dicit pharao. i. dyabolus. psequar et cōprehēdā aīam dñi
dam spolia: implebit^r aīa mea. psequit^r dyabolus pctōrē p
suggestionē: apprehēdit eū p cōsensum et delectationē. di
uidit spolia qñ peccator facit peccati opationē. s3 aīa eiul
implebit^r p peccati cōsuetudinē. **R**ex achab dyabolus est
qui ē rex sup oēs filios supbie. iob. xl. per naboth qui con
cludēs interpretat^r significat^r quilibet iustus qui d3 con
cludere dyabolo. et tūc cōcludit bñ ei qñ tētationibz suis
nō cōsentit: s3 de illis bñ se defēdit. per vineā naboth signi
ficat^r qñlibet aīa fidelis q̄ debet portare vinū cōpunctōis.
de ista vinea dicit^r psa. v. vinea dñi exercitūū domus isra
hel. **I**sta vineā desiderat dyabolus multū. in gen. xiiii. di
xit rex sodomorū p quē significat^r dyabolus. da michi aīas
cetera tibi tolle. **I**sta vineā vult auferre naboth. i. cuilibz
iusto et ei pmittit multas delectatōes ⁊ honores et diui
tias et alia multa. et qñ illā nō pōt habere ppter aliquā
pmissionē: tūc iezabel adducit duos falsos testes qui spū
aliter interficiūt et lapidāt naboth et faciūt achab hēre vi
neā suā. **I**ezabel interpreta^r fluxus vanus vel sterquiliniū
et significat cupiditatē rex tpālīū q̄ facit corda multorū
fluere in vanas cogitatōes et in vana desideria et in mul
ta nociua q̄ ingerunt hominē in interitū et perditionem.
Per iezabel q^o cupiditas rex tēporaliū significat^r. **(D**uo
falsi testes pñt dici amor retinēdi ⁊ ardor acquirēdi. **I**sta
iezabel. i. cupiditas q̄ est regina iferni p istos duos falsos
testes sc3 p amorē retinēdi ⁊ ardorē acquirēdi lapidare
et interficere spūaliter vult naboth. i. virū iustum et ita
christum in mēbris suis ⁊ facit vineā suam. i. animā fidelē
habere achab. i. dyabolo. **I**stē christ^{us} est caritas. i. io. iiii.
dens caritas est. sed inuidia et odium inuidi et odiosi la
pidant christū caritatē in mēbris suis : q2 lapidabāt habē.

tes caritatē. vñ actū. vii. dicit q̄ iudei per inuidiā lapī-
dauerūt beatum stephanū plenū fide et gratia ⁊ spūsan-
cto. Itē in christo fuit sobrietās ⁊ castitas. vñ ip̄e solus
pōt dicere illō puer. puer sum: a pctō mūdū est cor meuz
ip̄e totus mūdus ē: qz nūq̄ fecit peccatū nec inuēt⁹ ē dol⁹
in ore eius. vt hēt⁹ psa. liii. chulī castitatē in mēbus eius
lapidāt luxuriosi et sobrietatē gulosi. castitatez amittere
et sobrietatē excedere ē chulū lapidare ex seipso spūali-
ter. Item christus humilis fuit mat. xi. discite a me: qz mi-
tis sum et humilis corde. chulū humilē lapidant itra se qui
superbi sūt per suam superbiam. et ipsi superbi spūali-
ter lapidāt humilitatē. sed h⁹ nō debz facere iustus: s; pos-
us supbiā diaboli et ipsū supbū diabolu per verā humilita-
tē lapidare debet. sicut fecit dauid. i. re. xvi vbi dicitur q
dauid elegit quinq; lapides limpidissimos de torrente in-
peram pastorale quā habebat secū: tulitq; vnuz lapidē et
fūda iecit circūducens percussit philistēū in fronte et īfi-
rius ē lapis in frōte eius et cecidit in faciē eius. per istos
quinq; lapides significāt quīz cōsideratōes de quibus
pueit humilitas qua lapidat⁹ superbia. Prima ē cōsidera-
tio pprie fragilitatis. Scda ē vite nrē breuitatis. ⁊ nati-
uitatis p̄sidera⁹. Tercia ē cōsidera⁹ mortis. d̄ istis tribz
d̄ iob. xxx. cōparatus sum luto et assimilatus sum fauille
et cineri. cōparat⁹ hō luto per cōsideratōnē sue natiuita-
tis ⁊ fragilitatis. fauille per cōsideratōnem vite breuita-
tis. cineri per cōsideratōnē mortis. Quarta ē cōsidera-
tio pprie iniquitatis. vñ psal. humiliati sunt in iniquitatibz
suis. et puer. xii. meror in corde vīri humiliat eū. Quī-
ta est cōsideratō christi humilitatis saluatoris nostri. vñ
isa. xvi. i. c̄linabit⁹ hō ad factorē suū. i. ad cōsideratōnē fa-
ctoris sui i. c̄linati et humiliati. ex isto lapide pprie lapī-
dat⁹ golias. i. diaboli superbia q̄ vult hodie oēs filios isra-
hel superare et cōtemnere. veritas ergo a detractoribz la-
pidat⁹. et ex p̄pocriū misericordia et largitas ab auaris et
cupidis et castitas a luxuriosis sobrietas a gulosis cari-
tas ab inuidis et odiosis ⁊ humilitas a supbis. sed certe in

fine detractores et auari 2c. lapidabūt^r in iferno a demoni-
bus lapidibz vite eterne. **¶** in eze. xvi. adducam super te
multitudinē demonū et lapidabūt te lapidibus et crucia-
būt te gladiis o aia superba et auara et cupida et inuida
gulosa et luxuriosa 2c. **¶** Scdm est videre a quibet se ab-
scōdit christus **¶** Et sciend est q a detractoribz ab ypocri-
tis auaris cupidis inuidis gulosis luxuriosis et superbis
vn deute. xxxii. abscondā faciē meā ab eis et cōsiderabo no-
uissima eor. et vere ab istis abscondet se dñs in finē. qz isti
post mortē eū querēt et eū inuenire non poterūt. io. vii. q
retis me et nō inuenietis. ratio est qz tales nūq intrabūt
in regnū celozū. vnde aposto. i. corin. vi. an nescietis quia
iniqui ⁊ superbi ⁊ discordes nō possidebūt regnū dei. No-
lite errare: qz nec fornicarii nec ydolis seruiētes nec adul-
teri nec molles nec masculoz cōcubitores neq auari neq
ebriosi neq maledicti neq rapaces regnū dei possidebūt.
Ab istis abscondit se dñs et in fine eū inuenire nō poterūt.
filiter abscondit se ab illo qui abscondit se ab eo et celat pec-
catū suū et excusat se sicut fecit adam gen. iii. quādo pec-
cauit abscondit se adā et vxor eius a facie domini in para-
diso ⁊ excusauit se d. domine: mulier quam dedisti michi
sociam dedit michi de ligno et comedi. et mulier excusa-
uit se similiter d. serpens decepit me. certe ab istis absco-
dit dñs faciē suam: qz abscondunt et excusant peccata sua
et nolūt confiteri. **¶** Ati nūq veniēt ad misericordiā dei nī
si illa cōfiteantur si tēpus habent cōfitendi ea. vnde pro-
uer. xxviii. qui abscondit scelera sua nō dirigetur: qui autē
cōfessus fuerit peccā ⁊ dereliquerit ea misericordiā cōsequē-
tur. vn psal. iniusticiā meā nō abscondi. dixi confitebor ad-
uersū me iniusticiā meā. **¶** Terciū ē vidēre quid ē tēplū il-
lud a quo dicit^r christus exiisse et ppter quid exiit ab illo
tēplo et h^o notat^r cū dicit^r et exiuit de tēplo. **¶** Templū illd
est corpus cuiuslibet iusti et quelibet aia fidelis. vn apo-
stolus. i. corin. iii. nescitis qz templum dñi estis vos. Sum-
mus sacerdos istius tēpli est iesus christus qui ibi hitat
per suā grām. vn de aposto. hebze. vii. hic est melchisedech

rex hierusalē sacerdos summū dei. de isto templo exit christus ppter tria nec intrat ibi nec habitat per suā gratiā. **P**rimū est ppter imūdictiā peccati mortalis et pollutionē unde sapi. i. in malinola aiam nō introibit sapientia. i. fili us zc. et beatus petrus dixit christo. exi a me domine qz homo peccator sum. lu. xi. **S**cōm est propter parrochia. norū incorrigibilitatē. parrochiani templi cordis pnt dici gemitus et bona suspiria et bone cogitatōes et sancta desideria et sancte affectōes aie. sz quādo desideria sūt mala et illicita et cōtraria spiritui et cogitatōes male sunt et peruerse et immūde: tūc ab illo tēplo exit christus. sapi. primo. peruerse cogitatōes separāt hominē a deo. et ibidem dicit q spūsanctus effugiet fictū. i. peccatorem et auferet se a cogitatōibus qn fuerit sine intellectu. **T**ercius est ppter sanguinis effusionē. sanguis effusio spiritualiter pōt dici ira mala et odiū et rancor et discordia. qz ex istis sepe fit effusio sanguinis. sz quādo ira mala et rācor et discordia sūt in corde viri: tūc dyabolus ibi venit et dominus ab illo tēplo recedit et exit. ideo dicit apōsto. ephe. ii. ira scimini et nolite peccare: sol nō occidat sup irā vestrā. nolite dare locū dyabolo. et ibidē. nolite contristari spiritū dei: in quo signati estis. et ideo dicit grego. super illud. dū ira animū pulsat spiritui sancto perturbat habitatiōē. imo eū expellit et dyabolū introducit. quia sicut i pace factus est locus eius. scilicet dei (vt habet in psal) ita in ira et odio factus est locus diaboli. propter ista tria a de isto tēplo exit dominus nec voluit ibi intrare nec habitare p suā gratiā. vñ sic sacerdos (qn ē polluta eccia sua vel qn parrochiani sūt incorrigibiles) exit ab eccia sua et sic sacerdos (qn in eccia sua factū ē homicidiū vel effusio sāguis) nō intrat ad celebrādū dīna: donec recōsiliata fuerit. ita christus ppter ista tria exit a tēplo viri iusti nec intrat illd̄ donec recōciliet̄ dō patri p confessionē verā et p bonā pñiaz. de ista recōsiliatōe dicit spōsus spōse cātī. i. o scilēt me osculō cordis sui. hō fit p verā pñiaz et cōfessionē vt sponsa sponso suo recōsiliata ē per veram penitentiam

reconciliata est quilibet anima peccatrix. in eze. xliii. si impius egerit penitentiam de omnibus peccatis quae operatus est iudicium et iustitiam fecerit: vita viuet et morte non morietur et omnium iniquitatum eius non recordabor amplius. quia iam talis michi reconciliatus est per veram penitentiam et tunc in templo suo intrat hic per gratiam. in futuro dabit ei regnum celorum. et ideo dicit christus mat. iii. agite penitentiam: appropinquabit vobis regnum celorum. Illud regnum nobis concedat christus. Amen.

De eodem.

Quia ex deo est verba dei audit. io. viii. In isto euangelio instruit nos dominus noster ihesus christus non verbo solum sed exemplo. Et notandum est quod in sex docet nos christus. Primum est quod illi qui sunt ex deorum filii dei libenter dant verbum suum audire. Secundum est quod verbum seruatum facit mortem eternam vitare. Tercium est quod crimine nobis impositum possumus negare: sed non debemus propter hoc contumeliam reddere. Quartum est quod non debemus de bono opere gloriam querere. Quintum est quod non debemus metiri. maxime in his que pertinent ad salutem anime: sed semper debemus veritatem dicere. Sextum est quod incorrigibiles debemus ad horam dimittere. Primum ergo est qui ex deo est libenter verbum suum dicit audire. et hoc notat cum dicitur. qui ex deo est verba dei audit. glo. dicitur per viciu non sunt peccatores ex deo qui per naturam sunt ex deo. qui ergo ex deo est per naturam et per fidem verba dei audit: sed ita est quod quilibet christianus fidelis est ex deo.

Audire debemus libenter quattuor verba christi. Et notandum quod quatuor verba quod deus vel christus docuit et locutus fuit in terra dicitur quilibet fidelis libenter audire quoniam sunt ad salutem anime eius. Primum verbum est penitentiam. et hoc tanquam filius verbum patris regnum sibi promittetis. ab isto incepit predicatio christi mat. iii. agite penitentiam: appropinquabit vobis regnum celorum. similiter ab isto verbo incepit predicatio beati iohannis baptiste mat. iii. in diebus illis venit iohannes baptista predicans in deserto iudee dicens penitentiam agite appropinquabit vobis regnum celorum. glo. i. prima virtus est per penitentiam veterem hominem et vicia odire.

et sicut dicit glo. penitētia dicitur a puniēdo. qua quilibz
 punit qd illicite cōmisit. similiter a verbo penitētie inci-
 pit predicatō petri. actu. ii. penitētiā inquit agite et bap-
 tizet' unusquisqz vestrū in noīe iesu in remissionē pctōz.
 Primū gō qd debet libenter audire ē penitētie verbū. qz
 penitētia facit aīnā mortuā per peccatuz mortale viuere
 vita gratie. vñ eze. xviii. si impius egerit penitētiā de oī-
 bus pctis q̄ operat' fuerit: vita viuet nec morte moriet'.
 et lu. xiii. dicit ch̄stus. nisi pñiaz egeritis oēs sūt: peribit-
 is. **S**cōm verbū est verbū iusticie. et ē verbū iusticie il-
 lud qd dñs dicit mat. vii. oīa q̄cūqz vult is vt faciāt vobis
 hoīes eadē facite illis. hec ē enī lex et pphete spūaliter ī-
 tellecta. **S**c̄ sciendū est vt dicit glo. q̄ volūtas hic: tātūz
 dicit' de bonis. certe illd verbū est verbū iusticie vt quili-
 bet faciat aliis oīa scd̄z q̄ vult vt alii sibi faciāt. iustū est
 enī q̄ sicut volo q̄ primus meus diligat me vt ego cū di-
 ligā et sic de aliis. silit̄ iustū ē q̄ sicut ego velē si paup
 essem q̄ primi mei diuites michi cōpaterēt' et largirētur
 de bonis suis: ita et ego cū sim diues et primi mei paupe-
 res: debeo hēre cōpassionē de ip̄is et largiri eis de bo-
 nis meis. **I**sta iusticia sumpta ē d̄ lege nature et ē scripta
 in corde cuiuslibz viri iusti. de ista iusticia pōt dici illud
 mat. v. bñi qui eluxiūt et sicut iusticiā: quoniā ip̄i satura-
 bunt'. certe istā iusticiā facē ē fructū iusticie sēinare. qz in
 pace seīa'. vñ dī iaco. iii. fruct' iusticie ī pace seīa'. de qō
 isa. xxv. et erit opus iusticie pat. Illud verbū iusticie dīz
 q̄libz audire tāq̄ boni suus verba dñi sui iusticiā erudiē-
 tis. **T**ercū verbū ē verbū mīe et illd ē ī duobz ī iurias
 sibi illatas dīmittēdo et de boīs sibi a deo collatis ch̄stī
 paupibz largiēdo. de hoc dī lu. vi. estote misericordes
 sic et pater vester misericors ē. dīmittite et dīmittet' vobis
 date et dabit' vobis. dicit. dīmittite et dīmittet' vobis. ecce
 magnū forū qd pmittit' nobis. si dīmittam' aliis īurias
 nobis illatas: dīmittentur nobis pctā nostra. certe bñ oēs
 īurias sibi illatas deberēt dīmittere qui intelligerent
 illd verbū quod dicebat ch̄stus ī cruce. pater dīmitte

illis: quia nesciunt quid faciunt. lu. xliii. inde iniqui prius
clamauerunt et dixerunt pilato. crucifige crucifige eum et
ipse christus agnus dulcissimus i cruce positus ecōtrario
dicebat. pater dimitte illis: qz nesciunt quid faciunt. **In h^o**
adiplet^r qd dixit ysa. lliii. p trāsgressoribus suis rogabat
certe qui illd bene cogitaret: ego credo q oēs iniurias sibi
illatas ppter amorē iesu christi libēter dimitteret. **Se-**
cū dū ē qd dicit. date et dabitur vobis. similiter ecce mag
nū forū: qz pmittit eterna p tēporalibus dicēs. date tem
poralia et dabitur vobis vita eterna. talis qui libēter dat
paupibus fenerat^r deo. vn. puer. xix. qui miseret^r paupe
ribus fenerat^r deo. vere feneratur per hoc domino qz per
hoc acquirit diuitias eternas et ditior fit etiā in h^o secu
lo de diuitiis tpālibus. vn. puer. xi. alii diuidūt ppria et
ditiores fiūt. alii rapiūt aliena et semper in egestate sūt
Illud verbū dz quilibet audire libēter tanq̃ filius verbū
patris vel matris eū cōsolātis. vnde ysa. xlix. nūquid pōt
mater obliuisci infantē vteri sui: et si oblita tñ illius fue
rit: nō tñ obliuiscar tui. et eccle. iiii. miserebit^r tibi magis
q̃ mater. vere ille misericordiā habebit qui misericordiā
habet de pauperibus. mat. vi. beati misericordes: quoniā
misericordiā cōsequētur. **Quartū** est verbū māsfuetudi
nis et humilitatis sanctissime. illud verbum debz audire
tāq̃ discipulus bonus verbū magistri sui boni eū dulciter
erudiētis. mat. xi. discite a me: qz mitis sū et huilis corde
et vos similiter huiles mētibz et mites moribz. huiles mē
tibus: vt neminē cōtēnatis qz huilez spū suscipiet gloria
puer. xxix. et siliter sitis mites moribz: vt neminē ledatis
vel alicui noceatis. qz dz mat. v. beati mites: quoniāz ipsi
possidebūt terrā. s. viuētū. hec iiii^o. verba christi dz qui
libz fidelis audire. qz dz mat. v. verba christi sūt verba vi
te eterne. 7 io. vi. dñe ad quē ibimz. q. d. nisi ad te q̃ verba
vite eterne habes. 7 iō dicit verz salomō. i. christz pacifi
cus. puer. iiii. audi fili mi et suscipe verba mea vt multi
plicet^r ani vite tue. **Scd^oz** ē qz verbū dñi fuaū facit mor
tē eternā vitare. 7 h^o nota^r eū dz. q̃ fuauerit fmonē meū

nō gustabit mortē in eternā. vere dī quilibz seruare ver-
bū dñi in corde suo. qz illi qui h^o faciūt sūt a christo beati
lu. xi. beati qui audiūt verbū dei z custodiūt illd. ¶ Pre-
terea qui custodiūt illd vitā eternā hēbūt. vñ puer. iiii.
dicit vcr^o salomō. fili asculta sermones meos et ad eloq̃a
mea inclina aurē tuā z custodi ea in medio cordis tui. vita
enī sūt scilicet eterna iueniētibus ea. certe qui christū di-
ligit libēter ei^o sermonē seruat. io. xiiii. qui diligit me ser-
monē meū seruabit. ¶ Terciū est qd crimē nobis impositū
possumus negare: s; nullā cōtumeliā debem⁹ reddere. ita
fecit christus sicut dī in hoc euāgelio. vnde quando iudei
dicebāt nonne bene dicimus nos qz samaritanus es tu et
demoniū habes: et ipse rēdit. demonium nō habeo. sed ne
faciēdo videat^r confiteri hoc fecit ppter credētes. In hoc
instruit nos christus qd quādo aliqd crimē nobis imponit^r
qd possumus illd ppter alios negare et dicere. illud falsū
est. sed cōtumeliā aliquā ppter h^o nō debem⁹ reddere. vñ
aposto. ro. xii. nolite eē prudētes apud vosmetip̃os nullū
malū p malo reddētes: sed oīa sustinete p amore iesu chri-
sti. ita faciebāt apli actū. v. ibant apostoli gaudētes a cō-
spectu cōsiliū quoniā digni habitī sunt p nōie iesu contu-
melias pati. ¶ Quartū est qz nō debemus de bono opere
gloriā querere. z h^o notat^r cū dī. e^o gloriā meā nō q̃ro zc.

Duo sunt que dñs sibi retinuit.

Duo christus sibi retinuit et quasi ea sibi despōsavit
s. vindictā et gloriā. vindictā sibi retinuit. vñ ipē dicit de-
ute. xii. michi vindictā et ego retribuā. certe stultissim⁹
est qui vindictā vult accipere de iniuriis sibi illatis qz i-
pse vult de alio vulnere vulnus suū sanare. ¶ Itē qui q̃rit
sanitatē in alia ifirmitate et in alieno malo bonū suū: ipē
est filius illi qui querit ignē in aqua et in felle dulcedinē.
aug. qui de aliena pena q̃rit vindicamētū ipse acq̃rit sibi
grāde tormētū. ideo nullus dī sibi vindictā querere s; il-
lā dī deo dimittere. vñ salomō puer. xx. ne dicas malū p
malo reddā: s; expecta dñm. s. cui ē vindictā sumere et li-
berabit te a periculo corp̃is et anime et de luto gehenne.

(Ri)

similiter gloriā sibi retinuit et sibi despōsavit. isa. lli. glo-
riā meā alteri nō dabo. qui de bono opere gloriā vult que-
rere ipse vult deo quasi vxorē suā auferre. nemo enī debz
de aliquo bono opere l' de aliqua bona virtute gloriā que-
rere s; totā gloriā dz ad deū retorquere. vnde iere. ix. nō
gloriet^r sapiēs in sapiā sua nec diues in diuitiis nec for-
tis in fortitudine sua: s; gloriē^r in hoc qđ ē nosse me et sci-
re me dicit dñs. vñ apo. gal. v. michi absit gloriari nisi in
cruce dñi nostri iesu chusti. ¶ Quidū ē qđ nō dēmus mēti-
ri in his q̄ pertinet ad salutē aie et ad veritatē vite. et h^o
notat^r cū dz. si dixero qz non noui patrē ero similis vobis
mēdax: s; scio eū et sermonē eius seruo. iō nō dēmus mēti-
ri in his q̄ ptinet ad salutē aie nec ppter bonū temporale.
psal. perdes oēs qui loquūt^r mēdaciū. s; veritatē in oibus
et oibus debem⁹ facere et loqui. et maxie in pctōz cōfessi-
one. vñ eccle. iiii. fili: nō cōfūdaris dicere verū. p aia tua.
et sicut dicit^r isa. xxxiii. qui ambulat in iusticiis et loquī-
tur veritatē semper (nō semel dicit iterl. glo) iste habitabit
in excelsis. ¶ Sextū est qz incorrigibiles debemus ad hō-
rā dimittere: s; nō ex toto. et h^o notat^r cū dicit^r iesus au-
tē abscondit se et exiuit de tēplo. iterl. vt huilis abscondit
se: qz commendāda erat patiētia et nō extendēda potētia
sic a duris cordibus eoz fugit. sed postea dicit discipulis
suis. io. xi. eamus iteruz in indeam. dicūt ei discipuli. ra-
bi: nūc querebāt te iudei lapidare et tu vadis illuc. rñdit
iesus. nōne duodecim hore sunt diei. quasi dicat. qui non
corrigit^r in vna hora corrigitur in alia. sed qui incorrigibi-
les sūt ex toto et in omī tpē debemus dimittere scđz qđ di-
cit chistus phariseis. mat. xv. finite eos: ceci sunt et du-
ces eoz. incorrigibiles enī erāt illi de quibz dicebat iesus
io. viii. ego vado et q̄retis me et in pctō vestro pmanētes.
dicit iterl. monemī zc. frēs carissimī nō sumus incorrigibi-
les ex toto s; cōuertamur ad dñm deū nostrū quonīaz sic
dicit apo. ii. cor. vi. ecce nūc tēpus acceptabile ecce nunc
dies salutis. et certe si cōuertamur nos per pñiaz ad deū
ipse cōuertet^r ad nos per misericordiā suā et suā grāz. vñ

zacharia i. conuertimini ad me p pñiam et amorē. Rogemus
ergo ipsum christū vt p suā miam ita nos faciat conuerti
ad ipsum vt cōuertat ad nos p suā miam et suā gratiam.
quod nobis prestare dignetur 2c.

Dominica in ramis palmarū. sermo vicesimusquartus.

Hec sentite in vobis qd et in christo ihesu. phil.
ii. In verbis istis tria sunt cōsiderāda. Primū
ē videre illa q fuerūt in christo q debemus senti-
re. Secūdū ē quod et ad quid debemus sentire ea q fue-
rūt in christo saluatore nostro. Terciū est videre illa q im-
pediūt q nō possumus sentire ea q fuerūt et sūt i christo.

Sentire debemus tria q fuerūt in christo.

Primū ē videre ea q fuerūt in christo q debemus senti-
re. Et sciendū ē q tria q fuerūt in christo notāt in ista epi-
stola q debemus sentire. Debemus enī sentire eius hūi-
litatē et eius obiētā et eius passionē. Sentire debemus pri-
mo eius hūilitatē et triplicē hūilitatē q fuit in christo de-
bemus sentire hūilitatē scz sue incarnatōis: hūilitatē sue
cōuersatōis et hūilitatē sue passionis. hūilitatē sue passi-
onis debemus sentire. qz nunq maior fuit hūilitas q ista
q deus homo factus ē p nobis. et q filius dei in vterū vni-
us paupis virginis descendit et q ibi fuit et pmāsit et quod
nō erat assumpsit. ēte nullā maiorē hūilitatē possz hō exco-
gitare q istā quā deus omniū seruī formā accipiēs fecit.
vñ dicit hic in epistola. exinanīuit semetipsum formā ser-
uī accipiēs. Idē dicit psal. minūisti eū paulominus ab an-
gelis. et apolt. hebre. ii. non angelos sz semē abrahe appre-
hēdit. Et debemus sentire hūilitatē sue cōuersatōis. de
ista dicit ipse christus mat. xi. discite a me qz mitis sum et
hūilis corde. mitis fuit et ē in petōz ad pñiam vocatōe et
eorz receptōe et eoz ad suā miam vocatōe. vñ p3 in math.
xix. de filio pdigo et de beata maria magdalena luce. vii.

Hūilitas christi quadruplex. Notādū gō est q hūilis
fuit i tota sua cōuersatōe. et ista hūilitas pōt oñdi i quā

h ii

Primo in hoc q̄ inter peccatores cōuersatus est ⁊ q̄ cū illis
māducare voluit. vñ dicebāt pharisei discipulis eius. mat.
ix. quare magister vester cū peccatoribus māducatur et bibit.
Secūdo in h° q̄ leprosos p̄p̄iis maibus tāgere voluit
qñ eos a lepra sua curauit. vñ mat. viii. cū descendisset ie
sus de mōte ecce leprosus veniens et adorabat eū d. dñe: si
vis potes me mūdare. et extēdens manū suā tetigit eū ie
sus d. volo mūdare. Tercio in h° q̄ pauperes socios su
os et discipulos elegit. vñ. i. corin. i. que stulta sūt mūdi
elegit deus: vt confundat sapientes. infirma elegit deus
vt confundat fortia. vñ iaco. ii. nonne deus elegit pau
peres in hoc mundo diuites in fide. Quarto in h° q̄ ate
passionem discipulorum pedes lauit. io. xiii. si ego laui pe
des vestros dominus et magister: et vos alter alterius d
betis lauare pedes. exemplum enim dedi vobis ⁊c. Itē
debemus sentire humilitatē passionis. de ista dicit psal.
in persona ipsius. ego sum vermis et non homo opprobriū
hominū et abiectio plebis. Ista humilitas potest ostendi
quadrupliciter. Primo in hoc q̄ quasi leprosus reputa
tus fuit et despectus fuit. vñ psal. liii. et nos reputauim⁹
eū leprosum et percussam a deo et humiliatū ⁊c. Secūdo
in h° q̄ cū duceret⁹ ad crucis patibulū plus q̄ agnus corā
tundente os suū non aperuit: sed patiēter et humiliter sine
murmuratiōe sustinuit. vñ psal. liii. sicut ovis ad occisiōē
ducit⁹ et quasi agnus corā se tundēte obmutescit et nō a
peruit os suū. Tercio in h° q̄ cū latronib⁹ suspendi vo
luit et in hoc q̄ pro transgressorib⁹ humiliter exorauit.
vñ psal. liii. cū sceleratis reputatus ē et ipse peccata mul
torū tulit ⁊ p̄ transgressorib⁹ exorauit. Quarto in h° q̄ a
lapas et sputa i facie ⁊ flagella i corpe sustinuit patiēter
et in h° q̄ vltio vilissimū genus mortis elegit. s. mortē cru
cis. q̄ in lege maledictus erat qui pēdebatur in ligno sic
habetur in deute. xxi. de ista totali humilitate christi dicit
aug. sup illd phili. ii. exinamuit semetipsū sui formā acci
piēs fact⁹ obediēs vsq; ad mortem ⁊c. humiliavit se chri
stus vsq; ad incarnationem vsq; ad mortalitatis humane

pticipationē: vsq; ad diaboli tentationē: vsq; ad populi ir-
 ritionē vsq; ad sputa et vincula et alapas et flagella vsq;
 ad mortē non quamlibet s; mortē crucis q̄ tūc ignominio-
 sor erat. ecce habemus maxie humilitatis exēplū super
 hic medicamētū. quid ergo itumescis o homo o pellis mor-
 ticina quid ifēdis o ifames feda quid iflaris princeps tuū
 humilis et tu supb; capud tuū humile et tu mēbrū supbū
 absit hoc. Scd; qd fuit in chzisto ē quia debemus sentire
 eius obedientiā. quod notatur hic cū dicitur. factus est
 obediens vsq; ad mortem.

Sentire debemus triplicem obediēciam

Et sciēdū est q; triplicē eius obediēciā debemus sēire
Prima fuit q; obdiens fuit maxie matri sue et ioseph
 patri suo putativo. vñ. lu. ii. et erat subditus illis. **Scda**
 fuit q; obediēfuit diabolo. q; permisit se portare de vno
 loco ad ad aliū locū vt de deserto supra pinnaculū tēpli
 et pmissit se sētari multiplici tentatione. vt habet mat.
 iiii. **Tercia** fuit q; obediēs fuit deo patri. vñ. hic dicit
 factū ē obe. vsq; ad mortē. **Tercio** debem; sēire suā pas-
 sionē et suā mortem. et hoc notatur cū dicitur mortē aut
 crucis. **Secūdū** p̄cipale ē videre quō debem; illa tria
 sēire et ad quid. **Et sciēdū ē primo** q; eius humilitatem
 triplicē in cordib; nostris debem; habere ad h^o vt oēm su-
 perbiā a cordib; nostris remoueamus. q; sicut d; i. re. xvi
 homo videt q; patēt exterius: deus aut intuet^r cor. s. humi-
 iū. et psal. deus humilia respicit 2c. vñ. i. pe v. capi. humi-
 liamini sub potētī manu dei: q; humilibus dat gratiam.
Et sciēdū ē q; tria sūt q; faciūt hominē habere verā hui-
litem. **Primū ē cōsideratio** propriē fragilitatis. vñ.
 mich. vi. huiliatio tua i medio tui. **Scdm ē cōsideratio** p
 prie iniquitatis. puer. xii. meroz i corde viri huiliabit eū
Terciū cōsideratio huilitatis sui creatoris. vñ. psa. xvii.
 icliābi^r homo ad factorē suū. i. ad cōsiderationē creatoris
 sui inclināt^r et humiliat^r huiliabitur quēadmodū aliquis
 videns dñm suū sub scabello pedū suor de cathedra de-
 scēdere d; de istis gradib; huilitatis quere in illo smōe

(K iiii)

Tulerūt iudei lapides vt iacerēt iē. **S**ecūdo debemus sentire triplicē eius obedientiam. i. xē. xv. melior est obedientia q̄ victime, sed eius obedientiā debemus sentire: vt ad similitudinem eius bene superioribus nostris obediamus. bonū enī est homini vt sit bene obediēs. vñd prouer. xxi. vir obediens loquetur victoriā.

Obedire debemus tribus. **S**ed sciendū est q̄ tribus debemus obedire. **P**rimo deo actu. v. dicit petrus. magis oportet obedire deo q̄ hominibus. et ille bñ obedit deo qui precepta eius custodit fideliter sine trāsgressione. et h° oportet facere qui vult ad vitā eternā intrare. mat. xix. si vis ad vitā ingredi serua mādata. **P**reterea illd oportet facere qui vult amicus dei esse. vñ 10. xv. vos amici mei estis si feceritis que iē. s. que sūt illa precepta q̄ debemus custodire et q̄ precepit nobis hec sūt decē precepta legis de quibz dicit̄ exo. xxv. nō habebis deos alienos. non assumes nomē dei tui in vanū iē. sed super oīa precepta christus precepit nobis vt viuam⁹ et diligamus inuicē. vñ 10. xv. hoc ē preceptū meū vt diligatis inuicē. **S**ecūdo debemus obedire superioribus nostris. vt quilibz religiosus prelato suo et quilibz laicus sacerdoti suo. vñ apo. heb. xiii. obedite prepositis vestris: ipi enī per uigilāt quasi rōnē reddīturi p̄ vobis et deuter. xvi. aīa q̄ superbient obedire nolens imperio sacerdotis decreto iudicis mouet⁹. s. ille sacerdoti suo bñ obedit qui secūdam posse suū precepta q̄ i eccia facit fideliter custodit. **T**ercio debemus obedire parētibus nostris carnalibus. **S**entire debemus christi passiōē quinq̄ modis. **I**tem tercio debemus sentire christi passiōē et h° quinq̄ modis. **P**rimo sensu visus. qz sepe dēmus videre oculis cordis christi passiōē. s. quō habuit man⁹ clauis perforatas et latus lācea pforatū. et hoc ē quod dicit̄ lu. xxiii. videte manus meas. s. clauis perforatas qz ipse ego sū. et treñ. i. o vos oēs qui trāstitis per viā attēdite iē. similiter debemus sentire sensu visus. qz lācea militis apuit latus saluatoris et ex passiōe eius dēmus lacrimari. vñ hiero.

quis pōt trāfire siccis oculis qui respicit q̄ lācea militis
trāffixit latus saluatoris. **S**cdo debemus sentire sensu
audit⁹ ch̄risti passionē et illam bñ sentimus auditu qñ de
illa loqui et predicare audimus. bñ sentire debemus sen-
su auditus illud qđ dicebāt ei iudei mat. xix. bath qui de-
struis tēplū dei ⁊ in triduo reedificas illud ⁊c. et illud si-
militer. si tu es filius dei descēde de cruce ⁊ credimus ti-
bi. et bt̄s ber. dicit. si tu es fili⁹ dei nūc descēdas de cru-
ce. similiter sentire debemus sensu audit⁹ illud duplicatuz
crucifige lu. xxi. crucifige crucifige eū. et bt̄s ber. o qđ
dissimile tolle tolle crucifige eū. et bñdict⁹ q̄ venit ī noīe
dñi. o qđ dissimile ramī virētes et flores ⁊ crux et spine in
capite. **S**c̄e debem⁹ sentire sensu audit⁹ illud verbū qđ di-
xit vltio. cōsumatū ē. et iclīnato capite emisit spūm. vlt̄ba
be. io. xix. sicut dicit ber. sup apoc. i. qui h̄z aures audiēdi
audiat sc̄z q̄ et quāta ch̄ristus passus ē p nobis vobis reli-
quīs exēplū vt sequamini vestigia ei⁹. i. pe. ii. nō dicit be-
atus petrus quid nec quātū passus ē p nobis. qz nō ē ali-
quis qui de facili poss̄z illud narrare. **T**ercio debemus
sentire sensu gust⁹ famē quā sustinuit ī deb̄to cū ieiunas-
set quadragita diebz et quadragita noctibz vt hēt math.
iiii. similiter debemus sentire sensu gust⁹ sitim quā susti-
nuit in cruce qñ dixit. sitio. et illi obtulerūt ei spōgiā ace-
to plenā et p̄lopo ⁊ ipse noluit bibere: qz nō sitiebat ibi vi-
nū nec aquā. s̄z salutē aīay n̄rarū quā sitit semp siue sen-
tit. famē eius copozalē et sitim debemus sentire sensu gu-
stus. et hoc bñ sentimus sensu gustus qñ facimus gustuz
nostrū esurire et sitire. et ēte tales sunt beati. vñ lu. vi. be-
ati qui nūc esuritis: qz saturabimini. **Q**uarto debemus
in corde n̄ro passionē ei⁹ sentire p cōpassionē ⁊ recordatio-
nē. vñ. tren. iii. recordare paup̄tatis ⁊ trāsgressiōis mee ab-
sint hūi et fellis. et apost. hebre. xii. recogitate eū qui talē
sustinuit aduersus semetipsuz cōtradictionē. Item hiero.
quātas anxietates ppīnat nobis presens tribula-
ua patimur si recordaremur quid biberit ad patil-
nos iuniat ad celū dicēs. venite ad me qui laborat.

one
(K III)

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21

mati estis et c^o reficiā vos. mat. xi. **Q**uanto debem⁹ cor-
pore nostro sentire illud. et hoc bene facim⁹ q^m mortifica-
tōez ei⁹ semp i corpe nostro portam⁹ et hoc ē qd dicit apo-
sto. ii. corin. iiii. sēp mortificationē i esu in corpe nostro cir-
cūferētes vt et vita iesu in corpibus nostris manifestet^r:
cristi passionē debem⁹ sentire vt libēt^r ad exemplū ei⁹ pe-
nitēciā agamus. vñ. i. pe. iiii. christo passo in cruce et vos
eadē cogitatione armemini. et exo. xxv. i spice et fac scdm
exēplar qd tibi in mōte mōstratū ē. i. in cruce. **T**ercium
principale ē videre que īpediūt q nō possum⁹ odorē hu-
militatis et obediētie et passionis christi sentire.

Christi odorē tria impediūt.

Primū ē fetor luxurie siue fetor ⁊ mors cuiuslibz peccati
mortalis. vñ ber. qui nō sētīt odorē tuū christe: aut fetid⁹
aut mortuus ē. s. p peccatū mortale. **S**cdm ē carnalitas
.i. nimis amor pprie carnis. vñ carnales et accidio si sunt
sicut paralyticus qui nichil sentit. vñ apostolus

Animalis homo. i. carnalis homo nō sentit q dei sunt. s.
q odorifera et q dulcia et q gloriosa. et io. viii. q scdū
carnē sunt q carnis sūt sapiūt et q scdm spiritū sunt que
spūs sunt sapiunt. **T**ercium est peccatum ebrietatis q
ebrius ē sicut dormiens qui nichil sentit. vñ puer. iiii. di-
citur de viro ebrioso. et erit sicut dormiens i medio mari
⁊ qsi soporific⁹ gubernator. a missō clauo. ⁊ dices. verbe-
rauerūt me. s. demones: s. nō dolui. traxerūt me et ego nō
sēsi: qn euigilabo et repriam. **I**ta tria debemus a nobis
remouere et illa vitare et tūc poterimus sētire christi hu-
militatem et obediēciā et passionē. et h^o est quod dicit spi-
ritus sanctus sapi. i. sentite de dño in bonitate et in simpli-
citate cordis querite illū. quicūqz pfe cti sumus hoc sen-
tiamus. phil. iiii. s. christi humilitatē obediēciā et ei⁹ pas-
sionē. **I**ta faciat nobis iesus christus filius dei sētire. p
oīa seculor. Amen

Dñica in ramis palmar. s. mo. xxv

Te in castellū qd cōtra vos ē et statim inuenietis aſi-
na auigatam et pullū cum ea: soluite et adducite michi

mat. xii sicut dicit glo. isti duo discipuli qui missi sunt dicuntur esse beatus petrus et beatus philipus: quia petrus corneliū philipus samariā conuertit. dicitur ergo ite in castellū. **2c.** In verbis istis tria possunt considerari. **Primum** est quid istud castellū significat ubi duo discipuli mittuntur et quare contrariū discipulis christi dicitur. **Secundum** quid per illā asinā alligatā significat et quod sunt illa vincula quibus ligat. **Tercium** est quod ad christum ducit. **Primum** notatur cum dicit. ite in castellū. **2c.** **Secundum** notatur cum dicit soluite. **Quartum** notatur cum dicit. et adducite michi. **Primum** ergo est videre quod per istud castellū significat. **Castellū** istud est muratū diuersis vicis. ut tangit glo. **Istud** castellū potest significari per castellū iberico quod expugnauerunt filii israel. sic habet iosephus. .i. duo discipuli qui mittuntur ad expugnandum. castellū istud sunt predicatorum prelati ecclesie et duo dicuntur ut dicit glo. propter sciām veritatis et propter mundiciā corporis siue operis quod debet habere et per sacramentū gemine dilectionis debet predicare. **Isti** duo discipuli debent mitti a domino non a carne ad castellū. scilicet mundū expugnandum et asinā alligatā et pullū soluendum et illos ad christū adducendum. **Ad** expugnandum mundum debet mitti predicatorum qui contra eos est: quia contrarius est. quia christi debet predicare veritatem et humilitatē et vilitatē et asperitatem et mundus predicat falsitatem quia in mudo non est veritas. **hinc** osee. iiii. non est misericordia non est sciēcia dei in terra: sed furtū et homicidium et adulterium iudauerunt super terrā. similiter mundus predicat habere diuitias delicias et honores. quia in ipso non est nisi appetit et concupiscēcia deliciarū et diuitiarū et honorū. ideo dicit ioh. 11. nolite diligere mundū nec ea que in mudo sunt: quia omne quod est in mudo aut est concupiscēcia oculorum aut superbia vite que non est ex patre deo sed ex mudo. transibit mūdus et figura eius ideo dicit christus. ite in castellum quod contra vos est. .i. in mūdum propter veritatem et paupertatem et vilitatē et asperitatem quam predicatis. **Secundum** est videre quid per asinam et pullum significatur et que sunt vi

cula quibus ligat^r per asinā et pullum quilibet peccator
significatur qui vinculis pctōz ligat^r vñ puer. v. funibus
peccatorū suoz unusquisq^z cōstringit^r et psal. funes pecca
torū circūplexi sunt me.

Peccator quilibet assimilāt^r asine ppter tria.

Vere p asinā et pulū quilibet pctōz significatur ppter
tria. **P**rimū ē ppter pigriciā. asina vel pulus ē animal
valde pigrū: ita pctōz piger ē ad omne bonū opus facien
dū. vñ puer. xvi. sicut ostiū vertit^r in cardienta piger in
lecto suo. abscondit piger manus suas sub ascella. **S**ecū
dū ē ppter immūdiā et luxuriā. q^z asinus aīal immūdū
est et multū luxuriosum. per hoc significat^r pctōz et maxie
luxuriosus in quo iam succēsus ē ignis inferni. vñ deute.
xxxii. ignis succēsus ē in furore meo et ardebit vsq^z ad in
ferni nouissima. **T**erciū ē q^z debilis ē in illa parte i qua
habet crucē. vñ ille habet et portat. crucē in humeris et ibi
debilis ē: s^z in renibus vbi crux deficit et vbi ē immūdiā
fortis: ita pctōz in crucē dñi s^z in cruce pñie portāda de
bilis est: s^z in opibus immūdis et malis et mūdānis p ac
quirēdo pecuniā fortis. in ebrietatibus similiter fortis est
et potēs. s^z ve illis sicut dicit dñs. ysa. v. te vobis qui po
tētes estis. ad bibēdū vinū et viri fortes ad miscēdū ebrie
fatē. **P**er istā g^o asinā quilibet pctōz et q^zlibet aīa pctātrix
significat^r: q^z sepe alligata ē decē vinculis s^z pctōz quozū
tria pñia sunt eā trabētia in culpā et alia septē eā in culpa
retinētia. **P**rimū ē carnalis voluptatis. vñ eccle. vii. inue
nī amariore morte mulierē q^z laq^zus venatorū ē et sagena cor
eius. vīcula enī sunt manus eius. qui placet deo effugiet
eā: qui aut^m pctōz ē capiet^r ab illa. et. puer. vii. blādiciis et.
Secundū ē ambitōis. vñ sapi. xvii. magna ei sunt iudicia
tua dñe et inenarrabilia verba tua. ppter hoc i disciplinate
aie errauerūt dū ei pñasū hñt itq^zui possē dñari natōi scē
vinculis tenebray et lōge noctis cōpediti et. vīcula tene
bray sunt vīcula ambitōis quibz ligat dyabolus ābitiosos
oculis cordis et ducit eos quasi latrones qui habent ocu
los bendatos ad tenebras inferni. vñ ysa. v. ve qui trahitis

iniquitatē vinculis vanitatis zc. **T**ercium est cupiditas. **vn. i. thi. vi.** qui volūt diuites fieri incidūt in tētatōnē et laqueū diaboli z desideria multa et nocua q̄ mergunt hoīnē in iteritū z perditōnē. Ita tria vincula sunt trabētia aīam in culpā. alia septē sūt retinētia in culpā pcti.

Vincula septē retinētia animā in peccato.

Primū est negligētia sui. **vn. puer. xix.** qui negligit vitā suā mortificabit. i. damnabit. **S**ecundū est obliuio creatōis sui. de hoc dicit deute. **xxxii.** deū qui te genuit dereliquisti z oblitus es dñi creatōis tui. **T**ercium est amor pcti z delectatō ipsius. s. amor pcti z delectatō ipsius faciūt hoīnē inimicū esse creatori suo. **vn. iaco. iii.** adulteri nescitis qz amicitia huius mūdi z mūdane voluptatis imica ē deos quicūqz gō vult esse amicus mūdi. i. mūdane voluptatis inimicus cōstituit. dei. vere amore pcti et delectatōne eius ligat. peccatōz et tenet. in pctō et capit. a diabolo et decipit. **vn. eccle. ix.** sicut pisces capiūt. hamo per delectatōnē vermiculi quē apponit piscator i hamo z aues laqueo: ita hoīes in tpē malo. **A**tez cepit diabolus primā mulierē et decepit per delectatōnē ligni vetiti. **vn. gen. iii.** vidit mulier lignū q̄ esset bonū ad vescēdum pulchritūqz oculis aspectus delectabile tulitqz de fructu illius et comedit deditqz viro suo zc. o q̄ mala est delectatio pcti q̄ ita ligat pctōres et retinet eos in pctis suis. vere mala est qz brevis ē z nō faciat in pñti et in futuro cruciat. vt dicit aug. delectatō presens nō faciat preterita nō delectat z futura cruciat. **Q**uartū ē pudor z cōfusio cōfiteīdi. **I**sto vinculo ligat diabolus liguas pctōz multoz. s. maledictus ille pudor et maledicta illa cōfusio q̄ cōfessionē impedit. iō dicit **eccle. iiii. fili.** conserua tēpus et declina a malo p aīa tua nō cōfundaris dicere verū. z ē cōfusio adducēs grās et gloriā et ē cōfusio adducēs peccatū. cōfusio adducēs peccatū ē cōfusio qua diabolus ligat os pctōis ita q̄ nō permittit os suū aperire ad ostendendum ei pctā suā. **Q**uintū est timor satisfaciēdi qñ pctōres respiciunt q̄ oportet eos ieiunare i pane et aqua et ire nudi pedes z por

tare ciliciū. et q² ista timent: alii nolūt peccata sua ppter
hoc dimittere. vñ puer. xlii. pigrū. s. peccatorē deicit ti-
mor penitēcie deicit aliquando peccatores de peccato in
peccatū et in fine deicit aīas in infernū sed tales deberēt
attēdere et cogitare quō poterūt sustinere penas infer-
ni que ī centuplū erūt crudeliores q̄ aliqua pena que sit
in hoc seculo q² sic dicit^r iob. vi. qui timēt pruīnā irruet
sup eos nix. i. qui timz hīc agere penitēciā veiet sup eum
pena maxima scilicet pena eterna. ¶ Sextum est fidu-
cia diu viuendi. vnde diabolus dixit primis parentibus
gen. iii. nequaquā moriemini: sed eritis sicut dii scientes bo-
nū et malū. ber. o neq̄ rbi ē tuū nequaquā: omnes morimur
Septimū ē nimia spes misericordie dei. vñ dicit peccator
deus nō fecit me vt damnet. vnde dicit illd eccle. v. mise-
ratio dei magna ē: multitudinis peccōz miserebitur. et se-
ptem vincula pnt figurari per septem vincula siue funes
quibus ligatus fuit sanzon. de quibus dicitur iudi. xvi.
attulerūt satrape philistinor septē funes ad dalidā qui-
bus ligauit sanzonē. ¶ Ista pnt significari per vincula
quibz nabuchodonosor fecit ligare sedechiā. sicut habetur
iiii. re. xrv. ¶ Ista vincula quibz ligatus fuit lazarus qñ
mortuus fuit et positus in sepulchro. io. xi. Per istā asinā
ligatā istis septē vinculis q̄libz aīa peccatrix significat^r
per pullū indomitū significat^r bō qui nullis frenis legis
vult alligari: s; vagat^r p cāpos et p prat a luxurie ābulās
post cōcupiscēcias. de isto pullo dicit^r iob. xi. vir vanus p
supbiā erigit^r et quasi pullū onagri se liber natū putat.
pullo similis ē qui ī minori etate. s. iuuetute sua dño non
vult seruire. s; dñs qui voluit sup asinā sedere ostendit q
ī oī etate hoīs sibi debet^r seruiciū. ¶ Terciū ē videre quō
aīa peccatrix ab istis vinculis soluit^r. ¶ Et sciendum q
soluitur in cōtritōe a deo et ī cōfessione a predicatoribz. ī
a prelati virtute clauū sibi cōmissarum. vñ io. xi. dixit
christus de lazaro (p quē quilibet peccōz significatur) sol-
uite et sinite eū abire. et h^o qd dicit hic. soluite et adducite
michi. soluite: q² q̄cūq; solueritis sup terrā erūt soluta et

79
et in celis. et adducite michi p bonā ⁊ frequētē exhortatō
nē. vel possum⁹ dicere q aia peccatrix q̄ per alinā istam si
gnificat⁹: dñs et pōt solui ab istis vīculis p sua cōtraria.

Quomō aia a vīculis soluit⁹.

Primū est q amor carnalis voluptatis dñs solui p mortifi
catōnē pprie carnis. psal. dirupisti vīcula mea tibi sacri
fi. bo. lau. et gal. v. qui christi sūt carnē suā crucifixerunt
cū viciis ⁊ cōcupiscētiis. i. quasi vīcula vicioꝝ et malarū
cōcupiscēciarū carnis. **S**ecūdū est q appetitus ambitō
nis et honoris ⁊ vanitas dñs solui p virtutē hūilitatis. vñ
psa. li. cōsurge sede in puluere filia hierusalē: solue vīcu
la colli tui captiua filia syon. q. d. o aia superba sede i pul
uere. i. hūilia te. et ita solues a te vīcula colli tui ⁊ vīcu
la ābitōis ⁊ mūdani honoris quibz ligauit te diabolus
vere p humilitatē debet illud vīculū solui: qz hūilitas sē
per fugit mūdānū honorē. ⁊ sicut dñs iaco. iiii. superbis re
sistit deus: hūilibus dat gratiā. **T**erciū autē est vīculū
cupiditatis: qd soluit⁹ p misericordiā ⁊ largitatē. vñ psa.
lvi. dissolue colligatōes impietatis: solue fasciculos dep̄
mētes ⁊ omne onus rex tēporaliū dirūpe per elemosinarū
largitiōnē. vñ sequit⁹. frange esuriētī panē tuū ⁊ egenos
vagosq̄ induc i te. certe miā et largitas elemosinarum sol
uit vīcula cupiditatis et auaricie. similiter septē vīcu
la retinētia hoīes in peccō debēt solui per sua cōtraria.

Primū illoꝝ quod est negligētia sui debz solui per negli
gētie purgatōnē. vñ eccle. vii. purga te a negligētia cum
paucis. s. a negligētia purgat⁹ hō p bonā et istatē ⁊ cen
tinuā opatōnē. vñ eccle. ix. quēcūq̄ pōt man⁹ tua istatē
operare. qz nec opus ad merēdū nec ratio ad excusandū
nec scientia ad prudētē et ordinate cōseruandū nec sapi
entia ad saporē erūt apud iferos quo tu pperas. ⁊ aposto
lus ad gal. vii. bonū aut opus faciētes nō deficiamus suo
tpe metem⁹. certe per bonū opus elōgat⁹ diabolus et fu
gatur ab hoīe. vñ hiero. semper aliquid boni operis faci
to vt diabolus semp te inueiat occupatū. ⁊ sic fugiet a te
Scōm quod est obliuio creatoris sui debet solui per me.

memoria domini creatoris sui dulcissimi. vn psal. memor fui
dei mei et delectatus sum in memoria ipsius et in medita
tione eius est magna delectatio et ipse diriget gressus eor
qui iactant cogitationes suas i eo. io dr puer. iiii. in omibz vi
is tuis cogita illu et ipse diriget gressus tuos 2c. **Ter**
ciu qd e amor pcti siue delectatio peccati soluit^r p coside
ratione pene eterne ad qua aligat^r miser pctoz ppter bre
ue pcti delectatione. qz breuis e pcti delectatio et ppetua
e pena pctozis. vn greg. breuis e delectatio fornicatois sz p
petua e pena fornicatis. **Itē** nulla e maior ifania q p dele
ctatōe momētanea obligare se ad eterna supplicia amif
tere regna celestia vel possum^r dicē q amor pcti dz solui
p odiu pcti qd debem^r odire sup oia. qz nichil pot^r nocē ho
mini nisi peccatū. nec dyabolus: nec ifirmitas: nec bō: nec
aliq aduersitas. vn greg. nulla nocebit aduersitas. si nulla
dnet^r iniquitas. **Quartū** qd e pudor z confusio. confitēda
pctū suū dz solui p verā et itegrā confessionē. et ideo dr
et spūsanct^r eccl. iiii. nō confūdaris peccata tua confiteri.
qz sicut dicit^r puer. xxviii. qui abscondit scelera sua ppter
pudorē nō diriget^r: qui aut confessus fuerit ea iniam cose
quet^r. ideo dicit psal. iniusticiā meā nō abscondi. imo dixi
confitebor et tu remisisti 2c. **Quintū** qd e timor satisfaci
endi debet solui p iudicii et penaz iferni timorē. et maxie
per dei timorē. qz timor iudicii et penaz iferni facit homi
nez declinare a malo. vn puer. xv. per timorē dñi declinat
ois homo a malo. sed timor dei scz filialis facit facē bonū.
vn eccle. xv. qui timet deū faciet bona. **Sextū** quod est
fiducia diu viuēdi debet solui per mortis memoriā et per
breuitatis vite considerationē. vn eccle. x. hodie rex: cras mo
riet^r. hereditabit bestias: vermes z serpētes. iob. xxiii. bre
ues dies bois sunt 2c. ideo dicit spūsanctus. eccl. v. ne tar
des cōueti ad dñm: subito veniet ira domini scz mors vel
iudiciū. **Septimū** qd est spes nimia misericordie dei de
bet solui p spē z timorē domini. quilibet debet habere spē
ne despet. timorē: ne nimis de misericordia dei presumat.
hec sunt due mole de quibz dicit^r deute. xxiii. mola iferi

est timor de penis inferni. mola superior est spes de gaudiis paradisi. ita debemus solvere et dirumpere ista septem vincula et hoc est quod dicitur in psal. dirumpamus vincula eorum etc.

Quartum est videre quomodo ista asina ad christum adducitur. quod notatur cum dicitur et adducite michi. scilicet qui sum fons sapientie et vite. eccle. i. fons sapientie verbum dei. Item michi qui sum via in exilio veritas in premissis et vita in premio. vñ 10. xiiii. ego sum via veritas et vita. vere prelati ecclesie postquam soluta est anima a vinculis peccatorum debent illam adducere ad christum per bonas visitationes orationes consolationes et bonas exhortationes et increpationes. vñ apo. ii. ad thi. iiii. predica verbum in ista importune argue increpa obsecra in omni patientia et doctrina ita debet quilibet prelatus adducere animas peccatorum sibi commissas ad iesum. scilicet de multis prelati poterunt dici illud eccle. xxxiii. quod contractum erat non alligastis et quod abiectum erat non reduxistis et quod perierat non quesistis etc. ita non debent facere boni prelati: sed debent illas ligare per preceptorum legis vinculis et caritatis et debent illas adducere ad iesum sic iumentum per capistrum. de vinculis preceptorum dei dicitur eccle. vi. Mitte pedem tuum in compedes illius et in torques illius collum tuum: subice humerum tuum et porta sapientiam illam et ne accideris a vinculis eius. de vinculo caritatis dicitur apoc. col. iii. Super omnia caritatem habete quam vinculum perfectioris est. sed certe per ista duo adducitur anima peccatrix ad verbum. scilicet iesum christum salvatorem suum. scilicet per preceptorum observationem et per caritatis fervorem et christus sedet super eam et requiescit per suam gratiam. sed ista asina postquam soluta est a vinculis peccatorum suorum debet portare continue usque ad mortem super humeros suos crucem penitentie si vult ipsum christum sequi in eterna gloria vñ ipse christus dicit mat. xvi. qui vult venire post me abneget semetipsum et tollat crucem suam et sequatur me in eternam gloriam. quam nobis concedat iesus christus. Amen.

In die pasche. sermo xxvi.

Maria magdalene et maria iacobi et salome emerunt aromata ut be. vñ. iesum mat. vl. In verbis istis duo possumus considerare. Primum est videre quid

per istas tres mulieres siue marias significat^r q̄ venerūt
querere iesum orto iam sole ad monumētū. **S**ecūdu est
videre quid significat^r per ista aromata q̄ attulerunt se
cū vt vngerēt iesū. **P**rimū g^o ē videre quid p istas tres
mulieres siue marias significat^r. **P**er istas tres marias
(qz maria amarū mare interpretatur) q̄libet aīa penitēs si
gnificat^r: q̄ d3 habere triplicē amaritudinē. 7 h^o de trib3
pccis. cordis oris et opis. qz omne peccatū pueit ex corde
ex malo cōsensu et ex mala cogitatōe. aut ex ore ex mala
locutōe aut ex corpore ex mala aliq̄ opatōe. peccata oris
sūt mēdacia falsa testiōia detractōes et blasphemie pia
ua eloquia et multiloquia et cetera huiusmōi. peccata cor
dis pnt dici et sunt pccā supbie ire inuidie odii et rācoris
discordie cupiditatis et auaricie et cetera huiusmodi. de
peccato cordis et totius operis debet quelibet aīa pecca
trix habere triplicē amaritudinē. et h^o qz per ista pecca
ta offēdit 7 dereliquit chzistū spōsum suū dulcissimū. vñ
d3 iere. ii. aīe peccatrici. exi cito 7 vide qz malū est 7 ama
rū te reliquisse dñm deū tuū. et ista triplici amaritudine
repletus fuit iob qui dolēs interpretat^r et significat ani
mā peitētē 7 dolentē de pccis suis. iob. iiii. loquar in ama
ritudine aīe mee: dicā dō 2^a. idē. xiii. in amaritudinib3 mo
rat^r oculus meus. idē. libera me dñe et pone me iuxta te.
de ista amaritudine dicit ezechias rex isa. xxxviii. recogni
tabo tibi oēs ānos meos in amari. a. mee. de istis amari
tudinib3 d3 similiter iere. xix. aīe peccatrici. statue tibi spe
culū pone tibi amaritudines dirige cor tuū in viā qua ā
bulasti. reuertere virgo israhel ad ciuitates tuas: vsq3 q^o
deliciis solueris filia vaga. **P**er istas tres mulieres q̄li
bet aīa penitēs significat^r ppter triplicē amaritudinem
quā d3 hēre et h^o de pccis cordis oris et opis et d3 veire
ad querendū iesum. orto iā sole grē in corde suo et fugatis
iam tenebris pccī a corde suo. **S**cđm est videre q̄ sūt il
la aromata q̄ iste sancte mulieres. i. quelib3 aīa penitens
debet afferre ad vngendū iesum.

Vngentum triplex.

Et sciendū est q̄ triplex vnguentū debz afferre ad vnguentū
dñi iesum. **P**rimū debet esse deuotionis siue cōpūctōis
vnguentū. et cōficatur illud ex rephatōne ppriorū peccatorū
et debet esse proprie contritio vera cordis. **I**stud vnguen-
tū proprie potest dici maria magdalena que plorans veit
ad monumētum. iō. vi. vnde dixerunt angeli ei. mulier: qđ
ploras et ipsa respondit. tulerunt dominū meū et nescio
vbi posuerunt eum. ipsa est que lachrimis suis pedes do-
mini rigauit. vt habetur lu. vii. vbi dicitur. ecce mulier q̄
erat in ciuitate peccatrix vt cognouit q̄ iesus zc. de istis
aromatibus dicitur canti. iiii. surge aquilo veni auster p-
fla ortum meū et fluent aromata illius. o aquilo surge. i.
o dyabole discede et veni auster id est sanctespiritus per
fla ortum meū. i. conscientiam meā et fluent aromata illi-
us. i. cordis deuotio et compunctio de peccatis et vera cor-
dis contritio. **I**n ista vunctione mutatur vetus homo in no-
uū hominē secundum q̄ dicitur de saul. i. re. x. q̄ postq̄ vn-
ctus est mutatur in virum alterū. **S**ecundū vnguentū
potest dici vnguentū vere cōfessionis et vere pacis cordis
et illud vnguentū pōt dici spūaliter illud vnguentū quod
attulit salome. qz salome interpretatur pacifica et per cō-
fessionē cordis verā multociēs pax acquirit̃ cordis z recō-
siliatio anime ad suū creatorē. vera enim confessio oris si-
gnū est et ostensio reconciliatōis aīe peccatricis ad suū
creatorē. **I**stā reconciliatōne siue istud signū reconciliatōis
cū magno desiderio dicit sponsa canti. i. osculet̃ me osculō
oris sui. glo. interli. reconciliet me sibi. osculū oris signū ē
reconciliatōis. ita cōfessio oris est signū reconciliatōis aīe
ad deū. **I**n signū reconciliatōis. deosculat̃ ē pius pater fa-
milias filiū pdigū qui bona sua dissipauerat viuēdo luxu-
riose qñ veit ad ipsū et dixit ei. **P**ater peccaui in celū et
corā te nam nō sū dignus vocari filiū tuus. lu. xv. **I**n hō q̄
dicit pater peccaui notat̃ cōfessio oris. in hō q̄ pater deo-
sculat̃ ē eū notat̃ signū reconciliatōis. **I**stud vnguentū qđ
est cōfessionis z pacis ē ad suauitatē aīe z pacē q̄ salutē.
Tercij vnguentū pōt dici mortifica. carnis. z illd vngue.

tū pōt dici spūaliter vnguētū marie iacobi: quia iacobus
īterpretat^r supplātator vel luctator et per mortificatōnē
carnis et elemosinarū largitionem et per alia opera pietā
tis et per deuotionē orōnis debet quelibet anima peitēs
supplātare vicia et luctari cōtra illa. vere per vnguētū
quod ē mortificatio carnis que in disciplinis vigiliis et ho
nestis ieiuniis et huiusmodi cōstat dē quelibz aīa peitēs
luctari cōtrari cōtra vicia carnis et supplātare illa. iō di
cit apolto. mortificate mēbra vestra q̄ sunt sup
terrā fornicatōnē immūdiā libidinē et concupiscētiā
malā. et gal. v. qui sūt christi carnē suā crucifixerūt cum
viciis et concupiscētiis. i. cōtra vicia et cōcupiscētiās ma
las. **I**stud vnguētū qd est mortificatō carnis pōt dici vn
guētū mirre quo vngi debēt corpora nostra ne putrefiant
putredine luxurie. quia de mirra ad litteraz vngunt^r cor
pora mortuorū ne putrefiāt. de isto vnguēto vnxit se san
cta iudich scdm q̄ dicit iudich. x. vbi dicit^r exiit se iudith i
dumētis et lauit corpus suū et vnxit se mirra optima. iu
dith que cōfites vel gloriācās īterpretat^r animā peniten
tem significat q̄ debz deū cōfiteri verbis et factis et ip
sum gloriācare i quātuz pōt de bonis ab eo sibi collatis.
Ista iudich dē se iduere indumētis viduitatis sue. i. de ā
tiquis peccatis per cōtritōnē et debz lauare totū corpus
suū id est totū hominē īteriorē per verā cōfessionē et post
ea debet se vngere mirra optima id ē bona mortificatōne
carnis et aspera que ē mirra que custodit animā et corp^s
a putredine luxurie. de hoc dicitur ioelis. i. cōputruerūt
iumentea in stercore suo. et dicit beatus grego. iumenta in
stercore suo putrescere est carnalē vitam suā in fetore lu
xurie finire. **I**n istis vnguētis vngit^r spūaliter christus i
mēbris suis. et ista vnguēta debz quelibz aīa fidelis secū
portare et in se hēre q̄ vult christū bñ querere et eū iueni
re. aliter possum^s dicē q̄ per istas tres mulieres siue ma
rias triplex stat^s hoīm significat^r. i. stat^s īcipiētū stat^s
p̄ficiētū et stat^s p̄fectoꝝ. per mariā magdalēnā q̄ īterpre
tat^r premunita vel defēnsibilis vel turrea significat^r inci

82
plantes qui debent premuniri virtutibus et bonis opibus
ad defendendum se a temptationibus dyaboli et debent esse fortes
ad pugnandum contra mundum carnem et dyabolum qui circumit nos
i. pe. b. dyabolus tamquam leo rugiens circumit nos. 1. et apostolis dicitur
estote fortes in bello. 2. **Ista maria.** i. incipientes dicitur portare
et habere. secum vnguentum contritionis. de isto vnguento habetur su-
perius 10. xii. ex isto vnguento repleta est tota domus. i. con-
scientia incipientium. per mariam iacobi status perficientium signifi-
cat: quia iacobus interpretatur suppletator vel luctator. et ip-
si perficientes dicuntur vel debent iam vicia suppletasse et debent
cum angelo magni consilii: cum duobus brachiis quod sunt oratio
et lacrimarum effusio luctari et debent dicere ei sicut iacob
gen. xxxii. non dimittam te donec benedixeris michi benedictione
gratie hic in presenti et benedictione glorie in futuro. **Isti per-**
ficientes debent habere duas uxores scilicet leam et rachel. i. actiuam
et contemplatiuam debent habere et portare secum vnguentum deuoti-
onis et feruentis caritatis. illud facit eos perficere de bono in
melius donec videat deus deorum in seipso sicut habetur in psal.
Istud est vnguentum quod facit habitare vnanimes in domo. vnde
psal. ecce quod bonum est et quod iocundum habitare fratres in vno. per ma-
riam salome quod pacifica interpretatur significatur status perfectio-
rum qui iam habent pacem pectoris et habitant per veram contemplatio-
nem in pace eternitatis. vnguentum quod isti debent habere se-
cum est gustatio dulcedinis sui creatoris vel contemplatio gau-
dii celestis. vnde ipsi debent dicere cum apostolo phil. iii. nostra con-
uersatio in celis est. **Isti** dicit psal. gustate et videte quo-
nia suavis est dominus. de isto vnguento dicitur puer. xxviii. vn-
guento et aliis odoribus delectatur cor et bonis amici consi-
liis anima dulcoratur. cum istis vnguentis predictis debent omnes in-
cipientes et perficientes et perfecti querere iesum saluatorem suum
et tales inveniunt et talibus apparet. vnde mat. vlsi. dicitur
quod iste tres marie exierunt cito de monumento cum timore
et gaudio magno currerunt discipulis eius nuntiare et ec-
ce ihesus occurrit eis dicens. **Auete.** **Illi** autem accesserunt et tenu-
erunt pedes eius et adorauerunt eum. **Rogemus** iesum ut det
nobiscum sic querere cum amaritudine cordis et vnguentis preciosis.

Clu

et en possimus finaliter in gloria inuenire. Amen.

Dñica in octauis pasche. sermo xxvii.

Dost dies octo venit iesus ianuis clausis et stetit in medio discipulorum et ait. pax vobis. deinde dixit thome. infer digitum tuum huc et vide manus meas etc. io. xx. nota. stetit iesus in medio discipulorum. per hoc excludit septem peccata mortalia. medium enim non est superius: quod est contra superbiam. nec inferius: quod est contra auariciam. coiccat cum extremis: quod est contra inuidiam. vnit se cum extremis quod est contra iram. est pariter: quod contra luxuriam. est temperatum: quod est contra gula. iterum contra accidia post dies octo etc. In istis verbis quique possumus considerare. Primum est quid per istos octo dies significatur: post quos christus voluit in medio discipulorum venire. et hoc notatur cum dicitur. post dies octo venit iesus. Secundum est videre qui sunt ille ianue qui ad hoc ut ibi veniat christus debet esse clausus. quod notatur cum dicitur ianuis clausis. Tercium est videre qui sunt illi discipuli in medio quorum dicitur venire et stare. et hoc notatur cum dicitur. et stetit in medio discipulorum. Quartum est quare christus ter istam salutatoriam. pax vobis voluit discipulis suis dicere et nunciare. et hoc notatur cum dicitur. pax vobis. Quintum est videre quid ille manus christi quas thomas. i. quilibet iustus debet videre. et hoc notatur cum dicitur thome infer digitum tuum huc et vide manus meas etc. Primum igitur est videre quid per istos octo dies significatur: post quos christus voluit venire in medio discipulorum.

Dies octo post quos christus voluit apparere discipulis. Prima dies potest dici a peccato cessatio. et sicut dicit ambrosius. hec est vera penitentia a peccato cessatio. dum homo penitet. ista dies potest dici dies domini: quia in die domini debet quilibet christianus quiescere et cessare ab omni opere seruilis: sed nullum opus est ita seruile sicut peccatum mortale. quod sic dicit christus. ioh. viii. qui facit etc. ista cessatio a peccato bene potest dici dies domini in qua quilibet christianus iustus debet cessare ab omni opere seruilis et ita a peccato. Secunda dies potest dici verecundia quam habet homo de peccato proprio et abhominatio. certe bene debet erubescere qui coram deo

et angelis ei) re ita detestabile vile et imunda sic est peccatum mortale fecit: quia nichil est in mundo ita detestabile nec vile nec ita immundum sicut est mortale peccatum. ieremias ei dicit aie peccatrici. quod vilis facta es nimis iteras vias tuas et iii. eiusdem dicit. polluisti terram in fornicationibus tuis et in maleficiis tuis frons mulieris meretricis facta est tibi. noluisse erubescere. qui ergo rem ita vilem et ita imundam sic peccatum mortale fecit debet erubescere et maxime qui offendit deum patrem suum et matrem suam ecclesiam. unde dicitur eccle. xli. erubescite a patre vel a matre de fornicatione et a presidente et potestate de mendacio a principe et iudice christo. sed de delicto. sed sicut dicit apostolus. ro. vi. quem fructum habuistis a quo huius nunc erubescitis. **I**sta dies potest dici gratia prevenientis illuinationis: quia illuinationem animae peccatoris quando incipit erubescere et abhominacionem de peccatis habere. **I**sta dies potest dici dies lune: quia sicut luna illuminat ambulantes in nocte: ita gratia preveniens existens adhuc in nocte peccati quando proponit de illis exire et quando erubescunt et abhominacionem habent de peccatis. **T**ercia dies potest dici continuus dolor de peccato proprio. et hoc est cordis contritio. de isto dolore dicit psalmus. dolor meus in conspectu meo semper. et mich. iiii. dolo et satage filia syon. certe istum continuum dolorem debet habere anima penitens de peccato suo quando videt et cognoscit quod propter peccatum suum dereliquit deum sponsum suum dulcissimum qui creavit eam et eam sanguine suo pretioso redemit et liberavit a servitute dyaboli. unde drutero. xxxii. deum qui te genuit dereliquisti o anima peccatrix et oblita es domini creatoris tui scilicet qui te ad ymaginem suam creavit et qui te sanguine pretioso redemit secundum quod dicitur i. pe. iiii. non auro non argento redempti estis de vana conversatione vestra paterne traditionis sed pretioso sanguine agni incontaminati et immaculati iesu christi. iste dies potest dici dies martis quia per cordis contritionem et per dolorem de peccato suo dyabolus impugnat et fugat. unde exo. xv. dicitur quod pharao et exercitus eius submersi sunt in mari rubro. **Q**uarta dies potest dici vera et frequens confessio et per hoc similiter recedit dyabolus

confusus ab hoīe. vñ hiero. reuela pditionē et ibit confusus
iimicus tuus. s. diabolus. **I**ta dies pōt dici mercurii. nā
mercurius deus eloquētie fabulat^r. et sicut bea. aug. dic.
cōfessio ē oris locutō cordi cōsona maifestās peccatū cum
dñi tui timore. ¶ **Q**uinta dies pōt dici pctōz remissio ⁊ co
rum absolutio. **I**ta dies pōt dici dies iouis: qz in illa die
fit ablutō et absolutio ab episcopis ⁊ in cōfessione fit pec
torū ablutō et absolutō virtute clauū ab episcopis et sa
cerdotibus. et maxie ab his qui hñt ptatē. ita q mutatur
pena purgatoria in penā tēporalē. de illa pōt dici illd̄ 10.
xx. quozū remiseritis pctā remittūt^r eis ⁊c. ¶ **S**exta dies
est mortificatō carnis. et hoc ē pene tēporalis solutio. de
ista mortificatōne dicit apo. col. ii. mortificate mēbra vrā
que sūt super terrā. et ista dies veneris pōt dici: qz in die
veneris mortificata fuit caro chisti in cruce p nobis. **I**n
ista die soluit et portauit penā pctōz nostrōz sup lignū
crucis. vñ. i. pe. ii. pctā nrā ipē pertulit in corpe suo super
lignū vt peccatis mortui iusticie viuam^r ⁊c. n̄ 5° chisti
in ista die carnē suā p nobis in cruce crucifigi voluit qui
nulla pctā fecerat: quilibet chistianus qui pctā fecit in
ista die p amoze iesu chisti dz carnē suā crucifigere cum
viciis ⁊ cōcupiscētis. vere in ista die dz chistianus qui
libet mortificatōne iesu in corpe suo portare. vñ apolt. ii.
cor. iiii. semper mortificatōne iesu i corpe vrō circūferētes
et vt vita iesu in corpibz vestrīs maifestet^r i vobis. ¶ **S**ep
tima dies q̄ ē dies sabbī ē requies ⁊ pax pectoris. de ista
pace dic dñs io. iii. pacē reliquo vobis. s. pectoris. pacē me
am do vo. s. eternitatis. ¶ **O**ctaua dies q̄ iterū dies dñica
pōt dici celestis gaudi i cōtēplatio siue creatoris sui fre
quēs meditatio. de ista meditatioe dic psal. meditatio mea i
cō. tu. sem. ⁊ puer. iii. in oībus viis tuis cogita illū et ipē
diriget gressus tuos. **I**n istis diebz. veit chisti p grāz su
az ad visitādū ⁊ cōsolādū disciplos suos ⁊ post istos dies
octo veit siliter i medio eoz per suā grāz pseruātē illos i
bono. **S**cōz ē videre q̄ sūt ille ianue q̄ debēt eē. clausē ad
h^o. q̄ chisti velit i medio eoz veire ⁊ stare. qd̄ nō^r cū dic

84
manus clausis. ianue sensus hois sūt vt tact⁹ visus gust⁹
auditus ⁊ odoratus: qui debēt esse clausi contra peccata.

Claudere debemus quattuor. **Primō**
Et sciēdū q̄ maxime qua^o debemus claudere. **Primō**
manus: ne rapiamus aliena. **vñ eccl. iiii.** nō sit manus tua
porrecta ad rapiēdū aliena: s; ad dādū collecta. glo. iterū
auariciā vetat: miam cōmēdat. nō vt rapiamus aliena sed
largiamur et nostra. certe istud peccatū s; aliena rapere
peſsimū est ⁊ crudeliſsimū: q; sicut dicit sanctus augu. nō
dimittit^r peccatū nisi restituat^r ablatū. vel qū homo facit
posse suū. ideo debemus hēre manus clausas ne rapiamū
aliena. **Secūdo** debemus claudere os: ne dicat mēdatia
nec verba detractoria: nec cōtra pximū falsa testimonia:
q; os ē quasi porta cordis. qui vult g^o vt rex glorie in cor
suo dormiat et requiescat p suā grām debet illud hñ clau-
dere. **vñ psal.** posui os meo custodiā et ostiū circūstātie la-
biis meis. et **puer. xlii.** qui custodit os suū illud s; bene
claudēdo custodit aīam suā. **Tercio** debemus claudere
aures nostras cōtra malos rumores et cōtra malas cātile-
nas et cōtra malas detractōes: q; sicut dicit ber. detrahe-
re aut detrahētē audire quid horū dānabilius non facile di-
xerim. **vñ. grego.** nunq̄ esset detractor nisi esset libēs audi-
tor. ideo dicit^r **eccl. xlii.** sepi aures tuas spinis s; cōſide-
ratōe mortis siue timore iudicii. s; bone ihesu multi sunt
qui aperiūt aures suas ad audiēdū cātilenas et detracti-
ones et illas claudūt ne audiāt paupes tuos ad ostia sua
clamātes et q̄rētes de pane suo p amore tuo. de istis di-
cit spūsanctus **puer. xxi.** qui obturat aures suas ad c. p.
t. et **ip. s.** nō exaudiet. talibus dicit dñs in die iudicii. ne-
scio vos. sicut fatuis virginibus q̄ nō habuerūt oleū in lā-
padibus suis. **mat. xxv.** ideo debem⁹ aures claudere cōtra
cātilenas et cōtra malos rumores et contra detractōes.
Quarto debem⁹ oculos claudere ne respiciam⁹ illicita
⁊ postea cōcupiscam⁹ illa. q̄propt̄ decepta fuit p̄ia muli-
er: q; vt dicit **gen. iii.** vidit lignū qd erat bonū ad vescēdū ⁊
pulchrū oculis aspēg delectabile fuit ⁊ co. de fr. al. sup

liiii

hoc dicit beatus grego. nō licet itueri qđ nō licet cōcupi-
sci. vñ psal. auerte oculos suos ne videāt vanitatē. certe se-
cut dī iere. ix. mors itrat per fenestras istas. s. qñ aperte
sunt nō iste fenestre ⁊ iste ianue debēt eē clause. de oibz i-
stis dī ysa. xxxiii. qui ābulat in iusticiis ⁊ loquit⁹ verita-
tē semp nō semel dicit inferli. i. qui claudit os suum: ne di-
cat verba iutilia ⁊ qui pīcit auariciā ⁊ calūniā ⁊ excitat
manus suas ab oī munere id est claudit ne capiat aliena.
sequit⁹. et obturat aures suas: ne audiat sanguinē id ē ne
cōsentiat pccō. et claudit oculos suos: ne videat malū per
delectationē. iste habitabit in excelsis. i. in celis cū dño.
et sup hō dicit glo. felix cōsciētia q̄ nec audit nec cō cupi-
scit malū. et sic dicit glo. videre mulierē nō ē malū: s; vñ
specie illius in cōcupiscētiā vere magnū est peccatū ideo
oculi claudēdi sūt: ne p illicitū oclōz vñū animus corru-
pat⁹ ad illicitū appetitū. lli. eiusdē precipit⁹ q nō aperiā-
tur porte vsq; ad calorē solis zc. ianuis istis clausis veit ie-
sus ⁊ stat p gratiā in medio disciplōz suoz. i. i corde ipōz.

Discipuli christi sūt iiii^o genera hoīnū.
Terciuū est videre qui sūt discipuli dñi. Et sciendū q
quattuor genera hoīnū. **P**rimo isti qui volūtātē eius fa-
ciūt ⁊ isti nō sūt solū discipuli ei; s; mater et fratres ei; d
vñ mat. xii. et extēdēs manū in discipulos dixit. ecce ma-
ter mea et fratres mei. quicūq; fecerit volūtātē patris mei
qui est i celis ipse meus frater et soror et mater est. certe
oēs debēt volūtātē dei libēter facere: qz volūtas dei sācta
et bona ⁊ honesta est. que sūt volūtas dei apostolus oñdit
.i. thessalo. iiii. d. hec ē volūtas dei sanctificatio vestra.
Secūdo illi qui pcepta eius bñ custodiūt. ⁊ isti nō sūt so-
lū discipuli eius: imo amici eius qđ plus est. vñ ipse chri-
stus dicit discipulis suis. io. xv. vos amici mei estis si fere-
ritis q̄ ego precipio vobis zc. **N**ota de decē pceptis de
quibz hēt exo. xx. nō habebis deos alienos zc. **T**ercio il-
li qui seipfos diligūt adiūcē. io. xiii. in hoc cognoscēt vos
ōmnes: qz mei estis discipuli si dilectōnē zc. **Q**uarto il-
li qui in sermone eius pmanēt et in eo vere credunt. vñ de

19. hii. si vos in sermone meo maueritis. s. per vera fide ve
 re discipuli mei eritis et vos cognoscetis veritate et veri
 tas liberabit vos. in medio istorū discipulorū venit iesus et
 stat per suā gratiā. **¶** Quartū est videre qre christus vo
 luit ter pacē discipulis suis nūciare et dicere. vñ ter dixit
 illis. pax vobis. scdm q hēt in euāge^o hodierno. **¶** Et scien
 dū est q illd fuit ad significādū q illi qui volūt esse disci
 puli eius triplicē debēt hēre pacē et qui volūt q stet i me
 dio eorū per suā gratiā. **¶** Prima dē esse ad deū creatorem
 suū et ista acquirit^r per verā penitētiā. **¶** Secūda dē esse
 ad proximū suū. et ista acquirit^r per verā caritatē et per oī
 um iniuriarū sibi illatarū dimissionē. **¶** Tercia debz esse in
 ter carnē et spiritū. et ista acquirit^r per carnis mortifica
 tionē et carnaliū desideriorū refrenatōnē. de ista triplici
 pace dē eccle. xxy. vbi dē. In tribz placitū est spiritui meo
 que pbata sūt corā deo et hoibz. cōcordia fratru. i. carnis
 et spūs. h^o iacob et esau. amor proximorū. hec est secūda pax
 vir et mulier sibi cōsentientes. hec ē tertia pax que ē aīe ad
 deū. vir iste christus: mulier aīma fidelis ē viro suo. s. chri
 sto cōsentis et obediēs i oibz. **¶** Quintū ē videre q sūt ille
 manū iesu q s thomas. i. qlibz iustus dē videre. et h^o notat^r
 cū dē. deinde dicit thome iher digitū tuū huc et vide ma
 nus meas. thomas interpretat^r geminus et significat quē
 libz iustū. qz dē hēre geminā dilectōnē. ad deū. s. et proxi
 mū. **¶** Ite thomas dē videre oculis cordis manū christi. i. o
 pera ei. **¶** Opera christi debem⁹ oculis cordis videre.
¶ Et sciendū est q tria opa christi debemus videre. opera. s.
 nostre creatōis opera generalis resurrectōis siue vlt ime
 ventilatōis et opera nostre glorificatōis. De prima ma
 nu dicit psal. emitte manū tuā de alto. i. filium tuū p quē
 facta est nostra recreatio. **¶** Sciendū est q circa opa nostre
 recreatōis debem⁹ tria videre oculis cordis. s. opera san
 ctissime incarnatōis et opera sue cōuersatōis et opa sue pas
 sionis. de istis opibus dicit psal. veite et videte opera dñi
 que posuit pdigia sup terrā. i. iudicia q erāt future noui
 tatis. vt de partu virginis de stella d nimia pace dicit glo.

Primo debemus videre opa incarnatōis scz intelligere
quō deus factus est hō et id qđ fuit pmāsit et qđ nō erat
assumpsit et quō beata virgo virtute spū sancti cōcepit et
pepit. deū et hominē sine carnis eius corruptōe et sine do
lore. ēte sicut flos. vitis emittit odorē suū sine eius corrup
tione et sine dolore. vñ illa pōt dicē illud eccle. xxiii. ego
quasi vitis fructificauī suauitatē odoris rē. **A**liud bñ cōsi
derabat beatus augu. qui dicebat. cōsidero cōceptū tuum
beata virgo et expauesco: intueor partū tuū et itremisco:
adozo filiū tuū et reuoluisco. **P**reterea debemus videre
cū pastoribus quō natus fuit paup et positus. i. presepio et
ibi pānis inuolutus. vñ sicut dicit^r luce. i. trāseamus vsq
bethleē et videamus h^o qđ factū ē qđ dñs oñdit nobis. et
be. fe. et inue. ma. et io. et infantē positū in presepio pānis
inuolutū. **S**cdo debemus videre opa cōuersationis chri
sti nostri saluatoris. et ista opa fuerūt opa hūilitatis: be
nignitatis: mīe et pietatis. ipse fecit tūc pdigia sup terrā
qz tūc cecos illuminauit: leprosos curauit: infirmos sana
uit et famelicos pauit. vt habet^r in euāgeliis omnibus. et
ista opa hūilitatis sunt opera mīe et pietatis. **I**sta debe
mus videre oculis cordis. vñ psal. vacate scz a viciis et vi
dete quoniā ego sanctus scz faciēdo ista opa. de istis ope
ribus dicit io. ix. me oportet opari opa eius qui misit me.
sed iudei inuidi ppter ista opa volūt christū lapidare. vñ
ipse dicit. io. x. multa opa oñdi vobis: propter qđ opus vultis
me lapidare. **T**ercio debemus videre opera passiōis
scz qđ et quāta passus est pro nobis in cruce. et hoc ē quod
ipse dicit treñ. i. o vos. oēs qui trāsitis per viā attēdite et
videte si ē dolor sicut dolor meus. bern. aspice mortalis: p
te dat^r hostia talis. agnosce qđ nobilis est aīa tua et qđ gra
uia eius vulnera pro quibus necesse fuit dñm nostrū ihe
sum christū ita vulnerari. **I**te debemus videre opa gene
ralis resurrectōis. qz sicut dicit apost. i. corin. xv. oēs qui
dem resurgemus: sz nō omnes immu. imo in ictu oculi rē.
Ista resurrectio gñalis erit in die iudicii qñ erit dies bli
tionis. vñ apost. ii. corin. v. omēs veniemus ante tribunal

christi ut iudicandi. dicit glo. et oēs oportebit manifestari ante
tribunal christi ut recipiat unusquisque prout gessit siue bo-
nū siue malū. tūc dicit christus oibz illd deute. xxxiii. vi-
dete qz nō ē alius deus preter me et nō ē qui de manu me-
a possit eruere. tūc videbūt mali in quē pupugerūt et. ut
hēt apoca. i. et tūc dicit christus nobis oibz illd lu. xiiii.
videte manus meas. scilicet perforatas et pedes meos perforatos in
cruce pro vobis. o miser peccator qui nō vis exire de pecca-
to tuo nec aliquā facere penitētiā (sicut dicit ber) quid
dices quid ages cū cōtra te statuet cōscientia tua accu-
sabit peccata crux christi perorabit christus sua vulnera
allegabit et cicatrices sue cōquerentur.

Dotes corporis quattuor. Et anime tres.

Tercio debemus videre nostrā glorificatiōē. scilicet
pōis. **Circa glorificatiōē corporis debem⁹ qu**
dotes cōsiderare. scilicet subtilitatē agilitatē clarit
sibilitatē. De eius subtilitate iob. xviii. nō adequabit⁹ ei
aurū vel vitrū. et bea. grego. dicit. unusquisqz mētē ab al
terius oculis corpulētia nō abscondet. De ei⁹ claritate di
cit dñs mat. iiii. fulgebūt iusti sicut sol in conspectu dei.
De ei⁹ agilitate pōt dici illd mat. xiiii. sicut fulgur ex
it ab oriēte et patet in occidētē et sicut sol tūcō emittit
radios ab oriēte in occidētē tūcō poterim⁹ venire ab oriē
te in occidētē post corporis glorificatiōē ppter agilitatem
quā hēbūt corpa nostra. De impassibilitate ei⁹ dicit apo.
i. cor. xv. oportet corruptibile. hoc iduere incorruptionē et
mortale hō iduere immortalitē. De istis quattuor simul
hēt⁹. i. cor. xv. xbi dñs. sciat⁹ in corruptōe: surget in incorp
tionē. ecce impassibilitas. seminat⁹ in ignobilitate: surget
in gloria. ecce claritas. seminat⁹ in infirmitate: surget in
virtute. ecce agilitas. seminat⁹ corpus aiāle: surget spūa
le ecce subtilitas. Similiter debem⁹ videre tres dotes aie.
Prīa ē gaudiū siue laus. vñ iob xvii. videbis faciē ei⁹ in iu
bilo. Scda ē discretō. vñ psa. xxxi. vinit dñs: ignis eius in
seon et caminus in hierusalem. Tercia ē cognitō dei siue
visio. vñ iob. xvi. hec ē vita eterna ut cognoscant te co-

lū deum et quē misisti iēsum christū. et. i. corin. xiii. vide-
mus nūc p speculum in enigmate: tūc aut facie ad faciē.
nūc cognosco in parte: tūc aut cognoscā sicut et cognitus
sum. sicut dicit beatus aug. de istis tribus. laudabimus vi-
debim⁹ amabimus. ber. tūc vere videbim⁹ ipsā veritatem
puro mētis oculo. o q̄ bona visio videre deū in seipso vide-
re in nobis ⁊ nos in ipō in felici iocūditate: quicquid de-
siderabim⁹ ibi totū habebim⁹: nichil ulterius desiderātes
et quicquid videbim⁹ amabim⁹. **Primū** opus debem⁹ vi-
dere vt christū diligamus. **secūdū**: vt libētius pñiaz facia-
mus. **terciū** vt gaudia eterna semp appetamus. **Illa gau-**
dia concedat nobis christus. Amen.

¶ **Incipit prima post octavas pasche. Sermo xxxiii.**

Iso sum pastor bonus ⁊ cognosco oves meas et
cognoscunt me. **eccl. 10. 7.** **In** verbis istis tria
ūt cōsiderāda. **Primū** est q̄s ē iste pastor bo-
nus siue quid p istū pastore bonū significat. **Secū-**
dū ē quō a bono pastore oves cognoscūt. **Terciū** ē quō
pastor bonus ab ouib⁹ suis cognoscit. **Primū** notat cū
dicit ego sū pastor bon⁹. **Secū-**
dū notat cū dicit. ego cogno-
sco oves meas. **Terciū** notatur cū dicit. ⁊ cognoscunt me
mee. **Primū** gō ē videre q̄s ē iste pastor bon⁹. bonus pa-
stor christus dī et quilibz iustus ⁊ q̄libz p̄latus bonus dī
christus qui ē bonus boīate essentiali nō accidētali sic di-
cit beatus grego. pastor bon⁹ dī ad dīam furis ⁊ mercēna-
rii ⁊ oves eius sūt oēs christiani huīles ⁊ simplices p̄sal-
nos aut popul⁹ ei⁹ ⁊ oves pascue ei⁹. vere oves ei⁹ sum⁹
si sum⁹ huīles ⁊ benigni et simplices ⁊ patientes. de isto
pastore dī **mat. xxi.** et sumptū ē de **zacha. xiii.** pcutiā pa-
stozē ⁊ disperget oves gregis. **I**stud adīpletū fuit ī pas-
sione christi qm christus pcutus fuit ī cruce ⁊ oves tūc. i.
apli fuerūt disp̄si. pastor bon⁹ christus ē et nos oves eius
sumus.

Dicit christus pastor bon⁹ ppter tria.
Primū est q̄ bon⁹ pastor aīam p ouib⁹ suis liberādis
ponit. vt dī hic. bonus pastor aīaz suā nudā corpālē ponit
p ouibus suis. s̄z sicut dī **psa. liii.** nos oēs quasi oves erra-

imus. sancto aduentu christi et ante passionem eius et tene-
bamur sub tyranno dyabolo quasi in carcere et in parco eius
detenti errauimus propter peccatum primorum parentum qui erraue-
runt sic oves errantes comedentes pomum in viridi paradiso con-
tra prohibitionem dominici: et tunc captus est totus grex et deten-
tus quasi in parco dyaboli. sed sicut bonus pastor quando oves in
parco posite sunt quando alienam messem intraverunt spoliat tuni-
cam suam et ponit eam ut liberet oves suas de parco illo: ita
christus bonus pastor (ut gregem suum liberaret de parco dy-
aboli) tunicam suam. id est carnem exposuit. et ita animam suam pro ouibus
suis posuit. certe istud fuit magnum signum dilectionis quod o-
stendit christus bonus pastor erga oves suas. unde ipse dicit
19. xvi. maiorem dilectionem nemo habet et animam suam ponat quam
pro amicis suis. certe istud non debemus obliuisci. sicut dicit
eccle. xxix. gratiam fideiussionis tui non obliuiscaris: dedit a-
nimam suam pro te. **S**ecundum est quod ad bona pascua oves su-
as ducit et illas bono pastu pascit.

Pastu triplici pascit oves suas christus.

Et sciendum est quod tribus pascuis siue triplici pastu pascit o-
ves suas christus. **P**rimo de intelligentia diuini operis et
sermonis. unde psal. dominus regit me. glo. i. christus pastor bo-
nus pascit me. sequitur. et nichil michi deerit: in loco pascue
ibi me collocauit. id est in intelligentia diuini sermonis. **S**e-
cundo adducit eas ad pascua sancte contemplationis et eterne
et spiritualis refectionis hoc est pascit eas spiritualiter. de istis pa-
scuis dicitur ubi loquitur de onagro: cuius vocabulum vi-
ri abstinentes significat. sic dicit glo. vocem exactoris sui. id est
veteris non audit. quod a nobis quotidie quoddam debitum exi-
git. sequitur. circumspectit montes pascue sue et virentia quas viderit
glo. montes pascue sunt alte contemplationis et eterne refe-
ctionis et virentia querere cum sancto viro despectus transitorius
in eternum mansura desiderare. et beatus augustinus dicit. quod ma-
ria inteta erat ut pasceret a domino. perscrutemur incipiamus
pascamus et nos. **T**ercio ducit eas ad pascua eterne re-
fectionis et eterne iocunditatis. unde eze. xxxiii. in pascuis
herberimis pascam oves meas et in montibus excelsis israelis

erūt pascua eay et ibi requiescēt in herbis virētibz et in
pascuis pinguibz pascēt et io. x. per me si quis introierit
saluabit et ingrediet et egrediet et pascua inueniet. et bea
tus grego. dicit de hoc. per me ingrediet per fidē. et p me.
egrediet a fide ad spē. a credulitate ad contēplationē. et
pascua inueniet in eterna refectione. Tercium est. qz oues
suas cognoscit. vñ dicitur hic. cognosco oues meas. et hoc
fm speciale membrū. **Secundū enī est videre quomodo**
cognoscit oues suas.

Signa quibus signatur oues christi tria.
Et sciendū q cognoscit christus oues qñ signate sunt si
gnis suis. Notādū q tria sunt signa ihesu christi quibus
debēt esse signate oues eius. **Primū ē paupertatis et hu**
militatis. de hō signo dicit. lu. ii. et hoc erit vobis signū
in uenietis ifātē pānis inuolutū. ecce paupertas. et positus
in presepio. ecce hūilitas. **Secundū signū ē clemētie et pi**
etatis. de isto dicit bester. iii. vbi dicit q qui introierit ad
regē assuerū nisi ostenderet virgā aureā rex pro signo cle
mētie interficeret. p assuerū christus significat. qui est
habitudo et possessio omniū. ad ipsum nullus postq de pec
cato recesserit dz intrare nisi prius teneat et ostēdat ei vir
gā aureā. i. viā discipline sue p signo clemētie et pietatis
qz p virgā in sacra scriptura disciplina significat. sz vir
ga ista dz esse aurea. in auro notat incorruptio et ppetui
tas et via discipline quā dñs ostēdit homini. pro signo cle
mētie dz esse incorrupta et ppetua: qz postq a peccato re
cesserit nūq ad illud postea dz redire. de via discipline di
cit baruth. iii. de filiis agar. neq viā discipline tenuerūt
propterea pierūt. ēte oīa signa q fecit ihūs sup terrā fue
rūt signa clemētie et pietatis: vt illuminare cecos: suscita
re mortuos: curare ifirmos et pascere famelicos de quibz
panibz et duobz piscibus et ppter ista signa seqba eū tur
ba. vñ io. vi. dz q abiit ihūs p mare tiberiadis et seqbat
eum multitudo magna etc. **Tercū signū fuit crucis. et**
istud signū portauit ppriis hūeris suis vt habet io. xix. et
nu. xxi. dz q moyses fecit serpētē eneū et posuit eū p signū

quæ p̄cussī aspiciētes sanabāt a morib⁹ serpētū. Iste ser
pēs positus in palo significat christū suspēsus ī ligno cru
cis quē vere aspiciētes oculis cordis sanāt a morib⁹ et tē
tatiōibus demonū. oues iesu christi debēt eē signate istis
trib⁹ signis. s. signo paupertatis clemētie et pietatis et sig⁹
crucis p̄nie. **I**stis signis signati erāt aplī et iō dixit eis ie
sus mat. x. ecce ego mitto vos sic oues portantes signa in
medio luporū: estote g⁹ prudentes zc. certe illis signis de
bēt eē signati oēs boni christiani et maxie. sig⁹ crucis p̄ni
tētie: si volūt q̄ dñs ī die iudicii. tāq̄ oues suas cognoscat
eos et si volūt dñm sequi ad eternā gloriā. vñ mat. xvi. q̄
vult venire post me abneget semetipsū et tollat crucē suā
et seq̄t me. et eze. ix. dñs. signa thau. i. crucis sup frōtē ge
mētū et dolētū. et sequit. sup quē nō videritis thau non
parcat oculus vester nec miseramini: semē adolescētulū vir
gines et mulieres et puulos interficite vsq̄ ad iterēptionem
super quē viderint thau nō occidāt h⁹ quide⁹ precipitur
apoc. ix. locustis exeūtib⁹ d̄ puteo abissine lederēt fenam
terre nec viride nec arborē nisi tātū hoies qui n̄ hnt signū
dei in frōtibus eorū. signati g⁹ dēm⁹ eē istis signis et ma
xie signo p̄nie si volumus q̄ christus agnoscat nos tāq̄ o
ues suas ī fine. qz t̄lēs oues agnoscit et t̄lēs sequūt eum.
vñ io. x. oues mee vocē meā audiūt et sequūt me agnosco
eas et dō eis vitā eternā. **T**erciū ē videre quō christ⁹ co
gnoscit ab ouib⁹ suis. Et sciendū ē q̄ per fidē et amorē. qz
dēm⁹ eū diligere et ī eū credere. vñ io. xi. diē bt̄s petr⁹.
dñe: ad quē ibim⁹: verba vite eterne habes et nos audiui
mus et vidim⁹ et cognouim⁹ qz tu es christus fili de. vi. s̄
mō nō possum⁹ cognoscere nisi ex pte s̄ in fut⁹ cognosce
mus pfecte sic et cogniti sum⁹. vñ. i. cor. xiii. nūc cognosco
ex pte: tūc aut cognoscā sic et cognit⁹ sū. et sic diē be. ber.
tūc cog⁹ scem⁹ p̄is posētā filiū sapiāz spūsancti benigni
fīmā clemētiā vñ dñs. io. iii. tūc videbimus eū sicuti est.
Pastor debet esse quilibet iustus. ~~quilibet iustus.~~
Ite quilibet iustus. dñs pastor. vñ gen. iii. dñs q̄ abel fuit pa
stor. abel luct⁹ interpretat⁹ et significat quēlib⁹ iustū qui

debet peccata sua et aliena lugere. **I**ste abel et quilibet iustus
dicitur esse pastor ouium. scilicet bonarum affectionum et humilium et simpli-
cium cogitationum. unde oues istius pastoris. id est viri iusti sunt bo-
ne affectiones et simplices et bone cogitationes. viri iusti
sunt pastores ouium quos detestatur omnis egyptii et omnes
demoni ut habetur gen. xlvj.

Pastor debet esse quilibet prelatus.

Ite quilibet prelatus dicitur esse pastor et appellatur prelatus e-
piscopum abbatem et sacerdotem quolibet curam animarum habentem
quolibet prelatus significatur per iacob qui fuit pastor om-
nium ut habetur gen. xxxi. iacob luctator interpretatur et signifi-
cat prelatus qui dicitur fortiter luctari et pugnare contra vicia
et maxime contra leonem superbie et usum luxurie. sicut fecit
dauid qui fuit pastor ouium et illos interfecit ut habetur. id est re.
xvii. similiter per moysen (qui fuit pastor ouium ietro sa-
cerdotis madyan ut habetur exo. iiii.) figuratur quilibet prela-
tus qui dicitur esse sumptuosus et aquis sacre scripture ad custo-
diendum et pascendum oues ietro. id est dei patris qui dicitur summe ab
omnibus honorari. quia ietro. honorabilis interpretatur et signifi-
cat deum patrem qui debet ab omnibus honorari. quilibet ergo prela-
tus pastor est et debet esse bonus pastor.

Pastoris bonitas septem requirit.

Et sciendum est quod ad hoc quod aliquis sit bonus pastor septem sunt
ei necessaria que requiruntur ad bonitatem pastoris. **P**rimum
quod dicitur per ostium christum intrare. unde ipse dicit in hoc euangelio
ego sum ostium: per me si quis introierit saluabitur. **S**ed sci-
endum quod symoniaci non intrant per ostium: hi sunt vendentes sacra-
menta ecclesie et ementes beneficia ecclesiastica. Istos dicit dominus de
templo eiecisse. ut dicit mat. xxi. **I**sti sunt significati per iasonem qui
ab antiocho emit sacerdotum et extinctus est ignis qui per quadraginta annos in aquis vi-
xerat. **I**te ambitiosi ut ezechias rex qui accepit thurabu-
lum ut offerret incensum et abiecit sacerdotum percussus est lepra. ut
habetur. id est paral. xvi. **I**te qui ingrediuntur per parentes sicut
micheas qui implicuit manus unius filiorum suorum et factus est sa-
cerdos. ut habetur iudich. xvii. et bene dicitur ille micheas qui inter-
pretatur quis est hic: de tali dicitur isa. xxi quis tu hic aut quis

hic. quia tales nō sūt res sed signa tantū. Item qui intrāt
p' p'ncipes ⁊ preces violētas. sicut alchim⁹ q' introduct⁹ ē
a bachide. Item sicut. i. macha. legit' precepit destrui mu-
ros dom⁹ sacre iterioris et opa p'phetarū et oclusū ē os
eius et dissolutus ē paralisi nec ultra potuit loqui verbū
alchim⁹ interpretat' luctus fortis. et tales qui sic intrāt
debent fortiter lugere. Item qui non intrant per ostiū
christū s; ascēdūt aliūde. ideo nō boni pastores s; potius
fures et latrones sūt. sed qui intrat p' ostiū christū pastor
est bonus ouīū. vt habetur io. x.

Pastu triplici debet pascere p'lat⁹ oues.

Secundū ē q' debet illas triplici pastu pascere. i. verbo do-
ctrine et honeste cōversationis exemplo et tempali sub-
sidio. ideo dixit xp̄s beato pet' qui fuit pastor ouīū p'ri-
nceps apostolorū. vt habet' io. vi. ter pascere oues meas 2^a pā-
sce verbo pascere exēplo pascere tēporali subsidio. pascere verbo
doctrinae: ne esuriētib⁹ subditis sonet cōtra te vox lachrya-
bilis querimonia. fren. iiii. adhesit lingua lactātis ad palā-
tū eius in siti: paruuli eius pecierūt panē et nō erat q' frā-
geret eis. q' de multis p'lat⁹ pōt dici illud qd dicit in-
das i eplā sua. hī sūt nubes in aqua doctrine arbores autū-
nales infructuose eradicatē. videlicet mortue in se ipsis et
in subditis. p'lat⁹ in se moritur et in subdito qm nō anū-
ciat ei vt aduertat' a via sua mala. s; dicit' eze. vii. si non
anunciaueris ip̄io vt aduertatur a via sua mala et ipse i
iniquitate sua moriat' sanguis ei⁹ de manu tua requirā. ⁊
si nunciaueris ei et nō cōuersus fuerit a via sua impia: li-
berasti aīaz tuā. p'lat⁹ 3° debet pascere oues suas verbo
doctrinae. Item debz eas pascere bono exēplo. vñ aposto. i.
thi. iiii. esto exēplū fidelīū. i. subditorū tibi in verbo cū cō-
uersatiōe i caritate et deute. xvii. accipiēs exēplar a sacer-
dotib⁹. leui. iiii. p'lat⁹ debet eē lux mūdī. s; possū⁹ dicere
q' nō sūt lux mūdī s; tenebre facti sūt subditis sup terrā
p' malā vitā ⁊ p' malū exēplū qd dāt subditis. vñ dolēdū ē.
vñ dī p'sa. xxiii. sicut popul⁹ sic sacerdos. p' multoties pe-
iores sūt sacerdotes q' laici. ideo bon⁹ p'lat⁹ dz pascere oues

suas bono exēplo. **N**ē tēporali subsidio si necesse ē ⁊ si pōt
vñ grego. in decreto. pascite fame moriētē: si nō paviſti oc-
cidisti. s; multi sūt qui tēporali subsidio subditos suos nō
pascūt sed potius eorū bona rapiūt **vñ pascūt** semetipſos.
vñ isa. iiii. dicit dñs. dissipastis vineā meā rapina paupū i
domo vrā. s. ad pascēdū vos. s; sicut dicit **eze. xxxiiii.** ve pa-
storib⁹ qui pascebāt semetipſos: nōne greges a pastorib⁹
pascūt. lac comedebatis ⁊ lanis cooperiebami ⁊ qd tras-
sū erat occidebatis ⁊c. postea sequit. cū austeritate ipe-
rabatis illis et cū potētia. et iō disperse sūt oues mee: eo
q nō esz pastor. s. bonus. ⁊ facte sūt in deuoratōnē oim be-
stiarū agri. **H**ic tanguntur duo vicia q maxime cōtraria
sunt prelatiſ ecclesie scilicet cupiditas. et austeritas.
Nam nec austeri nec crudeles debent esse prelati: sed be-
nigni. Nec cupidi s; largi. ⁊ debent pascere oues suas si
pnt subsidio tēporali. **T**erciū: qz debēt eos diligēter et
fideliter custodire. **vñ iiii. re. xx.** custodi virū hūc: q si lap-
sus fuerit: aīa tua. p aīa ei⁹ erit. vere diligēter debes cu-
stodire. **vñ psal.** nō dormitabit. s. p tediū. neqz dormiet per
negligētiā qui custodit israhel. et **lu. ii. d.** q pastores per
q⁹s figificāt prelati erāt i regiōe ead vigilātes ⁊ custo-
diētes vigilias noctis sup gregē suū. **Q**uātū ē: qz d; de-
solatos cōsolari ⁊ iūquos corrigere. **vñ apo. thessa. iiii.** cōso-
lamū pusillanimes corrigite inquietos patiētes estote ad
ad oēs. ⁊. i. **thi. v.** argue peccātes corā oibus: vt ceteri ma-
gis timeāt. **Q**uītū ē: qz d; sepe p ouibus suis orare. vt
christ⁹ pastor bon⁹ orauit p discipulis suis. **vñ io. xvi.** ego
p eis rogo nō p mūdo: s; p his quos dedisti michi. et moi-
ses bonus pastor orauit p populo israhel. **vñ exo. xxi.** cū
aūt moises man⁹ suas leuabat ad celū. vīcebat israhel et
apo. ii. thi. iiii. p dica verbū ista oportune iportune argu⁹
obsecra increpa in qī patiētia ⁊ doctrina. **S**extū ē: qz d;
sacmēta eccie eis dispēsare. **vñ mat. x.** infirmos curate mor-
tuos suscite leproſos mūdare demōes eicite gētis acce-
pistis gētis date. **S**eptimū ē: qz benignū ⁊ affabilē d; se o-
uib⁹ suis oñdere. **vñ eccl. iiii.** cōgregatōni pauperū affabi-
lez te facito declina pauperi sine tristitia aurē tuā. postea
ea sequit. rñde illi pacifice i māſuetudine. **S**cōz ē vidē

quō d3 oues suas cognosce. ēte ipse d3 cognosce cōscienti-
as eoz. qz alio mō nō pōt eas curare nec bñ eis cōsulere. qz
medic⁹ n̄ pōt bñ ifirmū curare nec ei bonū cōsiliū dare: nī
si cognoscat egritudinē suā. et iō bñ d3 pu. xvi. agnosce di-
ligēt vultū pecoris tui. et puer. xii. d3 qz iust⁹ nouit aīas
iūmetoz suoz. vere ipē d3 libet eas cognosce. i. diligere. di-
cit glo. **T**erciuū ē videre quō pastor ab ouibz suis cogno-
sci. Et sciendū ē qz p dilectionē tūc oues pastore suū cogno-
scūt: qñ vere eū diligūt. s3 oues bone qñ hñt pastore bonū
.i. platū bonū ipē dñt eū totis visceribz cordis diligere et
in oībz ei et p oīa obedire. et h° ē qd dicit apo. hebre. xiii.
obedite prepositis vris et subiaceite eis: ipsi ei puigilāt tā
qz rōnē reddituri p aiabus vris. **R**ogem⁹ ihūm christū vt
det pastoribz nris ita nos custodire et pascē 7 cognoscere
et nos eos ita cognosce. i. diligere: vt nos 7 ipsi possimus
in fine ad pascua paradisi puenire. qd nobis prestare 2c.

Sonica s3a post octauas pasche. sermo vicesimus nonus.
Mulier cū parit tristitia h3 qz venit hora eius: cum
aut pepit filiū iā nō meminit pressure eius ppter
gaudiu qz natus ē hō in mūdū. iō. xvi. **P**er istā similitu-
dinē cōdit dñs qz tristitiaz hērent de sua passiōe discipuli
ei⁹. et qz sciebat qz illa tristitia verteret⁹ i gaudiū i sua re-
surrectōe: nō dixit. modicū et nō videbitis me et iterū mo-
di cū et videbitis me in tēpore resurrectōis mee sed plora-
bitis et flebitis vos. s. de passione mea: mūdus aut gaude-
bit. i. iimici mei iūqui iudei gaudebūt me occiso: s3 vos cō-
tristabimini de passiōe mea: s3 tristitia vestra vertetur in
gaudiū in resurrectōe mea. vñ mulier cū parit tristitiā h3
2c. **I**n verbis istis quā⁹ possum⁹ videre. **P**rimū ē quid
p mulierē istā significat⁹: qz cū tristitia d3 parere. **S**cđm
est quid d3 parere. **T**erciuū ē qz est tristitia siue dolor ille
quē d3 hēre de partu. **Q**uartū ē quid ē illud gaudiū qd
sequit⁹ et puenit de isto dolore. primū nota cū dicit⁹: mu-
lier. s3m: cū dicit⁹: parit. terciū: cū dicit⁹: tristitiā h3. quar-
tū: cū dicit⁹: nō meminit pressure ppter gaudiū.

Anima significatur p mulierē parentē propter quinqz.
m ii

Primū g^o ē videre quid p istā mulierē significat^r. **P**er
istā mulierē pōt significari quelibet aīa fidelis et h^o ppt^r
quīq^z. **P**rimū ppter obediētiā et q^z mulier d^z eē obedi-
ens et subiecta sponso suo in oībus ī quibus nō ē peccatū
vñ aposto. col. iii. dicit. mulieres subdite estote viris sicut
oportet in dño. et i. pe. iii. mulieres subdite sint viris suis
sic aīa fidelis q̄ ē spōsa chzisti quā despōsavit ī baptismo
debz esse subiecta et obediēs chzisto in oīb^z. vñ psal. verū
tamē subiecta esto aīa mea. et actū. v. dicit beat^z petr^z
q^d magis oportet obedire deo q̄ homībus. illa aut iā bene
ē subiecta deo et bene ei obedit que omia mādata eius cu
stodit. et talis benedictionem habebit. vñ deute. ix. dixit
moyses et tñdictōz habebitis si obedieritis preceptis dñi
dñi nostri et maledictionē: si nō audieritis mandata ei^z et
recesseritis a via ei^z. **S**cōd^z ē ppter fidelitatē et ppter fi-
dei observatiōem quā debz mulier bona spōso suo. vere fi-
delis debz eē mulier boā spōso suo et fidelit^r se custodire
q^z si bona spōsi sui ifidelit^r ribaldis suis daret vel stulte
expēderet: nō eēt sapiens neq^z fidelis. idō fideliter op^z ea
custodire. et talis mulier q̄ illa bñ custodit ē fidelis et sa-
piēs vñ. puer. xiiii. mulē sapiēs edificabit sibi domū: et isī
piēs. mlt̄ extructā maīb^z destruet. silit^r de corpe suo d^z eē
fidelis. q^z carnē suā nō d^z didere. ēte illa q̄ carnē suā dedit
alii q̄ spōso suo latroissā ē de corpe. q^z sic dicit aposto. i. thi
vii. vir uxori debitum reddat. similit^r mulier viro. mulier
nō habz potestātē corpis sui: s^z vir. silit^r vir nō habet pote
statē corpis s^z mulier. nolite g^o defraudare invicem silit^r
debz esse vir fidelis ī custodiēdo corpus suū pure et mūde
ab aliis mulierib^z. et puer. xxviii. vir fidelis ī h^o multum
laudat^r. i. corā deo et āgelis. et si vir ē ifidelis de corpe suo
non propter hoc debet esse mulier ifidelis de corpore suo
nec de matrimonio suo: s^z fidelit^r d^z custodire matrimo-
nū suū et sic poterit spōsū suū a peccō retrabe^r et eū saluare
et ad hoc potest referri illud quod dicit apostolus. i. corin
vii. sanctificatus est vir iufidelis per mulierem fidelem.
.i. aliquādo et ita anima fidelis que est sponsa chzisti de^z

esse fidelis erga ipsum christū spōsum dulcissimū in istis
 duobus. **P**rimo qz fideliter dz custodire bona q tradidit
 illi ad custodiēdū. scilicet bona nature et bona grē et bona fortu-
 ne. bona nature pnt dici ad pns ipsum corpus et aia et bo-
 ne cōditōnes sanitas pulchritudo fortitudo et huiusmodi
 bona grē sunt bone virtutes acquisite per gratiā et ipā g-
 tia quā dñs dat amicis suis. bona fortune sūt diuitie tē-
 porales oīa ista bona dñs dat. vñ nullus de illis bonis dz
 supbire nec gloriari se. vñ aposto. i. corin. iiii. qd habes qd
 nō accepisti: quid gloriaris quasi nō acceperis. **I**sta bona
 fideliter custodit spōsa christi. de istis bonis fideliter do-
 seruit qñ de illis nō gloriat⁹ et nō supbit. et qñ de illis cre-
 atori suo qui illa ei tradidit: gloriā et laudes reddit. sicut
 faciebat dauid. vñ dicebat. cantabo dño qui bona tribuit
 michi etc. **S**ecundo dz eē fidelis in custodiēdo se pure et sol-
 licite. et hoc ē qd dz deute. iiii. custodi aīam tuā sollicite.
 vere fidelis debz esse in custodiēdo se pure ne christo spō-
 so suo dimisso dyabol⁹ adulter admittat⁹ per superbiā vel i-
 uidiā vel aliud peccatū mortale et ne dicat⁹ ei a christo.
 et exprobetur illō psal. lvi. iuxta me discooperuisti et susce-
 pisti adulterū. i. dyabolū. fidelis g⁹ dz esse sponsa in cu-
 stodiēdo se et hoc vsqz ad mortē et tūc ei dabit dñs coro-
 nā vite eterne vel glorie. vñ apoc. iiii. esto fidelis vsqz ad
 mortē et dabo tibi coronā vite. **T**erciuū est ppter eius oz-
 natū siue ppter corpis sui preparatōē. qz bona mulier p-
 pter virū suū ne peccet vel si ē in peccō vt retrahat eum a
 peccō vel vt sponso suo placeat bñ pōt vestimētis ornare se
 et preparare: qz si ex libidine ornatus eius nō pcedit non
 peccat. vñ iudich. iiii. dz q ipsa iduit se vestimētis iocundi-
 tatis sue et tñ nō peccauit. qz ista preparatio nō ex libidi-
 dine pcedebat sed ex virtute. **I**sta bona mulier qñ prepa-
 rat se vt viro suo placeat aut vt eū retrahat non peccat
 qñ preparatō ista nō puenit ex libidine: sz potius ex vir-
 tute. tamen cauere et custodire se debent bone mulieres
 ne peccēt ppt⁹ viros suos i pparatōibz suis. vñ quō pa p-
 rare et ornare se debent sine peccō docet aposto. thi. ii. nolo

m iiii

mulieres esse in habitu ornato cum verecundia et sobrietate ornantes se non in tortis crinibus aut auro aut margaritis vestite preciosa secundum quod decet mulieres promittentes pietatem. glo. vult eas esse ornatas virtutibus .i. cum verecundia. s. vultus et non attrite frontis sicut meretrices: vult eas esse cum sobrietate mentis et esse ornatas non in tortis crinibus .i. crispiis. et. i. pe. iii. dicitur. mulieres subdite sint viris suis. et subditur. non sit exterius capillatura aut circumdatio auri etc. certe tales que sic se ornant ad capiendas animas non possunt excusare cultus suos propter maritos suos. **I**tem non debent mulieres sancte et bone homines facere propter mundum sed tantum debent se ornare ut viris suis possint placere. ita fidelis anima que est sponsa christi debet ornari bonis virtutibus et ita debet se ornare et preparare ut possit christo sponso suo placere. sed quando debet se preparare dicitur apoc. xix. venerunt nuptie agni scilicet quia iuncta est anima fidelis christo per fidem et amorem et se uxorem eius preparavit. et datum est ei ut cooperaret se bisso splendenti et candido .i. castitate cordis et corporis. et bene per bissum splendet et candidum significat castitas quia castitas facit animam splendorem coram deo et albam sicut liliam. unde cant. i. sicut liliū inter spinas sic amica mea inter filias. **I**ta veste debet esse induta quilibet anima fidelis que vult placere christo sponso suo quia certe non est mulier que possit placere viro suo dum esset induta veste lutosa et immunda et fetida: talis vestis coram deo est luxuria. unde nulla anima que est in peccato luxurie potest deo placere. unde apo. ro. viii. qui in carne sunt .i. in peccatis carnalis que sunt luxuria et gula deo placere non possunt. Ideo ad hoc quod fidelis anima placeat deo sponso suo debet esse induta veste castitatis que est vestis pulchra et honesta. unde sap. iii. o quam pulchra est casta generatio cum caritate. **Q**uartum est propter amoris sponsi sui magnitudinem quia bona sponsa debet virum suum super omnes viros multum diligere quia vir eius propter ipsam patrem suum et matrem suam reliquit et ipsi sunt duo in carne una. unde ge. ii. reliquet homo patrem et matrem et adheret uxori sue et erunt duo in carne una. ita quilibet fidelis anima debet ipsum christum sponsum suum super omnes creaturas diligere et super omnia et homines

ardēter sicut dilexit eū illa sancta mulier scz magdalena
de qua dz lu. vii. mulier erat ī ciuitate pctātrix zc. postea
sequit^r. dimissa sunt ei pctā multa quoniā dilexit multū
qz caritas operit multitudinē pctōz. i. pe. iiii. et puer. x. sz
quō dilexit eū ardentē. **vñ** io. xx. xbi dz qñ venit ad monu
mentū et stabat ibi plorās zc. postea sequit^r. qz cōuersa re
tro sū uidit ihū et nesciebat qz ihūs eēset. et dixit ei ihe
sus. mulier quid plorās quē qris. illa aut existimās qz eēsz
ortolanus. dicit ei: dñe si tu sustulisti eū dicito michi ubi
posuisti eū z ego eū tollā. **Alud** dicebat ardore amoris qz
ego credo qz nullo eum portare posset: qz debilis erat. ita
nos debemus eū diligere ardēter: qz ardēter dilexit nos.

Quitū ē ppter opis sollicitudinē qz bona mulier nūq̄ dz
esse ociosa. **vñ** puer. vlt. panē suū nō comedit ociosa: qz ma
nū suā misit ad fortia: sed fatua mulier libēter ociosa ē et
garrula. **prover. vii.** ecce mulier occurrit illi in ornatu me
retricio preparata ad capiendas animas garrula et vaga:
quietis impatiens: nec valens in domo cōsistere: pedibus
suis nūc foris: nūc in plateis zc. sz ista nō facit bona muli
er et sancta nec ipsa ē garrula nec vaga ē imo semp aliqd
bonū opus facit: et talis mulier ē sctā. et sicut dz eccl. xxv
beatus qui bitat cū muliere sensata. **Ita** aīa fidelis spōsa
chrīsti nūq̄ dz esse ociosa ne eā decipiat dyabolus. hīero.
semp aliquid boni opis facit ut dyabolus semp te inueni
at occupatū. certe sicut dicit^r eccl. iii. multa mala facit o
ciositas. sicut dicit^r ezech. xvii. hec fuit iniquitas sodome
supbia saturitas z ocīū. et iō aīa fidelis nūq̄ dz esse ocio
sa. sz semp dz aliqd bonū opus face z nūq̄ deficē. et hoc ē
qd dicit apo. galla. vi. bonū aut facientes nō deficiamus:
suo tēpore metemus nō deficiētes. **Propter ista** quinqz p
istam mulierē pōt figurari quelibet aīa fidelis.

Parere debet aīa fidelis tria bonā.

Scdm ē quid dz parere chrīsto ista mulier scz aīa fide
lis. **Et sciēdū** qz tria bona opa ut opa iusticie: pñe et mīe.
et ista tria bōa opa pñt figurari p istos tres iustos scz iob
noe et danīelē. de quibus hēt^r eze. xiiii. p noe pñt figurari

in iiii

opera iusticie: qz iustus dicitur. bñ gen. vi. noe vir iustus atq; pfectus in generatōib; suis 2c. Iustus ē ille qui facit iusticiā et opera iusticie. Et ideo per noe qz iustus dicitur opera iusticie significat. Per iob qui dolēs interpretat opā penitētie significari pnt: qz illi qui faciūt opā penitētie. debent esse in dolore cordis p peccatis suis. bñ psal. dolor meus in cōspectu meo semper. bñ iob maxiaz pñiaz fecit: ipsemet dicit. xlii. auditu auris audiui te. idcirco me repēhendo et ago pñiaz ī fauilla et cinere. Per danielē qui liberavit susannā ab angustia sua ut hēt. dan. xii. pnt significari opera misericordie et pietatis quibus liberāt sepe illi qui sunt in miseria a sua angustia et miseria. Istos viros tres bonos filios noe iob et danielē. i. opā iusticie penitentie et misericordie d; hēre hec mulier. i. aīa fidelis d; hēre et parere christo et sic dicit apo. i. thi. ii. mulier p generatōnē filior. s. bonor opū sanabit. vel possum; dicere q d; parere dō vnū solū puerū. s. puritatē vite. et hō ē qd dicit hic. cū peperit. i. puritatē vite nō meminit pressure 2c. hic ē puer quē elegit deus. bñ psa. xliii. ecce puer me; quē elegi 2c. vere illū qui habz puritatē vite elegit dñs ad hñdū grā suā in pñti et gloriā in futuro. filis puer fuit iohēs baptista. de qo dicit lu. ii. tu puer pro. al. voca. 2c. Parere d; aīa fidelis iustū puer cū dolore clāore et labore. Tercū ē videre quō aīa fidelis d; iustū puer. s. puritatē vite parere. Et sciendū ē q cū tristitia et dolore. s. cordis. et hoc ē quod dicitur hic mulier cū parit tristitiam habz vere sicut mulier parit cū dolore nimio et nō solum cum dolore imo etiam cū clamore. et qz dū parit tristitiā habz et dolorem. et ex dolore quē habet clamat. et ex dolore et labore puenit magnus labor. bñ psa. xxvi. sicut que concepit cū appropinquauerit ad partū dolens clamat in doloribus suis. ita aīa fidelis peitens d; parere puritatē vite. nouū hoīez in statu grē cū dolore et clāore et labore. i. dolore notat cordis cōtritō. in clāore oris cōfessio. i. labore operis satisfactō. de tristitia et dolore cordis quē d; hēre aīa peitēs dicit apo. i. cor. vii. gaudeo qz tristati estis ad

pñia; et tristitia q̄ ē scdm peitētiā in salutē stabīlē opat̄.
 certe ista pñia. siue iste dolor dz eē p modū pturiētis. vñ
 dicit mich. iiii. dole et satage filia syon sic parturiēs. Et i
 isto dolore dz pueire clamor. vñ psal. dolorē i corde meo p
 diē. vñ post dolorē quā habz aīa peitēns de pccis suis dz
 clamare duplicē clamorē vere cōfessionis ⁊ clāorē deuote
 orōis de clāore deuote cōfessionis dz id qd̄ dici
 clamor meū itroiuit in aures ei⁹. vox istius cla
 est in auribus dñi. vñ cant. ii. dicit sponsus sp
 vox tua in auribus meis vox tua dulcis et facies tua de
 cora. de clamore deuote orōis dz in psal. dñe exaudi orōnē
 meā ⁊c. ex dolore contritōis et clamore vere confessionis
 debet puenire labor satisfactōis. de isto labore dicitur. ii.
 thi. ii. labora sicut bonus miles christi. de istis tribz dici
 simul exo. iii. ubi dicit dñs. vidi afflictōnē populi mei qui
 est in egipto ecce laborē et gemitū eorū audui. in hoc no
 tat̄ clamor confessionis: et descēdi liberare eū. hic notat̄
 dolor contritionis. certe ex ista tristitia cordis siue dolo
 re et ex duplici clamore. s. vere cōfessionis et deuote orōis
 et ex labore satisfactōis parturit̄ puritas vite ⁊ nouus
 homo in statu gratie. et ex his prouenit quartum quod ē
 gaudiū quod notat̄ cū dicit. cū autē peperit puerū id ē
 puritatē vite nō meminit pressure ppter gaudiū.

Gaudiū duplex prouenit ex puritate vite.
 Verē ex hoc puenit duplex gaudiū. s. cōsciēcie et cor
 dis de quo dz eccle. xxxi. nō est oblectamētū super cordis
 gaudiū. **S**ecūdū gaudiū ē gaudiū eternū. de quo dici
 tur hic. gaudiū vestrum nemo tollet a vobis. et isa. xxxv.
 leticia sempiterna sup capita eorū gaudiū ⁊ exultatōnem
 obtinebūt. ecce ex paruo dolore ⁊ ex paruo labore sequit̄
 magnū gaudiū quia gaudiū eternū. quia paruus ē dolor
 quem omnis homo habet hic p pccis suis et paruus ē oīs
 labor quē sustinet hic i respectu gaudiū eterni. vñ apolto.
 ii. cor. iiii. dicit q̄ in pñi ē momentaneū et leue tribula
 tōis nōstre sup modū in sublimitatē eterne glorie pōdus
 operat̄ in nobis. Certe istud gaudiū eternū tantū erit q̄

oculus nō vidit nec auris audiuit nec ī cor hōis ascēdit q̄
p̄parauit deus diligētibus se. vt dicit apo. i. corin. ii. h̄o
idē p̄la. xliii. et bt̄us gre. q̄ lingua nō diceret quis intelle
ctus pōt capere q̄ et quāta sunt gaudia illius felicitatis
eterne. ista gaudia cōcedat nobis ihesus ch̄stus Amen.

Dominica tertia post octauā pasche sermo. xxx.

Vm venerit paracletus arguet mūdum de pec
ator de iusticia et de iudicio. io. xvi. In verbis
his possumus videre et intelligere ad quid fa
cienia venit spūsanctus et ad quid missus est.

Spiritus sanctus venit ad tria.

Et sciendū q̄ ad tria q̄ possumus hēre et itelligere de p̄
senti euāgelio: scz ad cōsolādū: ad arguēdū: et ad docēdū.
Ad cōsolādū venit. et h̄o notat̄ cū dicit: paraclet̄. qz paci
tus cōsolator īterpretat̄. **S**ecūdo ad arguēdū venit. et h̄o
notat̄ cū dicit: arguet mūdū de pctōrē. **T**ercio venit ad
docēdū. et h̄o notat̄ cū dicit: cū aut̄ venerit ille spūsanct̄
z̄c. rimo ḡo venit ad cōsolādū. vñ paraclet̄ cōsolator ī
terpretat̄: qz venit ad cōsolanduz apostolos ad hoc venit
quotidie in cordibus hominū per suā grām.

Spiritus sanctus venit ad cōsolandū tria ḡna hōim.

Et sciendū q̄ ipse venit spūaliter ad cōsolandū tria ḡna
hōimū. ipse venit ad cōsolandū vere penitētes in carita
te existentes: et in oratōe p̄seuerātes. et hoc optime figu
ratur in acti. apost. ii. ca. vbi dicitur q̄ omēs apostoli post
ascēsiōnē domini descēderūt in quoddam cenaculū in ihe
rusalē et erāt ibi oēs vnanimiter in oratōe p̄seuerātes cū
mulieribz et cū maria matre ihesu et dū complerentur di
es penthecostes et essent pariter in eodem loco descendis
spiritus sanctus super eos ipse spiritus sanctus venit ad cō
solandū eos qz ipsi erant desolati eo q̄ nō videbant ih̄m
christum cū ipsis corporalibus oculis. Apostoli erant vere
penitētes et in caritate existentes et in oratiōe p̄seueran
tes. et ideo venit ad cōsolādū. vñ beda in glo. super illud
act. i. erāt oēs p̄seuerātes vnanimiter ī oratōe dicit q̄ qui
vult spūsanctū accipe p̄seueret ī p̄cibz fratrū caritate

Arguā te et statuā cōtra faciē tuā o tu infidelis qui nō cre-
dis in sacmēto altaris. certe sicut dicit apo. heb. xi. sine
fide impossibile est quēquē placere deo. et sicut dicit mat. xl.
Qui crediderit et baptizatus fuerit saluus erit et q̄ nō
crediderit cōdēnabitur. vel sic possumus dicere q̄ de peccōi
fidelitatis arguet mūdū spiritussanctus qd̄ cōmiserūt et
hūerūt qz ex defectu fidei fere p̄cūt oē peccatū nō optie
pōt dñs rationē. d. qz nō crediderūt. **Si** enī homines lu-
xuriosi p̄ modica delectatōe et transitoria que est ipccō
luxurie crederent verissime habere penā eternā et amitte-
re eternā iocūditatē paradisi et visionē dei si ista crederēt
nūq̄ peccatum luxurie perpetrarēt. similiter auari et alii
peccatores. sed qz hoīes nullo modo credunt propter pecca-
tum incurrere penas inferni et amittere gaudia paradisi
peccata cōmittūt ideo nō venit spiritussanctus. sed filius
dei arguet eos in die iudicii de peccō infidelitatis quod ha-
buerūt et qd̄ commiserunt quia nō in eum nec ei credide-
runt. et certe malicia eorū arguet eos i iudicio. **vn̄ ier. ii.**
arguet eos de malicia sua. **Item** arguet mūdū id est ama-
tores mūdi et habitātes in mūdo de iusticia quam nō ha-
bēt. i. de penitētia quā nō habuerūt nec fecerūt. et de ista
iusticia dicit **eze. xlii.** Iusticia iusti super eū erit et im-
pietas impiū erit super eum. **Et** sequitur postea. si impiū
egerit penitētiā de omibz peccatis suis q̄ ipse operatus ē
iudiciū et iusticiā fecerit vita viuet et nō morietur. vere
iusticia est q̄ nos oēs agamus penitentiā qz si christus fi-
lius dei qui peccatū non fecit nec inuētus est in ore eius
dolus penas tribulatōes et angustias et in fine mortem
crucis pro nobis sustinuit. iusticia et cōgruitas est q̄ nos
miseri peccatores penitentiā faciamus et tribulatōes p̄
amore christi et pro peccatis nostris sustineam⁹ qz sic dicit
prover. xi. Si iustus recepit in terra quāto magis impi⁹
et peccōr. et **lu. xlii.** Et si in viridi ligno hec fiunt in arido
quid fiet. **Certe** ille qui facit istam iusticiā habitabit cū
christo in gloria. **unde psal.** domine quis habitabit in ta-
bernaculo tuo. postea sequitur. qui ingreditur sine ma-

cula et opatur iusticiā .i. iustā penam siue penitēciā vel
possumus dicere sic q̄ arguet mūdū de iusticia dei quam
nō hnt. et optie subdit rationē. qz vado ad patrē chrisi iu
stus ē et iusticias dilexit. sicut dē in psal. ipē cōuertendo
mitos vobis tradidit et ostēdit formā iusticie et exēplum
vñ math. iiii. dicit iohanni bpatiste qñ ipē volebat ab eo ba
ptizari. sine modo sic decet nos adimplere omēm iusticiā

Iusticia ē in tribus.

Sed omis iusticiā ē in tribus. scdm q̄ dicit sup illud ma
thet. v. beati qui esuriunt iusticiā in reddendo deo qd illi
debet homo et pxio et sibi. deo patri debuit chrisus hono
rē et istd bñ sibi reddidit. vt ipē dicit io. x. **Ego honorifico**
patrem et vos ihonorastis me. similiter quilibet iustus dz
deo patri reddere honorē. malach. i. filiū hōrat patrē et ser
uus dñm. si ergo pater ego sum vbi ē honor meū. 7 puer. iiii
hōra deū de tua subā. **Itē chrisus reddidit pxio dilectio**
nē quādebuīt ei. vñ io. xv. maiorē caritatē neō habz vt aiaz
suā zc. **Similiter quilibet iustus debet pxio suo dilectionē.**
vñ deū. v. Dilige proximum tuū sicut te ipsū. et sicut dici
tur ad ro. xiiii. qui diligit pxim legem impleuit: scz quā
tum ad pcepta pertinetia ad pxim. **Item chrisus sibiipi**
reddidit mortificationē scz i cruce. nñ ipse dicit math. xvii
qui vult venire post me abneget sē et ipsū et tollat cru
cem suam et sequatur me. et. i. petri. ii. chrisus passus ē
pro nobis zc. **Ita quilibet debet sibiipi n^{it}ificationē.** vñ
aposto. coll. iii. mortificate membra vestra super terrā. **Cer**
te isti ad patrem vadūt qui istam iusticiā faciunt: scz qui
reddunt deo honorē pximo dilectionem et sibiipsis mortifi
cationē: et isti deū videbūt. sz illos qui istā iusticiā nō fa
ciūt arguet filius dei i iudicio. **Et isti nō videbūt gloriā**
dei. ysa. xvi. **Tollatur impius ne videat gloriā dei.** **Item**
arguet de iudicio quod non timent **Et ponit rationē** qz
iam princeps mundi huius iudicatus est. scilicet diabo
lus **unde in pe. ii** unde si angelis peccantibus non peper
cit sed rudentibus inferni detractos in tartarum cruciā
dos tradidit in iudicium reservari quid ergo de illis qui

immundicias carnis et post concupiscentias ambulat ex quo princeps mundi huius iam iudicatus est scz dyabolus re-
remediabiliter. De iudicio quod non timent homines pec-
catores arguet spiritus sanctus et filius dei ipsos peccato-
res. vn sapi. i. qui loquitur iniqua non potest latere nec preteri
et eum corripiens iudiciu scz quod non timet. illud bene time-
bat hieronimus qui dicebat. siue biba siue comedam siue
dormia siue quippiam opus faciam semper michi videtur ut illas
vocem terribilem audiam. surgite mortui venite ad iudiciu.
Certe illud dunt omnes multum timere. quia sicut dicit psal. deus
manifeste veniet deus noster et non silebit. ignis ante ip-
sum precedet etc. sed iniusti peccatores qui iudiciu domi-
ni non timentis: et ideo penitentiam facere non vultis. sicut
dicit ysa. xix. quid facietis in die visitationis et in die ca-
lamitatis de longe venietis: ad cuius auxilium fugietis et
nisi derelinquatis gloriam vestram. ideo orat psal. domine ne in
furore tuo arguas me etc. id est in tuo iudicio. Tercio ve-
nit ad docendum omnem veritatem. vn dicitur. cum venerit para-
clitus docebit vos omnem veritatem. ipse est vinctio. de qua
dicit apostolus iacobus in canonica. vinctio docebit vos de
omnibus. vere spiritus sanctus venit ut doceat nos loqui et di-
ligere et facere omnem veritatem.

et veritas triplex.

Sed sciendum est quod triplex est veritas scz veritas doctrine vi-
te et iusticie. Prima pertinet ad predcatores et ad vere
penitentes. Secunda ad omnes fideles. Tercia ad omnes iudices
vel prelatos et ad omnes mercatores. Spiritus sanctus veni-
ens in cordibus nostris docet nos omnem veritatem loqui diligere
et facere. vere ipse docet predcatores loqui veritatem doctri-
ne in sua predicatone. vn ipse dicit apostolis suis. math. x.
non enim vos estis qui loquimini: sed spiritus sanctus etc. simili-
ter ipse docet penitentes loqui veritatem et dicere in suorum
peccatorum confessione. vn ipse dicit eccle. iiii. fili conserva te-
pus et non confundaris dicere verum pro anima tua scz in
peccatorum tuorum confessione. et sicut dicitur ysa. xxxiii.

qui ambulat in iusticiis et loquitur veritatē habitabit in ex-
 celsis et in eterna gloria. et qui mentitur in confessione su-
 a ipse mentitur spiritui sancto. sicut ananias qui retinu-
 it unā partem de precio agri sui. sicut habetur ac-
 dixit beatus petrus anania cur tentavit sathana
 um mentiri te spiritui sancto etc. Postea sequitur n-
 titus hoibus sed deo. audiens autē hec verba cecid-
 piravit. istud multū debent timere illi qui mentuntur
 spiritui sancto in confessione peccatorū suorum ne ista acci-
 dat eis. Item ipse venit ut doceat nos diligere veritatez
 vite. unde ipse dicit zach. ix. pacem et veritatē diligite a-
 it dñs exercituum. de ista veritate dicit ezech. rex in ysa.
 xxxviii. memeto queso quo ambulaverim coram te in ve-
 ritate et in corde perfecto etc. Item ipse venit ut doceat iu-
 dices facere veritatē iusticie in iudiciis suis et mercato-
 res in negotiationibus suis. de ista veritate dicit zach.
 viii. ubi dicitur veritatē et iudiciū pacis iudicate in portis
 vestris. et exodi. viii. dicit dñs moysi pvide tibi viros po-
 tentes in quibz erit veritas et qui oderint auariciā et cō-
 stitue tribunos ex eis et decanos et centuriones sed bone
 iesu ubi invenitur hodie veritas iusticie nec doctrine nec
 vite. certe vix invenitur veritas in terra sz falsitas et do-
 lus et infidelitas ut in parvis et in magnis et ubicūqz ho-
 die invenitur. vñ dolendū ē et diabolus letus ē qui ē spiri-
 tus mēdax. vñ hodie adimplet quod dicit osee. iii. non ē
 veritas nō ē mīa nō est sciētia dei in terra sed furtum ho-
 micidiū et adulteriū inundaverūt etc. Et ysa. lix. dicitur qz
 corruit veritas in plateis et equitas nō potuit ingredi. sz
 illi qui sunt discipuli dñi debēt omnē falsitatem et omnē
 dolū et omnē infidelitatē fugere et debent habere triplicē
 veritatē quā docet spūs sanctus veritatez doctrine vite et
 iusticie. prima habetur per donum sapiētie et intellectus
 secūda per donū fortitudinis. tertia per donū consilii. qz
 donū consilii est illud quod dicitur mat. vii. quēcūqz vul-
 tis ut faciant vobis homines eadē facite illis. illud docet
 veritas iusticie. rogemus spiritū sanctū ut iesus christus

mittat in cordib⁹ nostris ad nos cōsolādū ⁊ nos docēdū
oēm veritatē doctrine vite et iusticie. qđ nobis p̄stare di
gnet⁹ ipse iesus christus amen.

Dñica. iiii. post octauā pasche fmo. xxxi.

Quid petieritis prēm meū i noīe meo dabit vobis
ē. iō. xi. In istis verbis possū tria cōsiderare. Pri-

videre q̄s est ille pater quē debem⁹ petere. et sciē
dum q̄ est pater glie. Scđm qualis dz esse petitio iusti si
ue qualiter debeat petere patrē glorie iust⁹. Terciū est
quid ē illud qđ debet iustus a deo petere. Quartū est
quō⁹ iust⁹ debet a deo petere: ⁊ sciendū q̄ i christi noīe ⁊
hoc ē qđ dicit hic. si quid pe. pa. me. i no. me. ⁊c.

Petere debem⁹ audacter deū ppter tria.

Primū est qz est misericordia plen⁹ et misericors dñs et
benign⁹ et qz larg⁹. Primū ē qz est misericordia plen⁹ et
misericors nobis cōpatiēdo. vnde psal. misericors et mise
rator dñs. Idē mīa dñi pleā ē terra. Scđz ē qz ē benign⁹ i
preces nrās auscultādo et illas dulcit⁹ admittēdo maxie
qñ homo mouet⁹ ad petēdū p salute. Terciū est qz larg⁹
est magna munera largiēdo. vñ sicut dicit⁹ iac. i. oib⁹ dat
affluent⁹ et nō impperat. vere ipse larg⁹ ē imo largissim⁹
fuit filiū suū cōsubstācialē sibi vnigēitū et coeternū dare
i nostre redemptionis precii. vñ apod. ro. viii. qui ppro fi
lio suo nō pepcit s⁹ p nobis oib⁹ tradidit illū ⁊ cū illo no
bis omia donauit. Scđm ē videre quō iust⁹ debet petere
patrem glorie

Petere debet iust⁹ quattuor modis.

Et sciēdū q̄ quattuor modis p se dz pete⁹. discrete deuote
et assidue. Primo dico debet petere p se. pro se bene pete
bat psal. dicens miserere mei deus quomā in te confidit
aia mea. p se debet iust⁹ petere deū patrē qz sepe exaudi
tur homo et facilius qui petit p se q̄ homo qui petit pro
aliq⁹ alio indigno. vñ samuel nō ē exaudīt⁹ p saule. vt ha
betur. i. regum. xvi. vnde legitur q̄ domin⁹ dixit ad samu
elem. vsquequo tu iugis saul cum ego proiecerim eū ne
regnet super israel. sed bona bester vt habet⁹. vii. exaudi

ta ē qz pro se ipā postulauit assuerum dicens cī. da michi
 animā meam p qua rogo si inueni gratiam tuā corā ocu
 lis tuis 2c. hic dicit^r. Si quidem patrē meū in nomīe meo
 dabit vobis non dicit aliis immo debet iustus primo pete
 re pro se. Scdo debet petere discrete et discreta debet eē
 peticio iusti ad hoc exaudiat^r. scz discrete petit qui pzo
 patri eternū regnū petit z qz pzo illud querit. scdm q
 dicit math. vii. Primo querite regnū dei et iusticiā eius
z hec omnia adiciēt^r vobis. discretio ptinet ad salutē quia
 discretio docet q nichil cōtrariū salutī petat^r nec quera
 tur. ad discretionē ptinet q bonū petat^r. vñ bonū aliqn pe
 titur sed nō bene sicut fecit balaam numeri. xviij. q cū vi
 dissest castra filioz israel dicit. moriat^r morte iustorum aīa
 mea et fiat nouissima mea horum similia. Indiscreta fuit
 huius peticio. qz et iustus mori petebat: sed et reprobus
 z stultus viuere volebat. similiter habet^r math. xx. de fili
 is zebeder qui petierūt regnum electorum āte passionis
 sue supplicium. et rādens ihesus dixit illis. nescitis quid
 petatis potestis bibere calicē quē bibiturus sum. indiscre
 ta fuit hec peticio filioz zebeder qui volebant fieri cō
 sortes cōsolationis: sed volebant fieri socii passionis. Item
 tercio debet deuote petere qz qñ est deuota petitio iusti
 fuit exaudita^r de facili et hoc bene figurat^r. i. reg. i. de an
 na vxore archane de qua dicit ibi. cū esset anna amara animo
 orauit flēs largiter scz vt cōciperet et pareret et exaudi
 ta ē. vñ dicit bel. vade in pace et deus israel det tibi pe
 titiōnē quā rogasti eū. similiter. iiii. reg. xx. legitur q cū
 egrosset ezchias conuersus a d parietē orauit cum lachri
 mis et exauditus ē. Item debet pete^r assidue. vere assidua
 debet eē iusti petitio et et tē de facili exaudit^r. vñ thess.
 .v. sine intermissione orate. et iac. v. multū valet deprecā
 tio iusti assidua. De istis tribus vltimis scz q iustū debet
 pete^r discrete deuote et assidue. dicit christus. luce. x. peti
 te scilicet discrete et accipietis querite deuote et inueni
 etis pulsate assidue et aperiet^r vobis. omnis enī qui petit
 accipit sic. et qui querit inuenit quia pulsanti sic aget^r.

discretio respicit salutem deuotio pietatē assiduitas per
seueratiā. Alta quattuor sunt que debent esse quia debz
iustus orare et petere pro se ad salutē pie pseuerāter.

Petenda nō sunt quinqz.

Terciu est videre que sūt illa que iustus nō debz petere.
Et sciend q quiqz sūt q petūt mali. mundanū honorē vite
lōgitudinē nō ad petendū: sed potius ad diuitias cōque
redū et ad delicias carnis sue faciendū. filiter petūt diui
tiarū abūdantiā in iuriarū suarū etitionem et sapiētia mū
di. illis qui talia petūt. dicit^r iaco. iiii. petistis et nō acce
pistis eo q male petistis 2c. Certe ista quiqz nō sūt petē
da. **P**rimo honor mūdand et nō ē appetēdus qz iflat et ex
cecat. vñ hiero. honor mūdand dicit^r spuma fumus somnū
spuma dicit^r qz iflat: fumus qz excecatur: somnus qz nunq
homīni verā requiem dat. qz cito trāsit sicut somnus.

Diuitie nō sūt appetēde et hoc ppter tria.
Pte diuitie nō sunt appetende multum et hoc propter tri
a. **P**rimo quia nō replent possidentem. puer. xiii. venter
impiorū insatiabilis est. bern. temporales diuitie sūt mē
daces quia promittunt dominū et faciunt seruitutem p
mittunt securitatem et incutiunt timorem promittūt sa
turitatem et esurire faciunt promittunt delicias et faci
unt tristitias. **S**ecundum est quia non sustentant confi
dentem in se. vnde ipse est baculus arūdineus qui exteri
us ē decorus et intus ē vacuus. qui credit sustentari ab il
lo et credit in illo et cōfidit in illo cadit in luto. vñ prouer.
xi. qui cōfidit in diuitiis corruet. et psa. xxvii. ecce. confi
dis super baculū arūdineū cōfractū super egiptū. **T**erci
um ē qz nullū faciūt fructū vt ilē nisi iteritū iferni. vñ ec
cle. vi. qui amat diuitias fructū nō accipiet ex eis. i. mī
iteritū et perditionē. vñ aplūs. i. ihi. v. qui volunt diuites
fieri huius seculi icidūt in laqueū et intentatiōes drabo
li et desideria multa et nociua que mergunt homīnez in
iteritū et perditionē. ideo dicit hiero. tutū ē nichil habere
nec amare diuitias. certe diuitie nō sūt petende a dō pa
tre summo rege. quia si quis ouū ē aliquid parū a rege

francie peteret videret regi derisio: et tā parū nō daret
Similiter qui petit a summo rege ista tpālia caduca que
 quasi stercoza sunt et reputāt ab apost. phil. iiii. nō impe
 trat illud qd petit cū tāti regis sit dare eterna. **N**e inu
 riaz vel inimicorū ultio nō ē petēda. qz istud ē cōtra carita
 tem. qz caritas docet inimicos suos diligere. math. v. **D**i
 ligite inimicos vros et orate p psequētibz vos. **N**e vite
 lōgitudinē q multū nō ē petēda nisi ad vniām faciēdā vel
 ad vitā emēdendā. et hoc bñ figuratū est. iiii. reg. iiii. de sa
 lomone quē dñs regem cōstituit sup israhel ppter dauid
 patrē suū cui dñs apparuit p somnū dicens. postula quid
 vis vt dem tibi: et ipse petiuit sapiētīā vt posset iudicare
 populum suū et discernere inter verū et falsū. **C**um aut
 bñm rem postulastz placuit dño: et dixit ei. qz postulasti
 verbū hoc et nō petistis dies multos. ecce vite longitudo
 necnō diuitias: ecce diuitiaz abūdātia: aut aias inimico
 rum tuorū: ecce inimicorū ultio. sed postulasti sapiētīā ad
 discernēdū iudiciū: ecce feci tibi bñ sermones tuos et de
 di tibi cor sapiēs et intelligens ita vt nullus ante te fue
 rit similis tibi. sz et hec q nō postulasti dedi tibi nec post
 te futurus sit similis tibi scz diuitias et gloriā vt nemo
 tibi similis sit in regibz. **I**tem mūdi sapiētīā nō est mul
 tū petēda quā multi petūt: qz inflat. ecclē. i. in multa sapi
 entia multa indignatio. et. i. corin. xiii. sciētia inflat: cari
 tas autem edificat. **I**tem qz sicut dicit apost. i. corin. iiii.
 sapiētia huius mūdi stulticia est apud deū. item iac. iiii.
 sapiētia ista terrena ē animalis et dyabolica. de ista peti
 tione dicit apost. i. corin. i. videri signa petunt et greci sa
 pientīā. **I**ta quinqz nō debet iustus petere.

Petere debet iustus quinqz hic in via. **S**ciendū ē aut q quinqz sunt q dz iustus petere hic in
 via. **I**pse debet petere fidē. spē: et caritatē: dei s
 eterni gaudiū penitudinē. preterea fidē q est de
 bus et spē que est de celestibus gaudiis: et car
 net ad deū et proximū suū. **I**bi sunt tres panes quos
 amicus petebat ab amico suo. luc. xi. amice cōmoda michi

tres panes scz veram fidem et spē ⁊ caritatē quoniā ami-
cus meus venit de via ad me et 2c. **A**mich a quo mutuāt
isti tres panes ē deus pater qui est fidelis amicus. eccle.
vi. fidei amico nulla ē cōparatio. amicus veniēs de via
animus ē per bagationē desideriorū q̄si deambulās p lon-
gā viam fatigatus hic tūc de amico suo tres panes petit
scz spem fidem et caritatē. et debet ponere illos esurienti
animo. **S**ed notādū q̄ spes fides caritas dicūtur panes
qz reficiūt affectū ⁊ intellectū. **I**tem quarto debz petere
dei sapiētiam. bñ iac. i. **S**i quis vestrū indiget sapiēcia
postulet a deo et dabit ei. **I**ta sapiēcia appetēda ē et pe-
tēda est qz pudica est et pacifica et modesta. iac. iii. sapi-
entia q̄ de sursum est. **P**rimū quidē pudica ē et pacifica et
modesta p effectū qz facit hominē pudicū pacificū mo-
destū ⁊ sic de aliis. **I**tem quito debet q̄rere eterni gaudiū
plenitudinē. bñ i isto euangelio dicitur. petite et accipie-
tis vt gaudiū vestrū plenum sit. gaudiū nostrū tūc plenū
erit qn erimus i paradiso in corpore et aīa et videbim⁹ de-
um facie ad facie. quoniā videm⁹ nūc p speculū et i enig-
mate sicut dicit. i. corin. xiii. **Q**uartū ē videre quō debe-
mus ista petere. et sciendū q̄ i nomie iesu. i. saluatoris sic
ipē dicit hic: et h⁹ est quod dicit. si quid petieritis patrē
i nomie meo dabit vobis. istud nomen ē nomē gloriōsū et
laudabile. psal. a solis ortu et occasu laudabile nomen dñi
et sicut dicit puer xviij. hec est turris fortissima nomen dñi
ad ipsum fugit iustus. et sicut ro. x. ait **Q**uicūqz iuocave-
rit nomē dñi salu⁹ erit. **I**n nomie dñi ihesu debet petere
deū patrē iustus vt verā fidem det ei et certā spē ⁊ carita-
tem et dei sapiētiam hic in presentī et i futuro eterni gau-
diū plenitudinē. **I**stud cōcedat nobis ihesus christus fili⁹
dī amē.

Vnica. v. iſra octauā aſcen. ſmo. xxxii.
um venerit pacit⁹ quem ego mitto vobis a pa-
tre ſpiritu veritatis q̄ a patre pcedit ille testi-
moniū p̄hibebit de me 2c. **I**n iſtis verbis poſſu⁹
videre ad quid faciēdum veit ſpūſſanctus in mundum et

99
possumus dicere q. ad quinq.

Spiritus sanctus venit in mūdū ad quinq.

Primū ē ad testioniū de christo perhibēdū. bñ. dicitur hic. **C**ū autē venerit pactus ille testioniū 2c. Sed sciendū in primis q. christus habuit multa testionia. ipse huius testioniū q. erat verus hō et verus deus. i. io. v. tres sūt qui testioniū dāt in terra. scilicet de christo. scilicet spūs aqua et sanguis 2c. **S**pūs. i. aīa huāna christi quā emisit in passione. **A**qua et sanguis qui fluxerūt de latere ei⁹ qd fieri nō posset si verā carnis naturā nō hēret. s. cū ante passionē sudor ei⁹ factus ē sic gutte sanguis ostēdit veritatē carnis et ita spūs aqua et sanguis testes sūt huānitatis christi. **S**iliter sicut dī io. v. tres sūt qui testioniū dāt in celo. scilicet de diuinitate christi q. verus de⁹ ē. pater verbū et spūs sanct⁹. et hi tres vnū sūt in essentia. pater testioniū dedit i baptismo qñ ipse christus baptisatus fuit in iordane a beato iohē. vt hēt² mat. iiii. **E**t in trāfiguratiōe in mōte thabor. qñ dixit hic ē filius meus dilectus in q^o michi bene cōplacui ipsū audite. **E**rbū. i. ipse filius dedit testioniū de se qñ trāfiguratus ē. qz ibi spēm sue glorificatiōis ostēdit. **S**imilit² spūs sanctus dedit ei testioniū qui super christū baptisatū in specie colūbe descendit. vel qñ ad iuocatiōnē nominis christi corda credentiū adimpleuit. **E**t ioh. baptista dedit ei testimoniū. bñ ioh. i fuit hō missus a deo cui nomē erat iohānes hic veit in testioniū vt testioniū perhiberet de lumine. **T**estimoniū eius fuit qñ dixit et cum digito ostēdit ioh. i. **E**cce agnus dei ecce qui tollit peccata mūdī. hic ē de q^o dixi: post me veniet qui ante me fact⁹ ē 2c. **I**tem opera eius dederūt testioniū ei⁹ in miraculorū ostēsiōe et opatiōe unde ipē dicit io. v. opera que ego facio testionium perhibent de me. **E**t apostoli dederūt ei testioniū in sua passione et in sua predicatiōe et in miraculorū operatiōe et h^o est qd ipse docet eos. vt hēt² io xvi. **E**t vos testimoniū perhibitis de me. et actu. iiii. q. reddebant apostoli testimoniū de resurrectione iesu christi. illud testimoniū dederunt apostoli per predicatiōnē et per miraculorū operationem

n iiii

et per manuum operationem et per passionem quam sustinebat
pro ipso et hoc fuit post spiritus sancti acceptionem. unde actu.
i. accipietis virtutem spiritus sancti superuenientis in vos et e-
ritis michi testes in hierusalem et in omni iudea sive sama-
ria et usque ad ultimum terre. tot testimonia habuit christus et
multa alia quod fuit verus deus et verus homo. et quod a mortuis
resurrexit. sed bone iesu credibilia sunt testimonia. psalm. testimo-
nia tua credibilia sunt nimis. ideo maledicti sunt illi hereti-
ci et excommunicati qui non credunt quod iesus filius dei fuit
verus deus et verus homo et quod tertia die resurrexit a mortuis
Certe ad hoc venit spiritus sanctus ut testimonium perhiberet de chris-
to quod verus deus et verus homo esset. et hoc est quod dicitur. cum vene-
rit paracletus ille testimonium perhibebit de me. Item ipse dat
testimonium de nobis quod sumus filii dei. rom. viii. ipse enim spiritus
reddit testimonium quod sumus filii dei. vere sicut dicitur. i. ioh. v.
qui credit in filium dei habet testimonium dei in se. scilicet quod est fili-
us dei per fidem. ad perhibendum ergo testimonium de consilio et
de nobis venit spiritus sanctus scilicet quod sumus filii dei in fide. **Se-**
cundum est ad docendum. unde ioh. xiiii. paracletus quem mittet ter-
in nomine meo ille docebit vos omnia. ad docendum nos venit quo-
tidie in cordibus nostris quam multa sunt a peccato mortali.

Spiritus sanctus venit ad docendum nos
tria. veritatem vite doctrine et iusticie.

Et sciendum est quod ad docendum nos tria venit spiritus sanctus scilicet
ad docendum nos omnes veritatem. unde ioh. xvi. cum venerit ille
spiritus veritatis docebit vos omnem veritatem sed triplex est ve-
ritas vite doctrine et iusticie. **V**eritas vite pertinet ad om-
nes fideles. **V**eritas doctrine ad doctores et predicator-
es. sed veritas iusticie ad prelatos ecclesie et iudices. **V**eri-
tas discretiois omnium est magistra. **D**iscretio triplex.

Est autem triplex discretio. **P**rima est iter bonum et malum et istam
discretionem docet veritas vite. quia docet declinare a ma-
lo et facere bonum. de ista veritate dicitur psalm. xxxviii. dic-
tibi eze. memeto queso domine quando ambulaveri coram te in veri-
tate et corde perfecto. **S**ecunda est discretio iter rectam noticiam
et errorem. hanc discretionem docet veritas doctrine. quia astringit

100

certitudinē cognitiōis et veri intellectus ⁊ ostēdit decep-
tioneꝝ erroris. de ista veritate dicit̃ exo. xxviii. vbi dicit̃
moꝝ. pones aut̃ in rationali iudicii doctrinā et veritatē q̃
erunt in pectore aaron. **T**ercia est q̃ docet discernere in-
ter penas inferni et premia paradisi. **I**sta discretionē do-
cet veritas iusticie q̃ docet retribuere penas inferni ma-
lis et premia paradisi bonis. de ista veritate dicitur exo.
xxviii. vbi dicit̃ ietro. moꝝ. pvide tibi viros in quibus sit
veritas et qui oderūt auaritiā ⁊ cōstitue ex eis tribunos
et decanos et cēturtones. et ista triplex veritas nichil dē
timere. nec ē dimittēda ppter aliquod parvū scādālū. vñ
versus. **I**usticie vite doctrine scādala linq̃. **E**t illis qui istā
triplicē veritatē fecerūt. et custodierūt aperiet̃ porte pa-
radisi in fine. vñ psā. v. apite portas ⁊ ingrediat̃ gēs iusta
custodiēs veritatē. **D**e ista triplici veritate q̃re in illo ser-
mone precedētī. n̄ venerit paracletus arguet mundū de
peccato ⁊c. **N**ē venit ad docēdū predicatorēs et doctores
legē diuinā sc̃z nouā et veterē ⁊ beatus est ille quē docet
spūs ct̃ de lege domini. psal. beat̃ homo quē tu erudie-
ris dñe ⁊c. venit spūs sanctus ad docēdū predicatorēs sa-
cra eloquia. q̃ qñ alios docēt a se nō loquēt̃. sc̃z a spūs san-
cto et nūq̃ de sciētia sua vel doctrina debent gloriari nec
subire. **vñ** dicit saluator christus apl̃s suis. math. x. nō
estis qui loquimini sc̃z spūs patris vestri qui loquit̃ in vo-
bis. **N**em venit ad docēdū nos dei volūtātē. vñ treñ. i. de
excelsis misit ignē. i. spiritum sanctū in ossibus meis et eru-
diuit me sc̃z volūtātē domini. ita dicit sancta mater ec-
clesia et fidelis aia. vere ipse venit ad docēdū nos volū-
tatē dei. **vñ** psal. orat. doce me facere volūtātē tuā q̃ de-
us meus es tu ⁊c. quasi dicit. **P**ater celestis mitte spi-
ritū sanctū ad docēdū me per ipsum volūtātē tuā q̃ de-
us meus es tu. et hoc debes facere q̃ tu es deus meus et
tunc spūs sanctus deducet me in terrā rectam. i. ad celestē
patriam. **A**d docēdū g̃ nos voluntatem dei venit et cer-
te que sit volūtas dei docet agnus quē spiritus sanctus do-
cuit. vñ ipse dicit. volūtas dei est quā christus fecit et do-

in illi

enit. humilitas in cōuersione stabilitas in fide verecūdia ī
verbis iusticia in factis in tēporalibz mīa in moribz disci-
plina in fratribus pax. amare in deo qđ pater ē timere qđ
deus ē christo nichil preponere sciz creatū. quia nec ipse
quisq̃ nobis preposuit qñ se morti pro nobis exposuit.

Si hec fiāt tūc fit volūtas dei in terris ad oīa ista docēd
in cordibz nostris veit spūsanct⁹. sicut dī. i. 10. ii. vinctō do-
cebit vos de oībus. **T**erciu⁹ ē ad corda pccōz mundandū
vñ psal. cor mūdū crea in me de⁹ ⁊ spīritū rectū 2c. ⁊ eze.
xxxviii. dicit dñs. effūdā super vos aquā mūdā et mūdā
bīmī ab oībus inquinamētis vestris et ab vniuersis ydolīs
vestris mūdabo vos. et dabo vobis cor nouū et spīritū no-
uū ponā in medio vestri. **Q**uartū est ad pccōres mortu-
os morte peccati viuificandos. vnde eze. xxviii. dicit dñs
iiii⁹ vētis spūs veni ⁊ iussia sup interfectos istos ⁊ reui-
uiscant.

Ventus q̃druple

Per istos quattuor vētos ex quibz spūsanct⁹ dicit⁹ ve-
nīre ad vīitādos pccōres mortuos vel interfectos. morte
peccati significari pnt iiii⁹ cōsideratōes quas hō pecca-
tor debet in se sepe cōsiderare. **P**er primū ventū qui pue-
nit ab oriēte pōt hēri cōsideratō nrē fragilitatis ⁊ natūi-
tatis. **P**er scđm qui veit ab occidēte pōt significari cōsi-
deratō mortis. de istis dicit christus mat. viii. ab oriēte ⁊
occidēte multi veient et recūbent cū abrahā ysaac et ia-
cob in regno celoz. **P**er terciū vētū qui veit ab aquilone
qui ē frigidus ventus et a quo omne malū pandet⁹. vt ha-
bet⁹ iere. i. pōt significari cōsideratō tētatōnis dyaboli.
vel cōsideratō eterne dānatōnis. **P**er quartū qui venit a
meridie qz in meridie dī sol esse in suo maiore calore pōt si-
gnificari cōsideratio dñice passiōis et feruor caritatis
quā christus habuit erga nos qui fecit ei sustinere mortē
quā p nobis sustinuit in cruce. **P**reterea in meridie q̃ dī
hora sexta posit⁹ fuit in cruce sicut dicūt aliqui euāgelī-
ste. et iō p vētū puenientē a meridie pōt significari optie
cōsideratō ⁊ recordatō dñice passiōis. de ista meridie dī-
cit sponsa cant. i. iudica mīchī quē diligit aīa mēa vbi pa-

101
scas ubi cubes in meridaie. **D**e istis iiii^o consideratōibus
dñs simul gen. xxiij. ubi dicit dñs ad abrahā. leua oclōs tu-
os in directū et vide a loco in q^o nūc es ad aq̄lonē et meri-
diē et oriētē et occidentē ab istis iiii^o bētis. i. ab istis iiii^o
consideratōibz veit spūssanct⁹ ad viuificandū peccōres mor-
tuos. s. morte peccati. **S**extū ē ad corda nrā frigida in a-
more dei accēdēdū vñ luc. x. dicit ipē christus. ignem veni
mittere ī terrā et qd volo nisi vt ardeat. **I**ste ignis ē ignis
spūssancti. hic ē ignis qui semp dñs ardere in corde viri iu-
sti et h^o ē qd pcepit dñs leuit. v. ignis semp ī altari arde-
bit. **R**ogem⁹ ipsum filiū dei vt mittat nobis et in cordibz
nrīs spīritūsanctū vt doceat nos oēm veritatē et mundet
nos ab oībus peccatis nrīs et viuificet nos de morte pec-
cati ad vitā grē et vt accēdat nos ad amorē suū. **I**llud con-
cedat iesus christus filius dei amen.

In die sancto penthecostes. sermo. xxx.
Quis diligit me s̄monē meū seruabit et pater
meus diliget eū et ad eū veiemus et māsiōnē a
pud eū faciemus io. xiiij. **I**n verbis istis tria
sūt cōsiderāda. **P**rimū ē de christi dilectōe. s. q̄re dēm⁹
eū diligere qd notat⁹ cū dicit si quis diligit me. **S**cđm
est de s̄monū christi obsequatōe et q̄re et quō debem⁹ s̄mo-
nē christi seruare. et h^o notat⁹ cū dicit. sermonē meū serua-
bit. **T**erciū ē de aduētū totī⁹ trinitatis ī nobis et de ei⁹
in nobis māsiōne et quō tota trinitas et ad nos veire et a-
pud nos manere et h^o notat⁹ cū dicit et ad eū veiemus.

Diligēdus est deus ppter septem.
Primū g^r est videre q̄re debemus christum diligere. **E**t
sciendū qd christus diligēdus ē ab omnibus propter sep-
tē. **P**rimū est qz humilis fuit corde et super omnes homi-
nes benignus vñ ipse dicit. mat. x. discite a me quia mitis
sum et humilis corde. vere ipse mitis fuit vt pz in veloci-
tate peccatorum ad penitentiā et ad suam misericordiā
receptionē vt patet in beato matheo apost. math. ix. et in
maria magdalena luc. vii. et ī filio pdigo luc. xv. istos ad
misericordiā recepit tāto cū venerūt ad mīam suā vnde

ipse benignus et misericors est erga peccatores quia tacito peccato-
res recipit ad suam misericordiam cum peccatum suum dereliquerit et ad ip-
sum se convertunt per penitentiam. in psalmo. lx. derelinquat impius
via suam et vir iniquus cogitationes suas et reuertatur ad do-
minum et miserebitur eius quoniam multus est ad ignoscendum. et
ioel. ii. convertimini ad dominum quoniam benignus et misericors
est patiens et multe misericordie et prestabilis super malicia. **S**ecundu-
m est quia est speciosus. ipse est cuius sol et luna pulchritudinem
mirantur et a quo habent suam pulchritudinem et suam claritatem. de
ipso dicit psal. speciosus forma pre filiis hominum. et sapi.
vii. dicitur. quod ipse cadoz lucis eterne est speculum sine macu-
la. et cuncti. i. dicit sponsa. dilectus meus candidus et rubicu-
dos propter caritatis fervorem. **T**ercium est quia est largus imo
largissimus. quia tria habet que dedit nobis: angelos ad nos cu-
stodiendum. psal. angelis suis deus mandavit de te etc. et psal.
lxiii. super muros tuos iherusalem constitui custodes. i. ange-
los. in sicut ait hiero. quilibet tacito cum natus est habet unum an-
gelum a deo deputatum ad custodiendum animam suam. **Q**uartum dedit et
dat nobis quotidie bona fortune ad nos nutriendum. ipse est
sicut dicit apost. ii. corin. ix. qui ministrat semine seminanti et
panem comedenti. de istis bonis dicit psal. cantabo domino qui
bona tribuit michi etc. et iob. ii. si bona suscepimus de ma-
nu domini. quare autem mala non etc. in hoc largus est et ipse
largissimus fuit in hoc quod corpus suum et semetipsum ad nos
reddendum dedit. **Q**uinte sicut ipse dicit io. xv. maiorem cari-
tatem nemo habet quam animam suam etc. nec aliquis possit facere maiorem
caritatem alicui vel largitatem quam ponere vel dare seipsum ad
crucifigendum pro ipso. **I**ta largitatem nullus tenet deus obliu-
iscit. ideo dicit eccle. xxxix. gratiam fideiussionis tui ne obliu-
iscaris. dedit animam suam pro te. propter ista tria diligendus est quia
propter ista multum diliguntur homines scilicet quoniam sunt benigni speci-
osi et largi. si propter ista tria diliguntur homines mortales mul-
to magis christi creator noster qui modo est immortalis. diligendus
est propter ista tria scilicet benignitatem suam: speciositatem suam: largi-
tatem suam. quarto diligendus est propter hoc quia diligentes se dili-
git puer. viii. ego diligentes me diligo et qui mane vigilauit

602

erint ad me inuenient me. **Q**uinto qz diligētes se vere ab
oī malo custodit. psal. custodit dñs oēs diligētes se **7** o. p.
d. Sextū qz vere diligentibz se pctā dimittit. **vñ** lu. vii.
d. de gloriosa magdalena. dimittūt ei pctā multa quoni
am dilexit multū. **S**eptio qz diligētibz se coronaz glorie
pmittit. **vñ** iac. i. bñs vir qui suffert tētatōē quoniā cū
pbat us fuerit accipiet coronā vite quā repromisit de⁹ di
ligētibz se. imo sicut dicit apo. i. cor. ii. ocul⁹ nō vidit nec
auris audiuit nec in cor hoīs ascēdit q̄ p̄pauit deus di
ligētibz se. ppter ista septē diligēdus ē christus ex toto
sz certe si quera⁹ ab aliquo vtrū diligat christuz nō ē ali
quis qui nō responderet et diceret ego diligo eū sup oīa
ex totis visceribz cordis mei. sed n̄ pōt vere cognosci vtrū
ille dicat verū q̄ christū diligat vere. nisi signa dilectōis
in se videretur habere. et q̄ sunt illa signa. **~~~~~**

Signa septē quibz cognoscit⁹ an diligat⁹ deus.
Sciendū est q̄ septē sunt signa per que pōt hō cognosce
re vtrū christū vere diligat: et illa septē sūt signa **7** p̄ua
totius dilectōis. **P**rimū ē qñ hō odit qd̄ suus amicus o
dit: sed christus cū fuit in terra sup oīa odiuit peccatū. **7**
illd̄ ondit⁹ per hō q̄ voluit crucifigi vt peccatū cū eo cru
cifigeret⁹. si quis diceret se tātū aliqū odire q̄ vellet cru
cifigi. vt ille quē odiret secū crucifigeret⁹: omibz vide
retur q̄ verum esset q̄ illum odio haberet. sic christus pec
catum odiuit. quia crucifigi voluit vt peccatum cum eo
crucifigeretur. vñd̄ august. super illd̄ collo. iii. in glo. ino
cens occiditur et peccatū crucifigitur. vere ipse nichil o
dit nisi peccatum et diabolū ppter peccatum. **vñd̄ sapi.**
xi. nichil odisti eorū que fecisti quod ē itelligendū nisi p
pter peccatū qd̄ nō fecit ipse nō odit pctōis naturā sz in
iquitatē suā. vñ psal. dilexisti iusticiā **7** odisti iniquitatez
zē. q̄ vere eū diligit ppt⁹ amorē ipsi⁹ d̄z odire oē peccatū
7 oē malū. vñ psal. qui diligitis dñm odite malū. vere dñs
odit malū. i. peccatū et pctōres ppter sua pctā. **vñd̄ sapi.**
xxv. tres spēs hoīm odiuit aīa mea. paupere supbū ditem
medacē senē fatuū et isensatū. **S**cdm signū est qz debet

diligere omne bonū qđ amicus suus diligit. **(Sed notā.**
dū q̄ quattuor sūt que christus amicus noster spāliter di-
ligit. ipse diligit veritatē. psal. ecce veritatē dilexisti et
nos debem⁹ ppter eius amorē oēm veritatē diligere. ⁊ h⁹
est qđ dicitur zach. viii. pacem et veritatē diligite aut do-
minus exercitū. Itē ipse diligit iusticiā. psal. iust⁹ dñs
et iusticias dilexit ⁊ nos ppter ei⁹ amorē iusticiā debem⁹
diligere q̄ est in reddēdo quod suū est unicuiq̄. et ad hoc
monet nos spūs sanct⁹ sap. i. diligite iusticiā maxie vos q̄
iudicatis terram. Itē diligit misericordiā et iudiciū
psal. misericordiā domini plena ē terra: et nos propter a-
morē eius debemus misericordiā et iudiciū facere ⁊ dili-
gere. et h⁹ ē qđ requirit dñs a nobis. mat. vi. o homo indi-
cabo tibi quid sit bonū quid requirit dñs tuus a te. rtis
facere iudiciū de te et circa teipsum ⁊ diligere misERICOR-
diā q̄tū ad te ⁊ ad proximū tuū ⁊ solícite ābulare cū dō tu
o. s. operādo bene. Itē diligit ipse super oīa cordis mūdici-
am nichil aliud q̄rit nisi cor tuū. da g⁹ illi illud p cōfessi-
onē purā vt possis eū videre per cōtinuā circumspectōnez
et nos ppter ei⁹ amorē debemus diligere cordis mūdiciā
et sic dicit⁹ puer. xxi. qui diligit cordis mūdiciā habe-
bit amicū regē. s. christū qui ē rex regū dñs dominat⁹ vt
habet⁹ apo. xix. **(Tercium signū vere dilectōnis ē qñ hō**
secūdū posse suū facit volūtātē amici sui quia hec ē ve-
ra dilectō idē velle et idē nolle ita signū dilectōnis ē q̄ hō
christum diligit qñ secūdū posse suū volūtātē christi fa-
cit in oībz. volūtātē autē christi debet quilibet facere secū-
dū posse suū quia voluntas sua honesta ē. unde. ii. thessa.
iii. hec ē voluntas dei sanctificatō rā ⁊ c. Itā volūtatez
dñi conformare vt dicit apo. i. cori. vi. qui adheret dō p
amorē vn⁹ spūs ē cū eo p volūtatis cōfōritatē. **(Quartū**
signū ē cū hō oīa secreta et consilia sua amico suo reuelat
et ei ea dicit qz null⁹ inimico suo dicit cōsilia sua. vñ hec ē
vera dilectō amico cōsilia sua reuelare. vñ christus beato
iobā. euang. cōsilia sua reuelauit vt p̄ i apoc. rō fuit qz iō-

hānes fuit discipul⁹ ille quem diligebat iesus chri⁹ 10.
 pl. siliter secreta sua aliis aplis reuelauit qz ip⁹s dilige
 bat et amici eius erāt. vñ ipse dicit. iā nō dicā vos seruos
 qz seruus nescit qd faciat dñs eius. vos autē dixi amicos
 qz oīa scz q necessaria sūt hoīb⁹ q cūqz audiui a patre meo
 nota feci vobis. qui 3º vere diligit chri⁹tū dz ei secreta su
 a et cōsilia. i. pccā sua reuelare p verā cōfessionē ⁊ totā vi
 tā suā ei cōdere: et hoc ē qd dicit sponsus chri⁹stus sponse
 i. fidei anime. canti. ii. ostende michi faciē tuā. i. vitam ⁊
cōuersionē tuā sonet vox tua in auribus meis per verā
cōfessionē. vox tua vox dulcis. ⁊ facies tua decora. psal. re
uela dño viā tuā. i. vitā tuā et cōuersionem tuā.

Quintū signū ē q homo vere chri⁹tū diligit qñ ei cōtinu
 e seruit et p amore eius semp bona opera facit ⁊ illa vt i
 de deus glorificet⁹ exterius cōdat. vñ greg. pbatio dile
 ctōis exhibitio ē operis. vere qñ sum⁹ et scintille excūt
 de camino magnū ⁊ verū signū ē q ignis ē in camino fili
 ter qñ libenter et sepe carnē suā p iesu chri⁹sto disciplinat
 et macerat et siliter quando libenter pauperibus chri⁹sti
 elemosinas dat. signū ē q vere chri⁹tū diligit. vñ bona o
 pera que facit homo sūt signa vere dilectōis chri⁹sti. iō dz
 i. 10. iii. diligamus eū nō verbo nec lingua: sed opere ⁊ ve
ritate. **S**extū ē qñ hō p amore iesu chri⁹sti nec tribulati
 onē aliquā tpālē nec mortē sustinere metuit. vñ. i. ro. iiii.
tior in caritate nō ē: sed pfecta caritas foras mittit timorē
Certe illd bñ manifestū fuit in beato paulo qui chri⁹stum
vere diligebat ⁊ ppter amorē ipsi⁹ nichil sustinere metur
ebat vnde ipse dicit ro. viii. quis nos separabit a caritate
chri⁹sti tribulatō an āgustia an fames an nuditas zc. post
ea seqtur. certus sū q nec mors nec vīra nec āgeli nec pri
ciat⁹ nec virtutes nec fortitudo nec instācia neq altitu
do neq creatura aliq poterit nos separare a caritate q ē in
chri⁹sto iesu. **S**eptimū signū ē qñ hō precepta amici sui
 bene custodit. vñ 10. xii. dicit chri⁹stus. si diligitis me man
data mea seruare. et 10. xv. vos amici mei estis si feceritis
que ego precipio vobis. sz quid precepit dñs nobis scilicet

decē precepta q̄ sunt in veteri testamēto . de quibz dicit
exo. x. non habebis deos alienos 2c. et vnū preceptū preci-
pit nobis in nouo testamento vt diligamus nos inuicē. vñ
io. xv. hoc ē preceptū meū vt diligatis inuicē 2c. signū g^o
dilectōis ch̄risti ē vt precepta eius custodiamus 7 s̄monē
eius. vñ dicit hic. si quis diligit me s̄monē meū seruabit.

Secundū ē videre quare 7 quomodo sermones ch̄risti de-
bemus s̄uare et qui sunt s̄mones quos seruare debemus

Sermonē ch̄risti debemus ob̄s̄uare ppter tria.

Sciēdū q̄ sermonē ch̄risti debemus ob̄s̄uare ppter tria.
Primū ē qz est medicina aīe. psal. misit verbū suū et sana-
uit eos dñs. et sapi. xvi. dicitur. neq; herba neq; malagma sa-
nauit eos dñs: sed sermo tuus qui sanat oīa. Secundū est
qz credētibus illum facit mortēz eternā vitare. vñ io. viii.
dicit ch̄ristus. si quis sermonē meum seruauerit mortem
eternam nō gustabit. Terciū est qz facit hominē beatū.
vñ luce. xi. beati qui audiunt verbū dei et custodūt il-
lud. s; quomodo seruādus ē sermo domini in corde p amo-
rem et p iugē meditationē tanq̄ thesaurū in archa: tanq̄
miles in castro: et tanq̄ vinū in celario. vñ deute. vi. dicit
dñs moysi. erunt hec verba que ego precipio tibi hodie in
corde tuo et narrabis ea filiis tuis et meditaberis sedens
in domo tua. et puer. iiii. fili mī asculata sermones meos 7
ad eloquia mea inclina aures tuas et custodi ea in medio
cordis tui.

Sermonē quadruplicē locutus est ch̄ristus in cruce.
Postea vidēdū ē qui sunt sermones hī ch̄risti quos de-
bemus s̄uare in corde nostro. Et possumus dicē q̄ qua^o s̄-
mones specialiter quos locutus est in tēpore passiōis sue
debemus in corde nōo custodire et illos sepe ad memoriā
reducē. Prim^o s̄mo ē ille de q^o dicit in. xxiij. iudei cla-
mabāt alta voce pilato crucifige eū. et ipse dulcissim^o di-
xit. pater dimitte eis qz nesciūt quid faciūt: sermo iste fa-
it mīe et pietatis 7 deuote orationis. qz ipse voluit orare
pro inimicis suis. in hoc dedit nobis exemplū q̄ debemus
orare pro inimicis nostris et pro persecutentibus nos. Et

hoc est qđ dicit mat. v. **S**cđus ē ille sermo quē dixit latroni hodie mecū eris in paradiso. In isto sermone notat^r fructus cōfessionis et magna spes de venia pctōris et qđ nullus dēz desperare dē mīa saluatoris. qz iste latro multā tēpora cōsumpserat in latrocinio et vnū momētum quod restabat ei de vita sua deo obtulit cum penitētia ideo meruit audire istū sermonē. hodie mecū eris in paradiso.

Cōfessio istius latronis commendabilis fuit in tribus.

Primū quia proximū ex caritate correxit et hoc fuit qñ i crepauit latronē sociū iniquitatis et crucis qui dicebat christo. hic. xxiij. si tu es christus saluum te fac et nos. respondēs alter increpabat eū dicēs. neq; tu times deū qui in eadē dānatōe es. **S**cđm est qz seipsum pctōrē accusauit. vñ dicit. et nos quidē digna factis recipim⁹.

Terciū est qz christū deificauit eū eē immunē a culpa pnūciādo dicēs hic nichil malī se cit. **T**erciū s^{mo} ē sitio. et p h^o nota^r in christo magnū desiderii nrē salutis. qz nec vinū nec aquā nec aliū potū materialē sitiebat s; solū aīaz nostraz salutez sitis acerbius affligit hoīez qđ fames. iō diē sitio 7 nō esurio qz ardēter sitit salutez nostrā 7 opa salutis iō caritas saluatoris debz nos multū mouere vt sentīremus desiderii ipsius sitientis scilicet salutē nostram.

Quartus est. pater in manus tuas cōmēdo spiritū meū 2c. clamās voce magna emisit spiritus. **I**n isto s. notat^r et oñditur qđ exitus huius vite multum fortis est. videbat christus dyabolū in brachio crucis tantē. sicut habet^r in quadam glosa super thobiā.

animā eius in qua nullum peccatū viderat rapēret ad penā iferni si posset et hoc videns christus in manu suā pīs spiritū commendauit. **P**erte non est aliquis qui nō deberet multū timere huius vite exitum. quia multum crudelis est et non est aliquis qui nō videat demones in exitu suo ate se. **M**itos seruat s^{mo}ones in corde suo qui vere diligit christū. **T**erciū ē videre quō tota trinitas veit ad nos 7 māsiōnē facit apđ nos. 7 h^o nota^r cū dicit. 7 ad eū veiemus et māsiōnē a. e. f. sicut dicit glosa super istum locum

deus venit ad hominē quādo homo venit ad eū. sed homo
venit ad eum credēdo et obediēdo et bene opando et cele
stia cōtēplādo et tota trinitas venit ad nos pater nos sua
potēcia roborādo filius nos sua intelligēcia illuminando
spūssanctus nos cōsolādo et ad amorē suū inflāmando. ve
re ad hoc vēit pater vt sua potēcia nos corroboret qz ipē
ē fortitudo. psal. diligā te dñe fortitudo mea. filius vt nos
sua intelligēcia illuminet qz ipse ē illuminatio nostra. e
phe. v. surge q̄ dormis et exurge a mortuis et illuabit te
christus. qui dicit 10. x. ego sum lux mūdi spūssanctus vt
nos cōsoleatur: qz ipē ē consolatiō nrā. vñ paraclet⁹ dicit⁹
. i. cōsolator et vt ī amorē dei nos inflāmet. et ad hoc venit
et ad hoc mittit⁹ vñ luce. xii. dicit christus de spūsancto.
Ignē veni mittere in terrā et quid volo nisi vt accēdatur
venit ergo domin⁹ in nobis p suā gratiā sz mansionem fa
cit in nobis cum infusaz gratiā cōseruat et perseverātem
hōis mētē corroboret et illuāt et inflāmat et ad vitan
dū malū et ad faciendū quod bonū ē et honestū māsiōnē
facit ī cordibus nostris tanq̄ ī templo suo. qz dicit aposto
lus. 1. corinth. iii. tēplū dñi sanctū est qd estis vos **R**ogē
patrē et filium et spiritūsanctum vt veniant ad nos p suā
gratiā et māsiōnē apud nos faciant vt possimus cū ipsis
in fine in eterna gloria manere. amen.

Donica. ii. post pēthecostē s̄mo. xxxiii.

omo qdam erat diues et induebatur purpura et
vesso et epulebat⁹ quotidie splendide 2c. **lu. xvi. di**
ues uite quasi per reprobationem a deo ignarus suo noīe
non nominatur quia superbum ignorat dominus. vnde in
iudicio dicet superbis nescio vñ ī 3 sitis. discedite a me
omnes qui opamini iniquitatem. luce. xiii. sed pauper suo
nomine nominatur q̄ si p approbatōz a deo cognit⁹ et hoc
ē qz oēs huīles pauperes cognoscit et approbat. vñ dicit⁹
moysi. noui te ex nomie exodi. xxxiii. et prouerbi. x. memo
ria iusti cū laudibus: nomie impiorū putrescit. et. ii. thi. ii.
nouit dominus qui sunt eius. dicit ergo homo qdam erat

Dives 2°. In h^o totali euāge^o sunt duo nobis cōsiderāda
Primū est que sunt cause et ratōnes ppter quas dives i.
 ste cū morerē^r in inferno fuit sepult⁹ et a deo reprobatus.
Scōd^o ē videre q̄ sūt cause et rōnes ppter quas lazar⁹ in
 sinu abrahe. i. in requie fuit ab āgelis deportat⁹ et appro-
 batus a deo.

Dives epulo in quib⁹ peccauit.

Sciend^o ē q̄ in quib⁹ peccauit dives iste et illa quib⁹ fue-
 rūt cāe et rōnes ppter quas ipē fuit a deo reprobatus et in
 inferno sepult⁹. Primū fuit q² peccauit in hoc q² dives e-
 rat et q² cū dives esset diuitiis male utebat^r: et hoc bene in
 subsequētibus oñditur. vere iste dives fuit diuitiis fortu-
 ne non diuitiis grē et virtutū et ideo ipse non ē modo di-
 ues diuitiis eterne glorie.

Diuitiarū tria sunt genera.

Responde sciend^o ē in primis q² tria sūt genera diuitiarum
 q² quedā sūt diuitie q̄ appellāt^r diuitie fortune vt sūt
 uilie rex tēporaliū. de istis diuitiis dicit^r in psal. diuitie
 si affluāt nolite cor apponere. Itē sūt alie diuitie q̄ appel-
 lāt^r diuitie virtutū et grē. De istis d^r puer. x. lōgītudo i
 dextera eius et in sinistra eius diuitie et gloria. et ro. ii. an
 diuitias hōitatis ei⁹ et patie et longuanimitatis cōtem-
 pñūt. diuites istis diuitiis elegit dñs ad hñdū gloriā pa-
 radisi. vñ iac. i. nōne pauperes elegit dñs. in hoc mūdo di-
 uites in fide heredes regni qd̄ pmisit diligētib⁹ se. Itē
 sūt alie diuitie glorie eterne. de istis d^r in psal. gloria et
 diuitie in domo ei⁹. prime diuitie sūt periculose. scde sūt
 secure et preiose. tercie sunt multū gloriose. de primis di-
 uitiis sūt diuites isti auari cupidi seculares et usurarii et
 amici mūdi. de secūdis diuitiis sūt dītes vere peitētes a
 mīci dei. de terciis sūt dītes sancti iā habitātes i glia pa-
 radisi. de diuitiis fortune q̄ sunt multū periculose dives
 fuit iste de q^o loquit^r hīc. hō quidā erat dives 2°

Diuitie fortune sūt periculose ppter tria.

tore iste dītie sūt multū periculose et hoc ppter tria.

Primū q² nō sūt boiez illas possidētē^r q̄escere nō dormi-
 re. vñ eccle. v. nec cū p̄ris suis pacificū eē. vere. n. n. sūt

hominē illas possidentē quiescere. vñ eccle. v. saturitas di-
uitis nō sinit eū dormire. siliter nō sinit eū cum proximo
habere pacē. vñ gen. xxxvi. dicitur q̄ iacob et esau nō po-
terāt simul pacem hēre nec habitare. qz diuites erāt val-
de. et gen. xiii. dicitur q̄ rixa erat inter pastores abrahā et
inter pastores loth quia diuites erant valde. **S**cōm est
qz hoies sepe p̄trabūt ad peccatū. vñ eccle. xi. si diues fu-
eris nō eris immunis a pctō. **T**erciū ē qz multoties impe-
diūt hominē ad paradisū veire. vñ lu. xviii. dicit q̄ contrista-
tus ē iuuenis qñ dñs dixit ei. vade vēde oīa que habes et
da pauperibz. videna iesus illū tristē dicit q̄ difficile est
habētē pecuniā intrare regnū celoz. certe istū diuitē tristē
ad multa pctā traxerunt diuitie sue. et illum intrare impe-
derūt ad paradisū. qz illis male utebatur.

Peccat hō tripliciter per diuitias. **P**rimo illas nimis amando et amatas retinēdo. In
hoc peccant isti auari laici et clerici qui hñt tot diuitias
q̄ patrescūt in archis suis et vident paupes christi mori-
entes fame et nichil volūt de diuitis suis erogare. siliter
habēt tot parua vestimētōz pendētū in particis suis. que
a tinea comedūt. et tñ nolūt vnū parvū vestimētū et ve-
sus dare paupibus christi. cū vidēt eos frigore mori in hy-
eme. talibus dicit istū iacob. i. iac. v. agite nūc diuites. i.
auari plorate plūātes in miseris vris que eueniēt vobis
diuitie vestre patrefacte sunt et vestimenta vestra a tinea
is comesta sūt etc. certe sicut dicit eccle. v. qui amat diui-
tias fructū nō capit ex eis: scz in mortē eternā tales diui-
tie cōseruate sunt in malū dñi sui. sicut dicit eccle. v. maior
ifirmitas quā vidi sub sole diuitie cōseruate in malū dñi
sui. In hoc peccauit ille diues qui dicebat aīe sue. lu. xii
multa bona aīa mea habes in ānoz plurimos q̄ esce coide
bibe epulare etc. Dixit aut̄ illi deus. stulte hac nocte reper-
tēs aīas tuas a te scz demones que aut̄ parasti cui⁹ eru-
Scōdo male aquirēdo vt isti raptōres bedelli et milites et
isti vsurarii et cupidi et ifideles mercatores qui volūt di-

uites fieri p. malas et infideles negatōes et malas acqui-
sitōes. Isti faciūt p. priis manibus laq̄os de quibus suspē-
dunt^r scz in iferno. vn. i. thi. vi. qui volūt diuites fieri scz
male acquirēdo incidūt in laqueū et tētationē dyaboli et
desideria multa et notia q̄ mergūt hominē in interitum
corporis et pditionē aiarū. In hoc peccauit ille villicus ini-
quitatis qui defraudauit dñm suū. sicut hēt^r luc. xiii. sed
certe iustū ē qui alios decipit q̄ ipse decipia^r. ideo dicit^r
isa. li. ve qui predaris nōne et ipse predaberis. et beatus
augu. dicit. nemo pōt iniustū lucrū accipe sine iusto dam-
no ubi iustū lucrū in archa: dānū in cōsciēcia: tulit vestē
et pdidit fidē: acquirat pecuniā et amittit iusticiā. Tercio
peccāt illis male vtēdo. talibus p. mittit dñs eternā dāna-
tionē. lu. vi. ve vobis diuitibus qui hētis hic cōsolationē
vestrā. In hoc peccauit diues ille. de q̄ hētur hic nō q̄ ali-
ena rapuit: scz qz paupibus sua nō dedit et qz diuitiis suis
male vltus fuit. miser et miserabilis cecus oculis cordis et
nudus oibus virtutibus. vn de illo pōt dici illud apoc. iiii.
quod dicit aū testis fidelis angelo laodicie. tu dicis qz di-
ues sū et locupletatus: qz nullus egeo et nescis qz miser
et miserabilis es et paup et cecus et nudus. **S**cdm fuit
in q̄ peccauit: qz vestimētis nimis preciosis iduebat^r. vn
dicit^r hic q̄ iduebat^r purpura et bysso. purpura sicut dicit
glo. ē color regis hīt cōchis marinis ferro circūcisio emis-
sa soli reges et ipatores hō gñe vestis. iduebāt^r. sicut dicit
beda. Byssus ē quoddā genus lini cādidiissimi et mollissimi

Ornatus vestiu tribus modis est malus. **PRIMO**
Sed sciēdū q̄ tribus modis peccāt hoies et mulieres in
ornatu vestiu scz in preciositate: in mollicie: et in supflui-
tate. Primo in preciositate. vn sup illud diues inducat^r
purpura et bysso. dicit grego. si suus cultus preciosarū ve-
stiu culpa nō esset hmo diuinus nō tam vigilāter expri-
met q̄ diues inducat^r purpurā et bysso et apud inferos nō
torq̄ret^r. vn idignū est putridū cadauer precisa veste or-
nari vn possent multi paupes indui. sicut dicit beat^r gre-
gorius. nemo precisa vestimenta nisi ad inanem gloriam

querit: ut honoret illos aliis videat. **¶** Item greg. nemo p̄ci-
osis vestimētis vult idui ubi a nemine p̄t videri. **¶** Item illi
plus diligunt alios q̄ seip̄os qui t̄to p̄cio pascūt alienos
oculos. Certe vestimenta ista p̄ciosa vix p̄t indui sine
p̄cō. et ideo d̄r apoc. xiii. be ciuitas illa magna q̄ cincta
erat purpura et bysso et cocto. p̄terea dicit apoc. i. tbi.
ii. nolo mulieres esse in habitu ornato s̄z cū verecūdia et
sobrietate ornātes se nō in tortis crinib⁹ auro aut argēto
et margaritis ⁊ veste p̄ciosa. sc̄do in mollicie. **¶** bñ matb.
xi. d̄r. qui mollib⁹ vestiūt⁹ in domib⁹ regū sūt. q̄si dicat n̄
in domo sūmi regis. et super illō mat. iii. iohēs hēbat ve-
stimēta de pillis camellozū ⁊ c̄. dicit glo. seruus dei nō d̄z
hēre vestimēta ad delectatōnē. s̄z t̄tū ad tegēdū nudita-
tē. bñ dicit beatus greg. nemo estimet in luxu atq; studio
p̄ciosarū vestiū peccatū deesse. qz si h̄o peccatū t̄ culpa
nō esset nullo⁹ dñs iohēs de asperitate vestimēti sui lau-
dasset. molliciē in vestimētis ⁊ p̄ciositatē nō d̄z aliquis
querere. s̄z sicut dicit apoc. i. tbi. v. habētes alimēta ⁊ qui
bus tegam⁹ his cōtēti sūm⁹. certe in mollicie et p̄ciosi-
tate peccauit diues iste et ideo ab istis duob⁹ reprehēdit⁹
a dño a p̄ciositate et mollicie. cū dicit⁹ iduebat⁹ purpur-
a ⁊ bysso. **¶** Tercio peccauit in supfluitate. et h̄o duplici-
ter in magnitudine siue lōgitudine ⁊ multiplicitate vt i-
lli papelardi in magnitudine qui trabūt bestes suas sup
lutū vt videāt⁹ boni ⁊ sancti. similiter in lōgitudine sepe
peccant iste dñe que longas caudas trabūt post se p̄ci-
osis vestimētis terrā iduētes ⁊ de nuditate christi i pau-
perib⁹ suis nō curātes. ipse caudis suis mouentes pulue-
rē illū faciūt bonis viris laicis ⁊ clericis et sacerdotibus
bibere et illū faciūt sup altare dñi volare. multū debēt ti-
mere ne dyabol⁹ sup caudas suas sedeat et quiescat. sicut
legit⁹ de quodā sancto q̄ vidit dyabolū quēdā ridētē ⁊ q̄
fuit ab eo quare ridebat. dixit ei. ego video sociū meū eq̄
tātē sup caudā cuiusdā mulieris: que dū retraheret cau-
dā suā ad se socius meus cecidit in lutū et iō risi. **¶** Item pec-
cauit in vestimētozū multiplicitate in hoc peccant muli-

eres ille et viri illi qui volūt habere multa paria vestium
et multociens volūt vestimēta sua melius a tineis comedi
q̄ chustū in pauperib⁹ suis indui. s; eis dicet dñs in iudi
cio. mat. xxv. nudus fui et nō cooperuistis me. Itē maledi
cti in ignē eternū. et quare dicet eis illud verbū qz nō fe
cerūt illud qd dicit dñs psa. lvi. Cū videris nudū operi
cū et c. preterea qz cōsiliū euāgelii christi nō impleuerunt
de quo dicit luce. iii. qui habet duas tunicas det alterā non
habenti. interli. supfluas. **T**ercio peccauit in pccō gule
quod notat⁹ cū dicit. et epulabat⁹ quofidie splendide. **I**n
hoc q̄ dicit quofidie notatur superfluitas. in hoc q̄ dicit
splēdide studiositas in istis duobz peccauit diues iste.

Diuēs epulo in quinq; peccauit. **E**t sciendū q̄ in pccō gule peccat homo quinq; modis que
notatur in hoc versu. **P**ropere laute nimis ardēter et stu
diose. **D**e istis quinq; modis quere in illo sermōe. **D**uctus ē
iesus et c. **C**erte gulosi isti stulti sūt. qz primū q̄rūt vētris
regnū q̄ ē esca et potus q̄ regnū dei cū christus dicat. pri
mū querite regnū dei. et ro. xlii. nō ē regnū dei esca et po
tus. s; iusticia et pax et gaudiū in spūs sancto. ista dāt inī
mico suo s; carni cōtra spiritū concupiscenti. **Q**uarto
peccauit qz lazaro nō cōpatiebat⁹. vñ dicit ibi. et erat qdam
mēdic⁹ nōie lazari qui iacebat ad ianuā ei⁹ vlcērib⁹ ple
nus et cupiebat saturari de micis q̄ cadebāt de mēsa diui
fis et nō illi dabat. **H**ec ē maxia cā quare diues sepult⁹ ē
in inferno et quare nō ē cōsecut⁹ a dño miam qz nō habuit
cōpassionē de lazaro nec misert⁹ ē ei. et sicut dicit iac. ii. iu
diciū sine mia fiet ei qz nō facit miaz. s; cū possz facere il
lā. **C**erte diues iste fuit cōtrarius bñō iob. qui dixit. xxxi.
si negaui paupibz s; qd volebāt si oculos vidue expecta
refeci si comedi bucellā panis solus et nō comedit pupill⁹
ex ea se. imprecatio male accidat michi. imo ipē dicit xx
ix. **C**ōpatiebat⁹ aia mea paupib⁹ pater erā pauperū et c. q̄
bona ē cōpassio qz facit hēre regnū celoz. vñ ii. thi. ii. si cō
patim⁹ et regnabim⁹. **I**n hō peccauit ille diues quoniā cō
passionem nō habuit de lazaro. **Q**uinto peccauit qz inter
o iiii

conuiuas in mensa sua inutilia verba loquebat^r et h^o p^ot
significari per hoc q^d cū mortuus esset et sepultus est in i
ferno leuauit oculos et vidit lazaru in sinu abrahe et cla
mauit. pater abraha miserere mei et mitte lazaru vt inti
gat extremū digiti sui in aquā vt refrigeret linguā meā
qz crucio in hac flāma. **L**inguā non habebat s3 p p^octō lin
gue penā sustinebat. sicut iterli. dicit. nā sicut mos ē cū i
ter cōuiuas. sedit locacitati studuit. vñ ipē nō tātū vicio
gule. s. epulādo s3 in lingua peccauit in h^o peccauit multa
loquēdo iutilia verba in cōuiuis in mēsa sua. **C**erte malū
est et pessimū iter cōuiuas in mēsa loqui iutilia verba et i
honestā l^t detractoria. qz sicut ait apo. i. cor. xv. corrūpit
bonos mores colloquia praua. iō dicit salo. puer. xxiii. nō
li esse in cōuiuis p^octōz s3 vbi est potus supfluitas nec i
comestationibus eoz qui carnes ad vescēdū cōferūt. s. pro
ximoz et per detractōnē et certe nō solū carnes sed etiam
itercora comedūt. qz nō solū bonis operibz detrahunt sed
peccatis et immūdiiciis. vñ ipsi sunt sicut carbo. ies semp
iacētes inter itercora. propter ista quiqz qz diuitiis suis
male vtebatur et quia vestimentis nimis preciosis indue
batur quia quotidie spēdēde epulabat^r et quia lazaro
nō cōpatiebat^r et qz in mensa sua inutilia loquebatur se
pultus ē in inferno. qz ipē erat parrochianus dyaboli quia
reddebat ei primicias suas et decimas s3 p^oncipiū vite
et finē. de hac sepultura dicit iere. xxii. sepultura asini se
peliet^r putrefactus et proiectus ex portis hierusalē s3
in inferno. **Q**ta tormēta o q^d tam penā et q^d tū dolorem ha
bebat diues iste qui tātūz guttā aque ad refrigerendum
linguā suam a lazaro petebat et tū guttā aque nō accepit
qui micā panis lazaro denegauit. **C**erte in inferno sunt in
finita tormēta et crudeliissima et hoc multū deberēt time
re homines peccatores. quia sicut dicit ber. ibi est intolle
rabilis fetor et incōparabilis timor horribilis mors corpis
et aie sine spe misericordie et venie. vñ ecclesia. in inferno
nulla est redemptō. **S**ed est videre propter quas rōes
lazarus cū moreretur angelis in sinu abrahe fuit de

108
portatus: et hoc notatur cū dicit^r. factū est igit^r ut more-
ret^r mendicus noīe lazarus et portaret^r ab angelis in sinū
abrahe. i. in requiē p^{ri}s. **S**ciēdū q^d ppter tres rōes porta-
tus fuit lazarus ab āgelis i sinū abrahe. **P**rima ē qz paup
et mēdicus fuit. vñ d^r. erat quidā mēdicus noīe lazarus

Paup^{tas} diligēda est ppter quattuor. **C**erte multū diligēda ē paup^{tas}. et hoc ppter quattuor.
Primū est qz facit boiem virtutibus abūdare. vñ. ii. corin
viii. altissima paup^{tas}is abūdauit i diuiciis simplicitatis
eor^{um}. **S**ecūdū ē qz dñm magistrū suū meret^r hēre. vñ psal.
ego aut mēdicus sum z paup et dñs sollicitus ē mei. **T**er-
ciū est qz facit in iudicio cū deo paupes sedere et faciet il-
los dñs secū iudicare malos. i. assensu iudicare. **xñ math.**
xix. dicit chust^{us}. vos qui reliquistis oia et secuti estis me
sedebitis sup sedes duodecim iudicātes duodecim tribus
israhel. et io. xxxvii. iudiciū paupibz tribuet. **Q**uartū est
qz facit in fine regnū celoz possidere. mat. v. beati paupes
spiritu zc. et hic dicit^r. lazarus mēdicus deportat^{us} ē in si-
nū abrahe. **S**ecūda ratio ē qz letāter paup^{tas}ē suam et
mala sua accepit. vñ nūq^{ue} legimus ipsuz murmurasse z hō
est vñū qd multū placet deo leticia in paup^{tas}ē z tribula-
tione: et in vñcio dei. ideo dicit^r in psal. seruite dño in le-
ticia. et apost. ii. cor. ix. hilarē datorē diligit deus. **T**er-
cia est qz p^{er}seuerāter vsq^{ue} ad mortē paup^{tas}ē suā et multa
mala sustinuit qz mēdicus mortuus ē. vñ dicit^r hic. factuz
est et moreret^r mēdicus et portaret^r in sinū abrahe qui re-
quies ē p^{ri}s in qua veniētes ab oriēte et occidēte recubūt
cū abrahā ysaac et iacob. et sicut dicit alia glo. sinus abra-
he ē requies bonoz paupū quoz est regnū celoz quo reci-
piūt^r post hanc vitā. de ista requie scz requie eterna dicit
dñs ysa. xxxii. sedebit populus in pulchritudine pacis et
in tabernaculis fiducie et in requie epulēta. **A**d illam re-
quē eternā vocat dñs laborātes et honoratos hoīre pñe
math. xi. venite ad me omēs qui laboratis et honorati e-
stis et ego reficiā vos et inuenietis requiē aiabz v^{ri}s. **A**d
illam requiē eternā pducāt nos ihesus chust^{us} amē.

o iiii

Honora tertia post pentecostē. sermo. xxxv. **H**omo quidā fecit cenā magnā et vocauit multos. **2c. lu. xiiii.** Quātū ad presens tria possum⁹ cōsiderare in isto euāgē. **Primū** quis ē iste hō magnus qui fecit cenā magnā et que est illa cenā quā dī fecisse et que sūt illa fercula q̄ debēt in illa cenā esse. **Secūdū** ē qui sūt illi qui vocati sūt ad cenā istā et quō vocati sūt diuersimode ab isto hoīe. **Terciū** ē qui sūt illi qui se excusant et nolūt ad cenā istā veīre. **primū nota** cū dicit hō quidā fecit cenā magnā. scdm̄ ibi. et vocauit multos. terciū ibi misit seruos suos hora cene dicere iuitatis vt veīrēt qz parata sūt oīa. et ceperūt se omnes excusare. **2c.** **Primū** ē videre quis ē iste hō qui fecit cenā magnā homo iste chriſt⁹ ē filius dei qui hō fact⁹ ē p nobis et natus ex maria virgine. **vñ psal. hō nat⁹ ē in ea. i. chriſtus de beata virgine.** de isto hoīe pphetisunt. **psa. xxi. d.** Nouū faciet dñs super terram. mulier enī dabit virū. i. beata virgo chriſtū pfectū hoīnē. hic ē hō ille de quo ipsemet dicit **mat. xxv. hō quidā peregre pficiſcens 2c.** sicut dicit beatus greg. quis ē iste hō qui peregre pficiſcit⁹ nisi redemptor noster chriſt⁹ qui in ea carne quā assumpsit abiit i celū. iste hō peregre pficiſcens seruis suis. i. fidelibus suis tradidit bona sua scz bona nature bona grē et etiam bona fortune ad negociandū et multiplicandū. homo ille chriſtus est qui fecit cenā magnā.

Cena duplex.

Sciendū ē qd duplicē cenā fecit. vñ sciendū ē qd duplex est cena. **Prima** ē passio pñs vel ipā pñia. **Secda** dī eterna gloria. prima ē preciosa: s3 in principio amara. secda sēp est dulcis et preciosa et gloriosa. prima ē grē. secda eterne glorie. **De prima gō** dī apoc. iiii. emulare ergo et age penitētiā ego sto ad ostiū cordis et pulso dicit dñs et pulso pspiratōes si quis aperuerit michi ianuā scz cordis p verā cōfessionē ego intrabo in illū p spū sancti grāz et cenabo cū illo p fidei sue et bonorū opū ei⁹ delectatōnē et ipē cenabit mecū per spū sancti cōsolatōnē quā dabo ei et per auxiliū

mei delectatōne et hoc fāgit glosa dicens. cenabit mecum
 qz delectabit^r de auxilio meo. certe pñs passio vel ipsa pe
 niētia pprie nō dicit^r cena quia cena est post quā nō re
 stat aliud cōuiuiū. de isto cōuiuiō qd appellat^r pñs dicit^r
 bether. i. ubi dicitur q re **A**luer^r fecit grāde cōuiuiū cun
 ctis pñcipib⁹ suis et pueris suis fortissimis persarū et me
 dorū inclitis et perfectis etc. **A**luerus beatus interpretatur
 et significat christū qui ē beat⁹ super oēs et ipē dicitur rex ut
 h. i. p̄sa. xix. est rex regū dñs dominatū. **I**ste rex assu
 erus christus ē qui tercio anno imperii sui fecit cōuiuiū
Primus annus pōt dici tēpus ante legē. **S**cōs ann⁹ tē
 pus legis. **T**ercius ann⁹ ē tēpus grē. **I**n isto anno scz i
 tēpē grē. i. in passione sua in mensa crucis fecit christus no
 bis grāde cōuiuiū. **A**d illud cōuiuiū scz ad imitātōnem
 christi imitantur et vocant^r pñcipes et pueri icliti et p.
 fecti magni et parui diuites et pauperes. certe ad istud
 cōuiuiū scz pñtis tribulatōis. primo debet venire qui vult
 venire ad cenam eterne glorie i regno celoz. vnde beatus
 paulus dicit act. xiiii. per multas tribulatōes et angustias
 oportet nos intrare regnū celoz. et beat⁹ gre. non pōt
 quis ad magna premia perucire nisi per magnos labores
Prima g^o cena siue cōuiuiū ē penitētie et pñtis tribula
 tōis ad quod dñs vocat nos. **P**anis de quo debēt peitē
 tes comedere in isto cōuiuiō est labor ipsius pñie et sunt
 ieiunia vigilie abstinētie pegrinatōes et discipline. et h^o
 dicit psal. labores manūū tuarū etc. **P**reterea vinum de q^o
 debent bibere penitētes in isto cōuiuiō ē vinū cōpūctōis
 de quo dicit psal. potasti nos vino cōpūctōis.

Fercula quinqz in cena penitentie.

Nota q in isto cōuiuiō dicūt^r esse quinqz fercula. **P**ri
 mū est peccati remissio et illuinatō grē. de hoc dicit psal.
 Illumina oculos meos neqz obdormiā in morte neqz etc.
 scz peccatū. vñ apo. ephe. v. surge qui dormis et exurge a
 mortuis et illuinabit te christus. vere qñ homo de pecca
 to surgit et illd deserit omnino et qñ peitēt q illud fecit
 tūc xpūs illaiat aīaz suā p suā grāz. **S**cōz testamētū boē

consciētie et pure sicut dicit apo. ii. cor. i. nā glia nra hec
est testimoniū cōsciētie nre. **T**erciuū ē cōsolatio et cōfor
tatio spūsancti in laboribz pnie et qñ sumus in aliqua tri
bulatōe. vn psal. sm multitudinē dolor meor cōsolatōes
tue letificauerūt aiam meā. **Q**uartū pōt dici cōsidera
tio et cogitatio dñice passiōis. vn tren. i. recordare paup̄ta
tis et trāsgressiōis mee abstinchii et fellis. et hebre. xi. re
cogitate eū qui talē sustinuit aduersus semetipsū cōtra
ditionē et nō fatigem̄ animis vris deficientes etc. **Q**ui
tū pōt dici p̄gustatō et cōsideratō iocūditatis eterne. et
hō dicit psal. gustate et videte quoniā suauis ē dñs. et gre
go. de cōsideratiōe iocūditatis eterne dicit. si cōsiderare
mus q̄ et quāta sunt q̄ p̄mittūt nobis i celis vilescent ad
oīa q̄ hnt̄ in terris. **E**st aut̄ alia cena scz eterna glia. ve
re ista ē gliosa. de ista dī apoc. xix. beati qui vocati sūt ad
cenā nuptiarū agni. et esdre. vi. vbi dicit q̄ rex darius fece
rat cenā oibus vernaculis suis et oibus magistratibz me
dee et ple et oibz purpuratis et preconibz et cōsulibz et pre
fectis sub illo etc. **D**arius interpretat̄ fertilis et significat
christū qui ē fertilis oibus bonis: bonis etiā glie: et bonis
gratie io. i. de plenitudine ei⁹ omēs accipimus grām. **I**ste
darius. i. christus fecit cenā magnā. i. gliam sc̄piternā om
nibz vernaculis suis. i. angelis suis i domo patris et oibz ma
gistratibz medee et ple. i. oibus patriarchis pphetis et apo
stolis. qui fuerūt magistri nri qz ipsi docuerūt legē suā
dñe veterē et nouā. **P**erse interpretat̄ tētati et medee mē
surati. tētāt̄ enī sepe mēsurati. vn hebre. xi. dicit̄ de pphē
tis. lapidati sunt secti sunt tētati sunt etc. et de aplis dicit
christus. lu. xliii. vos estis qui p̄mālistis mecū i tētationi
bus. seqt̄ purpuratis et preconibz. i. martiribz qui effude
rūt sanguinē suū p ipso et cōsulibz et p̄fectis. i. cōfessōibz
et doctoribus. **I**n ista cena māducabit hō panē angelor. si
cut dicit psal. et sicut dī lu. xliii. bt̄s ille hō qui māduca
bit panē i regno celor. p̄terea i ista cena erit vinū clax et
pux sine fece. i. gaudiū sine amixtōe doloris. vn psa. xxv. dī
q̄ dñs faciet in mōte sc̄o cōuiuiū pinguiū: vindemie dese

140
teate quasi dicat in cenā eterne glorie erit vinū sine fece
gaudiū sine dolore. vñ apoc. xxi. absterget deus omnes
lachrimā ab oculis sanctorū zc.

Fercula quinq; in cena eterne glorie.

Preterea in ista cena erūt. quinq; fercula. **P**rimū erit sa-
nitas sine egritudine. vñ psal. qui sanat oēs isrl. t. sanitas
perfecta nūq̄ erit in isto seculo. id seq̄ mors. s; dñs oēs mor-
talitatē destruet ita q̄ nō erit mors i patria. vñ isa. xxiii.
tollet telā. i. mortalitatē destruet quā aduxit adā sup oēs
natōes z p̄cipitabit mortē in sempiternū. **S**cd̄z ferculū
erit libertas sine sūitute aliq̄. vñ apo. ad ro. viii. creat̄a
liberabit̄ a sūitute corruptōis in libertatē filiorū dei. et
gal. iii. illa q̄ sursum ē hierusalē que ē mater nrā libera est.

Terciū ē p̄cordia z pax sine aliq̄ pturbatōe. vñ psa. xxxii.
sedebit populū meus in pulchritudine pacis et in requie o-
pulēta. **Q**uētū ē laus et grāy actō sine fine. vñ psa. li. ibi
erit vox laudis z grāy actō. psal. lxi qui hīāt i domo tua
dñe zc. **Q**uitū ē p̄fecta cognit̄o z visio dei nri saluatoris
et totius summe trinitatis vñ apo. i. cor. xiii. videm̄ nūc
per speculū i enigmate tūc aut facie ad facie nūc aut co-
gnosco ex pte tūc aut cognoscā sic z cognitus sū. et bt̄us
ber. dic. tūc cognoscem̄ p̄is potēt̄iā filiī sapiām spūsan
eti benignissimā clemēt̄iā. et ita hēmus noticiā totius summe
trinitatis. certe in cena ipse filiū dei iesus christus mini-
strabit. lu. xii. trāsēs ministrabit illis. certe magnū erit cē
magnus honor hēre talē mīstrū: s; trāsēs dicē christus qz
trāsire nos faciet d̄ cenā p̄nīe ad cenā eterne glorie. s; nō
tādū q̄ ista cena d̄ magna et h̄ ē p̄pter diuīnitatē et p̄
p̄ter vocatorū multitudinē. et p̄pter ferculorū abūdātiām.

Vocat dñs ad cenā suā quattuor genera hoīnū.
Scdm̄ est videre qui sunt illi qui vocati sūt ad istā cenā
duplicē et quo° vocati sūt. **E**t sciend̄ est q̄ qua° genera
hoīnū vocat dñs scz p̄ctōres omnes et salutē aīay suay si
tiētes et labore penitētie laborātes et opera mīe faciētes
Primo dñs vocat p̄ctōres ad p̄niam. vñ ipsemet dicit in.
vñ nō veni vocare iustos s; peccatores ad penitētiā. Item

ipse vocat oēs salutē aīay suay sitientes. vñ 10. vii. si quis
sitit veiat ad me et bibat. et psa. l. omnes sitientes venite ad
aquas scz tribulatōis et pnie. Per aquas in scriptura tri
bulatio significat vñ cant. viii. aque multe nō potuerunt
extigere caritatē ei⁹. Istos duos scz pccōres et salutē aī
may suay sitientes vocat primo et pncipaliter dñs ad cenā
et cōuiuiū. Itē vocat labore pnie laborātes mat. xi. venite
ad me omnes qñ laboratis et honorati estis et ego refici
am vos refectōe celesti. Itē vocat ad cenā illā opa mie fa
ciētes vñ ipē dicit mat. xxv. venite bñdicti patris mei rē.
Ad primā cenā scz ad cōuiuiū pnie sicut dicit mat. xx. multi
sunt vocati pauci vero electi scz ad cenā eterne glorie sed
vidēdū ē quomodo dñs vocat ad utrāq; cenam.

Vocat dñs quinq; modis. **Primo** ipse vocat multos
per aplōy et pphetay verba. ad istā vocatōnē pōt referri
illud qd dicit in psal. deus deoy dñs locut⁹ ē in aplis et pro
phetis suis et vocavit terrā. i. amatores terrenoy ad peni
tentia et ad eternā gloriā. vere chñstus vocat p predica
toz verba vt patet quotidie in predicatorib⁹ suis. **Secundo**
ipse vocat per pphay verba vñ isa. xliii. clamat. redite pre
uaricatores ad cor recordami prioris seculi. et isa. iiii. cōuer
tīmi filii reuertētes et ego assumā vos. et ioel. iiii. cōuer
tīmi ad dñm deū vestrū qz benign⁹ et misericors ē. et zach
ii. cōuertīmi ad me dicit dñs p pñiam et ego cōuertar ad
vos p amorē et per mīas. **Tercio** ipse vocat per beneficia
ita vocavit abrahā ysaac et iacob vt hēt⁹ in gen. et multos
alios antiquos prēs et maxie in veteri lege qz dedit illis
multa bona tpālia vt alliceret eos ad seruiēdū sibi. ita vo
cat modo multos dādo eis multa bona tpālia vt p illa al
liciat eos et libētius ei seruiāt. scz certe sicut hēt⁹ osee. ii.
dedit eis vinū frumētum et oleū et argētū multiplicans ei⁹
is et aux et fecerūt sibi baai. et osee iiii. adīpleti sūt et satu
rati et eleuauerūt cor suū cōtra me et obliti sūt mei. **Quarto**
vocat p passiōis sue exēplū et p sāctoy exēpla. vere ipse vo
cat p passiōis sue exēplū vñ i. pe. ii. in h⁹ ei vocati estis qz

119
christus passus ē p nobis vobis relinques exemplū vt seq
mini veltigia eius. similiter ipse vocat per sanctorū exem
pla. et ideo dicit iac. v. accipite exēpla fratres mei exitū ma
li et longanimitas laboris et patiētie pphetarū qui locu
ti sūt i noie dñi. 7 mat. iiii. de vocatōe petri et andree qui
bus dñs dixit. venite post me et ego faciā vos fieri pesca
tores hoīnū et illi relictis oībus secuti sunt eū. et nos ad
exēpla eorū debem⁹ sequi dñm. et dicit eccle. xii. magna gio
ria ē sequi dñm: sed maior ē manere cū christo: sed maxia
est cōsequi ipsum. Quarto vocat p flagella. vñ bēster.
iiii. habet⁹ q rex assuerus per quē christus significat⁹ vo
cavit bēster cū virga quā tenebat in manu sua. per virgā
flagellū dñi intelligimus: ita vocavit dñs beatum paulū
actu. ix. qz legitur. cū appropinquaret damasco circūful
sit eū lux de celo et cadēs in terrā audiuit vocē dñi dicē
tē. Saule saule quid me persequeris 2c. et postea dicit q e
rat tribus diebus nō videns nec māducauit nec bibit. De
istis quattuor vocatōib⁹ dicit puer. i. vocavi vos p p̄dicatō
nē et pphetarū verba et renuistis et extēdistis man⁹ me
as per beneficia et nō fuit qui aspiceret me quis esset sa
tis qui acciperet: desperistis omne cōsiliū meū scz qñ vo
cavi vos per exēplū passiōis mee et per exēpla sanctorū et
increpatōnes meas neglexistis scz qñ vocavi vos per fla
gella. postea sequit⁹ pena. ego quoq in interitu vestro rī
debo 7 subsānabo 2c. Quito vocat per ispiratōes h⁹ ē p
spū sancti cōsilia. ita vocavit tres magos qui venerūt ab
oriēte stella duce querētes dñm et adorātes eū. sicut bē
math. ii. Istis quib⁹ modis vocat nos dñs ad cenam suam
sed multi quasi essent surdi nolūt dominū vocātē eos au
dire. vel qñ ipse eliz excoīcat⁹ nolūt ei rñdere. vñ cōgrit⁹ i
iob. xix. vbi ipse dicit. vocavi suū meū 7 non rñdit michi.

Excusant se tria genera hoīnum. ~~iiiiiii~~

Terciū ē videre q sūt isti q se excusant. vñ sciend⁹ q tria
genera hoīnū se excusant scz superbi auari 7 luxuriosi. su
perbi 7 ābitiosi excusāt se p^o. vñ pri⁹ dixit villā emi 7 ne
cesse hō exire 7 videre illā 7 iō habe me excusatū p istā q

habebat villam significat^r supbi et ambiciosi qui volūt habere dominium sup alios sicut dñi villarū hñt ppter amorem dominadi quē cupiūt: sathanas erect^r fuit a paradisi deliciis in tormēta inferni. supbi g^o et ambiciosi excusant se
¶ in zach. vii. noluerūt attēdere verterūt capita recedētes et aures suas aggregauerūt ne audirent. **¶** Itē auari. vñ se cūdus dicit iuga boū emi quicq. per istū significat^r hi qui solliciti sunt his q^o p^o quicq. sensus corporis administratur scz de istis tpālitz isti se excusant. **¶** in iere. viii. apprehēderūt mēdacia. i. ista tēporalia et nolūt reuerti. **¶** Itē luxuriosi: et isti significat^r p^o illū qui dixit. vxorē duxi. et iō nō possum venire. quid per vxorē nisi voluptates carnis designat^r: qz quis bonū sit cōiugiū atq. ad ppagādū sobolē p^o uidētia dñi sit institutū: tñ multi sunt qui nō ppter fecunditatē sobolis: scz ppter carnis sue desideria illud expetūt et faciūt luxuriosi g^o excusant se et nō solūmō excusāt se: scz et alios vocāt ad cenā suā. sapi. venite coronemus nos rosis anq. marcescāt et nō sit prātū qd nō trāseat luxuria nostra. Cena supborū et auarorū et luxuriosorū maxie ē cena herodis. i. dyaboli. de q^o hēt^r mat. vi. vbi. dicit q^o herodes fecit cenā i natali suo zc. et i ista cena interfectus fuit sctūs iohānes et h^o totū fecit luxuria herodis. **¶** Isti tres supbi auari et luxuriosi se excusāt et renuūt venire ad prādiū pnie et ad cenā eterne glie. scz isti deberēt multū timere illud qd dicit dñs postea i euāgelio. amē dico vobis qz neō illoz scz qui excusauerūt māducabit cenā meā. scz tūc fecit vocare paupes debiles et claudos et cecos zc. vere paupes spū itrahūt in regnū celoz et debiles ad portādū iugū dyaboli. scz fortes sūt ad portādū iugū dñi. et cecos et claudos. i. hūiles despectos i h^o seculo vocat dñs et elegit ad portādū cenā suā. cte tales elegit dñs vt cōfūdāt supbos et auaros et luxuriosos. **¶** in apo. i. cori. i. videte frēs vocationē vram qz nō multi sapientes fm carnē nō multū potētes nō multū nobiliores: scz q^o itulta. sunt mūdi elegit dñs vt cōfūdāt sapientes et ifirma mūdi elegit deus vt cōfūdāt fortia et immobilia et cōtentibilia elegit deus vt cōfūdāt nobiles et supbos

112
bñ ia. ii. nōne elegit deus paupes in h° mūdo diuites i fi
de z heredes regni qđ pmissit de⁹ diligētib⁹ se. istis dicz
illd lu. xxi. vos estis qui pmissistis mecū in tētatōib⁹ me
is et ego dispono vobis regnū meū vt edatis mecū et bi
batis sup mēsam meā in regno meo. Ad illd regnū in q° ē
cena eterne glorie pducatur nos christ⁹ bñdict⁹ sine fine ā.

Eūnica quarta sermo. xxi. **E**rant appropinquātes ad iesū publicani et pec
catores vt audirēt illū zc. luc. xv. sed sicut dic
be. gre. vera iusticia huilitate habz falsa iusti
cia indignatōne. id ipocrite et pharisei indignatōne hātes
murmurabāt ex eo qđ iesus christ⁹ peccatores recipiebat
et māducabat cū illis. sz dñs supbia eoz reprimi et cōfū
dit per parabolā ouis perditet dragme perditet. dicit ei
eis. Quis ex vobis hō qui habz centū oues si perdiderit
vnā zc. et dicit glo. quare murmuratis qđ pctōres recipio
sz ego non veni nisi vt oberrātes colligā sic vnusquisqz ve
strū oberrātemouē r educere laborat dicit enī erāt appro
piquātes zc. In verbis istis qđ ad edificatōne nrāz ad p
sens possum⁹ duo pñderare. Primo ē quō dēm⁹ appropi
quare ad iesū saluatore nōstrū. Scđo assignat cā et rō p
pter quā dēm⁹ accedere ad eū. sc. vt audiam⁹ ipsum z ibi
videbimus quō debemus audire eū. Primo notatur cum
dicit. erant appropinquātes. Scđm cū dicit vt audirent
eū. Primo ergo est videndū quomō debemus appropin
quare ad iesum saluatorem nōstrum.

Appropinquare debem⁹ ad iesū septē mois. **E**t sciend⁹ est qđ quib⁹ mois debemus appropinquare ad
iesum. Primo quasi cecī ad lumē vt illuminemur cecī fa
cti sumus oculis cordis nri facito cū aliqđ peccatuz mor
tale facim⁹ qđ cito et ad peccatū mortale faciendū cōsentī
mus. qđ diaboli et malicia pcti nri execant nos. vñ sap. b.
dñs d pctōrib⁹ qđ malicia eoz excerauit eos. sz quō diaboli
excercat pctōres oculis cordis. qđ in illo smōe. cecī sede
bat iux viā zc. nos aut pctōres facti cecī p pctā nrā dēm⁹
appropinquare ad iesum tāq cecī ad lumē z h° vt illūiem

quía ipse est lux mundi io. x. dicit. ego sum lux mundi. ipse qui
solvit conpeditos et qui illuminat cecos. ut habetur in psal. et
luce. xliii. dicitur quod ipse illuminavit quedam cecum qui appropin-
quit ad iesum. unde dicitur ibi. cum appropinquaret cecus
ad iesum interrogavit eum dicens. quid vis ut faciam tibi.
domine ut videam et confestim vidit etc. ideo nos peccatores ceci ad
ipsum qui illuminat cecos debemus accedere et appropin-
quare per veram fidem et penitentiam ut nos illuminet per suam gra-
tiam. sicut dicitur in psal. accedite ad eum et illuminamini.
et ad ephe. v. habetur. surge qui dormis et exurge a mor-
tuis et illuminabit te christus. i. o tu peccator surge a pec-
catis tuis et desere ea et veni ad christum et illuminabit te.
ad ipsum ergo christum qui illuminat omnem hominem veni-
entem in hunc mundum debemus appropinquare. ut habetur io. i. per
veram penitentiam ut illuminet nos per suam gratiam et liberet
nos de omni cecitate peccati. de multiplici cecitate peccatorum
quare in illo sermone. Cecus sedebat etc. **S**ecundo debemus
appropinquare ad iesum tamquam infirmum ad medicum ut ab omnibus
infirmis et peccatorum nostrorum salvemur. ut dicitur in psal.
ipse est qui propiciatur omnibus iniquitatibus tuis qui sanat
omnes infirmitates tuas. ipse enim est summus medicus qui
solo sermone suo sanat omnia. unde sapi. xvi. neque herba neque
malagma sanavit eos: sed sermo tuus domine et quia est
summus medicus debemus appropinquare ad ipsum per veram pe-
nitentiam ut salvet nos per suam misericordiam et dicitur quilibet no-
strum qui peccator est cum psal. clamare. misere mei domine quoniam
infirmus sum sa. a. etc. et cum iere. xvii. sana me domine et sanabor: quia
tu es summus medicus. unde aug. domine medicus es ego eger infir-
mus sum: misericors es et ego miser sum sana ergo et miserere.

Infirmitas triplex.

Nos peccatores qui isto medico indigemus debemus appropin-
quare ad ipsum per penitentiam, ut salvet nos per suam misericordiam
ab omnibus peccatis nostris et spiritualiter de triplici infirmitate spiritali
ab infirmitate pigritie avaricie et luxurie. ab ista triplici in-
firmitate multi christiani laici et clerici sunt hodie occu-
pati. **P**rima infirmitas est pigritie. de ista dicit ecclesiast.

xxxi. i oibz opibz tuis esto velox ⁊ ois ifirmitas n̄ occ̄z tibi
 ⁊ mat. xvi. vigilate ⁊ orate ne itretis i tētatōnē. spūs qđ
 p̄p̄t̄ ē caro aut infirma. i. ad oē bonū faciendū pigra ad
 oē malū faciendū prona. **I**sta i firmitas significat⁹ per ifir
 mitatē illi⁹ paralitici. de quo habet⁹ mat. ix. cū appor
 retur ad christū in lecto suo curauit eū et sanauit ab oibz
 peccatis et ab omi infirmitate sua vñ dicitur ibi vt sciatis
 quia filius hominis potestatē habet dimittendi peccata
 ait paralitico. surge tolle lectū et vade in domū tuā ⁊ c. p
 paralīsim (que ē ifirmitas que mēbrū quod accipit iutille
 reddit totum et facit imobile tali modo etiā qđ non potest
 de loco suo surge⁹) significat⁹ infirmitas pigricie que ita
 accipit hominē pigrū sepe qđ non p̄mittit eum ire ad eccle
 siam neq; mouere ipsum ad aliquod bonum faciendū. **S**e
 cumda infirmitas ē luxurie. de ista potest dici illud qđ di
 cit aposto. gall. iiii. scitis qđ ifirmitatē carnis euāgelizo
 vobis. iam p̄idē ista infirmitate luxurie ifirmū fuit amon
 filius dauid p̄pter amorē thamar sororis sue quā postea
 viribus oppressit ⁊ cubauit cū ea. vt hēt⁹. i. re. xviii. **I**sta
 ifirmitas ē sicut ifirmitas leprosi. vñde istam firmitas bñ
 potest figurari per infirmitatem illius. de quo dicit⁹ mat.
 vii. cū descendisset iesus de mōte ecce leprosus veniēs ado
 rabat eum dicens. domine si vis potes me mundare. et ex
 tendit ei manum et tetigit eum dicens. volo te mundare
 et statim mūdāta ē eius lepra. per istū leprosum peccator
 luxuriosus significatur per leprā que ē infirmitas ardēs
 et fetens peccatum luxurie significatur quod est pecca
 tum ardens et fetens coram deo et angelis eius. vñde di
 cit greg. ardor luxurie descendit vsq; ad infernū fetor
 ascendit i celum. nec mirum cum sit finis carnis sterqui
 liniū corporis odium angelis discordia proximi cibus dya
 boli. **T**ercia infirmitas est pessima scilicet auaricie. de
 ista dicit⁹ eccle. v est alia infirmitas pessima sub sole diui
 tie cōgre gate i malū domini sui. ista infirmitas ē infirmi
 tas edropici. vñ ista ifirmitas bñ pōt figurari p illū edro
 picū quē dñs sanauit ab edropisi sua. sicut hēt⁹ luce. xiiii

p̄m

no

per infirmitatē edropicis q̄ facit hoīnē inflare et quotidie
sitire significat optime infirmitas auaricie. qz auaricia
facit hominē inflare per superbiam. et ideo dicit apo. i. tibi.
vi. precipe diuitibus huius seculi non subline sapere et.
vermis diuitū superbia est. Itē facit semper sitire diuiti-
as. in eccl. v. auarus nūq̄ implebitur pecunia. et prouer.
xiii. vter impiorū isaciabilis. Certe isti tres pigni infirmi-
tate pigricie luxuriosi qui sūt ifirmi infirmitate luxurie
et auari qui sūt infirmi infirmitate auaricie. per pctā sua
iam appropinquant vsq; ad portas iferni vt hēt in psal. qz
inter aīas eorū et infernū nō est nisi paries quidā terre. s.
corpus eorū. ideo debēt isti a peccatis suis recedere et apo-
pinquare ad iesum medicū per penitētiā vt sanet eos ab
istis infirmitatibus suis. et certe ipse sanaret eos si ita fa-
cerēt sicut sanauit paraleticū leprosum idropicū. cū ve-
nirent et appropinquarent ad ipsum tāq̄ ad summū me-
dicū querere sanitatē. **Tercio** debemus appropinquare
ad ipsum tāq̄ famelici ad cibū et ad panē vt ab ipso refici-
amur. ipse est panis vite sicut ipsemet dicit io. vi. ego sum
panis vite si quis venerit ad me non esuriet. Ipse est qui
refecit septem milia hoīm ex quib; panibus et duob; pi-
scibus qz venerāt ad eū vt audirēt eū. sicut hēt io. vi. et ideo
debem; ad ipsum audacter veire et appropinquare tāq̄ fa-
melici ad panē vt nos reficiat corpali et spūali refectōne
et hō ē qd ipsemet dicit nobis et clamat mat. ix. veite ad
me oēs qui laboratis et onerati estis et ego reficiā vos.
Quarto tanq̄ sitiens ad fontē. ipse est fons parvus qui
creuit in flūmīum magnū et redūdat in aquas plurimas
hēster. ix. fons misericordie et pietatis et totius huilita-
tis christus ē. sed fōs iste parvus fuit per huilitatē. fons
iste creuit in flūmīū magnū et redūdat in aquas i pueri-
one gētiliū et multorū iudeorū ad suā fidē. Ad istū fōtē mie-
dz veire et appropinquare ille qui sitit salutē aīme sue vt
eum potet fonte misericordie sue. et hoc est quod ipse cla-
mat io. vii. si quis sitit salutē anime sue veniat ad me qui
sum fōs misericordie et pietatis et bibat. certe ad istū fōtē

114

miseriordie debemus nos oēs peccatores venire ⁊ appropinquare qz peccatores recipit festināter et libēter. et hō manifestū ē de beata maria magdalena lu. vii. et filio pdigo lu. xv. ubi dicit. cū venisset ad patrē suū ⁊ cū adhuc lōge esset: vidit eū pater et mia motus occurrēs cecidit sup colum eius ⁊ deosculatus est eū 2c. et. ii. re. de dauid qui perpetraverat homicidiū de vna: et adulterium de prore vrie. tancito cū dicit peccaui dño. dixit ei natham. et dñs trāstulit peccatū tuū a te. preterea qz nos peccatores recipit letāter. vt patet i filio pdigo i amplexibz eius et in osculo et in anulo et in stola pñā quā fecit ei dare ⁊ in cōuiuio qd fecit ei preparare. et ppter hō dicit. maius gaudiū erit sup vno peccatore penitētiā agēte q̄ sup nonaginta nouem iustis qui nō egent pñā. preterea. quia nos magis tenere et diligēter diligit q̄ mater. vnde ysa. xlix. nunquid mater pōt obliuisci infāntē vteris sui: et si oblita illius fuerit ego tamen nō obliuiscar tui. et eccle. iiii. miserebitur tui magis q̄ mater. et ideo audacter ad ipsum qui est fons mie. et pietatis debemus appropinquare. **Quinto** tanq̄ frigidi ad ignē vt amore suo accēdamur. sicut dicit apost. hebre. xii. deus noster ignis cōsumēs ē. sed sicut hō q̄to plus appropinquat ad ignē tāto plus calor ignis appropinquat illi et tanto plus sentit de calore ignis materialis. ita quāto plus appropinquat homo de deo p pñā et amorem tāto plus sentit de calore ignis spūsancti. de quo dicit luc. xii. ignē veni mittere in terrā et quid volo nisi vt accendat et q̄to plus appropinquat hominē deus p amorem tāto inardescit hominē in caritate ⁊ hoc ē qd dicit iaco. v. appropinquate deo scz p pñā ⁊ amorem et hō est qd dicitur. ipse appropinquabit vobis per miām et amorem.

Sexto tanq̄ rei ad aduocatū vt ab ipso defēdamur: ipse christus aduocatus noster est. vn. i. io. ii. si quis peccauerit aduocatū habemus apud patrē ihesum christū iustū. vere christus aduocatus noster ē et ipse nos defēdet in iudicio: si mādata eius custodierimus. **Similiter** beata virgo aduocatrix nōstra est apud filium maxime eorum qui

eam honorant et ei fideliter seruiunt. vn̄ beatus bern̄. o bō
securū accessum habes ad deū ubi habes filiū ante patrē
et ante filiū matrē filius ostendit patri latus et vulnera
mater ostendit filio pectus et ubera. nō poterit ibi esse vl
la repulsa ubi tot et tanta occurrunt caritatis insignia.

Septimo tāq̄ discipuli ad suū magistrū vt ab eo instrua
mur. christ̄ noster magister ē. vn̄ math. xxiij. nolite voca
ri rabi. vnus ē enim magister vester christus ipse ē doctor
iusticie. ioh̄. ii. exultate et letamī i dñō deo vestro. q̄ de
dit vobis doctorē iusticie. doctor iste christus ē quē dedit
nobis pater et misit ad docēdū nos viā iusticie et viā p̄nie
vel ipsam iusticiā q̄ docet reddere vnicuiq̄ qd suū ē. De
hoc quere in illo sermone. Cum venerit paraclitus zc. do
ctor ergo christus iste filius dei ē. de quo filius dicit pater
mat. v. hic ē filius meū dilect̄ in quo michi cōplacui
sum audite. ppter hō debem̄ ad ipsum appropinquare vt
ipsum audiam̄. et hoc ē scdm q̄ debemus videre sciz quō
debemus ipsum audire.

Audire dēm̄ christū q̄nq̄ moīs. et ipē docebit nos tria.

Et sciendū ē q̄ quīq̄ moīs. Pr̄o nos vtilia docētē. vn̄ isa.
xlviij. dicit. ego sum dñs de⁹ tuus docēs vtilia. et sciendū
q̄ tria vtilia docet nos. Pr̄mū ē q̄ docet nos vt impietate
id ē superbiā et secularia desideria q̄ sūt desideria carnis
et mūdi abnegem̄ et vt sobrie et iuste et pie viuam̄. et
hoc ē qd dicit aplūs thi. ii. apparuit gratia saluatoris dei
nri. i. iesus christ̄ erudiēs nos vt abnegātes impietate et se
cularia desideria sobrie et iuste et pie viuam̄ i hō seculo.

Scdm ē vt humiles et mites sim̄. vn̄ dicit ipsemet mat.
xi. discite a me q̄ mitis sum et huilis corde. Terciū est
vt paupertatē spūs et alias beatitudines diligamus. vn̄ d̄
math. v. q̄ ascendit iesus in montem et accesserunt ad eū
discipuli eius et aperiens os suū. docebat eos dicēs bea
ti pauperes spū zc. Scdm ē q̄ debemus eum audire ip̄
sum dulciter corrigentem. vnde io. viij. dixit iesus mulieri
que deprehensa fuerat in adulterio. vade et amplius nō

li peccare. Tercio debem⁹ ipsū audire veniā et misericor-
diam pollicentē. vñ iere. iiii. bulgo dicitur. si vir dimiserit
uxorem suā nunquid nō reuertet⁹ ad eā tu autē fornicata
es cū amatoribus multis tamen reuere ad me dicit do
min⁹ et ego suscipiā te. Quarto ad penitētiā peccatores
vocātē. vñ dicit canti. vi. et clamat. reuerte⁹ reuere luna
mitis zc. i. aia peccatrix misera p peccata tua reuere p
contritionē cordis reuerte⁹ per confessionē oris reuerte⁹ p
satisfactōez operis reuerte⁹ per executionē boni operis
vt intueat⁹ te. et ysa. xli ii. dñ. reuere qz redemi. vere do
minū vocātem nos debem⁹ libētē audire. sic fecit beatus
iob. xl. dñe auditu auris audiui te zc. et post sequitur. Et
ideo ago pñiaz in fauilla et cinere. Quito debem⁹ eū au-
dire nobis coronā glorie pmittentē. vñ canti. iiii. tota pul-
era es amica mea et macula non ē i te veni de libano veni
coronaberis: veni p fidē trinitatis. vel veni per opera pe-
nitēcie et veni p opera misericordie ⁊ veni per opera iusti-
cie et tūc coronaberis p coronā eterne glorie. Illā coronaz
nobis cōcedat ihesus christus amen.

E Dñica quita post pētecostē hmo. xxxvii.
Stote misericordes sicut et pater vester misericors
est zc. luce. vi. In verbis istis inuitat nos christus ad
opera misericordie vt imitemur patrē glorie tāq⁹ bo-
ni filii i misericordia. dicit ergo estote misericordes zc.
In verbis istis duo sunt consideranda. primū ē videre in
quibus cōsistit erga nos mīa dī patris. scdm ē vide⁹ i qui-
bus cōsistere debet mīa cuiuslibet fidelis et quō debet eē
misericors quilibet fidelis.

Misericordia dei erga nos patet in septem.
Primū ē videre i quibus cōsistit mīa dei patris erga
nos. Et sciēdū q i septē. Primū ē i nrā creatiōe qz magna
mīa fuit q nos creauit ad ymaginē et similitudinē suā. gen.
iii. Sedo i nostra recreatiōe et i formā serui dño inuadi-
iponēdo vñ dicit cassiodorus. magna mīa dei q formā ser-
ui impēit dño mudi vt ipē pāis esuriret: vite fōs sitiret
virtus infirmaretur: et vita indeficienter moreretur. Itē
p iiii

tere. xxxi. in perpētua caritate dilexi te idō attraxi te mi
serans. Tercio in bonorū tēporaliū largitōne. vñ psal. mi
sericordia dñi plena ē terra. ista misericordia extendit se
super bonos et malos. vñ mat. v. benefacite his qui oderūt
vos vt sitis filii patris vestri qui facit solem oriri sup bo
nos et malos et pluit super iustos et iniustos et certe nō
solū se extendit ista mia ad homines malos et bonos imo
ad aīalia terre et volatilia celi. vñ mat. vi. dicit ipē chri
stus. respiciet olatilia celi qz nec seminat nō laborāt nec
cōgregāt in horrea et pater vester celestis per suā miam
pascit ea. Quarto in pctōz ad pñiaz expectatōe. vñ isa.
xiii. expectat nos ad miam vt miserat nri. vere sicut bo
nus cultor vinū vinee sue expectat per tres ānos. ipē ve
ro nō p tres ānos solū imo per vīgiti et xl. expectat pctō
res ad penitētiā q si vellet de iusticia sua tūcito qñ faci
unt peccatū possz ipsos in ifernū confūdere. et idō dī iere.
iii. mia dei ē q nō sumz cōsumpti oīs. ista mia magna est.
Quinto in ipsoz pctōz ad pñiaz vocatōe. de ista vocatōe
dī iere. iii. tu aut fornicata es cū amatoribz multis. i. cum
demoibz o aīa peccatrix tñ reuertere ad me et ego suscipi
am te. et sup illd dicit be. gre. miaz dēmus vocātis erube
scere si iusticiā eius nolimz formidare et qto grauiori im
probitate cōtēnit tanto cōtemptus crebrius beneficiis ad
huc vocare nō dedignat. vñ psal. liiii. clamat reuertere qz
redemi te. Sexto in pctōz velociter et misericorditer ad
pñiaz receptōe. vt pz de beato matheo aplō. vñ ipē dicit
mat. ix. qz misericordiā volo et nō sacrificiū. similiter illd
patet in filio prodigo. lu. xv. vbi dicit videns eum a lōge
pater misericordiā motus occurrit et cecidit super colluz
eius et deosculatus ē eū. vñ ipse tamcito recipit pctōres
qui pctā sua cōfitent et derelinquunt. vñ puer. xxiii que
abscondit stilā suā nō dirige q aut cōfessus fuerit et reliq
rit ea miaz cōseque. et qz ita misericorditer suā miaz eis
et sua pctā cōdonat libēter et audacter debent venire ad
ipsū et reuerti: ipse miserebit eoz. et ideo dī isa. lx. der
linquat impius viā suam. et vir iniquus cogitatōes suas

2c. et 19el.ii. cōuertimini ad dñm deū vestrū qz benignus
estz misericors. et iō l. bēter nos recipit. Certe stulti sunt
qui huius dyabolo qz sicut dicit hier. vi. crudelis ē et nō
miserabit. et sapiētes sunt qui huius deo: qz benignus z
misericors pater dulcis z rectus dñs. et psal. miserator et
misericors dñs. **S**eptimo i pētōz a peccato mortali qui
escēt iū et vere penitētū saluatōe. Ipse vere penitētes et
quiescētes vere a peccato p suā miam saluat. vñ thi. iiii. ap
paruit benignitas et hūanitas saluatoris nostri dei i mīa
dicit. glo. nō ex opibus iusticie q fecimus nos: s; fm suam
miam saluos nos fecit. et in psal. saluū me fecit quoniā vo
luit me. et ro. xi. nec ē curretis nec volētis s; dei miseren
tis. s; quos vult p suā miam saluos facit. ppter ista septē
et ppter multa alia dicit apost. ii. corin. i. q ipse pater ce
lestis ē pater mie et deī totius cōsolatōis qui cōsolat nos
in omni tribulatōe nostra. **S**cōm ē videre quo quilibet
fidelis christianus dz esse misericors sicut z pater noster
celestis. Et sciēdū q sicut dicit glo. in iudicio alios teme
re nō debemus iudicare. et iō dz hic nolite iudicare et nō
iudicabimini. glo. de aptis q bono aīo fieri nō pnt pmitti
tur nobis iudicare. de aliis vero non: vel possumus dicē q
quibz fidelis dz esse misericors et miam hēre i se de tribz.

Misericordia de tribus habēda ē in corde fidei.

Primo de se ipso. Secūdo de pīo suo vicino. Tercio de
animabz q sunt in purgatorio. **P**rimo g° dz hēre miam
de seipso: qz stultus ē qui se obliuioni dat. et iō dicit et
cle. xxx. miserere aīe tue placēs deo. ille aīe sue misereatur
qui fm posse suū peccata mortalia vitat et carnē suā mor
tificat vt animā suā saluā faciat z vt deo placeat. s; opti
me dicit sapiēs cū dicit. miserere aīa tue. nō dicit carnis
sue qz certe de hoc nō oportet homines nec mulieres mo
nere vt misereant carnis sue. qz hodie fere oēs hoīes ma
iorem miam habent de carne q de aīa sua. et ideo videns
hoc chris̄ dicit. mat. vi. nolite solliciti esse dicētes. quid
manducabimus aut quid bibemus 2c. **I**lli sunt miseri qz
si tantū curarēt de aīa sua q̄tū de carne sua curat procul
p iiii

dubio eam saluā facerent. pretereā isti sunt stulti qz stultus est qui plus curat de alino hoīnis q̄ de dño illius. asinus dicit^r caro siue corpus spiritus est dñs. de isto dñe ecle. xxxii. cibaria et virga et onus asino debēt: cibaria debēt hoīnes dare asino. i. corpi ne in via deficiat et virgam et disciplinā ne lasciuiat: et onus ne supbiat et ita dietā suā perficiat et ad hospiciū suū bonū cū dño pueniēs scz cū spiritu suo prehendā suā percipiat: et hoc erit in paradiso post iudiciū qñ dñs reformabit corpus humilitatis nostre cōfiguratum corpori claritatis sue phil. iiii. pretereā stultus ē qui plus diligit et honorat ancillā q̄ dñaz suā et qui maiorē habz mīaz de ancilla sua q̄ de dñā. domina ē anima caro ē ancilla. stultus ē g^o qui plus curat de carne sua q̄ de aīa sua. bn̄ dicit bern̄. cur carnē tuā rebus preciosis ipinguas et adornas quā post paucos dies vermes deuoraturi sūt in sepulchro. et aīam tuā nō adornas bonis operibz q̄ deo et āgelis presentāda ē in celis. q̄re aīaz tuaz vilipendis et carnē tuā pponis dñaz ācillari: et ācillā dñari magna abusio ē. et iō dz q̄libet primo misereri aīe sue.

Opera misericordie septem.

Scdo debem⁹ hēre mīaz de pximo nrō tūcino et hoc dupliciter scz corporaliter et spūaliter. et qz duplex ē mīa. scz spūalis et corporalis.

Misericordie corporalis septē sūt dñe.

Et est corporalis in septē differētis qz septē sunt opera mīe scz corporalis. **Primū** ē famelicos cibare. de h^o bñ thob. iiii. ubi dicit pater thobie filio suo. cum esurentibz panē tuū comede 2ª ysa. lvi. i. frange esurenti panē tuū 2^e. christus in h^o misericors fuit: qz ipē quibz nulla hoīm de quibz ordeacis et duobz piscibz saturauit. sicut hētur 10. vi. Scdm ē sitiētes potare. et sicut dicit christus mat. x. quicūq; dederit potu vni ex minimis meis aque frigide talū in noīe discipuli. amē dico vobis nō perdet mercedem suā et apoc. ro. xiii. si esurierit inimicus tuus ciba illū si sitit potū da illi. **Tercū** ē peregrinos et hospites i domo tua ppter amorē christi recipere. et sic dicit christ⁹ mat.

117

x. qui vos recipit me recipit. de h^o d^r ysa. lvi. egenos vā
 gosq; iduc in domū tuā. o q̄ bona hospitalitas q̄ facit. hōi
 nē placere deo. unde aplūs hebre. xiii. nolite obliuisci ho-
spitalitatē qz per hac placuerūt quidā angelis in hospici
o receptis sicut abrahā. sicut d^r gen. xviii. **Q**uartū est
 nudos induere et de hoc hētur ysa. lvi. cū videris nudū
 op^{er}i eū. et thob. iiii. de vestimētis tuis nudos tege et cer
 te qui pauperē ppter amorē ch^{risti} iduit aliq^o vestimēto
 ch^{ristū} iduit. et illud manifestū fuit in beato martino qui
 partē clamidis sue dedit cuidā pauperi. **Q**uintū ē infir
 mos visitare. et sicut d^r iacobi. i. religio mūda et imacula
 ta apud patrē hec ē visitare infirmos et pupillos et vidu
 as in tribulatōe eorū. **S**extū est in carceratos visitare et
 cōfortare. de istis septē opibus mie hēt^r. simul mat. xxvi.
vbi dicitur qd dñs faciet in iudicio bonos et malos congre
gare et segregabit eos ab inice sicut pastor separat oves
ab edis et statuet bonos adext^{ris} suis et illis dicit esuri
ui et deditis michi māducare sicuti zc. venite ergo bene
dicti patris mei percipite regnum zc. sed illis qui illa o
pera mie nolūt facere dicit ecōtrario esuriui et non dedi
stis michi māducare zc. discedite a me maledicti ite in i
gnē eternū q̄ patus ē diabolo et āgelis eius. qz sic d^r iac.
ii. iudiciū sine mīa fiet illi qui nō fecit mīam. **S**eptimū
 est mortuos sepelire. de isto d^r tho. ii. vbi d^r qd esuriētes a
lebat nudis vestimētū prebebat: mortuisq; occis sepul
turā dabat ad ista septē opa mie iuvat nos ch^{ristū} cū di
cit. estote misericordes zc. postea se. **D**ate et dabit^r vobis
 ecce magnū forū. qz dicit dñs date tpālia et dabit^r vobis
 vita eterna. certe sic dicit btūs aug. de nullo ita bñ vinci^r
 dyabol^o sic de mīa. et ideo dicit thob. filio suo. quō poteris
 ita esto misericors zc. **M**isericordia spūalis in septē opera diuidit^r. **S**cda ē mīa spūalis et ista ē in septē dñtīs qz septē sunt
 opera mie spūalis q̄ notantur in hoc versu. **C**onsule casti
 ga solare remitte fer ora. **P**rimū ē illos qui indigent cō
 silio cōsulere. et de hoc pōt dici illud qd dicitur math. v

quod quis petit a te dā illi. i. si quis petit a te rem vel cō-
siliū dā ei. et sicut dicitur puer. xi. salus autē ē ubi sunt mul-
ta cōsilia. et eccl. xxii. oīa fac cū cōsilio et post factū nō pe-
nitebit. **S**ecūm ē malos et iniquos corrigere et castiga-
re. vñ mat. xviii. si peccauerit in te frater tuus corripe eū
inter te et ipsum solū et hō dulciter qz sicut dicitur in psal.
quoniā supuenit māsuetudoz corripiem. **T**erciū ē deso-
latos cōfortare. vñ apo. ii. cori. corripite inq̄etos: cōsolami-
ni pusillānimes: suscipite infirmos: paciētes estote ad oēs.
Dimittere debemus iniurias nobis illatas ppter tria.
Quartū ē iniurias sibi illatas remittere. vñ dicitur hic di-
mittite et dimittet vobis. Propter tria dē hō iniurias si-
bi illatas libēter dimittere. **P**rimū ē qz christus magi-
ster noster iniurias sibi illatas dimisit et pro malefactori-
bus suis orauit vñ luc. xxiii. dicit. pater ignosce eis qz ne-
sciūt quid faciūt. similiter beatus stephanus. actu. vi. dñe
ne statuas illis hō peccatū zc. **S**ecūm qz illis qui iniurias
nō remittūt: dñs pctā eorū nō dimittet. vñ mat. vi. si autē nō
dimiseritis hominibz pctā eorū pater vester celestis nō di-
mittet vobis pctā vestra. vñ huius ne q̄ improperat a dño.
mat. ix. huc neq̄ oē debitū dimisi tibi. i. oēs preuariatōes
tuas quoniā rogasti me. nōne oportuit te miseriari consui-
tui sicut ego misit sū tui zc. **T**erciū ē qz dñs orōem eorū
nō exaudit qui iniurias sibi illatas nō dimittūt. vñ psa. i.
dicit dñs. cū multiplicaueritis orōes vestras nō exaudia-
dicit dñs. manus ei vestre sanguine plene sunt. in sanguine
rācor vel odiū significatur vel notat. et eccl. xxviii. dicit
dñs. dimitte pxio nocētū tibi z tūc deprecāti tibi pctā sol-
uēt. vñ dicit glo. inter. indignū ē deū ei esse ppiciū quē
crudelis in pximū. et augu. dicit. vnusquisqz talē indulgē-
tiā accepturus ē a deo quāle ipse dimisit pxio. certe ille
qui iniurias sibi illatas nō dimittit cū dicit orōem dñicā
sibiip̄i maledicit cū dicit. dimitte nobis debita nostra zc
vñ augu. si nō dimittis iniuriā q̄ tibi facta ē. nō orationes
pro te fūdis sed maledictionē sup te inducis cum dicis. si-
cut et nos dimittimus debitoribus nostris zc. qz ergo nō

48.
dimittimus nec dimittet nobis. ad 2o dicit apo. ephe. iii.
estote benigni inuicē in misericordes inuicē. ut dominus in
christo donauit nobis. et. i. pe. iii. estote misericordes non
reddētes malū p malo. **Q**uintū est opem suo primo fer-
re. hoc est in necessitate proximū suū adiuuare. et hoc ē qd
dicit gal. v. alter alterius onera portate. et sic adimplebi-
tis legē christi. onus culpe priorū debemus portare cōpa-
tiendo et onus necessitatis eorū et pene tēporalis eorū eos
cōsulēdo et adiuuando. sicut puer xviii. frater qui adiu-
uat a fratre quasi ciuitas firma et fortissima est. **S**er-
tū ē inimicos suos diligere et p psequētibz se orare. et
hoc ē qd dicit mat. v. diligite inimicos vestros et orate p
persequētibz vos. **S**eptimū ē deliquētes dulciter in-
struere. et hoc ē qd dicit gal. vi. si preoccupatū fuerit ali-
quis hō in aliqo delicto: vos qui spūales estis huiusmodi
instruite in spū lenitatis etc. hec sunt septē opera misicor-
dię spūalia. **T**ercio debemū hēre misericordiā de aiabz
que sūt in purgatorio. bñ ipse clamāt illud iob. xxx. mise-
remi mei miseremini mei saltē vos amici mei: qz manū do-
mini tetigit me. sed nūc miseremur earū qñ oramus ieiū-
namus vel oblatōes vel elemosinas p eis facimus. qz sic
dicit beatus aug. ppter quattuor soluūt aīe a purgato-
rio. ieiuniis cognatorū elemosinis carorū precibus sanctorū
et oblatōibus iustorū. **C**erte circa illas aīas que sūt i pur-
gatorio debemū eē misericordes et erga pīos nostros et
erga aīas nostras. et tales qui circa illa sūt misericordes
beati sūt et misericordiā a deo cōsequēt. bñ math. v. bea-
ti misericordes: quoniā misericordiā cōsequēt. et eadem
mēsurā qua mēsi fueritis opera misericordie imo maiorē
remetietur vobis. s. in vitā eterna. qz sicut dicit mat xix.
centuplū accipietis et vitā eternā possidebitis. **I**llā vitā
eternā cōcedat nobis iesus christus filius dei. Amen.

Dñica sexta post penthecostē. sermo xxxviii.

Belectis oibus secuti sūt eū etc. lu. v. Verba ista
legūt in fine huius euangelii. cū turbe multe
irruerēt etc. et dicūt de beato petro et bñ iohē

euāgelista et beato iacobo filiis zebdei qui reliquerunt
rethia sua et naues et quicquid habebant et secuti sunt eū
qñ verbo solo laxauerūt rethia sua ī mari et concluderunt
multitudinē pisciū copiosā qñ rūpebantur rethia eorū
z implenerūt naues suas vt pene mergerēt: et subductis
nauibz ad terrā et relictis oibz secuti sunt eū. In verbis
istis duo sūt cōsiderāda. **P**rimū ē que sūt illa si volumus
chrīstū vere sequi que debemus relinquere. **S**cđm est quō
debem⁹ seq⁹ regē eterne glorie. primū notat⁹ cū dicit. reli
ctis oibz. scđm cū dicit. secuti sūt eū. **P**rimū ē videre q
sunt illa que debem⁹ relinquere si volumus chrīstū bñ seq⁹
¶ Relinquere debent qñq sequētes deū. **Et sciēdū q quibz debem⁹ relinquere.**

Primo debemus re
linquere oē peccatū mortale z omne vanitatē. et h⁹ est qd
dicitur ecclē. xvi. cōuertere ad dominū et relinquere pecca
ta tua et pcare añ faciē dñi et minue offēdictā. **vē** debet
peccata relinqre si volum⁹ chrīstū vere sequi et hoc ppt⁹
quattuor ppter tria mala que facit peccatū et quartū qd
est bonū qd se⁹ ex desitiōe pcti. **P**rimū est qz hō p mortale
peccatū deū creatore suū dulcissimū offēdit et tñ derelin
quit. vnde deute. xxi. dicitur anime peccatrici. deū qui te
genuit derelinquisti et oblitus es domini creatoris tui vī
dit dñs et ad iracundiam concitatus est. **2o** q malum
et amarum est anime peccatrici derelinquere chrīstū spō
sum dulcissimū. vñ. dicitur et iere. ii. scito et vide qz malū
et amarū est derelinquisse dñm deū tuum. et ī psal. dulcis
et rectus dñs quia rectus malum ē ipsū. relinquisse. z qz
dulcis amarum ē ipsū derelinquisse. certe illi qui p pecca
tū suū relinquit ipsū multū debent time⁹ illud qd dicit
dñs iere xiiii. relinquisti me dicit dñs et retrozū abiisti
extendā manum meā sup te et interficiā te. et iō pctā nrā
debemus relinquere. **S**cđm ē qz peccatū bonerat hominē
et iō ire ad paradīsū eū impedit et similiter sequi dñm in
pedit. **vē** peccatū boērat hoīez. psal. sic on⁹ graue graua
e sunt sup me. et beat⁹ greg. peccatū nisi tācito per pen
itētiā deleat⁹ suo pōdere ad aliū trahit. et qz pctūz boērat

homine et eum ad sequendum dominum impedit: debemus illud relinquere et a nobis deponere. ideo dicit apulus beatus xii. Deponetes oem pondus et oem circumstantias nos peccata super patientiam curramus ad propositum nobis certamen aspicientes in auctorem fidei et consummatorem iesum etc. Tercium est quod peccatum ligat pedes anime et involuit. et ita festinanter sequi dominum non permittit. quod peccata mortalia sunt funes quibus dyabolus ligat peccatores. unde psalm. Funes peccatorum circumplexi sunt me etc. iiii

Vnde peccatum ligat et involuit pedes anime. Et puer. b. f. inhibet peccatorum quilibet contrahit. Vnde peccata mortalia possunt significari per septem funes quos philistini demones attulerunt ad dalaia: ut ligaret samsonem. in di. xv. Peccata mortalia sunt rhetia quibus dyabolus involuit pedes anime. ita quod non possit sequi dominum. ideo ista rhetia debemus relinquere: si volumus christum bene sequi sicut fecit beatus petrus et io. euangelista. et beatus iacobus de quibus di. math. iiii. Quod relictis omnibus continuo secuti sunt dominum. propter ista tria que facit peccatum debemus ipsum relinquere. Quartum est quod qui relinquit peccata sua et confessus est ea: confestim ad patriam dei venit. in prover. xxviii. Qui abscondit scelera sua: non dirigetur. qui autem confessus fuerit ea: patriam consequetur. Secundo debemus relinquere peccati consuetudinem et peccandi voluntatem: et hoc est omnem malam voluntatem et cogitationem deponere. et hoc est quod dicit psalm. lb. Derelinquat impius viam suam et vir iniquus cogitationes suas etc. Per istam viam pravam possunt figurari omnia mala peccati consuetudo et omnis mala conversatio: quam debemus relinquere. et hoc est quod dicit prover. ix. Relinquitte infantiam et vivite bene et recte et ambulato per vias prudentie. id est per vias pacis et humilitatis et pietatis. et apulus ephes. iii. Deponite vos sanctos pristinam conversationem veterem hominem qui corrumptus sanctos desideria carnis etc. sic dicit iere. xxxiiii. Si revertere unusquisque a via sua pessima propitius ero iniquitati et peccatis eorum. Similiter omnes cogitationes malas et perverfas debemus relinquere. et omnes peccati occasionem sic dicit

cit apo. thessa. v. **V**ia p̄bate qđ bonū ē tenete ab oī sp̄e vel
occasiōe pcti mali mala abstinete vos.

Quattuor debem̄ relinquere que sūt occasiōes pcti.
Et sciend̄ q̄ sp̄aliter quattuor sūt occasiōes peccādi quas
dēm̄ relinquere.

Pri^o omnē malā et ihonestā locutiōez.
vñ. i. re. ii. Nolite multiplicare loqui sublimia gloriātes.

recedat vetera d ore vestro. Et aposto. ephē. v. Fornicatio
aut auaricia aut immūdicia nō noiet̄ in vobis: sicut dēz

sanctos at turpitudine at stultiloquiū at scurilitas q̄ ad
rē nō p̄tinet. qz sicut dī. i. cor. xv. Corrūpūt bonos mores
colloquia praua.

Itē carnis desideria. vt ciboz delicias et
potus supfluitatē et vestimētoz molliciē: ista debem̄ reli
quere et fugere. sicut fecit **bea. io. bap.** et dñs ibidez.

Qui patrē suū et matrē suā deliquerit ppter me: meus erit di
scipulus. et sicut dī. mat. iii. Ipse iohēs habebat vestimen
tū de pillis camelloz: et zonam pelliceā circa lūbos eius

et esca eius erat mel siluestre et locuste. et qz diues ista n̄
reliquit: nō sepultus fuit in inferno. qz sicut dī. lu. xv. Ipse
epulabat̄ quotidie splēdide et iduebat̄ purpura et bisso.

Itē debemus vitare mulierū familiaritatez nimia. qz mu
lier est sicut ignis: et verba eius sicut ignis et caro beis
sicut fenū vñ sicut dicit̄ **psa. xl.** Omnis caro fenūz. et nul
lus posset ponere fenū iuxta ignē quin arderet. vñ puer.

vi. Mulier viri preciosissimā aiām rapit: nunquid potest
hō abscondere ignē in sinu suo et vestimenta sua nō arde
āt: aut ambulare super prunas et nō cōburant̄ pedes ei?

quasi diceret nō: ideo dicit̄ **puer. v.** Longe fac ab ea scz a
muliere viā tuā et ne appropinques foribus eius. imo sic

dicīt beatus hiero. Si prudentiā queris: feminā quā que
ris: siue vides bene cōuersantē eam mēte dilige: nō corpa
li pñtia siue frequētia. qz nec sālone fortior nec salomōe sa
pientior nec sanctior dauidē. et isti tres per mulieres de
cepti sūt.

Itē debemus relinquere omnē malā societatez.
vñ apo. thessa. iii. Denunciamus vobis in noīe iesu chri
sti vt abstrahatis vos ab omī fratre ambulāte inordinatē.

Et. i. corintheos. quinto. Scripsi vobis in nomīe domini:

ne cōmīſceamī cā fornicariis huius ſeculi. aut auarīſ aut
 rapacibz: aut ydolīs ſuīetibz. qz ſicut ibidē dī. modicū fer
 mētī totam maſſāz corrūpit. Quarto debemus relinq̄re
 oēm affectū carnalē noſtroꝝ parētū et oēm rerū t pātiū cu
 piditatē. et nīmīū terrenoz amorē. ita fecit ruth vt hētur
 ruth. ii. Ipsa reliquit parētes ſuos ⁊ terrā ſuā et ſecuta ē
noemi loccū ſuā ī terrā quā nō nouerat. ita ſimiliter fecit
 petrus et alii apoſtoli qui ſecuti ſunt dñm. vn ipſe petrus
dicit mat. xix. dñe ecce nos reliquimus oīa et ſecuti ſum⁹
te etiā volūtātē habēdi. dicit glo. iterli. et ibidē dī. qui re
 liq̄rit domū aut frēs aut ſorores aut patrē aut matrē aut
 brozē aut filios aut agros ppter nomē meū cēſuplū acci
 piet ſcꝝ grām in pñti: et vitā eternā: et gloriā in futuro.

Quinto debemus relinq̄re ppriā volūtātē. qz ſicut di
 cit btūs bern. ſola ppria volūtas ardebit in iferno. vere p
 priā volūtātē debemus relinq̄re. vn math. xvi. dicit chri
ſtus. qui vult venire poſt me abneget ſemetipſum et tol
lat crucē ſuā zc. Iſta quīq; debemus relinq̄re ſi volumus
 hā ſequi dñm deū noſtrū iheſum chriſtū regē glorie. ¶

¶ **V**ic chriſti quinq; quas debemus ſequi. ¶

¶ **S**ecūdu ē videre quo⁹ debemus ſequi chriſtū regē glie
 Et ſciendū q p quinq; vias per quas ipſemet ambulauit.

¶ **P**rima fuit hūilitas. per iſtā viā ambulauit de celis in
 eterū beate virginis: vt nos a poteſtate demonū liberaret
 de hoc dicit exo. iii. vidi afflictionem populi mei qui eſt
in egyptum et gemitum eozū audiui et deſcendi liberare
eū. Iſte deſcenſus fuit hūilitatis qñ chriſtus filius dei
 deſcēdit de celis in vterū virginis. Certe nullam maiore
 hūilitatē poſſz homo excogitare: q̄ illud fuit q deus hō
 factus eſt q creator oīm ⁊ deus omniū exinaniuit ſemet
 ipſam formā ſerui accipiēs. ſicut dicit apoſt. phil. ii. et ſu
 per illud dicit beatus aug. humiliavit ſe chriſtus vſq; ad
 incarnationē: vſq; ad mortalitatis noſtre participationē:
 vſq; ad dyaboli tētatōnē: vſq; ad populi irriſionē. poſtea
 ſequit⁹. Ecce habemus hūilitatis exēplū: ſap̄ie medica
mētū quid g⁹ intumeſcis o hō: o pellis morticina. q⁹ tēdis

o in sanies feda quid inflaris princeps tuus humilis est
et tu supb⁹ caput tuū humil^o et mēbz n̄ supbū absit hoc p
istam viam debem⁹ sequi tum tanq̄ serui dñm suum
Et super illud cantic. xxiii. **M**agna ē gloria sequi domi
nū per viam humilitatis longitudo dierū assumet^r ab eo.
Secūda via per quam debemus sequi christum ē via pa
cis et caritatis. per istā viā venit christus qñ venit de vte
ro virginali in mundū. qz sola caritas fecit deum incarnari
et nasci et hoc vt nos deo patri pacificaret qz ante aduen
tū eius discordia erat inter deū patrem et homines. pro
pter peccatū primorū parentū. Sed voluit nasci de sancta
virgine vt nos deo patri recōsiliaret. **I**sta pax nūciata fu
it in eius natiuitate. et ideo tamento cū fuit natus cante
nerunt angeli. illud luce. ii. gloria in altissimis deo. e
terra pax hominibus bone volūtatis. et isa. ix. dicit^r qd vo
cabit^r nomen eius admirabilis cōsiliarius. deus fortis pa
ter futuri seculi princeps pacis. et pacis eius nō erit finis.
2c. **P**ostea sequitur zelus domini exercituū. i. caritas fa
cit hoc. **I**nciata ergo fuit ista pax i eius natiuitate. s; cō
summata et pfecta fuit in eius passione. vñ coll. i. dicit^r qd
oia in ipsū pacificauit p sanguinem crucis eius siue que
sunt in celis siue que i terris. **I**sta ergo scdā via fuit via
pacis et caritatis. **D**e ista via d; puer. iii. **V**ie ei⁹ vie pa
cifice. et luce. i. **I**lluiare dñe his q̄ i tēbris et i umbra mor
tis sedēt ad dirigē pedes n̄ros i viā pacis. **P**er istā viā
pacis et caritatis debem⁹ christū sequi tanq̄ boni filii patrē
suū. et h^o ē qd dicit aposto. ephi. v. **E**stote imitatores dei
sicut filii karissimi et ābulate in dilectione sicut christus
dilexit nos. filii dei sunt pacifici qui hñt verā pacē ad de
um et pxim et inter carnē et spiritū et tales sunt a dōbe
ati. vñ mat. v. Beati pacifici quoniā filii dei vocabūtur s;
cari filii di sum⁹. quando nos ad ymaginē suā fecit et cre
auit. sicut hētur gen. ii. **S**ed cariores. sum⁹ filii quando
nos christus sanguine suo p̄cioso redemit sicut hētur. i. pe
t. **N**ō auro nec argēto redēpti estis: s; p̄cioso sāguine agni
immaculati ihesu christi. **S**ed carissimi erimus in gloriā

ratione qñ corpus nostrū erit configuratū corpori clarita-
 tis sue 2c. sicut hētur phil. iiii. In dilectione cū imittamur
 qñ homines diligimus propter amorem eius et quādo ad
 omēs pacē habem⁹. Et sicut ipse christus dicit 10. x. Qui
 sequitur me non ambulat ī tenebris sed habebit lumē vite
 eterne. et. 10. ii. dicit. Qui odit fratrem suū ī tenebris ambu-
 lat 2c. Et iō qui sequit⁹ eū per viam pacis et caritatis nō
 ambulat in tenebris sed habebit lumē vite dicit dominus
 Per istas ergo vias duas scz humilitas et pacis debem⁹
 ipsū sequi. Sed bone ihesu multi sunt qui te nolūt sequi:
 sed sequūt⁹ luciferū supbū qui p supbiā pect⁹ ē in infernū
 qñ dicit in corde suo. sicut habet. psa. xliii. Ascendā in celū
et ero siliis altissimo. Verūtamē detraberis in infernū in
 profundū laci. viā supbie et supbos ignorat dñs. ps. puer.
xxxi. dñ. q. viā aquile ignorat dñs: per viā aquile q altius
volat aliis auib⁹ viā supbie ⁊ supboz figuratur quā igno-
 rat dñs. et qz inter supbos semp iurgia sūt. sicut dñ. puer.
xlii. Ideo ipse ignorat viā rācoris ⁊ discordie. Ideo per vi-
 am pacis debemus eū sequi. et sicut dñ. puer. xlii. Qui in-
 eunt pacis cōsilia sequit⁹ eos gaudiū. **Tercia via fuit**
via vite puritatis. Per istā viā semp ambulauit christus.
 qz in ipso nunq culpa originalis peccati nec actualis nec
 mortalis nec venialis fuit. sicut dñ. psa. iiii. Ipse ē qui pec-
catū nō fecit nec inuētus est in ore eius dolus. et. i. pe. ii.
 Ipse est solus qui pōt dicere illud. puer. xv. Purus sum
 a peccato: mūdū est cor meū. Ideo puer ihūs dicebat⁹ pro-
 ter vite eius puritatē. per istā viā debemus eū sequi tan-
 q̃ bona spōsa sua sequit⁹ spōsum suum. et sicut virgines se-
 quūt⁹ agnū sine macula. de quibus dñ. apo. xlii. Hi sunt
qui cum mulieribus non sunt coinquinati. Virgines enī
 sunt et sequuntur agnum quocunq ierit. Per istam viam
 bene sequuntur christu n qui se bene custodiunt ab omni
 inquinamento mentis et corporis. Sed bone ihesu multi
 sunt qui te per istam viam nolunt sequi: sed potius cōcu-
 piscencias carnis sue et imūdicias sequuntur. de istis dñ.
 i. pe. ii. Multi sequūt⁹ eorum luxurias per quas via ve-

ritatis blaphematur. **Sed** si deus angelis peccantibus non
pepercit: sed magis frudentibus inferni deiectiones in car-
cerem dedit cruciandos in iudicium reservari. magis au-
tem eos qui post carnem in concupiscentias amoulat. id
dicitur eccle. v. **Nō** sequeris concupiscentias cordis tui.
Et eccle. xviii. Post concupiscentias tuas nō eas et a vo-
luntate tua auerte. **Si** prestes anime tue concupiscenti-
as eius facies te in gaudium inimicis tuis id est de om-
nibus ideo christum debemus sequi per viā puritatis vi-
te et castitatis. **Quarta** viā fuit mīe et pietatis. vñ psal.
Vniuerse viē domini misericordia et veritas. misericor-
dia aut dicit glosa fuit in primo aduentu et veritas in se-
cūdo aduentu. per viam misericordie ambulauit maxie qñ
incepit predicare et cecos illuminare: demones effugare
mortuos suscitare: leprosos curare: famelicos pascere. om-
nia ista sūt opera misericordie et pietatis. per istam viā
debemus ipsū sequi tanq̃ boni discipuli suum magistrū
Et sicut dicit prouer. xxi. **Qui** sequitur misericordiā et
iusticiā inueniet misericordiā. per istā viā sequutus ē iob
dñm tñ ipse dicit xxxiii. **Vestigia** eius. scilicet opera mīe et vi-
am eius custodiā et nō declinaui ex ea. quia sicut ipse di-
xit. xxxi. **Ab** infantia mea mecū creuit miseratio et de vte-
ro matris mee creuit mecū. scilicet certe multi sunt hodie qui
nolunt christum sequi per istam viam: sed potius ipsi se-
quūtur gīezi leprosum seruū helisei. quia sicut dicit. iiii.
reg. v. **Currens** sequutus est naaman post tergū quē cu-
rauerat heliseus a lepra sua et accepit ab eo duo talenta
argēti et duplicia vestimenta. scilicet lepra naaman habet ei
et seini suo vsq̃ in sempiternū. ppter hō illi qui sequūt
gīezi sunt symoniaci cupidi et auari qz fetidi sūt cora dō
plusq̃ leprosi. in fine bene poterūt dicere illd sap. v. **Erra-
uimus** a viā iusticie et veritatis et lumē nō luxit nobis qz
sicut dicit puer iiii. **Via** ipsoꝝ tenebrosa nesciūt vbi corru-
ūt id per viā mīe et pietatis dēmus ipsū sequi. **Quinta**
viā fuit viā pñe et tribulatōis et austeritatis p istā viā ā-
bulauit qñ i crucē ascēdit. de ista viā hēt heb. x. vbi dicit

Habemus fiduciā in introitu sanctorū in sanguine christi
qui iniciavit viā novā nobis p viā pnie tribulatiōis et au
steritatis debemus eū sequi sicut canes venatici secūt^r
terru scz p vestigia sanguinis. et hoc ē quod dicit^r. i. cori.
ii. christus passus est pro nobis vobis relinquēs exēplum
ut sequamini vestigia eius. in apostolis quicquid habue
runt reliquerūt ppter christū et sequuti sunt eū p has vi
as quiq; predictas ppter quod ipsi sedebūt in iudicio sup
sedes duodecim iudicantes. xii. tribus israel cū filio dei.
et hoc est quod dicit^r math. xix. vos qui reliquistis oia et
secuti estis me cum sederit filius hois in sede maiestatis
cē. Itis tūc dicet christus illud math. xxv. venite benedi
cti pīs mei cē. Alud regnū nobis cōcedat christus amen.

Dominica septima sermo. xxxix.

Vdistis q; dictū ē ātiquis. nō occides cē. mat.
v. In hoc loco dicit et oñdit dñs quo^o euāgelicū
pfectio legis mosaice et explanatio. Sed sciēdū

In nro toto euāgelio nobis tria ad dñō phibēt^r et dissua
dent^r. Primū est homicidiū. Scdm est ira cordis et odiū
Terciū ē cōtumelia ois et conuiciū. Primo homicidi
um phibetur. cū dicit. nō occides. qui aut occiderit reus
erit iudicio. i. accusatōe et dānatōe pene. Secūdo ira et
odiū phibet^r cū dicit. ego aut dico vobis omnis qui irasci
tur fratri suo reus erit iudicio. ve illis qui irascūt^r in cor
de suo proximo. et hoc sine causa. q; nulla est causa ppter
quam debeamus proximo irasci: qui enī cum causa irasci
tur: nō fratri irascitur sed vicio. et propter hoc qui irasci
tur proximo suo reus erit iudicio. i. dignus accusatōe.

Tercio prohibetur contumelia siue conuiciū. et hoc no
tatur cum dicit. qui dixerit fratri suo racha id est qui de
motu ire prorupit in vocem indignationis sonans genera
lem indignationē. reus erit cōsilio scz dānatōe cū sensu fa
cta scz pena nundū assumpta. qui dixerit fratri suo fatue
id est apta cōuicia et specialē pximo cōtumeliā reus erit

¶ q; ii

iebene ignis .i. diffinite adiudicabit. **D**uplex est homici-
diū. **P**rimū g^o quod prohibet^r est homicidiū. Et sciendū
q^d duplex est homicidiū et utrunq^{ue} phibet dominus cū di-
cit. *Non occides te nec proximū tuū.* cum triplex sit pec-
catū cordis oris et operis. Istis tribus moīs occidit se hō
occidit se per puerlas cordis cogitatōnes spiritualiter
vñ sapi. i. dicitur. peruerse cogitatōnes separant animā a
deo: qui ē vita eius. sicut dicit beatus aug.

Tribus modis occidit se hō spiritualiter.
Primo per superbiam cordis et inuidiā et mala desi-
deria siue per malā rerū tēporaliū cupiditatē. per super-
biā occidit se. *unde sapi. xvi. Homo per maliciā occidit ai-*
mā suā. vere homo sepe occidit aiām suā per superbiam
suā. q² sepe accidit q^d quādo homo nimis alte ascendit ad
terrā cadit. et ita seipsum interficit. ita per superbiam occi-
dit se lucifer. q² ascēdit astra celi et voluit esse
tissimo. postea ibi sequit^r. **E**erūt amē in infern-
ris in pfundū laci. ideo dicitur prouer. xvii. **O**-
cit domū suā querit ruinā. **Q**uā mala est super-
ficit aias superborū. per ipsā phariseus reprobatus fuit a
domino. sicut habet^r luce. xvi. **I**tem per inuidiam. *unde*
ioh. v. Paruulū occidit inuidia. et *eccle. xxiii. Qui sibi i-*
uidet nichil nequius hoc est seditio malicie ipsius. q² in-
uidia ipse occidit animā inuidi. **Q**uā mala bestia est in-
uidia: que ita interficit hoīnē siue animā inuidi: vere ma-
la est. quia per ipsam intrauit mors in orbem terrarū sap.
ii. **H**ec est fera pessima que deuorauit filiū meū ioseph.
vt habet^r gen. xxvii. per ipsam traditus fuit a iudeis chri-
stus pilato ad occidendū. math. xxviii. vbi dicit^r Sciebat
pilatus q^d per inuidiā tradidissent eū. **E**t sapi. i. **C**ircūue-
niamus iustū .i. occidamus eū quoniam contrarius ē ope-
ribus nostris hoc dicebant per inuidiā. **N**ē per mala desi-
deria vt per malarū diuitiarū cupiditatem. per mala de-
sideria. *puer. xxi. Desideria occidūt pigrū mand^o ei⁹ nolu-*
erūt quicq^{ue} operari tota die cōcupiscit et desiderat. **E**t. i
thi. vii. Qui volūt diuites fieri sciz per malā cupiditatē

Incidunt in laqueū scz dyaboli et tentatōnē et desideria
 multa et nociva scz que mergūt hominē in interitum ⁊ p
 ditionē scz in iteritū corporū et perditōnē aīaz. **¶** Q̄ ma
 la est cupiditas que facit ipsis cupidis alas suas ad pa
 tribulū pendere et eas in puteū infernū mergere. **¶** Istis tri
 bus peccatis cordis occidit se homo spūaliter. **¶** Item occi
 dit se homo per peccā oris et hoc ad presens tribus modis p
 niciose. detrahendo mentiēdo cōtra proximū falsum testi
 moniū proferendo mētiendo. unde sapi. i. **¶** Qd mētī oc
 cidit animam. **¶** Ananias et vxor eius subito mortui sūt et i
 terfecti a dyabolo. qui mētīerūt beato petro imo spūi san
 cto de precio agri sui quē vendiderāt sicut habet. **act. v.**
¶ Q̄ malū mendaciū est qd occidit aīas eorum qui perni
 ciose mēciūtur. certe sicut dicit psal. Domine perdes om
 nes qui loquūtur mendaciū perniciosum 2c. **¶** Item detra
 hendo. ideo dicitur **prover. xxi. Fili ne cōmiscearis cum**
detractoribus quia repente venit destructō eorū. **¶** Detra
 ctores propriis linguis inutiles seipsos occidūt. ipsi pro
 detibus gladios habēt. hec ē maledicta generatō. de qua
 dicitur **puer. xxx. Maledicta generatō que pro dentibus**
gladios habet. **¶** Item cōtra proximū falsum testimoniū p
 ferēdo ppter hoc interfecti sunt duo senes qui tulerunt
 falsum testimoniū cōtra susannā. ut hētur **dam. xiii.** **¶** Mu
 lier uezabel vxor achab occisa est ⁊ canes comederūt car
 nes eius in agro israhel ut habet. **iii. regū. ix.** **¶** Istud fu
 it quoniā fecit portare falsum testimonium cōtra naboth
 ut hēret achab vineā suā. sicut dicit **iii. regū. xxi.** **¶** Certe ta
 lem multū odit deus qui profert falsum testimoniū et si
 cut dicitur **prover. xxix. Falsus testis nō erit impunitus**
¶ Item occidit se hō per peccatū operis ⁊ hoc ad presens se
 pe tribus peccatis. scz per gulā luxuriā et desperationē
 ad litterā per gulā **eccle. xxvii.** **¶** propter crapulā multi o
 bierūt. **¶** Et de gulosis dicit aplūs phili. iii. **¶** Multi ābulāt
 quos sepe dixi vobis nūc tales dico inimicos crucis chri
 sti quorū deus vter ē eorū ⁊ finis eorū iterit⁹ et glia eorū i
 cōfusiōne erit. ipi gulosi p priis maibz se strāgnāt et occi.

(Qui)

dūt. **P**eccatū g^o gula fugere debemus et maxime ebie
tate qz deuorat oia bona in homine vsqz ad fūdamētū. ad
est vsqz ad finē. unde aug. Ebrietas auferit memoriāz dissi
pat sensum cōfundit itellectū concitat libidinē inuoluit
linguā corrūpit sanguinē omnia membra debilitat vias
diminuit et omne salutē exterminat. **E**t sicut dicit beat^{us}
hieron^{us}. **G**ula libidinē inflāmat concupiscētiam carnis nu
trit hec nisi prius refrenetur frustra cōtra alia vicia labo
rat^{ur}. **I**tem per luxuriā. unde leuiti. xx. dicit^{ur}. Cum mechatus
fuerit quis cū vxore proximi sui morte moriatur. **Q**uā
la bestia est luxuria qz ipsa occidit animas luxuriosorum
per ipsam veit diluviū super terrā per qd vniuersi homi
nes et cuncta in quibz spiraculū vite erat mortua sūt et
submersa preter noe et familiā suā et preter illa aīmalia
que cū illo fuerunt in archa vt habet^{ur} gen. vii. **S**imiliter
ppter illud peccatū submersi sunt ille due ciuitates scz
sodoma et gomorra. et occidit omnes habitatores earz pre
ter loth et vxorē suā et duas filias suas pueros inocētes
puniuit ibi deus ne diutius viuētes exēpla parētū suozū
sequerēt^{ur} gen. xix. **I**tem sepe per desperatōnez se occidit
homo. sicut iudas qui se suspendit et crepuit medius et
diffusa sunt viscera eius oīno actu. **S**ed sicut dicit glo
sa. super pre. c. octauū qz magis iudas deū offendit in hoc
qz seipsum suspēdit qm in h^o qz eū tradidit. **Q**uā mala ē de
speratō que ita facit homines se occidere. sepe ad litterā
et semper occidit aīas spūaliter desperatū: sed certe ne
mo debet desperare dū est in via. qz maior est dei miseri
cordia qm sit peccatū aliqd. et ideo dicit psal. **I**n te domine
speraui et ideo nō cōfūdā in eternū. sūmū remediū cōtra
desperatōnē ē recordatō dnice passionis. unde bern. gran
de peccatū peccauī cōscientia mea. s; nō perturbatur qz
passionis dominice recordabor. quid tantū est ad mortem
qd morte chisti nō soluatur. si in mēte mea veit tā potēs
tā efficax medicamētū: nulla iam possum morbi maligni
tate terreri. **I**tem tribus modis occidit se homo. spiritua
liter s; ab oibz pctis pōtēniūscere per pniām. unde eze.

xviii. si impius egerit penam de omnibus peccatis quod operatus
 est in vita vita vivet et non morietur. **¶** Item occidit homo proximum
 suum. Et hoc tribus modis ad litteram. fuste vel gladio. unde mat.
 xxvii. qui euaginaverit gladium: gladio peribit. et exo. xxi. ii
 quis per industriam occidit proximum suum per inducias evelles eum
 ab altari meo. non tenet hodie ad litteram nisi homicidium per
 petratum fuerit in ecclesia vel in aliquo loco. **¶** Item vere istud
 peccatum super alia peccata clamat ad dominum. unde gen. iiii. dicit
 dominus ad caym. vox fratris abel clamat ad me de terra. **¶** Se-
 cundo fraudem ei faciendo et sua bona rapiendo. quia sicut
 dicitur eccle. xxxiii. panis egentium vita pauperis est qui
 defraudat illum homo sanguinis est. qui auferit desudan-
 ti panem quasi qui occidit proximum suum. et ideo tali dicitur
 psa. xxxiii. ve qui predaris nonne predaberis. **¶** Tercio ei ne-
 cessaria subtrahendo. unde grego. pascere fame morientem. si non
 paupers occidisti. et puer. xxviii. qui subtrahit aliquid a
 patre vel matre scilicet de necessariis exhibendis particeps est
 homicide. et ideo dicit dominus. non occides nec te nec proximum
 tuum. qui autem occiderit reus erit iudicio. id est accusatio et
 damnatio secundum legem. **¶** Secundum quod prohibetur est ira siue
 cordis odium: cum dicit. qui irascitur fratri suo etc. **¶** Unde de
 bent prohiberi ira cordis et odium propter tria. **¶** Primum est quia
 rixas inter proximos provocat. unde puer. xv. propter tria pro-
 hibetur. vir iracundus provocat rixas qui patiens est miti-
 gat etc. et puer. xvii. qui vindicat rixas discordias diligit
¶ Secundum est quia spiritu sancto hospitium suum scilicet cor pa-
 cificum perturbat. unde super illud eph. iiii. noli
 spiritum sanctum in quo signati estis dicit beatus
 ira animus pulsat spiritum sancto hospitium per-
 quandoque patrem et filium expellunt ira et odium e-
 introducunt. quia sicut dicit in psal. in pace factus est locus
 eius scilicet dei. et in ira et odio locus dyaboli. eph. iiii. sol non
 occidat super iracundiam vestram. et iterum nolite locum dare dy-
 abolo. **¶** Tercium est quia animas odiosorum et iracundiorum spiritua-
 liter interficiunt et in illis ymaginem dei dissipant. unde
 i. io. iiii. qui odit fratrem suum homicida est. et iob. v. vi-

¶ q. iii

rum stultum interficit iracundia. super hoc dicit beatus gregorius in nobis imaginem dei seruat qui semper tranquillus est. sed illam dissipat ira et odium. et loco illius ponit imaginem diaboli. Tercium quod prohibetur est contumelia oris et etiam conuictum apertum cum dicitur. Qui dixerit fratri suo fatue. propter hoc debet homo vitare contumeliam oris et omne vitium propter tria. Primum est quia factori suo exprobat qui conuictum primo dixit. unde puer. xviii. Qui despicit pauperem exprobat factori suo scilicet dicendo ei malum pene. quia omne malum pene a deo est. Secundum est quia caritatem quam est mater omnium aliarum virtutum destruit unde puer. xxi. Mittens lapidem in volatilia deiciet illa sic et qui conuiciatur amico suo dissoluit amicitiam. Tercium est quia hominem morte eterna facit reum. unde dicit hic. Qui dixerit fratri suo fatue. id est apertum conuictum reus erit ieiunio ignis. idem dicit ieronymus. Sicut homo cauet ne aliquem percutiat baculo: sic debet homo cauere ne aliquem percutiat conuicio. Ab istis tribus scilicet homicidio ira et odio contumelia siue conuicio debet se custodire qui vult deo dignum sacrificium offerre. et idem sequitur. Si offers munus tuum id est sacrificium. ante altare vade reconciliari prius fratri tuo petendo ab eo veniam si eum leseris et condonando ei si te leserit vade dico non passibus corporis tui sed forte nimis remota fuerit sed affectibus mentis. vere ab istis debet se custodire qui vult esse filius dei. quia dicit mat. v. Beati pacifici quoniam filii dei vocabuntur: sed si filii dei fuerimus heredes erimus regni eterni quod nobis concedat christus amen.

Dominica octaua sermo quadagesimus.

Misereor super turbam quia ecce iam triduo sustinent e 2c. marci. viii. In isto toto euangelio tria possunt considerari. Primum est quid per illam turbam significat

qua omnis miseretur. et per illud triduum quo dominus ab ista turba in deserto expectatur. et hoc notatur cum dicitur misereor super turbam 2c. Secundum est quid significant istae panes septem de quibus ista turba reficitur. et id notatur cum dicit. Accipiens ihesus septem panes 2c. Tercium est quid significant septem speciebus que de fragmentis quinque panum col-

liguntur. quod notatur cū dicit. **Et** sustulerūt qđ sup̄ cra-
uerat de fragmētis septem sportas. **Primū** g^o est quid p
istam turbā sup̄ quam dñs miseret^r et per illud triduum
significatur quo dñs ab ista turba in deserto ex̄petabat^r.
per istam turbā peccatores penitei^r significantur: qui
habēt cōsciētiā suā turbatā et spirit^u riatū ex dolore et
cōsideratōe peccatorū suorū preteritorū. ex eo q̄ per illa cre-
atorem suum offēderūt et dereliquerunt. et de illa tur-
batōe dicitur in psal. pñiali. **Anima mea turbata est valde**
Et in alio psal. anxietas est spūs meus in me turbatū est
cor meū. **Super** istā turbā miseret^r christus cui ppriū est
misereri sp̄ et parcere et cōpati infirmitati nōstre in hoc
q̄ miseretur. et reficit quinq; milia hominū de septē pani-
bus notatur et exhibetur vtriusq; nature sue argumētū :
in hoc q̄ miseretur et cōpatiētur notatur q̄ ipse fuit ver^u
homo: q̄ si homo nō esset humanā naturam nō haberet. in
hoc cōfunditur manicheus hereticus qui dicebat carnes
christi esse fantastica. in hoc q̄ de quinq; panibus et duo-
bus piscibus refecit quinq; milia hominū ostēditur esse ve-
rus deus. et in hoc cōfunditur arrianus qui dicebat chri-
stum esse purā creaturā. **Dicit** g^o christus. misereor super
turbā de perpetratiōe peccatorū suorū. et maxime qū veni-
unt ad querēdum eū de facto per tres dies penitētie qui
sunt dolor cordis et vera cōfessio oris et labor satisfactōis
De istis tribus dicitur exo. viii. ubi dicit moyses pharao
ni: viam triū dierū ibimus in solitudinē et sacrificabimus
dño deo nostro sicut precepit nobis. **Post** illud tridū in-
uenietur christus a vere penitētibus. vnde dicit^r luce. ii.
Ioseph et maria inuenerūt eum post triduum in templo.
de istis tribus diebus quere satis in illo sermōe xviii. dū
ctus est ihesus in deser. 2^a. **Et** in illo fili quid fecisti no-
bis sic. **Certe** sup̄ turbā istā expectantē p̄ tridū istud mi-
seretur ihesus: et sic expectantē ihesum refecit dñs con-
solatiōe spirituali. vnde dicit dñs. **Si** dimisero eos reiu-
nos absq; aliqua consolatiōe spirituali deficient in via scz
presentis temporis. **Sed** notandum q̄ quidam venerūt

de longe. i. peccatorum multorum voragine et quidam de ppe.
isti sunt qui baptismale innocentia seruauerunt bene omnes istos
venientes ad querendum thesum in deserto panem reficit ip
se chistus septem panibus ne deficient querendo eum in via
presentis temporis. unde hinc est videre qui sunt illi septem
panes quibus dominus reficit istam turbam. Isti septem panes
possunt dici dona septem spirituum sancti. de quibus dicitur
psa. xxi. requiescet super eum. i. super iustum vere penitentem
de peccatis suis spiritus domini spiritus sapientie et in
tellectus spiritus consilii et fortitudinis spiritus scientie
et pietatis. et replebit eum spiritus timoris domini. et de
istis septem donis reficit dominus tanquam de septem panibus. vel
possumus dicere quod isti septem panes sunt illa septem que no
tantur. iac. iii. de illa sapientia celesti. ubi dicitur quod sapien
tia illa que sursum est. primum quidem pudica est: deinde paci
fica: deinde modesta suavis bonis consentiens plena mi
sericordia et pietate et fructibus bonis iudicans sine simu
latione. omnia ista debent intelligi per effectum de sapientia que
sursum est: quia primum quidem pudica est quia facit homines
pudicos. deinde pacifica quia facit hominem pacificum et sic de
aliis. De istis septem panibus reficit sapientia dei patris scilicet
christi amicos suos. vel possumus dicere quod primus panis est
verbum dei patris omnipotentis. ben. math. x. dicit christus
non ex solo pane viuit homo: sed de omni verbo quod pre
dit de ore dei. verbum dei patris dicitur panis quia reficit et
sustinet et in bono confortat. hic est panis qui cor hominis con
fortat sicut dicitur in psal. De isto pane deberet sepe pre
lati ecclesie subditos suos pascere et reficere. sed sicut di
citur tre. iiii. paruuli petierunt panem et non erat qui fran
geret eis. sed certe multi sunt qui bene possunt dicere il
lud psa. xlii. non sum medicus et in domo mea non est panis
nec vestimentum quasi dicat ille prelatus. non habeo memo
riam aliam non est michi panis doctrine vel elemosine spiritualis
nec elementum honeste conuersationis. panem euangelii debet
quilibet prelatus per se vel per alium pascere et reficere sub
ditos suos. Secundus panis potest dici deuota oratio vel la

lachrimarum effusio pro peccatis propriis vel alienis et p di
 latione patrie celestis. de isto pane lachrimarum dicit psal.
 cibabis nos pane lachrimarum. et alibi. Fuerunt michi la
chryme mee panes die ac nocte. de isto pane bene reficie
 basur beatus iob qui dicebat. anteq̃ comedaz suspiro iob.
iii. **Tercius** panis pōt dici labor penitentie siue morti
 ficatio carnis. de hoc pōt dici illud gen. iii in sudore vul
 tus tui vesceris pane tuo. et illud isa. xx. dabit nobis domi
 nus panem actum et aquam breuez. et illud. iii. reg. xxii.
 ubi dicit rex. mitte virū iustū in carcerē scz penitentie et
 sustētate eū pane tribulatis et aqua angustie. **uar**
 tus panis pōt dici cōsideratō siue mēdia mortis. **Ite** pa
 nis subcinericius est qz in cinere notat mortis mēdia. **vn**
in die cinerū dicit sacerdos cuilibet iusto qn ponit cine
 rē in capite suo. **Memēto** hō qz cinis es et in cinerē reuer
 teris de isto pane cinereo dicit psal. tāq̃ cinerez panē scz
 subcineritiū māducabā. **Ite** panis pōt significari per il
 lū panē de q̃ pcepit āgelus helie vt comederet. iii. re.
 xix ubi dicit ecce āgelus dei tetigit heliā et dixit illi. surge
 coede et respexit et ecce ad caput suū panis subcinericius.
 et vas aque pōt dici p̃sideratō et mēdia mortis q̃ dat ho
 mini fortitudinē operādi. **vn** sicut beatus gre. qui bñ cōsi
 deraret **qualis** erit in morte semper esset timidus in ope
 ratione. **uitus** pōt dici meditatio sāctorū et recordatio
 dominice passionis. **Ite** panis est vite et intellectus de q̃
 dicitur eccle. xx. cibavit illū scilicet iustū pane vite et in
 tellectus. **Sextus** panis pōt dici eucharistia hō ē corp⁹
 ihesu christi saluatoris. de hoc dicit be. augu. crede et mā
 ducasti. de isto pane pōt dici illud sapi. xvi. prestisti eis
 domine sine labore paratum panē habentem in se omē de
 lectamentum 2c. et. i. corin. xi. de isto pane dicit apo. qui
 cūq̃ manducauerit panem et biberit calicē indigne re
 us erit corporis et sanguinis domini. **Certe** nullus dicit de
 isto pane comedere nisi sit mūdus maxie a pctō luxurie.
 hoc maxime figuratum est. i. reg. xxi. ubi dicitur q̃ quan
 do venit dauid ad abimelech sacerdotē et dixit ei. si quis ha

bet ad manducadū det michi. Et rñdens ei sacerdos dixit
Nō habeo panes laicos sed tantū panē sanctū. Si mūdi
sūt pueri maxie a mulierib⁹ māducēt. Panis iste fuit fi-
gura corporis christi. et corpus christi figurabat qđ nul-
lus sumere debet nisi sit mūdus maxime a pccō luxurie.
Iste panis est panis vite eterne quia illis qui digne mā-
ducant et recipiūt dat dominus vitā eternā. vñ io. vi. Pa-
ter meus dat vobis panē verum. Panis enī dei est qui de
celo descendit et dat vitā eternā. **S**eptimus panis ē cō-
solatō. **T**alis. iste panis est panis celestis. de isto pane
pōt vñ exodi. xvi. vbi dicit dñs populo israhel. Ecce
ego pluā vobis panē de celo 2ē. 7 i psal. Pluit illis māna
ad māducandū 7 panē celi dedit eis. De isto pane celi pa-
uit et refecit dñs populū suū israhel. xl. annis in deserto
sicut hētur numeri. xiiii. De ista cōsolatōe dicit dominus
isa. vi. **Q**uo⁹ si cui mater blāditur. Ita ego cōsolabor vos
et in iherusalē consolabimini et videbitis me 7 gaudebit
cor vestrū. De istis septē panibus reficit dominus turoā
istā. i. vere penitentes. et in fine reficiet refectōne ineffa-
bili vt hēt. mat. xi. Venite ad me omnes qui laboratis 7
onerati estis scz honore penitētie. et ego reficiā vos scz
refectōe ineffabili. **T**erciuū est videre quid significant se-
pte sporte quas collegerūt de septē panib⁹ eñ. **I**m⁹ di-
cere q. vii. sporte significant dotes anime et is. Do-
tes aīe erūt tres. dilectō laus et visio. vñ aug. Amabimus
laudabimus videbimus. Et dotes corporis erunt quat-
tuor scz claritas agilitas subtilitas et impassibilitas. De
istis dotibus quere in illo sermone. Post dies octo venit
iesus ianuis clausis. vel possum⁹ dicere q septē sporte si-
gnificāt gaudia septem q bebūt vere penitētes in eterna
gloria. **P**rimū gaudiū erit oīs doloris remissio. vñ apoc
xxi. Absterget deus omnē lacrimā ab oculis sanctorum
et iam nō erit ampli⁹ neq luctus neq clamor neq ullus
dolor 2ē. isa. xxxv. gaudium et exultatōnem obtinebunt 7
fugiet dolor ab eis. **S**ecundum erit totius boni reple-
tio. vnde psalmi. Replebimur in bonis domus tue. et ali-

bi. Beati qui habitant in domo tua domine. et beatus ber.
Sciuitas celestis mansio secreta patria totū c
 delectat populus sine murmuratōe incole qu
 nullā indigentia sentiūt quā gloriosa dicta sūt
 tas dei. **T**erciu est oimoda pulchritudo. vñ math. xiiii.
 fulgebūt iusti sicut sol in regno patris eorū. illd erit qñ
 ihesus christus (vt habet phil. iiii) reformabit corpus hui
 litatis nostre configuratum corpori claritatis sue. **C**erte
 ibi nō erit tūc aliquis cecus neq gibbosus neq claudus.
Quartū erit perfecta dilectō. qz sicut dicit apoc. i. corin.
 xii. Caritas nūq excidit siue pphetie euacuabūtur. siue
 lingue cessabūt siue scientia destruetur zc. et beatus ber.
Quicquid videbim⁹ amabim⁹ tota illius habitudinis cō
 sumatio erit: qz vna erit oim lingua iubilatō indefessa vñ
 affectus amor eternus veritas patebit et castitas et cari
 tas implebitur. **Q**uitū erit damnatorū visio. vnde psal
Retabitur iustus cū viderit vindictā. **E**t apoc. xviii. dicit
 de damnatōe babilonis. **E**xultauerūt super eā celum z sã
 et apostoli z pphete quoniã iudicauit dominus verū iu
 diciū de illo. illud erit maximū gaudiū multis: quoniã iu
 dicabūt damnatos in inferno et q dñs liberauit eos de il
 lis tormētis. et qz ipsi semp cōformāt voluntatē suā volū
 tati diuine. **S**extū erit perfecta totid trinitatis z chri
 sti in natura diuinitatis et huānitatis cognitō. qz nūc co
 gnosco ex parte: sed tūc cognoscā sicut z cognitus sum. i.
 corin. xiii. **H**ec est vita eterna vt cognoscamus te solū de
 um et quē misisti iesum christum. **S**eptimū est omniū
 istozū gaudiorū possessio. vñ psa. xxxv. letitia sempiterna
 super capita eorū. et io. xvi. dicit christus. **M**erum videbo
 vos et gaudebitis et gaudiū vestrū nemo tollet a vobis.
 illud augmentat multū gaudiū qñ homo videt q nō pōt
 perdere bonū quod habet. **I**llud gaudiū tantū erit sicut
 dicitur isa. lxiii. a seculo nō audierunt nec auribus perce
 perunt nec oculus vidit absq te deus que preparasti ex
 pectatibus te. **A**llud gaudium concedat nobis iesus chri
 stus filius dei vñi. Amen.

Dominica nona. sermo. xli.

Omnis arbor que non facit fructum bonum excidetur
et in ignem mittetur. **mat. vii.** In isto euangelio do-
cet nos dominus et monet ut vitemus hypocritas falsi
pauit et false doctrine imaginem preterdentes. Et subdit
causam quod intus sunt lupi rapaces. Ipsi maliciam suam qua
si sub velamine simplicitatis exterius contegunt et interi-
us venenum falsitatis sue et malicie sue abscondunt. ipsi sunt
sicut simus qui coopertus est niue qui exterius est albus
et interiorius est niger et fetidus. et ipsi sunt sicut arbores au-
tumnales bis mortue. ut habetur cano. iude. arbores autu-
nales bene florent: sed nullum fructum faciunt: ita hypocrite. unde
dicit hic. a fructibus eorum cognoscetis eos. id est. a malis operi-
bus eorum: quia mala arbor non potest fructus bonos facere: et om-
nis arbor que non facit fructum bonum excidetur etc. **In ver-**
bis istis duo sunt consideranda. **Primum** quid per ista arborum
significatur. **Secundum** est qualis est ille fructus quem debet
facere arbor illa ad hoc quod non excidatur et in ignem eternum
non mittatur. **Primum** notatur cum dicit. omnis arbor. **Secun-**
dum cum dicit. que non facit fructum bonum etc. sicut dicit glo.
voluntas bona et mala dicitur arbor. quia sicut arbor in terra
radicatur: ita voluntas in anima radicatur. Arbor bona est vo-
luntas bona. et istius arboris sunt fructus de quibus di-
citur **gall. v.** fructus autem spiritus caritas pax gaudium
etc. voluntas mala arbor mala et fructus eius sunt fornicatio
immundicia impudicitia luxuria. vel possumus dicere
quod quolibet anima fidelis dicitur arbor bona quam radicata debet
esse in caritate tanquam in bona terra. sicut apostolus. **ephe. iii.** in
caritate radicati et fundati ut possitis comprehendere cum om-
nibus istis quam sit longitudo latitudo et profundum. sicut di-
cit **grego.** non valet ramus boni operis si non maneat in ra-
dice caritatis. certe sicut dicitur **mat. iii.** securis iam po-
sita est ad radicem istam. et ita sequitur. omnis arbor quam non fa-
cit fructum bonum excidetur. vere in parte exsiccata est ra-
dix ista. unde **osée. ix.** percussus est effraym radix eius ex-
siccata est etc. **Ista** radicem caritatis fere totam excidit cupit

aitas que est radix oim malorum. sicut dicitur. i. thi. vi.
Et magna mundi iniquitas. unde math. xxiii. dicit chri-
 stus. **Cu** superabundauerit iniquitas refrigescet caritas
 multorum. in caritate debz esse radix ista tãp in bona ter-
 ra ut viuat et in bona crescat et bonu fructum faciat. **Itē**
 debet esse recta per rectam intentionem. quia omnia que
 facit anima fidelis debet facere propter deum nō ppter
 laudes hominū. **Et ideo dicit christus math. v. Attendite**
 ne faciatis iusticiam vestram coram hominibus ut videa-
 mini ab illis querendo laudes eorū. alioquin laudem non
 habebitis apud patrē vestrū qui in celis est. **Recta ergo**
 debet eē per rectā itentionē. de ista rectitudine dicit p-
 uer. iiii. **Oculi tui recta videāt.** et cāti. vi. **recti diligunt**
te. **Itē** debz esse alta per vite eminētiā et per celestiū con-
 tēplatōnē. et imputribilis per castitatē ad modum cedri.
 vñ eccle. xxi. dicit anima fidelis **Quali cedrus exaltata**
sum in libano. et sicut i ecclesia dicit cāti. i. **Ligna domo-**
rū nostrorū cedrina. et glo. interli. **Quia imputribilia et**
odore suo serpētes. i. demones fugantia. et quia alta ē vñ
 odoris optimi. **Itē** debet esse plātata iuxta aquas grē. et
 in mirro mixto dicit psal. q ipsa ē tanq lignū quod plāta-
 tū ē 2ē. et iere. xxi. **Et erit quasi lignū quod plantatū est**
iuxta aquas scz gratie qd ad humore mittet radices suas
et nō timebit eū cū venerit estus scz carnalis cōcupiscen-
tie. Arbor ista sic radicata sic plantata: est aia fidelis 7 de-
 bet facere fructū bonū ne in ignē mittat scz eternum.
Secundum est quis ē iste fructus quē debz facere arbor
bona. **Et sciendum q triplicē fructū debet facere.** quia tri-
 plex est fructus fructus cordis fructus oris et fructus o-
 peris. **fructus cordis est volūtas sicut cogitatō bona vel**
mala. de fructu cordis dicit psal. x. vbi dicit dñs. **Visita**
bo sup fructū magnifici cordis. a simili fructū cordis bo-
 nū triplex dz eē. **De triplici fructu cordis.**
Prim⁹ deuotō cordis dz dici siue cōpūctō cordis d pectis
suis. istum fructum debet facere vinea domini que est fi-
 delis anima. isa. v. **Vinea domini exercituum domus dñi**
rahel ē. fruct⁹ vinee est vinū et per vinū cōpūctō cordis

de peccatis suis intelligit^r. de isto vino dicitur in psal.
Potasti nos vino cōpunctionis. et osee. xii. dī de ista vi-
nea scz de fructu eius vbi dicit^r. **V**itis frondosa israel. i.
anima fidelis videt deū per veram fidē fruct⁹ adequat⁹
est ei. **C**erte arbor que non facit bonū fructū excidetur et
ī ignē eternū mittetur. vñ osee. xxiii. **F**ili hominis quid. si
et de ligno vitis scz que nō facit fructū bonū et postea se-
quitur quō lignū vitis inter ligna siluaruz qd dedi igni.
ad deuorandum sicut habitatores iherusalem scz q nō fa-
ciūt fructū bonū. **S**ecundus fructus ē siue pōt dici re-
cordatio nre redēptōis et dñice passiōis. de hoc habet trēn⁹
iii. **R**ecordare paupertatis mee et trāgressiōis mee absin-
chi et fellis. **I**ste fructus pōt dici fructus palme. i. cru-
cis. vñ dicit spōsa cāti. vii. **A**scēdā in palmā. i. in crucē cui⁹
vnū brachiū fuit de palma et apprehēdā fructus eius qui
sunt vt tangit glo. nostra redemptio resurrectio et ascētiō
Tercius pōt dici celestiū contēplatio. **I**ste fructus est
ficus qui est fructus dulcissimus. de isto fructu d^r puer.
xxii. **Q**ui seruat ficū comedit fructus eius. **D**e isto fru-
ctu dicit sponsa cāti. ii. **S**ub vmbra illius quē desidera-
ui sedī. et fructus eius dulcis guturi meo. **E**t qz fructus
dulcissimus est. ideo voluit ficus recipere iperū sup om-
nia ligna et reliquere dulcedinē suā. vt habet iudi. ix. vbi
dixerūt. **L**igna ad arborē ficus veni sup vos regnū accipe-
re: que rādit eis nūquid possum dulcedinē meā deferere
fructusqz dulcissimos et suauissimos et ire vt ligna pmoue-
am. **N**ē est fructus bonus ori. vñ puer. xii. dī. **D**e fructu
ons sui vnusquisqz replebitur. **E**t iste fructus triplex est.
Primus pōt dici laus bona et sancta predicatio. de h^o dī
eccle. xlii. **B**enedicentes dñm exaltate illū quantū pote-
stis scz p predicationē que maior est omni laude. et psal.
Benedicam dñm in omni tēpore semp laus eius ī ore meo
de isto fructu scz predicationis dī io. xvi. vbi dicit christus
aplis. **E**go elegi vos vt eatis et fructū afferatis et fruct⁹
vester maneat. **S**cdūs pōt dici deuota oratio. Iste fruct⁹
est multū preciosus et preciositas istius fructus manife-
sta ē: qz āgelus portat eū in celis et offert deo. vñ dicit

angelus thobie. **Q**uonia orabas cū lachrimis obtuli ora-
 tionē tuā dñō. vnde grego. magna est virtus pure oratio-
 nis que quasi quedā persona ad deū intrat et mandatus
 peragit quo caro peruenire nequit. **T**ercius pōt dici ve-
 ra et hūilis cōfessio. p̄ciositas huius fructus ostēdit ex
 hoc q̄ deus vult semper istuz fructum habere ante se. vñ
 psal. confessio et pulchritudo in cōspectu eius. **C**onsueue-
 rint diuites qñ diuersi fructus ponebātur ante illos reti-
 nere illū quē pre ceteris diligūt. ita dñs tantū amat pul-
 chritudinē cōfessionis. q̄ illā vult semper habere ante se.
Preterea p̄ciositas eius patet per hoc q̄ nullus tātum
 displicet deo qui ei nō placeat si fructū cōfessionis hūi-
 lis offerre cito pponat. vñ psal. dixi cōfitebor 7 tu remis-
 isti 2c. **S**imiliter q̄ latro istum fructū obtulit in cruce. iō
 christus eum a patibulo liberauit. **I**sti tres fructus oris
 sunt quasi fructus vitis ad cuius suauitatē 7 satisfactōnē
 et florē fugiūt bufones et alia aīmalia venenosa. i. demo-
 nes et inique tētatōes. isti fructus sunt honoris et hone-
 statis. et iō dicit fidelis aīma eccle. xlii. ego quasi vitis
 fructificauī suauitatē odoris 2c. **I**ste est fructus boni op̄is
 de bō dicit puer. ultimo. date ei de fructibus manuū su-
 arū 2c. **I**ste fructus similiter triplex est. **P**rimus fructus
 est penitētie. de isto dī mat. iiii. **F**acite fructus dignos pe-
 nitētie. i. penitētiā agite secūdū quātitatē culpe. q̄ omis
 arbor que nō facit fructū bonū 2c. **I**ste fructus penitētie i
 principio et exterius multū ē amarus: sed certe interius
 multū ē dulcis ppt̄ cōsolatōes q̄s dñs dat vere penitēti-
 bus. vñ ber. multi sūt qui vidēt cruce nras: s̄ pauci sūt
 qui vidēt p̄ctōes nras. et psal. scōz multitudīez doloruz
 meoz cō. tu. le. a. m. 2c. **S**z certe multi sūt qui i istū fructū
 nolūt facere nec dī isto fructu volūt comedere: s̄ qñ senti-
 ūt amaritudīez. exterius ipsi faciūt sic semie faciūt faci-
 to cū sentiūt i nuce amaritudinē exterius i cortice illā ad
 terrā piciūt 7 nolūt coēde ad donec veiat dulcediez q̄ ē
 in nucleo. certe istū fructū dī portare 7 facere q̄ vult ad vi-
 tā eternā veire. vñ mat. xvi. dicit christus q̄ vult veire p̄

me abneget seipsum 2°. et apo. actu xiiij. per multas tribulationes oportet nos intrare in regnū celoz. **(Secūdus fructus ē iusticie qui in pace semiat iac. iij. et phil. i. repleti fructu iusticie p ihūm cristū in laudē dei. ille facit fructū iusticie et opa iusticie qui reddit unicuiq; qd suū est. vel facit omne illud qd vellet ab alio sibi fieri. sicut dicit cristus mat. vii. quecūq; vultis vt faciāt vobis hoīes eadē facite illis. similiter opa iusticie sūt reddere unicuiq; qd suū ē. debemus deo obediētiā: honorez et amorē: et primo cōsiliū: auxiliū et amorē: et cōsolationē. et corpori nro sustentationē: laborē et mortificationē. illi qui ita fructū iusticie faciūt: et istā iusticiā sitiūt bñdicti sūt a cōsto. math. v. beati qui esuriūt et sitiūt iusticiā q̄ docet unicuiq; qd suū est reddere scz deo pxio et sibi met. quoniam sicut dicit glo. ipsi saturabuntur pane angeloz: qui hz in se oē delectamētū et oēm iusticiā: et oēm saporis suavitatē. sicut hēt sapi. xvi. **(Tercius fructus ē mie opus. de hoc dicit psal. ego sicut oliua fructificauī in domo domini. et iere. xi. dicit dñs ad aīam fidelē plenā opibus mie. oliuā pulcherrimā speciosā fructiferāz vberē vocauit dñs nomē suū. per oliuā significat fidelis aīa: sz ex oliua et fructu oliue fit oleū. et p oleū in sacra scriptura significat mia: qz oleū valet ad multa. ad sanāddū vulnera: ad illumināddū: ad cibaria cōdendū. ita pietas valet ad omīa. i. thi. iiii. Opera gō mie dñt fructificare. sic q̄libet aīa fidelis. et talis aīa fructificās opera mie similis est auro. vnde pōt dicere illud prouer. viii. similis est fructus meus auro. De operibus misericordie quere in illo s̄mone. **Estote misericordes 2°. **Item multiplicē fructū debet facere omīs arbor bona. i. q̄libet aīa fidelis. **Sed sciēdū ē q̄ quedā sunt arbores q̄ nec florēt nec fructum aliquē faciūt. et hñt folia acuta sicut gladius. tales arbores sūt salices. de quibus dicit iob. circūdabūt eū in cunabulū. salices sūt supbi inuidi et detractores. qz cēs isti nō hñt nisi folia. i. verba inflatiua et pungitiua et iactātia et detractoria. vnde lingua eozū sicut gladius acutus sicut sunt folia salicū. Item sunt alie**********

arbores que fructū faciūt inutilem et habēt folia fetētia
 sicut sambucus. per hō pnt figurari gulosi et luxuriosi qui
 hnt folia. i. verba semp in ore inutilia et inhonesta et tur
 pia et fetentia corā deo et angelis eius. ideo dicit apost.
 ephe. vi. fornicatio et immūdia nec noientur i vobis: si
 cut decet sanctos 2c. **P**reterea quis ieiunēt et ad ecclasi
 as vadāt et elemosinas pauperib⁹ dent dū sunt in pecca
 tis suis. iste fruct⁹ nō ē eis utilis ad habēdū vitā eternā.
Sed illa bona valēt ad querēdū citius grāz dei et ad pe
 nediminutōnē. de istis pōt dici illd sapi. viii. **F**ructus eo
 rū sūt inutiles ad vitā eternā. **T**erte oīs iste arbores q nō
 faciūt fructū bonū in vita ista. in die iudicii excidēt a cō
 sortio bonor et in ignē eternū mittētur in corpe et anima
 et tunc dicit illd chrlstus mat. xxi. **I**te maledicti i ignē
 eternū qui preparat⁹ ē dyabolo ⁊ angelis ei⁹. sz bonis ar
 boribus. i. iustis qui fecerūt hic fructū bonū dicit dñs in
 die iudicii. illud mat. xxi. **V**enite benedicti p̄is mei 2c.
 ibi fruem⁹ illo fructu bñdicto. quē portauit arbor bona et
 sancta scz beata virgo maria. **D**e isto fructu benedicto cō
 cedat nobis pater eternus amen.

Dominica decima sermo. xliii.

Homo quidā erat diues qui hēbat villicū et hic
 diffamat⁹ ē apud dñm suū 2c. lu. xxi. **I**n hō euā
 gelio cōmēdat⁹ mīa ad illā imitādū qz hec pa
 rābola p cōtrariū itel ligēda ē: sed hic qui fraudez fecit et
 quia prudenter egit misericordiam faciens a domino lau
 dari meruit qui sine fraude ē prudēs ⁊ misericors a domi
 no merito cōmēdandus est. **D**icit g⁹ hō quidā erat diues
 2c. **I**n isto euangelio ad presens tria possunt considerari.
Primū est quis est ille homo qui dicitur villicū habere.
Scōm est quis ē ille villicus. **T**erciū est de quibus opoz
 tebit villicū illū in die iudicii rōnē reddere. **P**rimū nota
 tur cū dicit. hō quid erat diues. **S**cōz cū dicit qui hēbat
 villicū. **T**erciū cū dicit. redde rōz villicatōis tue. **P**rimū
 est videre q̄s ē iste diues hō. hō ille chrlst⁹ ē qui ver⁹ hō
 fuit et ver⁹ deus et diues semper fuit in diuitiis grē ⁊ i.

2 II

diuitiis glorie. tñ psal. gloria et diuicie in domo eius. Et
apostolus. i. cor. viii. **C**ū diues esz egenus factus est pro
nobis: vt inopia illius diuites essemus. De multitudi-
ne diuitiarū quere in illo sermone. Homo quidā erat diues
q̄ iduebat purpura et bello. **S**cđm ē videre quis sit
villicus iste villicus pōt dici quilibet iustus cui dñs tra-
didit aīam suā ad custodiēdū. eccle. xv. **D**eus ab initio cō-
stituit hominē. i. creauit et reliquit eu in manu cōsiliū sui
vulgariter dicit bonū castrū custodit qui corpus suū cu-
stodit et melius qui animā. prouer. iiii. **O**mī custodia ser-
ua cor tuū. ab ipso enī vita pcedit. vnde deuto. xiii dicit
dñs. **T**emetipsum custodi et animā tuam solli cise: sicut
villicus villam ad custodiendaz. vel mens ppria pōt dici
villa que cōmittit cuilibz iusto. qz sicut in villa sunt ster-
quilinia et lutū ita in mente cuiuslibet sunt cogitatōes
semper et sepe male. et fetide et peruerse et turpes. Audi
erat diues iste q̄ villicus ille bona sua male buauerat et
ea dissipauerat: ait illi. **R**edde ratōnem villicatōis tue.
Sciendū est q̄ de quibz oportebit cuilibz fidei rōnē redde-
re in die iudicii. **P**rimū est de bonis a deo collatis. Et sci-
endū q̄ tria sūt bona de quibz oportebit rōnē reddere scz
bona fortune bona gratie et bona nature. **N**ature bonū ē
corpus et bone cōditiones. de tribus bonis corporis forti-
tudo pulchritudo et sanitas et hmoi. **B**ona gratie sūt duo
bona spiritalia et virtutes q̄ acquiruntur per grāz. **B**o-
na fortune sūt diuitie et possessiones mundane. corpus et
mēbra et vires et huiusmodi tradidit dominus cuilibz vt
ei fideliter seruiat de corpore suo. et de membris eius et
vt corpus suū et membra tanq̄ templū spūs sancti pure et
mūde ab omni pctō custodiat. qz sicut dicit aposto. i. cori.
vi. **I**n nescitis quoniā mēbra vā chri stī sunt templum sz
a multis illud bonum scz corpus et vires dissipantur sepe
maxime per duo peccata: scilicet per peccatū gula et per
peccatū luxurie. vere per peccatū gula dissipāt et ma-
xime per ebrietatē. bñ dicit aug. **E**brietas oīa mēbra deb-
ilitat vitā dīminuit. et salutē omnē exterminat. et eccl. xxi

Sobrietas potus sanitas est aie et corporis. et certe si sobrius potus ē sanitas aie et corporis: supfluitas est destructio corporis et aie. **S**imiliter p pectum luxurie dissipat corpus et bone cōditōes eius. qz sicut dicit iob. xxi. ignis est usq; ad cōsummationē deuorās. qz hoc peccatū nō solū modo inquinat: sed oia deuorat. sequitur. et oia eradicās gemmas virtutū. i. oia bona opera. q ex virtutibus generātur. per ista duo peccata spūaliter dissipatur corpus et cōditiones eius bone. et ideo dicit cuiuslibet fidei puer. vii. ne des honorē tuum alienis scz demonibus. honor iste est qz homo ad honores dei factus est eterni regni particeps efficiendus. sequitur ne gemas in nouissimis qn carnē tuam et corpus tuū consumpseris per peccatū gule et luxurie. Corpus suū debet quilibet custodire pure et mūde tā q templum spiritus sancti: qz sicut dicit apost. i. corin. iiii. si quis dissipauerit tēplum hoc dispdet illū dñs deus noster. **I**tem fm bonū nature: est aia et vires eius. sed istud bonū debet quilibet custodire mūde ab omni peccato mortali tanq sponsam chisti quā despōsauit in baptismo. vñ apost. ii. corin. xi. despondi enī vos vñ viro virginē castā exhibere chisto. illud bonū nature scz aia corrūpitur et dissipatur qntū ad vires eius per peccata mortalia. **I**te bona gratie tradidit ad negociandum. vñ apost. ii. corin. vi. hortamur vos ne in vacuū gratiā dei recipiatis zc. et i. pe. iiii. vnusquisq; sicut grām dei accipit in alterutrū administrantes sicut boni dispensatores. et certe ista bona gratuita. i. virtutes dissipat homo per peccatū mortale qn facit illud puer. xxi. thesaurus desiderabilis et oleū in habi faculo iusti et imprudens homo dissipat illud. thesaurus desiderabilis pōt dici congregatio bona virtutū vt humilitatis caritatis misericordie et pietatis et castitatis. per oleū pōt figurari leticia gratie spiritualis q debet esse in corde viri iusti. sed vir imprudens. i. peccator per peccata sua mortalia q facit dissipat oia ista. et lu. x. dicitur. similiter q homo quidā descendebat a iherusalē in iberico qn

descēdit de statu gratie in peccatū. et tūc incidit in latro-
nes: latrones sunt demones vel peccata q̄ vulnerauerunt
eū in naturalibus et expoliauerūt eū de bonis gratuitis
Item sunt bona fortune q̄ dñs dedit nobis ad sustēdādū
nos et ad dādū illa paupibus suis: s̄ ista bona a multis
dissipāt q̄ indebite acquirūt et auare retinēt et q̄ illis
hoīes male vtūtur: sicut dissipauit filius pdigus substan-
ciam suā quā pater suus tradidit illi viuēdo luxuriose vt
habet luce. xv. De bono fortune q̄re in illo sermone. **H**omo
quidā erat diues et induebat purpura 2c. **I**sta tria bona
nature fortune et gratie tradidit nobis dñs ad custodien-
dum et multiplicādū. et ēte cuilibet oportebit de illis bo-
nis reddere rationem villicatōis in die iudicii. et habetur
math. xxv. **H**omo quidā peregre pficiscēs vocauit seruos
suos sc̄z fideles suos et tradidit illis bona sua sc̄z bona na-
ture: fortune et gratie. postea sequitur. **P**ost multū vero
temporis venit dñs seruoꝝ illoꝝ et posuit rationē cū eis.
Alud erit q̄ dñs ad iudicium veniet et tūc ipse dicet cui-
libet christiano. **R**edde rationem de bonis q̄ ego cōtuli et
tradidi tibi: vel vobis. **S**ecūdum est de momēto cuiusli-
bet tēporis. vñ beatus bern. Sicut capillus de capite non
peribit: ita momentū tēpis nō pibit sc̄z de quo nō oporteat
reddere rationē in die iudicii: tempus cōmissum est nobis
ad agendū p̄niam: s̄ multi sunt qui dissipāt illud et male
expendunt. q̄z nolunt facere p̄niam dum tēpus habēt. et
ideo clamat apost. ad gall. vi. operemur bonum ad omnes
dum tempus habemus. bonū autē facientes suo tēpore
nō deficiamus. et ēte sicut dicit apost. corin. vi. **E**cce nūc
tēpus acceptabile 2c. **S**ed de multis potest dici illud qd̄
dicitur in psal. tempus faciēdi dñe: s̄ ipsi dissipauerūt le-
gē tuā. et. i. pe. i. **D**edit ei t̄pūs vt p̄niam ageret: nō vult
penitere. **Q**uā amittit qui t̄pūs suū amittit: et illud be-
ne nō expēdit. vñ bern. nō parū est meū t̄pūs quod in ver-
bis aut factis expenditur ociosis. vñ lat enim verbum irre-
uocabile: volat tēpus irrecuocabile nec sensit sapiēs quid
amittit: hec est amissio sine recuperatione. vñ dicit ber.

Nichil preciosius tempore et nichil hodie vilius reputa-
 vere nichil preciosius tempore quod patet per hoc q in v-
 na hora possunt quidā magna peccata delere per cōtritō-
 nē peccatorū suor et confessionē et remissionem et dei grā-
 am et eternā gloriā acquirere que amiserant per pccā-
 sua: ita fecit magdalena. vt habetur luce. vii. **E**t latro qui
 suspēsus fuit a dextris dei. vt habet luce. xxiii. **P**retēre
 a illud patet per h^o q si rex francie vel iperatoz mortuū
 esset et anima eius esset in iferno vel purgatorio: ipse li-
 benter daret omnē possessionē auri et argenti et totū im-
 periū suū si posset vt haberet vnā horā ad peccata sua cō-
 fitendū et ad penitentiā agendū. **C**erte de tempore cō-
 missō cuiuslibet chzistiano in die iudicii oportebit reddere
 rōnem qualiter expensum fuerit. vnde dicit in psal. **C**ū
 accepero tempus ego iusticias iudicabo. **E**t tren. i. dicit
Ipse vocauit aduersum me tempus. **T**ercium est de co-
 gitatōnibus prauis et peruersis. vnde sapi. i. **I**n cogitatō-
 nibus prauis interrogatō erit in die iudicii. propter quid
 tales cogitatōes et peruersas et iniquas. et ratio erit quo-
 niā prauē cogitatōes separāt a deo qui est vita anime si-
 cut hētur sapi. vi. **Q**uod ipse interrogatōes et cogitatōes no-
 stras scrutabit. **Q**uartū est de verbis ociosis. vñ math.
 xii. **D**e oī verbo ocioso qd locuti sunt hoīes reddēt rōnē
 in die iudicii. vñ hiero. dicit q verū ociosum est quod dī-
 citur sine vtilitate loquētis at audiētis. et eccle. vlti. **C**ū
 etia que sunt sub sole adductet dominus ad iudiciū. eti-
 am verū ociosum ignorāter prolatū dicit glo. **C**erte si o-
 porteat iesu chzsto reddere rōnē de verbis ociosis multo
 fortius oportebit ei ratōnez reddere de mendaciis et stul-
 tiloquiis et iuramētis et detractōnibus pessimis. et hoc
 est qd dicit sapi. i. **Q**ui loquitur iniqua non poterit la-
 tere nec preteriet illum corripuens iudiciū. **Q**uitum ē
 de omnibus factis nostris. vnde apostolus ro. iiii. **O**mēs
 stabimus ante tribunal chzsti scilicet in die iudicii vt iu-
 dicandi tunc ibi vnusquisque nostrum pro se rationē red-
 det. **N**on ergo amplius inuicem iudicemus. et in simbolo

anastasi dicitur. Ad cuius aduentum omnes homines re
surgere habent cum corporibus suis et de factis propriis
reddere rationem, et qui bona egerunt ibunt in vitam e
ternam qui vero mala in ignem eternum. De omnibus istis
oportebit nobis omnibus reddere rationem deo in die iudi
cii. que erit illa dies. dies ire et tribulationis et angu
die dies calamitatis et miserie dies tenebrarum et caligi
nis dies turbinis et nebule. unde habetur sopho. ii. **Mi**
seri peccatores (sicut habetur psal. xi. quid facietis in die
visitationis domini de longinquo venientis ad cuius auxi
lium fugetis cui gloriam dereliquistis. tunc dicit sapi.
b. **Pugnabit** orbis terrarum contra insensatos terre. cultor
dianus **g** bene bona nobis a deo tradita et agamus penam
dum tempus habemus ut possimus deo bonam rationem reddere de
villicatione nostra. quia post mortem non erit tempus penae. unde di
cit hic. iam non poteris villicare et agere penam post mor
tem. sequitur et quid faciam cum amotus fuero a villicatione (quasi
dicat) miserrimus peccator quid dicam aut quid faciam post mor
tem: cum nil boni perferam ante tantum iudicem. qui iudex est iustus
et prudens et fortis psal. **Deus** iudex iustus fortis et pati
ens. item testis est apoc. i. **Et** sicut habet iob. ix. **Sapiens** est
corde et fortis robores. ibidem. **Sed** si fortitudo querit robu
stissimum est tam potens iudex: si equitas iudicii nemo au
det penam testimonium reddere. sed si iustificare me volo os
meum dabit me. **Et** homo cum venerit contendere deo scilicet in
iudicio non poterit ei unum reddere pro mille. id est principium per
fectionis pro consummatione. ideo agamus penam dum possumus et hoc
est quod dicit eccl. ix. **Quicunque** potest manus tua instantem ope
rare quia nec opus nec ratio nec prudentia nec sapientia a
pud inferos quod tu propteris habet. et certe illis qui non bo
nam rationem reddent in die iudicii de villicatione: nec hic ege
runt penam dicit christus illud math. xxv. **Et** maledicti in
ignem eternum. **Et** illis qui bene rationem reddent de bonis su
is et de villicatione sua: et qui libenter hic egerunt penam. illis
dicit christus illud mat. xxv. **Venite** benedicti in regnum
patris mei etc. **Illud** regnum nobis concedat christus amen.

Dominica. xi. sermo. xliii.

adens iesus ciuitatē fletit sup illā 2c. lu. xix.

In isto euāgelio notāda sūt quāq̃ fecit chris-
tus. Primū ē qz sup ciuitatē scz ierusalē fletit.

Secūdu ē qz vēdētes et emētes de tēplo eiecit. Terciū ē
qz oñdit ad quid factū ē tēplū scz ad deū orādū. et hoc no-
tatur cū dicit. domus mea domus oratōis ē. Quartū ē qz
predicauit. quod notat cū dicit. erat ihesus quotīdie do-
cens in tēplo. Primū ē qz fletit. Et notandū qd dñs ihe-
sus dicit ter fletisse. Primo qz fletit sup lazarū vt ha-
betur io. xi. Secūdo fletit vt hēt hic sup ciuitatē iheru-
salem ppter peccatorū cōpassionē ⁊ ppter penā ciuiū iheru-
salē et ppter ciuitatis destructionē qz destructa fuit a ro-
manis: vel quoniā ciues eius crucifixerūt ibi dñm nostrū
iesum chistū. vñ dicit. venient dies qñ circūdabūt te ini-
mici tui romani. dicit glo. interli. et coangstābunt te 2c.
Tercio fletit in cruce. de isto fletu dicit apost. hebre. v.
prece supplicationū fūdēns qz ad deū qui posset eū saluū
facere a morte cū clamore valido et lachrymīs offerēs ex-
auditus ē pro sua reuerētia. In primo fletu fletit nostrā
miseriā. In secūdo nostrā stulticiā. In tercio nostrā culpā
In primo fletit nrām miseriam qñ fletit ad sepulcrū sup
lazarū fetidū. et hoc dicit btūs hiero. sup hūc locū. nō fle-
uit lazarū mortuū: s; rediuiuū cōpatiēs illi ad presentis
vite miseriam reuersurū. et augu. sup hūc locū. nō plozauit
christus eo qd mortuus erat lazarus: sed qz cogebat eū re-
suscitare qui ad hanc vitā lachrimabilē esset rediturus co-
gebatur per preces sororū et vt populū circūstantē ad fi-
dem instrueret. istā miseriam bene videns beatus greg.
dicit. puer natus nō loquit et iam pphetizat. In secun-
do fletit nrām stulticiā scz qñ fletit sup ciuitatē iherusa-
lem: apse fletit stulticias ciuiū iherusalē iactatiū in ope-
ribus suis pessimis. vñ dicit glo. qd fm historiā semel fecit
hic. modo per electos suos in ecclesia facit plāgēdo repro-
bos qui nesciūt cur planguntur sed exultant in rebus su-
is pessimis qui si damnationē suā preuiderent: seipsos cū
electorum lachrymīs plangerent. et hoc est quod dicitur.

150 ter fletit

Si cognouisses tuam ruinā q̄ eueniet flere. q̄
ultas dicit glo interli. **In** tertio fleuit nostra
agonia cōstitut⁹: et factus ē sudor eius tāq̄ gu
nis decurrētis in terrā vt habet luce. xxiij. videns ihesus
ciuitatē zc. sicut dicit bt⁹s greg. ois christi actio nostrā ē
instructō. sicut christus fleuit ita nos debem⁹ flere. **Et**
q̄ tū ad nrām instructionē ad p̄s duo p̄nt hic cōsiderari.
Primū ē ppter quid aīa fidelis dz hic in vita ista flere.
et h⁹ pōt notari cū dz. vidēs ihūs ciuitatē zc. **Scdm** ē ad
h⁹ q̄ debeat flere quid dz in se cognoscere. et h⁹ notat cū
dicit. qz si cognouisses z tu fleres. quia iherusalē visio pa
cis it̄pretat⁹ per iherusalē quelibet aīa fidelis intelli
tur q̄ debet habere pacē ad deū p p̄niam et ad p̄ximū per
verā caritatē. et inter carnē et sp̄m p carnis mortificatio
nē. talis aīa ē ciuitas iherusalē i qua christus libet⁹ p su
am grām habitat. qz sicut dicit in psal. in pace factus est
locus eius zc. et sapi. xxiij. in ciuitate sanctificata simili
ter requiem et in iherusalē potestas mea zc.

Flere debet aīa septē de causis. **Et sciendū** q̄ aīa fidelis ad exemplū christi debet flere
et septē sunt p quibus dz flere. **Primū** est pro peccatis
ppriis. de hoc dicit dñs ioelis. ii. cōuertimini ad me in
toto corde vestro in ieiunio et fletu zc. **Conuertimini** ad
me dicit christus qz sum agnus dei qui tollit p̄tā mon
di ex toto corde vestro p verā dilectionē et ardorē totius
cordis. et hoc ē quod dicit deut. vi. dilige dñm deū tuū
ex toto corde tuo et ex tota mēte tua et aīa tua. **Sequit⁹**
in ieiunio cōtra tētatōes carnis et fletu et plāctu p pec
catis ppriis. **Propter tria** debet aīa fidelis p peccatis su
is flere. **Primo** qz p peccata sua ihesum creatorē suū dul
cissimū reliquit et illū ad iracūdiā contra se puorauit. **in**
iere ii. vade et vide qz malū et amarum est te relinquisse
dñm deū tuū. et timorē domū nō esse apud te. et deu. xxi.
vbi loquit⁹ aīe peccatrici. **Q** cum qui te genuit dereliqui
sti oblitus es domini creatoris tui. vidit dñs et da iracū
diā cōcitus est zc. **Si** aliqua ancilla paupcula esset de

sponsata filio regis francie: si eū offēdissetz dereliquisset
 et etiā in ignominiam sui sponsi scortata esset bñ deberet
 flere multo magis dñs flere aīa peccatrix q̄ p peccatū suūz
 derelinquit christū spōsum suū filiū regis celestis cui de
 sponsata fuit in baptismo. **S**cđm ē qz p pctā sua ad eter
 nā mortē se obligauit. vñ ro. vi. Stipēdia peccati mors scz
 eterna. et eze. xvi. aīa q̄ peccauerit ipsa moriet^r scz mor
 te culpe et morte pene eterne nisi prius aū mortē penitu
 erit. **T**ercium est qz per peccatū suū regnū celoz scz he
 reditatē suā amisit: si diu steterit in peccatis suis cū cul
 pa et pena. vñ. i. cor. vi. nolite errare qz iniqui regnū dei
 non possidebūt nec fornicarii ydolis seruientes nec adulte
 ri nec molles nec masculoz cōcubitores nec fures nec aua
 ri nec ebriosi nec maledici nec rapaces regnū dei nō possi
 debunt. et ad ephe. v. hoc sciant intelligētes qz nec forni
 cator nec immūds nec auarus quod est ydolorū seruitus
 habebunt hereditatē in regno dei et christi. Si ista bñ co
 gnosceret aīa peccatrix q̄ accidunt ei p peccata sua debe
 ret flere p illis. **C**erte si ipsa cognosceret z cogitaret quo
 modo inimici eius scz demones circundabunt eam in mor
 tem bene deberet flere quia sicut dicitur in isto euange
 lio. **V**eniēt dies in te et circūdabūt te inimici tui scz de
 mones et coangustabunt te scz o aīa peccatrix aīas homi
 num circūdabūt demones in morte sicut habetur in vita
 beati martini. similiter dyabolus sup brachiū crucis chri
 sti sedebat vt animā recipet in ihehennā ignis in quo ma
 culā nō inuenit. vñ io. xiiii. venit princeps mōdi huius et
 in me nō habet quicquam. **M**aria magdalena qz peccata
 fleuit et lachrymis pedes domini rigauit et qz eū arden
 ter dilexit: dñs ei peccata dimisit. vt habet^r luce. vii. **F**le
 re g^o debet quelibet aīa peccatrix p peccatis propriis. et
 non debet gaudere de illis sicut stulti faciunt: vere tales
 sunt stulti. sicut dicitur sapi. vii. cor sapiētis in tristitia.
 cor aut stultorum in leticia. et eccle. ii. risum reputauit er
 rorem et gaudio dixi. quid frustra deciperis. **I**ste risus
 et ista leticia cōuertetur in tristitiam errorem et in fletum

in prouer. xiiii. extrema gaudii luctus occupat. et amos. viii. dies vestri couertuntur in luctu et lamentatione. **S**ecundum est pro peccatis alienis. ita faciebat iere. ix. dicens. quis dabit capiti meo aqua et oculis meis fontem lachrymarum ut plorare super interfectos populi mei. ita deberet quilibet anima fidelis facere. quia si quis videret et cognosceret proximum suum ducere ad patibulum ut suspenderet et ploraret. 9° multo magis debet quilibet fidelis flere pro peccato suo quem per peccata sua trahit quotidie dyabolus ad infernum et deberet eum erucere et liberare de patibulo inferni orationibus deuotis et lachrymis. et hoc est quod dicitur puer. xxiiii. erue eos qui ducuntur ad mortem et qui trahuntur ad interitum: liberare non cesses. vere de peccato aliorum nullus debet gaudere. et hoc est quod dicitur puer. xxiiii. cum ceciderit inimicus tuus ne gaudeas et in ruina eius ne exultet cor tuum: ne forte videat dominus et displiceat ei. et auferat ab eo iram suam. et iob. xxxi. si gauisus sum ad ruinam eius qui me oderat et exultauit quia inuenisset eum malum. hec est iniquitas maxima et nequitia contra deum altissimum. ideo nullus debet gaudere de peccato aliorum vel de malo: sed potius flere. sicut faciebat sanctus iob. xxx. flebam quondam super eum qui afflictus erat pro peccato suo vel aliud malum. et compatiebamur animam pauperi. quia bene pauper est qui diu manet in peccato. qui deum amisit qui est omnia in omnibus. **T**ercium est de recordatione passionis. vere non est aliquis qui bene cogitaret quod et quanta pro nobis omnibus christus in cruce sustinuit quis non deberet flere. ad illud cognoscendum et videndum monet nos iere. fren. i. o vos omnes qui transitis per viam attendite et videte etc. et bernardus dicit. respice mortalis pro te datus hostia talis. agnosce quod nobilis est anima tua et quod grauia sunt tua vulnera pro quibus oportuit dominum nostrum iesum christum vulnerari scilicet in manibus et in pedibus et in dextro latere de lancea militis. et sicut dicit beatus hieronymus. quis potest transire siccis oculis qui respicit quod lancea militis transfixit latus saluatoris. et de fletu dominice passionis ut habetur in psal. ad vesperum scilicet passionis demorabitur fletus: et ad matutinum scilicet resurrectionis leticia. et io. vi.

Amen amē dico vobis quia plorabitis et flebitis vos. mū-
 dus autē gaudebit. glo. **P**lorabitis et flebitis me occiso
 de quo inimici gaudebunt. de istis tribus quelibet anima
 fidelis debet flere. **Q**uartum est de morte deuote ora-
 tionis. de hoc specialiter debent clerici flere et prelati ec-
 clesie. et maxime religiosi. de isto fletu. ii. regū. i. **P**lāxit
 dauid planctum huiusmodi super saul et super ionathā
 filium eius etc. **P**er dauid qui interpretat^r manu fortis:
 quilibet prelatus vel religiosus significatur. qui debz et
 se fortis in bonis operibus et in caritate christi. et debet
 flere super saul et super ionatham id est super mortē de-
 uote orationis. **S**aul interpretatur petitio et significat
 orationem in qua petitur via eterna. unde psal. **V**nā pe-
 cū a domino hanc requiram etc. **I**onathas interpretat^r o-
 rationū luctus. per hoc significatur deuotio orationis q̄
 oritur in oratione. **F**lere super saul et super ionatham ē
 flere super deuotōnē oratōis que hodie fere mortua ē in
 mōtibus gelboe. gelboe interpretat^r aceruus p
 mōtibus. i. in eminētia vite per superbiam. et in a-
 niarū. i. diuitiarū abundantiā et deliciarū carnis.
 dixit eis dauid dicēs. **M**ōtes gelboe nec vos gr-
 uia doctrine sancte veniat super vos vbi ceciderunt rores
 israel. i. o vos religiosi: et o vos prelati ecclesie videntes
 deū per verā fidē et verā cognitiōnē et cōtēplatōnē. flete
 super saul qui iduebatur coccino abiectus ē clipeus saul
 .i. clipeus oratōis qui nō erat vinctus deuotōe. **Q**uintus
 pro persecutione militantis ecclesie matris. unde iobelis
 xiii. dicitur de hoc fletu. **I**nter vestibulū et altare flebāt
 sacerdotes et ministri dicentes. **P**arce domine parce po-
 pulo tuo. et ne des hereditatē tuā in opprobriū gētibz et
 mat. iii. dicitur q̄ filii israel iudei. i. viri iusti deū per ve-
 rā fidē vidētes et eū vere cōfiterentes viderunt sanctifica-
 tōnē desertā. i. sanctā ecclesiā. sciderūt vestimēta eius et
 plāxerūt plāctu magno. **S**extū est pro amissione carita-
 tis. de hoc dicit^r gen. xxxvii. vbi dicit^r q̄ euz cognouisset
 iacob q̄ tunica filii sui essz dixit. **F**era pessima deuorauit
 filium meuz ioseph. cillis vestimentis indutus est cilicio

lugens filiū suū multo tempore. Ioseph interpretatur
augmētū rei et significat caritatē que augmētāt oīa bo-
na in hoīne. et hūc ioseph. i. caritatē fera pessima. i. invidia
vel cupiditas vel bestia vel luxuria deuorauerunt: s; de
hoc debz flere bonus iacob. i. vere penitēs supplantās ve-
re vicia. et luctans fideliter cōtra mūdum carnē et drabo-
lū. **S**eptimū est de recordatōe patrie celestis. et iste fle-
tus debet esse deuote oratōis et etiā proprie cōtempla-
tiuor. de hoc fletu pōt bene dici illud quod dicit in psal.
Super flumina babilonis illic sedim⁹ et fleuim⁹ 2c. syon
i. patrie celestis ubi videbim⁹ deū facie ad faciē. sic hēt⁹
i. corin. xlii. **V**idemus nūc per speculū in enigmate: sed
tunc facie ad faciem. tūc omnes isti fletus conuertent⁹ i
gaudiū et in consolatōnem eternā. vnde lu. vi. **B**eati qui
nūc fletis quia ridebitis. et mat. v. **B**eati qui lugēt quo-
niā ipā cōsolabūtur in eterna gloria. ad illam nos perdu-
cat iesus christus amen.

Dominica xii. sermo. xlii.

uo homines ascenderūt in templū vt orarent
onus phariseus et alter publicanus 2c. lu. xlii.

Propter hō debent omnes homines ascēdere et
ire ad ecclesiā que est templū dñi vt ibi orent non vt ven-
dāt vel vt rumores audiant. quia luce. xix. dicitur q dñs
iesus ingressus in templū cepit eicere vēdentes et emen-
tes ab illo dicēs. **D**omus mea domus orōnis est 2c. **I**bi de-
bent omnes fideles veire et deū fideliter orare et deno-
te. et talis oratō ab angelo offertur deo. vñ thob. xii dixit
angelus ei. **Q**uādo orabas cū lachrimis cōfili oratōnem
tuā dño. dicit gº duo hoīnes ascenderūt 2c. **I**n hoc totali
euangelio non sunt nisi duo notanda. **I**n primo reprobat
superbiām pharisei. **I**n scdo cōmendat pietatē et humili-
tatē publicani. **I**n duobus reprobat superbiā pharisei
et in illis peccauit duob⁹ mois. **P**rimū fuit in hº q iacta-
uit se in hº q se a peccō custodiebat. et hoc notatur cū di-
cebat. **N**ō sum sicut ceteri hoīm rapaces iniusti et adulte-
ri. **S**cdo fuit q iactauit se de bonis que faciebat. vnde

ipse dicit ieiunabis i sabbato. i. in ebdomada. decimas do
 28. **N**on peccauit qz ista faciebat: s; qz de illis se iactabat
In illis duob; ondeb; se iustū: et duas ptes iusticie que
 sunt declinare a malo et face bonū se habere iactabat. ista
 duo tenet; quilibet iustus face: sed de illis nō dz se iacta
 re. vere pri^o debet quilibet iustus se custodire ab illis pec
 catis tribus a quibus custodiebat se ille phariseus sicut
 dicebat a rapina ab iniusticia ab adulterio: hoc ē q nō ha
 beat rē cū vxore aliena: nisi cū ppria. et ista tria notāt; cū
 dicit. **N**on sum sicut ceteri hominū rapaces iniustiz adul
 teri. **P**ropter tria dz se quilibet iustus custodire a pecca
 to rapine. **P**rimū est qz qui aliena rapit semp hic et in fu
 turo in egestate erit. vñ puer. xii. alii diuidūt ppria et di
 tiores fiūt. alii aliena rapiūt et semp in egestate sunt: et
 hoc nō est mirū. qz tales secū nō habēt deū: immo eū dere
 linquūt qui est fons totius boni. s; sicut dicit btūs aug.
 qui deū habet et oīa habet cum ipso. et qui eum nō habet
 paup est: et immundus et cecus et miserabilis. sicut habe
 tur apoc. iii. **S**ecundū est qz rapinam deus odit. vñ ysa.
 xlii. **E**go dñs amans iudiciū et odio habui rapinā. **I**stud
 peccatū odio hñt omēs sancti: qz multi raptores deuorāt
 plebē domini sicut escā panis. vt habet; in psal. et ipsi ex
 conant paupes christi. rñ marc. iiii. habetis odio bonum et
 diligitis malum qui violenter tollitis plebē et carnē desu
 per ossibus. pelles hominis vocantur bona spālia eius. qz
 sicut sine pelle ppria non posset homo diu viuere: ita nec
 sine tēporalibus bonis suis qui aufert ei et rapit eius bo
 na: ipse quasi occidit eum. et ideo dicitur eccle. xxxiii. pa
 nis egentū vita eoz qui defraudat eum homo sanguinis
 est: qui aufert desudanti panem quasi qui occidit eū. pxi
 mū suū. **T**ercium est qz rapiētī aliena dñs eternam dam
 nationē mittit ysa. xxxiii. ve qui predaris cum cōsumma
 ueris damnationem predaberis: corpus deuorabitur a ca
 nibus qz raptores et fures nō sunt digni vt sepeliēt; in ec
 clesiis benedictis. vñ iere. xxii. ve qui edificat domū su
 am in iniusticia nō plangent eum ve frater ve soror ve do

mine be inclite. sepultura asini sepe liet^r putrefactus et p-
iectus erit (scz raptor vel usurarius) ex portas iherusalē.
corpus enī depredabit^r a canibus & ad minus a vermibus
bona sua tēporalia a parētibus: qui nō darēt. xii. denarios
vel redderēt pro aīa ipsius: si crederēt ipsum ab inferno li-
berari. preterea aīa depredabitur a demonibus. et tō dici-
tur eccl. x. hereditabit bestias et vermes et serpētes. i. de-
mones recipientes aīam in inferno. et ideo dicitur eccle.
xxxi. nō effugiet rapinam peccator. **S**ecūndum est ab in-
iusticia quod notatur cum dicit. iniusti dicūtur avari. qz
bona tēporalia cōgregant et illa pauperibus nō erogāt.
cum possent eis subuenire. vere isti iniusti sunt qui aliis
faciūt quod sibi ab aliis fieri nō vellent. ipsi faciūt cōtra
illud quod dicitur tho. iiii. quod alio oderis tibi fieri vi.
de ne tu aliquādo alicui facias. **N**ō iniusticia debet se qui
libet custodire ppter tria. **P**rimū est qz talis proximū su-
um occidit cum posset ei subuenire et eū fame perire per-
mittit. vñ greg. pasce fame morientē: si nō pauidi occidi-
sti. **S**ecūndum est qz mors homini iniusto fit amara. vñ ec-
cle. **M**ors q̄ amara ē memoria tua homini iniusto pa-
cem habēt in substāciis. vere homini iusto amara ē mors
quoniā bene scit q̄ pecuniā suā secū nō portabit. vñ eccl.
xxvii. diues cū dormierit secuz nichil afferet: apiet os et
nichil inueniet: sed amarior erit in visu. qñ demones volē-
tes aīam suam ad infernū trahere aspiciet. s; amarissima
erit in gustu. qz amaritudinē et penā que est in separatio-
ne aīe a corpore sentiet que amaritudo est maxima pena.
Terciū est qz iniustus nūq̄ gloriā dei videbit nec in para-
diso corā deo apparebit. vñ ysa. xvi. tollatur impius nec
videat gloriā dei. et in psal. non permanebūt iniusti ante
oculos domini. **T**erciū est ab adulterio. et hoc notat cū
dicit. adulteri. et hoc propter tria. **P**rimū est qz illud pec-
catū a domino prohibetur. exo. xx. nō mechaberis. si illud
peccatum facis: furtum facis. **U**nde. i. corin. vii. nolite de-
fraudare inuicem. mulier non habet potestatem sui corpo-
ris: sed vir. similiter vir non habet potestatem sui corpo-

rio sed mulier. Secundum est qz per illud peccatū exhe-
 reditatio heredu fit qd est maximū peccatum. vel
 sepe puenit. vnde eccle. xxxiii. dicit^r q mulier relinque
 virū suū et statuēs hereditatē ex alio matrimonio. Primo
 enī in lege altissimi incredibilis fuit. et secūdo virū suū
 dereliquit. tercio fornicata est. et ex alieno viro filius sibi
 statuit. tertiū ē quia adulteros dñs ī fine eternaliter dā
 nabit. vñ heb. xii. Fornicatores et adulteros iudicabit do
 minus. i. eternaliter dammabit. et leui. xx. dicitur. Si me
 chatus fuerit quis cū vxore alterius. et adulteriū perpe
 trauerit cū vxore proximi sui morte scz eterna adulter et
 adultera peribunt. Secūdo debet facere qd faciebat pha
 riseus scz libēter ieiunare et decimas bene reddere. scz de
 hoc bene dicitur q nō debet se iactare sicut faciebat pha
 riseus iste superbus. ieiunare debet libēter quilibet chri
 stianus. et b^o ppter tria. Primū est qz per ieiuniū diabo
 lus et tētāōes eius ab hoīe sepe effungant^r. vñ mat. xvi.
 dicit christus. Hoc gen^{us} demonii nō eicit^r nisi in ieiunio
 et oratione. et sup hoc btūs hiero. ieiunio sanant^r pestes
 corporis. et oratōne pestes mētis. Scdm est qz per ieiuni
 um nō solū pena tpālis: scz etiā ifernalis sepe vitat^r et per
 hoc dñs ad misericordiā pctōy mouet^r. vnde iōe. iii. legi
 tur q facto ieiunio misertus est dñs ninuiitis. Tercium
 est qz per ieiuniū sepe homo ad visionē dei ducitur. vnde
 iii. reg. xix. dicitur q helyas ppheta post ieiunium. xl. di
 erum venit ad montē dei ozeb. vbi vidit dñm. et idō bonū
 est ieiunare. Itē decimas oīm que habz libēter dare sicut
 phariseus. et b^o ppter tria. Primū ē qz istd a dño in lege
 statuit^r et precipitur. vñ exo. xxii. dicit dñs moyse Deci
 mas et primicias nō tardabis michi offerre. et leuit. xxiii.
 Omnes decime terre siue de frugibus siue de fructibus
 arborū dñi sunt. et illi sanctificant^r. Secūdu ē vt homo
 deo placeat. et vt omnes penurias vini et frumenti remo
 ueantur. qz malach. iii. dicitur. Et vos cōfūdetis totā gē
 te in decimis et primiciis scz quas non bene redditis mi
 chi. Et in penuria vos estis maledicti. qz per saltatōnē

decimas immittit dominus penuriam frumenti et vini in terram. et ex illa sequitur ibidem. **I**nferte omnem decimam in horreum meum. et sit cibus in domo mea etc. **T**ercium est ne homo ad decimam partem angelorum que cecidit in infernum deducatur. unde augustinus. Redde decimas alioquin deduceris ad decimam partem scilicet angelorum que cecidit in infernum. Decima est quasi celus quem debemus per hereditatem eternam. qui non reddet rem. sum perdet agrum scilicet paradisum. Omnia ista bona debet quod libet iustus facere nec debet superbire ne sit reprobatus a domino ut iste phariseus. vel possumus dicere quod quattuor notantur in euangelio propter que fuit reprobatus iste phariseus a quibus debet se custodire quilibet christianus. Primus est quod se aliis pretulit: melioremque se omnibus reputavit. Et hoc notatur cum dicit. **N**on sum sicut ceteri homines: quasi dicat ego solus sum bonus et alii peccatores preferre se aliis hominibus debet propter aliquam bonitatem que sit in ipso quia in ista vita presenti nullus scit vere. utrum sit dignus odio vel amore dei. sicut habetur ecclesiastice. ix. **S**unt iusti atque sapientes et opera eorum in manu dei. et tamen nescit homo utrum sit dignus odio vel amore si presentialiter sit certus de bonitate sua tamen finaliter est incertus. Illi qui preferit se ei erit dominus in infernum. sicut fecit luciferum superbum. sicut habetur. xliii. **P**salmus. **C**ur cecidisti lucifer qui dicebas in corde tuo ascenda in celis etc. et ideo ab die primo. etc. **S**i exaltatus fueris a terra. et ut aquila iter sidera posueris nidum tuum per superbiam tuam te aliis preferendo. inde trahatur te dicit dominus. **E**t ideo non debet se homo aliis preferre nec alicui comparari. unde bernardus. Noli te comparare maioribus nec minoribus nec aliquibus inueniendum te dico preponas: sed nec comparari presumas. Secundum est quod alios iudicavit. et hoc notatur cum dicit. **R**aptores iniusti adulteri nullus debet iudicare proximum suum nec persequi ipsum. et hoc monet nos dominus matthei. vii. **N**olite iudicare et non iudicabimini. et apostolus. i. corinthios. xi. **S**i nos ipsos iudicarem non utique iudicarem. Certe qui proximum suum iudicat seipsum condemnat. romani. i. **I**reconciliabilis es homo omnis qui iudicas. in quo enim alterum iudi-

cas seipsum cōdemnas. preterea. qui alterū iudicat inīu-
riam facit filio dei. qz sicut dicit iob. v. pater. omne iudici-
um dedit filio. **Tercū** fuit quia publicanū proximū su-
um spreuit. et hoc notat cū dicit. nō sum velut hic publi-
canus. neminē dē vir bonus et iustus despice. qz talis deo
displicet qui creaturā dei despicit. vñ puer. xiiii. qui ca-
lūniat egentē exprobrat factori suo. multū displicet muli-
eri qui despicit filiū suum: vel artifici qui despicit opus
eius. ita deo displicet qui despicit creaturam eius. puer.
xvii. qui despicit pauperē exprobrat factori suo. vere qui
hic spnit alios in futuro spnet. illi pmittit dñs eternaz
damnationē psa. xxxiii. vbi dī. ve qui spnis: nonne et ipse
spneris. cū fatigatus defieris cōtemnere contēneris. et iō
dicit leui. xix. nō despiciet vnusquisqz primū suū. et eccl.
i. ne despicias hominē aduertēt se a peccato. **Quartū**
fuit: qz de bonis q̄ faciebat se iactauit. et hō notat cum di-
cit. ieiuno bis in sabato. de bonis suis nullus vnq̄ debet
se iactare. qz talis miser ē et miserabilis. s̄m q̄ dī angelo
laodicie apoc. iii. qui iactabat se de bonis suis et dicebat.
diues sum et locupletatus et nullus egeo. s̄ nescis dixit
ei bt̄s iohannes: qz miser es et miserabilis et paup et ce-
cus et nudus. et iō dī puer. xxviii. laudet te alienus et nō
os tuū: extraneus et nō labia tua. vere sicut dicit grego.
melior est in malis humilis cōfessio q̄ in bonis supba glori-
ficatio. **Sed** m̄ videre in quibus hūilitas publicani cō-
mēdat. Et sciendū q̄ in qua. **Primū** est in sui vilifica-
tiōe. qz se vilificauit. vñ stabat a longe. vñ interli. sicut
humilis non audet ad deū appropinquare vt deus appo-
pinquet ad eū nō aspiciat vt aspiciat a deo. appropinqua-
re nō audebat. qz sciebat et dicit psal. longe a peccatoribz
salus. vere longe stabat. qz longe a deo se cōsentiebat. ille
longe stabat p̄ sui villicationē. qz forte apud se dicebat. il-
lud iob. xii. celi nō sunt mūdi in cōspectu eius q̄tū magis
abominabilis et inūtilis hō quasi aquā inquinatā et vilē.
sequit de quolibet pctōre reputare vt possit deo placē ad
modū beati petri qui dicit cristo luc. v. exi a me dñe quia

homo peccator sum. non sum dignus ut intres sub tectum meum.
Item ad modum ceterionis qui dicebat. mat. viii. domine non sum
dignus ut intres sub tectum meum. Item ad modum beati pauli qui
dicebat. i. cori. xi. ego sum nimis apostolorum qui non sum dignus
vocari apostolus. et ad modum istius publicani qui longe stabat
ad domino per humilitatem. et ideo deus cuius oculi contemplantur omnia. ut habetur
ecclesiastici. xlii. Vidit eum per suam misericordiam sicut vidit filium prodigum cum
adhuc longe esset. ut habetur lu. xvi. Secundum in hoc quod verecundia et
pudor et confusio de peccatis suis habuit. et hoc cum dicit. o
culos levare ad celum non audebat. sicut cantatur de iob. et
accipitur de oratione manasse. ii. paralipo. vi. peccaui super
numerum arene maris non sum dignus videre altitudinem ce-
li propter multitudinem iniquitatum mearum. Hi notatur tria
in arena notatur peccatorum infinitas in mari amaritudo con-
scientie. in hoc quod dicit. non sum dignus videre altitudinem celi
notatur verecundia et contritio de peccatis propriis. vere
iste publicanus non audebat oculos ad celum levare ut eum
de celo dominus respiceret qui de celo humilia respicit et alta
a longe cognoscit. ut dicitur in psalmo. **Tercium est** propter
sui afflictionem quia conscientiam suam premebat et se multum affli-
gebat. et hoc notatur cum dicitur. quia percutiebat pectus suum.
in pectoris percussione notatur cordis contritio. sicut dicit
psal. cor contritum et humiliatum etc. Item in percussione
notatur sonus in quo notatur confessio. quia confessio est sonus
gloriosus et non solum sonus sed vox dulcis et cantus glorio-
sus. ideo dicit spiritus sanctus sponse cantus. ii. sonet vox tua
auribus meis. quia vox tua dulcis et facies tua decora etc. et
psal. dicit precinuite domino in confessione. Item in pectoris
percussione fit digitorum collectio et manuum appositio in quo
notari potest operis satisfactio ad quod admonemur. ecclesiastici. ix.
quocumque potest manus tua instanter eperare quia nec opus nec
scientia nec sapia apud inferos quo tu properas. quia dicitur in
fine cuiuslibet illud puer. vi. Date ei de fructibus manuum su-
arum. Quartum est propter suam devotam orationem. quia ipse deum
devota oratione orabat. unde dicebat. deus propicius esto
michi peccatori. deus dicit quia potest solus peccata dimittere.

~~Ita ex eo q angelus defert eū i celis et offert eū deo. unde~~
 tho. xii. dicit propicius. dicit qz deus benignus et miseri-
 cors ē et patiens et multū prestabilis sup malicia hominū. vt
 hēt ioe. ii. c. Item dixit michi peccōri et nō idigēti. ita ora-
 uit dauid i psal. pñiali d. miserere mei dñe quoniā ifirmū
 sū et. ppt' ista humiliat se publicanus iste et qz ita se hui-
 liat iustū fuit vt exalteret. qz qui se exaltat humiliabi-
 et qui se humiliat exaltabit' vsqz ad eternā gloriā. qz sicut
 dicit prou. xix. humilē spiritu suscipiet gloria scz eterna.
 illā nobis cōcedat iesus christus amen.

Dominica. xiii. sermo. xlv.

adducunt ei surdū et mutū et precabāt' eū vt i-
 ponat ei manus et. mat. xii. In isto euāgēo ad-
 resens tria cōsiderāda sūt. **Primū** est quis
 et iste mutus qui deo adducit'. **Secūdu** ē qd significat'
 per illū cui audit' reddit'. **Terciū** ē quō viculū lingue
 istius muti soluit'. **Primū** est qd significat' iste mutus
 et iste surd' qui dño iesu christo adducit'. sicut dicit glo.
 surdū et mutū appellat qui scz nec aures verbis dei au-
 diēdis. nec pro loquēdis os. apperiat. per istū surdū quili-
 bet peccōr significatur qui nō vult verbū dei audire. qz sic
 dicit ioh. viii. qui ex deo ē verba dei audit. sed de iudeis pec-
 catorib' dicit' ppter ea vos nō auditis qz ex deo nō estis
 peccatores p viciū nō sūt ex deo qui per naturā sūt ex eo
 sicut dicit glo. et isti nolūt audire verbū dei. **Surdus** gō
 pōt dici quilibz peccōr qui nō vult audire verbū christi vt
 ei apperiat' ostiū cordis pulsan'. unde apoca. iii. ego sto
 ad ostiū et pulso: si quis audierit verbū meū vel vocē me-
 am et apperuerit ianuā introibo ad illū et cenabo cū illo
 et ille meū. vere deus stat et expectat ad ostium cordis
 peccōris clausū per peccā et ibi pulsat per ispiratōnes alī p
 tribulatōes et p predicatōes vt ei ianuā cordis aperiat
 per cōfessionē et cōfessionē et verā pñiaz vt ibi itret p suā
 grāz. **Ad istū ostiū pulsat et clamat vt ei apperiat spōsa. i**
 cātī. vox dilecti mei pulsatis apperi michi soror mea colum-
 ba mea imaculāta mea. aīe peccatrici dicit christus apperi

michi ostiū cordis per contritiōē et verā pñiā et esto so-
roz mea per volūtatis tue volūtati me cōformationē et co-
lumba mea per simplicitatē et imaculatā meā per simpli-
citatē qui nō audit vocē spōse sic pulsantis surdus est.

Ite surdus est qz nec audit nec verba dei vult audire ad
pñiam eū vocantis vt est illud ysa. xlvj. redite preuarica-
tores ad cor. et illud cāti. vi. reuertere sunamitis reuerte-
re vt intueamur te. **S**unamitis interpretatur misera vel
captiua. **D**aīma misera et captiua per peccatū tuū dicit
tota trinitas pater et filius et spūsanctus. reuertere ad
cognitiōē tui creatoris per cordis contritiōē
per oris cōfessionē reuertere per boni operis ex-
ecutiōē reuertere per grām et grāy actionē
mur te. **E**t certe multi sūt surdi nolētes eū au-
tē eos ad pñiam. vnde ipse puer. i. dicit. vo-
nūstis extendi manus meas perforatas et nō fuit qui a-
spiceret clauos et vulnera despectistis oē cōsiliū meū et in-
crepatōes meas neglexistis zē. iob. xxix. seruū meū voca-
ui et nō respōdit michi. Ite surdus dē ille qui nō vult au-
dire verba dei misericordiaz penitentibz pollicentis. vt ē
illd iere. iiii. vulgo dē. si vir dimiserit vxorē suā et vxor du-
xerit virū alitē nūq̄ reuertetur ad eū vltra. tu aut forni-
cata es cū amatoribus multis. i. demoibz. tñ reuertere ad
me p pñiā et ego suscipiā te. dicit dñs ioelis. ii. conuerti-
mini ad dñm deū vestrū qz beignz et misericors ē zē. et isa.
lii. derelinquat impius viā suā et vir iliquis cogitatōes
suas zē. Ite surdus dicit pētōz qui nō vult audire verba
dei regnū celozū pmittentis. vt est illud mat. iiii. agite
penitentiam et appropinquabit vobis regnū celozū. et il-
lud math. xxv. venite benedicti patris mei zē. Ite surdus
est qui nō audit nec vult audire verba dei peccatoribz pe-
nā eternāz pmittentis. vt est illud lu. xiii. discedite a me
operarii iniquitatis ibi erit zē. et vt ē illud qd dicit i die
iudicii illis. qui a sinistris ei⁹ erūt mat. xxv. ite maledi-
cti i ig. e. zē. Qd terribile verbū et crudele ad audiēd tūc
dice' illd deu. xxi. videte q nō ē ali⁹ de⁹ pter me et nō ē

qui de manu mea possit eruere. ad audiendum verba ista non
 erat surdus abacuch ppheta qui dicebat. dñe audiui au-
 ditum tuum et timui. abacu. vi. et scius iob qui dicebat. xlii.
 dñe auditu auris audiui te. ideo me reprehendo. **Ite** sur-
 dus dicitur ille qui non vult audire vocem predicatoris cristi
 de penis inferni et gloria paradisi de viciis et virtutibus et
 de iudicio predicatis. in dicit dñs iere. vi. ecce constitui su-
 per vos speculatores et dixi. audite vocem tube. et dixerunt
 non audiemus. constitui super vos speculatores. i. predicatores
 in custodia recte residetes. et dixi audite vocem tube. i. predica-
 toris ad modum tube de adventu iudicis personatis. et dixerunt
 non audiemus: quia etiam multi sunt surdi nolentes audire predica-
 tores cristi. de istis dicit dñs. ysa. xlii. surdi audite et ceci-
 intuemini ad audire dñm. postea sequitur. quis cecus nisi huus
 et surdus nisi ad quem huos meos misi. quis cecus nisi qui
 benedatus est. etiam multum est cecus qui huiusmodi dei se substra-
 hit et pro breui et per modicam delectatione dyabolo proximum
 suum et seipsum benedixit. ad predicatorum dicit dñs. ysa. xli. i.
 deducite foras populum surdum et cecum quia aures eius abscesserunt
Surdus dicitur ille qui non vult predicatorum audire. **Ite** surdus
 est qui non vult pauperis cristi vocem audire ad os suum cla-
 mantis. et de pane suo ibi per amorem cristi queritis. in puer.
xvii. qui obturat aures suas ad clamorem pauperis: clamabit
 ipse et non exaudietur. vere auarum cupidi qui non volunt audi-
 re clamorem pauperum ihesu cristi. in fine clamabunt ad ianuam
 paradisi. dñe dñe aperis nobis. et tunc dñs dicet illis. nescio vos
 sicut dicitur de fatuis virginibus que non habuerunt oleum in lapa-
 dibus suis. i. misericordiam in suis conscientiis. **Surdus** dicitur ille spiritali-
 ter qui non vult audire omnia ista. **Ite** mutus dicitur peccator qui non
 vult aperire os suum ad quod. **Primum** est ad peccata sua con-
 fiteri. et etiam sicut dicitur puer. xviii. qui abscondit scelera sua
 non dirigetur: qui autem confessus fuerit et reliquerit ea misericordiam con-
 sequetur. et iob. xxxi. abscondi quasi homo peccatum meum et celavi inimi-
 cu meo iniquitatem meam: que est maior iniquitas pudor confusio quam
 homo de peccato suo quod facit hominem mutum vel peccatorem ne confite-
 atur illud. non dicitur eccl. iiii. fili mi confiteatur tibi et diuertere a malorum
 et ii.

non confundaris dicere verū p aīa tua. est enim cōfusio ad
ducens peccatū zc. et in eodē nō confundaris confiteri pec
cata tua. **S**ecundū est cū nō vult os suū aperire ad deū
laudandū et ad grās ei de bñficiis sibi collatis reddendū
unde eccle. xl. Non est speciosa laus in ore peccatoris: dra
bolus sepe ponit frenū errorū in maxillis multorū vt nō pos
sint deū laudare. vñ psa. xxx. et frenū erroris erat in maxi
illis populorū. et multi sunt qui nō cessant rodere frenum si
cut equi: qui nō cessant quotidie loqui de mōdo et de mō
danis. a laude dei mutus pmanſit zacariās pater iohānis
baptiste eo q nō credidit verbū angeli vsq ad spūs illud
in quo iohānes natus fuit. i. dei gratia. sicut habet lu. i.
ad deum laudandū volebat dauid mutus esse qui dicebat
in psal. et orabat. Domine labia mea apies et os meū anū
ciabit laudē tuā. **I**tem mutus dicit^r peccator qui nō vult
os suū aperire ad deuote orandum. talis pōt dicere illud
psal. humiliatus sum et silui a bonis zc. Ad hoc non dī ho
mo esse mutus. qz oratio ab angelo deo offerretur. thob. ii.
dicit angelus. qñ orabas cū lachrymis ego obtuli oratiōē
tuā deo. talē oratiōē libēter audit deus. vt habetur. iiii.
reg. xx. de oratiōe ezech. regis in die cui dixit psa. ppheta
dns deus dauid patris mei audiui oratiōē tuā et vidi la
chrymā tuā zc. **I**tem quartū est ad nomē dei predicādū
et ad p̄imos suos corripiendū. isti sunt canes muti nō va
lentes latrare. de quibus dī psa. lvi. speculatores eius ce
ci sunt oēs. vere sicut dī eccle. xx. eximia dona execant o
culos iudicū et etiā multorū p̄elatorū et predicatorū z qua
si vomitus canis correptio corū. talis est maledictus qui
scit predicare et nō vult predicare. vñ puer. xi. qui abscon
dit frumēta scz verbi dei maledice^r in populis bñdictio su
per caput v̄dētū. Ad ista quā^o multi nō sunt muti ad de
trahendū z ad mēbra cristi lacerandū z ad verba inbonettai
et turpia pferendū p̄ni sunt. q̄uis dicat apo. ephe. v. turpi
tudo aut ituliloquiū aut scurrilitas q̄ ad rē n̄ p̄inet nō
nomiet^r in vobis sic decet sc̄ōs: s̄z magis grāz actio. istū
surdū z istū mutū debēt p̄elati et sacerdotes z p̄dicatores

ad christū qui facit surdos audire et mutos loqui adduce-
 re per bonas exhortatōes per bone vite exēplū qz ille pre-
 dicator surdum et mutū ad christū adducit quē vīā vi-
 te ostendit per bonam predicationē et per bone vite ostē-
 sionē. **S**ecundū ē videre quomō auditus isti surdo reddi-
 tur. Et sciendū q per apostitionē digitorū dei hoc ē per ap-
 positionē donorū spūsancti que per digitū significantur
 et tūc digitū dei in aure surdi ponūtur qn in ipso spūsan-
 ctus ifunditur. primus pollex pōt dici donum fortitudinis
 vel spiritus timoris domini. quia sicut dicitur eccle. i. c.
incipium sapientie timor domini. et eiusdem xv. qui timet
 deū faciet bona. hic ē digitus de quo dixerunt magi pha-
 raoni. digitus dei ē hic. exodi. viii. **S**ecundus scz iudex
 est donū scientie siue prudētie que docet bene cōuersari i
 medio prave perseveratōis et docet viam eūdi ad para-
 disum que docet quid sit faciendū et quid nō et quid fu-
 giendū et quid nō. hic est digitus de quo moyses scripsit
 legē in tabulis lapideis. ut hēt exodi. xxxi. dedit dominus
tabulas lapideas scriptas digito dei. **T**ercius scz medi-
 us qui maior ē aliorū ē caritas. vñ. i. corin. xiii. nūc autē ma-
 ior nēt spes fides caritas. maior autē horū ē caritas. iste pōt
 dici digitus dei. de qo dicitur luce. xi. si in digito dei eicio de-
monia profecto venit i vos regnū dei. **Q**uartus qui di-
 citur medicus ē misericordia que sanat vulnera et ifirmi-
 tate miserorū ad hanc inuitat nos dominus. luce. vi. estote
misericores sicut et pater vester misericors ē. **Q**uintus
 est auricularis qui ē minimus hic ē humilitas que facit
 hominem se minimū reputare respectu aliorū et facta sua
 minuere sicut faciebat paulus qui dicebat. ego sum mini-
 mus aplōx. iste digitus pōt dici ille digitus de quo dicitur io.
xviii. iesus inclinas seorsum digito scribebat in terrā. istū
digitū nō hāt supbi iactātes se et magificātes se sicut dice-
bat roboā. ii. re. xii. minus digitus meus grossior ē dorso patris
mei. de istis tribz dicitur simul isa. xl. qui appendit tribz digi-
tis moles terre. moles terre est hō pronus ad peccatū et ad
lapsū peccati qui appenditur caritate contra inuidiā mie-

et pietate cōtra auariciā humilitate cōtra superbiāz p̄d
pter appositionē istoz digitor. i. donozū spū sancti et per
consolationem bonarū virtutū redditur audit̄ peccatori
surdo cū adducitur ad christum. **T**ercius ē videre quo
vinculū lingue eius soluitur. et sciendū est q̄ spūto chri
sti. unde dicitur hic. expuens tetigit linguā eius zc. sali
ua descendit de capite in os z iterfacit serpētes. s. ieiunio.
Salua pōt significari sapiētia que deorsum ē que quidē
primū pudica est: deinde pacifica zc. iacobi. iiii. **I**sta sapiē
tia dei destruit sapiētiā mūdi que primū terrena est aīa
lis et diabolica. et istud optime figuratū ē exo. vii. ubi le
gitur q̄ virga moisi. i. sapiētia dei deuorauit virgā mago
rū pharonis scz sapiētiā mūdi. iuxta illud. i. cor. i. per dā
sapiētiā sapiētuz et sciētiā prudentium reprobo tunc
dñs vinculū lingue sue soluit cū ei grā loquēdi sapiētiā
que de sursum est tribuit. et hoc ē qd̄ dicitur hic et solu
tum est vinculū lingue eius vt loqueretur recte. rogem̄
dñm vt det nobis ita gratiā dei et laudē eius vt possimus
in fine cū ipso in eterna gloria habitare amen. ∞ ∞.

Dominica. xiiii. sermo. xlv. **H**omo quidā descendebat de hierusalem in iericho et incidit in latrones zc. luce. x. Verba ista tripliciter possunt exponi de adā primo patre et de christo z de quolibz viro iusto. allegorice de adā sicut dicit glo. hō iste itelligit̄ adam in genere huāno qui bitudine celestis hierusalē preuaticatōne plāsius ad inīferias et defectū huius vite miserabilis et erronee descēdit cōtumescere cepit. et tūc incidit iter latrones. i. demones qui expoliauerūt eū idumēto grē spiritualis et immortalitatis z innocētie et vulnerauerūt eū in gratuitis: s. leuite et sacerdotes scz lex et pphete pretereūtes eū nō curauerūt. s. samaritan̄ qui cultos est in tpē. i. christus qui ppter nos hō fact̄ ē eū curauit p suū sanguinē ppiūz quē p nobis in cruce effudit. vn̄ apoc. i. qui lauit nos a pctis nris i sanguie suo alligauit vulnera ei dū pctā cohibuit: oleū effudit dū peitētibz spem tribuit dicens illud

mat. iiii. agite pñiam zc. vññ (dñ peccātibz timorē infu-
lit dicēs. optie illud mat. viii. ois arbor q̄ nō facit fructum.
bonū excidet et in ignē mittet) inuētū est caro ch̄isti in
qua ad nos venit in qua vulneratū mpo fuit qz pctā n̄a
in suo corpore portauit sup lignū vt hēt. i. pe. iiii. stabulū.
est pñs ecclia vbi viatores reficiūt ad eterna gloria rede-
untes stabulariū fuerūt ch̄isti apostoli qui ch̄isti fidez p
totū mūdū predicauerūt. homo iste pōt dici ch̄istus qui
tūc descēdit de iherusalē in iericho qñ se humiliādo descē-
dit a patre suo in mūdū oēs defectus nr̄os assumens pre-
ter peccatū et ignorantia in carne sua. sicut dicit sapi. et
ysa. xlii. semita nō apparebit in pedibus eius. i. ignorantia
vel pctū aliquod in affectibz eius. ipse cecidit in latro-
nes qñ cecidit in tēpore passiōis sue in manibus inimicorū
suorū iudeorū impiorū z militū qui vestimētis suis omnibz
eū expoliauerūt et eū manibus et pedibus clauis et in la-
tere dextro lātea crudeliter vulnerauerūt. vt hēt mat. h.
xxvii. vere ipse cecidit inter duos latrones ad litteraz. qz
suspēsus fuit inter duos latrones vnus a dextris eius et
alius a sinistris eius. vt hēt ibidē. moraliter hō quidā de-
scēdit zc. In verbis istis p. moralitatē tria pñt cōsiderari
Primū ē quis sit iste hō qui dicit descendere de iheru-
salē in iericho. et quo de iherusalē i iericho descēdit. **S**e-
cundū est qui sunt illi latrones qui expoliauerūt z vulne-
rauerūt qñ iter eos incidit. **T**erciū ē quis est iste samari-
tanus qui eius vulnera alligat et curat z maxie qñ vinū
et oleū apponit. primū notat cū dicit. hō quidē zc. s̄m cū
dicit. et incidit i latrones. terciū cū dicit. veit samaritan⁹
zc. **P**rimū ē videre quis ē iste q̄ descēdit de iherusalē in
iericho. hō iste quilz ch̄ustian⁹ ē qui qñ preuarica⁹ precep-
tū dñi vel qñ pctū mortale facit descēdit de iherusalē i
iericho. i. de visiōe pacis z de statu grē vbi ē pax cōsciētie
ad pctūz culpe. i. i defectū z miseriā hō vite. Iericho iter-
pretā luna z defectū z miseriā pñtē significat i sac̄ scrip-
tura in q̄ nullus hō i eodē statu pmanet sicut dicit iob. xiii.
quicūqz gō ē puaricatoz legis dñice vel facit aliqd pctūz.

mortale descendit de iherusalem in iericho. i. de visione pa-
cis in defectu iusticie et descendit ad miseriam mortis eter-
ne ubi est defectus totius boni. vn ber. ibi est dolor intole-
rabilis fetor incomparabilis timor horribilis mors anime et cor-
poris sine spe mie et venie. malum est descendere de iheru-
salem in ierico. et bonum est habitare iherusalē cum semeo-
ne iusto de quo dicit luce. ii erat homo in iherusalem cui
nomen semeon. et iste erat iustus et timoratus expectans
consolationem israel. Symeon interpretatur auditio et signifi-
cat hominem bene obediētem preceptis domini. vn psal. Auditu
auris obediuit mihi. Iusti timētes deū et obediētes pre-
ceptis domini habitāt in iherusalē semp et dñs cū eis. vn
psal. Non commouebit in eternū qui habitat in iherusalem
montes. i. angeli in circuitu eius. Bonum est ergo habitare
in iherusalem et nūq̃ de iherusalē descendere. et ideo si-
cut habet actu. i. dñs ascendens in celum precepit ap-
plis suis ne descenderet a iherusalimis: s; expectarent promissio-
nem patris quā audistis inquit p os meū. promissio ista est
aduentus spiritus sancti. vere sup illos qui habitāt in iheru-
salem descendit spiritus sanctus. s; ab istis qui descendit de
iherusalē in ierico recedit. malū est gō descendere de ihe-
rusalem in ierico. Sed sciendum est q̃ de iherusalē. i. de
visione pacis. i. de statu gratie in ierico. hoc est ad mise-
riam dānatōis eterne sex modis descendit homo. **P**rimo p
supbiā et hoc est qñ honores et gloriā mōdi appetit. et de
bonis a deo sibi collatis supbit. qui enī supbit ad celū nō
ascendit: s; potius ad miseriam eterne dānatōis descendit. vn
luce. xvi. qui se humiliat exaltabitur. 2c. lucifer p supbiā
de iherusalē celesti in ierico. i. in miseriam dānatōis eter-
ne descendit. vnde dicit dñs luce. xv. Videbam sathanā
quasi fulgur descendentem id est ad infernū. et psa. xlii.
Tu vulneratus similis nostri effectus destructa est ad in-
feros superbia tua: per superbiam suam descendit super-
bi ad miseriam dānatōis eterne. et hoc est quod dicit psa.
v. Dilatauit infernus animā suā. i. diabolus apuit os suū
absq; ullo termino et descendunt fortes. 2c. et abdie. i. dicit

dominus. si exaltatus fueris ut aquila et inter sedes
 fueris nidū tuū. i. per supbiam tuam inde trabaz te d...
 dñs. i. descendere te faciam vsq; ad infernū ideo mala est
 superbia quia facit hominem descendere vsq; ad miseriaz
 damnatois eterne. **S**ecundo p mōdi p̄speritatem illam
 male appetendo et illam male aquirēdo per auariciā. vñ
 i. thi. vi. Nā qui volūt diuites fieri incidūt in laqueum et
tentationē diaboli et. d. m. inutilia. et no. que mergūt ho-
mies 2c. sicut dicitur in psal. ci. terierit scz auarus
vel cupidus nō sumet omnia neq; det cum eo gloria
domus eius. et sicut dicitur in psal. conuertet dolor eius
in caput eius et in verticē ipsius iniquitas eius descen-
det. Ita inter mōdi p̄speritatē que vt luna lucet in nocte
 huius seculi descēdet homo in iberico. i. in eterne damna
 tionis miseriā. in iberico descendit achor per malam cupi
 ditatē quādo accepit de anathemate iberico cōtra precēp
 tum domini regulam aureā et ciclos argēti et palliū coc
 cineum. et propter hoc lapidatus est a toto populo israel.
 vt habetur iosue. vii. per achor cupidi religiosi propieta
 riū significantur qui de iberico. i. de mōdo vt luna muta
 bilis retinent aurū secularis sapiētie. et argentū rhetori
 ce eloquētie et paliū cōuersatōis mundane. istud palium
 dicitur coccineū. i. peccato cruentatū. vere sicut dicit ihi-
dorus. mundus anathema est. et mores seculares specula
et forilegia et oia que habent in mōdo. vñ ipse dicit vide
te aliquid seculare in vobis ne habeatis et anathema sūt
vobis omnis cōuersatio secularis nolite miscere mondana
diuinis. et hoc est quod dicitur et phibetur deutero. xx.
Non inferes quispiam in domū tuā et diabolo. i. peccato
ne anathema fiat. certe tales lapidabuntur a demonibus
in inferno. vñ. eze. xvi. lapidabūt te lapidibz et cruciabūt
te gladiis. **T**ercio p gulā vñ de gulosis dicit illud iob. xxi.
 ducūt in bonis dies suos. i. in delectatiōibus carnis sue et
 in puncto. i. subito ad infernū descēdūt. et applūs. phili.
 iii. multi ambulāt quos vobis sepe dicebā nūc flēs dico in
 amicos thristi crucis quoz deus vāter ē et finis interitus

g. h. n. o.

uarto per lucuriā. vñ puer. ix. qui enī applicabit^r it^r
it. i. stulte mulieri descēdet ad inferos et de fatua mulie
re dicit^r puer. v. pedes eius descēdūt ad mortē et ad infe
ros gressus eius zc. ideo mala ē lucuria et fugiēda. qz est
mala alia facit mala. vñ grego. fugiēda ē lucuria qz pecu
niā tollit: famā ledit: corpori dat infirmitatē: oculis cecit
tatē: deo displicet: dyabolo placet: aīam interficit: deū of
fēdit: vitā eternā tollit: quid per singula corpus z aīam in
fine in iehēnā erit. quinto p inobediētiā. vñ. iii. re. ii.
legitur qz semex cōtra madatū regis pacifici egressus est
de iherusalē vt suos suos reduceret in terris. Semex in
terpretat^r audi me: vel exaudito. et significat bonū religi
osum. qz tācito cū audit pceptū sui supioris debet ei obe
dire. sed qñ egreditur de iherusalē. i. de quiete cōtempla
tionis. et de religione ubi est pax et requies p inobediēti
am. cupiēs alios saluare et in iherusalē reducere seipsum
interficit. Sexto p nimīā curiositatē. vñ. i. machab. vlti.
legitur qz symon machabeus pambulans in regione iudee
gerens eorū sollicitudinē descēdit de iherusalē in iericho
et ingrediēs in castrū quod dicitur doch interfectus est a
tholomeo. Symon interpretatur obediēs et significat re
ligiosuz qui qñ descēdit de iherusalē in iericho. i. de quie
te cōtemplationis et reuertit^r ad mūdū sepe accidit qz oc
ciditur in castrū doch. Doch interpreta^r sollicitudo z pro
pter nimīā sollicitudinē et occupationē rerū mūdānaruz
grauatur. et sepe accidit qz occidit^r aīa spiritualiter. ideo
dicit chūstus math. vii. nolite solliciti esse dicentes quid
manducabimus aut quid bibemus zc. ideo malum est ire
in iericho z egredi de iherusalem. vñ iere. lii. legitur qz cū
rex sedechias esset fugiēs nocte persecutus est cum exer
citu caldeoz et apprehenderunt eū in desertū iuxta ieri
cho et execrauerūt eū z filios suos. sed mirū est valde quo
modo filii adam libēter in hac ciuitate scz iericho. i. in mū
dum descenderūt ubi sunt pueri habitatores. et latrones
spoliantes et vulnerantes homines ubi sunt aque amare
et pessime. et terra sterilis. sicut bab. tur. iiii. reguz. ii. pe

144

eunia prohibita ē ciuitas anathā et rēdificātes. sicut ha-
 bet ioseph. vi. sic per illa sex peccata et etiā per alia descē-
 dit hō in iericho cū deberet potius deuenire ad gaudia e-
 terna per virtutes que sūt gradus ascendendi ad illa de
 quibus sex enumerat apost. i. thi. vi. fuge hoc sed sectare
 iusticiā pietatē fidē caritatē patientiam et mansuetudinē.
Secūm ē videre qui sunt isti latrones iter quos hō icidit
 qui eū expoliant et vulnerāt. latrones sūt demones qui a-
 nimā hoīs qm mortale peccatū facit: expoliāt bonis gra-
 tuitis. i. indumētō grē et bonarū virtutū et vulnerāt eū
 in naturalibus. de istis latronibus dicitur osee. vii. i gres-
 sus fur spolians. latrūculis suis dolose surripit latro vio-
 lēter rapit. sed diabolus virtutes bonas fraudulēter sur-
 ripit. et sic dicit fur qm violēter et leo rapit. sic dicitur la-
 trūculus iohel i. dicit. dñs ficū meā de corticauit mudās
 spoliāuit eā. loquit̃ ibi de gente pessima per quā demōes
 significant̃ qui ficū. i. aīam christi dulcē de corticauit de-
 nudauit et expoliāuit virtutibz suis et piciūt eā in tur-
 pitudinē et immūdiā peccatorū. vestimēta aīe sunt vir-
 tutes. de quibus dicit in apoc. xvi. beat⁹ qui custodit vesti-
 mēta sua. et sequit̃. Abierūt semiuīuo relicto quīs demo-
 nes expoliāt et denudāt homines vestimēto grē et virtu-
 tis tamē sensum rōnis nō pnt ita abolere quā hō. hō
 a deo possit sapere deū et cognoscere. **S**acerdōs
 qui eū trāsierūt vel preterierūt. pnt dici malī
 et malī prelati qui nō curāt de vulneribz pecc-
 atorū suorū. et tātū curāt de decimis suis et **Q**uod
 de istis dicit dñs eze. xxxiii. de pastoribz israhel qui pa-
 scebant semetipsos. postea sequit̃. gregem meā nō pasce-
 batis qd infirmū fuit nō cōsolidastis. et quod egrotū non
 sanastis qd fractū erat nō alligastis et **T**ercius ē vide-
 re quis est iste samaritanus qui alligauit vulnera ei⁹ et
 sanauit et similiter curauit. **S**amaritanus qui custos in-
 terpretat̃ est bonus sacerdos et bonus prelatus qui nō ē
 negligens custodiēdi oues suas quia sicut dicit psal. non
 dormitabit neqz dormiet q custodit israhel. certe sollicite

et fideliter debet eos custodire quia dicitur terribile verbum.
iii. re. xx. custodi virum istum quia si lapsus fuerit per defectum
tuum o tu sacerdos erit anima tua pro anima illius. et ideo dicitur
hic cura illius habet. et eccle. xxvii. rectorem te posuerunt
noli extolli: sed esto in illis quasi unus ex eis curam illorum ha
be et sic considera et omni cura tua explicata recube ut legeris.
propter illos ornamentum gratie accipias coronam et dignitatem perse
quaris corrogationis. Iste samaritanus dicitur vulnera eius alligare: hoc est penitentiam iniungere et debet oleum compassionis
et vinum consolationis super vulnera eius fundere. de oleo com
passionis dicitur eccle. ix. oleum de capite tuo non deficiat. i. o
leum pietatis. de vino consolationis dicitur psalmus. vinum letificet
cor hominis. vel oleum debet infundere. i. spem venie peccatoribus de
bet dare. et secundum hoc dicitur illud isa. lv. derelinquat impi
us viam suam etc. Item vinum debet infundere. i. timorem eter
ne pene intrudere peccatoribus qui per vinum significatur.
quia punitivum est luce. xii. nisi penitentiam egeritis omnes simul
peribitis et illud psalmus. nisi conversi fueritis ad penitentiam
gladius suum vibrabit etc. Agamus ergo penitentiam dum tempus
habeamus. quia penitentia est unguentum quo sanantur peccato
res et omnia vulnera peccatorum et quo datur vita gratie in presenti
et vite glorie in futuro. illam vitam nobis concedat christus amen

Dominica. xv. sermo. xlvii.

Actum est dum iret iesus in hierusalem transibat per
samariam et galileam et cum ingrederetur quoddam
castellum etc. luce. xvii. In isto euangelio quattuor

possunt considerari. Primum est quod significat illud quod iesus iturus
in hierusalem per samariam et galileam transire dicitur et quod
est illud castellum in quo ipse ingreditur. Secundum est qui
sunt isti decem viri leprosi occurrentes ei in introitu castel
li et petentes ut a lepra sua curarent. Tercium est quo
a lepra sua mudantur. Quartum est quid significat hoc quod
nunc solus ad gratiam reddendam revertitur. primum notatur
cum dicitur cum iret iesus in hierusalem etc. secundum cum dicitur
cum ingrederetur quoddam castellum occurrerunt et decem viri
leprosi. tercium cum dicitur. ite ostendite vos sacerdotibus etc.

Quartū cū dicit^r. nō est inuētus qui rediret ⁊ daret glo-
 riā zc. Primū g^o notat^r cū dicit^r. factū est dū iret zc. ihe-
 sus salus interpretat^r et significat quēz iuitū: salutē aie
 sue querētē et volētē ad vniōnē pacis cōtingere. i. ad cele-
 stē iherusalē: oportet q^d trāseat p^r samariā q^d custodia inter-
 pretatur. i. vt custodiat animā suā solite ab omni pecca-
 to. et hoc est qd dicit^r deuter. iiii. similiter oportet q^d oēs
 custodiat, sensus ab omnibz illicitis et cor suū a prauis et
 peruersis cogitationibus. ideo dicitur puer. iiii. omni cu-
stodia custodi cor tuū. i. omniū sensuum custodia qz moza
 per sensus tanq^m p^r fenestras ingreditur in domos nostras
Item debz trāsire p^r galileā q^d rota interpretat^r vel volubi-
 lis. vere ipse dz trāsire p^r rotā mundane solitudinis que ē
 rota fortune et rota supplicior. et nō debz ibi manere nec
 miscere volūtati rex tpālū cupiditatē. Castellū i quo dz
 intrare est religio vel penitētia hoc significat^r per castel-
 lum marie et marthe de quo habet^r luce. x. et io. xi. In ca-
 stellum religionis et penitētie qui vult venire ad visiōez
 superne pacis debet intrare. muri istius castelli sūt bona
 opera vt vigilie abstinentie orōes deuote elemosine zc. hu-
 iusmodi. custodes sunt angeli boni. de illis muris et de il-
 lis custodibus dz psa. lii. Sup muros tuos iherusalē cōsti-
tui custodes. i. angelos. et can. v. dicit sponsa. tulerūt pa-
 lium meū custodes muroz. homini ingrediētī castellū re-
 ligionis occurrunt sepe decē viri leprosi. lepra significat
 peccatum in sacra scriptura. qz lepra facit hominē fetiduz
 et intolerabilē mōdo. ita peccatū mortale facit animā feti-
 dam corā deo et angelis suis et viris iustis intolerabilē.
 psal. abominabiles facti sunt in iniquitatibus suis. Per
decē leprosos pōt figurari trāsgressio decē preceptorū vel
decē peccata mortalia que sepe occupant viros religiosos
et homines iustos penitentes. et pnt accipi scōm illos le-
prosos qui inueniunt^r in sacra scriptura. Primū peccatū
pōt dici peccatū inanis glorie. et pōt p^r leprā manus moy-
si significari. de qua dz exo. iiii. vbi legit^r q^d moyses cum
mississet in sinum manū suā ptulit illam leprosam ad in-

sternit et cum illas retraxisset in sinu suu apparuit simi-
lis carni reliq p manu opus significat. sz du opus absu-
dit in sinu cordis ppter fauore huane laudis mundu est
sz qn exhit' exterius vt ondat' sepe lepra vane glie acqui-
rit'. et io dicit dñs mat. v. attēdite ne iusticiā vram facia-
tis corā hominibz sz ppter huanā laudē vt videamini ab
eis alioquin nō hēbitis mercedē apud patrē vrum qui est
in celis. et eccl. xxix. cōclude elemosinam in sinu paupis.

Sed sciēdū q ista lepra multis modis puenit i aia sz qn
hō gloriat' in sua pulchritudie sicut fecit lucifer. sicut ha-
bte' exo. xxvii. et qn glia' i sua sapiētia vel i suis diuitiis
vel fortis fortitudie sua. et io dñs ierē. ix. nō gloriē' sapiēs
in sapiētiētia sua zc. Itē aliqn de bono ope. sed sicut dicit
augu. qui de bono ope glia' de virtute viciū facit. **S**e-
cundū pctū ē pctū murmuris z detractōis pessime. et
significat' hoc p leprā marie sororis moysi z aaron de qua
habet' nume. xii. xbi dicit' q locuta ē cōtra moysē ppter
uxorē eius ethiopiāam. et dixit. nō solū locutus ē dñs per
moysē. nōne et dñs vobis locutus est. cū audistz dñs ira-
tus est valde et dixit eis. qz nō timuistis detrahēre moy-
si suo meo. et ecce maria apparuit candēs lepra sicut mir-
per mariā leprosam q murmurauit cōtra moysē suū do-
mini significāt' peccatores qui murmurāt cōtra pzelatos
suos z eis detrahūt qn pñiam aliquā durā eis iniūgunt:
vel qn aliquid eis precipiūt quod eis displicet. tales sūt
odibiles deo. ro. i. susurrōnes z detractōes odibiles sūt
deo. adeo dicit spiritussanctus sapi. i. custodite vos ab om-
nī murmuratōe et detractōe parcite lingue. isti murmu-
ratores et detractores debent poni ex castra. i. extra cōuē-
tum et societatem et cōmunitatē bonorū donec cesset tota
murmuratio et detractio. murmurare nō debet aliquis cō-
tra pzelatū suū. qz talis murmurat contra deum. et sicut
dixit moyses populo israhel murmurātī. exodi. xxi. mur-
mur vestrū nō ē cōtra me sed cōtra dñm. similiter nec de-
bet ei detrahēre. vnde exo. xxi. dis tuis. i. pzelatis tuis nō
detrahes. **T**erciū est peccatū superbie. et hoc significat'

146

per leprā naāmān siri. de quo dicitur. iiii. reg. vi. Naamā
princeps siri erat vir potens fortis et diues: sed leprosus
ipse dedignus primo lauare septies in iordane ad precep-
tū elisei. Naaman interpretat^r comouens lites. Et sirus
interpretatur sublimis. per hoc significat^r superbia. quia
semper comouet lites et discordias in capitulis et in aliis
locis inter homines. ¶ In puer xlii. inter superbos semp iur-
gia sūt. qz ipsa semper querit sublimia loca honores et di-
gnitates appetit. et prima loca in cenis sicut dicit^r mat.
xxvi. de superbis hypocritis. Ipsa ē princeps aliorū peccatōū
eccle. x. uiciū omnis peccati superbia et etiā totius per-
ditionis. sicut dicitur. tho. iiii. et eccle. x. abhominabilis est
deo superbia plusq^m lepra quia dedignationē habet super-
bus de oībus que ei dicunt^r et precipiūt^r cōtra voluntatē
suā. Certe qui vult ab ista lepra curari oportet q^d lauet se
septies in iordane. i. q^d se humiliet perfecte. qz iordanus hu-
milis descensus interpretat^r. per quod humilitas signifi-
catur. et sicut dicitur iac. iiii. deus superbis resistit humili-
bus aut dat gratiā. **¶** Quartū ē peccatū cupiditatis et si-
monie et significat^r per lepram giesi qui leprosus factus
est qm accepit duo talenta argenti et vestimēta duplicia
anaaman siro quē curauerat eliseus dñs eius a lepra sua
sicut habet^r. iiii. reg. vi. Per giesi cupidi sacerdotes et si-
moniaci significat^r qui accipiūt munera ppter sanitates
spūales quas confert dñs iesus christus leprosis. i. pecca-
toribus per sacramēta ecclesie que eis administrāt. tales
leprosi sunt et fetidi corā deo. ista lepra simonie plenā fu-
it simon magus. de quo dicit^r actu. vi. q^d promisit dare pe-
cuniā beato petro vt daret ei potestātē vt cuiūq^m manus
imponeret acciperet spiritū sanctū. cui respōdit beatus pe-
trus. pecunia tua tecū sit in perditione: quoniā donū dei
existimasti pecuniā possidere. **¶** Quintū ē peccatū presump-
tionis que ē quedā species superbie. et illd peccatū opti-
me figuratur per lepram osie regis. de quo legitur. ii. pa-
ralipo. xvi. cū robustū esset: eleuatū ē cor eius in iteritum
suū et neglexit dñm suum. ingressusq^{ue} templū adolere vo-

luit et offerre incensum et thimiamata. et qz presumpt
illd officiū quod erat officiū solius sacerdotis sciz orare
et offerre thus in tēplo lepra in fronte eiū tūcito apparu
it. Certe mala est presumptio qui de se presumit. dñs ab
illo auxiliū suū subtrahit. et subtracto ab hoīne auxilio
dei nūq̃ in bono proficit: sed tandeꝫ in malo corrūit. vnde
indi. vi. dicitur. dñe ostende q̃ nō dereliquisti presumen
tes de te: sed de se presumētes. et de virtute sua glorian
tes huius. et beat⁹ aug. dicit. q̃ multos impedit a firmi
tate presumptio firmitatis. exēplū hēmus de beato petro
qui dicebat chřsto. vt hēt⁹ mat. xxi. si omnes scandaliza
ti fuerint in te sed nō ego. et si oporteat me mori tecū nō
te negabo. et ipse anteq̃ gallus cantaret ter eū negauit.
Sextū est peccatū inobediētie. et illd significat⁹ per le
pra symonis leprosi qui murmurauit cōtra chřstū quoni
am sustinuit q̃ magdalena tāgeret pedes eius et deoscu
laretur. quoniā peccatrix quid erat. sicut hēt⁹ luce. vi.
Symon interpretat⁹ obediēs. lepra symonis ē lepra iobedi
entis: inobediētes vel male obediētes semper murmurāt
cōtra prelatos suos quoniā familiares se ostendūt scz in
firmis scz peccatoribus. et qñ de illis hñt compassionē. adā
et eua leprosi fuerūt spūaliter lepra inobedientie et p̃pro
pter hoc eiecit eos dñs extra castra paradisi voluptatis.
vt hēt⁹ gen. iii. ex illa lepra p̃ueit in oīb⁹ lepra peccati ori
ginalis a quo oēs sunt leprosi ateq̃ sint baptisati sed per
baptismū qui habet virtutē suā a passione chřsti qui obedi
ens fuit deo patri vsq̃ ad mortem sūt multi ab ista lepra
mūdati et per cui⁹ obediētiā facti sunt iusti. vnde ro. v. si
cut per inobediētiā vnius scz adē defecit et cōstituti sūt
multi peccōres ita scz per obediētiā chřsti multi cōuer
tūtur. o q̃ mala est lepra inobedientie hoc est viciū. sicut
dicit beat⁹ bern. quo angelus amisit celū adam paradisi
saul regnū salomō amorē dñi. **S**eptimū peccatū est
carnis scz luxurie. hec est lepra carnis et cutis de qua dī
leui. xiii. hō in cuius carne et cute lepra apparuerit addu
cetur ad sacerdotē zc. glo. sup carnē et cutē leprā portat

qui carnalia scz vicia vel exteriora suadere certat lepra i
carne et cute hnt luxuriosi et male mulieres que liniunt
et unguunt cutē suā vt suavis ⁊ tenuis appareat. vn bern.
cutis nitens et suavis sordidū oñdit aīm per lepram car
nis optime significat^r peccatū luxurie. qz lepra carnis fa
cit carnē putridam. et dicit^r de luxuriosis ioelis. i. cōpu
truerūt iumēta in stercore suo. **O**ctauū est peccatū ifi
delitatis hoc ē lepra capitis. de qua dicit^r leui. xiii. vir si
ue mulier in cui⁹ capite lepra apparet 2c. **L**epza capitis
est peccatū ifidelitatis q ē in mēte q ē caput hoīnis iteri
oris. ista lepra occupatī sunt heretici et quodāmo hoīnes
et mulieres in sortilegiis et carminib⁹ credentes. de istis
pōt dici illud deu. xxvii. generatō enī peruersa ē ⁊ ifide
les filii prouocauerūt me in eo qui nō erat de⁹ 2c. et post
ea sequit^r pena eorū. ignis succensus ē in furore meo. **N**o
nū pōt dici peccatū desperatōnis. de ista lepra spūaliter
leprosi fuerūt cayn et iudas proditor cayn qui interfecit
abel fratrē suū iustū per inuidiā suā desperauit dicēs. de
misericordia dei. maior ē iniquitas mea q vt veniā merear
gen. iiii. iudas pditor qū vendidit dñm nostrū iesum chri
stū iudeis suspendit se per desperatōnē ⁊ suspensus cre
puit medius et diffusa sūt oīa viscera ei⁹. vt hēt^r actu. i.
et sicut dicit beat⁹ hīero. dauid cadēte nemo superbiat: s^z
eo surgēte neō desperet. **D**ecimū peccatū ē peccatū in
gratitudinis. ista lepra leprosi fuerūt isti. ix. qui nō redie
rūt reddere grās deo ex eo q curauit eos a lepra sua. cer
te igratitudo de bonis a deo sibi collatis magnū peccatū
est iō dicit beat⁹ bern. discē per singula bona deo gratias
agere. Ingratitudo ē bent⁹ vrens succans fontē pietatis
rozē misericordie fluētā grē euacuatō meritorū dispersio
virtutū deperditio bñficioz. et eccle. xxix. dicit^r q pecca
tor et ingratus dereliquerūt liberantē se. **I**sta quattuor
vltima peccata significari pnt per quattuor leprosos qui
sedebāt in itinēte samarie. vt hēt^r tur. iiii. re. vii. isti decē le
prosi debēt venire ad christū qui sanat contritos corde et
alligat cōtritiōnes eorū et debent a longe stare per humili

ci

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21

tatē ⁊ clamare debēt per fidelē cōfessionē dicētes. iesu piē
reptor miserere nrī. tu dico qui es misericors et plen⁹ mi
sericordia miserere nrī. i. mūda nos a lepra nrā. i. a pecca
tis nrīs. **T**ercium ē videre quō mūdauit eos. dixit eis.
ite cōfitebor uos sacerdotibus et dū irent mūdati sūt. Ite a
cōfessionē ad cōfessionē. qz ibi notat⁹ vera cōfessio. ⁊ dū irent
mūdati sūt. s. dū irent a cōfessionē ad cōfessionē ⁊ in pposi
to cōfitebdi mūdati sūt. et h⁹ ē qd dicit psal. dixi cōfitebor
aduersum me. i. in corde meo firmiter pposui confiteri et
tu remisisti impietatē peccati mei ⁊c. magna ē clementia
dei qz cū pposito cōfitebdi mūdāt⁹ hō a pctis suis. De ista
mūdicia scz cōfessionis dicit dñs ezec. xxxvii. effūdā sup
uos aquā mūdā scz cōfessionis et mundabimini ab oib⁹ in
quinamētis uestris. per cōfessionē cum pposito cōfitebdi
mūdatur hō a pctis: sed per oīs cōfessionē ostendit⁹ mun
datus esse ab illis. **Q**uartus ē videre quid significat q
vnus solus ad grām reddendā reuertit⁹ cū oēs eissent mū
dati. vere vnus grās agens reuertit⁹ scz ille qui perseue
rat in bonis operib⁹ vsqz ad mortē et qui sollicitus ē sem
per post lepre sue curatōnē seruare vnitatē caritatis se
cū dū q dicit apo. ephe. iiii. solliciti seruare vnitatē spūscā
cti. vnus ergo refert grās. multi sunt mundati per cōtri
tionē et cōfessionē. et tñ nō sunt semper laudantes deum
neqz manētes in mūdicia sua: scz redeunt ad vomitū pctō
rū sicut canis. vn puer. xxvi. sicut canis redit ad vomitū
sūū sic hō imprudēs ad stulticia suā. et h⁹ significat⁹ per
nouē istos leprosos qui dñm nō laudant post adeptā san
tatē. ideo dicit dñs. decē mūdati sunt et nouē ubi sūt iter
li. ingratos quasi ignotos requirit: scz pauci remanent in
mūdicia sua. ideo dicit dñs. q vnus redit grās agēs ⁊ dās
gloriā dō scz qui postq̄ percepit q curatus est a lepra. i.
a peccatis suis permanet in caritate dei et perseuerat in
bonis opibus. hic est vnus de quo dicit⁹ i. cor. ix. nescitis
q hūi qui in stadio currūt. omnes quidē currūt scz vn⁹ ac
cipit bñuū eterne vocatōis. et mat. x. d. cit christ⁹ qui
perseuerauerit vsqz i finē scz in bonis operib⁹ in caritate

148
dei hic salus erit. i. iste habebit vitā eternā quā nobis con-
ceda ihesus christus amen.

Dominica. xvi. sermo. xlviii.

Nemo pot' duobus dñis huire 2c. mat. vi. In isto
euāgelio monz nos dñs ad tria. Primū ē vt deo
soli huiamus: q' illi soli huire debemus. Scdm
ē vt oēm sollicitudinē corporis nostri a nobis amoueamus
et illā fugiamus. Terciū ē vt regnū celoz 7 iusticiā eius
prio q'ramus. primū nota' cū dicit'. nemo pōt duobz dñis
huire. Sm cū dicit. nolite solliciti esse 2c. terciū cū dicit.
primū q'rite regnū dei 2c. Primū ē vt illi soli huiamus
vel huire debeamus et oñdit q' illi soli huire debemus. qz
nemo pōt duobus dñis huire. verū ē qz nemo pōt simul et
semel dyabolo vel mūdo vel carni et viciis et deo creatori
suo in virtutibz huire. ñ iero. delicatus ē miles qui vult
gaudere cū mūdo et regnare cū deo scz chusto. et simili-
ter difficile ē immo impossibile ē vt presentibz et futuris
quis fruatur bonis. et hic bētrē impleat illic mētē vt de de-
licis ad delicias trāseat 7 vt in celo et in terra appareat
gloriosus. vere nemo pōt duobus dñis huire vt deo et dy-
abolo. ñ apo i. corin. x. nō poteritis bibere calicē domini 7
calicē demonioz scz simul. Calix domi ē calix pñie de quo
bibūt sancti. de isto dicit' mat. xx. vbi dicit christus filiis
zbedei beato iohāni et beato iacobo. potestis bibere cali-
cē quē bibiturus sum. dicūt ei possamus. dixit eis. calicē
meū bibetis 2c. Calix dyaboli ē calix peccati calix luxurie
calix ambitionis et immādicie. de isto bibunt luxuriosi. de
isto dicit' apoc. xvii. vbi dicit btūs io. vidi mulierē sedētē
sup bestiā. mulier pōt dici carnalis cōcupiscētia vel secu-
laria conuersatio q' sedet sup dyabolū qui dicitur bestia p-
pter crudelitātē et erat mulier habēs calicē aurēū in ma-
nu sua plenū abhominatiōnū 7 immundiciāz fornicatōis
eius. calix iste ē calix luxurie et dicit' aureus ppter eius
delectationē exteriorē. et plenū dicitur abhominatiōnū 7
immūdicarū ppter eius fetorez 7 vilitatē. et ideo nemo
pōt duobus dominis seruire simul. vt deo et dyabolo: vel

f ii

deo et modo vel deo et carni. vere nemo potest seruire duobus dominis. et hoc propter dominorum contrarietatem et officiorum diuersitatem ut deo et diabolo. quia isti duo deus et diabolus sunt omnino discordes et penitus aduersantes. quia quod unus precipit alius dissuadet. et quod uni placet alii displicet. ipsi si aduersantur sicut lux et tenebre et sicut iusticia et iniusticia. in apost. i. cor. vi. que est participatio iusticie ad iniquitatem. aut que est societas lucis ad tenebras aut que est communicatio christi ad belial. preterea oino discordes et aduersantes sunt sicut bonum et malum. quia deus bonus est et omne bonum vult. in math. x. nemo bonus nisi solus deus: sed bonitate essentiali et ipse vult omnes saluos fieri. sicut dicit apost. i. thi. ii. sed diabolus malus est et omne malum: vult omnes perdere. luce. xiiii. de ipso dicitur. venit vir malus et rapit verbum quod seminatum est in corde iusti. preterea ipse vult omnes perdere. ipse est fur de quo dicitur math. x. fur non venit nisi ut furetur et mactet et perdat. et sicut dicitur abacuch. i. increpata est pars et cibus eius electus. et propter hoc expandit sanguinem suum et semper interficere gentes non parcat. preterea ipsi si aduersantur tanquam crudelitas et benignitas et misericordia et in misericordia vere dominus plenus est misericordia et benignitate in recipiendo festinater peccatores ad penitentiam et ad suam misericordiam ut patet in beata magdalena luce. vi. et in filio prodigulo luce. xi. ideo dicitur ioe. ii. conuertimini ad dominum deum vestrum quoniam dominus benignus et misericors est etc.

Crudelitas diaboli ostenditur in tribus. **H**
Sed ipse diabolus immisericos est et crudelis. in iere. vi. crudelis est et non miserebitur. vere diabolus crudelis est et immisericos. et ostenditur sua crudelitas in tribus. **P**rimum est quia servis suis in introitu seruitutis sue aures et nasum percindit et eis oculos maxime dextros eruit: aures et nares percindit. in exo. xxiii. nasum tuum et aures tuas percindat et qui remaserit gladio ipsi filios tuos capiet. i. opera tua et denudabit te vestimentis tuis. i. virtutibus bonis quibus eras indutus ante peccatum tuum. **S**imiliter oculos dextros eruit et illud bene figuratum est. i. reg. xi. ubi legitur quod naas am-

monites pugnare cepit aduersus iabes galaad ad naas
 ammonites. dixerunt autem omnes viri iabes galaad ad naas amo
 nites habeto nos federatos et seruiemus tibi. et respondit ad
 eos naas ammonites. in hoc feriā vobiscū fedus ut eruaz
 omnium vestrum oculos dextros. **N**aas serpentinus interpre
 tat et significat dyabolū qui omnibus seruis suis in introi
 tu seruicij sui prescindit aures cordis ne audiāt loqui de
 deo nec predicātes predicatorum de penis inferni et gloria
 paradisi. et eruit oculos cordis dextros ne videāt se defē
 dere et ne respiciāt gaudia paradisi vel eterna quā fecit eis
 amittere et aliqui dextros et sinistros eruit ne possint re
 spicere eterna supplicia inferni quā facit eis acquirere per pec
 cata quā suggerit eis et quā facit eis hoc facere. et hoc optime
 significatū est iudi. vi. ubi dicitur quod apprehēderunt philister
 sanfonē per quos significantur demones et eruerunt oculos
 eius. **S**ecundū est in hoc quod nūquā dat requiē seruis suis hic
 neque in futuro. vñ iere. xvii. seruietis diis alienis qui non
 dabūt vobis requiē die ac nocte. sed dñs dat in fine seruis
 suis requiē eternā. vñ math. xi. dicit cūstus. venite adme
omnes qui laboratis et onerati estis et ego reficiam vos et inue
nietis requiē animarum vestrarum. **T**ercium est quod omnes seruos suos
 qui seruiūt ei vsque ad mortē in fine ad patibulū inferni su
 spēdit et per stipēdiis seruicioꝝ suoz mortē eternā eis habe
 re facit. vñ aposto. ad ro. vi. stipendia enim peccati mors scilicet
 eterna. sed deus seruis suis dabit coronā vite eterne per ser
 uiciū. vñ ysa. lxxi. dabit nobis dñs coronam glorie pro ser
 uicio. siue per cinere etc. **C**erte stultissimus est qui seruit dy
 abolo tā crudeli. sed ei seruiunt supbi inuidi et omnes peccato
 res. quia sicut dicit ro. viii. qui facit peccatū seruus est pecca
 ti. id est dyaboli qui totus ē in peccatō. **I**stis ergo duobus dñis ita ad
 uersariis scilicet deo et dyabolo nemo potest bene seruire simul. vñ
 ysa. xxviii. coangustatū ē strātū scilicet cōsciētie ita ut alt' de
 cidat quia lectus cōscie nō potest simul recipe christū spōsum
 suū et dyabolū adulterū et paliū breue scilicet caritatis utrūque
 copire nō potest. **N**ēque nō potest simul mōdo et deo seruire vñ dicit
 hic. nō potestis deo seruire et mānōe. id est dīciis ut dicit glo. quia

cū

inamona serā lingua sūt diuitie quibz seruire ē deum ne
gare qz sicut dicit glosa sup illud. auaricia est idolorū ser
uitus qz avaro denarius ē deus. neō pōt duobus dñis ser
uire scz dō et diuiciis mūdi ppter dei ⁊ diuitiarū cōtrariū
et atē. qz isti duo dñi aduersant⁹ tanq̃ veritas et falsitas.
qz deus veritas ē. vn̄ io. xiii. ego sū via veritas et vita: sz i
mūdo nō ē nisi falsitas et vanitas. vn̄ osee. iiii. nō ē scia dī
in terra. et isa. xvi. corruit veritas i plateis. et eccli. i. vidi
cuncta sub sole et ecce vniuersa vanitas et afflictō spūs.
Itē aduersant⁹ tanq̃ fidelitas et ifidelitas. qz de⁹ fidelis ē
in oibz pmissionibz et i oibz opibus suis. vn̄ psal. fidelis
de⁹ i oibz verbis suis 2c. ⁊ apo. i. cor. ix. fidelis ē de⁹ qui nō
pmissit vos tētari supra id qd potētis 2c. sz mūdus infī
delis ē et falsus ipse multa pmittit seruis suis et de pro
missis parū aut nichil curat. et illd optime figurat⁹ est
gen. xxix. vbi dicit⁹ qz iacob seruauit laban septē ānis pro
rachele et dedit ei liam. ⁊ gen. xxxi. dicit iacob laban per
xx ānos seruui tibi in domo tua et imutasti mercedeꝝ. x.
viciibus. Laban cādidatō iterpretat⁹. et significat mūdū
quo ē cādidatio exterius et fītas iterius ⁊ ifidelitas. vn̄
multa pmittit sz parū dabit. vn̄ eccli. xx. exigua dabit et
multa improperebit. Preterea ifidelis ē qz in fine seruī
suis de oibz illis q̃ acquisierūt in seruitio suo nichil porta
re pmittit. vn̄ iob. xxvii. diues cū dormierit nichil secū af
feret aperiet oculos et nichil inueniet. et eccl. v. sicut egres
sus ē d̄ vtero matris sue sic reuertē. et nichil afferet d̄ la
boꝝ suo. Stultissimi sūt qui sūiūt tali dño. sz isti dño ita
falso sūiūt avari cupidi ⁊ vsurarii: sz istis duobz dñis. s.
deo et mūdo neō pōt simul sūire. qz sicut dī colloc. v. que
est pars fidelis scz christi cū ifideli. i. cū mūdo. Itē nemo
pōt dō seruire et carni. qz deus ⁊ caro aduersant⁹ tanq̃ so
brietas ⁊ superfluitas qz deus vult illos qui sūiūt ei in
sobrietate cibi ⁊ pot⁹. vn̄ apo. ad thi. i. sobrie ⁊ pie ⁊ iuste
viuam⁹ i h° seculo. s. nos qui sūi dī sum⁹. et i. i. cano. pe
v. sobrii estote ⁊ vigilate 2c. sz caro vult sepe q̃ sūi sūi ser
uiāt ei i supfluitatibz ciboꝝ et potuū. vn̄ sūi carnis. s. gu

host carnales dicūt psa. xxii. comedamus et bibamus cras
enī moriemur. preterea aduersant tanq̃ mūdicia ⁊ immūdi-
cia qz dñs vult q̃ fui sui sint mūdi et q̃ fuiāt ei in mūdi-
cia cordis et corporis. vñ ipse dicit in psal. ambulās in via
immaculata hic michi ministrabat. et psa. lii. mundami qui
fertis vasa dñi scz mistri dei. sz caro vult sepe q̃ fui sui
fuiāt ei in immūdiiciis suis vt in luxuria ⁊ hñōi. sz sicut di-
cit apo. ro. vi. sicut exhibuistis mēbra vestra huire immū-
dicie. i. luxurie et iniquitati ad iniquitatez. ita exhibete
nūc mēbra vestra huire iusticie in sanctificationē. et. iiii.
reg. xxii. dicit de manasse. qui huivit immūdiiciis quibus
huivit pater eius. Manasses obliuio interpretat⁹ et signifi-
cat luxuriosos qui p̃ immūdiicias suas deū dereliquūt et
obliti sunt dei creatoris sui. sicut dicit deu. xxxii. deū qui
te genuit dereliquisti ⁊c. ēte qui huivūt carni i immūdiiciis
suis eternaliter dānabūt. vñ. ii. pe. ii. si angelis peccātibz
deus nō pepcit: sz tradētibus iferni detractos in carcerez
cruciādos tradidit in iudiciū reſuari. nouit. g⁹ pios de tē-
tatiōe eripe iniquos in die iudicii reſuari cruciādos: ma-
gis aut eos qui post carnē in cōcupiscēcias ambulant ⁊c.
Stulti g⁹ sunt qui huivūt carni: deo g⁹ debemus huire qz
nemo pōt duobz dñis huire scz qui sibi aduersant. **I**te p̃
pter cōtrarietate huicioꝝ suoz. qz huiciū mūdi et dyaboli
durū est et graue. vñ eccl. xxvii. iugū enī illius scz dyabo-
li vel mūdi vel carnis ē frenū et vīculū eius vīculū fer-
reū. et in psal. sicut bonus graue grauate sunt sup me ini-
quitate mee ⁊c. vere graue ē bonus peccati in tātū q̃ fir-
mamētū nō potuit illud sustinere. vñ lu. x. videbā satbanā
quasi fulgur decelo cadētē ⁊c. et iō dicit hebze. xii. depo-
nētes omē pōdus ⁊ omne circūstās nos p̃ctūm curramus
ad p̃positū nobis certamē ⁊c. **I**te plenū est eterna dāna-
tiōe. vñ apoc. viii. ve ve ve habitātibus in terra ve supbis
seruis dyaboli ve auaris ⁊ cupidis qui sunt fui mūdi: ve
gulosis et luxuriosis qui sunt fui carnis. huiciū dei est
leue et dulce ⁊ plenū magna remuneratiōe. et iō huire de-
bemus deo soli et h⁹ p̃pter tria. **P**rimū ē qz huiciū suū est

(iiii

leue et suauē. vn̄ mat. xi. iugū enī meū suauē ē et bonū.
meū leue. vere leue ē dei seruiciū ad penarū iterū et pur-
gatorii cōpatōnē. de purgatorio dicit beat⁹ aug. deipici-
tur ille ignis purgatorius qz trāsitorius ē: lz̄ aītere de
bēt hoīes ⁊ scire. qz crudelior sit q̄ aliqua pena que possit
hic ei cōparari. de igne iferni dī isa. vltio. pernis eoz non
monet.

Scdm̄ ē qz plenū ē leticia in pnti et cōsolatōe.
et iō dicit psal. seruite dño in leticia. id est scd̄z multitu-
dinē dolorū meorū cōsolatōes tue letificauerūt aīaz meā.

Terciū ē qz plenū ē magna remuneratōe. i. eterna iocun-
ditate. vn̄ mat. xxv. dicit dñs bono seruo. serue bone et fi-
delis itra in gaudium dñi tui. et isa. lxx. ecce serui mei co-
medēt ⁊ vos esurietis serui mei bibēt ⁊ vos sitietis. ecce
serui mei letabūt ⁊ vos cōfūdemi. serui diaboli mundi et
carnis. et iō soli deo seruire debem. et b⁹ ē qd̄ dī. i. regū.
vili⁹. preparate corda vrā dño et illi soli seruite. lz̄ q̄ vult
ei seruire bene debet oēm sollicitudinē carnis remouere.

Scdm̄ ē vt oēm sollicitudinē carnis a nobis remoueamus
et h⁹ nōtat⁹ cū dicit. nolite solliciti eēe dicentes zc. Sed
notandū est qd̄ duplex ē sollicitudo. prima ē spūalis. secūda
est secularis prima ē bona et appetēda. scda ē mala et p-
hibēda et iō est fugiēda.

Sollicitudo spūalis bona triplex.

Prima triplex ē in preparatōe cordis sui ⁊ in opatōni-
bus bonis. de ista preparatōe dicit eccle. qui timet deū
preparabūt corda zc. sollicitus dīz eēe hō vt cor suū prepa-
ret ⁊ mūdēt tāq̄ vas mūdū p cordis cōtritōnē aut tāq̄ i-
firmus vt purgetur p bonā potatōnē. de ista sollicitudine
dī. ii. cori. vii. scdm̄ deū cōtristauī vos tāq̄ in vobis opat⁹
sollicitudinē bene operādī et cor vestrū bene preparandī.
et thi. ii. cura teipsum sollicite ⁊ pbabiliter deo exhibere
operariū icōfusiōnē recte tractate verbū veritatis vt scz
sine errore sine appetitu laudis huāne sine adulatōe sine
auaricia tractet. Scda i pfectu boni ⁊ i operib⁹ mie pa-
cis et pietatis de ista dī lu. x. martha martha sollicita es
zc. n̄c dicit bt⁹ aug. martha sollicita fuit quo⁹ pasceret.

dnm. de ista sollicitudine dz michee. vi. idicabo tibi ho qd
tibi sit bonu 7 qd requirat dñs a te utiqz facere iudiciu 7
iusticiā et diligere miaz et sollicite ābulare corā deo tuo

Tercia est in custodiōe aīe sue ab omī pctō et in unitatē
 fraterne caritatis. vñ deu. iiii. custodi aīam tuā sollicite.
 et ephe. iiii. solliciti sitis seruare unitatē spūs in vinculo
 pacis. prima ē icipientiū. scda p̄ficientiū. tertia perfecto
 rū. vñ aposto. colloc. iiii. sup oīa caritatē habete q̄ ē vīculū
 perfectōis. Scda ē secularis q̄ filiter ē triplex.

Sollicitudo secularis mala triplex

Prima est in ornatu verborū vt in aduocatis et predica
 toribz multis. de ista dz lu. xi. nolite solliciti ēē qd mīda-
tis aut qd dicatis zc. **S**cda ē in cibis et potibz. **T**erci
 a est in vestimētis. de vtraz dz hic. nolite solliciti ēē di-
centes qd māducabimz aut qd bibemz aut quo operiemz
de ista triplici sollicitudine pōt dici illud qd dz. i. cor. vii.
preterit figura huius mūdi volo vos ēē sine sollicitudi-
ne scz verborū ornatōrū ciborū potuū et vestimētōz. Certe
 multi religiosi interficiūt aīas suas per istā sollicitudinē.
 vñ. i. mach. vltio habet q̄ symon machabez interfecit ē in
 castro doch. Doch interpretat sollicitudo et se
 ēs. **I**sta sollicitudo ad iūtiles cogitatōes aīm tē
 sciētā quiescere n̄ permittit. vñ iere. xlix. dz. tē
 in mari. i. in mūdo pre sollicitudinē. ista tripli
 dinē secularē fugere dēmz. et istā phibet hic. ... nolite
nolite solliciti ēē zc. sed omnē sollicitudinē nrāz dēmz i
deo pūcere quoniā ip̄i cura ē de nobis. sic hētur. i. pe. v. 7
in psal. ego aut mēdicus sum et pauper et dñs sollicitz ē
mei. tāq̄ mater de filio vt illū nutriat 7 tāq̄ medicus de
ifirmo vt illi sanitatē conferat. et tanq̄ pastor de oue sua
vt illā bñ custodiat. vere sollicitudinē carnis dēmz a no
his remouere et hō pbat dñs duabz rōibz. prima ē qz qui
dat qd maiz ē. et qd minz ē dabit. vñ dicit. nōne aīa plz ē
q̄ esca 7 corpz plz q̄ vestimētū. scda ē qz q̄ dat necedaria
his qbz n̄ assimilā vt volatilibz celi multo tortiz his poi-
bz fctis ad imagiez suā. vñ dicit. respicite volatilia celi q̄

non serunt neq; metunt. et pater vester celestis pascit es.

Terciu est vt prio regnū dei qramus et iusticiā eius. et hoc notat cū dicit hic. primū qrite regnū dei. glo. regnū dicit primo bonū quod debemus qrire. spe: fide: et karitate. Nota q; debemus regnū dei primū qrire et an omia cordis infetoe et deuota oratoe et cordis mortificatiōe. et hoc ppter eiū stabilitatē et ppter vite eternitatē et ppter tranquillā plenitudinē et ppter totius boni ibitationē q ibi ē. vñ dicit greg. in regno celoz nichil deest nichil obest nichil desinit nichil ē exterius qd appeta: nichil iterius qd fastidiat totū qd amat ibi habet: qd desiderat adest. Querite primū g° regnū dei et iusticiā eius q ē in peccati punitōe et in dei dilectiōe et in primoz cōpassiōe et in scetoz imitatōe et in eoz q cristus precepit obsequari. et b° habito omia vtilia expediētia ad vitā eternā et necessaria adiciēt vobis deū diligētibus et mūdū cōtēnētibus eterna qrentibus et vobis pniām agētibus. qrite g° primū regnū dei zc. mat. vii. qrite et inuenietis. qz qui qrit inuenit. Rogemus g° ipsum cristū vt det nobis hic ita regnū celoz qrire vt possimus illud sine fine inuenire Amen.

Dominica. xvii. sermo. xlix.

Vm appropinquaret ihesus porte ciuitatis et re defunctus efferebat filius vnicus matris sue i. vii.

In isto euāgelio ad pns tria possum⁹ cōsiderare. primū ē quid p istū adolescētē mortuū significatur. Scdm ē qui sunt portitores quā a quibus efferebat

Terciu ē quo resucitat. primū notat cū dicit. cū appropinquaret ihūs zc. fm cū dicit. efferebat. terciū cū dicit. cum vidisset ihūs matrē eius flētē sup eū mīa motus dixit. nolite flere. et tetigit mortuū zc. **P**rimū g° est videre quid per istum adolescētē mortuū significat. Et sciēdū q quilibet existēs in petō mortali. et hoc ppter quā **P**rimū est ppter visus cordis execrationē. qz sicut ille qui mortuus ē morte nature. nō videt: s; priuat visu oculoz capitis. Ita p peccatū mortale priuat et execat bō visu oculoz cordis. qz dicit sapi. ii. execauit eos malicia eoz. de ista cecr

cate quere in illo sermōe. **T**ecus sedebat secus viā 2°. peccatori sic excecato dicit apo. ephe. v. surge qui dormis et exurge a mortuis. i. a morte peccati. et illuabit te christus. i. lūne sue grē. **S**cđz ē ppter motus amissionez. qz sicut ille qui mortuus ē nō pōt se mouere ad faciendū aliqd bonū opus. ita ille qui mortuus ē morte pcti nō pōt se mouere ad faciendū aliqd opus meritoriū. **U**nde exo. xv. fiāt immobiles quasi lapis 2°. **T**erciū est ppter sensus carētiā. qz sicut mortuus puncturā nō sentit nec aliquē dolorē sic ille qui mortuus ē morte peccati nō sentit puncturā pcti nec eius dolorē cū in pctō mortali possit aliquē sentire magis de dolore et labore q̄ de delectatōe. **U**nde puer. xlii. vulnerauerūt me scz demōes z nō dolui traxerūt me z nō sensi. p̄terea nō sentit pcti fetorē nec christi odorē. **U**nde herū qui nō sentit odorē tuū christe mortuus ē aut fetidus. **Q**uartū ē ppter rigorez. **U**n. iij. re. xlii. dicit q̄ manus ieroboā irri guit super altare. visum cordis abstulerūt supbia et odiū pprie et iniūtia. motū aufert accidia sensū gula z luxuria rigore facit auaricia qz auari hnt manus aridas ad dādū ppter ista quātuor. per istū mortuū morte nature significat̄ pctōz qui ē mortuus morte culpe. **¶**

Mors triplex.

Et sciendū est q̄ triplex ē mors. **P**rima nature. **S**ecunda culpe. **T**ercia iēbēne. prima ē cois oibus. secūda conuenit mortaliter peccatibz. tertia pctōribus in pctō mortali decedētibz. prima est amara. scda amarior. tertia amarissima siue pessima. de prima dī. i. re. xlii. ubi dicit mulier te guas ad dauid. omnes morimur et quasi aq̄ dilabimur in terrā que nō reuertūt. et eccle. xli. o mors q̄ amara ē memoria tua hōi iniusto et pacē nō habētī. vere amara est in auditu amarior in visu sed amarissima in gustu. de secunda dicit eze. vii. aia que peccauerit ip̄sa moriet̄ 2°. et ro. vii. si scđm carnez vixeritis mortemini. de tertia in psal. mors pctōrū pessima 2°. et apoc. iii. qui vixerit sic vestiet̄ vestimētis. **E**t per istū adolecētez mortuū morte nature significat̄ quilibet peccator qui mortuus ē morte culpe q̄

est separatio aie a suo creatore. bn aug. sicut corpus mor-
tuum est recedente aia a qua est eius vita. ita aia recedente
a deo a quo est eius vita mortua est. ista morte morietur aia
per delicias carnis sue ut p pctā gule et luxurie. bn. i. thi.
i. dicit q vidua in deliciis viuēs mortua ē: aia misera q p
delicias et pctā carnis mortua ē: morte culpe. vidua dicitur q
derelinquit spōsū suū scz chuitū ppter dyabolū adulte-
rū. delicie carnis et pctā carnis fuerūt causa cōbustionis
et destructionis sodomie. supbia saturitas panis et oculi zc.
Certe p peccatū gule et luxurie maxie fuit mortuus ille
adolescēs de quo legi^r lu. xv. vbi dicit q hō quidā habuit
duos filios et dixit adolescētior patri suo. da michi parti-
onē substantie tue q me cōtingit. postea dicit q dissipauit eā
uiuēdo luxuriose. ibi dicit q qū rediit ad patrem dixit ei pa-
ter. māducemus et epulemur: qz filius me^{us} mortuus erat
et reuixit zc. Itē p peccatū odii et rāconis et discordie mor-
tuus ē hō morte culpe. bn. i. io. iii. qui nō diligit manet in
morte zc. Similiter qui manet in aliq^o pctō mortali mor-
tuus ē morte culpe. Itē mort^{us} homo morte culpe p pecca-
tū cogitaciōis aduerse. bn sapi. i. peruerse cogitaciōes sepa-
rāt a deo qui ē vita aie. Itē p peccatū locutiōis male ut p
mēdatia zc bn sapi. i. os qd mētit occidit aiam. Itē
per peccatū operis inhonesti et mali. sicut dictū est supi-
us. et ista tria significant^r per tres mortuos quos dñs su-
scitauit. sicut dicit glo. p filiā archisynagogi quā in domo
suscitauit. ut habet luce. viii. peccatū in cogitaciōe signi-
ficat^r p istum adolescētē quē suscitauit in porta. i. in ver-
bo. peccatū locutiōis significat^r. per lazarū quē suscitauit
de monumēto. ut habet io. xi. significat^r peccatū opis. bn
dicit glo. tres mortuos suscitauit dñs. filiā archisynago-
gi in domo. in cogitaciōe unicū filiū matris in porta. i. in
verbo. lazarū i monumēto. i. i opere. o q malū ē peccatum
qd istas interficit aias inno corpus et aiaz. et iō appellatur
rūphea bis acuta. eccle. xxi. quasi a facie colubini fuge pec-
catū zc. postea sequit^r dētes ei^{us} dētes leonis interficiētes
aias hoīm qū rūphea bis acuta scz oīs iniquitat^r qz corp^{us} et

animā interficit 2c. **¶** Secundum est videre qui sunt isti portitores a quibus efferebat^r iste mortuus ex portaz ut ibi sepeliat^r scz peccator. isti portitores pnt dici mali mores vel mala desideria vel immunda que trahunt hominē ad sepulturā inferni. vel possumus dicere q^d qua^o sit portitores qui portāt hominē peccatorē ex portā paradisi ad sepulturā inferni et faciūt eū manere ibi. **¶** Primus pōt dici peccati delectatio. vñ gen. iii. dī q^d mulier vidit lignuz q^d esset bonū et ad vescēdū suauē pulchrū oculis aspectu delectabile tulit et comedit. et treñ. i. dederūt preciosa scz pro modica delectatōe. certe mala ē peccati delectatio. qz sicut dicit beatus aug. pñs delectatio nō faciat: preterita nō delectat: futura cruciat. **¶** Secūda pōt dici fiducia diu viuēdi. vñ dixit serps mulieri. gen. iii. nequaquā moriemini stultus in hoc cōfidit. vñ dī iac. x. que est vita mea nisi vapor ad modicū parēs et deinceps exterminabi^r et eccl. x. hodie rex cras enī morie^r 2c. et iō dī eccl. v. nō tardes cōuertere ad dñm et ne differas de die in diē subito venit ira dñi scz mors et iudiciū et in tēpore vidicte dispdet te. **¶** Tercius est nimia spes siue presumptio de mia dei. vñ dicunt multi miseri. dñs nunquā fecit me ut dānet me. verū est sed malicia tua et peccatū tuū te dānat. **¶** contra hoc dī eccl. v. de pñciatu peccator. noli esse sine metu et ne addas peccatū sup peccatū. et ne dicas magna ē miseratio dñi multitudinis peccatorū meorū miserebi^r 2c. misericors ē dñs erga illos qui faciūt hic penitētiā. similiter iustus ē bñ puniēs pctōres q^d nolūt hic facē penitētiā. certe iniustus esset iudex si dimitteret pctōrē cū inueniret et latrocinū cū eo si de illo bonā iusticiā nō faceret. ita iniuste ageret dñs q^d est iustus iudex si pctōrē bñ nō puniret q^d noluit hic facere aliq^d penitētiā. et iō sequit^r in pdicta auctoritate. eccl. v. mia enī et ira eccē iusticia cito ab illo pñmat et in pctōres respicit ira illius. **¶** Quartus est obliuio bñficiorū creatoris sui. et maxime passiōis christi. vñ deutero. xxxi. deū qui te genuit dereliquisti 2c. et in psal. cōquerit^r dicens. obliuioni datus sum tanquā mortuus a corde. et ideo dicit^r

ecclesi. xxxix. gratia fideiussoris tui ne obliuiscaris. dedit
aiam suā p se ut scz aīaz tuā liberaret a morte iferni. Ibi
qua^o portitores portāt aīam ex ciuitatē huius mūdi z ex
portā padisi ad sepulchrū iferni ut sepeliat^r cū diuite epu
lone. de quo dicit^r lu. xvi. mortuus ē diues z sepultus est
in iferno. **Tercū** ē videre a quo suscitāt^r. et sciendū ē q
per dei grām. vñ dicit^r hic. cñ vidissz ihs matrē mia mo
tus dicit illi. nolī flere: et tetigit loculū zc. **Mater** ista ē
sancta ecclia q est mater cuiuslibet fidelis. et licet sit colle
cta ex multis tñ mater ē z vnūquēq pctō ē sicut filiū vñ
cū deflet. **Loculus** ē peccādi cōsciētia obdurata in pecca
to. sed tīgīt dñs loculū cū cōsciētia pctōis tangit timore
mortis vel timore iudicii vel timore penaz iferni. vel possu
mus dicere q tripliciter tīgīt dñs cōsciētiā pctōis scz
flagello aduersitatis: verbo predicatōis: gratia cōsolatōis
vel inspiratōis. De pñio iob. xix. miseremini miseremini sal
tem vos amici mei. qz manus domini tetigit me. et biere.
i. vñ dicit. misit dñs manū suā et tetigit os meū. et dixit
dñs ad me. ecce dō verba mea in ore tuo zc. De tercio pñ
dici illud dani. viii. cūq loqret^r ad me angelus prolapsus
sum pnus in terrā z tetigit me z statuit me i gradu meo
ad hūc tactū sepe surgit vñ. quod significat^r. iii. re. v. ad
tactū angeli surrexit helyas. et actu. xii. erat petrus dor
miens zc. ad tactū cōsciētie recedit turba carnaliū volup
tatum et cohercet^r et sic mēs ad se reuerfa deo vocāte ad
vitā reuertitur dicēte. surge ad penitētiam.

Surgere debemus ad quattuor. **Et sciendū** q ad qua^o debet surgere aīa q vult esse resu
scitata a morte peccati. **Primū** ē deū qredū. vñ cāti. iii.
dicit sponsa. surgā scz a pcti lecto et circuibō ciuitatē scz
cōsciētia meā p vicōs z plateas et qra quē diligit aīa mea
scz cristū. **Et quo^o** debet cristus qri: qz cū gemitibus z su
spiriis et lachrymis. quere in sermone. vii. fili quid fecisti
nobis sic. **Secundū** est ad pctā suā cōfiteā. vñ dicit^r bit.
adolescēs tibi dico surge. et resedit qui erat mortuus. iii.
terti. in trina cōtritōe reuiuiscens et cepit loqui. i. manī.

festare. loqui peccatū ē seipsum manifestare. vel manife-
ste loqui peccatū ē seipsum manifestare per verā cōfessio-
nē. et tūc tradidit illū matri sue. sc. eccie sancte. tūc matri
eccie reddit^r qñ iudicio sacerdotis cōmunicatōi eccie red-
dit^r. ad peccata sua cōfitendū dz surgere sicut filius pdi-
gus. qui dixit lu. xv. surgā et ibo ad patrē et dicam pater
peccavi etc. ecce cōfessio. **Terciu** ē ad pñiam fortiter faci-
edū. vñ isa. lii. cōsurge cōsurge iduere fortitudie tua syon
etc. **D** syon. i. o aia fidelis speculatōis q̄ oculis mētis debu-
eras speculari celestia et etiā creatorē tuū cōsurge a mor-
te pcti et simul ab oībus viciis ad pñiaz fortiter faciendā.
Certe per mīaz suscitāt^r pctōz a morte peccati ad vitā grē
vñ eze. xviii. si impius egerit pñiam de oībus q̄ operatus
est vita viuet et nō moriet^r. **Q**uartū est ad deū vidēdū
et ad gaudiū paradisi percipiēdū. vñ. iiii. re. xix. dixit āge-
lus belue. surge comede adhuc restat tibi grādis via et cū
surrexisset comedit et bibit et ambulauit in fortitudinez
cibi illius. xl. dieb⁹ et .xl. noctibus vsq; ad mōtē dei oreb.
ubi vidit dñm et cātī. i. dicit spōsus spōse. surge ppera a-
mica mea colūba mea formosa mea et veni. sc. ad gaudia pa-
radisi. ad illa gaudia pducāt nos iesus chrlstus amen.

Dominica. xviii. sermo. l. **¶**

om iuitatus fueris ad nuptias vade et recūbe
in nouissimo loco etc. lu. xiiii. In istis verbis ad-
uersus tria possum^r considerare. **P**rimū ē q̄
sunt ille nuptie et qui sūt illi qui ad istas nuptias sūt vo-
cati et quō debēt eē parati illi qui ad nuptias debēt veire
Scd⁹ ē videre q̄a ē iste locus nouissim⁹ i q^o vocati debēt
recūbere. **T**erciuū ē videre quis ē ille hō quē debent re-
cūbētes in nouissimo loco hēre. **P**rimū ē videre que sūt
ille nuptie. Et sciendū q̄ due sunt nuptie. prime sūt pñie
hec signate sunt per nuptias iohānis euāgeliste. de istis
dz io. iiii. nuptie facie sūt in chana galilee. i istis nuptiis
mutat^r aqua tribulatōis in vinū leticie et exultatōis. ad
istas nuptias vocantur vere penitentes. vñ mat. xi. dicit
chrlstus. venite omēs qui laboratis et onerati estis et ego

reficiam vos. et isa. lb. dicitur. omnes sitiētes salutē aīma
rū vestrarū venite ad aquas tribulatōis et pñie. spāliter
ad istas nuptias vocat dñs omnes penitētes. vn luce. v.
dicit christus. nō veni vocare iustos: s; peccatores ad pei
tētiā et ad nuptias pñie et grē et h̄c per predicatōes et i
spiratōes et tribulatōes et p bñficiozū largitōes. et h̄o
quere in illo sermone. h̄o quidā fecit cenā magnā et. Se
cūde nuptie sūt eterne glorie. de istis dz apoc. xxx. beati
qui vocati sūt ad cenā nuptiarū agni h̄o ē ad gloriā eter
nā iste nuptie erūt qñ spōsa sc; quelib; fidelis aīa cōiun
cta erit cū christo spōso suo in celis. ab istis nuptiis expel
lit̄ isormis aīa p peccatū. s; certe pauci sūt electi ad illas
nuptias. mat. xxi. dz q; multi sūt vocati sc; ad pñiaz sed
pauci sūt electi ad eternā gloriā. In istis nuptiis glorie
māducabit h̄o panē angeloz. sicut dz in psal. et sicut dz lu
ce. xiiii. beat̄ h̄o qui māducabit panē in reginū celoz. in i
stis nuptiis erit vinū sine fece. i. leticia sine dolore. vnde
psal. xxv. dz q; dñs exercitūū faciet cōiuiū pinguiū vni
demie defecate quasi dicat ibi erit vinum sine fece. i. gau
diū sine dolore. vn psal. xxv. gaudiū et exultatōnem obtine
bunt et fugiet dolor et gemitus ab eis. multi sunt ad istas
nuptias vocati multis mois s; certe multi sa
sāt ad istas nuptias veire sic fecerunt illi tres
luce. xiiii. q; prim⁹ dixit villā emi et necesse ē
lā: habē me excusatū. i. h̄o q; dixit emi notat̄ a
et supbia q; supbi volūt h̄re dñū sup alios. s; sic dz i psal.
nō habitabit in medio dom⁹ mee qui facit superbiam. se
cūdus dixit: iuga bonū emi quīq; et eo probare ea et. in h̄o
q; dixit eo et allegat se h̄re quīq; iuga bonū. notat̄ cupidi
tas et auaricia tēporalis que multos detinet hic ne faci
āt pñiaz et ne vadāt ad nuptias paradisi. tercius dixit v
xorē duxi et. i. h̄o notat̄ amor pprie carnis et voluptas car
nalis siue luxuria q; multos ipedit ne ad nuptias paradi
si vadāt. vn eccle. xxi. dz. audiet luxuriosus et displicebit
ei. s. carnali voluptati p quā multi a regno celoz excludū
tur. dz prouer. xvii. tecta perstillantia in die frigoris et

mulier litigiosa cōparant^r 2°. per p^rimū significāt^r super
bi et ambitiosi. per scdū cupidi auari et ābitiosi. per ter-
ciū carnales et luxuriosi. hec tria scz ambitō dignitatum
curiositas vanitatū et amor carnaliū retinēt et impediūt
multos ne veniant ad gaudia paradisi. sz illi deberēt mul-
tū retinere illud qd sc^r quod dicit dñs. amē amē dico vo-
bis q nemo illoz qui inuitati sunt scz qui se excusauerūt
et noluerūt veire gustabūt cenā meā. nullū g^o debet se ex-
cusare. sz quisq vocat^r a dño debet veire ad nuptias. —

Vestis nuptiarū triplex.

Et sciendū q illi qui veniūt ad nuptias debēt esse parati
et induti triplici veste. **P**rima vestis ē caritas hec ē ve-
stis nuptialis sine qua nullū pōt intrare ad nuptias para-
disi quicūq nō erit in iudicio indut^r veste ista precipiet^r
a dño vt in tenebras exteriores eiciat^r. et dicet^r ei sic di-
cit ch^ristus. de q^o hētur math. xxi. amice quō huc intra-
sti nō hās vestē nuptiālē scz caritatē ligatis manib⁹ et pe-
dibus picite eū ī tenebras exteriores. ibi erit flet^r et strī-
dor dentiū. sicut dicit aug. hec ē vestis nuptialis qua in-
duti cōiue secure discubūt ad nuptias hec ē vestis q ca-
lescit et operit multitudinē pēōrū. et. i. pe. iiii. ante oīa
caritatē mutua et cōtinuā bñtes. qz caritas operit mul-
titudinē pēōrū. **S**cdā ē castitas de qua dicit^r apoc. xix
vbi dicitur q vxor agni preparauit se et datū est ei vt cō-
operiat se byssino splendētī. per byssūm ppter albedinē ca-
stitas significat^r. qz albedo in panno multis laborib⁹ acq-
sita cito et facili ter defurpatur. ita castitas in carne que
reddit animā albā sicut liliū. vnde sicut dicit spōsus de a-
nima casta. sicut liliū iter spinas sic amica mea iter filias
et sapi. iiii. o q pulchra ē casta generatō cū caritate. **T**er-
cia ē mīa siue pietas. ista veste idute fuerūt prudētes vir-
gines. de quib⁹ d^r mat. xxv. que preparate erant. intraue-
rūt cū sponso ad nuptias. parate erant ille que habebant
oleū in lampadib⁹ suis. per oleū quod valet ad multa scz
condiendū cibaria ad sanandum vulnera et ad multa alia
significat^r pietas que valet ad omnia. sicut dicit aposto.

1. cor. iiii. in lampadibus. i. in consciētiis vestrīs et in cor-
dibus vris debetis hēre oleū mie et pietatis. de isto oleo
dicit eccl. ix. oleū de capite vō nō deficiat. i. mia vel pietas
nō deficiat dē corde vō. de operib⁹ mie fiet discussio i die
iudicii cū dicet dñs illd mat. xxv. esurivi et non deditis
michi māducare zc. vñ debēt ēē misericordes. mat. ii. beati
misericordes quoniā mīaz cōsequēt⁹. ita debent ēē parati
et iduri ista triplici veste scz caritate castitate et mia et
pietate qui volūt ad nuptias paradisi veire. ideo dicit a-
post. col. iii. induite vos sicut electi dei viscera mie zc. po-
stea sequit⁹ super oīa caritatē hñtes q̄ ē vīculū pfectiōis

Scđm ē videre quis ē ille loc⁹ nouissim⁹ in quo debz qui
libet iustus recubere. qđ notat⁹ cū dicit vade et recumbe in
nouissimo loco. nō dicit discumbas in pri⁹ loco. sicut facie-
bant ypocrite qui prima loca querebāt in cenīs z primas
salutatōes in foro. sicut hēt mat. xxiii. recūbe g⁹ in nouis-
simo loco nō in pri⁹. i. nō extollas pze ceteris de scia vel dē
meritis gloriādo. vñ dicit eccl. v. nō te extollas in cogitatōe
aie tue zc. sz sicut dicit eccl. iiii. qto maior es humilia te i oī-
bus. i. recūbe in nouissimo loco te minore oibz reputando.
hoc nō faciunt qui in ecclesiis hñant z appetūt dignita-
tes prelatozū aut in claustris se sanctiores reputāt aut a
liis sapiētiōres volētes audiri z nō audire. cōtra quos dicit
eccl. vi. noli querere ducatus ab hoīne nec a rege. cathe-
dra honoris. nō te iustifices añ deū: quoniā ipē ē cognitor
cordis z penes regē noli videri sapiēs. recūbe g⁹ i nouissi-
mo loco.

Locus nouissimus triplex. **ad** **o**
Est igit⁹ triplex locus nouissim⁹. Prim⁹ ē mēōria mortis
de q⁹ dicit eccl. iii. cor durū male hēbit in nouissimo. i. i mor-
te. in nouissimo recūbit qui hz mēōria mortis. et illd valet
ad tria. Primū ē ad carnis desideria domāda. vñ greg. ni-
chil tā valz ad carnis desideria domāda: sic cogitare qua-
lis erit ipsa mortua. Scđm ē ad peccatū vitādū. vñ eccl.
vi. in oib⁹ opibus tuis mēōrare nouissima tua z in eternū
nō peccabis. Tertiū est ad pñiaz libenter faciendū. vñ greg.
qui bene cōsideraret qualis eēt in morte semp esset

timidus in opatōe. **S**ecundus locus nouissimus est dies
iudicii q̄ multū erit crudelis et maxime malis. in sapi. ii.
dicit̄ q̄ dies illa ē dies tribulatōis et angustie: calamita
tis et miserie. de isto die dicit̄ iob. xix. scio q̄ redēptor me
vixit et in nouissimo die 2̄. is. vi. dicit̄ cristus. hec ē autē
volūtas patris mei qui misit me ut oīs qui videt filiū et cre
dit in eū hēat vitā eternā. et ego resuscitabo eū in nouissi
mo die. in nouissimo loco bñ recumbit qui sepe de die iudi
cii cogitat et ad memoriā amaritudinē illius diei reducit.
in isto loco bñ recūbit bñs hiero. qui dicebat. siue bibā si
ue comedā siue dormiā siue quippiā operis faciā semp mī
seri videt̄ ut illā vocē terribilē audiā. surgite mortui veni
te ad iudiciū. **T**ercius locus nouissimus ē locus infernalis
siue penarū inferni. de q̄ dicit̄ puer. v. semita vite sup̄ eru
ditū ut declinet de inferni nouissimo. hec ē enī nouissima
terra. de qua dicit̄ eze. xvi. ubi loquit̄ de ciuitate t̄ri in
clinata. et dixit. quōd peristi vrbs inclinata q̄ hītas in ma
re scz q̄ fuisti fortis: scz nūc stupebūt naues in die pauoris
et turbabūt̄ īfule ī mari 2̄. postea sequit̄. cū collocauero
te ad terrā nouissimā scz ad īfernū. in nouissimo loco recū
bit qui sepe cogitat de inferno vel penis eius. vel de iudi
cio qd nō cessat vel de morte. de istis locis dī̄ deut. xxxii.
gens absq̄ cōsilio ē et sine prudētia: utinā saperet et intel
ligeret ac nouissima pūderet̄ scz cōtra mortē contra iudi
cii crudelitātē. et cōtra penarū īferni acbitatē. dicit̄ eccle.
xxviii. memēto nouissimorū et noli obliuisci 2̄. In isto tri
plici loco dz quilibet iustus cor suū recūbere: ut libēter fa
ciat p̄niam. et h̄o ē qd dī̄ hic. si iuitat̄ fueris ad nuptias
recūbe ī nouissimo loco scz ut vites nouissimū locū scz īfer
ni cū rubore et cōfusiōe magna. **T**erciuū est q̄to vel quali
honore dicūt̄ esse honorati qui recūbūt ī nouissimo loco bo
nor ille erit qz cū venerit crist̄ ī morte vel ad iudiciū qui
inuitabit illū qui recūbit in nouissimo loco dicet illi. amī
ce qui amas me et semp amasti. qz sicut dī̄ puer. ix. ego di
ligētes me diligo. et puer. xiiii. qui oī tēpore diligit amī
cus ē ascēde sup̄ius scz ad eternā gl̄iam. et tūc erit tibi ho
t. ii

no

noꝛ coꝛā discubentibus hoc est coꝛā omnibus sanctis in e
adē glia quiescētib⁹. sicut dicit vester. iiii. hoc honore di
gnus est quēcūq; rex. i. christus voluerit honorare hūc sā
cti cū admiratōe gloriābūt prius hūiliatū et dicent il
lud qđ dꝛ in psal. Nimis honorati sunt amici tui deus. qz
sicut dꝛ puer. xxix. humilē spū suscipit glia. Ad illā gloriā
eternā nos pducatur ille qui vinit et regnat sine fine amen

Dominica. xix. sermo. li.

Magister qđ ē mādatū magnū i lege. diliges do
de. tuū ex toto corde tuo ⁊ ex tota aia tua et ex
tota mēte tua zc. math. xxii. In hoc totali enan
gelio agitur de duobz. Primū est de resurrectōe corpo
rū ubi disputatur cōtra heresim saduceoz qui negabāt re
surrectiōē corporū. vñ in prim⁹ euāgelii dicit. Accesserūt
ad ihesum saducei zc. Secūdū est de caritate q̄ sistit in
perfectōe decē mādatoꝝ vel in duobus scz in dilectōe dei
et pximi et h⁹ notat cū dicit. Quia cū silētiū imposuisset
eis cōuenerūt in vnū et iterrogauit eū vnus doctor legis
tētās eū. magister qđ est mādatū magnū in lege. ait illi
ihesus. Diliges dñm deū tuū zc. secūdū ē simile huic. dili
ges pximū tuū sicut teipsum. In istis duobus pceptis
tota lex pēdet et pphete decē pcepta ⁊ pfectō pceptoꝝ.
in prima tabula sunt tria pcepta deo ptinētia. sicut bētur
exo. xx. Primū est audi israel dñs deus tuus vnus ē in ef
fencia ⁊ trinus in psona. Scđm ē nō assumes nomē dei tui
in vanū. i. nō iurabis mēdatiū p deū. scz sicut dicit christus
math. v. sit sermo vester ē est nō nō. Terciū ē memento vt
diē sabbati sanctifices scz ab omni ope malo ⁊ ab omi ope
seruili quiescēdo. Hec tria ad dei dilectionem ptinēt et q
vnus debemus credere vnitatē. sic dicit christus io. xiiii.
si diligitis me mādata mea seruate. Septē alia q̄ scripta
sunt in alia tabula q̄ sunt. honora patrē et matrē. nō occi
des. nō furaberis scz aliena inuito dño nō accipies. nō me
chaberis ptinēt ad pximū et ad dilectionē pximi. sicut di
cit aposto. ro. xiii. qui diligit pximū legē adimpleuit scz
q̄tu ad illa pcepta q̄ sūt scripta i secūda tabula. In istis

*Quia magister
no furaberis
no occides
tuus fuerit
no scriptus dicit
primus huius
bis dicitur in
sunt ad auxilium
bonum ad auxilium
quod ad auxilium*

ergo duobus mandatis dependet tota lex et prophete. dicit
 9° chus⁹. diliges dñm deū tuum 2c. In verbis istis duo
 sūt cōsiderāda. Prīmū ē de dilectōe dei. Scdm ē de dile
 ctōe prīmī. Circa dilectōē dei tria possum cōsiderare.
 Prīmū ē q̄e dēm⁹ eū diligere. Scd⁹ ē quō dēm⁹ eū dili
 gere. Terciū ē vide q̄ sūt illa q̄ faciūt dilectōz dei amit
 tere.

Debemus diligere deū ppt⁹ tria. **Prīmū** ē qz nos ad imaginē suā creauit. et qz nobis sup
 omnē creaturā dominiū dedit: oīa sub pedibus nris subie
 cit. vñ gen. 1. d². faciam⁹ hoīez ad imaginē et similitudi
 nē nrāz vt presit piscibus maris et volatilib⁹ celi 2c. et in
 psal. oīa subiecisti sub pedib⁹ eius. **Scdm** ē quoniā fili
 um suū vt nos a carcere dyaboli redimeret et vt viuērem⁹
 per ipsū in mūdū misit et illū ad crucifigendum p nobis
 tradidit. 1. 10. iiii. vñ i h^o apparuit caritas dei i nobis quo
 niā filiū suū vnigēitū misit in mūdū vt viuam⁹ p ipsū. et
 sicut d² ro. viii. si deus p nobis quid cōtra nos qui etiā p
 p⁹io filio nō pepercit: s³ p nobis oīibus tradidit illū ad
 crucifigendū vt nos a p⁹ate dyaboli liberaret. **Terciū** ē
 qz coronā glorie et eterna gaudia eū diligētibus pmittit.
 et nō iac. 1. btūs vir qui suffert tentatōē. quoniā cū p⁹batus
 fuerit accipiet coronā vite quā repromisit deus diligētī
 bus se glo. 2. p⁹archas. et ap⁹l. 1. cor. ii. dicit q⁹ oculus nō
 vidit nec auris audiuit nec in cor hoīs ascēdit q̄ prepara
 uit deus diligētib⁹ se. sicut. 1. 10. iiii. diligamus eū non ver
 bo nec lingua: s³ opere 2c. qz sicut dicit btūs aug. p⁹ba^o di
 lectōis exhibitō ē operis. et sicut d² 1. 10. iiii. nos diligam⁹
 deū quoniā p⁹or dilexit nos plus q̄ p⁹or virū suū plus
 q̄ maritus vxorē suā. qz qñ p⁹or alicuius dimisit virū suū
 ppter quēdā ribaldū qñ vult ad eū redire: vir eius vix at
 nū p vult eā accipere de certo. sed dñs aīam peccatricē ad
 eū reuertentē per pñiaz libenter et festināter et letantē
 semper recipit. vnde iere. iii. vulgo dicitur q⁹ si vir dimise
 rit vxorem et recedens ab eo duxerit virū alterū nūq̄ re
 uertet⁹ ad eum vltra quasi dicat si reuersa fuerit vix eam
 de cetero recipiet. se⁹ tu aut fornicata es. dicit dñs. o aīa

peccatit cū amatoribus multis. i. cū demōibz tñ reuertere ad me et ego suscipiā te scz ad mīaz meā dulciter letāter et festināter: sicut recepit magdalenā in qua erant septē demonia. i. vniuersa vicia. sicut hēt lu. vii. filiter et filiū prodigūz qz cum longe esset mīa motus occurrit ei et amplexat⁹ ē eū. vt hēt lu. xv. Item qz diligit nos plus q̄ mater filiū. vñ pla. xlix. nūquid pōt mater obliuisci infāte suū vt nō misceatur filio vteri sui. et si obliuisceretur ego tñ non obliuiscar tui dicit dñs. et eccle. iiii. miserebit⁹ tui magis q̄ mater. Propter ista tria dēmus eū diligere. vel possum⁹ dicere q̄ diligend⁹ ē ppter quattuor rōes. prima est qz ē creator ad esse. scda ē qz ē cōseruator in esse. tertia est qz ē recreator in bene esse. quarta ē qz glouicator i optimo eē. Scd⁹ ē videre quō debem⁹ eū diligere. et sciendū q̄ ex toto corde. i. ex toto intellectu sine errore ex tota aīa. i. ex tota volūtate sine cōtrarietate et ex tota mēte. i. mētia sine obliuione. hec nō pnt impleri in via sz implebūt⁹ in patria. sz hoc precipit⁹ hic vt hō videat ad q̄tā perfectōne tendere debeat. et sic debem⁹ eū diligere ex toto corde. i. sapienter et pseueranter et ex tota aīa. i. dulciter et ardēter ex tota mēte. i. fortiter et sapiēter. Perseuerāter et sapiēter dēmus eū diligere sicut bona virgo maria que sola ad pedē crucis remāsit cū filio suo qñ posit⁹ erat in cruce. vñ isa. xiii. dicit chriſtus. torcular calcaui solus et de gētibz nō ē vir mecū. nō dicit mulier ppter glorioſā virginē q̄ cū ipso remāsit ad pedē crucis oībz aliis recedētibus tūc impletū fuit qd dicit simeon de ea lu. iiii. et tuam ipsius aīaz obtā virgo pertrāſibit gladius. glo. dicte passionis qz nō potuit videre crucifigi filiū suū sine affectu materni doloris. illi ergo cū ea perseuerāter et sapienter diligūt eū ex toto corde qui in eius dilectōne perseuerāt vsqz ad mortē. Itē dulciter et ardēter sicut fecit btā magdalena. de qua dicit lu. vii. dimittūt⁹ ei pctā multa quonias dilexit multū. et bea. gre. ardoz caritatis in ea rubiginem delictoz cōbuſſit quō enī ardēter et dulciter dilexit oltēditur io. vltio. vbi dicit q̄ vna sabbatī. i. die dñica mane venit.

*Diligend⁹
p. qtuor*

ad monumentū et stabat foris plorās ⁊ dixit ei angelus.
mulier quid ploras quē qris ⁊ et ipsa dicit. dñe si tu sustu-
listi eū dicito michi ubi posuisti eū et ego eū tollā. hoc di-
cebat ex ardore karitatis qua eū diligebat. ardēter eū di-
ligit qui oēs cogitationes suas et oīa desideria p posse suo
in eū ponit. Sm q dī puer. iiii. in oībus viis tuis cogita il-
lū et ipse diriget gressus tuos. Itē fortiter sicut fecit bea-
tus paulus qui dicebat. ro. viii. ctus sū qz neqz mors neqz
vita neqz angeli neqz pīcipat⁹ neqz virtutes neqz alia cre-
atura aliq poterit nos separare a caritate q ē in cristo ihe-
su dño nro. fortiter eū diligit qui nec famē nec sitim nec
mortē timet sustinere p amore illius. vñ cant. viii. dī. for-
tis ē vt mors dilectio. et. i. io. iiii. dī q timor nō ē in carita-
te: s; pfecta caritas foras mittit timorē. **T**erciū ē vide-
re q sunt illa q faciūt dei dilectionē amittere. et sciēdū ē
q tria. **P**rimū ē amor mūdane pspicitatis et vanitatis.
vñ iaco. iiii. amicicia hī mūdi iūmicicia ē deo 2c. et iō dī. i.
io. iiii. nolite diligere mūdū neqz ea q in mūdo sūt. qui au-
tē diligit mūdū nō ē caritas patris in eo. mūdi pspitates
nemo dz diligere multū. qz sepe aufert dilectionē et nō ē
ibi nisi vanitas ⁊ mēdaciū. vñ dī in psal. fili hoīm vsqueqz
gravi corde vt quid diligitis vanitatē et qritis mēdaciū.
vanitatē appellat ea q sūt in mūdo. qz nec essentie hnt so-
lidaditē: s; tenebrarū vanitatē. vñ ipsa sūt quasi vmbra. vñ
sapi. i. quid pfuit nobis iactātia: omīa quasi vmbra trāsie-
rūt et quasi nūcius preteriēs. vñ dicit q diuitie sunt qdā
iactātia et nō veritas. qz trāsierūt oīa sicut vmbra nō hnt
essentie soliditatē: s; tenebrarū caliginē. qz rationem tene-
brant et offuscāt. vñ gen. ii. dicit. q tenebre erāt sup faciē
abyssi. i. sup cupiditatis pfūdū. sequit⁹ autē velud nūcius
preteriēs eterne dānatōis. vñ grego. continuus successus
rerū tēporaliū eterne dānatōis ē iudiciū. Scdm ē amor p
prie carnis. vñ. ro. viii. sapiētia carnis inimica ē 2c. sapiē-
tia carnis ē vinū et pingua diligere. sicut dī puer. xix.
qui amat vinū ⁊ pingua nō ditabi⁹. preterea sapiētia car-
nis est parū laborare et hñ comedere ⁊ desideria carnis in

f. iiii

omnibus et per oia facere et ex istis puenit luxuria carnis sicut dicit eze. hec fuit iniquitas sodomie saturitas panis et ocium etc. ex ista sapientia carnis puenit peccatum luxurie et gula: scilicet gulosi et luxuriosi sapientes sunt ut malefaciant. boni autem facere nescierunt. sicut habetur iere. vi. isti diligunt sibi noxia. contra tales clamat sapiens. puer. i. usquequo paruuli diligitis infantiam et stulti ea que sunt sibi noxia cupiunt sicut paruuli sensu. vere stulti sunt gulosi et luxuriosi quia propter modicam et breuem delectationem thesaurum quem habent in uasis fictilibus scilicet animas suas quas christus precioso sanguine suo redemit dant dyabolo et amittunt pro illa modica delectatione eterna gaudia. id dicit beatus gregorius quod maior est insania quam pro modica delectatione obligare se ad eterna supplicia et amittere gaudia eterna. Isti sunt stulti mercatores quia ipsi dederunt preciosa pro uili ut refocillarent animas suas. sicut dicit treu. i. Tercium est odium fratris. xii. i. io. iiii. qui non diligit non nouit deum quia deus caritas est. et qui non diligit fratrem suum propter deum in tenebris est. uen. i. io. ii. qui diligit in lumine manet. qui autem odit fratrem suum in tenebris est et in tenebris ambulat etc. De istis potest dici quod magis dilexerunt tenebras quam lumen gratie dei. sicut dicit io. iiii. de iudeis. qui uult ergo deum bene diligere deus cupiditate terrenorum fugere et carnis desideria deuotare et maxime omne odium a corde suo remouere et deus proximum suum sicut seipsum diligere. hoc est secundum quod dicit. diliges proximum tuum etc. scilicet proximum inimicum. tunc math. v. dicit christus diligite inimicos uostros etc. Et proximum amicum. uen. leui. xix. diliges amicum tuum etc. sicut te ipsum. Et quia illud est debitum. uen. ro. xiii. nemini quicquam debeatis nisi ut inuicem diligatis hoc est debitum quod plus soluitur eo amplius crescit et multiplicatur. dicit ergo dominus diliges proximum tuum sicut te ipsum scilicet ex caritatis affectu et effectum. uel in quo te ipsum scilicet in deo uel propter quod te ipsum scilicet propter deum. Et quo te ipsum. id est supra res et supra corpus proprium et citra deum. uel sic te ipsum. id est ad quod te ipsum. id est ad gratiam in presenti et gloriam in futuro. Ad illas glorias sempiternas perducatur nos ihesus christus amen.

Dominica. xx. post festum trinitatis sermo. lli.

A Et dñs paralitico surge tolle lectū tuū et vade
 in domū tuā zc. math. ix. In verbis istis tria sūt
 cōsiderāda nobis. Primū est qđ significat pa-
 raliticus iste et qua^o portitores qui debēt eū ad chřstuz
 afferre vt sanet eū a sua ifirmitate. Secūdū ē quis ē ille
 lectus a qđ dz surgere et quē dz tollere. Terciū est qđ ē il-
 la domus i quā p̄cipit ire. Primū notat cū dicit. ait dñs
 paralitico. Scđm cū dicit. surge tolle lectū tuū. Terciū
 cū dicit. vade in domū tuā. Per istū paliticū significat^r
 quilibz peccator iacēs in lecto pcti. vñ lect⁹ pctūm ē in q^o
 quiescit pctōr cū in eo delectat^r. sicut dicit glo. palisus ē
 morbus qui mēbrū qđ accipit inutile reddit et vitales mo-
 tus intercludit et acutissime pūgit: palisus pctūm mortale
 significat. qz hominē pctōrē facit et reddit inutile z pigrū
 ad oē opus gratuitū. vñ in psal. dz de pctōribus. oēs decli-
 nauerūt simul inutiles facti sūt nō ē qui faciat bonū zc. et
 iob. xv. celi nō sunt mūdi in cōspectu ei⁹ quāto magis ab-
 horribilis corā deo dz et inutilis hō qui bibit quasi aquaz
 iniquitatē ppter imūdiā pcti ex actu inutilis dz ad opus
 gratuitū. qz oīa bona facta i pctō mortali iutilia sunt ad
 habēdū vitā eternā. vñ p̄sa. lix. opa eoz pctōr scz opa inu-
 tilia z opa iniquitatis in manibz eoz. p̄terea pctūm mor-
 tale vitales motus gr̄e dei et sapiētie dei intercludit. qz
 sicut sapi. i. dicit. in maliuolā aīam nō itroibit sapiētia ne-
 qz inhabitabit in corpe subdito pctis. p̄terea peccatū morta-
 le acutissimū dolorē igerit quis nō sentiat in carne. vere
 acutissimū dolorē igerit. qz corpus z aīam interficit: vñ ec-
 cle. xxi. dētes eius sic dētes leonis interficiētes aīas qua-
 si rumphea bis acuta. bisacu fa dicit peccatus mortale qz
 corpus et animā interficit. paraliticus g^o iste significat
 pctōrē. sz qui vult sanari ab ifirmitate pcti oz qđ ad estum
 qui solo sermone sanat oīa z qui ē sūm⁹ medic⁹ apposte^r.

Portitores ad deū qua^o ~~—~~ ~~—~~ Sz sciēdū qđ si-
 tut dz mar. ii. et lu. vi. palitic⁹ iste a iiii^o portaba^r qui eū
 obtulerūt chřsto. ita a iiii^o oz oēm pctōrē portari z offer-
 ri deo. Prim⁹ portitor pōt dici timor iudiciū siue tiōr dei

omnipotētis. vn sapi. i. iniciū sapiētie timor dñi. et sicut dī
prouer. xv. per timorē dñi declinat omis hō a pctō. timere
debet quilibet dñm ⁊ ppter eius timorē recedere a pctō.
sicut dicit math. x. potēs est oībus dñs mittere corpus et
aiam in iehēna. Secūdu ē cōsideratō ignis ifernalis oīa
deuorātis. vn psa. xlviii. quis poterit de vobis hītare cū
igne deuorāte: et quis ex vobis hītabit cū ardoribus sem-
piternis. Tercius est cōsideratio siue memoria mortis. vn
eccle. vi. di. memorare nouissima tua et in eternū nō pec-
cabis. et greg. facile cōtēnit oīa qui semp se existimat mor-
iturū. Quartus est cōsideratio magne mie et benignita-
tis creatoris. ipse ē benignus ad infirmitates pctōꝝ sanā-
dū ⁊ pctōres ad pñiam recipiēdū. vn ioh. ii. cōuertimini
ad dñm deū vestrū qz benignus ⁊ misericors ē. et ro. ii. an-
ignoras quoniā benignitas dei te ad pñiam adducit. Vel
quattuor portitores pnt dici quā^o affectus aīe qui sūt do-
lor de peccatis: timor de suppliciis: spes de bñficiis a deo
collatis ⁊ de eternis gaudiū. Isti quā^o portitores dñt pa-
ralitici. i. pctōre in lecto peccati iacentē ad cristū afferre
vt eū sanet a sua ifirmitate. modus sanādi fuit qz cristus
dixit ei. surge tolle ⁊ c. Secūm ē videre quis ē iste lectus
a quo dī surgere et quē debet tollere. lectus iste ē pctūm
in q^o pctōr quiescit cum in eo delecta^r. a lecto pcti surgit
cū pctā deserit. in domū suā vadit cū bñ opando in vitā
eternā pficit. dixit g^o ei. cristus. surge ⁊ c. Sciēdū ē q tri-
bus hominibus dī surge. sedēt: iacēt: dormiēt. sedet hō
per cōsensum et delectationē: iacet p prauā opationē: dor-
mit p peccati cōsuetudinē. de sedente dicit in psal. surgi.
postq sederis ⁊ c. de iacēte dī ioh. vii. vbi dñs dicit ad
iosue. surge cur iaces. pñus in terra. peccauit populus tu-
us israhel ⁊ c. de dormiēte dicit apo. ephe. v. surge qui dor-
mis et exurge a mortuis. g^o est hic triplex peccatū dimit-
tere. surge. sequit^r. tolle lectū tuū. In verbo tollendi duo
sunt notabilia scilicet remotio et portatio. vn notabiliter
dicit. surge tolle. i. dimitte pctūm et pñiam p pctō susti-
ne. i. in corpore tuo pñiaz age. dicit g^o. tolle lectū tuū ⁊ c.

160
Lectus malus quadruplex.

Sciendū est q duplex est lectus scz malus et bonus. et le-
ctus malus quadruplex ē. Primū ē superbie siue supboꝝ
in isto iacent arrogātes de se presumētes et de bonis suis
se iactātes et oēs superbi. de istis lectis superboꝝ dicitur
bestet. i. ubi dicitur lectuli sunt aurei et argentei sup pau
mētū smaragdo et topazion strātū lapides dispositi erāt
q mira varietate pictura decorabat. certe in lectis supbo
rū tria sūt reprehēdibilia mollicies culcitraz preciositas
cooperimētoꝝ et magnitudo lectorū. qz sūt aliqui ita sup
bi q tam magnos habere lectos volūt q etiā diabolus bñ
pōt cū eis iacere meli⁹ q in paruo lecto sed cū paupibus
nō inuenit diabol⁹ ubi requiescat. vñ isa. xxxviii. cū angu
strātū ē strātū in altū decidas. Certe isti superbi qui iacēt
in lectis ita superbe multū deberent timere illud. qd dicit
amos. vi. ve qui dormitis in lectis eburneis et lasciuitis
in stratis vestris. Scdus lect⁹ ē cupiditatis et auaricie
in isto iacēt cupidi et auari et vsurarii iste lect⁹ pōt dici
lectus acab. de quo dicitur. iii. re. xxi. proiciēs se acab in le
ctulū suū vertit faciē suā ad parietē et nō comedit panē
qz nō poterat vineā naboth possidere. Acab cupidus signi
ficat qui male cupiūt vineas et aliena bona pximoy suo
rū. lectus eius ē lectus cupiditatis. siliter dicit apoc. ii. mis
tā eā in lectū iezabel et qui mechāt cū eā in tribulatōne
maxia erūt. Iezabel sterquiliniū vel fluxus sterquiliniū i
terpretat⁹ et significat auarū ad quē fluūt vndiqz stercoꝝ
ista tēporalia q oia reputauit paulus aplūs vt stercoꝝ
vt christū lucrifaceret. vt hē phill. iii. et certe qui mechā
tur cū ea. i. cū auaricia in magna tribulatōe sūt et erunt.
Sūt qz diuitie sūt spine q nō permittūt in pace dormire
bñ ecel. vii. saturitas diuitis nō sinit eū dormire. Certe a
uari et cupidi hac sūt i magna tribulatōe et magno labore
vt acq̃rāt diētas maiore i possidēdo: sz i fine i maxia tribu
latōe erūt quoniā oia dimittūt et dimittēt et secū nichil d
ditus afferent et quoniā veiet eis post mortē iopia et oia

angustia. in iob. xvii. diues cū dormierit nichil secū af-
fert aperiet oculos et nichil inueniet apprehēdet eū quasi
aqua inopia nocte opprimit eū tēpestas tollet eū ventus
vires et velut turbo rapiet de loco suo 2c. et tunc ipsi cupi-
di et auari. sicut dicit sapi. v. pro angustia spūs clamabūt ge-
mētes lassati sumus in via iniquitatis et pēditionis 2c. **Tercius**
us lectus ē carnalis voluptatis et luxurie in q^o iacet car-
nales cū luxuriosis. iste lectus ē lectus porci fetidus et luxu-
riosus. de isto dicit parali. xvi. posuerūt vas sup lectū ple-
nū aromatibz et vnguentis meretriciis q̄ erāt pignētario-
rū. i. demonū arte cōfecta. et puer. vii. dicit mulier fornicari
a beccardi iuueni interxi floribz lectū meū. i. voluptatibus
liquētibz luxuriosos stravi tapetibz pictis ex egypto 2c.
diuersis voluptatibz scz iocis et āplexibz et verbis et risu
et osculis q̄ oīa sūt ex egypto qz oīa ista ad merorē iferni
ducūt scdz illō vi. ve qui ridetis qz flebitis. **Quartus**
lectus ē pigricie. de isto lecto dicit puer. xxvi. sic qstū verti
in cardine ita pigri in lecto suo. et sicut dicit apo. x. xii. ho-
ra ē iam nos de somno surgere scz pigricie ad excitādū et
remouēdū pigritiā et oīū iūitat nos salomō et docet pro-
uidētia. puer. vi. dicens. o miser vade ad fornicā. et cōside-
bias eius disce sapiam ab ea q̄ cū nō habeat ducem in ex-
emplo nec pceptore. i. rōnem q̄ eā vigeat vt habeas o hō.
et tū parat sibi cibū in estate q̄ comedat in hyeme. mō est
tēpus seminādū et operādū et triticū in celesti horreo con-
gregādū. postea se. vsqueq^o piger dormis qn de somno p-
surges 2c. de isto lecto dicit hic. surge per dolorē tolle lectū
tuū in q^o iacuisti diu p pccū delectatōnē. Certe qui nō sur-
rexerit de isto q̄druplici lecto p cōtritōnē et eū nō redue-
at per cōfessionē et pniā in fine ponet^r in lectū inferni
qui ē lectus durus et ferreus hic ē lectus og regis basan hōs
x. cubitos lōgitudinis. et iiii^o latitudinis. Dg congre-
gās interpretat^r et significat dyabolū qui vult oēs āias in
iferno cōgregare lectus ei^{us} ē ipē locus iferni et dicit ferreus
ppter penarū duriciā et crudelitātē per. ix. cubitos eius lō-
gitudinis significantur nouem pene que sunt in inferno

161
quē cōtinētur in istis verbis. **I**ndice scripturā: caligō: bin-
cla: flagella: frigus: flamma: timor: vermis: cōfusio: fetor.
Sunt baratri pene quas dicit quisq; timere. **P**er quā^o cu-
bitos latitudinis significāt^r alie quā^o pene q̄ erūt ibi. p̄i-
ma est carētia vīsiōis dei. scōda tōtius boni defectus. tertia
erit qz irascet^r sibi et maledicet suo creatori. quarta erit
desperatio oīs auxiliī. de istis dicit^r simul psal. viii. nō erit
eis lux matutina et p̄trāsibit p̄ eā et corūpet^r et esuriet: et
cū esurierit irascetur et maledicet regi suo et deo suo.
ecce tertia. et suspiciet sursum et ad terrā mouebit^r et ec-
ce tribulatio et agustie et tenebre et dissolutio. ecce quar-
ta. culcitra dānatorū erit tinea et vermes erūt cooperimē-
tū eorū. **I**n psal. xiii. detractata est supbia tua ad infernū i.
o peccator detractus ad inferos propter supbiā tuam sub
ter te sternetur tinea. et cooperimētū tuū erit vermes.

Lectus bonus quadruplex.

Est autē lectus bonus quadruplex. **P**rimus est cōscien-
tia bona et pura in qua quiescit christus cū sponsa sua qñ
ē bñ lotus lacrimis cōpūctōis. de isto dicit^r in psal. Lauabo
p̄ singulas noctes lectū meū lacrimis meis strātū meū ri-
gabo. de isto lecto dicit^r spōsa. cant. i. lectus n̄r floridus ē
floridus dicit^r esse lectulus iste gemitib⁹ et suspiriis et bonis
desideriis et floridus dicit^r esse rosis caritatis et liliis casti-
tatis violis hūilitatis: obsequio pietatis et bñficio hospita-
litatis. **S**ecūsus ē quies cōtēplatōis sacte in quo lecto
spōsa. i. sancta aīa cū spōso suo. i. cū christo quiescit et refi-
cit^r et āplexibus spōsi fruit^r et oculis spūalibus delecta^r.
Iste lectus similis^r floridus ē florib⁹ sctāz meditationū et
bonaz locutionū et deuotaz orōnū et celestīū gaudiōz. de
isto lecto dicit^r spōsa cant. iii. in lectulo meo p̄ noctes q̄sui
quē diligit aīa mea. et iob. xxviii. de isto loquit^r nobis de-
us p̄ somnū in vīsiōne nocturna qñ enim ruit timor super
homines et dormiūt in lecto tūc aperit aures viroz et tūc
loquitur nobis p̄ somnū. i. cum exteriori cura subtrahimur
in vīsiōne nocturna. i. in intelligētia tenui et obscura qua
lis potest esse in hac vīta mortali quādo irruit timor sup

homines. i. qñ cessant hoies ab exteriori sensu et dormiunt
in lecto suo. i. in lecto mētis quiescūt. tūc ī quiete pure cō
sciētie et mētis solitarie aperit dñs aures intelligētie vi
roz qui viriliter a terrenis curis se substrabūt et celesti
bus intendūt. **Tercius** dī crux gloriofa. In isto lecto ia
cuit cristus fere totus lect⁹ iste fuit rigatus pretioso san
guine eius exeūte de maibus et pedibus ⁊ de latere dex
tro eius. lectus iste multus fuit durus. de isto lecto dicit
augu. lectus suū dimisit cristus discipulis suis. quīz qui
vult in isto lecto quiescere iaceat ⁊ moriā in cruce: si vult
cristū crucifixū placatū videre. et bern. circuire celū pos
sum et terrā mare et oīa q̄ in eis sunt et nō inuenio te nisi
in cruce. obone ihesu ibi iaces ibi cubas ibi dormis in mer
die. in isto lecto iacet cū cristo: carnē suā p amore suo cru
cifigētes paupertatē suā et passionē suā ad memoriā reducē
tes. et hoc ē qd dī trē. iiii. recordare paupertatis mee ⁊ ter
rā abstinchii et fellis ⁊c. **Quartus** lectus dicit⁹ beatitu
do eterna. de isto lecto dī eze. xlii. sedisti. i. se debis in le
cto pulcherrimo et mēsa ē ornata an te. de ista mēsa dicit⁹
lu. xlii. ego dispono vobis sicut disposuit michi pater me
us regnū vt edatis scz panē vite et bibatis vinū scz eter
ne leticie sup mēsas meā. i. in eterna beatitudine. de isto le
cto dī cā. iiii. an lectū salomonis. xl. fortes ambiūt et for
tissimis israel. lectus viri pacifici est beatitudo eterna in
quo rex cū sanctis quiescit. istum lectū ambiūt. xl. fortes.
.i. vniuersi predicatorēs ⁊ clerici in regnū: decalogū legis
ad implētes ex fortissimis israel scz qui sunt fortissimi p
fidē vel fm carnē ad resecādū supflua ⁊ ad honores repel
lendos ⁊ cōsumēdos. iste lectus ē pulcherrimus ⁊ floridus
omni genere floz: rosas martirū: lilis virginū: violis con
fessorū. In isto quadruplici lecto quiescit dñs cū aībz san
ctis. sz ī p̄dicto q̄druplici lecto q̄scit dyabolus cū pctū
bus. et iō illū q̄druplicē lectus quīz a se dz remouere et
debet ī domū suā ire. et hoc ē qd dī hic. vade ī domū tuā.
De triplici domo ad quā debemus ire. **Terciu** ē
videre q̄ ē illa dō⁹ ī quā debemus ire. Et sciēdū q̄ dō⁹ illa

triplex est. **P**rima est sancta ecclesia in qua debz quilibet ire per sacramentorum preceptionem et veram fidem qz omnes qui ex fuerit peribut. vn gen. vii. legitur q omnes qui erant archa iuenti fuerunt perierunt. exo. ix. quicquid in agro fuerit grandine percussum e. et iosue. vi. quicquid extra domum inuenerit fuit perit. **S**ecunda domus nostra e conscientia in qua debemus ire per sollicita discussionem. vn sapi. viii. intraui in domum meam coquiescam ibi. i. no circuibō per alias conscientias. qz sicut dicit eccle. xxi. vita nūq hospitadi dō domo in domū. et eccle. xxi. dicit q pes fatui facilis e in domū. pxiimi. idō dicit eccle. xxxii. precurre prior in domū. tuā et illic aduocate et illic lude et age contentiones tuas.

Tercia est celestis patria in qua debemus ire per profectum de virtute in virtutem et per bonam et continuam operationem. de ista domo dicit psal. letatus sum in his que dicta sunt michi etc. et alibi. gloria et diuicie in domo eius. Ad illam nos perducatur iesus christus amen.

Ad eodē additio sermo. liii. **A**scendente iesu in nauiculā secuti sunt eū discipuli ei. mare ē mūdus. vn psal. hoc mare magnum et spaciōsum etc. qd nō possumus pertransire si ne macula pnie. qui vellet ptransire stultus esset valde si poneret se in vase. vii. pedū longitudine et v. pedū in latitudine et vi. pedū in altitudine. quia statim submergeret. **g**o similiter stultus ē qui credit se ptransire mare mūdi per prauā pniām cū multa mala fecerit. **I**tem stultus est valde qui in naue existens in medio mari hodie remoueret vnā plancā cras aliā quoniā statim possz submergi similiter stultus ē qui hodie remoueret vnā partē penitentie et cras aliā. **I**te stultus esset valde qui existens in periculo maris ppter derisiones nō intraret nauē ubi possz saluari. **S**iliter stultus ē qui ppter derisionē hoīm exns i piclō huius mundi nō intrat in nauiculam penitentie. **I**te qui vult pertransire mare oportet vt se totum ponat in nauē. qz stultus esset valde si poneret partē sui ex et aliā partē intra. **S**iliter q vult ptransire mare huius mundi oportet q se

totū ponat in nauicula penitentie quod est contra illos q̄
induuntur tātū laneis et detrahūt aliis: vel indiscrete vi
dent mulieres et ita ponūt in nauicula pñie humeros nō
labia nec oculos. Itē stult⁹ esset valde qui ppter densio
nē hoīm exiret de naue et itraret in mare vbi periclitare
tur. siliter qui ē in nauicula pñie stultissim⁹ ē qui ppter
derisionē hoīm exit de nauicula pñie. Itē qñz qui ē in ma
xia naue nō pōt pertrāsire. siliter alñ hō qui se ponit i ma
xima pñia nō pōt ptrāsire ppter tediū qd patit⁹. Itē qui
est in nauicula nō pōt viuere deliciose. siliter qui ē in na
uicula pñie nō debet viuere deliciose. Itē si quis hō ma
gn⁹ diceret multis venite in istā nauē et qñ veneritis ad
portū faciā vos valde diuites l milites vel epōs. gº cum
domin⁹ dicat et pmittat oibz qui ascenderūt nauē pñie
q faceret eos diuites oēs deberēt ascendere

Peracula septē que impediūt trāsītū nostrū.
Et notand q̄ septē sūt peracula q̄ impediūt nauē ne ma
re pertranseat que significāt pctā mortalia q̄ siliter nos
impediūt ne mare hui⁹ mūdi salubriter transeam⁹. vnde
versus. Ventus pax cant⁹ pondus pus scilla caribdis. si
cut vētus facit qñz nauē submergi ita superbia q̄ per be
tū designat⁹ facit submergi pñiaz vel illū qui est in pei
tencia. bñ psal. tanq̄ puluis quē picit vētus a facie terre
Sūt autē quattuor venti q̄ designāt iiiiº ventos supbie
est enī vētus qui pueit ab oriēte ⁊ significat vētū supbie
qui pueit ab oriēte. i. a natiuitate. multi sūt qui supbiunt
ex eo q̄ sunt orti ex clarissimo sanguine. de quibus pphe
ta. gloria eorū est ab utero et partu: sed si bene cōsiderarēt
nō superbirent. si quis esset extract⁹ de cloaca nō superbi
ret: sed valde se humiliaret. nos oēs tam pauperes q̄ diui
tes extracti sum⁹ quasi de cloaca de ventre sumus extra
cti qui est imundior cloaca. nisi enī essent ventres cloace
essent bona cellaria cloace sunt imunde per ventres nō
ventres per cloacas. gº qui bene consideraret nō superbi
ret. Itē ē vēt⁹ q̄ pueit a meridie et significat superbia q̄ p
uenit a p̄speritate q̄ significat per meridiē diuisie nobis.

date sūt ad reuelandū nostrā miseriam et ne cadamus in
 desperatōē valde stultus esset scabiosus qui superbiret
 ex eo q̄ hēret pulchrū capellū g^o siliter zc. Itē ē vētus q̄
 puenit ab occidēte et significat supbiā q̄ pueit a pulchri
 tudine carnis: s; aliq̄ nō debēt supbire ppter pulchritudi
 nē carnis cū portēt hotas plenas stercozib⁹. vētres ei sūt
 hote plene stercozib⁹. null⁹ enī ē hotari⁹ qui superbiat ex
 eo q̄ portat hotā zc. **Q**uē est vētus qui pueit ab aquilone
 et significat superbiā q̄ pueit a ptāte. vñ lucifer. ponā se
 dē meā ad aquilonē. si bñ cōsiderarem⁹ casum dyaboli nō
 superbirem⁹ de ptāte. **S**cōm periculū. qd ē in mari ē pax
 i. serenitas qd fit qñ nullus ē in mari vent⁹. et nauis tūc
 est in quiete z tūc veunt itūatōes et faciūt nauē piclita
 ri p illud piculū designat⁹ accidia. siliter qñz hō qui ē in di
 uitiis suis nullā habet aduersitatē nullā ifirmitatē nō est
 in aliquo labore. z tūc veunt itūatōes. i. motus carnales
 et faciūt nauē submergi. **T**erciu periculū maris ē can
 tus serenay q̄ per suū cantū attrahūt nautas ad se et sic
 periclitant⁹. siliter mulieres p suū dulce cantū in chorois
 attrahūt iuvenes et sic eos decipiūt. per illd periculū de
 signat⁹ luxuria. **D**icit⁹ q̄ blīxes qñ itrauit mare fecit ob
 turari aures suas et aures nautarū pice ne audirēt cāt⁹
 sirenarū. et siliter fecit ligari se. siliter nos debem⁹ obtu
 rare aures nrās ne audiam⁹ cant⁹ mulierū. **Q**uartū p
 iculū maris ē pond⁹ qñ enī nauis nimis ē onerata de faci
 li pōt submergi. siliter qñ hō nimis ē honorat⁹ diuitiis d
 facili submergit⁹ i mari huius mūdi. p illd periculū desi
 gnat⁹ auaricia. **Q**uistū periculū maris ē putredo. si enī
 putrefieret nauis vel ess⁹ putrefacta poss⁹ cito submergi
 per h^o designat⁹ inuidia. de qua salomon puer. putredo os
 suū inuidia. **S**extū piculū ē scilla scilla ē saxū in mari coo
 pertū aquis maris ad quod franguntur naues per quod
 significatur ira. vnde in prouerbiis. graue est saxū et one
 rosa arena: sed ira vtroq; grauior. **S**eptimū periculum
 est caribdis ubi absorbuntur per quod designatur gula q̄
 totum absorbet zc. cccccc ccc v i

Dominica xxi. sermo. liii.

Amice quō huc intrasti nō habens vestē nuptialē
1c. mat. xxi. In istis verbis ad pñs tria sūt cō-
siderāda. Primū ē q̄ sunt iste nuptie quas iste
rex fecit filio suo a quibz erectus ē ille qui nō fuit idut
veste nuptiali. Scd̄ ē q̄ fuerūt cāe quare precepit eū i
tenebras exteriores eici et in pedibus et manibus ligari.
Terciū ē videre q̄ sūt porte per quas quilibz iustus dz i
trare ad nuptias paradisi. Primū ē videre que sūt iste
nuptie quas iste rex fecit filio suo. s. chusto. Et sciēduz q̄
duo sūt genera nuptiar. Sūt nuptie spūales cōiūctō ec-
clesie et chusti. et hō dicit apo. ephe. v. sacramētū hō mag-
num est ego dico in chusto et in ecclesia. uterua virgi-
nalis fuit thalamus istar nuptiar. spōsalia primo cōtra-
cta fuerūt in pñarchis et pphetis quibz a chusto fuit p-
missū. in cruce ē cōfirmatū. s. cōsumatū in patria cū itro-
ducet spōsa in thalamū spōsi et plenarie bonis eius pfru-
et et tūc ibi erūt magne nuptie. s. sede. de quibz dz apoc.
xix. venerūt nuptie agni et vxor eius prepaui se 2c. Post-
ea se. beati qui vocati sūt ad cenā agni. i. ad gloriā. a nup-
tiis eccie plectus ē ille qui nō hēbat vestē nuptialē. i. ca-
ritatē. ad nuptias paradisi nullus vnq̄ intravit nec intrabit q̄
ab eis eiciat. s. qñ erūt implete nuptie discubētū tūc in-
trabit chustus ad iudiciū vt videat. i. vt videri faciat dis-
cubētes qz in iudicio faciet videri qualis sit vnusquisq̄
et cū videbit ibi hoīez nō vestitū veste nuptiali. i. habētē
fidē et nō caritatē q̄ ē vestis nuptialis tūc dicz illi. amice
per fidē s. inimice per prauā opatōnē quō ausus fuisti in-
trare huc nō hñs vestē nuptialē. i. caritatē at ille tunc ob-
mutescet qz nō erit ibi locus negādi aliquid vbi deus iu-
dex ē et testis tūc nō poterit rñdere. sicut dz iob. x. nō po-
terit vnū rñdere p mille. tūc dicet dñs ligatis manibus
et pedibz 2c. Scd̄ ē videre q̄re dñs precepit eū eici i te-
nebras exteriores et ligari eū pedibus et manibz. due cāe
fuerūt quare dñs precepit eū eici in tenebras exteriores
et ligari eū i maibz et pedibz. prima cā fuit qz nō fuit vestē

tus veste nuptiali. secūda causa fuit: qz nō intrauit p por-
tā scz pnie qz pnia porta ē paradisi. qz sicut dī lu. xii. nisi
pniam egeritis oēs simul pibitis. preterea pedes precepit
ligari et manus. pedes qz ligatos hūit eū ad deū sicut
dicit puer. i. illos hūit veloces currēdū ad malū vt ad cho-
reas et tabernas et ad lupanaria et ad faciendū alia pctā.
et qz pedibus posuit fugere peccatū et nō fugit et dyabo-
lum. sū qz dicit iob. xx. fugite quasi a facie gladii. et iaco.
in epistola. resiste dyabolo scz eū fugiēdo et fugiet a vo-
bis. iō merito precipit vt ligatis pedibus piciat in tene-
brias exteriores ne possit fugere et ne possit decetero de pe-
nis iferni exire. Itē precepit similiter vt ligatis manibus
ibi piciat. qz de manibus defendere se posuit a dyabolo et
nō fecit. qz manus habuit ad bñ opandū. sicut dī eccl. ix.
quodcūqz pōt manus tua instāter opare et. et qz opari nō
luit dñi potuit. iō precepit dñs vt manus eius ligētur ne
possit de cetero opari qd valeat ei ad meritū et ne possit
se defendere a dyabolo. ideo precipit vt ligatis manibus pi-
ciat in tenebras exteriores quas habebūt pctōres i iferno
quoniā habuerūt hic i aīa tenebras iteriores. bñ ysay. viii.
nō erit eis lux matutina et. sequit. suspiciat sursum et ad
terrā intuebit et ecce tribulatio et angustia et. ibi erit fle-
tus: qz noluerūt hic flere pctā suā. bñ luc. vi. dī. ve vobis
qui ridetis qz flebitis. ille flet⁹ erit ppetuus. ibi plozabūt
pctōres sine fine. ibi erit stridor dētū ppter edacitatē de
qua gaudiū sunt et ppter detractionē et immūdiā et p-
pter fauorē in alterū ipsi pctōres in iferno stridebūt dētū
bus suis. sicut hoies febres hñtes. bñ psal. pctōr videbit et
irascet: dētibus suis fremet et tabescet et. sicut dicit glo.
ibi singula mēbra: ibi singulis penis subicient: qz hic sin-
gulis viciis fuērūt. qui vult penas eternas vitare et vt
a dño in iudicio nō redarguat. et qui vult in paradysum
intrare oz qz induat veste nuptiali. i. caritate et p portas
oportet eū itrare.

Porte paradisi. xii.

**Tercū est videre q sunt porte per quas quilibet cristia-
nus debet ad nuptias paradisi intrare. Et sciēdum q. xii.**

Ex ii D

sunt. **P**rima ē baptisimus siue inocētia baptismalis. vn̄ 1o. iiii. nisi quis renatus fuerit ex aqua visibili sacramento et spūs sancto inuisibili nō pōt intrare in regnū dei. sicut dicit glo. nisi necessitas impediāt. qz volūtas sufficit vt in martiribus: qui quid vis? nō potes deus reputat p fctō. et math. xlii. qui crediderit scz p fidē opantē per dilectionē et baptisat⁹ fuerit saluus erit. qui vero nō crediderit cōdēnabit⁹. baptisatū g⁹ oportet esse fluminis vel sanguinis baptismo qui vult intrare ad nuptias paradisi et qui vult intrare nō intret ad portas inferni. ad infernū et ad limbū inferni vadit: et intrat aīa cuiuslibet qui decedit sine baptismo. et pueri qui moriūt⁹ in utero matris sue vel qui nascūt⁹ et postea descendūt sine baptismo. Sed notandū q̄ pueri nō hnt penas sensibiles s3 solūmodo pena damni. i. carētia visiōis diuine. et hoc totū ppter peccatū originale. qz sicut dicit ephe. ii. oēs nascimur scz in prima natiuitate carnali filiū ire id est debitores pene eterne. sicut dicit glo. per baptismū vitamus oēs ne itremus penas inferni vel portas: et p ipsū p⁹ meremur intrare ad nuptias paradisi. vn̄ apo. i. bi. ii. nō ex opibus iusticie que fecimus nos: s3 scdm suā miam saluos nos fecit p lauacrū regenerationis et renouatiōis spūs sancti quē effudit zc. glo. per baptismū in q⁹ deposito veteri hoīe nouus regenerat⁹. **S**cūda ē obseruatio pceptoz nostri saluatoris. vn̄ math. xix. dicit christus. si vis ad vitā ingredi serua mādātā q̄ sunt nō occides: nō adulterabis: nō furtū facies zc. **T**ercia porta p quā adulti qui post baptismū peccauerūt mortaliter debēt intrare ad nuptias paradisi sunt porte vere cōfessionis. vn̄ psal. introite portas eius in cōfessioē. i. a peccatorū cōfessioē introite ad nuptias paradisi et ad miam dei. qz sicut dicit puer. xxviii. qui abscondit scelera ppter pudorem vel ppter timorē et nō vult cōfiteri nō diriget⁹. qui aut cōfessus fuerit ea et relinqrit miam cōsequet⁹. id dicit apo. iac. v. cōfitemini alterutrū pctā vestra. et eccl. xvii. ne dormieris in errore impiorū an mortē cōvertere: a mortuo q̄s nichil parit cōfessio. **Q**uarta porta ē pnie et agustie et

nō de pueris
abortiuis

tribulatiois presentis: vn̄ actu. xiiii. per multas tribulatio-
 nes et angustias oportet nos intrare ad nuptias paradi-
 si oēs apli et oēs martires et oēs sancti imo dñs noster ie-
 sus christus per pprii sanguinis effusione itroiuuit. vn̄ ad
hebre. ix. nō per sanguine hircorū aut vitulorū s; per ppriū
 sanguine itroiuuit semel in sancta eterna redēptōne inuē-
 ta. et luce. xxiiii. nōne oportuit christū pati et sic intrare
 in gloriā suā. vere oportunū fuit vt oñderet qualis esset vi-
 a eundi ad paradysum sc; passio. i. ignominia et miseria q̄
 fatui sunt qui putāt sine tribulatioe aut sine aliqua passi-
 one se itrare in alienā gloriā. q; sicut d; lu. xiiii. si in viri-
 do ligno hec fiūt in arido quid fiet. et prover. xi. si iustus
 recipit in terra q̄to magis impius et pctōr. per portas g^o
 tribulatiois et angustie oportet nos ad nuptias paradisi
 itroire. nō clamat christus mat. vii. itroite per agustā por-
 tā q̄ agusta ē porta et arda ē via q̄ ducit ad paradysum et
 pauci sunt qui iueniūt eā vn̄ dolēdū est. vere angusta est
 porta in igressu et arda ē via in pcessu. et sicut dicit glosa
 satis agustū ē oīa pretermittere et vnū solū diligere ad
 vnū quotidie pulsare psp̄era non amare aduersa nō time-
 re. s; lata ē porta et spaciosa ē via sc; voluptas seculi que
 ducit ad perditōne et multi sūt qui itrat per eā. vn̄ dolen-
dū ē: isti sūt gulosi et luxuriosi et oēs alii pctōres de q̄b;
d; iob. xxi. ducūt in bonis dies suos et in puncto ad iferna
 descēdūt. i. in breui et subito. agam⁹ g^o pñiaz vt i fine ad
 nuptias paradisi itrare valeam⁹. **Q**uinta porta ē fide-
 litas. vn̄ mat. xxii. serue bone et fidelis intra in gaudium
 dñi tui. et apoc. esto fidelis vsq; ad mortē et dabo tibi
 coronā vite fidelis seruus dñi d; esse quilibet iustus qui
 vult ad paradisi nuptias itrare: et hoc in custodiēdo fide-
 liter bona a deo sibi tradita sc; bona naturalia bona gēui-
 ta et bona tēporalia. de hoc quere in illo sermone. Redde
 rōne villicatiois tue. sicut fidelis ē porta paradisi ita ifi-
 delis ē porta iferni. **S**exta est inocētie et huilitatis. vn̄
mat. xviii. amen dico vobis nisi efficiami sic paruul⁹ iste
 nō intrabit in regnū celoz. et iob. xxi. qui huiliat⁹ fue

ris in gloria erit et qui inclinauerit oculos suos saluabitur
et conuerso superbia facit iterare ad damnationem inferni. unde
psa. xliii. detracta est superbia tua ad inferos. i. detracta
ea ad inferos propter superbiam tuam. et puer. xxix. humile spi-
ritu suscipiet gloria superbum sequitur humilitas pene et
ne. **S**eptima est misericordia et pietatis. unde mat. xxv. legitur quod pruden-
tes virgines que habuerunt oleum in lampadibus suis. i. in cordi-
bus suis misericordiam et pietatem intraverunt cum eo ad nuptias: sed
virgines fatue que non habuerunt oleum misericordiam et pietatis secus in
lampadibus suis. i. in cordibus suis nunquam potuerunt ad illas nu-
ptias intrare. unde dicitur lu. xliii. facilius est camelum intrare
per foramen acus quam diuitem intrare in regnum celorum. illis qui
non habent misericordiam nec fecerunt hic opera misericordie dicit dominus in iudi-
cio illud mat. xxv. Ite maledicti in ignem eternum etc. Item alius
qui fecerunt opera misericordie dicit dominus. venite benedicti patris mei
etc. **O**ctava porta potest dici vite puritatis et castitatis.
unde lu. xvi. finite pueros venire ad me. i. vite puritatem et ca-
stitatem habentes talium enim est regnum celorum. amen dico vobis qui-
cumque non receperit regnum celorum non intrabit in illud. **N**ona
porta est castitatis. unde i. cor. xiii. si tradidero corpus meum
ita ut ardeam: caritatem autem non habeam nichil sum siue nichil
michi prodest ad intrandum ad nuptias paradisi. unde dicitur hic. a.
mice quomodo huc intrasti non habens vestem nuptialem. i. caritatem. unde
aug. dicit. attende quanta sit caritas que si desit frustra habetur
omnia. si autem affuit alicui habentur omnia cum ipsa. sequitur: hec est vestis
nuptialis qua induti coniugum secrete discubunt: sed ad nupti-
as. id est dicit apostolus coll. iii. super omnia caritatem habete etc. **D**ecima
potest dici virtutis iusticie nos iustificans. de ista iusticia dicit
christus mat. v. nisi habueritis iusticiam vestram plus quam
scribarum et phariseorum non intrabitis in regnum celorum. et psal. a-
perite michi portas iusticie. et se: hec porta domini iusti in-
trabunt in eam. **U**ndecima potest dici obediencie siue confor-
mationis sue voluntatis dei patris. unde mat. vii. non omnis qui dicit domine
domine intrabit in regnum celorum etc. **D**uodecima potest dici de
uote orationis. psal. ierret oratio mea in conspectu tuo semper etc.
et eccl. xxxv. oratio humiliantis se nubes penetrat etc. **I**tem

166
sunt. xii. porte ciuitatis iherusalē. de quibus dicit apoc.
xii. oñdite michi scētām ciuitatē 2c. sequit̃: et hēbat murū
magñū et altū habētē. xii. portas. hec sūt porte p quas de
bēt oēs iusti itrare ad nuptias paradisi. de istis portis dī
ysay. xlii. ubi dicit̃. trāsite p portas preparate viā populo
meo planū facite 2c. et hō hīre. vii. cū igrederet̃ p portas
iherusalē reges 7 pīcipes sedētes sup solū dauid 2c. per
istas portas dñt oēs itrare ad nuptias paradisi ubi spon-
sus ppetue gaudebit et delectabit̃ cū spōsa. sicut dī ysa.
lxii. habitabūt filii tui spūales in te dñe. gaudebit spōsus
scz cristus sup spōsam et gaudebit sup te dñs deus tuus.
Ad illas nuptias pducāt nos ihesus cristus Amen.

Dominica. xxi. 8mo. lb.

Erat quidā regulus cuius filius infirmabat̃ ca-
pharnaū 2c. 10. iiii. In isto euāgelio ad pñs sunt
nobis cōsiderāda tria. Primū quid p illū regulū
et filiū eius significat̃ qui ifirmabat̃ capharnaū. Scdm ē
videre qua ifirmitate filius reguli ifirmabat̃. Terciū est
videre quō ab ifirmitate sua curat̃ et in qua hora sanat̃.
Primū gō est videre quid p istū regulū 7 filiū eius qui
infirmabat̃ significat̃. Regulus dī rex parvus 7 signifi-
cat quēlibet cristianū qui dz esse rex sui ipsius. qz tāq̃ bo-
nus rex dz regere corpus suū et oēs sensus suos. ab oibus
illicitis 7 aīam suā custodire ne dyabolus ei illā auferat
per aliqd̃ pctūm. et iō dī deu. iiii. custodi aīam tuā sollici-
te. de isto rege dī puer. xx. rex qui sedet ī solio iudicii in-
tuitu suo dissipat omne malū in cūitu suo. qui gō dispo-
suit se bñ agere. debet sedere ī solio iudicii: et dz ibi discū-
tere oīa opa sua. vt si quid malefactū intromiserit: discre-
tōis. intuitu sanet. et dissipat regnū sibi cōmissum scz cor-
pus et aīam cū custodit et regit. sed paruus debet esse in
oculis suis p humilitatē. et tūc placet sm q̃ dī de samue-
le. i. reg. xv. cū esses paruus in oculis tuis caput eras tri-
bubus israhel 2c. Regulus iste quēlibet cristianū se bñ re-
gentē et hūilē significat. filius eius ē spūs rationalis vel
animus qui ifirmabat̃ capharnaū. i. in mūdo qui est villa

v. iiii

pulcherrima vel villa cōsolatōis peccatoribus et diuitibz
huius mūdi. s3 luce. vi. d2. ve vobis diuitibus qui habetis
hic cōsolatōne vraz. i firma filius iste dū ī aliquo pctō ē.

Infirmitas duplex.

Secundū ē videre quali infirmitate infirmat. Sed in
primis sciendū ē q duplex ē infirmitas. est enī quedā infir-
mitas coporalis et ē quedā spūalis. Infirmītas coporalis
dicitur palis et febris. de infirmitatibus corpis d2 in psal.
multiplicate sunt infirmitates eoz postea accelerauerūt
et eccl. xix. infirmitas grauis sobriā facit animā. Infirmi-
tas ista hominī dat et i fligi ppter multas cās. primo ad
eius purgationē vt pz in maria sorore moysi. sicut habet
nu. xxi. percussa ē lepra quoniā murmurauit cōtra moysē.
secūdo ad ei3 pbationē. vt iob. i. et. ii. egressus ē sathā a fa-
cie dñi et percussit iob vlce pessimo a plāta pedis vsq ad ver-
ticē. tercio ad pūctōis cōtinuationē vt herodes. vt hēt ac-
tu. xi. percussit eū āgelus dñi eo q nō deditet honorē deo
et cōsumptus a vermibus expirauit. quarto ad glorie dei
manifestationē vt pz in ceco nato. iob. ix. quinto ad supbie
desertionē et hūilitatis cōseruationē. vt pz in btō paulo.
ii. corin. xii. vñ versus de istis vt pbet aut purget aut pu-
niat aut tūca. aut christi pateat glia pena dat. sexto da-
tur in signū magne dilectōis et ppter magnā dilectionē.
vñ apoc. iii. quos amo arguo ⁊ castigo. vñ eccl. xxx. qui di-
ligit filius suū assiduāt ei flagella vt letet in nouissimo.
de infirmitate coporalī d3 quīlz multū gaudere et glia-
ri. ita faciebat apost. qui dicebat. ii. cori. xi. libēter gliabor
in infirmitatibus meis vt inhitet in me virtus christi.

Infirmitas spūalis triplex.

Est aut infirmitas spūalis de qua dicit in psal. pñiali.
miserere mei dñe quoniā infirmus sum 2c. Et sciendū q in-
firmitas spūalis triplex ē scdm triplicē drām pcti : q2 est
peccatū originale et ē peccatū actuale. Actuale peccatuz
duplex ē q2 ē quoddā peccatū actuale veniale et ē pecca-
tū actuale qd ē mortale. Et scdm bō ē triplex infirmitas
spūalis. Pria ē pcti originalis. Scda pcti venialis. Ter-

*Infirmitas
spūalis triplex*

cia peccati mortalis. **D**e ista infirmitate q̄ infligit^r ppter
peccatū originale primor parentū dicit beda. qua^o dāna
infligūt homini ppter peccatū. infirmitas: i gnōratia: ma
licia: et cōcupiscētia īflata. ex his vere ppter peccatū ori-
ginale duplex infligit^r infirmitas. infirmitas pñitatis ad
malū ppetradū. et infirmitas difficultatis ad bonū opā-
dū. de infirmitate pñitatis ad malū dicit^r math. xxvii. vñ
dicit ch̄stus aplis suis. uigilate et orate ne ītretis in tē
tationē spūs quidē prōtus ē caro autē infirma. i. prona ad
malū. et gen. viii. sensus ei et cogitatio hūani cordis i ma
lū pñi sunt ab adolescētia sua. De infirmitate ad bonū op-
andū dicit apost. ro. viii. spūs adiuuat infirmitatē nostraz
infirmitas ista ē originalis pena culpe scz ab infirmitate
culpe: ab ista culpa originali lauat^r hō ⁊ cura^r p baptisimū
qui hz totā ablutionem a passiōe ch̄sti. vñ ro. vi. quicūqz
baptisati sumus in morte ipsius baptisati sumus. et apoc
i. dicit^r. ipse ē testis qui dilexit nos et lauit nos a pctis
nostris in sanguine suo ⁊c. **S**ecda infirmitas ē pcti venialis
vt mēiri iocose ridere aliqñ de ociosis ⁊ scurrilibus q̄ ad
rē nō ptinēt: et respicere locos et hmōi. hec infirmitas nō ē
ad mortē scz eternā. scdm q̄ dicit^r de lazaro io. xi. vbi legi
tur q̄ sorores eius miserūt ad ihesū dicētes. dñe ecce quē
amas infirmat^r. audiēs ih̄s dixit: infirmitas hec nō ē ad
mortem. vere infirmitas peccati venialis nō est ad mortē
eternā. ab ista infirmitate sanat^r et cura^r homo per aque
hūdicte aspersionē et p epōz bñdictionē et gñalē cōfessionē.
Tercia infirmitas ē pcti mortalis et ista infirmitas multi-
plex ē: qz quot sūt pctā mortalia tot sūt hmōi infirmita-
tes ⁊ tot modis puenit ista infirmitas. et sm q̄ sūt diuer-
se infirmitates corporales. similiter diuerse sūt infirmita-
tes spūales in aīa. tñ ad pñs de quatuor dicemus.

Infirmitatē quadruplicē hic habes. **S**—m—o
Est aut infirmitas quedā q̄ appellat^r ydropisis ista ifir-
mitas inflat hoīem et facit eius anhelitū fetidū. ista ifir-
mitate infirmaba^r hō ille. de q^o dicit^r luce. xiiii. ecce homo
ydropicus erat añ eū ⁊c. per infirmitatē ydropisis signifi-

cat^r optime supbie ifirmitas qz supbia inflat corda supbo-
rū. vñ supbi sunt bufones inflati. vesice turgētes de quibz
dicit^r exo. ix. sperlit moyses cinerē in celū z facta sunt bul-
nera vesicaz turgētū in hoibus. de cinere vesice oriūt^r qñ
de opibus pñie q per cinerē significatur. bō inflatur vere
supbia inflat. vñ. i. corin. viii. sciēcia inflat scz qñ est plena
supbia. vñ sapi. iiii. dicitur q dñs dirūpet prelatos supbos.
scilicet sine voce et cōmouebit eos a fūdamētis et vsqz ad
summū desolabūt^r. preterea superbia facit anhelitū feti-
dum per detractōes quas libenter dicūt supbi de primis
suis. vñ psal. sepulcrū patens ē guttur eoz. certe nullum
sepulcrū ita fetet in cōspectu hoim sicut os detractoris fe-
tet in cōspectū dei et sanctoz. tātus est fetor in ore detra-
ctoris vt ex illo fetore multi moriūt^r. s; multi sunt qui nō
sentiūt fetorē illum. vñ btūs bern. vbi oēs fetēt fetor vñ-
us nō sentit^r. de infirmitate supbie dī^r ysa. xxxiiii. infirma-
ta est altitudo populi terre. i. supbia curatur quādoqz per
verā humilitatē. et iō dicit btūs petrus in. i. ca. v. oēs hu-
militatē insinuate qz supbis dñs resistit z humilibus dat
grām. **S**ecūda infirmitas est q appellat^r paralisis et ē
infirmitas q reddit hominē immobilē et inutilē ad bñ ope-
randū. per istā infirmitatē significat^r pctūm pigritie. vñ
pigrī significāt^r per illum paraliticū iacentē in lecto suo
quē dñs curauit. mat. ix. vbi ait dñs paralitico. surge tol-
le lectū tuū z c. per paralitūm pctūm pigritie significatur
hec ē magna infirmitas. et multi in seculo isto et religio-
ne infirmi sunt ab ista infirmitate. de ista infirmitate dī^r
exo. xxxi. esto velox in opibus tuis et oīs infirmitas nō oc-
curret tibi. ysa. xl. iuuenes infirmitate sua cadēt. et loquū-
tur de nouiter cōuersis i cipiētibz pñiam. et. i. re. ii. q mul-
tos habebat filios infirmata est. ab ista infirmitate curā^r
hō p eterne pene cōsiderationē. vñ iere. ii. dī^r. quid tu vi-
des iere. ollam succēsam ego video. olla succensa exitauit
hoiem a pctō pigritie. i. cōsideratio pene eterne. **N**e curā^r
similit^r p eterni premiī cōsiderationē. vñ dñs dixit abrahe.
gēn. xxi ego pfectoz tuus z merces tua magnanimis. vñ

In labor pigru deterreat et merces eu attrahat et beatus
 greg. delectat mercedē magnitudo premioꝝ: s; nō deter
 reat certamē laborū. **T**ercia ifirmitas ē ifirmitas febꝝ
 sed duplex ē febꝝ. est enī quedā febꝝ que prouenit ex
 discrepātia caloris et frigoris. **H**ec ē febꝝ et infirmitas
 cupiditatis ⁊ auaricie q; aua zidi sūt igne caritatis
 estuāt et sitiūt semp plus hē. vñ iob. xviij. tenebit plan
 ta ei; scz auari laqueo et ardēscet cōtra eū sitis. ipsi sēp
 trepidāt ⁊ tremorē hnt sicut trepidātes. sicut dicit psal.
 trepidauerunt timore vbi non erat timor. sed sicut dicit
 seneca. auarus videt regē ⁊ credit esse predonē. videt pau
 perē et credit esse furē. vñ iob xv. tenebūt eū formidines.
 de ista febze d; deu. xviii. percutiat te egestate et febze
 et cupiditatis ardore et frigore et estu et aere corrupto.
 ista ifirmitas ē pessima ifirmitas quā vidi sub sole. vnde
 eccle. v. **E**st et alia ifirmitas pessima quā vidi sub sole di
 uitie cōseruate in malū dñi sui. ista infirmitate ifirmata
 fuit illa mulier q; hēbat spiritū ifirmitatis et erat iclīna
 ta et nō poterat sursum respicere. lu. xiii. ab ista ifirmitate
 curāt auari. per illud verbū qd dicit christ⁹ lu. vi. estote
 mīsericordes sicut et pater vester mīsericors ē. et date et da
 bit vobis. **E**st alia febꝝ q; puenit ex putrefactōe. hec fe
 bz ē ifirmitas luxurie. q; luxuria facit hoiez putreface
 re prauis moribus tāq; prauis humoribus. vñ d; michae.
Ergo surgite et ite q; nō habetis hic requiē ppter immūdi
 ciā eius corrūpitur putredine pessima. et amos. iiii. dicit
 dñs. ascēdere feci putredines castrorū vestrorū in naves
 vrās et nō rediistis ad me. ista febꝝ ē sicut febꝝ acuta
 q; facit semp ardere hoiez per libidinē. de isto ardore. d; c
 bea. gre. ardor luxurie descēdit vsq; ad ifernū fetor eius a
 scēdit vsq; ad celū. **D**e ista febze pōt dici illd luce. iiii. vbi
 d; q; socrus petri tenebat magnis febꝝbus. et bea. ambro.
 dicit febze libido flagrantior. de ista febze luxurie d; isa.
 xxiiii. luxit vīdemia ifirmata ē vitis. ista febꝝ pōt signi
 ficari per illā febze vel infirmitatē qua ifirmabat istius
 reguli filius qui infirmabat capharnaū q; erat villa pul

chritudinis. Et interpretat^r villa cōsolatōis vel pulchritu-
dinis vel pinguedinis. Nā in pulchritudine vel pignedi-
ne vel cōsolatōe glorie tēporalis quotidie arripit hoīez
febris luxurie ab ista ifirmitate sana^r per pñiam. per illd.
verbū qđ dicit dñs math. iiii. agite pñiaz et appropinqua-
bit vobis regnū celoz. quarta infirmitas dñ lāguoz. de
ista dñ deu. vii. auferat a te dñs omne languorē et oēs ifir-
mitates egypti pessimas quas nouisti vt inferet 2c. et ec-
cle. xviij. ante lāguorē adhibe medicinā et ate iudiciū iter-
roga teipm ate lāguorē huilia te ipm et in tēpore ifirmi-
tatis ostēde cōuersatōne tuā. lāguor iste ē ifirmitas pcti
cōuersa in cōsuetudinē. añq̃ peccatū ducat^r in cōsuetudi-
nē adhibe medicinā pñie et cōfessionis. s3 sicut dñ eccle. x.
lāguor plixioz grauat medicū breuē lāguorē pcedit me-
dicus. Terciu ē videre quō et in qua hora oēs infirmita-
tes iste curat^r. et sciend ē q p medicinā pñie. vñ ezechie.
xviii. si ipius egerit pñiam de oib9 pctis q ipse operatus
est iudiciū 7 iusticiā fecerit vita viuet 7 nō morietur. vel
possum9 dicere q oēs iste ifirmitates curat^r p verbū dñi
vñ psal. misit verbū suū et sanauit eos. i. seruus vñ9 dñi
qui sanat oia. l per verbum qđ dixit leprosis quos cura-
uit a lepra sua. lu. xviij. ite ostēdite vos sacerdotib9 et dñ
irēt mūdati sūt. ite a cōfiteōe ad cōfessionē et i illa ostēdi-
te vos sacerdotib9 quoz ē discernere iter leprā 7 lepram.
dñ irēt i via. i. i pposito cōfiteōi sanā^r ab omī infirmitate
pcti. vñ psal. dixi cōfitebor et tu remisisti 2c. s3 i septima
hora dñ sanari p horā septimā mortis cōsideratō signifi-
tur. q2 i hora septia declinat sol a meridie et vertit se ad
occasū. videm9 meridiē vite nrē trāsire et nos i declinatō-
ne poitos tēp9 ē vt oīs ifirmitas pcti relinquat nos et vt
ad dñm per pñiaz cōuertam^r. et hoc est qđ dñ i oel. ii. con-
uertimini ad dñm in toto corde vrō 2c. ad deum q nos facit
cōuersi per pñiaz meōia et cōsideratōe mortis. q2 memo-
ria mortis facit hoīem sepe a pctō decliare. vñ eccle. vii. fi-
li meōzare nouissima tua et ieternū nō peccabis. prefereā
mortis cōsideratō exitat hoīez ad pñiaz faciendum et ad

bene opandū. bñ greg. qui cōsideraret qualis esset in mor-
te 2c. bñ aposto. gall. vi. bonū aut faciētes nō deficiamus
fēpore aut suo metemur nō deficiētes g° dū tēpus habē-
mus opemur bonū ad oēs. et ideo ch̄istus clamat. io. vi. o
peramini cibū qui nō perit: s; qui manet in vitā eternaz.
Rogemus dñm vt det nobis hic ita opari vt possimus vi-
uere eternaliter cū eo sine fine amen.

Dominica. xxiij. sermo. lvi.

Simile est regnū celoz regi qui voluit ponere rō-
nē cū seruis suis 2c. math. xix. In isto euāgelio
stēdit q̄ iniurias semp nobis illatas debemus
dimittere. q; petro querēt a dño quotiēs dimittēdū ess; fratri
suo peccātū in se. rñdit dñs. nō dico septies s; septu-
agesies septies. i. tociens quotiēs peccauerit in te. i. quo-
tiēs pōt peccare debes dimittere s; penitēt et veniā
petēt: et ostendit hoc dñs per simile de rege qui dimisit
omne debitū seruo suo rogātū eū s; vt haberet paciētiaz
in eū. s; sicut dicit dñs et rex dimisit seruo suo multo ma-
gis debet seruus cōseruo suo dimittere petētū veniā. In
isto euāgelio ad p̄sens tria sunt nobis cōsiderāda. Pri-
mū est quis est iste rex et qui sunt serui eius cū quib; et
de quibus d; rōnē ponere. Secūdū est quid ē istud debi-
tū qd ei debet et dimittit seruo suo rogātū eū. Terciū est
videre quid fiet de illis qui nolūt fratribus suis iniurias
dimittere. primū notat cū dicit. simile est regnū celoz 2c
secūdū cū dicit. et cū cepisset ponere rōnē oblatū ē ei vi-
nus qui debebat ei decem talēta 2c. terciū cū dicit. serue
neq̄. oē debitū dimisi tibi 2c. rimū ē videre quis ē ille
rex et qui sunt serui eius cū quib; d; ponere rōnē. rex iste
ch̄istus ē. sicut d; apoc. xxx. ipse ē in cuius femore ē scrip-
tū. rex regū dñs dominatū. et isa. xxxiii. dñs legifer n̄r
dñs rex n̄r 2c. Legifer n̄r d; q; doctrina euāgelicā nos do-
cuit. rex n̄r q; regit nos. iudex n̄r q; in fine nos iudicabit
rex g° iste c̄stus ē: serui eius sumus nos oēs. et h° duplici
rōe. p̄ia ē q; nos ad imaginē suā creauit. scda ē q; nos a vi-
tute dyaboli liberauit 7 magno p̄cio s; sāguie suo nos

redemit. vn. i. corin. vi. empti enim estis precio magno etc. et
ro. vi. liberati sumus sancti sumus iusticie. sicut enim exhibui-
stis membra vestra fuisse iniusticie et immundicie et iniqui-
tati ad iniquitatem: ita nunc exhibete membra vestra fuisse iu-
sticie in sanctificationem. et luce. i. ut sine timore de manu
inimicorum nostrorum liberati fuimus illi in sanctitate et iu-
sticia coram ipso omnibus diebus nostris. **Rex** ^{g.} ^{o.} ^{o.}
est huius eius sumus nos omnes christiani. rex isti
iudicium veniet: et tunc cum omnibus nobis ponet cogi-
tationibus malis et de verbis ociosis et l-
comissis. de istis et illis de quibus oportebit xi.
onem in die iudicii. quere in illo sermone. **Redde rationem** bil-
licatōis tue etc. vere dominus ponet rationem cum suis suis in die
iudicii quoniam merita et opera uniuscuiusque examinabit et discu-
tiet. de hac discrepatōe habet iere. ij. cōtendam vobiscum
in iudicio dixit dominus et cum filiis vestris disceptabo. vere
tunc apparebit qualis unusquisque fuerit. quia sicut dicitur
ephe. v. omnia que arguuntur a lumine manifestantur. sic enim
dominus illuminabit cōscientias omnium ut omnibus appareat
turpitudine eorum. et certe sicut dicitur iere. xx. cōfundentur
mali dicit dominus vehementer: quia non intellexerunt obproprium
sempiternum quod nunquam delebitur. **In** illo extremo exami-
ne que fecerunt singuli omnia singulis erunt nota exceptis pec-
catis mortalibus ut tradunt sancti que per sanctam vel con-
uenientem sanctificationem sunt deleta. sicut dicit beda. tunc
enim opera et cogitationes palam omnibus ostendentur. tunc
de cogitationibus et ve^h oportebit reddere rationem. vn.
dicit beatus grego. sic d^o as nostras considerat et gres-
sus dinumerat: ut nec minutissime cogitationes ac verba mi-
nutissima que apud nos usu viluerunt que eius iudicio dis-
cussa remaneant. **P**referea oportebit reddere rationem de
decem talentis. i. de decem preceptis bene dominus exigit
rationem a seruo suo qui debebat ei decem milia talento-
rum. i. expletionem decem preceptorum. per decem talenta
significatur decem precepta que per mille pseuerantia et per
seuerantie cōsummatio. sed quomodo decem possunt reddere qui non

potest reddere unū solum. sicut dicitur iob. xx. si volueris confedere cū eo nō poterit reddere unū p mille. i. consummationē perfectōis: sed nō possumus reddere unū qz non possumus vere dicere q unū preceptū bene seruauim⁹ iō dominus precepit illi qui nō hēbat unū vendere vxorē et filios ⁊ oia que hēbat per vxorē. vt tangit glo. amor cupiditas q rerū temporalium significat. per filios opera mala per omia alia possunt significari circūstantie peccatorū pro cupiditate et pro operibz malis: tāq p vxore et filiis et pro circūstantiis peccatorū oportet penas soluere: sed ille rogauit dñm et dñs dimisit omne debitū. i. omnē transgressionē. In hoc docuit nos q debemus rogare dñm vt dimittat nobis omne debitum.

Debitum peccati duplex.

Secundū est videre quid ē illud debitū. Sciendū est q duplex est debitū. **I**st enim debitū bonū et ē debitū malū. Debitū bonū ē illud debitū qd debemus deo et quod debemus pxio et qd debemus corpi nrō. vñd apo. ad ro. xiii. reddite oibus debita rē. Deo debem⁹ tria timorē honorez et amorē. de duobz primis dicit michē. i. si ego sū pater bēstet vbi ē honor meus. et si dñs ego sum vbi ē timor meus. dic dñs de tercio deu. vi. diliges dñz ex toto corde rē. **N**e debem⁹ pxio nostro dilectōz. vñd ro. xiii. nemī quicq debeatis nisi vt inuicē diligatis. **N**e corpi nostro debem⁹ tria sustentationē mortificationē et laborē. vñ ro. xxxiii. cī baria et disciplina et onus asino. **N**e ē debitū malū. s. delicti et debitū eterni supplicii. de debito delictorū dicit hic. dimisit ei dñs omē debitū. i. omnē transgressionē et omēz culpā peccatorū suoz. et math. vi. dicit in oratione dominica. dimitte nobis debita nostra. **I**stud debitū solus dñs dimittit. qz neō dimittit peccā nisi solus deus. vt hēt⁹ lu. v.

Debitum peccati tribz modis dimittit.

Sed sciendū q istud debitum tribus modis dimittitur per propositum scilicet confitendi peccatum suum vel suā iniquitatē. et per cordis cōtritionē vñ psal. dixi confi. aduer. me iusti. me. do. ⁊ tu. rē. scdo p caritatis ardore. vñ dicit bñ

magdalena dicitur lucę vii. remittuntur ei peccata multa quoniam dilexit multum. et iterum in ea amor caritatis rubiginem peccatorum combussit quia peccata cremabilia sunt et ad faciem ignis stare non possunt. Tercio per iniuriarum sibi illatarum dimissionem in mat. vi. si enim dimiseritis hominibus peccata eorum dimittet vobis pater vester celestis peccata vestra. omne debitum et omne delictum eterni supplicii dimittit dominus seruo suo quando rogauit eum. Tercium est videre quid faciet dominus illis qui nolunt iniurias sibi illatas dimittere. talis autem qui non vult iniurias sibi illatas dimittere arguetur a domino in iudicio qui dicet ei serue neque et in misericors omne debitum dimisi tibi quoniam rogasti me etc. tunc dominus ponet eum in carcerem inferni obscurum et profundum et tradet eum tortoribus inferni ad cruciandum quousque redderit vniuersum debitum usque ad nouissimum quadrante quod non potest reddere nisi in hac vita. in inferno nunquam quia cruciabuntur ibi miseri sine fine. sicut dicit bernardus. quis luctus est tristitie cum sepabuntur impii a consortio iustorum et a visione dei et traditi in potestate demonum ibunt cum ipsis in ignem eternum et ibi erunt sine fine in luctu et gemitu. Item bernardus cruciabuntur miseri in iebena perpetue nunquam luctu visuri nunquam refrigerium adepturi sed per mille milia annorum cruciandi in inferno nec inde vnquam liberandi. ideo iniurias sibi illatas debet quilibet dimittere ut deus ei peccata sua dimittat et ne eum in iudicio de hoc puniat hamo mali tantum dolebunt de supplicio quantum de separatione a tanto consortio.

Iniurias debemus propter quattuor dimittere. Propter quattuor dicitur quilibet iniurias sibi illatas dimittere libenter ex puro corde. Primum est quia quod dimissum erit homini per penitentiam dominum in iudicio repetet ab illo qui iniurias sibi illatas ex toto corde non dimisit. unde hic in fine. sic et pater vester celestis faciet vobis si non remiseritis vnusquisque fratri suo de cordibus vestris. Secundum est quia talis iniuria creatori suo facit qui iniurias sibi illatas non vult dimittere. sed de his videtur quantum in ro. xii. non nosmet ipsos defendentes carissimi sed date locum ire. scriptum est ei deu. te. xxxii. michi vindicta et ego retribuam dixit dominus. vere de

illo qui q̄rit vindictā accipiet dñs in iudicio vindictā mul-
tū crudelē. vñ ecclesiast. xxviii - qui vindicari vult a deo i-
ueniet vindictā et p̄cta illius seruans seruabit. relinque
proximo tuo nocēti tibi et tūc deprecanti tibi peccata sol-
uētur. ibidē dicit. memēto nouissimorū et desine immuta-
ri. imo sicut dicit puer. xx. ne dicas malū p̄ malo reddā:
s; expecta dñm et liberabit te de labore et expēsis et a pe-
riculo corporis et anime et a debito iehenne. vere si talis
expectaret eū dñs vindicaret hostē eius patibulo iferni af-
fligēdo et tāta vindictā de eo sumeret q̄ totū faceret vi-
dēdo. vñ p̄sa. vlti. dicit. vermis eorū nō morietur et ignis e-
orū non extinguetur et erit tūc vsq; ad saturatē visionis
omni carni. **T**erciuū est qz orōnem illius nec orōnem pro
eo factā ab alio dñs nō audit ita q̄ valeat ei ad vitā eter-
nā nec ad oblatōnē nec ad sacrificiū eius respiciet. vñ ec-
cle. xxxiii. quis orabit p̄ delictis illius. super illd dicit
ierlm. frustra quis p̄ illo orat qui fratri debitā caritatē
negat et nō solū orōnes et sacrificia. unde mat. xviii dicit
christus. si offers mun⁹ tuū ad altare et ibi recordat⁹ fue-
ris quoniā frater tuus habet aliquid aduersū te vade pri-
us recōsiliari fratri tuo et relinque ibi munus tuū et tūc
ueniēs offeres munus tuum. **Q**uartū est qz talis pōtē
per quē debet ire ad paradisu destituit. pons eūdi ad pa-
radisum est misericordiā quā frāgit qū misericordiam ne-
gat fratri suo qui in eum deliquit. qz sicut dñs i ac. i. iudici
um sine misericordiā fiet illi qui nō fecit misericordiā. et
beatus aug. vnusquisq; talē indulgētiā acceptur⁹ est a dō
qualez ipse dedit pximo. qui gº vult ad misericordiā dei
venire ⁊ q̄ ei dñs peccata sua dimittat debz pximi sui mi-
seri oēs iniurias sibi illatas ab eo dimittendo. et hoc ē qd
dicit iesus christus luce. vi. estote misericordes sicut pater
vester misericors est. postea sequitur dimittite et dimit-
tetur vobis. et sicut dicit mat. vi. beati misericordes quo-
niā ipsi misericordiā eius cōsequetur. Rogemus iesū chri-
stū vt per miam suā det nobis omēs iniurias nobis illatas
ita ex corde dimittere vt in fine possimus ad suam miam

peruenire qđ nobis prestare dignet^r iesus christus amē.

Dominica xxiiii. additio sermo. lvi.

Magister scimus quia verax es 2°. Iesus cōmēda
t^r hic a duobz. ab auctoritate ibi magister a ve
ritate ibi qz verax es 2°. Cōmēdat^r a triplici ve
ritate. p^{ri}o a veritate vite ibi qz verax es. scđo. a veritate
doctrine ibi. et bīa dei in veritate doces. tercio a veritate
iusticie ibi. et nō ē tibi cura d aliquo. **M**agisteriū ei⁹ ver
tit^r circa quattuor. circa documētū huilitatis ad extirpa
tionē supbie. circa documētū paupertatis ad extirpatōnem
cupiditatis. circa documētū penitētie ad extirpatōnē car
nalitatis vel cōcupiscētie. circa documētū caritatis ad
extirpatōnē malicie. **D**e p^{ri}mo sic. dñs vidēs q nō pou
mus ire ad regnū glorie nisi per huilitatē docuit nos hu
ilitatē dicēs. nisi cōuersi fueritis et efficiami 2°. **N**otand
q qui vult ire per bassum ostiū oportet q se huiliet et non
potest ire erecto capite. cū ergo ostiū per quod itrat^r in
regnū dei sit bassum per huilitatē quod dico ostiū christi
est nō potes itrare nisi te huilies hoc ostium humiliat
se vsq ad ablutōnē pedū. **D**e secūdo sic. dominus vidēs
q paupertas est via ad regnū dei docuit paupertatē. hō
eni oneratus nō pōt de facili ascēdere montem altūz. qui
ergo est oneratus pondere diuitiarū ponendo amorē in di
uitiis nō pōt ascendere in paradīsum qui est mons altus.
Ite sic est asinus oneratus nō pōt intrare per angustam
portā. similiter homo oneratus amore diuitiarū non po
test intrare in regnū dei cum non possit intrare nisi per ā
gustā portam. **I**tem asinus vel equus magno onere exo
neratus gaudet. homo aut nō gaudet quādo deus exone
rat eū cuz deberet gratias agere deo ipsum blasphemāt.
Itez in mari procelloso naues exonerantur ita q nobiles
merces pūciūt^r in mare ne naues periclitent^r 3° cū sim⁹
in mari pcelloso qđ ē mūd⁹. scđm q dici^r in psal. h^o mare
magnū 2°. dēm⁹ exonerari pondere diuitiarū ne pericli
tem^r. paupertatē dominus verbo cōmendauit cū iuuenis

interrogauit dñm dicens. magister quid faciēdo vitā eter-
nam possidebo 2c. dñs rñdit. vade et vède oīa 2c. Itē facto
cuidā ei dicēti. mgister sequar te quocūq; ieris. dixit dñs
 vulpes foueas hñt et volucres celi nidos. filius aut hoīs
 2c. De tercio sic. dñs vidēs q; pñia ē via ad regnū dei do-
 cuit nos pñiam. nō ei decet hoīez vestitū veste sordida sta-
 re corā rege in aula sua. nullū idecēs erit i aula celesti g^o
 nullus existēs i veste carnalitatis q; ē sordida poterit esse
 in aula celesti. de veste carnalitatis dicit iudas odiētes eā
 q; carnalis ē maculata tunica. Itē scriptū ē in beate q; nul-
lus indutus sacco carnalitatis pōt intrare aulā ihesu cri-
sti qui ē verus affuerus. Itē post mutat ionē aque in vinū
dixit nichodemus dño. nemo pōt hec signa face 2c. p aquā
 q; fluida ē designat^r carnalitas q; fluida ē. per vinū auste-
 ritas pñie. nullus g^o pōt mutare aquā carnalitatis in vi-
 nū pñie nisi fuerit deus cū eo. Itē qñ vna pars statere ele-
uat^r altera deprimit^r. nos sumus sicut statera; qñ corpus
 eleuat^r aīa deprimit^r. qñ corpus deprimit^r aīa eleuat^r. de
 pñia dicit dñs mat. iiii. quid ē q; mīaz volo 2c. n̄ sacrificiū. nō
 veni vocare iustos; s; pccōres ad pñiam. De quarto sic.
 dñs vidēs q; caritas ē via ad regnū dei docet nos carita-
 tē. spōsa enī nō poterit esse cū spōso sine veste nuptiali. ve-
 stis nuptialis ē caritas. sic ē q; betula qñ vadit ad vinum
 portat vas vel mēsurā ubi pōt poni vinū. similiter si tu
 vis habere vinū beatitudinis oportebit hēre mēsurā q; est
 caritas. quāto enī plus hūeris de caritate tanto plus ha-
 bebis de beatitudīe. De veritate sic. veritas ē diuīsiō en-
 tis ab eīe. quā veritatē multī nō hñt; sed diuīsiōnē. q; cor
 eoz ē diuisum ēta tpālia. de quibus dicit ppheta. diuisus
 est cor eoz nūc interibūt nō morit^r quis 2c. si hēat manū ab-
 scissam vel diuisam 2c. sic de aliis mēbris. si aut diuisum fu-
 erit cor alicuius morit^r statim. Itē si hūerus vel pes fue-
 rit ex locū ppiū pes vel hūerus dolebit. g^o cū deus sit lo-
 cus aīe ipsa aīa si fuerit ex deū dolebit. itē quidā sūt filēs
 marino senī. martin⁹ senex pmittit q; mulce cōedūt aures

suas nichil facit nisi mouere caput pede suo non se protegit
iuuenis autem canis bene pede suo protegit. Similiter sunt
quidam senes qui non se defendunt ab immundis cogitationi-
bus caput autem suum mouent quando remordet eis conscientia: sed non de-
fendunt se bona cogitatione. bonus autem homo bene se defendit.
Item non est veritas sine rectitudine. exemplum. sagittarius
de sagitta distorta nunquam faciet bonum ictum. similiter qui fa-
cit opera de genere bonorum nunquam faciet bonum ictum si habeat
distortam intentionem. Rogemus etc.

Item de eadem dominica. xxiii. sermo. lvi.

Ostendite michi numisma census at illi obtulerunt
ei denarium: et ait illis ihesus. cuius est imago hec
et subscriptio eius etc. math. xxiii. Miserunt prin-
cipes sacerdotum et scribe phariseos quosdam et quosdam mili-
tes herodis ad iesum ut interrogarent eum an iudei debe-
rent dare tributum cesari. et si diceret non milites herodis
caperent eum quasi contrarium cesari. si diceret sic quasi contra-
rium legi daretur. bene volentes capere eum in sermone dicunt ei
magister scimus quia verax es etc. magistrum eum vocant et tamen
discipuli eius nolunt esse viam dei in veritate doces. scilicet tri-
plici

Via veritatis triplex.

Prima est rectitudo virtutum. bene puer. iiii. vie eius vie pul-
chre et semite eius pacifice. Secunda observatio mandatorum
psal. vii. mandatorum tuorum cucurri. Tercia penitentia. bene ysa.
xxx. hec est via ambulate in ea. Primam viam docuit christus
math. v. beati pauperes spiritu. Secundam docuit christus. math
xix. si vis ad vitam ingredi serua mandata. Terciam docuit
christus. math. iii. cepit iesus predicare et docere agite
penitentiam etc. et dicunt ei: et non est tibi cura de aliquo. non pro-
nas hominum respicias: sed dicis veritatem maioribus et minoribus
querunt an liceat eis census dare cesari aut non. et ipse
dixit. ostendite michi numisma census etc. In verbis istis ad
presens duo possunt considerari. Primum est quid per istum denari-
um significatur quod dominus querit ut ei ostendatur. Secundum quod in isto
denario requiruntur ad hoc quod a deo in celesti patria tanquam per
bonorum vero recipiat. Primum notatur cum dicit ostendite michi

nummifima census 2c. Scd̃z notat̃ cum dicit̃. cui⁹ ē ima-
go hec et superscriptio. per istū denariū significat̃ quelibet
aia fidelis ad imaginē dei facta. hic ē denarius de q^o
dz lu. x. ubi dicit̃ q^o mulier hñs decē dragmas si perdide-
rit vnā nōne accēdit lucernā et euertit domū suā et que-
rit diligēter donec inueniat eā. scd̃z sacros expoitores mu-
lier ista ē sapia dei filius. per decē dragmas significat̃ hoī-
nes et āgeli qz regis sui. i. dei hñt imaginē sibi impressā.
scz rōne: sed vnā dragmā perdit mulier qñ homo a ratōne
recessit: sed mulier ad querēdū dragmā lucernā accēdit. i.
dei sapia ad querendū hoīnē in carne apparuit. lucerna ē
lux incensa. i. verbum in carne tunc lucerna luxit qñ chrī-
stus inter hoīnes claruit: domū autē euertit qñ corda ho-
minū predicādo de pctis suis turbauit: sed dragma repit̃
cum similitudo dei in hoīne reperit̃. per istū g^o denariū si-
gnificat̃ q̄libet aia fidelis ad imaginē dei facta. ○○○○

Denariū octo proprietates.

Scdm̃ est videre q̄ in isto denario requirūt̃ ad h^o q̄ i
celesti patria a dño tāp bon⁹ et ver⁹ recipiat̃. Et sciēdus
q^o. viii. requirunt̃. Primū est materia debita denariū de-
narius cesaris erat aureum. similiter est aia que est denari-
us dei debz esse spiritualiter materia auri. vñ eze. xxviii.
aureum opus decoris tui 2c. ○○○○

Auri quattuor pprietates.

Quattuor sūt in auro q̄ debet habere aia. Primū ē q̄
rubeū ⁊ multū preciosū. per h^o significat̃ feruor caritatis
quē debet hēre in se aia fidelis hoc ē aurū eiulach qd̃ est
optimū vt habet̃ gen. ii. hoc significat̃ per aurum qd̃ tres
reges obtulerūt christo. de q^o dicit̃ mat. ii. ubi dz q̄ tres
reges venerūt ab onēte qui obtulerunt christo aurū thur
et mirrā. Illi qui sciunt se bñ regere ista tria debēt sum-
nio regi christo offerre scz aurum id est feruorem carita-
tis et thus id est deuotionem orōnis et mirram id est mor-
tificationem carnis. Item aurum solidum est et aia de-
bet esse solida per patientiā in tribulatōe et per verā hū-
ilitatez. vñ dz esse sicut vas auri solidū ornatū omī lapide
x iiii.

precioso sicut dicitur eccle. i. de simeone filio eius sacerdotis
magnum. **I**tem aurum ductile est et anima debet esse ductilis per obe-
dictam ad faciendum dei et proximorum suorum voluntatem. unde non debet
habere cor rustici quod semper ad omne bonum contradictorium est
sed cor regis. unde puer. xxi. sicut divisiones aquarum ita cor
regis in manu domini quousque voluerit molestabit se. 7. i. re.
xv. melior est obediencia quam victima. **I**tem lucidum est et anima lucida
debet esse per bonum exemplum et bonam et honestam conversationem et
hoc est quod dicit christus. mat. v. luceat lux vestra coram hominibus
ut videant opera vestra bona et glorificent patrem vestrum qui est
in celis. **S**ecundum est pondus debiti. denarius ille qui percensu
soluebat valebat decem denarios cursuales et vsuales qui
decem precepta significant: pondus debitum habet anima que habet
in se obseruationem decem preceptorum. decem precepta bene custo-
dit qui christum vere diligit. unde io. xiiii. dicit christus. si di-
ligitis me mandata mea seruate. vel per pondus potest signi-
ficari grauitas morum quam debet habere anima fidelis hoc est pondus
debitum quod requiritur in isto denario. scilicet in anima fidei. scilicet morum
grauitas ut omnis leuitas remoueat ut non sit sicut palea ante
faciem beati. et sicut sunt multi qui non sunt stabiles in bono. de
quibus dicit ioh. xxi. erunt sicut palee ante faciem beati. et sicut fa-
uilla quam turbo dispersit. et trementum. id est peccatum peccauit hieru-
salem propterea instabilis facta est. per pondus ergo significatur
grauitas morum et conscientia in bono quam debet habere anima fidelis
de hoc dicitur eccle. ii. fili attende ad seruitutem dei et ita in ius-
ticia et timore et prepara animam tuam ad temptationem. et sapi. v.
stabunt iusti in magna constantia aduersus eos qui se angus-
tiauērunt. vel pondus quod in isto denario requiritur est distri-
ctum iudicium in operibus faciendis et verbis proferendis. unde isa.
xxviii. ponam iudicium in pondere et iusticiam in mensura. et pro-
uer. xxvi. pondus et statera iudicia dei sunt et opera eius. Item
in verbis proferendis. unde eccle. xxviii. verba prudentium sta-
tera ponderabuntur. id est in iudicio rationis. **T**ercium est imago sum-
mi regis. unde dicitur glo. sicut cesar exigit impressionem sue ima-
ginis in denario suo sic deus animam lumine vultus sui consti-
gnatam. unde imago que in anima requiritur est lux gratie que in ea

174
infundit^r in baptismo. insignita enī debet esse lumen gra-
tie. i. dei ymaginis. tñ psal. signatū ē sup nos lumē vultus
tui dñe. i. lumē gratie qua reformat^r ymago tua scz crea-
tionis in nobis qua tibi similes sumus. sicut dicit glo. sup
illud. signatum est zc.

Imago dei triplex in nobis.

Triplex ē imago dei: scz creatōis prima. secūda recrea-
tōis. tertia similitudinis vel gloriificatiōis vel nature vel
gratie. **P**rima q̄ ē imago creatōis ē qua creatus ē hō ad
dei imaginē. q̄tū ad naturalia: et ad ei⁹ similitudinē q̄tū
ad gratuita siue virtutes. de h^o dī gen. i. creauit deus ho-
minē ad imaginē et similitudinē suā. imago recreatiōis p
quā format^r imago creatōis scz dei gratia q̄ mēti reparan-
de infundit^r in baptismo. de prima et secūda dī simul eccl.
xvii. vbi dī. deus creauit hoīem de terra zc. et fm imagi-
nē suā creauit eū ecce p̄ia creatio et iterū cōuertit eū in
ipsū: in h^o recreatō nota. **T**ercia similitudinis siue gloriifica-
tōis. hec ē imago icreata ppter quā fact⁹ ē hō ad imaginē
et similitudinē dei. de ista dicit apo. ro. viii. quos psciūt
bos et predestinauit conformes fieri imaginis filii dei vt
sit ille p̄iogenit⁹ i multis fratribz. et .i. cor. iiii. scim⁹ q^o
niā cū apparuerit similes ei erimus. vere ad imaginē toti
us trinitatis fact⁹ ē hō. et ad similitudinē similis ē deo pa-
tri p memoriā: filio p itelligētiā: spūi sancto p dilectionē.

Imago dyaboli triplex.

Sed econtrario tria sunt per q̄ pōt figurari imago dy-
boli per q̄ deturpat^r ista triplex imago dei in aīa. **P**rimū
est reatus pcti originalis. **S**ecūm ē deformitas pcti actu-
alis mortalis. **T**ercia est impenitētia finalis siue pctūm
despatōis. **P**rimū scz pctūm culpe originalis q̄ est p̄ia
imago dyaboli deturpatur prima imago creatōis. de ista
prima imagine dyaboli dī iere. ii. vbi dī. vbi ē dñs qui af-
cendere nos fecit de egypto qui trāduxit nos p desertū p
terrā inhabitabilem p terrā famis et sitis ad imagines mor-
tis. per egyptum que tenebre interpretatur status pecca-
ti originalis significatur ppter tenebrositatem inflictaz

x iiii

cm 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21

nobis per peccatū illud et ppter tenebrositatē inferni ad
quā facit aīam deicēdere qm̄ decedit sine baptismo. ab hac
tenebrositate facit nos christus ascēdere p grām renoua
tiōis et regnatōis spūs sancti quā effudit in nos bñdāter
per ihesum christū saluatōrē nrm̄ in baptismo. sicut dicit
ad thi. i. similiter p desertū status peccati originali signi
fica in q^o diuidit hō a tota trinitate: et tūc fit terra inha
bitabilis et inuīa p infirmitatē: et ignorantia et malicia q
inligūt nobis p illud peccatū. sicut dicit beda et terra si
tis fit p cōcupiscētiā: qz sitire facit carnales voluptates
et p illud imago mortis in aīa supinduit^r et hoc pōt dici
signū dyaboli et imago eius.

Homo tria incurrit p peccatū originale.
Et sciendū q tria inducūt homini p peccatū originale.
Primū ē ad malū faciendū puitas. vn̄ gen. ix. pmi sunt sen
sua hōis et cogitatio ad malū. p hoc subtrac̄a ē libertas
arbitrii seruituti qd̄ def. ēs apōit. ad ro. viii. dicit. ego au
tē carnalis venū. i. i. sum pctō. Scdm̄ est ignorantie cecī
tas p quā obscurata est ratio q̄ deflet tho. iiii. dices. qua
le gaudiū michi erit qui in tenebris sedeo et lumē celi nō
video. per h^o sepe accidit q̄ dicimus malū bonū et amarū
dulce. Terciū est ad bonū faciendū difficultas et illud est
cōtra volūtātē eligēdi qd̄ bonum est. vn̄ ro. vii. nō qd̄ volo
hoc ago: s; malū quod odio hoc facio: nūc aut̄ ego nō ope
ro et illud: s; quod habitat in me peccatū. Primag^o ima
go scz creatōis sic deturpata est p peccatū origin. le p qd̄
imago dyaboli impressa est in aīa: s; repara^r imago dei et
reparatur deturpatio illa in aīa p grām quā infudit dñs
in baptismo et hec est imago recreatōis. Itē imago recre
atōis p grām deformatur p deformationē cuiuslibet pcti
mortalis qd̄ facit hō post baptismū et demigrat^r. vn̄ tresh.
iii. denigrata est facies eoz sup carbones ⁊ nō sunt cogni
ti in plateis. et naū. ii. facies eoz sūt sicut nigredo olle qm̄
peccauit mortaliter supinduit^r aīa secūda imagine dyabo
li. de qua dicit in psal. in imagine p̄trāsūt idem dicit ima
ginē eoz ad nichilū rediges scz qm̄ imaginē tuā secūdam

cm 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17

rationē ad nichilum redigerūt propter effigies diuersorū
 peccatorū. **I**sti peccatores mutauerūt p peccata sua gloriā in
 corruptibilis dei in similitudines imaginis corruptibilis
 hominū et volucrum et quadrupedū et serpētū. p volucres
 que in altū volāt et duas alas hnt significat peccatū sup-
 bie q hz duas alas iactanciā in verbis: arogātiā in factis.
 supbi sunt sicut aquila q volat altius aliis auibz sicut dñs
puer. xxx. viā aquile. i. supbi i celo ignorat deus. et ab die
i. dicit si exaltat fueris vt aquila o tu supbia: et si inter
sydera posueris nidū tuū. inde trahā te dicit dñs. p qua-
drupes significat peccatū luxurie que hz qua^o pedes q
sunt fornicatio adulteriū incestus peccatū cōtra naturā
vel tactus illicitus et visus et colloquia praua et cōscien-
tia mala. per serpētē peccatū detractōis significat. qz si
cut serpens occulte detrahit. ita p ista pctā mortalia et p a-
lia sua imago inducit in aīa. scda imago dei in aīa p ista
pctā deturpat: s; p grām repat. tertia imago dyaboli i-
penitētia finalis siue peccatū desperatōis. de ista dñs apoc.
xvi. vbi dicit q primus angelus effudit sialā suā in terrā
et factū ē vulnus seuū et pessimū in hoīes qui habebāt ca-
racterē bestie et in eos qui adorabāt bestia et caracterē e-
ius. primus āgelus pōt dici christi qui ē primū pñcipiū
oīs creature et finis. ipse ē alpha et oo. apoc. i. hic effudit
sialā suā manifestādo. iusticiā suā i futuro qñ ipse iudex
effūdet irā sup pctōes. sicut dicit psal. effunde irā tuam
sup eos 2c. et tūc fiet vulnus seuū et pessimū sup eos qui
hnt caracterē supbie. i. sup destinatos et induratos et de-
speratos. qz tales habent principaliter hunc caracterem
et imaginē dyaboli. per peccatū originale et p deformita-
tem actualis mortalis peccati. et per peccatū desperatio-
nis in die iudicii dicit dñs. unde michi nūmīma census.
et qret cuius ē hec imago si supbus est vel avarus vel lu-
xuriosus necesse habebit rñdere cesaris. i. dyaboli qui oēs
aīas vult possidere et statim dicit sentēcia irreuocabilis
Reddite q sunt cesaris cesari et que sunt dei deo. i. reddi-
te cesari. i. dyabolo omnes quibus imprimīt imago eius.

tradite eos tortoribus inferni. vn̄ ligatis pedibus ⁊ manibus
eicite eos in tenebras exteriores. sicut bet̄ mat. xxi.
sz reddite q̄ sunt dei deo. i. illis qui h̄nt imaginē dei scz lu
mē gratie datā i glia sempiternā. vn̄ sicut dī. i. cor. xv.
sicut portauimus imaginē terreni ita portemus imaginē
celestis. i. lumē grē. hec imago ē recreatōis q̄ requirit̄ in
isto denario scz in aia. **Q**uartū ē superscriptio interior et
exterior. superscriptio interior significat caritatem. qz sicut
supscriptio supponit̄ imagini ita caritas supponit̄ omni
bus virtutibus. iō dicit apost. corin. iiii. sup oia caritatē ha
bete zc. preterea sicut superscriptio denotat cuius ē imago
denarii. ita caritas notificat et oñdit qui sūt discipuli cri
sti. vn̄ io. xiii. in h° cognoscēt vos oēs qz discipuli meī estis
si dilectionē hēatis ad inuicē. et. i. corin. viii. qui diligit de
um hic ē cognitus a deo. superscriptio exterior q̄ requiritur
in isto denario ē bonū opus. in superscriptōe denarii ponit̄
nomē imperatoris et regis. si g° cristiani dicimur a cristo
oportet q̄ veritas nois cristi summi regis bonis opibus cō
probē in nobis. et sic iux rei veritatē opa cristi imitemur.
quia superscriptionē nois cristi imprimūt in aia bonū opus.
vult g° dñs in denario suo scz in aia istā duplicē superscrip
tionē intus per amorē verū. exterius per opationē bonaz.
vn̄ ipse dicit cant. viii. sponse sue. pone me vt signaculū
super cor tuū per amorē vt signaculū sup brachiū per ope
rationē. dicit iterum: sz multi sunt qui h̄nt superscriptionē
id est caracterē dyaboli. vt illi qui imitātur opa eius isti
ponēt̄ in stāgnū ignis ardētis. vn̄ apoc. xxx. qui accepe
runt caracterē bestie et adorabāt imaginē eius. hi vni im
missi sunt in stāgnū ignis ardētis et sulphurētis. ideo su
perscriptionē dei q̄ est bona opatio debet habere aia fide
lis et nō superscriptionē dyaboli. nec eius caracterē. **Q**ui
tū qd requirit̄ in denario ē sonus. ita in aia requirit̄ son⁹
fidei et peccatorū cōfessio. vn̄ sonora dz esse per fidei ⁊ pec
catorū suorū cōfessionē. de cōfessione fidei dicit ro. x. corde
credit̄ ad iusticiā: ore aut cōfessio fit ad salutē. de sono cō
fessionis peccatorū dī cant. ii. vbi dicit spōsus sponse. osten

de michi faciē tuā et sonet vox tua in auribus meis. scilicet
per cōfessionē qz vox tua dulcis et facies tua de
psal. in voce exultatōis q̄tū ad gratiaꝝ actōnē
onē de peccatis sonus epulātis qui epulaꝝ cū di
nus cū illo et ipse mecū apoc. iiii. **Sextū ē fort**
plicet digito q̄n manu tāgit. ita in aīa fortitudo requi
rit. fortis debet esse per spem gaudioꝝ vt nō plicetur p
pter aliquā tribulatōnez. de fortitudine dī isa. xxx. in spe
et silētio erit fortitudo nrā. et psa. xl. qui sperant in dño
mutabūt fortitudinē. et hebre. vi. fortissimū solaciū hēmus
qui cōfugim⁹ ad tenēdū spem ppositā quā sicut anchorā
habem⁹ aīe tutā et firmā. **Septimū ē integritas castita**
ris. s. mētis et corporis. integer debz esse per castitatē. vnde
the. v. ipse autē deus pacis sanctificet nos per oīa. et inte
ger spūs scz superior pars rōnis malo cōsensu. et aīa scz i
ferior pars rōnis a delectatōe et corpus ab actuali pollū
tōe illicita sine querela in aduentu dñi nrī iesu ch̄isti ser
uet. et apo. thi. ii. in oībus prebe te ipsum exēplū bonoꝝ i
doctrina et integritate grauitate. debz esse integer iste de
narius per castitatē mētis et corporis. nō cōfractus p lu
xuriā. qz dī eccl. xxi. qz cor fatui. i. luxuriosi quasi vas con
fractū qd tenere sapientiā nō pōt: scz illā que de sursum ē.
primū quidē pudica ē. sicut dī iac. iiii. vere luxuriosus fa
tuus ē: qz ipse dat regna celestia p delectatōne momēta
nea. vñ dicit be. gre. que maior īfama q̄ p delectatōe mo
mētanea obligare se ad et̄na supplicia et amittere regna
celestia iō integritas castitatis requirit. **Octauū ē ro**
tūditas per rotūditatē significat̄ perseverantiā qz rotun
da figura inter ceteras figuras perfecta ē. et ille denari
us qui habuit aurū. i. feruorē et pōdus. i. morū gūitatē et
obseruatōnē sui creatoris et imaginē sumi regis. s. imaginē
creatōnis et superscriptōnē boni opis et sonū vere confes
sionis et fortitudinē spei in tribulatōibz suis et integri
tate castitatis et perseverantiā in oībus istis recipiet̄ in
eterna gloria qz talis saluus erit. vñ math. x. qui perseue
raueris vsq; in finē saluus erit scz in eterna gloria. illam

eterna gloria concedat nobis iesus christus amen.

Dominica. xxb. sermo. lix.

om electa esset turba intrauit et tetigit manu
et surrexit 2c. math. ix. i isto euageo notat^r du
plex effect⁹ prefatis a dno iesu christo. p^{ri}o in
sanatoe mulieris emorisse. scdo in suscitatoe puelle. per
emorissaz qua sanauit i via. pctoz maifest⁹ significat^r: q
frequet^r e saluti ppiqoz q pctoz occult⁹. pctoz maifest⁹ i
verecudia malefacti sui cofusus cogit^r peitete. vn psal. i
ple facies eoz ignominia z queret nome tuu dne. z mich.
iiii. venies vsq ad babilone. i. vsq ad cofusionem pcti tui
et ibi liberaberis z redimet te dns de manu imicoru tuo
ru veiet pctoz ad pcti sui cofusione z liberabit^r ibi p cofe
sione z pniaz. cu electa esset turba 2c. Circa suscitatoem
istius puelle duo sut ad presens nobis considerada. p^{ri}ma
est qd per ista puellam significat^r qua dns suscitauit. in
secundo notat^r mod⁹ et ordo suscitatois ei⁹. vn scd⁹ e vide
re quod dns ea suscitauerit et quod in ei⁹ suscitatoz fecit.
per ista puella mortua in domo patris significat^r aia mor
tua morte pcti i occulto cogitatiois. Vn i p^{ri}mo euageli⁹
dic^r p ater^r puelle iairus noine. dne filia mea mo mortua
est veni et ipone manu tua sup ea et uiuet. p iair⁹ qui in
terpretat^r illuminas vel illuiatus gra dei intelligit^r et p
latus subditos suos dz illuiare p bona vita et bonu exem
plu eis dādo et p bona doctrina eis sepe predicando. et si
cut dz. i. thi. v. qui bn presunt presbyteri scz vita z doctri
na duplici honore digni beant^r scz corona et aureola. ete
bonus prelatus qn scit q filia sua. i. aia sibi comissa e mor
tua p aliqd peccatu dz flere et deu multu rogare vt filia
sua a morte pcti resuscitet. vere iairus pot dici spūs illu
minatus a gra et illuminas tota aiam. vn psal. signatus e
sup nos lumē vultus tui dne. p filia ista mortua significa
t^r aia mortua morte pcti. Et h⁹ ppter tres rōes. P^{ri}a e q
peccatu mortale a deo qui e vita eius sepat aiam illaz. vn
psa. lix. iniquitates vestre diuiserūt iter vos z deu vestru
et sapi. i. peruerse cogitationes sepant hominē a deo. sed si

aut dicit^r osee. vii. de his qui recesserunt a me. **S**cda est p
 pter fetore. qz talis aia fetet corā deo ⁊ angelis et corā oī
 bus hoibus ppter infamiā. vn̄ ioel. ii. ascēdet fetor eius et
ascēdet pudor eius qui supbe egit. et io. xi. dicūt maria ⁊
martha sorores lazari. dñe iā fetet quatrduanus ē. i. qua
tuor hñs pctā. cordis: oris: opīs: et cōsuetudinis. **T**ercia ē
 qz sepelit^r p cōtēptū et obstinationē ⁊ despationē. vn̄ puer.
xviii. peccator cū venerit in pfundū pctōz suoz cōtēpnit
et tren. iiii. lapsa est in lacū aia mea posuerūt sup me lapī
dē scz obstinatiois. per istā g° puellā significatur quelī
bet aia mortua p peccatū. de ista filia dicit^r eccle. xlii. sup
filia luxuriosā cōfirma custodiā. Istaz filia mortuā mor
 te peccati suscitāt dñs p suā grām maxime qñ se cōvertit
 ad eū per pñiam. **S**ecūdū est videre quō filia ista susci
 tauit dñs et quid in eius suscitatioe fecit. **S**ciēdū ē quod
 tria fecit in eius suscitatioe pcti spūalis. **P**ri° turba et ty
 bicines eiecit. tybicides significāt carnales et tpāles dele
 ctatioes q fere totū mōdū decipiunt. vn̄ carnale delectati
onē vel voluptatē meretricē vocat btus io. cū qua forni
cati sunt reges terre et multi alii. apoc. xiiii. veni et ostē
dam tibi indignationē meretricis magne cū qua fornicati
sunt reges terre ⁊ inebriati sunt qui bibāt terra de vino p
stitutōis eius. per turbā significāt male cogitatioes: pra
ua desideria: bona tpālia: blasphemie: inique suggestiōes
quas suggerūt demones inuidetes nobis ppter ptatē pctō
ris quā nō hñt. de ista turba dicit^r i psal. pñali. miserere mei
dñe quoniā infirmus sum sana me dñe quoniā conturbata
sunt ossa mea. et aia mea turbata est. 2c. tybicides. i. carna
les et tpāles delectationes et iocūditates eiciēde sunt. et
turba malaz cogitationū et prauoz desiderioz ⁊ iniquaz
suggestiōnū et curaz tpāliū eicienda est. qz turba impedit
lāgūdū ne sanitate recipiat. sicut hēt iob. v. Iterū qz in
trepat cecū vt taceat. luce. xvi. Itē qz mortue puelle su
scitationē pcrastinat. sicut habet^r hic. Itē qz zachee obstat
ne ihesum videat. sicut hēt luce. Primo g° turbam ⁊ tibi
tybices eiecit. Scdo domū itrauit et sanctu petrū ⁊ iacobū

et iohannē et patrē et matrē cū ipso in domo retinuit. **¶**
litterā eiecta turba malay cogitationū et prauoy deside-
rioy et omniū pctōy: tūc domū cōsciencie peccātis intrat
ibi dñs per suā grām. et ē quod dicitur hic. intrauit domū
de hoc introitu dicitur apoc. iii. vbi dicit dñs. emulare age pe-
nitentiā ego sto ad ostiū et pulso ad ostiū cordis tui et pul-
so p flagella et p predicatōes et inspiratōes. si quis audi-
ret me intelligēdo et aperuerit michi mādāta mea adim-
plēdo. intrabo ad illum grām cōferēdo et cenabo cū illo in
fide et in caritate eius delectabor: et ipse mecū eterna im-
partiēdo. **¶** In domū 3° cōsciencie pctōis intrat dñs p suā
grām eiecta turba pctōy ab ea. de ista domo dicitur sapi. ix. sa-
piētia edificauit sibi domū erexit colūnas. vii. q sunt sep-
tē dona spūs sancti vel septē beatitudines q sunt paup̄tas
spiritu. māsuetudo: luctus de pctis: iusticia: mūdicia: mīa
pax. de istis omnibus dicitur math. v. beati paupes spiritu: et
intrauit 3° domū illā et cū illo retinuit quinqs psonas pe-
trū: iacobū: iohānē. patrē et matrē puelle. per istas quinqs
personas significat quinqs q cōcurrūt in iustificatiōe pec-
catoris. petrus fidē significat. iacobus spem. iohānes cari-
tatē. mater ecclesiam. pater sacerdotē. vel p petrū qui cogno-
scēs iter interpretat significat peccati agnitō. de p^o dicit psal:
miserere mei deus sūm magnā mīam tuā. postea sequitur.
quoniā iniquitatē meā ego cognosco et c. per iacobū qui lu-
ctator interpretat vel supplātor significat cordis cōtri-
tio. p cordis enī cōtritiōnē supplātat dyabolus et fugat a
corde pctōis. dyabolus est sicut canis qui aquas calidas
lachrymarū timet. et p illas effugat de coquina cordis. vñ
ero. xv. dicitur p pharao. i. dyabolus et exercitus eius submersi
sunt ī mari rubro. et iii. re. xviii. dicit helyas ad achab re-
ge p quē significat dyabolus qui ē rex sup oēs filios sup-
bie. iūge currū tuū et fuge ne occupet te pluuia. i. lachry-
marū cordis habūdātia. ppter cōtritōem quā hūit magda-
lena de pctis suis quod de lachrymis suis pedes dñi rigauit
dñs ab ea septē demōes eiecit. sicut hēt lu. vii. certe sicut
dicitur in psalmo. cor cōtritū et hūiliatū deū nō despiciet. p 10

bannem qui interpretat^r in quo ē dei grātia. significatur
 grē scs dei effusio. de b^o dicit^r eze. xxxvi. effundaz super
 vos aquā mūdā. i. grāz meā dixit dominus ⁊ mūdabī
 mī ab oibz iniquitatibz vris ꝑꝑito grā infūdī^r tācīto aīa
 cōuertit^r. **V**n ista tria grē effusio cordis cōtritō et pec
 cati remissio nō se precedūt: sed grē infusio ē cā cōtritō
 nis. et cōtritō ē cā remissionis ꝑctī. Per matrē pōt signifi
 cari cōfessio q̄ facit aīas itrare portas paradisi. vñd psal.
 introite portas eius in cōfessione. **I**n confessione peccatā
 esse remissa ostendunt^r. vñ qñ dñs curauerat leprosos ꝑꝑ
 quos ꝑctōres significāt^r precipiebat eis vt irent ⁊ osten
 derēt se sacerdotibus et dū irēt a cōtritōe ad cōfessionē i
 bia mūdati sunt. De cōfessione dī eccl. xvii. ne dormieris
 in errore ipiorū et āte mortē cōfiteri. et psa. xliii. narra si
 quid habes vt iustificeris: pater tu⁹ ꝑimū peccauit zc.
 hec ē iudich bona mater sancta mulier q̄ iterficit olofer
 nē. i. diabolū amputādo caput eius. i. eius suggestiōē iū
 dich. xlii. Judich interpretat^r cōfitens et significat cōfessi
 onē. Per partē significari pōt operis satisfactō deuota o
 ratio ieiuniū elemosina. tho. xii. bona ē operatō cum ieiū
 nio ⁊ elemosina magis q̄ thesaurus auri ⁊ argēti. **T**er
 cio qz dñs manū tetigit merito tenet dñs manū ꝑctōis e
 um a morte ꝑctī suscitādo: qz ꝑpter opera manū suarū
 mortuus fuerat ꝑctōr. vñ psal. in operibz manū suarū cō
 prehēsus ē ꝑctōr. et psa. i. cū extenderitis manū vras auer
 tā oculos meos a vobis cū multiplicaueritis vras orōnes
 nō exaudiā. manus enī vestre sanguine plene sunt: s; dñs
 tāgit manū cū mūdāt opera et cū dat grāz resurgendi a
 ꝑctō et bene operādī. et ita aīaz peccatricē resuscitat. vñ
psal. tenuisti manū dexterā tuā zc. et math. v. dī domine
 veni et impone manū super eam vt sana sit et viuat. vñd
psal. exita potētā tuā et veni quasi dicat veni et resusci
 ta eā tenuit manū eius ⁊ surrexit continuo a morte ꝑctī.
Nota ad quid faciendū debet surgere aīa a morte peccatī
 postq̄ resuscitata ē q̄re i illo fermōe. **C**ū appropiuarz ie
 lus porte ciuitatis zc. postq̄ resuscitata fuit: dixit illi dō

min⁹. date ad māducādū. sicut dicitur lu. xviii. ut h⁹ esset iudi-
ciū vere suscitatis. vñ ābz. ad testioniū vite ut n̄ fātafina
sz veritas credere.

Sz notand⁹ q aīa a morte pcti resuscitata christo dicitur tria
facere. Prīmū ē q dicitur fide surgere et pctā dimitte et ter-
rena despiciere: et celestia desiderare: et hec oīa notat et i
portat h⁹ verbū surgēdi. vñ dicitur hic q surrexit. et apo. ad
ephe. v. dicit. surge qui dormis et exurge a mortuis. Se-
cūdu ē q debet ad celū et ad christū bonis operibus et p
viā penitētie ambulare. vñ psa. xxx. hec ē via ambulate in
ea. et mat. ix. dicit dñs. surge tolle lectū tuū et vade i do-
mū tuā. i. in celestē patriā et surrexit et abiit in domū su-
am. et lu. xv. dicit fili⁹ pdigus. surgā et ibo ad patrē meū
ic. Tercium ē q dicitur māducare. Et notandum q de tripli-
ci pane debet māducare. Prīmus est panis sacre scriptu-
re. et iste panis reficit itellectū et est panis vite. vñ ecd.
xv. cibavit eū dñs pane vite et itellectus. et deu. viii. n̄
ex solo pane viuit hō sed ex oī 2c. Scdus panis ē eucharī-
stie. iste pascit et reficit affectū. de isto dicitur in psal. panis
cor hoīnis cōfirmet. et apost. corin. xi. quicūq; māducauer-
it panē hūc et biberit calicē dñi indigne reus erit corpis
et sanguis dñi. probet aut seipsum hō et sic de pane illo e-
dat et de calice bibat. Tercius est eterne glorie iste iusti-
ficat et beatificat et vtrūq; sacrificat scz itellectū et af-
fectū. de isto pane dicitur lu. xiiii. beat⁹ qui māducatur panē in
regno celoz. et sapi. xvi. prestitisti. i. prestabis eis dñe pa-
nē sine labore paratū hntē in se oē delectamētū et oēs sa-
poris suauitatē. de isto pane reficit dñs laborātes fide-
liter in agro dñi et honoratos honore pnie. vñ mat. xi. venite
ad me oēs qui laboratis et honorati estis et ego reficiam
vos. s. pane glorie illū nobis cōcedat iesus christus amē.

Dominica. xxvi. sermo. lx.
Et puer vn⁹ hic qui habz quīq; panes 2c. 10. vi.
Circa istud euāgeliū iiii⁹ pnt cōsiderari. Pri-
mū ē quare istud euāgeliū in q⁹ agit⁹ de pani-
bus quibz et de duobz piscibz quibz dñs refecit turbas bis

legit^r in anno in sc̄tā ecclia. Sc̄dm quid p̄ istū puerū signi-
fica^r. **Terciuū** ē quid significāt quīq; panes ordeacei ⁊ du-
o pisces ⁊ quīq; milia hominū qui ex illis quīq; panibus
et duobz piscibz reficiūt. **Quartū** ē quid significant duo
decim cophini, fragmētoꝝ qui ex quīq; panibz ⁊ duobz pi-
scibus colligūt. **Itud euāgelīū** his legit^r ppter duplicē
refectionē. dñs reficit penitētes hic i via ⁊ i patria. Pri^o
legit^r in medio q̄dragesime qd ē tp̄s pñie. et b^o est ad si-
gnificādū istā refectiōē q̄ dñs reficit penitētes in via. de
hac refectōe dicit dñs mat. xi. venite qui laboratis ad opa
pñie faciēda ⁊ onerati estis sc̄z aduersa paciēter sustinen-
do p̄ cristo: et ego reficiā vos cōsolādo. **Iterū** legit^r in vl-
tima dñica post pēthecostē et post trinitatē: ad significā-
dū refectiōē eterne glie q̄ erit in patria q̄ dñs reficit p̄
vitā istā vere penitētes. vñ de hac luce. xxi. dī. vos estis
qui p̄māstis mecū in tētationibz meis ⁊ ego dispono vo-
bis regnū vt edatis sc̄z panē vite et libertatis: et vinū bi-
batis sc̄z eterne leticie sup mēsaꝝ meā in regno meo. et lu.
xliii. btūs qui māducabit panē i regno dei. et cāti. v. come-
dite amici ⁊ inebriamī karissimī. **Sc̄dm** ē videre quid p̄
puerū istū significa^r. puer iste pōt dici ēstus ppter vitē pu-
ritatē. qz ipse solū pōt dicē illud puer. xx. purus sū a pctō
mūdū ē cor meū. ipse sicut dī. ysa. lvi. iniquitatē n̄ fecit nec
inuet̄ ē dolus in ore ei. **Pueri** quīq; p̄prietates.
Per istū puerū pōt significari quīq; iustī ⁊ pōt dici pu-
er ppter septē p̄prietates pueri. **Pria** ē ppter simplici-
tatē. vñ ro. xvi. volo vos esse simplices i bonoz sapiētes in
malo. et cristus mat. x. estote prudētes sicut sp̄tes ⁊ sim-
plices sicut colūbe. i. sine duplicitate vel sine plica error-
is: vel ypocrisis vel simulatōis vel adulationis. et sapi. i.
dicatur. in simplicitate cordis querite illum. **Secūda** ē
propter malicie carentiaꝝ. pueri sine malicia sunt: et viri
iusti similiter debent esse sine malicia. vñ. i. corin. xliii. no-
lite pueri effici sensibus: sed malicia paruuli estote: sensū
bus sitis perfecti. **Tercia** est propter innocentia et mū-
dicia. sicut dicitur iob. xxi. saluabitur innocēs saluabit^r
et mundicia manuum suarum. et in psal. dicitur. innocēs

manibus et mondo corde ascendet in montē dōmini hic ac
cipiet bñdictionem a dño. Quartū est propter benignita
tem qz nō seruat irā: iniurias cito remittit. ita iustus de
bet esse benignus et nō debet iram in corde suo seruare im
mo tñcito dñz iniurias sibi illatas dimittere. vñ ephe. iiii.
dicit. sbl nō occidat sup iracūdiā vestrā. et math. vi. dicit
christus. dimitte et dimitte vobis. Quintū est ppter
vestimētoz pulchroz dilectionē. pueri multū diligūt pul
chra vestimēta. similiter quilibet iustus dñz diligere et ha
bere pulchra vestimēta. Pulchra vestimenta qdñz iustus
diligere sunt bone virtutes quibz induit aia. de vestimē
tis istis dicit eccl. ix. omni tēpore vestimēta tua sint can
dida. et apoc. xvi. vir est qui custodit vestimēta sua ne nu
dus ambulet. tali puero pmittit dñs regnū celoz: quicūqz
non reperietur vt puer nō intrabit in regnū dei. talē pue
rum apprehendet ihesus et ponet iux se in gloria eterna.
vñ luce. ix. apprehēdens ihesus puerū statuit eū iux se in
eterna gloria. per istum gº puerum quilibet iustus signi
ficatur. Tercū ē videre quid significant isti quinqz pa
nes ordeacei et duo pisces. quinqz panes isti sunt cōfessio
cōfessio: ieiunū: elemosina: et oratio. et qz hec dura sunt p
pter hº dicūt ordeacei. duo pisces sunt scz vnus ē exēpla
cōfessorz. hic ē piscis coct⁹ in aquis tribulatiōis huius mō
di. alius ē exēpla martirū. hic ē piscis igne passiōis et ca
ritatis allatus. vñ martiribz pōt dici illud luce. xliiii. ob
tulerūt ei partē piscis assi. i. seipōs allatos sup crabōes ca
ritatis et passiōis: scz qz nostra tribulatio et ois nostra pas
sio minor est passiōe christi. immo nulla aut parua respe
ctu passiōis christi nō ē sufficiēs ad gloriā. vñ ro. viii. non
sunt cōdigne passiōes huius tēporis ad futurā gloriā zc.
Ideo dicitur hic qz obtulerūt martires partem piscis assi
nō totū piscē. hi duo pisces exempla cōfessorz et exempla
martirum dant saporem quinqz panibus ordeaceis. vñ de
greg. si exempla antiquoz patrum recolimus nichil gra
ue est quod sustinem⁹. vel possumus dicere qz primus pa
nis est spūalis sapientie et scientie. de hoc dicit eccl. xv.

Etiā illū pane vite dñs scz sapia qua uiuit intellect⁹
 et affect⁹. **I**ste panis datur ad manducandū humilibus.
 vnde psal. sapientiam prestans paruulis. **I**ste datur orā-
 tibus iac. i. si quis vestrum indiget sapientia postulet eā
 a deo qui dat oibus affluēter. **I**ste datur patientib⁹. vnde
 apoc. ii. vincti scz per patientiā dabo edere manna ab-
 sconditū. **I**ste panis sapientie habet et cōtinet septē gra-
 na. de quib⁹ habet iac. iii. que autē de sursum ē sapia 2c.
 primū quidē pudica ē. deinde pacifica. deinde modesta 2c.
 oia ista debēt intelligi per effectū. pudica dicit⁹ qz facit
 hominē pudicū esse et sic de aliis. **E**x istis septem granis
 pnt fieri alia septē et pnt dici et significari p illos septē
 quib⁹ dñs fecit refecit et saturauit. math. xv. per quos si
 gnificāt⁹ qui doctrine euāgelice adimplent precepta secū-
 dū posse suū. **S**cđus est penitētie. de isto dñs gen. xxi. de-
 dit abrahā agar panē scz penitētie et abiit i sollicitudinē
Iste panis habet tria grana ex quibus pnt fieri tres pa-
 nes qui sunt penitentium lachryme scz oris cōfessio opis
 satisfactō cordis cōtritio. de panib⁹ his dicit⁹ in pal. sur-
 gite per spem eternoꝝ postq̃ sederitis per pctōꝝ recorda-
 tionē qui māducatis panē doloris per cordis cōtritionem.
 hic est panis ore acens qui cōuertit castra madian. i. pec-
 cata. iudith. vii. **D**e secūdo scz de pane cōfessionis dicitur
 ezech. xii. panem tuū in cōturbatione comede. i. in dolore
 animi cōfiteri secūdum quod dicit⁹ iob. vii. loquar deo i
 tribulatione anime mee. i. cōfitebor. hic panis est cinerici⁹
 quē dedit abrahā domino. gen. xviii. festinauit abrahā ad
 sarrā dixitq; ei. accelera tria sata farine et fac panes sub-
 cinericos. tria sata dixit. qz oportet q̃ cōfessio fiat ex trib⁹
 scz ex cogitatōnib⁹ locutōnibus et operatōnib⁹. sed subci-
 nericius debet esse panis cōfessionis. In cinere notat⁹ hū-
 litas que debet esse in confessione. vnde dicit beatus ber-
 nardus. omne quod remordet conscientiam cōfiteri pure
 et humiliter. **D**e tercio scz de labore satisfactōis dñs in psal.
 labores manuū tuarū quia māducabis be. 2c. **E**t gen. iii. in
 sudore vultus tui vesceris pane tuo. **T**ercius pōt dic-

tribulatio et angustia anime de isto dicitur iii. re. xii. Su-
stentare enim pane tribulationis et aqua angustie. et deut.
xvi. septem diebus id est omni tempore comedes absque fer-
mento afflictionis panem scilicet in patientia tribulatio-
nem sustinebis.

Panem sine triplici fermento debemus comedere.

Sciendum est quod absque triplici fermento debet homo illum panem comedere ad hoc quod de isto pane reficiatur. absque fermento vane glorie id est vane laudis. vn. leuit. iii. Omnis ob-
latio que offertur domino sine fermento erit. et. i. corin. v. dicitur quod modicum fermentum scilicet vane glorie totam massam corrumpit. id est totam operationem. Item absque fermento ipocrisis de hoc dicitur luce. xii. Attendite a fermento phariseorum quod est ipocri-
sis id est caute ne sitis ipocrite sicut pharisei. Item absque fermento peruerse doctrine scilicet infidelitatis. vn. i. cor. vi. Ita quod epulemur domino non in fermento veteri. id est in peccato originali nec in fermento malicie. id est in simulacione vite quam facit ipocrisis scilicet in azimis sinceritatis. id est recte intentionis et veritatis id est bone operationis. sine isto triplici fermento debet comedi panis tribulationis quia istud prohibetur a domino exo. xii. Septem diebus fermentum non inuenietur in domibus vnus-
quisque qui comederit fermentum peribit anima illius de cetu israel. Quartus potest dici panis sacre scripture de isto dicitur mat. iii. Non in solo pane viuit homo mat. et. xv. Non est bonum sumere panem filiorum et mittere canibus id est infidelibus. Quintus est fortitudinis in bona operatione et in tribulacione et in dei voluntate et in dei dilectione. de isto dicitur iii. re. xxx. vbi dicitur quod angelus tetigit heliam et dixit Surge et comede et respexit et ecce ad caput eius subiectus panis et vas aque. et ibi dicitur quod ambulauit in fortitudine cibi illius. xl. diebus et xl. noctibus usque ad montem dei oreb. Iste panis dicitur coqui igne caritatis. quod sic dicitur ca. ti. viii. fortis est ut mors dilectione. Iste panis datur ad manducandum sperantibus in domino unde isa. xl. Qui spe-
rant in domino mutabunt fortitudinem. Ille panis cor hominis

confirmat. sicut habet in psal. sed in p^{ri}o reg. dicit^r q non
erat robur in saul. q² nō comedit panē. Iste panis h³ tria
grana ex q uibus pnt fieri tres panes ppter fortitudinem
quā debet habere hō ad tribulatōes pro cristo sustinēdas
et ad pugnandū cōtra dyabolū: carnē et mūdum. Item ad
onus pnie portādū. Itē ad deū fortiter diligendū. Et isti
tres panes pnt significari per illos panes tres de quibus
dixit amicus cristo amico suo. lu. xi. amice cōmoda michi
tres panes. i. fortitudinem ad tribulatōes pro cristo susti
nendas et ad pugnādum cōtra dyabolum: carnem et mun
dum: et ad onus pnie portādum: et ad te fortiter diligen
dum. vel possumus dicere q isti quinq panes sunt cogni
tio sui. pudor cōmissi: dolor amissi: timor iudicii: horor infer.
ni. et q² oīa ista dura sunt: ideo panes ordeacei dicuntur

Suo pisces sunt fides et caritas. sicut d^r 10. **Pri**
mus est fides. vñ sicut piscis nutritur in aquis ita fides
nutritur et cōseruat in aquis baptismi. de hoc pisce dici
tur tho. vi. ubi dicitur q iunior thobyeas magnū piscem in
fluvio accepit. Tigris interpreta^r velocitas: et significat
baptismū qui facit tamcito euolare ad paradysum. de hoc
pisce legitur in thob. q tria facta sunt. primū ē thobye et
angeli repletio. s^m est demonis effugatio. vñ dicit^r q fu
mus eius exterminat omne genus demonior siue a viro si
ue a muliere demonium effugauit: de sarra filia raguelis
quā sibi despōsauit. sicut dicitur tho. viii. terciū est oculo
rum patris illuminatio. vñ tho. xi. dicitur q assumens iu
nior thobyeas de felle piscis illuminauit oculos patris sui
et vidit. hec tria facit fides. p^{ri}o pascit et reficit credētē.
vñ aug. crede et māducasti. et exo. xxiiii. dicit^r q filii isra
hel viderūt deū per fidem et comederūt et biberūt. Item
effugat dyabolum. vñ math. xvii. amen dico vobis si habu
eritis fidem sicut granum senapis et dixeritis mōti huic
transi hīnc et trāibit. Item illuminat mentem. vñ aug.
fides est illuminatio mentis ad vidēdum deū et res diu
nas. et io. xii. dicit cristus. omnis qui credit in tenebris nō
manet. **S**ecūda piscis ē caritas. qui capit^r et nutrit in

p iii

aquis deuotōis et fraterne cōpassiōis ⁊ in aquis maris. i.
in mare dominice passiōis. de hō pisce dicit. math. xvi.
ubi dicit dñs ad beatū petrū vade ad mare scz dnica passi
onē recordādo et mitte hamū meū piscē qui prius accesse
rit tolle. i. caritatē. Sciendū est q. dñs ihesus et beatus pe
trus sese aquitauerunt de isto pisce. similiter caritas oia
debita peccatorū. vñ luce. vii. dicit de magdalena. dimit
tunt ei peccata multa quoniā dilexit multū. Item soluit
debita precepta dei. vñ ro. xiii. dicitur. qui diligit. pxi
mū suū legē adimpleuit. et ibidem plenitudo legis est dile
ctio. Item soluit omne debitū omniū hominū. vñ ro. xiii.
dicitur. reddite debita. postea sequitur. nemini quicq. de
beatis nisi vt inuicē diligatis. Caritas enī soluit debita
et quāto plus soluit eo aut plus crescit. de istis piscibus
dicitur nume. xi. pisces in egipto. i. in mōdo gratis comē
detis. Isti duo pisces in aquis nutriūtur et ex aquā mo
riuntur. vñ psal. i. putrescent pisces sine aqua et moriūtur
in siti. et exo. vii. versa est aqua in sanguine ⁊ pisces in
flumio mortui sunt. Per sanguinē peccatum significatur
et in aduētū peccati moriūtur ipsa caritas et fides operās
per dilectionē. Isti duo pisces faciūt quinq. panes come
stibiles propter saporē quē apōnūt fides delectat ⁊ letifi
cat. ideo dicit ro. xv. deus repleat nos omni gaudio et pa
ce in credēdo ⁊ letificat q. facit credere deū esse benignū
facit homini habere spē de veniā et glia. ideo dicit in psal.
omia opa eius scz viri iusti. similiter caritas delectabilis
est. vñ puer. v. in amore eius scz christi delectare iugiter
et sapi. viii. in amicitia dei delectatio bona. id dicit apost.
i. corin. xvi. omnia opera nostra in caritate fiant. Ex istis
quinq. panibus et duobus piscibus reficiunt quinq. mi
lia hominū. i. oēs christiani qui licite et bñ vtūtur quinq.
sensibus suis et qui illos scdm posse suū custodiūt a pctō.
Quartū est videre quid significāt. xii. cophimi qui ple
ni de fragmētis colligūtur. per xii. cophinos significan
tur duodecim gaudia que habebūt in paradiso qui come
dunt hic de quinq. panibus ⁊ duobz piscibus p̄dictis. de

illis. xii. gaudiis dicitur. in suis meditationibus in tribus
versibus quos ibi ponit. Est ibi. pax pietas bonitas virtus
et honestas. gaudia letitie vita dulcedo perennis gloria
laus requies amor et concordia dulcis. ad illam eternam glori-
am que gaudia perducit nos iesus christus. amen. iiii.

Multiplici ratione seminandum est verbum dei. sicut
patet in his versibus. Vinificat sanat confirmat
mudat et ornat. Letificat saluat dicitur beat atque coronat.
Delectat potat cibatur instruit inserit armatur. Seruat casti-
gat illuminat et volat artatur. Vinificat. vñ in psal. vinifi-
ca me secundum verbum tuum. in iohanne omnes qui in monu-
dētis sunt audiet vocem filii dei. et qui audierint viuēt. Sa-
nat misit verbum suum et sanauit eos. Confirmat in bono psal
confirma me in verbis tuis quando aliqui habent priuile-
gium multum laborant ad confirmandum. similiter si habes pro-
positum bonum audiendo sermonem confirmaberis. Mu-
dat. in iohanne. iam vos mundi estis propter sermonem quem
locutus sum vobis. Ornat. in ecclesiastico. ornamentum au-
reum doctrina. Letificat. psal. letabor ego super eloquia
tua etc. Saluat. in mansuetudine suscipite insitum verbum quod
potest saluare animas vestras. Iac. in sua canonica. Dicitur.
sapienter. venerunt michi omnia bona pariter cum illa scilicet sapi-
entia verbi dei. Beat. beati qui audiunt verbum dei etc. Et
aug. beatus cui omnia optata succedunt. Qui recipit verbum
dei nichil vult nisi quod deus vult. vñ aug. super hoc beatus be-
ter qui te portauit. plus laudat maria. quia audiuit et cre-
didit et opere contempsit quam quia in proprio corpore portauit: et pro
priis uberibus lactauit. Alios fructus habet sicut patet
in versibus predictis. Certe pessimum est fugere verbum dei. dicitur
enim psal. v. dominus exercituum reliquisset nobis semen quasi sodo-
mitemus. etc. Illi ergo qui nollunt audire verbum dei. quasi sodo-
ma sunt: hoc est muta ut pecus et timeo ne sodomita sint hic
muti a confessione peccatorum a laude dei ab exhortatione proximi
et tamquam pecus carnale querentes. quod deus auertat Amen.

Explicit summa sermonum super euangelia dominica
totius anni cum additione aliquarum epistolarum.

e iiii

*Pro magistro m. colao curpensis
E. uato de gournay*

**Tabula seu repertorium contentorum
in isto volumine per ordine alphabeti.**

A
 Abscondit se christus a multis peccatoribus. xlii.
 Item aduentus christi triplex. i.
 Adueniente christo in carnem quattuor debemus facere. i.
 Adducitur anima peccatrix ad christum duobus viculis. xxv.
 Adulterium fugiendum est propter tria. xliiii.
 Ager corporis nostri repletur zizania propter duo. i.
 Item agnoscere octo debet quilibet fidelis. lxi.
 Amittitur christus tripliciter vel in tribus locis. vii.
 Amaritudinem triplicem debet habere penitens. xxi.
 Item anima fidelis dicitur filia syon propter duo. i.
 Animam debemus leuare ad deum propter tria. iii.
 Item anima fidelis dicitur vinea. xv.
 Anima fidelis dicitur mulier propter quinqs. xix.
 Item anima dicitur denarius. lvi.
 Anima resuscitata debet tria facere. lxi.
 Appropinquare ad iesum debemus septem modis. xxxvi.
 Aperire debemus ad quattuor os nostrum. xlv.
 Item a quibus deus queritur. vii.
 Arma lucis sunt opera penitentie vel virtutes. ii.
 Arguit spiritus sanctus mandanos de tribus. xxx.
 Arbor bona debet esse quilibet fidelis. xli.
 Item auris duplex. xvii.
 Audire debemus libenter verba christi. xlv.
 Item auri proprietates quattuor debemus habere. lvi.

B
 Bona matrimoni tria sunt. xvi.
 Bonorum trium oportebit deo reddere rationem. xlii.

C
 Capita debemus leuare ad tria. iii.
 Carnis sollicitudinem debemus reducere ppter duo. xlviii.
 Item caritas est via in celum. lvi.
 Item caritas dicitur piscis soluens debita tria. xli.
 Item castellum dicitur religio vel penitentia. xlvii.

Contritio sola cum ppositō confitendi mundat. — xlvii.
 Contrariantur deus et dyabolus deus et mūdus
 / deus et caro. — xlviii.
 Cena duplex. — xxxv.
 Confessio debet habere quattuor conditiones. — ix.
 Confessio latronis cōmendabilis fuit in tribus. — xxxiii.
 Conuicium oris prohibetur propter tria. — xxxix.
 Consolatur spiritus sanctus tria genera hominum. —
 Cor pctōris dī mare ppter qua^o. — x.
 Cor purū a tribus debemus hēre. — vi.
 Currētī quinq; sunt necessaria. — xii.
 Cursum impedit quinq;. — xii.
 Currere debemus propter octo. — xiii.
 Cursus ad brauiū excludit septē pctā mortalia. — xiiii.
 Clamor triplex a iusto clamatur. — xix.
 Claudere debemus quattuor. — xxvii.
 Crescere debet iustus quattuor modis. — xi.
 Item crescere faciunt iustum tria. — vi.
 Crudelitas dyaboli ostenditur in tribus. — xlviii.

D.

Dat nobis cristus tria. — xxx.
 Defectus in nobis quattuor debemus respicere. — iii.
 Deuote debemus dominū querere propter plura. — vii.
 Demones comparantur vento propter duo. — x.
 Desertū penitētie deambulādū est per tres dies. — xviii.
 Demonium quadruplex faciens hominem mutum. — xx.
 Decimas debemus diligēter soluere propter tria. — xliiii.
 Descēdit homo in miserā damnationis sex modis. — xlv.
 Debemus deo tria: proximo et nobis. — lvi.
 Debitum peccati tribus modis dimittitur. — lvi.
 Denarii octo proprietates. — lviii.
 Discipuli cristi tria debent facere. — x.
 Discipuli cristi sunt qua^o genera hominū — x — xxvii.
 Dies octo post quos venit cristus in nobis. — xxvii.
 Diuitie non sunt petende propter tria. — xxxi.
 Diuitie fortune sunt periculose propter tria. — xxxiii.

e b

Diuitiarum tria sunt genera. xxxiii.
 Dives epuloin quibz peccauit. xxxiiii.
 P. secretio triplex. xxxv.
 Diligendus est deus propter septem. xxxvi.
 Item propter tria. et propter quatuor. v.
 Diligit dominus quatuor in nobis. xxxvii.
 Dilectionis dei modus. v.
 Dilectionem dei auferunt tria. v.
 Dimittere debemus iniurias ppter tria. xxxviii.
 Dignitas dei quinq. xl.
 Diabolus facit hominem mutum ad quatuor. xx.
 Dotes corporis quatuor. xxvii.
 Dotes aie tres. xxvii. Itē de dotibz. xl.
 Dotes spiritus sancti tria. xxxix.
 Domus iusti penitentis triplex. lii.

Ecclesia dicitur vinea propter tria. xv.
 Egredi debet peccator de peccato ppter quatuor. xix.
 Eicitur diabolus quatuor modis. xx.
 Eicit dñs dyabolū multociēs. xx. Elemosina dñi semē
 Elemosinaz dare debemus propter tria. xxviii.
 Exitus duplex malorum et bonorum. xlii.
 Exeunt homines quatuor modis de consortio dei. liii.
 Exire debet peccator et iustus d e tribus. xvi.
 Exit christus de templo spiritali ppter tria. xxii.
 Extendit dominus manū iusticie dupliciter. ix.
 Item manum misericordie extendit quinq. modis. xix.
 Excecatur homo spiritualiter ppter septē. xvii.
 Excitant se tria gñā hominum. xxxv.
 Item ne veniant ad nuptias glorie. l.
 Exempla sanctorum debemus cognoscere. xvii.
 Esurire debet iustus quatuor. xviii.

f
 fercula quinq. sunt in cena penitentie. xxxv.
 fercula quinq. in cena eternę glorie. xxxv.
 Festinat homo cursum propter tria. xii.

Festināter currendum est propter quinq. — xii.
 Fides dicitur piscis que tria facit. — lx.
 flere debemus ppter quatuor. —
 Fleuit christus ter. — xliii.
 flere debemus propter septem. — xliii.
 flere debemus peccata nostra propter tria. — xliii.
 Fructus duplex. —
 Fructus seminis boni desiderās quā^o oportet face. — xvi.
 Item fructus duplex et triplex. — xvi.
 Item fructum triplicem debet facere arbor. — xli.
 Item fructus cordis oris et operis triplex. — xli.

G

Gaudia paradisi duodecim. — xxi.
 Item septem. sermone — xl. — Et duodecim. — lx.
 Gaudium duplex prouenit ex puritate vite. — xxix.
 Glosi habitant in tenebris. — xx.
 Gradus tres ascendendi nauem penitentie. — x.
 Gradus multiplex fuit in iohanne baptista. — x.
 Homo dicitur christus. — xxxv.
 Homicidium duplex prohibetur. — xxxix.
 Hore quibus dñs exiit ad visitādū vineam suam. — xv.
 Hore quibus operarii ducuntur in vineam domini. — xv.
 Humilitas prouenit quinq. considerationibus 6°. — xxii.
 Humilitatem christi debemus cognoscere 6°. — xvii.
 Humilitas christi ostenditur ex quatuor. — xxiiii.
 Humilitas passionis christi ostenditur ex quā^o. — xxiiii.
 Humilitas publicani cōmendatur in quatuor. — xliii.
 Humilitas via est ad celum. — xvii.

I

Ieiunare debet libenter quilibet christianus. — xliii.
 Iusticia est in tribus. Et iudicium tēdum est. — xxx.
 Inuidi habitant in tenebris. — ii.
 Iusticiam debemus fugere propter tria. — xliii.
 Inuenitur christus post triduum. — vii.
 Inuenitur christus in quinq. locis. — vii.

Intrant homines religionē diuersimode. — xlii.
Instrumenta dyaboli quibus veniūt pēccōres. — xix.
Infirmitas triplex. — xxxvi. Item. — lii.
Infirmitas corporalis dā hōi a deo ppter sex. — lv.
Infirmitas spiritalis triplex. — lv.
Item quadruplex. — lv.
Iniuriā debemus dimittere ppter quattuor. — lvi.
Idrie sex que fecerūt cristum incarnari. — viii.
Idrie sex tristitie quas habuerunt discipuli in
passione cristi. — xliii.
Imago dei triplex in nobis est. — lvi.
Imago dyaboli triplex. — lvi.
Ira ppter obibetur ppter tria. — xxxix.

L

Lapidatur cristus multipliciter. — xlii.
Lapidibus quinqz lapidatur supbia. — xlii.
Lex euāgelica preciosa et imaculata. — i.
Lectus malus quadruplex. — lii.
Lectus bonus quadruplex. — lii.
Leuare capita nō audēt homines ppter tria. — lii.
Leuare in altum debemus sex. — lii.
Lepra significat peccatum propter plura. — xlvii.
Item propter duo. — ix.
Liberatur peccator a demonio propter tria. — ix.
Ligatus pedes et manus picitur ppter duo. — liii.
Loqui verba quinqz dē qui pius fuerat mutus. — xx.
Locus nouissimus triplex. — i.
Luxuria significatur per leprā propter duo. — ix.
Luxuria dicitur lutum impediens cursum. — xliii.
Luxuriosi habitant in tenebris. — ii.

M

Manuetudo cristi in tribus consistit. — i.
Magisterium cristi vertitur circa quattuor. — lvi.
Matrimonium cristi et anime fidelis triplex. — viii.
Manus domini duplex. — ix.

Manum misericordie extendit dñs quinq; modis. — xix.
 Mare mundi transeundum est per nauē penitentie. — liii
 Memoria mortis valet ad tria. — l.
 Misericordia dei erga nos patet in septem. — xxxvii.
 Misericordia de tribus habēda est in corde fideli. xxxvii.
 Misericordie spūalis septē sunt opera vel dñe. xxxvii.
 Item mors triplex. — xlix.
 Mortuus dicitur peccator propter quattuor. — xlix.
 Item. — lix.
 Mundus significatur per mare propter quattuor. — x.
 Mutum ad quattuor facit deabolus peccatorem. — x.

¶

Nauis penitentie debet esse specialiter ex quattuor li-
 gnis. — x.
 Nota auctoritatem bernadi. — liii.
 Nota auctoritatem osee. ii. de mionio spūali. — viii.
 Item nota auctoritatem. — xlviii.
 Nota quattuor offerebant leprosi leui. xliii. — ix.
 Nota simul debemus currere ad brauium. — xliii.
 Nuptie due. — viii.
 Item. — liii.

¶

Obedientia christi fuit in tribus. — xliii.
 Obedire debemus tribus. — xliii.
 Oculus duplex in corde. — xlvii.
 Occasionē male quattuor dēmus relinquere. — xxxviii.
 Occidit se homo tribus modis spiritualiter. — xxxviii.
 Odiosi habitant in tenebris. — ii.
 Odit dñs septē pctā ppter septē que in ipso sunt. — xi.
 Odozem christi impediunt tria. — xliii.
 Opera tenebrarum dicuntur quattuor genera peccato-
 rum. — ii.
 Opera nostra debent esse pura a tribus. — vi.
 Opera misericordie sunt septem. — xxxvii.
 Oratio debet habere tres conditiones. — xliii.
 Quatuor pestium tribus modis est malus. — xxxviii.

2
Originale peccatum tria infligit homini. lviij.

P

Pacem triplicem debemus deo parare. i.

Pax triplex. xxvii.

Panis multiplex. xxi.

Item septem panes. xl.

Panis triplex. lix.

Item quintuplex. lx.

Pastor bonus dicitur christus propter tria. xlviii.

Pastor debet esse quilibet iustus. xxviii.

Pastoris christi bonitas septem requirit. xxviii.

Pastu triplici debet pascere prelatus oves. xxviii.

Pastu triplici pascit christus oves suas. xxviii.

Pastor debet esse quilibet prelatus. xxviii.

Parere debet anima fidelis tria bona. xxix.

Item cum dolore clamore et labore dicitur parere. xxix.

Paupertas diligenda est propter quatuor. xxxviii.

Paupertas est via in regnum dei. lviij.

Peccator significatur per leprosum propter sex rationes. ix.

Peccator dicitur demoniacus propter quatuor. xx.

Peccator assimilatur asino et pullo propter tria. xxv.

Peccatores dicuntur turba. xl.

Peccatum impedit nos currentes propter tria. xli.

Peccatum dicitur mors culpe. xlix.

Peccatum dicitur sanguis. lxxvi.

Peccatum debemus relinquere propter quatuor. xxxviii.

Peccat homo tripliciter per suas diuitias. xxxiii.

Penitens significatur per tres marias. xxvi.

Penitentia significatur per nauiculam propter tria. x.

Penitentia dicitur cena. xxxv.

Item desertum penitentie. lviij.

Penitentia est via in celum. lviij.

Petere debemus audacter deum propter tria. xxxi.

Petere debet iustus modis quatuor. xxxi.

Petenda non sunt quinque. Item sunt quinque. xxxi.

Perseuerans reddit gratias deo. xlvii.

Pericula septem que nos impediunt transire. lii.
 Pigritia comparatur paralitico. lv.
 Portitores quatuor ad infernum. xlix.
 Portitores quatuor ad deum. lii.
 Porte nuptiarum paradisi duodecim. liii.
 Pueri proprietates quinque debet habere quilibet. vi.
 Item idem. lx.
 Puer dicitur christus propter tria. xxi.
 Pueri septem proprietates habeat quilibet. xxi.
 Puritas triplex. vi.
 Predicatio dicitur taberna bona propter multa. xliii.
 Predicator debet seminare non ordeum sed triticum. xvi.
 Preferre se alijs nullus homo debet. xxiii.
 Proximum debemus diligere propter duo. li.

Qualiter est currendum. xliii.
 Querere debemus deum tripliciter. vii.
 Querere debemus regnum dei primo. xlviii.

Rapina cauenda est propter tria. xliii.
 Rationem oportebit reddere in iudicio. i.
 Item de quinque. xlii.
 Regis christi quinque bonas conditiones habeat quilibet. i.
 Regulus debet esse quilibet christianus. lv.
 Respicere debemus sex. liii.
 Respicere debemus circa nos tria ut humiliemus. iii.
 Respicere debemus quatuor. xvii.
 Retinuit christus duo. xxiii.
 Retinetur anima in peccato septem vinculis. xxiii.
 Relinquere septem debent sequentes deum. xxxviii.

Sapientia multiplex. vi.
 Satisfactio in tribus consistit. xviii.
 Sermo dicitur purus propter tria. vi.
 Sermo dei tres habet virtutes. lxv.

Sermonem cristi suare debemus propter tria.	xxxi.
Sermonē quadruplicē locutus est in passione.	xxxi.
Seruendum est deo in omni etate.	xb.
Seruire nemo pōt duobus dñis.	xbiii.
Seruire debem⁹ deo ppter tria.	xbiii.
Serui cristi regis sumus.	lvi.
Semen malum quadruplex.	lii.
Semen bonum quadruplex.	lii.
Semen bonum triplex.	xbi.
Signa quibus signatur oues cristi tria.	xxviii.
Signa quib⁹ quib⁹ cognoscit⁹ an diligat⁹ deus.	xxxi.
Somnus quadruplex.	ii.
Soluunt⁹ vincula peccatoris per sua cōtraria.	xxxi.
Sollicitudo bona ⁊ spiritualis triplex.	xbiii.
Sollicitudo mala triplex.	xbiii.
Surgere debet homo de somno ppter quattuor.	ii.
Surgere debemus ad quattuor.	xli.
Surgere dicitur tribus hominibus.	lii.
Suscitans deus peccatorem tria facit.	lix.
Superbia pharisei reprobatur in qua⁹.	xliii.
Superbia comparatur ydropisi.	lv.
Surdus dicitur peccator propter septem.	xlv.
Status hoīs triplex significat⁹ per tres maritas.	xxvi.
Studium multiplex.	lxiii.
Spiritus sanctus venit ad cōsolādū tria gñā hoīm.	xxx.
Item spiritus sanctus venit ad tria.	xxx.
Spernere non debemus aliquem hominem.	xlvi.
Sentire debemus in cristo tria.	xxviii.
Sentire cristi passionē debemus quinq⁹ modis.	xxviii.
T angit dñs cōsciēcias peccatoris multipliciter.	xli.
Tentatio quadruplex.	xbiii.
Tentat dyabolus hominem de gula sex modis.	xbiii.
Testimoniū cristi multiplex.	xxvii.
Turba fugienda est propter tria.	lix.

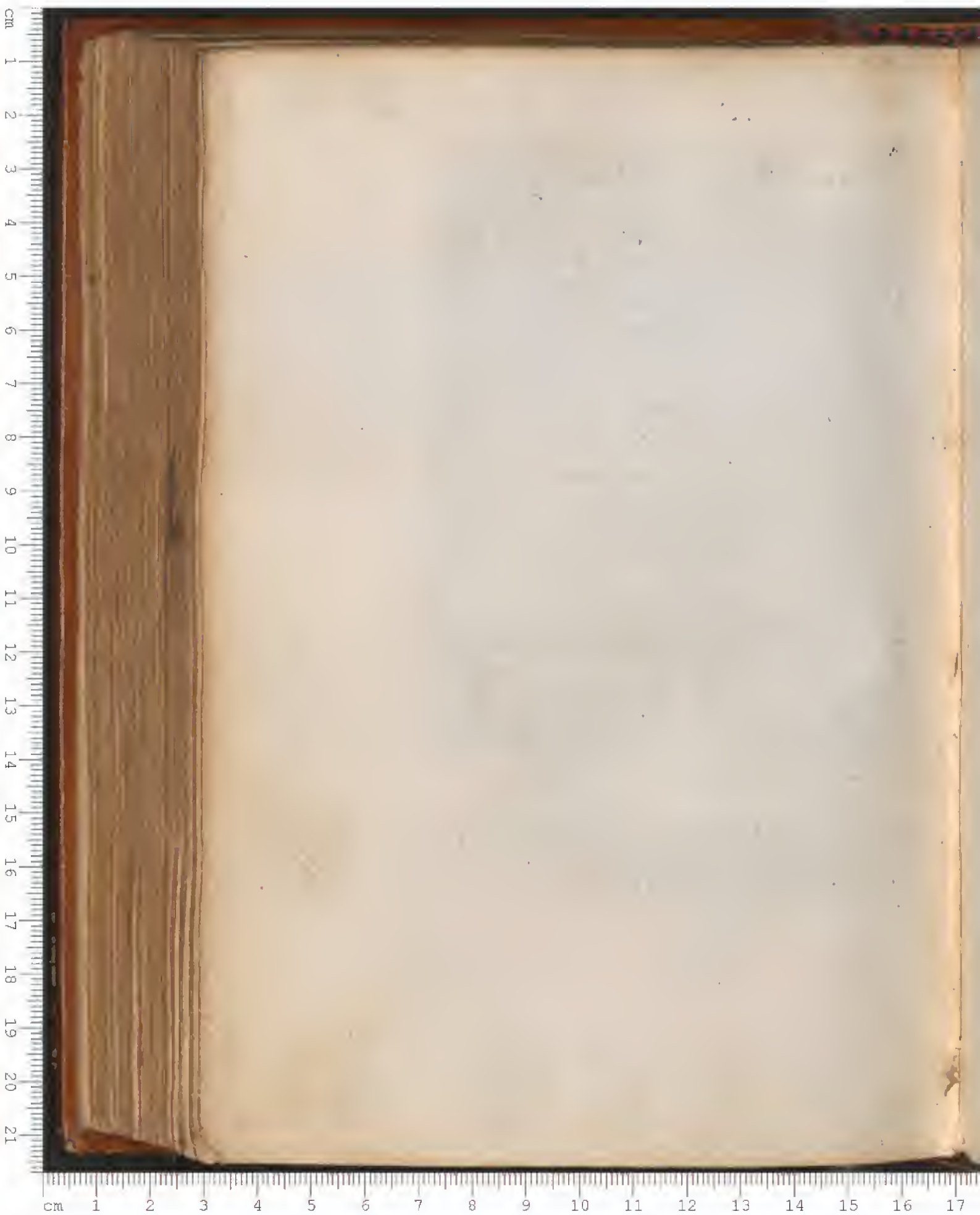
Tristitias debet habere penitens de peccatis suis. — vii.
 Triduum penitentie debent perambulare penitentes. xl.

V

Venit christus in mentem ad duo. — i.
 Venit spiritus sanctus ad quinq. — xxii.
 Veni quattuor quattuor peccata sunt. — xx.
 Ventus quadruplex. — xxxii. Item. — liii.
 Verbum dei vinum et locus taberna. — xliii.
 Verbum dei debemus libenter audire. — xxxiii.
 Verbum dei seminandum multis rationibus. — lxi.
 Verbi christi quattuor libenter debemus audire. — xxiii.
 Item veritas triplex. — xxx. et xxxii.
 Item veritatem debemus habere. — lvii.
 Item vestis nuptiarum triplex. — l.
 Item via veritatis triplex. — lviii.
 Viam multiplicem debemus deo parare. — v.
 Via triplex eundi ad celum. — xvii.
 Vie christi quinq. quas debemus sequi. — xxxviii.
 Videre debemus sex in deserto. — iiii.
 Videre debemus opera christi tria. — xxvii.
 Vineam multiplex. — xv.
 Vinculis decem ligatur peccator. — xxb.
 Vocem se appellavit iohannes propter duo. — v.
 Vocat dominus ad cenam suam quattuor genera hominum. — xxxv.
 Vocat dominus quinq. modis. — xxxv.
 Unguentum triplex debet afferre penitens. — xxvi.
 Utilia tria docet nos christus. — xxxvi.
 Christus dicitur rex. — i. Item legifer. — i.
 Christus dicitur vinea. — xv.

Sermones aurei super euangelia dominicarum totius anni a venerabili magistro iohanne quintini visi emendati et optime ordinati. Explicit feliciter.

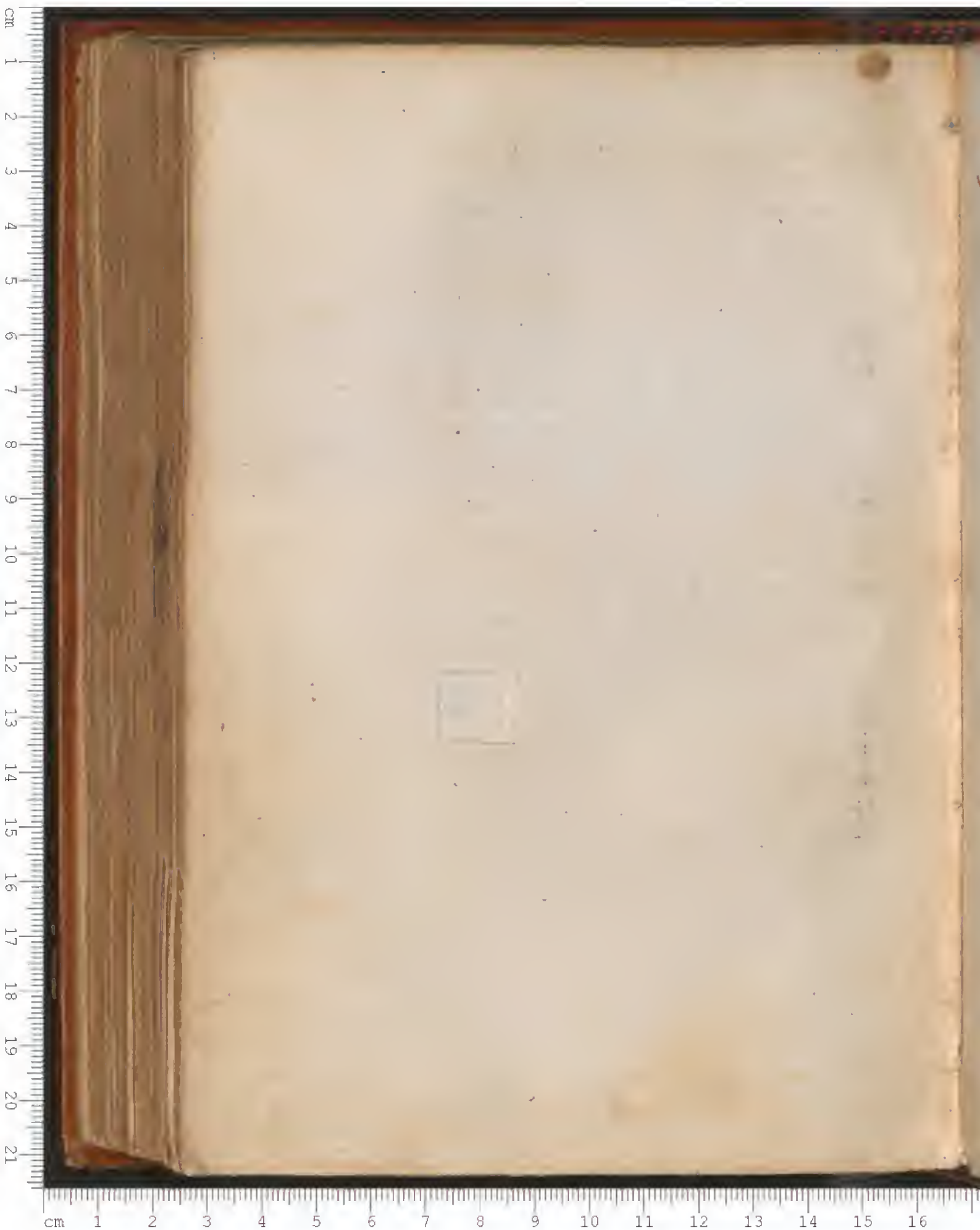
Pro magistro incolao carpentarii
 Envato de gonemayo

25

Johnston, George -
Comptrolr of the Navy

188

Credeat pater nisi hunc postea pater. n. p.

[Faint, illegible handwriting]

[Faint, illegible handwriting]
158. 81. 21

cm 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21

cm 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17

Die Funde der 15^{en} Decembris 1897
an der Lausitzer Strasse in Berlin
an der Lausitzer Strasse in Berlin

cm 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21

Handwritten text in a cursive script, likely a title or heading, located at the top of the page. The text is faint and difficult to decipher.

cm 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17

